

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

ΤΩΝ ΕΙΣ ΔΩΔΕΚΑ

ΤΟ Θ',

ΠΕΡΙΕΧΟΝ ΤΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑΣ ΓΑΒΡΙΗΛ ΤΟΥ Β' ΤΟΥ
ΑΠΟ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΤΗΣ Α' ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑΣ
ΣΑΜΟΥΗΛ ΤΟΥ ΑΠΟ ΔΕΡΚΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΑ

ΕΝ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΙ ΕΤΩΝ 67.

ΚΕΦ. Α'.

Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Γαβριήλ τοῦ Β'
τοῦ ἀπὸ Χαλκηδόνος συμβάντα.

Συνέχεια τοῦ ἔτους σωτηρίου 1702, τοῦ Χιτζρὲ 1114.

Θανόντος τῶνιν τοῦ Κυρ Καλλινίκου τοῦ Β' ἀνάγεται εἰς τὸν Οἰκου-
μενικὸν θρόνον Γαβριήλ ὁ Β' ὁ ἀπὸ Χαλκηδόνος τῷ αὐτῷ μηνὶ Αὐγούστῳ,
ἐνδυσάμενος τὸ σύνθημα καθάδι εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ἔνθα γέγονε καὶ
ἡ μετάθεσις αὐτοῦ, οὕτω κρινάσης τῆς περὶ αὐτὸν συνόδου· καὶ ἰδοὺ τὸ συ-
νοδικὸν γράμμα.

α Ὁ τῆς φύσεως δημιουργὸς, καθάπερ τὴν ἀσθένειαν αὐτῆς ἰώμενος καὶ
» τὴν μέχρι συντελείας διαμονὴν προνοούμενος, τῇ τῶν ἀτόμων ἀλληλου-
» χίᾳ τὴν σωτηρίαν αὐτῇ τῶν εἰδῶν ἐδώρησατο. Ὅθεν τὴν φθορὰν αἰεὶ
» διαδεχομένης τῆς γενέσεως ἡ αὐτὴ σώζεται καλλοῖα τοῦ παντός καὶ
» μηδεμίᾳ τις ἀπολείπεται τῆς στερήσεως. Οὕτω τοι κἀν τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ
» ἐκκλησίᾳ, ἢν τῇ θεανθρώπῳ παρουσίᾳ ὁ δεσπότης Χριστὸς ὁ σωτὴρ ἡ-
» μῶν ἐπ' ἀρραγέσι καὶ στερεοῖς ὠκοδομήσατο θεμελίους ὥστε καὶ πύλας

» ἄδου μὴ κατισχύειν αὐτῆς, μηδὲν ἦπτον τῆς ἐν οὐρανοῖς τῶν ἀγγέλων
 » ταξιαρχίας τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱεραρχίαν, ἣ τὰ τῆς ἐκκλησίας ἅπαντα
 » καλῶς διθύνεται καὶ διακοσμεῖται καὶ τελειοῦται, τῇ συνεχείᾳ τῆς δια-
 » δοχῆς βεβαιοὶ καὶ τηρεῖ ἀδιάλειπτον, ἦν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ Ἀποστόλοις
 » ἐβραβεύσατο χάριν καὶ δύναμιν καὶ ἰσχύϊν, ταύτην τοῖς ἔπειτα διαδεχο-
 » μένοις τὴν ἐκείνων τάξιν ἀδιακόπως καὶ ἀπαραιεῖώς χαριζόμενος, αὐ-
 » τὸς τε παρῶν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, καὶ τῇ τῶν ἱεραρχῶν ἀλληλουχίᾳ
 » τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ σώζων ἀεὶ προστατευομένην καὶ μηδέποτε τῶν γνη-
 » σίων προστατῶν στερουμένην ἀπολείπων.

» Καὶ δῆτα τὴν ἀνεκαθεν εὐαγγελικὴν ταύτην θέμιν ἀπαρασαλεύτως φυ-
 » λάττοντες καὶ ἡμεῖς οἱ συναδελφοὶ ἀρχιερεῖς ὅσοι παρευρέθημεν τῇ μα-
 » καρίᾳ λήξει τοῦ αἰοδύμου πατριάρχου Κύρ Καλλινίκου, καὶ μηδαμῶς ἀ-
 » νεχόμενοι τοῦ γνησίου προστάτου στερίσκεσθαι τὴν κοινὴν μητέρα καὶ
 » εὐεργέτιδα, τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ βουληθέντες δίχα τινὸς ἀνα-
 » βολῆς θεραπεύσαι τὴν στέρησιν ἐκείνου καὶ προβιβάσαι εἰς τὸν πατριαρ-
 » χικὸν ἀποστολικὸν καὶ Οἰκουμενικὸν θρόνον τὸν ἀγίως καὶ καλῶς αὐτοῦ
 » προστησόμενον, συνήλομεν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἐν τῷ πανσέπτῳ καὶ τῆς
 » Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῷ ἐν τῇ μητροπόλει Ἀδριανουπόλεως διατε-
 » λούντι, καὶ ψήφους κανονικὰς προβαλόντες εἰς εὐρεσιν ἀξίου προσώπου
 » τοῦ ἀναδεχόμενου τὴν πατριαρχικὴν προστασίαν τοῦ αὐτοῦ πατριαρχικοῦ
 » ἀποστολικοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, πρῶτον μὲν ἐθέμεθα τὸν πανιερώτα-
 » τον καὶ λογιώτατον μητροπολίτην Χαλκηδόνος Κύρ Γαβριήλ, δεύτερον
 » τὸν . . . καὶ τρίτον τὸν . . . Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν κατεστρώθησαν καὶ τὰ
 » ὀνόματα αὐτῶν ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ κώδικι. »

Οὗτός ἐστιν ὁ κανονικὸς τρόπος τῆς τοῦ πατριάρχου ἐκλογῆς, ἐνθέσμως
 καὶ κατὰ κανόνας καὶ τὴν ἀνεκαθεν τῆς ἐκκλησίας συνθήειαν γινομένης. Αἰ-
 σχυνθήτωσαν οὖν οἱ παπισταὶ συκοφαντοῦντες ἡμᾶς καὶ γράφοντες καὶ λέ-
 γοντες ὅτι ἀπώλετο ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινου-
 πόλεως, διὰ τὸ ἐπιπηδᾶν αὐτοῦ ἕκαστον τὸν ἐποφθαλμιάσαντα, ἄνευ ψή-
 φων συνοδικῶν καὶ μόνῃ τῇ δυνάμει τῆς ὑπερεχούσης ἐξουσίας τοῦ ὀθωμα-
 νικοῦ κράτους καὶ τῇ τοῦ βασιλεύοντος προσταγῇ· ψεῦδος οὖν προφανέ-
 στατον τὸ τοιοῦτο καὶ συκοφαντία θεοστυγῆς· εἰ καὶ γὰρ τινες ἐσθότε κα-
 κεντρεχεῖς ἐν διαφόροις καιροῖς ἄνευ συνόδου καὶ μόνῃ τῇ θύραθεν χειρὶ ἐπε-
 πήδησαν τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' οὖν ὁ ἀριθ-
 μὸς τῶν τοιούτων μείζων παρὰ τοῖς ἐπισκόποις τῆς Ῥώμης ἢ παρ' ἡμῖν·
 καὶ ἀρκεῖ πρὸς ἀπόδειξιν μόνος ὁ κατάλογος τῶν παπῶν τῆς Ῥώμης τῶν
 κατὰ τὸν ἰαῖωνα, εἰ καὶ παρ' ἐκείνους καὶ ἄλλοι πάπαι οὐκ ὀλίγοι λαϊκῇ
 χειρὶ καὶ μόνῃ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ θρόνου καταχρησιν κατετόλμησαν.

Ἐξεδόθη εἶτα καὶ τὸ ἐξῆς συνοδικὸν διὰ τὴν πατριαρχίαν τοῦ αὐτοῦ
 Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κύρ Γαβριήλ.

« Ὁ τῆς θεαρχικῆς διαγνώσεως λόγοις ἀρρήτοις τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώ-
 » σας οἰκονομίαν Χριστὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, καὶ τὴν ἀγίαν αὐτοῦ ἐκκλησίαν,
 » ἦν περ τῷ ἰδίῳ περιποιήσατο αἵματι, πῆξας στερεῶς τῷ ἑαυτοῦ θεμε-

» λίῳ, ἐπηγγείλατο παρεῖναι διὰ παντὸς ἐν αὐτῇ ὡς ἀντιλήπτωρ αὐτῆς,
 » καὶ βοᾷ διαρρήθην ἐν τῷ ἱερῷ αὐτοῦ Εὐαγγελίῳ ὅτι: Ἐγὼ εἰμὶ μεθ'
 » ἡμῶν πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶ-
 » νος· καὶ ἀλλαχόσε: Ὁ ποὺ δύο ἢ τρεῖς ἐστὲ συνηγμένοι ἐν
 » τῷ ἐμῷ ὀνόματι ἐκεῖ καὶ ἐγὼ ἐν μέσῳ εἰμὶ· καὶ οὕτως οὐ
 » διαλείπει τὴν ἐκκλησιαστικὴν ναῦν εἰς εὐδιον καὶ ἀκύμονα λιμένα διατη-
 » ρεῖν ἀεὶ τῇ θεῖᾳ αὐτοῦ κηδεμονίᾳ· κρεῖττον γὰρ μέλει αὐτῷ ἡμῶν ἢ ἡμῖν
 » ἡμῶν. Διὸ καὶ ἡ τοῦ θεοῦ ἀγία ἐκκλησία ἀδιακόπως ἀπολαύουσα αἰθρίας
 » καὶ γαλήνης μένει διὰ παντὸς ἀτάραχος, καὶ τὸ κάλλιστα συμπεπηγὸς
 » σῶμα τοῦ ἡμετέρου ἀποστολικοῦ θιάσου διατηρεῖται σῶον καὶ ἄρτιον,
 » ἐπανθούσης ἀεὶ ἡμῖν τῆς ὄντως θεαρέστου συμφυῖας καὶ συμποίας, ἣ τῇ
 » τοῦ θεοῦ εὐμενείᾳ ἐπὶ μάλιστα ἡμῖν διαγένοιτο. Βούλεται δὲ ἡμῖν τὸ
 » προΐμιον ὅτι μετὰ πεντεκαίδεκαετῆ πατριαρχίαν κοιμηθέντος ἐν Κυρίῳ
 » τοῦ αἰοδύμου πατριάρχου Κύρ Καλλινίκου, καὶ τοῦ ἀγίου πατριαρχικοῦ
 » θρόνου πατριαρχικῆς προστασίας στερηθέντος, παρεγενόμεθα ἐνταῦθα εἰς
 » Ἀδριανούπολιν, ὅπου τὸ βασιλεῖον τὰς διατριβάς ἤδη ποιεῖ, πάντες οἱ
 » παρατυχόντες συναδελφοὶ ἀρχιερεῖς, καὶ τὴν εἰρημένην θεαρέστον συμφυῖαν
 » καὶ σύμπνοιαν ἔχοντες συνεστήσαμεν κοινὴν συνέλευσιν, καὶ μετὰ τὴν ἐ-
 » πίκλησιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, κοινῇ γνώμῃ καὶ ἐκλογῇ ἡμῶν, καὶ
 » καλῇ ὑπόθεσιν τῶν ἐξοχωτάτων κληρικῶν καὶ εὐγενεστάτων ἀρχόντων
 » τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ παντὸς τοῦ χριστιανώμου λαοῦ, ἐξελέχθη
 » καὶ ἀνερρήθη εἰς τὸν πατριαρχικὸν καὶ Οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ πανιερώτα-
 » τος καὶ λογιώτατος μητροπολίτης Χαλκηδόνος Κύρ Γαβριήλ, ἀνὴρ ἐκ νεα-
 » ρᾶς ἡλικίας ἀνατεθραμμένος ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ
 » πάσῃ ἐκκλησιαστικῇ παιδείᾳ καὶ μαθήσει καλῶς καὶ ἀκριβῶς ἐξησκημέ-
 » νος, ἀρεταῖς τε πάσαις κοσμούμενος, καὶ βίου λαμπρότητι καὶ πείρᾳ πραγ-
 » μάτων τὰ μέγιστα διαπρέπων, μάλιστα δὲ καὶ θεοσεβείᾳ καὶ φρονήσει,
 » συνέσει τε καὶ ἐπιεικείᾳ τρόπων πολλῶν τινι μέτρῳ ὑπεραριστάμενος. Μετὰ
 » δὲ τὴν κοινὴν αὐτοῦ ἐκλογὴν ἀντίξουν τι ἀδοκίμους τοῖς ἡμετέροις ἐπέπε-
 » σε πράγμασι· συμβάσης γὰρ μεταβολῆς τοῦ Ἐπιτρόπου τῆς κραταιᾶς
 » βασιλείας ἐδέησε χρόνον ἱκανὸν παρεδρεῦσαι καὶ παραμεῖναι τῇ Ἀδρια-
 » νουπόλει, μέχρι τῆς ἐλεύσεως δηλαδὴ τοῦ μέλλοντος ἐπιτραπήναι τὴν ἀ-
 » νωτάτην διοίκησιν τῆς ἀρχῆς. Ἴνα μὴ τοίνυν καὶ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἡ
 » ἡμετέρα ὀμῆγυρις τῆς ἀναγκαίας πατριαρχικῆς προστασίας καὶ ἀκολού-
 » θως ἡ πᾶσα ἐκκλησία τῆς προσηκούσης διοικήσεως στερίσκηται, γενομέ-
 » νης αὐθις συνελεύσεως εὐρέθῃ πάντως χρησιμεῖον καὶ λυσιτελοῦν τῇ πα-
 » νιερότητι, δίχα τινὸς ἀναβολῆς, τῆς ἀνηκούσης αὐτῇ διοικήσεως. Καὶ
 » δὴ ἀπεφάνθη γνώμῃ κοινῇ συνοδικῇ γενέσθαι ἐνταῦθα τὴν αὐτῆς μετάθε-
 » σιν, ὅπως αὐτὸς μὲν ἄρχοιτο κανονικῶς πατριαρχεῖν, ἡμεῖς δὲ ἀπολαύ-
 » ομεν τῆς ἐφετῆς ἡμῖν ἡσυχίας, καὶ πάντες γένοιτο τῶν συνήθων ἀπὸ
 » τῆς πατριαρχικῆς προστασίας ἀγαθῶν μέτοχοι· ἔδοξε δὲ ἡμῖν εὐλόγως
 » ἡ τοιαύτη ἀπόφασις ὡς ἐρειδομένη τῇ νῦν ἐπιειγούσῃ χρεῖᾳ καὶ ἀνάγκῃ.

» Ἦς τινος ἀποφάσεως εἰς ἐνδειξιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν συνοδικὸν ἡμῶν, κα-
» ταστροφὴν ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.
» ψβ' Αὐγούστου κθ'.»

Μετὰ τὴν ἐξωσιν τοῦ Ἐπιτρόπου Δαλταπάν Μουσταφᾶ-πασσᾶ ἔκαμεν Ἐπίτροπον ὁ σουλτάν Μουσταφᾶς τὸν Ραμῆ-Μουσταφᾶ-πασσᾶν, ἀπάντα τῆς Ἀδριανουπόλεως· ὅθεν καὶ οἱ συνοδικοὶ πρὸ τῆς ἀφίξεώς του ἔκαμαν τὴν μετᾶθεσιν.

Ἔτει σωτηρίῳ 1703.

Ἦς τὸσον ἐμερίμα μὲν ὁ σουλτάν Ἀχμέτ διὰ τὴν τῶν ἀποστατῶν καταστροφὴν, ἀλλ' οὐκ ἐξὸν καταπολεμῆσαι αὐτοὺς ἠθροισμένους ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἔγνω διαστῆσαι ἀπ' ἀλλήλων ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι. Καὶ δῆτα τὸν πρωταίτιον τῆς ἀποστασίας Καρακᾶς Μεχμέτ-ἀγᾶν πέμπει εἰς τὸν σερίφην τῆς Μέκκας μὲ τὸ πρὸς αὐτὸν κιλίτζ-καφτάνι, ὡς ἔθος πέμπεσθαι παρὰ νέου βασιλέως πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς ἀρχῆς, καὶ φθάσαντα εἰς τὸ Καλέπι φονεύει· δίδωσι πασσαλίκι μὲ τρία τούγρια τῷ γιαννιτζᾶρ-ἀγασῇ Μεχμέτ-ἀγᾶ, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας μεταπεμψάμενος εἰς τὰ ἀνάκτορα, τάχα-τες διὰ νὰ τὸν κάμῃ Ἐπίτροπον, πνίγει καὶ ῥίπτει τὸ σῶμά του εἰς τὴν Προποντίδα· τὸν δὲ Ἐπίτροπον Δορογιᾶν Ἀχμέτ-πασσᾶν ἐξορίζει εἰς τὴν Ναύπακτον, καὶ κάμνει Ἐπίτροπον τὸν Σιλιχτᾶρ Μεχμέτ-πασσᾶν τὸν καὶ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρόν του.

Ὁ νέος βεζίρης ἐν διαστήματι μηνῶν πέντε φονεύει 14 χιλ. ἀνθρώπων τῶν τὰ μάλιστα συντρεξάντων τῇ ἀποστασίᾳ, καὶ παρὰ τούτους πεφόνευκε καὶ πολυαριθμοὺς ὄφφικιάλους καὶ τινὰς τῶν πασσάδων· ὁ κούλ-κεαγια-σῆς προβλέπων τὸ κακὸν φυγῇ τὴν σωτηρίαν εὔρατο, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἀποστᾶται μικροὶ τε καὶ μεγάλοι ἀπαξιαπλῶς ἐφονεύθησαν. Ὁ Ἐπίτροπος εἰς τὰς ἀξίας καὶ ὄφφικια τῶν φονευθέντων προσέβησεν ἀνθρώπους ἢ δούλους του ἢ οἰκείους του.

Ἐπεμψε μὲ τὸν στόλον τὸν Ἀπαζᾶ Ὁσμᾶν-πασσᾶν εἰς τὴν Μαιώτιδα λίμνην δια νὰ ὀχυρώσῃ τὸν ἐκεῖσε Κιμμεριανὸν πορθμὸν μὲ δύο ὀχυρώματα, Γ κ ε ρ τ ζ ι καὶ Τ α μ ᾶ ν ι· καὶ τοῦτο μὲν ἐξετέλεσεν, ἀλλ' ἐν τῷ ἐπα-νέρχεσθαι ἐδυθίσθησαν ὑπὸ τρικυμίας ἐξ ἀτέργῃ ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ, καὶ μόλις ἐφθασεν εἰς τὴν Πόλιν τὸ λοιπὸν τοῦ στόλου, ἀλλὰ χωρὶς κατάρτια.

Ἔτει σωτηρίῳ 1704.

Τὸ πλῆθος τῆς Πόλεως βοᾷ κατὰ τοῦ βεζίρη καὶ ἐπαινεῖ τὸν Καλαϊλῆ Ἀχμέτ-πασσᾶν· ὅθεν φόβῳ ἀποστασίας τινος καθελὼν αὐτὸν ὁ σουλτάν Ἀχμέτ πέμπει εἰς τὸ Μισίρι ἡγεμόνα, καὶ κατὰ τὴν ἰδ' τοῦ Σεπτεμβρίου ἀποκαθίστησι βεζίρη τὸν ῥηθέντα Καλαϊλῆ, τὸν καὶ ποτε καίμακαμην χρηματίσαντα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, μεταπεμψάμενος ἀπὸ τῆς Κρήτης ἐνθα

ἦν πασσᾶς. Ἐλθὼν ἀνανεοῖ τὰ εἰς τὸ καίμακαμλίκι του κατὰ τῶν Χρι-στιανῶν γιασάκια εἰς τὰ ἐνδύματά τους, προστάζει νὰ μαυροφοροῦν, καὶ εἰς τὰ λουτρά γαλέντζαῖς νὰ μὴ μεταχειρίζονται, καὶ νὰ ἔχουν κουδοῦνι δεδεμένον εἰς τὸν βραχιονά τους, καὶ αὐτὸς ἐνεδύετο μὲ διπάδες, καὶ εἰς τὸ καλάθι του ἔβαλε δύο σειρὰς χρυσάφι εἰς εἶδος σταυροῦ, καὶ καθ' ἡμέραν ἐφεύρισκε νέαν τινὰ ποινὴν κατὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ τὰ πάντα ἀνοήτως ἐκίνει· ὅθεν ἤρξατο ὁ λαὸς καταβοᾶν αὐτοῦ. Ὁ σουλτάν Ἀχμέτ εὖ μάλα εἰδὼς τὴν ἀνοιαν καὶ ἀνεπιτηδεϊότητά του καθαιρεῖ αὐτὸν καὶ ἐξορίζει εἰς τὴν Κῶν διορίσας αὐτῷ λουφὲν 300 λεπτά τὴν ἡμέραν, καὶ ἀποκαθίστησι βεζίρη, κατὰ τὴν κ' τοῦ Δεκεμβρίου τὸν Παλτατζῆ Μεχμέτ-πασσᾶν, ὃ τι-νι, εἰς τὸ σαχζαδελίκι του παλτατζῆ τοῦ ὄνι, ἀφροῦ ἐβασίλευσεν ἔδωκεν εἰς γυναῖκα τὴν ποτε κουτουζῆ, ἥτοι θησαυροφύλακα τῆς βασιλείσης μη-τρὸς τοῦ, ἥτις διὰ τὸ ὑπεραγαπᾶσθαι αὐτὴν ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τῆς εἶχε δώ-σει αὐτὴν εἰς γυναῖκα τῷ υἱῷ τοῦ ἀρχιατροῦ Νουχ-ἐφένδη διὰ νὰ τὴν ἐβ-γάλῃ ἀπὸ τὸ σαράϊ καὶ νὰ ἐμποδίσῃ μὲ τὴν ἀπουσίαν αὐτὴν τὸν πρὸς αὐ-τὴν ὑπερβολικὸν ἔρωτα τοῦ υἱοῦ τῆς· ἀλλ' ὁ σαχζαδὲς Ἀχμέτης παρήγγει-λε τῷ Νουχ-ἐφένδῃ νὰ μὴ ἐγγίση τὴν νεόνυμφόν του ὁ υἱὸς του, καὶ βα-σιλεύσας ἔδωκεν αὐτὴν τῷ παλτατζῆ του, ἀποκαταστήσας αὐτὸν πεγιοῦκ-ἱμροχόρην, εἶτα ἐτίμησε καὶ μὲ πασσαλίκι τριῶν τουγριῶν καὶ ἀποκατέ-στησε καὶ καπετάν-πασσᾶν, καὶ τανῦν καὶ βεζίρη, διὰ τὸ πολὺ χατίρι τῆς ῥηθείσης κουτουτζῆ γυναικὸς του.

Παρεκβολὴ περὶ τῆς Ῥουσσίας καὶ Πέ-τρου τοῦ Μεγάλου.

Ἡ γενεαλογία τῶν παλαιῶν ἐξουσιαστῶν, κοινότερον λεγομένων τ σ ᾶ ρ ω ν τῆς Ῥουσσίας οὕτω πως ἔχει. Ὁ Νῶε ἐγέννησε τρεῖς υἱοὺς Χάμ, Σῆμ, καὶ Ἰάφεθ· οὗτος γεννᾷ υἱοὺς ὧν εἰς ὀνομάζετο Τούρνε, ἐξ οὗ κατήχθη ἡ φυλὴ τῶν Οὐννων, ὧν τινῶν προΐοντος τοῦ χρόνου ἐγένετο φυλάρχης ὁ Ἀτ-τίλας· ἐκ τούτου κατήγοντο τρεῖς ἀδελφοί, ὁ μὲν Πέλας, ῥῆξ τῆς Οὐγγα-ρίας, ὁ δὲ Ροὺς, ὁ θεμελιώσας τὸν θρόνον τῆς Ῥουσσίας, καὶ τρίτος ὁ Κά-μαρης, κυριάρχης τῆς περὶ τὸν ποταμὸν Βόλγαν ἐπαρχίας, ὅστις εἰσβάλλει εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν κοντὰ εἰς τὸ Ἀζδερχάνι. Παλαιοτάτη οὖν ἡ κυριαρχία καὶ τοπαρχία τῆς Ῥουσσίας· καὶ πρὸ Χριστοῦ χρόνους 700 εἶχε γένει κυνήγι τῶν Οὐννων τῶν ὑπὸ τῷ Μαδιῆ, ἅπασαν σχεδὸν τὴν Ῥουσίαν λεηλατησάντων· παλαιοτάτη οὖν, ἀλλὰ πάντῃ βάρβαρος εἰς τὰ ἦθη καὶ ἐ-στερημένη παντοῖου εἶδους εἰδήσεως καὶ ἐπιστημῶν καὶ λεπτοτέρων τεχνῶν καὶ παντὸς χριστιανισμοῦ.

Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου ἀρματώσαντες νῆας οἱ Ῥοῦσοι ὤρμησαν κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ νὰ τὴν πολιορκήσου, καὶ ἐπε-φόρτισαν δαμοὸν τοῖς βασιλεῦσι τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Πρώτη πάντων εἰσήγαγε τὸν χριστιανισμὸν εἰς τὴν Ῥουσίαν προῦχουσα ἐν τῷ γένει γυ-

νή τις τούνομα Ὀλγα, ἥτις βαπτισθεῖσα ἐν Κωνσταντινουπόλει περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου αἰῶνος μετεκλήθη Ἑλένη. Ἰωάννης ὁ Τσιμισκιῆς ὁ τότε βασιλεύων ἠθέλησεν αὐτὴν ἀγαγεῖν εἰς γυναῖκα, ἀλλ' αὐτὴ πόθῳ τῆς γειναμένης οὐ δεχθεῖσα τὴν πρότασιν, κάκεισε ἀπελθοῦσα καὶ συζευχθεῖσα ἀνδρὶ οὐκ ἠδυνήθη κτήσασθαι προσηλύτους πολλοὺς ἐν τοῖς Ῥούσοις διὰ τὸν χριστιανισμόν, ἐγέννησε δὲ υἱὸν τούνομα Σοβαστοσλάβ, ὅστις εἰ καὶ ἐβασίλευσεν, ἀλλ' οὐν οὐδ' ἐπ' αὐτοῦ οἱ Ῥούσοι ἐν τῷ χριστιανισμῷ προέκοψαν. Βασιλεύσας δὲ Ῥουσίας ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βολοδιμίρ μετὰ τὸ φονεῦσαι τὸν ἴδιον ἀδελφόν, στάσεως γενομένης περὶ τοῦ θρόνου, ἐζήτησε συμμαχίαν παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Κωνσταντινουπόλεως Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου, καὶ οὐκ ἔτυχε ταύτης εἰμὴ μετὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ βαπτισθῆναι. Ὄθεν ἔτει σωτηρίῳ 981 ἐθεμελιώθη ὁ χριστιανισμὸς εἰς τὴν Ῥουσίαν, καὶ ὁ τότε πατριάρχης Νικόλαος Χρυσοβέργης ἀποστείλας ἐπίσκοπον ἐβάπτισε τὸν Βολοδιμίρην, καὶ προσετέθη ἡ βασιλεία τῆς Ῥουσίας ἅπασα τῷ θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Ῥωμαῖος τις διωρίσθη πρῶτος μητροπολίτης Ῥουσίας. Εἰ καὶ οὖν εὐκρῆγέτησε τὴν πατρίδα τοῦ Ῥουσίαν ὁ Βολοδιμίρης θεμελιώσας τὸν χριστιανισμόν ἐν αὐτῇ, ἀλλ' οὖν διανείμας ἐν τῷ θνήσκειν τὰς ἐπαρχίας τῆς βασιλείας του εἰς τοὺς υἱοὺς του, τὴν ἡδυνάτισε τοσοῦτον ὥστε ὅλαι σχεδὸν ἔγιναν κυνήγι τῶν Ταρτάρων τῶν ὑπὸ τῷ Τζεγκιζ-γὰν ἐφορησάντων. Οὗτοι κατετυράννησαν τῆς Ῥουσίας ἔτη 200 σχεδόν, καὶ μόλις ἠλευθέρωσεν αὐτὴν τῆς δουλείας Ἰωάννης ὁ Βασιλίδης, ἔτει 1538· ἀλλὰ μετ' ἐκείνων οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι πάλιν τὴν ἠφάνισαν.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν οὐκέτι μητροπολίτης Ῥουσίας ἐν Κωνσταντινουπόλει προεχειρίζετο, διὰ τὴν τῶν Ὀθωμανῶν ἐπικράτειαν, ἀλλ' ὑπὸ τῆς συνόδου τῶν ἐν τῇ Μοσχόβια ἐπισκόπων.

Πρὸ τοῦ ἔτους 1613 ἡ Ῥουσία ὑπέστη μεγάλας ἀνταρσίας, καὶ τοιαύτας οἷας οὐδεμία ἄλλη βασιλεία. Ὁ τύραννος Πόρης Γοδονόβ ἐφόνευσε τὸν γνήσιον κληρονόμον Δημήτριον καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ· μοναχὸς τις ὑποκριθεὶς τὸν Δημήτριον καὶ βοηθηθεὶς παρὰ τῶν Λέχων, διώξας τὸν Πόρη ἐβασίλευσεν· ἀλλὰ γνωσθεῖσας τῆς ὑποκρίσεώς του φονεύεται, καὶ τρεῖς ἄλλοι ψευδοδημήτριοι διεδέχθησαν ἀλλήλους· ὅθεν τὰ πάντα ἐν ἀταξίᾳ, συγχῆσαι καὶ κοινῇ δυστυχίᾳ. Μικροῦ ἐδέησε νὰ βασιλεύσουν οἱ Λέχοι τῆς Ῥουσίας. Οἱ Σβέτζοι ἤρπασαν μέρος τῆς Φινλανδίας καὶ ἠθέλησαν νὰ βασιλεύσουν εἰς τὴν Ῥουσίαν, ἐπαπειλουμένην ἀπὸ τέλειον ἀφανισμόν. Ἐν τούτοις συνάθροισις προύχόντων τινῶν ἐκλέγουσιν εἰς βασιλέα νέον τινα δεκαπενταετῆ, Μιχαῆλ, υἱὸν τοῦ Ῥωμανόβ· (εἶχε δὲ βασιλεύσει ὁ Ῥωμανόβ τῷ ἔτει 1613, καὶ ἐγεννήθη ὑπὸ τοῦ Φιλαρέτου, λαϊκοῦ ἔτι ὄντος, τὸν ὁποῖον ὁ τύραννος Πόρης ἐδίασε νὰ καλογηρεῖται, καὶ ὁ τύραννος Δημήτριος ἔκαμεν ἀρχιεπίσκοπον Ῥοσσοβίου, καὶ ὁ ἐγγονὸς του τανῦν βασιλεύσας ἔκαμε Ῥουσίας πατριάρχην.) Πολεμοῦσι τοὺς Ῥούσους οἱ τε Λέχοι καὶ οἱ Σβέτζοι διὰ νὰ συστήσουν τοὺς βασιλεῖς ὅπου αὐτοὶ ἐξελέξαντο διὰ τὴν Ῥουσίαν· παίρνουν οἱ Λέχοι τὸ δουκάτον τοῦ Σμολένσκου, ἐν ᾧ ἔχει τὴν πηγὴν ὁ

Βορυσθένης, καὶ οἱ Σβέτζοι τὴν Ἰγγρίαν, καὶ εἰρήνευσαν. Θανάτῳ τὸν Μιχαῆλ αὐτὸν τῷ ἔτει 1645 διεδέχθη ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξιος ὁ Μιχαηλοβίτζης, ὅστις ἐνίκησε τὸν εἰς τὴν Ἀζδερχὰν ἀνταρτήσαντα Κάζακον, ἐνίκησε τοὺς Λέχους καὶ ἀνεκτήσατο τὸ Σμολένσκ, Κίεβ καὶ Οὐκραίαν, ἀλλ' ἐνίκηθη παρὰ τῶν Σβέτζων.

Σουλτὰν Μεχμέτ ὁ Δ' πολεμήσας τοὺς Λέχους παίρνει τὴν Καμινίτζαν, τῷ ἔτει 1671, καὶ τῆς Οὐκρατίας ἐκεῖνο τὸ μέρος ὅπου ὄριζον οἱ Λέχοι, καὶ μὴνυῖ τῷ Ἀλεξίῳ νὰ ἀφήσῃ ἢ, τι ὄριζεν εἰς τὴν Οὐκραίαν τῷ ἔτει 1671· μὴ θέλοντας τοὺς Λέχους τελεσφορῆσαι τὸ διορισθῆν αὐτοῖς τέλος πολεμειῖ ὁ σουλτὰν Μεχμέτ· βοηθεῖ τοῖς Λέχοις ὁ Ἀλέξιος μετὰ τὴν κατὰ τοῦ Κριμίου ἐκστρατείαν, καὶ νικᾷ ὁ Λέχος Σομπιέσκης τοὺς Τούρκους εἰς τὸ Χοτίνι, ἔτει σωτηρίῳ 1674.

Θνήσκει ὁ Ἀλέξιος ἔτει 1677. Ἀφῆκεν υἱοὺς τὸν Φεδῶρ, ἦτοι Θεόδωρον, τὸν Ἰωάννην καὶ τὸν Πέτρον, καὶ θυγατέρας τὴν Σοφίαν καὶ τὴν Ναταλίαν. Ὁ Φεδῶρ βασιλεύσας θνήσκει ἔτει 1682, καὶ διορίζει βασιλέα τὸν Πέτρον, ἀλλ' ἡ Σοφία διεγείρει εἰς ἀποστασίαν τοὺς στερλίτζηδες, φονεύουσι πολλοὺς ἀδίκως, καὶ ἀναγορεύουσι βασιλεῖς τὸν Ἰωάννην καὶ Πέτρον, καὶ διορθωτὴν αὐτὴν τὴν Σοφίαν.

Ἐγεννήθη ὁ Πέτρος ἔτει σωτηρίῳ 1672 Μαΐου τῇ λ', καὶ ἦν ἀπόγονος, ὡς εἴρηται, τοῦ βασιλέως τῆς Ῥουσίας Μιχαῆλ τοῦ Ῥωμανόβ, καὶ τῷ ἔτει 1682 Ἰουνίῳ βασιλεύει Ῥουσίας σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἰωάννῃ καὶ τῇ ἀδελφῇ Σοφίᾳ, ἥτις διοικοῦσα τὰ πάντα, καταφρονοῦσα τοῦ μὲν Ἰωάννου ὡς ἡλιθίου, τοῦ δὲ Πέτρου ὡς νέου, μοναρχίαν ἐφαντάζετο μετὰ τὴν παντελῆ ἐξωσίν τε καὶ καθαιρέσιν ἀμφοτέρων. Ἐνας κνέζης Σοβάνσκοι θέλων βασιλεῦσαι ἀποστατεῖ καὶ διεγείρει εἰς ἀποστασίαν στερλίτζηδες 37· ἡ Σοφία μετὰ τοὺς δύο βασιλεῖς φεύγουσιν εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος, δόλω φνεύουσι τὸν κνέζην καὶ τοὺς 37 στερλίτζηδες· ὀργισθέντες οἱ λοιποὶ στερλίτζηδες ἐφορμοῦσιν εἰς τὸ μοναστήρι τῆς Ἁγίας Τριάδος· οἱ ἄρχοντες συναθροίσαντες τοὺς ἀνθρώπους τῶν συγκροτοῦσι πόλεμον ἐμφύλιον· ὁ πατριάρχης καταπραίνει τοὺς στερλίτζηδες καὶ ζητοῦν συγχώρησιν.

Ὁ καῖσαρ Λεοπόλδος ἔχοντας πόλεμον μετὰ τὸν σουλτὰν Μεχμέτ τὸν Δ' παρακινεῖ τὸ βασίλειον τῆς Ῥουσίας νὰ τὸν συμμαχήσουν· ὅθεν τῷ ἔτει 1689, ὑπὸ στρατηγῷ Βασιλείῳ τῷ Γαλίτζιν πέμπουσι στρατὸν φοβερόν εἰς τὴν Ταυρικὴν Χερσόνησον κατὰ τῶν Ταρτάρων μετὰ 400 τηλεβόλους καὶ στρατιωτῶν χιλιάδας 400, καὶ ἀμάξας πολυαριθμοὺς φορτωμένας μετὰ προζωάρκεια καὶ ἄλλα ἐφόδια τοῦ πολέμου. Ἀπὸ ἀπραξίαν τοῦ ὁ Γαλίτζιν περιεπλανᾶτο εἰς τὰς ἐρήμους ὅπου χωρίζουν τὴν Ῥουσίαν ἀπὸ τὴν Ταρταρίαν· ὁ σουλτὰν Νουρεδίνης κόπτει τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ, καὶ ὑπὸ τοῦ πολλοῦ καύσωνος τοῦ θέρους συμβαίνει λιμὸς εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ ἐντὸς ὀλίγου θνήσκουσι Μοσχόβων χιλιάδες 40· μετὰ ὅλα αὐτὰ φοβηθεὶς ὁ Νουρεδίνης τοὺς Μοσχόβους διεφήμισεν ὅτι μέλλει νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τοῦ Κιαιβου, διὰ νὰ τοὺς μακρύνῃ ἀπὸ τὴν Ταρταρίαν. Κὰν τούτοις ἡ Σοφία τὸν ἔγραψε παλινοσθῆσαι τὴν ταχίστην, κινδυνεύειν πᾶσαν τὴν βασιλείαν ἀνευ

τῆς παρουσίας αὐτοῦ εἰς τὴν μητρόπολιν ἐπιβεβαιώσασα. Τοιοῦτοι λοιπὸν ἦσαν οἱ Μοσχόβοι πρὸ τοῦ Πέτρου, πολυάριθμοι μὲν, ἀλλ' ἄπρακτοι ὁδοιπορεῖων, εὐαπάτητοι καὶ ἀπαίδευτοι εἰς τὴν πολεμικὴν τέχνην, καὶ ἐτελείωσεν ἡ Σοφία τὸν κατὰ τῶν Ταρτάρων πόλεμον χωρὶς κανὲν κέρδος καὶ μὲ μεγάλην ζημίαν τῶν Μοσχόβων. Ἄλλ' ἡ εἰρήνη αὐτὴ μετὰ μικρὸν διελύθη.

Ἡ Σοφία καὶ ὁ Γαλίτζιν διεγείρουσι τοὺς στερλίτζηδες διὰ νὰ φονεύσουν τὸν Πέτρον. Φεύγει αὐτὸς εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὅπου ἀθροίσας τοὺς προύχοντας τῶν Ρούσων συνίστησι στρατιωτικὸν, ἐν ᾧ ἦσαν καὶ Γερμανοὶ οὐδ' ἄλλοι ἐπεριποιεῖτο· νικᾷ τοὺς ἐχθροὺς, κλείει τὴν Σοφίαν εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Μόσχας Νοβοδιεβίτζ'· καθαιρεῖ τῆς ἀρχῆς τὸν στρατηγὸν Βασίλειον Γαλίτζιν ὡς συνωμότην εἰς αὐτὰ ὅλα τὰ κακὰ, καὶ δημεύσας τὰ ὑπάρχοντά του ἐξορίζει εἰς τὴν Κάργαν, τόπον παρὰ τῷ Ἀρχαγγέλω· φονεύει ὀκτὼ εὐγενεῖς συνωμώτας τῆς ἀνταρσίας, καὶ τινὰς τῶν στερλίτζηδων (οἵτινες ἦσαν ἡ φάλαγξ τῶν βασιλικῶν σωματοφυλάκων εἰς ἀριθμὸν χιλιάδων 40) παρόνσια μεληδὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ κατακόπτει, καὶ ἤρξατο βασιλεύειν μόνος ὁ Πέτρος· ὁ γὰρ Ἰωάννης, ὡς ἄνους, μόνον τὸ ὄνομα εἶχε τῆς βασιλείας, ἀλλ' οὐδεμίαν διοίκησιν.

Συλλογίζεται οὖν νὰ καταργήσῃ τὸ τάγμα τῶν στερλίτζηδων, καὶ νὰ παιδεύσῃ τοὺς βαρβάρους Μοσχόβους ἀλλάζωντας τὰ ἔθνη τους, νὰ τοὺς μάθῃ τέχνας, ἐπιστήμας καὶ τακτικὴν, νὰ κάμῃ στόλον καὶ νὰ εἰσάξῃ τὸ ἐμπόριον εἰς τὴν Ρουσίαν· μεγάλα πράγματα καὶ ὄχι μόνον δυσκατόρθωτα, ἀλλὰ κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ ἀδύνατα νὰ γένουν, καὶ ὅποιος ἤθελεν εἰπεῖ πῶς ἔμπορούσαν νὰ γένουν ἤθελε νομισθεῖ πῶς φαντασιοκοπεῖ καὶ πῶς λαλεῖ χιμαιρικῶς τῷ τρόπῳ· μολοντοῦτο ὅλην αὐτὴν τὴν κατὰ τὸ φαινόμενον δοκοῦσαν πάντῃ ἀδύνατον μεταμόρφωσιν, μεταβολὴν καὶ ἐναλλαγὴν τσοούτων πραγμάτων δυσκολωτάτων τὴν κατώρθωσεν ὁ Πέτρος εἰς διάστημα χρόνων 59, μὲ κόπους ὅμους δυσυποίστους, ἐπικινδύνους καὶ μεγαλωτάτους.

Πρόδηλον δὲ ὅτι ἦσαν οἱ Ρούσοι πρὸ τοῦ Πέτρου βαρβαρώτατοι καὶ ἐν πᾶσι πάντῃ ἀμαθέστατοι ἐπὶ τσοούτων, ὥστε καὶ ὁ πατριάρχης τῶν Κωνσταντίνου, ὅπου εἰς ρουσσικὴν γλῶσσαν συνέγραψε τὴν ἱστορίαν τοῦ Κιαιβίου, μαρτυρεῖ ὅτι εἰς τὴν Ρουσίαν κατὰ τὸν ἑαυτοῦ αἰῶνα οὐτε γράψιμον εἶχον, οὐτε γράμματα, οὐτε ἀλφάβητον, τὸ ὅποιον ἀπέκτησαν μόλις τῷ ἔτει 987 ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Νικολάου τοῦ Χρυσοβέργη διὰ τοῦ μητροπολίτου τῆς Ρουσίας, Ῥώμαιου τὸ γένος· εἰς τε τὴν ἐκκλησίαν εἰσῆχθη ἡ μουσικὴ πρῶτον ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Πέτρου Θεοδώρου τοῦ προῤῥηθέντος· πρὸ τούτου γὰρ οὐκ ἐψάλλον ψάλται εἰς τὰς ἐκκλησίας.

Ὅτι δὲ δυσκολωτάτων καὶ ἀδύνατον πρᾶγμα ἡ τῶν τοιούτων ἡθῶν μεταβολὴ ἐναργῶς παριστῶσι τὰ πρὸ τοῦ Πέτρου ρουσσικὰ πράγματα, ἐκκλησιαστικὰ τε καὶ λαϊκὰ. Ἀρχόμενος οὖν ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν λέγω ὅτι εἰς τοὺς κατοικητάς ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ρουσίας περισσώτεροι ἦσαν οἱ εἰδωλολάτραι καὶ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Μεχμέτ παρὰ οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοί. Ἡ Σιβηρία μέχρι τῆς Κίνας ἦσαν εἰδωλολάτραι, καὶ πολλῶν ἐπαρχιῶν

κατοικηταὶ δὲν εἶχον οὐδεμίαν θρησκείαν· ὁ πατριάρχης διεμοίραζε τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν ἐξ ἡμισείας μὲ τὸν βασιλέα, ὅστις ἀπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἦτο συνήθεια νὰ προπορεύεται τοῦ πατριάρχου πεζὸς καὶ ἀσκεπὴς τὴν κεφαλὴν, σύρων τὸν ἵππον τοῦ πατριάρχου ἀπὸ τὸν χαλινὸν, καὶ συνέβαινον πολλαὶ συγχήσεις ἀπὸ τὴν κλίσιν ὅπου εἶχον οἱ πατριάρχαι νὰ ἐξουσιάζουν εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις· ὁ ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου, πατὴρ τοῦ Πέτρου, πατριάρχης, Νίκων τοῦνομα, ἠθέλησε νὰ βάλῃ τὸν θρόνον του εἰς ὑψηλότερον μέρος ἀπὸ τὸν θρόνον τοῦ βασιλέως· ἐκάθητο εἰς τὸ πλάγι τοῦ βασιλέως, καὶ ἠέλεε νὰ μὴ γίνεταί οὔτε πόλεμος οὔτε εἰρήνη χωρὶς τὴν συγκατάθεσίν του· ἡ ἐξουσία του, ἐπακουμβούσα εἰς τὰ πλοῦτη του καὶ εἰς τὸν κληρὸν του καὶ εἰς τὸ πλῆθος, ἐβίαζε τὸν βασιλέα νὰ τὸν ὑποτάσσῃται· ἀφώριζε πολλοὺς γερουσιαστὰς ὅπου δὲν ἐσυμφωνοῦσαν μὲ τὴν γνώμην του εἰς τὰ ἄτοπα ἐπιχειρήματά του. Ἐξ ἀπὸ τὰς ζημίας καὶ συγχήσεις ὅπου ἔκαμναν οἱ πατριάρχαι δὲν ἦτον ὑποφερτὴ ἡ ζημία καὶ τῶν καλογέρων, καλογραιῶν, μοναστηρίων, μητροπόλεων, ἐκκλησιῶν ἐνοριακῶν καὶ κληρικῶν· καὶ καλόγηροι μὲν ἦσαν σχεδὸν 7,400, καλογραῖαι 5,600, ἐκκλησιαστικοὶ δὲ καὶ κληρικοὶ ἦσαν διακόσαιο χιλιάδες· καὶ ἐκ τούτων ἐγένετο θλάβη μεγίστη διὰ τὴν κατοίκησιν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ αὔξησιν καὶ πληθυσμὸν τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων, τσοούτων ἀναγκαῖον διὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ δύναμιν μιᾶς βασιλείας· καὶ οὐ μόνον αὐτὸ, ἀλλ' ἐγένετο μεγάλη ζημία καὶ εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον τὸ βασιλικὸν καὶ ἔλλειψις τοῦ βασιλικοῦ εἰσοδήματος διὰ τοὺς δούλους ὅπου εἶχε τὸ ἐκκλησιαστικὸν αὐτὸ τάγμα, οἱ ὅποιοι δὲν ἐτελεσφόρουσαν ποσῶς τῇ βασιλείᾳ, ἀλλ' ἐδούλευον αὐτοὺς τε τοὺς ἐκκλησιαστικούς καὶ τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς ἀμπέλους αὐτῶν. Καὶ τὰ μὲν μοναστήρια τῶν καλογέρων καὶ καλογραιῶν εἶχον εἰς τὴν δούλευσίν των χιλιάδας ἐπτακοσίας εἴκοσι μίαν καὶ πεντακοσίους ἀνθρώπους· αἱ δὲ ἐκκλησῖαι τῶν μητροπόλεων καὶ αἱ ἐνοριακαὶ εἶχον εἰς τὴν δούλευσίν τους ἀνθρώπους εἴκοσι τρεῖς χιλιάδας καὶ πεντακοσίους· καὶ οἱ ἐπίσκοποι, ὄντες τὸν ἀριθμὸν μόνον 22, εἶχον εἰς τὴν δούλευσίν τους ἀνθρώπους ἑκατὸν δεκαεξ χιλιάδας καὶ τετρακοσίους, ὥστε ὅλη ἡ σοῦμα τῶν δούλων συνεποσοῦτο εἰς 899,100, καὶ ὅλη ἡ σοῦμα τῶν ἀνυπᾶνδρων συνεποσοῦτο εἰς διακοσίας δεκατρεῖς χιλιάδας, ζημίαν μεγίστην προξενούσα καὶ εἰς τὴν αὔξησιν καὶ πληθυσμὸν τοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὸ εἰσόδημα τῆς βασιλείας.

Τὰ δὲ λαϊκὰ τῆς Ρουσίας τὰ πρὸ τοῦ Πέτρου ἦσαν εἰς γελοιώδη καὶ ἀμαθῆ καὶ δυστυχῆ κατάστασιν. Δὲν εἶχον ἰδέαν ποσῶς εἰς τὰς ἀναγκαίας λεπτάς τέχνας, καὶ εἰς τὰς βαναύσους τῶν τεχνῶν ὀλιγίστη ἦν ἡ πρόδοσις των, καὶ εἶχον διὰ κανόνα τῆς πίστεώς των τὸ νὰ μὴ ξενητεύωνται ποσῶς, καὶ κατεδικάζοντο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς μίαν βαθυτάτην ἀμάθειαν. Ἡ ἐπικράτεια τῶν ἐπαρχιῶν τους ἦτο μεγαλητέρα ἀπὸ ὅλας τὰς ἐν τῇ Εὐρώπῃ καὶ ὑπερτεροῦσε πάσας τὰς λοιπὰς, ἀλλὰ ἦτον ἄμοιρος πάντῃ εὐταξίας τε καὶ κοσμιότητος. Ἐχρειάζετο πολὺ διὰ νὰ εἶναι ἡ Ρουσία τότε καθὼς εἶναι τώρα μετὰ τὸν Πέτρον· δὲν εἶχε τόπους καὶ ἀγροὺς καλλιεργημένους, δὲν εἶχε τόσους ὑποχειρίους, τόσον εἰσόδημα· δὲν ὦριζε τί-

ποτις εις την Φινλανδιαν, εις την Λιβονιαν, γην σιτοφόρον και πολυκαρπον· οι Καζάκοι δὲν ἦσαν ὑποτεταγμένοι εις αὐτήν· τὰ ἔθνη τοῦ Ἀζερχανίου ἐφέροντο ἀπειθῶς· τὸ ὀλίγον ἐμπόριον ὅπου εἶχεν ἦτον ἀκερδές· ἡ Λευκὴ θάλασσα, ἡ Βαλτικὴ, ἡ Μαιώτις λίμνη, ὁ Εὐξεινος πόντος και ἡ Κασπία θάλασσα ἦσαν πάντῃ ἀνωφελεῖς εις ἓν ἔθνος ὅπου δὲν εἶχεν οὐδεμίαν νῆα, και ὅπου εις τὴν διάλεκτόν του δὲν εἶχε λέξιν ὅπου νὰ σημαίη στόλον· δὲν ἤξευρε διὰ ξηρᾶς τὴν πολεμικὴν τέχνην, οὔτε μὴν τὰ ἀπλούστερα ἐργόχειρα, και δὲν ἦτο γεγυμνασμένον ἀρκετὰ οὔτε εις αὐτὴν τὴν γεωπονίαν· και τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα μόνις ἦτο πέντε μυλλιούνια ρούβλια (τὸ ἓν ρούβλι εἶναι 200 ἄσπρα τούρκικα).

Ὅταν ἐβασίλευσεν ὁ Πέτρος οἱ στερλίτζηδες ἦσαν ὡσάν τοὺς γιαννιτζάρους τῆς Τουρκίας ὅπου ἀποστατοῦν και καθαιροῦσι τὸν βασιλέα τους· οἱ εις τὰς ἐπαρχίας διεσκορπισμένοι ἔζων με ἀρπαγᾶς, οἱ ἐν τῇ Μόσχᾳ ἔζων με πώλησιν και δοσοληψίαν, και ποσῶς δὲν ἐδοῦλευαν, και ἀτακτοῦσαν· και διὰ νὰ εὐτακτῆσουν τὰ τῆς Ρουσίας ἔπρεπε νὰ ἐξολειφθοῦν ἐξ ἀνάγκης τὰ πολλὰ ἐλαττώματα τοῦ τότε βαρβαρικοῦ αὐτοῦ ἔθνους.

Ὁ Πέτρος οἰκιοποιοεῖται ξένον τινα καταγόμενον ἀπὸ τῆς Γινέβρας τοῦνομα Φόρτε. ἤξευρεν αὐτὸς νέμτζικα και ὀλλανδέζικα, τὰς ὁποίας διαλέκτους ἐμάθητεύετο και ὁ Πέτρος ὄθεν εὐαρεστηθεῖς εις τὴν συναναστροφὴν του τὸν κάμνει προστώτα ἐνὸς πεζικοῦ τάγματος, και εις τὸ τζιφτικὸν τοῦ Πέτρου τὸ Προπαζίνσκη συνίστησιν ὁ Φόρτες τάγμα 50 ἀνδρῶν τῶν οἰκιακῶν τοῦ Πέτρου. ἠύξησεν αὐτὸ τὸ τάγμα και ἐγένε τελευταῖον ὁ λεγεὼν τῶν σωματοφυλάκων Προπαζίνσκη. Ἄλλο ἐν τάγμα με τὸν αὐτὸν τρόπον ἀρξάμενον ἐγένεν ὁ λεγεὼν Σεμενόβσκη.

Ὁ γκενεράλης Γόρδων, Σκοτζέζος, εἶχεν εις τὸ τάγμα του 5 χιλιάδας ἀνθρώπους ξένους. Ὁ ῥήθεις Φόρτε συνήθροισε μίαν λεγεῶνα δώδεκα χιλιάδων ἀνθρώπων ἦσαν ὑπὲρ αὐτῷ πέντε κολονέλοι, ἦτοι χιλίαρχοι. Ναυπηγεῖ ὁ αὐτὸς Φόρτε, με μαγίστορας ὀλλανδέζους και ἐνετοὺς βάρκας και δύο γαλιόνια ἀπὸ τριάντα τόπια εις τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Βερονέσι, ὅπου εἰσβάλλει εις τὸν Τάναϊν· δι' ὧν ἦτο δυνατὸν, καταβάτων εις τὴν Μαιώτιδα λίμνην, χαλιναγωγεῖν τοὺς Ταρτάρους.

Θνήσκει ὁ μόνος τῷ ὀνόματι βασιλεὺς Ἰωάννης, ἔτει σωτηριῷ 1696, και μένει μόνος κυριάρχης και βασιλεὺς πάσης Ρουσίας ὁ Πέτρος· και τὰ σιτηρεσία του ὄλα τὰ διώρισεν ὁ Πέτρος εις αὐξήσιν και τροφήν και σύστασιν τοῦ στρατιωτικοῦ.

Τὰ σύνορα μεταξὺ τῶν ἐπαρχιῶν Ρουσίας και Κίνας διωρίσθησαν με ὄρκον νὰ ἦναι ὁ ποταμὸς Κερπέχ, οὗ τὸ μεσημβρινὸν μέρος εἶναι τῆς Κίνας και τὸ ἀρκτικὸν τῆς Ρουσίας· ὁ ὄρκος εἶχεν οὕτωςί: «Ἄν τις ἤθελε σταχασθεῖ κρυφὰ τὸ νὰ ἀνάψῃ τὴν φλόγα τοῦ πολέμου, παρακαλοῦμεν τὸν Κύριον τῶν πάντων, τὸν καρδιογνώστην, νὰ παιδεύσῃ τοὺς ἐπιβούλους αὐτοὺς με αἰφνῆδιον θάνατον». Ἐγέναν τὰ γράμματα τῆς συμφωνίας και ὑπεγράφησαν διπλᾶ, και παρὰ τῶν πρέσβων τῆς Ρουσίας δηλαδὴ και παρὰ τῶν τῆς Κίνας, εις λατινικὴν γλῶσσαν, και ἔλαβε κάθε φυλὴ τὸ ἴδιον

της, οἱ Ρούσοι με τὰς ὑπογραφὰς τῶν Κινέζων, και οἱ Κινέζοι τὸ ἴδικόν τους με τὰς ὑπογραφὰς τῶν Ρούσων· και εις δύο μάρμαρα τὰ αὐτὰ συμφωνητικὰ γράμματα ἐλαξεύθησαν, και τὸ μὲν ἐν ἐβάλλθη εις τὸ σύνορον τῆς Ρουσίας, τὸ δὲ ἄλλο ἐβάλλθη εις τὸ σύνορον τῆς Κίνας. Παρετάθη δὲ αὐτὴ ἡ εἰρήνη μέχρι τοῦ ἔτους 1722.

Ὁ γκενεράλης Γόρδων ὁ προῤῥήθεις με τὸν λεγεῶνά του τῶν 5,000 ἀνδρῶν, και ὁ γκενεράλης Φόρτε με τὸν λεγεῶνά του τῶν 12,000 ἀνδρῶν, και οἱ γκενεράληδες Σερεμετόβ ὁ Προυσιάνος, και Σέιν με τὸ στρατεύμα τους συγκείμενον ἀπὸ στερλίτζηδες και Κοζάκους και με πολλὰς τηλεβόλους διὰ τοῦ ποταμοῦ Ταναΐδος ὤρμησαν κατὰ τοῦ Ἀζακίου· φθάσαντες ἤρξαντο τῆς πολιορκίας, ἔτει σωτηριῷ 1695· παίρνουν τὰς δύο παλάγκας ὅπου εἶχον κτίσει οἱ Τοῦρκοι διὰ βοήθειαν τοῦ Ἀζακίου, πολεμοῦν τὸ Ἀζάκι· ἐπιστάτης εις τὰ τόπια ἦν κάποιος Ἰακῶβ ἀπὸ τῆς Δάντζικας· οὗτος δαρεις διὰ σφάλμα του παρὰ τοῦ γκενεράλη του Σέιν καρφώνει τὰς τηλεβόλους, φεύγει εις τὸ Ἀζάκι διὰ νὰ ἐκδικηθῇ, γίνεται τούρκος και πολεμεῖ τοὺς Ρούσους· ὤρμησαν οἱ Ρούσοι με ἐφοδον εις τὸ Ἀζάκι, ἀλλὰ φονευθέντες οὐκ ὀλίγοι ἔλυσαν τὴν πολιορκίαν.

Τὸ ἔαρ τοῦ ἐξῆς 1696 ἔτους ὤρμησε πάλιν ὁ Πέτρος εις τὸ Ἀζάκι με περισσότερον στόλον, παρῆν δὲ και ὁ Πέτρος εις αὐτομόλου σχῆμα· κατεπόλεμησε τὰς σάϊκας ὅπου εἶχον ἔλθει ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἡ πολιορκία ἐγένε κατὰ τὴν μέθοδον τῶν νεωτέρων τακτικῶν. Παρεδόθη οὖν τὸ Ἀζάκι, τῆ κ' Ἰουλίου, ὡς ἦτο· 32 σάϊκαις ἀρματωμέναις ἀφῆκεν ἐμπρὸς εις τὸ Ἀζάκι διὰ δεφένδουσίν του. Παρεδόθη και τὸ καταντικρὸν τοῦ Ἀζακίου κείμενον ὀχύρωμα, ὃ ὄνομα Λουτιχ, και ἔδωκαν οἱ Τοῦρκοι και τὸν φυγάδα Ἰακῶβ και ἐφονεύθη. Ἐτοιμάζει ὁ Πέτρος τὰ χρειώδη διὰ νὰ ναυπηγήσῃ γαλιόνια 9 με 60 τόπια τὸ καθὲν, και ἄλλα 4 με 30—50 τόπια· παρὰ τῶν προῤῥήθων Ρούσων, τῶν πλουσιῶν πραγματευτῶν και τῶν μοναστηριῶν διώρισε χρηματικὴν βοήθειαν διὰ αὐτὸν τὸν στόλον. Διὰ τοὺς Καζάκους ἐναυπήγησε μικρὰ πλοῖα διὰ νὰ περιέρχωνται τὰς ἀκτὰς τοῦ Κριμίου. Ἐστοχάσθη νὰ ὀχυρώσῃ τὸ Ἀζάκι, νὰ κάμη λιμένα ἐμπρὸς του πολλῶν νηῶν χωρητικόν, νὰ ἐξουσιάσῃ τὸν Βόσπορον τὸν Κιμμεριανόν· ὁ σκοπὸς του ἦτο νὰ διώξῃ τοὺς Τούρκους και Ταρτάρους ἀπὸ τὸ Κρίμι, και νὰ ἀνοίξῃ ἐν ἐμπόριον εὐκόλον και ἐλεύθερον με τὴν Περσίαν διὰ τῆς Γεωργίας, καθὼς ἔκαμναν ποτε οἱ Ἕλληνες εις τὴν Κολχίδα και εις τὸ Κρίμι· ἐναυπηγοῦντο αἱ νῆες αὐταὶ κοντὰ εις τὴν πόλιν Βερονέσι και εις τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Βερονέσι τοῦ εἰσβάλλοντος εις τὸν Τάναϊν. Τῷ ἔτει 1697 πέμπει 60 νέους Ρούσους εις τὴν Βενετίαν και Λιβόρνον διὰ νὰ μάθουν τὴν ναυτικὴν τέχνην και ναυπηγίαν, και ἄλλους 20 εις τὴν Ὀλλάνδαν διὰ νὰ μάθουν τὴν ναυπηγίαν τῶν γαλιονίων, και ἄλλους εις τὴν Γερμανίαν διὰ νὰ μάθουν τὴν πολεμικὴν τέχνην.

Διὰ νὰ περιέλθῃ τὰ βασίλεια τῆς Εὐρώπης (πλὴν τῆς Φραντζας και Ῥώμης), διορίζει τρεῖς πρέσβεις τῆς Ρουσίας διὰ νὰ περιέλθουν εις αὐτὰ, και αὐτὸς γίνεται εις τῶν ὀπαδῶν τους. Διορίσας οὖν διοικητὰς τοῦ βασιλείου

του τὸν Ῥωμανονόβσκη καὶ Στρεκνέφ καὶ ἄλλους προὔχοντας ἀναχωρεῖ τῆς Μόσχας τῷ ἔτει 1697· τὸν Γόρδων τὸν διώρισε νὰ ἐπισκέπτεται τὴν Μόσχαν, καὶ τοὺς στερλίτζηδες εἰς τὰ σύνορα τοῦ Κριμίου διὰ νὰ φυλάττουν τὸ Ἀζάκι. Διελθὼν διὰ τοῦ Νοβογορόδ καὶ διὰ τῆς Ἑστονίας καὶ Λιβονίας, ἐπαρχίας τῶν Σβετζῶν, εἶτα διὰ τῆς Προυσίας τῆς Βρανδεμβουργικῆς καὶ Πομερανίας, ἔφθασεν εἰς τὸ Βερολίνον, εἶτα ἐν μέρος τῆς πρεσβείας ἤψατο τῆς πρὸς τὸ Μαγδεμβούργον καὶ ἄλλο πρὸς τὸ Ἀμβούργον, ἐξ ὧν ἐπιστρέψαντες πρὸς τὸ Μινδὲν καὶ διελθόντες διὰ τῆς Βεστωφαλίας καὶ Κλέβας ἔφθασαν εἰς τὸ Ἀμστερδάμ.

Ἡ περιήγησις αὕτη τοῦ Πέτρου ἐγένεν αἰτία καὶ πρόφασις τοῦ φθοροποιοῦ πολέμου ὅπου ὑπέστη ὁ Πέτρος χρόνους ἐννέα ἀπὸ τὸν ῥῆγα τῆς Σβετζίας Κάρολον τὸν ΙΒ'. διερχόμενος γὰρ διὰ τοῦ Νοβογορόδ, τῆς Ἑστονίας καὶ Λιβονίας, ἐπαρχιῶν δι' ἃς οἱ Ῥούσσοι καὶ Λέχοι καὶ Σβέτζοι εἶχον ἄλλοτε πολλὰς φιλονεικίας καὶ τέλος τὰς ὑπέταξαν οἱ Σβέτζοι μετ' ὅπλα, ἐπεθύμησε τὴν ἀπόκτησίν τους, συλλογισθεὶς νὰ κάμῃ λιμένα εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης καὶ πόλιν διὰ νὰ τὴν ἀποκαταστήσῃ βασιλεύουσαν τῆς βασιλείας του. Φθάσας οὖν εἰς τὸ Ἀμστερδάμ, ἀλλάξας τὰ ἐνδύματά του ἀπῆλθεν εἰς τὴν κώμην Σαρδάμ, καὶ ἤρξατο μαυθάνειν καὶ ἐργάζεσθαι τὰ τῆς ναυπηγίας· κάκεισε ἐργαζόμενος ἔστειλε προσταγὰς εἰς τὸ ἐν τῇ Οὐκρανίᾳ κατὰ τῶν Τούρκων στρατόπεδόν του, ἐνίκησε τοὺς Ταρτάρους κοντὰ εἰς τὸ Ἀζάκι καὶ ὑπέταξε καὶ τὸ Πρεκόπ. Ἐν τούτοις ἐδιδάχθη τὴν ἀνατομίαν παρὰ τῷ Ρουϊσκίῳ καὶ τὴν χειρουργίαν, καὶ εἰς τὸ σπίτι παρὰ τοῦ Βιτσέν τὴν φυσικὴν· εἶτα ἀπελθὼν εἰς τὸ Οὐτρέχτ καὶ εἰς τὴν Ἀγίαν ἀνταμώθη μετ' ὃν ῥῆγα τῆς Ἑγγλιτέρας Γκιλλίμ καὶ μετ' ὃν Στατούδερ τῶν Ὀλλανδέζων, καὶ ἐπανακάμψας εἰς τὸ Σαρδάμ τελειώνει τὸ γαλιόνι ὅπου ἐναυπήγησε μετ' ἑξῆς τοῦ 60 τοπιῶν καὶ τὸ στέλλει εἰς τὸν Ἀρχάγγελον, (τότε γὰρ οὐκ εἶχον ἄλλον λιμένα), καὶ διαφόρους τεχνίτας φραντζέζους, γερμανοὺς, σβίτζερους ἔπεμψε διὰ τὴν Μόσχαν. Κάν τούτοις μαθὼν τῷ ἔτει 1697 τὸ ἐν τῇ Λεχίᾳ σχίσμα διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ῥηγός, καὶ ὅτι οἱ μὲν ἐξελέξαντο ῥῆγα τὸν Αὐγουστον, ἐλέκτορα τῆς Σαξωνίας, οἱ δὲ τὸν πρίγγιπα Κόντι, ὑπισχνεῖται τῷ Αὐγουστῷ συμμαχίαν στρατιωτικὴν 30 χιλιάδων. Ἐδέχθη δ' ἐν τούτοις καὶ εἰς ἀριθμὸν τοῦ στρατιωτικοῦ τοῦ πολλοὺς λειποτάκτας στρατιώτας φραντζέζους, σβίτζερους καὶ γερμανοὺς. Πολλὰ ὀλίγα τέχνηται ἔμειναν ὅπου δὲν ἔμαθεν, μάλιστα ἐνησχολεῖτο πολλὰ καὶ εἰς τὴν τῶν γεωγραφικῶν χαρτῶν ἀνανέωσιν, ὅπου μετ' ἄλλους εἶχον διορίσει τὰς πόλεις καὶ ποταμοὺς τῶν ἐπαρχιῶν του ἐκεῖ ὅπου δὲν ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ τοποθεσία τους, καὶ ἔκαμε τὸν χάρτην διὰ τὴν ἑνωσιν τῆς Κασπίας θαλάσσης μετ' ὃν Εὐξείνιον πόντον.

Εἶτα τῷ ἔτει 1698 ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἑγγλιτέραν πάλιν ὡς ἀκόλουθος τῶν τριῶν πρεσβείων του, καὶ κενύσας παρὰ τῷ Δεσφόρτ ἐξέμαθεν ἐκεῖσε τὴν ναυπηγίαν ἀκριβέστερον καὶ μαθηματικώτερον, ἐδούλευσε κατὰ τὴν μέθοδον τῶν Ἑγγιλέζων εἰς τὴν κατασκευὴν ἐνὸς γαλιονίου, ἐπαίδευσθη τὴν θεωρίαν τῶν ὀρολογίων, ἐξέμαθε τὴν ἀριθμητικὴν ὅπου οἱ Ῥούσσοι

ἕως τότε δὲν ἤξευραν, καὶ τὴν ἀστρονομίαν, καὶ συνελόντι φάναι εἰς ὅλας τὰς τέχνας, ἀπὸ τὸ χύσιμον τῶν κανονίων ἕως εἰς τὸ ὑφάσμα τοῦ πανίου καὶ κλώσιμον τῶν παλαμαρίων, ἔβαλεν ὄχι μόνον μεγάλην προσοχὴν ἀλλὰ καὶ χεῖρα ἐργασίας. Παρετήρησε καὶ ἐλογάριαζε τὰς ἐκλείψεις μαζὴ μετ' ὃν Φεργουσόν, ἐγνώριζε τὰ κινήματα τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ τοὺς κανόνας τῆς βαρύτητος ὅπου τὰ κινουῦν. Τὸν δίδουν οἱ πραγματευταὶ ἐγγιλέζοι 15,000 λίρας στερλίνας διὰ νὰ τοὺς δώσῃ ἄδειαν νὰ πωλοῦν ταμπάκον εἰς τὰς ἐπαρχίας του, τὸν ὅποιον ἐμπόδιζον ὁ πατριάρχης καὶ οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ρουσίας. Ἐδόθη ἡ ἄδεια καὶ τὸν ἀφῆκαν νὰ πάρῃ μαζὴ του καὶ πολλοὺς τεχνίτας, μαθηματικούς καὶ γεωμέτρους, ἐν οἷς καὶ ὁ περίφημος Περὺ, διὰ νὰ ἔχουν τὴν φιλίαν του. Πρὸ τοῦ νὰ ἀναχωρήσῃ τὸν ἔκαμε νὰ ἴδῃ ὁ ῥῆξ τῆς Ἑγγλιτέρας μίαν ναυμαχίαν καὶ τὸν ἐχάρισε καὶ ἐν γαλιόνι. Τούτου ἐπιβὰς ἦλθεν εἰς τὸ Ἀμστερδάμ ἔχοντας μαζὴ του τρεῖς καπετάνους, καὶ διὰ νῆας τοῦ πολέμου 25 ἄλλους καπετάνους γαλιονίων, 40 τοποτηρητάς, 30 πιλότους, 30 χειρουργοὺς, 250 τοπιτζῆδες καὶ 300 πρωτομαγίστορας διαφόρων τεχνῶν. Μετ' ὃ γαλιόνι ὅπου τὸν ἐχάρισεν ὁ ῥῆξ τῆς Ἑγγλιτέρας τοὺς ἔστειλεν εἰς τὸν Ἀρχάγγελον, κάκειθεν διεμοιράσθησαν εἰς τοὺς τόπους ὅπου ἦτον ἀναγκαῖα ἡ παρουσία καὶ ἐπιστάσια τους.

Πέμπει τὸν ἕνα τῶν πρεσβείων του Σερεμετόβ εἰς τὴν Ῥώμην, Νεάπολιν, Βενετίαν καὶ Μάλταν διὰ νὰ παρακινήσῃ τεχνίτας διὰ τὴν δούλευσιν τῆς Ρουσίας, καὶ αὐτὸς ἀναχωρεῖ διὰ τὴν Βιέννην μετ' ὃν ἄλλους τοῦ ἐλτζῆδες. Φθάσας ἀνταμώθη ἰδίᾳ μετ' ὃν ἱμπεράτορα Λεοπόλδον διὰ νὰ ἀποφύγουν τὸ τζερμεονιάλε. Εἶτα ἐξέμαθε τὴν πολεμικὴν τέχνην τῶν Γερμανῶν.

Θέλων ὁ Πέτρος ἀπὸ Βιέννης ἀπελθεῖν εἰς τὴν Βενετίαν ἔμαθεν ὅτι ἀποστασία συνέβη εἰς τὸ βασιλείον του, ὅθεν δρομαῖος ἤψατο τῆς πρὸς τὴν Μόσχαν. Τινὲς τῶν ἀρχόντων ὅπου ἀγαποῦσαν τὰς παλαιὰς συνηθείας τῆς Ρουσίας, ἰσρεῖς εἰς τοὺς ὁποίους τὰ νέα ἤθη ἐφαίνοντο ἀσέβεια, ἤρξαντο διασπείρειν θορύβους· ἡ παλαιὰ φατρία τῆς Σοφίας ἐξύπνησε, καὶ ἡ δεισιδαιμονία τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος διὰ τὴν πώλησιν τοῦ ταμπάκου ἤβησε τὸν θόρυβον καὶ τὸ παράπονον τοῦ ὅτι, ξένοι μέλλουσι νὰ διδάξουσιν ἕνα ἢ ἑτέρα τὸ γένος μας. Ὁ θόρυβος λοιπὸν ἀπὸ τὸ πλῆθος κατήντησεν εἰς τοὺς στερλίτζηδες τοὺς ὄντας εἰς τὰ σύνορα τῆς Λιτουανίας· ὅθεν συναθροισθέντες ὤρμησαν κατὰ τῆς Μόσχας μετ' ὃ σκοπὸν νὰ ἀναδιβάσουν εἰς τὸν θρόνον τὴν Σοφίαν καὶ νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Πέτρου, ὅπου ἀναίρει τὰ παλαιὰ ἤθη καὶ μαθητεύεται νέα εἰς ξένα βασίλεια. Οἱ ὑπὸ τῷ Γόρδων λοιπὸν καὶ Σέιν πρεσπαζίνσκηδες καὶ ἄλλα νέα τάγματα τοὺς καταπολεμοῦσι 15 λεύγας μακρὰν τῆς Μόσχας. Ἐνας ξένος γκενεράλης τὸ νὰ νικήσῃ στρατεύμα παλαιὸν ἐν ᾧ ἦσαν τεταγμένοι πολλοὶ πολῖται τῆς Μόσχας ἐπροξένησεν ἀγανάκτησιν εἰς τοὺς Ῥούσσους.

Ὡς τὸσον διὰ τῆς Λεχίας ὁδεύσας ὁ Πέτρος ἀνταμώθη μετ' ὃν Αὐγουστον καὶ συνωμίλησε τὰ περὶ τῆς συμμαχίας του, καὶ ὅτι ἔχει ἀπόφασιν νὰ ἀνα-

νεώση τὰ χαμένα δίκαια τῶν προκατόχων του, καὶ ἐνωθεὶς μὲ τὸν ῥήγα τῆς Λεχίας νὰ πάρῃ ἀπὸ τὸν ῥήγα τῆς Σβετζίας τὰς ἐπαρχίας τὰς μεταξὺ τοῦ κόλπου τῆς Φινλανδίας, τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης καὶ τῆς Μοσχοβίας.

Φθάσας εἰς τὴν Μόσχαν δίδει βραβεῖα τοῖς νικηταῖς τῶν στερλίτζηδων, φρονεῖ τοὺς ὄφφικιάλους τούτων καὶ τινὰς ἱερεῖς, κρεμᾶ 2,000 στερλίτζηδες· πλείστοι αὐτῶν σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις ἐξωρίσθησαν εἰς τὴν Σιβηρίαν, Ἀζδερχάνι καὶ Ἀζάκι, καὶ κατωκίσθησαν ἄοικοι τόποι, καὶ ἐξηλείφθη καὶ κατηργήθη τὸ σύνολον τὸ τάγμα τῶν στερλίτζηδων καὶ ἀπεσβέσθη τὸ ὄνομά τους· καὶ διώρισεν εὐθὺς ὁ Πέτρος βεγμμένα τακτικά κατὰ τὴν μέθοδον τῶν Γερμανῶν· τοὺς ἐφόρυσεν ἐνδύματα κοντὰ καὶ παρόμοια εἰς τὸ χρῶμα, καὶ ἐξούρισε τὰ γένεια καὶ μουστάκια τους· τὸ τάγμα τῶν προεπαζίνσκηδων καὶ τὸ τῶν σεμενὸσκηδων ἦτο τελειωμένον πρὸ πολλοῦ· τοὺς υἱοὺς τῶν κνέζηδων καὶ τῶν προύχοντων τοὺς διορίζει εἰς τὸ στρατιωτικόν, κάμνωτάς τους σολδάτους πρὸ τοῦ νὰ γίνουσι ὄφφικιάλοι· διορίζει ἄλλους εἰς τὸν στόλον εἰς τὸ Βερονέσι καὶ τοὺς κάμνει μαρινέρους· δὲν ἐτολμοῦσαν νὰ μὴ καταγραφοῦν εἰς ἕνα ἔσχατον βαθμὸν εἰς ὃν εἶχε προκαταγραφῆ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος. Εἶχε στείλει ἀπὸ τὸ Ἀμστερδὰμ τὸν νέμτζον Ἰντζινέρον Πρακέλ διὰ νὰ σκάψῃ τοὺς ὄχετους ὅπου ἐχρειάζοντο διὰ νὰ ἐνωθῇ ἡ Κασπία θάλασσα μὲ τὸν Εὐξείνιον πόντον· καὶ ὁ Περὺς πάλιν μετ' ὀλίγον ἀπὸ τὸ Ἀμστερδὰμ εἶχε διορισθῆ καὶ αὐτὸς νὰ ἐργάζηται διὰ ἔνωσιν τῶν ποταμῶν, καὶ τανῦν οἱ ὀλλανδέζοι καὶ οἱ ἐγγλέζοι ναυπηγοὶ, καὶ ἄλλοι ὅπου κατεγίνοντο εἰς τὸν ἀπαρτισμὸν τοῦ εἰς τὸν ποταμὸν Βερονέσι στόλου τοῦ προῤῥηθέντος, κατεγίνοντο καὶ εἰς τὴν ἔνωσιν τῶν ποταμῶν Ταναΐδος καὶ τοῦ Βόλγα, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀφήσει ὁ προῤῥηθεὶς καὶ προσδιορισθεὶς Πρακέλ. Τότε ἄρχισε νὰ ἀνανεοῖ καὶ τὴν κατάστασιν τῆς γερουσίας του, τῶν τηλεσφοριῶν του, τῆς ἐκκλησίας καὶ ὄλων τῶν λοιπῶν. Ἐγένετο ταῦτα τῷ ἔτει 1699· ἀλλ' οἱ ὄχετοὶ διὰ τὴν ἔνωσιν τῶν ποταμῶν δὲν ἐτελείωσαν.

Οἱ πατριάρχαι ἀντέλεγον εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ βασιλέως· τοιοῦτος ἐστάθη ὁ Νίκων, καὶ μετ' ἐκείνου ὁ Ἰωακείμ· ὁμοίως καὶ οἱ ἐπίσκοποι εἶχον οἰκαιοποιηθεὶ τὸ προνόμιον τοῦ ξίφους, καὶ διώριζον εἰς παιδείας καὶ εἰς θάνατον τοὺς πταίστας. Αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἐξουσίαν τοὺς τὴν ἐστέρησεν ὁ Πέτρος, καὶ ἔπαυσεν ἡ κακομεταχειρίσις αὐτῆ· θανόντος δὲ τοῦ πατριάρχου Ἀδριανοῦ ἐμπόδισε τὸ νὰ γενῆ ἄλλος, καὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν τῇ συνόδῳ, συντεθειμένῃ ὑπὸ μητροπολιτῶν καὶ ἀρχιερέων, εἰς διοικήσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, καὶ ὁ μητροπολίτης τῆς Μόσχας διωρίσθη νὰ εἶναι πρόεδρος τῆς συνόδου, καὶ τὸ πατριαχικὸν εἰσὸδῆμα προσετέθη τῷ βασιλικῷ θησαυροφυλακίῳ διὰ πληρωμὴν τῶν στρατιωτῶν. Ὡς τὸσον κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας καὶ προεξάρχουσα ἦν μὲν ἡ σύνοδος, ἀλλ' αὐτὴ δὲν ἐτολμοῦσε νὰ μὴν ὑποτάσσεται εἰς ἕνα βασιλέα ὅπου ἤξευρε πολλὰ περισσότερα ἀπὸ λόγου τῆς· ὁ μονάρχης τῆς Ρουσίας δὲν ἦτο τῇ ἀληθείᾳ εἰς τῶν Πατέρων τῆς συνόδου, ὅμως ἐρμήνευε τοὺς νόμους· δὲν ἐπῆνε τὸ θυμιατήριον ἀλλὰ κατεύθυνε τὰς χεῖρας ἐκείνων ὅπου τὸ ἐκράτουν. Καὶ ἐπειδὴ αἱ ἐπαρχίαι του εἶχαν χρεῖαν κατοικητῶν, καὶ ἡ παρθενία τῶν

μοναχῶν καὶ καλογραιῶν ἦτον ἐνταντία εἰς τὴν φύσιν καὶ εἰς τὸ κοινὸν καλόν, τὸν ἐφάνη ἐπιζήμιον, ἐν πλῆθος νέων καὶ νεανίδων νὰ κλειώνται εἰς ἐν μοναστήριον, καὶ νὰ εἶναι ἀνωφελεῖς πάντη, καὶ νὰ ζῶσι μὲ ἔξοδα ἄλλου τινός· ὅθεν διώρισε νὰ μὴ ἐμβαίη τις εἰς τὸ μοναστήριον ἂν δὲ ἦναι 50 χρόνων, καὶ νὰ μὴ δέχωνται εἰς τὸ μοναστήριον ποτὲ τινα ὅπου νὰ ἔχη καμμίαν ἐπιστάσιαν τῆς κοινότητος, εἰς ὅποιαν ἡλικίαν καὶ ἂν ἤθελεν εἰσθαι. Διώρισεν εἰς τὴν Μόσχαν τρία σχολεῖα ὅπου ἐμάνθαναν τὰς ξένας γλώσσας οἱ νέοι, καὶ οἱ διοριζόμενοι εἰς τὸ πρεσβυτέριον εἶχον χρέος ἐκεῖ νὰ σπουδᾶσούν· ὅθεν ἔκαμην ἐντὸς ὀλίγου τὸν κληρὸν του καὶ εὐτακτότερον καὶ σοφώτερον· καὶ διώρισε καὶ τυπογραφίαν εἰς τὴν Μόσχαν. Ἐμετρίασε τὰς τρεῖς μεγάλας τεσσαρακοστάς, διὰ νὰ μὴ ταλαιπωρῆται τὸ στρατιωτικόν του καὶ βλάβηται κατὰ τὴν υγείαν του, εἰς τὰς ὁποίας ἐνήστευον μὲν ἀλλ' ἐμέθουσαν ἀνευδότης· ἐμετρίασεν ἡ ἐσθήκωσεν τὴν νηστείαν, καὶ κατήργησε τὴν μέθην. Ἦρχετο ὁ χρόνος τῶν Ρούσων ἀπὸ Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ τῷ ἔτει 1700 διώρισε ἀρχεσθαι ἀπὸ Ἰανουαρίου πρώτης. Κατὰ τὴν συνθήειαν τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Περσίας ἐκείνη ὅπου ὑπανδρεύετο δὲν ἐβλεπε τὸν γαμβρὸν φανερά, εἰμὴ τὴν ὥραν τοῦ στεφανώματος· κατήργησε τὴν συνθήειαν αὐτὴν καὶ εἰσήγαγε τὴν τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης. Εἰς ἐκείνους ὅπου δὲν ὑπετάγησαν νὰ ἀλλάξουν τὰ μακρὰ φορέματα καὶ νὰ ζυρίσουν τὰ γένεια, (καὶ τοιοῦτοι ἦσαν ὅλοι οἱ δημόται,) διώρισε μίαν τηλεσφορίαν, καὶ κατὰ μικρὸν ἐσυνείθισαν, ἀφοῦ ἐκόπησαν πολλῶν καὶ γένεια καὶ μακρὰ ροῦχα, πληρῶσαι μὴ θελόντων τὸν διορισθέντα νέον δασμόν. Διώρισε τόπους συναναστροφῆς, ὅπου κατὰ τὴν συνθήειαν τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης, συνηροῖζοντο ἀρχόντες καὶ ἀρχόντισσαι, καὶ μὲ κάθε τιμὴν καὶ σωφροσύνην εἶχον τιμημένας συναναστροφάς εἰς ἡμέρας καὶ ὥρας διωρισμένας. Οἱ χηρεύσαντες ἱερεῖς ἐπροστάθησαν, ἂν θέλουσι νὰ πάρουν καὶ δευτέραν γυναῖκα, νὰ ἔχουν ἄδειαν νὰ ἀφήσουν τὴν ἱερωσύνην. Διὰ εὐκολίαν τῶν ὀδοιπόρων εἰς κάθε διάστημα 750 βημάτων ἔστησε μίαν κολόνναν ἀπὸ τῆς Μόσχας ἕως τὸ Βερονέσι, καὶ ἔκτισε καὶ πανδοχεῖα διὰ καταλύματα τῶν ὀδοιπόρων. Καὶ διὰ τιμὴν τῶν ὑποχειρίων του διώρισε τὴν καθαλαρίαν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

Γενομένης τῆς ἀγάπης εἰς τὸ Καρλοβίτζι τῷ ἔτει 1699 μεταξὺ τοῦ ἡττηθέντος Μουσταφᾶ τοῦ Β' καὶ τῶν νικητῶν, ἱμπεράτορος Λεοπόλδου δηλαδὴ, τοῦ μο. ἀρχοῦ τῆς Ρουσίας Πέτρου, καὶ τῆς Βενετίας, ἔμεινε τῷ Πέτρῳ τὸ Ἀζάκι καὶ τινὰ ὀχυρώματα κτισθέντα περὶ αὐτό.

Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐτελείωθη καὶ ὁ στόλος ὁ προῤῥηθεὶς, ὅπου εἶχε ναυπηγήσει δηλαδὴ εἰς τὸν ποταμὸν Βερονέσι, συγκείμενος ἀπὸ 50 γαλιόνια μὲ τηλεβόλους 60 καὶ 50 καὶ 20, καὶ ἀπὸ 20 κάτεργα, καὶ 30 περγαντιὰ, καὶ νῆας δέκα διὰ τὰς πόμπας, καὶ ἄλλας νῆας διὰ τὴν ἀγωγὴν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ζωοτροφίας του. Ἀπὸ τὸν Βερονέσι ἠμποροῦσεν ὁ στόλος αὐτὸς νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν Ταναῖν, κάκειθεν εἰς τὴν Μαιώτιδα λίμνην, κάκειθεν διὰ τοῦ Κιμμεριανοῦ Βασπόρου εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον· ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἐγένετο, καὶ ἐσάπησεν ὁ πολυάριθμος οὗτος στόλος διὰ τὴν ἐν

τῷ Πρώτῳ ὕστερον ἐπισυμβᾶσαν ἀνεπιπίστως ἦταν τοῦ Πέτρου· δὲν ἀφῆκε γὰρ, ἀπὸ ἀψηφισίαν τὴν πρὸς τὸν Τοῦρκον, πράγμα ὅπου δὲν ἔκαμε τότε διὰ νὰ νικηθῆ κατὰ κράτος.

Εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς εἰρήνης ὅπου ἐγένετο εἰς τὴν πόλιν Ὀλίβαν μεταξὺ Λεχίας καὶ τοῦ ῥηγὸς τῆς Σβέτζίας Καρόλου τοῦ ΙΑ' οἱ Λέχοι εἶχον ἀφήσει εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ Σβέτζου ὅλην σχεδὸν τὴν Λιβονίαν καὶ Ἐστονίαν, μὲ σάρτι ὅπου νὰ φυλάττωνται ὅλα τους τὰ προνόμια· ἀλλ' ὁ ῥήξ Κάρολος ὁ ΙΑ' ὅλα τὰ ἤθελε καὶ τυραννικῶ τῷ τρόπῳ ἐφέρετο κατὰ τῶν δύο αὐτῶν ἐπαρχιῶν. Ὅθεν τῷ ἔτει 1692 εἶχεν ἔλθει εἰς τὸ Στοκὸλμ ὁ Ἰωάννης Ρεϊνὸλτ Πατκούλ, εὐγενὴς τῆς Λιβονίας, μὲ ἄλλους ἐξ δεπουτάτους τῆς ἐπαρχίας, νὰ παρακαλέσουν δεινοπαθῶς καὶ ταπεινοφρόνως τὸν ῥήγα Κάρολον διὰ τὴν ἀνεσίαν τῶν ἐπαρχιῶν· ἀλλ' ἀντὶ νὰ εἰσακουσθοῦν, ἐφυλακώθησαν οἱ ἐξ καὶ διωρίσθη εἰς θάνατον ὁ Πατκούλ· εὔρε τὸν τρόπον καὶ ἔφυγε καὶ δὲν ἐφρονεύθη. Οἱ Λέχοι οὖν εἶχον παράπονα μεγάλα κατὰ τοῦ Καρόλου τοῦ ΙΑ' διὰ τὴν παράβασιν τῶν συμφωνιῶν. Καὶ ἐν τούτοις ὁ ἐλέκτωρ τῆς Σαξωνίας Αὐγουστος, ἐκλεχθεὶς ῥήξ τῆς Λεχίας, εἶχεν ὑποσχεθεὶ τοῖς Λέχοις τὴν ἀνάκτησιν τῶν ἐπαρχιῶν τῆς ὅπου ἠρπάγησαν ἀπὸ τὴν Σβέτζιαν· εἶχεν ἀποθάνει δὲ καὶ ὁ ῥηθεὶς αὐτὸς Κάρολος ὁ ΙΑ', καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ υἱὸς τοῦ Καρόλου ὁ ΙΒ', νέος ἑτῶν 17. Τὴν ὑπόσχεσιν οὖν αὐτὴν μαθὼν ὁ Πατκούλ καὶ θέλων νὰ ἐκδικηθῆ διὰ τὴν προῤῥηθεῖσαν ὕβριτα, δρομαῖος ἀπελθὼν εἰς τὴν Δρέσδαν ἀπέδειξεν εὐκολον τὴν ἀνάκτησιν τῆς Λιβονίας καὶ παρεκίνησε τὸν Αὐγουστον εἰς τὸν κατὰ τοῦ Καρόλου τοῦ ΙΒ' πόλεμον· εἰδὼς δὲ ὅτι καὶ ὁ Πέτρος εἰρηνοποιήσας ἤδη μὲ τὸν σουλτὰν Μουσταφᾶν τὸν Β' ἔχει κλίσει νὰ αὐξήσῃ τὰς ἐπαρχίας του καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἰγγρίας καὶ τῆς Καρελίας, τὰς ὁποίας οἱ Ρούσσοι πρὸ 100 χρόνων ἐξουσίαζον, καὶ οἱ Σβέτζοι εἰς τὸν καιρὸν τῶν ψευδοδημητριῶν τὰς ὑπέταξαν, ἀφείκει τὴν Δρέσδαν τρέχει εἰς τὴν Μόσχαν καὶ διεγείρει τὸν Πέτρον εἰς τὸν κατὰ τοῦ Καρόλου τοῦ ΙΒ' πόλεμον. Ὅθεν καὶ ὁ Πέτρος καὶ ὁ Αὐγουστος ἀποφασίζουσι τὸν πόλεμον αὐτὸν, καὶ συμμαχεῖ αὐτοῖς καὶ ὁ ῥήξ τῆς Δανιμάρκας Φριδερίκος ὁ Δ'.

Ὁ Πατκούλ λοιπὸν πολιορκεῖ τοὺς Σβέτζους εἰς τὴν Ῥήγαν, μητρόπολιν τῆς Λιβονίας, τίτλῳ γκενεράλ μαγιόρου, καὶ ὁ Πέτρος πέμπει εἰς τὴν Ἰγγρίαν 80,000 στρατοῦ μὲ 145 τηλεβόλους καὶ πολιορκεῖ τὴν Νάρβαν, μικρὰν πόλιν τῆς Ἰγγρίας, ἔτει σωτηριῶ 1700 Σεπτεμβρίῳ. Ὁ Κάρολος ἐν τούτοις καταβάς εἰς τὴν Δανιμάρκαν τελειώνει τὸν πόλεμον εἰς ἐξ ἑβδομάδας, καὶ διὰ νὰ μὴ πολεμήσῃ τὴν Κοπενάγ μὲ βόμβας παίρνει ἀπὸ τοὺς πολίτας τῆς 400,000 ῥήξδελία· εἶτα βοήθει τῇ Ῥήγᾳ πολιορκουμένη καὶ λύει τὴν πολιορκίαν· εἶτα ἐφορμᾷ κατὰ τῶν Ρούσσων καὶ φθάνει εἰς τὴν Νάρβαν μὲ χιόνας καὶ παγετούς τὸν Νοέμβριον. Ὁ Πέτρος μὲ τὸν Μεντζικόφ ἀφοῦ ἠρμήνευσε τὰ ποιητέα εἰς τὸν πρίγγιπα φιαμέγκον Κρόε εἶχεν ἀπελθεῖ εἰς τὸ Νοβογορόδ· ἐπιστάτην δὲ τοῦ στρατοπέδου εἶχε διορίσει τὸν Δολγορούκην. Ἡ ζήλοτυπία μεταξὺ αὐτῶν τῶν δύο ἠφάνισε τὸ στρατόπεδον· ἡ Νάρβα ἦτον ἐτοιμη νὰ παραδοθῆ· ὁ Κάρολος καιροφυλακτῆ-

σας μίαν ἡμέραν ὅπου ἐχρῶνιζε μὲ ἀέρα σφοδρότατον, τὸ λεγόμενον τίπι, (τὸ ὁποῖον, τὸ μὲν στρατεύμα του εἰς 9,000 συμποσούμενον τὸ εἶχαν εἰς τὴν ῥάχιν τους, οἱ δὲ Μοσχόβοι κατὰ πρόσωπον), ἐφορμᾷ κατ' αὐτῶν μόνον μὲ δέκα ἄ συμπεριέφερε τόπια, καὶ κατασφάττει αὐτούς, μὴ βλέποντας ἐξ αἰτίας τῆς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των προσβαλλούσης χιόνας· ἐξω ἀπὸ τὴν βλάβην τῆς χιόνας ἠκολούθησαν καὶ ἄλλα κακά· ὁ κόμης Κρόε ἐπρόσταττεν, ὁ Δολγορούκης δὲν ἤκουεν, οἱ ὀφφικιάλοι ρούσσοι φονεύουσι τοὺς ὀφφικιάλους γερμανοὺς, ἕκαστος ἀφίνει τὸν τόπον του, ὅθεν σύγχυσις καὶ θάρυβος πολὺς, καὶ οἱ Σβέτζοι δὲν ἔκαμναν ἄλλο παρὰ νὰ σκοτώνουν φυγάδας, καὶ οἱ μὲν ἐῤῥίπτον ἑαυτοὺς εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἐπνίγοντο, ὁ δὲ Κρόε φοβηθεὶς μᾶλλον τοὺς Ρούσσους παρὰ τοὺς Σβέτζους προσκυνεῖ τῷ Καρόλῳ μὲ 30,000 στρατιωτῶν· ὁ Δολγορούκης καὶ οἱ λοιποὶ ὀφφικιάλοι ρούσσοι, ἄτακτοι πάντη, προσκυνοῦν καὶ αὐτοὶ τῷ Καρόλῳ. Οἱ σκοτωθέντες καὶ πνιγέντες ἦσαν 6,000 ἄνθρωποι, καὶ οἱ παραδοθέντες ἦσαν ὀκτώ φοραῖς περισσότεροι ἀπὸ τοὺς στρατιώτας σβέτζους, ἐξ ὧν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ἐσκοτώθησαν ἄνθρωποι μόνον 200. Παρεδόθησαν οὖν εἰς τοὺς Σβέτζους 72,000 ἄνθρωποι· ὁ Κάρολος τὸ ἡμισυ αὐτῶν ἐπρόσταξε νὰ ἀφήσουν τὰ ὄπλα καὶ νὰ ἀναχωρήσουν, καὶ τὸ ἄλλο ἡμισυ ἀφῆκε νὰ ἀναχωρήσουν ἀρματωμένοι. Τὴν ἦταν ὁ Πέτρος μαθὼν εἶπεν: «Ἡξέωρω ὅτι οἱ Σβέτζοι θέλουν μᾶς νικᾶ πολὺν καιρὸν, ἀλλὰ τέλος θέλουν μᾶς μάθει νὰ τοὺς νικήσωμεν.» Ἐγένετο αὕτη ἡ ἦττα τῇ λ' τοῦ Νοεμβρίου.

Ἦλθεν οὖν εἰς τὴν Μόσχαν νὰ γύσῃ τόπια, ἔτει 1701, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἔχασεν ὅλα· προῦντζος δὲν ἦτον, ὅθεν παίρνει τὰς καμπάνας τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηριῶν, καὶ χύνει τόπια μεγάλα 100 καὶ μικρὰ 143· κάμνει γκιουλέδες ἀπὸ 3 ἕως 6 λίτρας καὶ χαβάνια, καὶ τὰ στέλλει εἰς τὸ Πλεσκόβ.

Εἶτα συμφωνεῖ μὲ τὸν ῥήγα τῆς Δανιμάρκας νὰ τὸν βοηθήσῃ μὲ τρία ῥεγυμέντα πεζικῶ καὶ τρία ἱππικῶ, τὴν ὁποῖαν ὑπόσχεσιν, εἰ καὶ θέλων, δὲν ἠδυνήθη νὰ φυλάξῃ ὁ Δανιμάρκας διὰ τὸν φόβον τοῦ Καρόλου. Εἶτα ἔρχεται εἰς ἀντάμωσιν τοῦ ῥηγὸς τῆς Λεχίας Αὐγούστου, Φεβρουαρίου κζ' ἦν δὲ εἰς τὸ Πιρζέν, κείμενον εἰς τὰ σύνορα τῆς Κουρλανδίας καὶ τῆς Λιτουανίας. Τὸν ὑπόσχεται βοήθειαν 20,000 στρατοῦ διὰ τὸν κατὰ τοῦ Καρόλου πόλεμον· παρακινεῖ τὴν Δάιταν τῆς Λεχίας νὰ τὸν βοηθήσῃ καὶ αὐτῇ παρακοῦσιν διὰ τὸν φόβον τοῦ Καρόλου· οἱ πλείους ἀποφασίζουσι οὔτε νὰ πολεμήσουν οὔτε νὰ βοηθήσουν· ἄλλοι πάλιν ἤθελον νὰ βοηθηθῆ ὁ Αὐγουστος καὶ νὰ πολεμήσουν κατὰ τοῦ Καρόλου· ὅθεν μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν φατριῶν ἀκολουθεῖ διὰ τὴν διαφωνίαν μῖσος ἐμφύλιον. Ἐρχεται ὁ Πέτρος ἀπὸ τὴν Κουρλανδίαν εἰς τὴν Μόσχαν διὰ νὰ τελειώσῃ τὴν πρὸς τὸν Αὐγουστον ὑπόσχεσιν του τὸν Μάρτιον, καὶ στέλλει μὲ τὸν Ρεπνίν 4,000 στρατοῦ εἰς τὴν Ῥήγαν διὰ βοήθειαν τῶν Σαξῶνων ὅπου ἦσαν ἐστρατοπεδευμένοι εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Δούνα. Ὁ Κάρολος τὸν Ἰούνιον τοῦ 1701 διαπλέει τὸν ποταμὸν καὶ νικᾷ κατὰ κράτος τοὺς Σαξῶνους αὐτούς· αὐτῇ ἡ νίκη ἐπέφερε τρόμον πολὺν καὶ εἰς τοὺς Ρούσσους καὶ εἰς τοὺς Σαξῶνας· ὁ Κά-

ρολος εὐθὺς ὑπέταξε τὴν Κουρλανδίαν, ἐπροχώρησεν εἰς τὴν Λιτουανίαν καὶ ἔλαβε θάρρος πολὺ ἢ φατρία τῶν Λέχων ἢ τῷ Αὐγούστῳ ἐναντία. Τοῦ δὲ Πέτρου ἐν τούτοις δὲν ἔπαυον αἱ διὰ τὸν πόλεμον ἀναγκαῖαι ἐτοιμασίαι· προσεκτάτο ὄφφικιλοὺς γερμανοὺς καὶ στρατιώτας καὶ γερμανοὺς καὶ λέχους καὶ ἐκ τῆς Λιβονίας καὶ τοὺς ἐπαίδευε τὰ πολεμικά· ἐναυπήγησε κότεργα 100 εἰς τὴν λίμνην Πείπους διὰ νὰ δεφενδεύῃ τὴν ἐπαρχίαν Νοβογορόδ ἀπὸ τὰς ἐπιχειρήσεως τῶν σβετζικῶν νηῶν καὶ νὰ ἡμπορῇ νὰ ἐφορμᾷ εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν ἐπαρχιῶν τῶν σβετζικῶν καὶ νὰ ἀποκτᾷ ναύτας· ἀρμάτωσε καὶ ἄλλας νῆας εἰς τὴν λίμνην Λαδόγα, καὶ ἐπαίδευόντο εἰς τὴν ναυτικὴν τέχνην οἱ νεώκρητοι ναῦται του· πέμπει δὲ τούτῳ τῷ ἔτει ὄφφικιλόλον κάζακον ἀπὸ τὸ Σιπίρι εἰς τὴν Καμτζάτκαν διὰ ξηρᾶς πρὸς κατασκόπουςιν.

Οἱ μονάρχαι ὅπου εἰς καιρὸν εἰρήνης ἀνήγειραν ἐκ βάρων οἰκοδομὰς εἶναι περιώνυμοι· ἀλλ' ὁ Πέτρος ὅπου μετὰ τοιαύτην ἦτταν ὀλέθριον τῆς Νάρβας μὲ πολλὴν μεγαλοψυχίαν ἐφαντάζετο νὰ ἀνεγείρῃ ἐκ βάρων πόλιν εἰς ἐρήμους τόπους καὶ εἰς τὴν ἐσχάτην ἀκτὴν τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης, καὶ νὰ κινῆται διὰ νὰ ἐνώσῃ τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν μὲ τὴν Κασπίαν καὶ τὸν Εὐξείνιον πόντον, καὶ νὰ πέμπῃ κατασκόπους εἰς τὴν Καμτζάτκαν, ἀνάγκη πᾶσα νὰ εἶναι ἐνδοξότερος καὶ περιωνυμώτερος πάντων.

Τῷ ἔτει λοιπὸν 1702 ἤρξατο νὰ σκάπτῃ τὸν βαθὺν ὄχετὸν διὰ νὰ ἐνώσῃ τὸν Τανάιν μὲ τὸν Βόλγαν· καὶ ἄλλοι ὄχετοὶ ἀνωρύσσοντο πρὸς ἐνωσιν τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ Τανάιδος μὲ κάποιαν λίμνην, κάκειθεν μὲ τὸν ποταμὸν Δούναν ὅστις εἰσβάλλει εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν παρὰ τῇ πόλει Ρήγα. Ἐγίναν σκαψίματα πολλὰ, ἀλλ' ὁ σκοπὸς δὲν ἐτελείωσε, καὶ ἡ ἐνωσις τῶν ποταμῶν, λιμνῶν τε καὶ θαλασσῶν εἰς πράξιν οὐκ ἀπηνέχθη.

Ἐν τῷ ἡττάσθαι εἰς τὴν Λεχίαν ὕφαινε εἰς τὴν Μόσχαν κομιᾶσια ἀπὸ μαλλί ὅπου ἔφερον ἀπὸ τὴν Λεχίαν καὶ Σαζωνίαν, καὶ ὕφαινε καὶ ἰστούς· ἔφερε διαφόρους τεχνίτας καὶ μαγίστορας διὰ ἐργόχειρα τὰ ἀπὸ σιδήρου καὶ ἄλλων μετάλλων τε καὶ ξύλων· ἔσκαπτε τὰ ἐν τῇ Σιβηρίᾳ μεταλλεῖα καὶ μετέβαινε ἀπὸ τόπου εἰς τόπον τῶν ἐπαρχιῶν του ὅχι μόνον διὰ νὰ προμηθεύῃ καὶ νὰ ἐτοιμάζῃ τὰ τῷ πολέμῳ χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν πρόοδον καὶ αὐξήσιν τῶν ὧν διώρισε καὶ ἤρξατο νέων τεχνῶν τε καὶ ἐπιχειρημάτων, καὶ νὰ διορίζῃ νὰ ἀρχίζουσι καὶ ἄλλα νέα ἔργα· καὶ συνελόντι φᾶναι ἐν ταύτῳ κατεγίνετο καὶ εἰς τὸ νὰ εὐκοσμήσῃ καὶ νὰ πλουτίσῃ τὰς ἐπαρχίας του καὶ εἰς τὸ νὰ τὰς δεφενδεύῃ· καὶ εἰς ἕνα χρόνον μετὰ τὴν φοβερὰν ἦτταν τῆς Νάρβας ἐπαίδευσε τὰ στρατεύματα του τόσον ὅπου ὁ γκενεράλης του Σερεμετόβ, τῇ 1ῃ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦδε τοῦ ἔτους 1702, εἰς τὰ σύνορα τῆς Λιβονίας παρὰ τῷ Δέρπτ ἐνίκησε τὸν γκενεράλην σβετζικὸν Σλίπενπακ· ἐπῆραν οἱ Ρουῖσοι διὰ πρώτην φορὰν τέσσαρας σημαίας σβετζικᾶς. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς λίμνας Πείπους καὶ Λαδόγαν ἔγιναν πολλαὶ ναυμαχίαι Ρουσσῶν καὶ Σβετζικῶν, καὶ τὸ τέλος ἦν μὲν ἐπι-κερδέστερον διὰ τοὺς Σβετζικοὺς, ἀλλ' οὐκ ἐπιβλαβὲς διὰ τοὺς Μασχόβους· εἶτα κατὰ μῆνα Μάιον ναυμαχίας γενομένης πάλιν εἰς τὸ Πείπους ἐπῆρεν

ὁ Σερεμετόβ μίαν φεργάταν σβετζικὴν· τὸν δὲ Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον παρὰ τῇ Δέρπτ ἐνίκησαν οἱ Ρουῖσοι δις τοὺς Σβετζικοὺς, μὲ ὅλον ὅπου εἰς ὅλα τὰ ἄλλα μέρη ἦσαν νικηταὶ οἱ Σβετζικοὶ καὶ ἠφάνιζον τὴν Λεχίαν.

Ἐκεῖ γὰρ εἶχεν ὁ Κάρολος τὸ θέατρον τοῦ πολέμου, σκοπούμενος νὰ καταβιάσῃ τὸν Αὐγούστον τοῦ θρόνου καὶ ὕστερον νὰ ἐφορμήσῃ ἐντελῶς κατὰ τοῦ Πέτρου· καὶ ὡς τόσον εἰς τὰς ἐπαρχίας τοῦ Πέτρου ἐστελνέ τινα στρατεύματα πρὸς διαφύλαξιν τῆς ἐπαρχίας τῆς Σβετζίας, καὶ οἱ Ρουῖσοι πρόβαινον ἐν ταύτῳ εἰς τὴν Ἰγγρίαν καὶ Λιβονίαν.

Ὁ Σερεμετόβ τῇ 18^ῃ τοῦ Ἰουλίου παρὰ τῷ ποταμῷ Ἐπάκ πολέμει τοὺς Σβετζικοὺς ὑπὸ στρατηγῷ τῷ αὐτῷ Σλίπενπακ, τοὺς νικᾷ καὶ τοὺς παίρνει 16 σημαίας καὶ 20 τηλεβόλους, καὶ δασμολογεῖ τὰς δύο αὐτὰς ἐπαρχίας, Ἰγγρίαν δηλαδὴ καὶ Λιβονίαν· καὶ τῇ 5^ῃ τοῦ Αὐγούστου ὑποτάσσει τὴν μικρὰν πόλιν Μαριεμπούργ κειμένην εἰς τὰ σύνορα τῆς Λιβονίας καὶ τῆς Ἰγγρίας, τελούσαν ὑπὸ τῇ κυριαρχίᾳ τῶν Σβετζικῶν· σκλαβώνουν οἱ Ρουῖσοι τοὺς κατοικητὰς τῆς, ἐν οἷς καὶ τινα νέαν ἐκ τῆς Λιβονίας τὴν παρὰ τῷ λουθηρανῷ Γλοὺκ διοικητῇ τῆς πόλεως, τοῦνομα Αἰκατερίνην, ἧτις ὕστερον καὶ βασιλὶς τοῦ Πέτρου ἐγένετο, καὶ ἀποκαθίστησιν ὁ Πέτρος τοπάρχην τοῦ Μεκλεμπούργου τὸν Μεντζικόφ.

Ὡς τόσον ὁ Κάρολος ἀκολουθεῖ τὰς νίκας του εἰς τὴν Λεχίαν, καὶ τανῦν εἰς τὸ πεδίον τὸ παρὰ τῷ Κλισῷ κείμενον μετὰξὺ Βαρσοβίας καὶ Κρακοβίας τῇ 17^ῃ τοῦ Ἰουλίου πολέμῳ μὲ 12 χιλιάδας στρατοῦ τὸν ῥῆγα τῆς Λεχίας Αὐγούστον ἔχοντα 80,000 στρατοῦ, καὶ νικᾶται ὁ Αὐγούστος.

Ἀκολουθεῖ δὲ καὶ ὁ τοῦ Πέτρου στρατὸς νὰ πολέμῃ εἰς τὰ μέρη τῆς Λιβονίας, Ἰγγρίας καὶ Ἑσθονίας. Μαθὼν δὲ ὁ Πέτρος ὅτι στόλος τοῦ Σβετζικοῦ ὤρμησε νὰ καταπολεμήσῃ τὸν Ἀρχάγγελον, εὐθὺς κινᾷ διὰ βοήθειαν τοῦ κάστρου.

Ἐκπλήττονται πάντες ἀκούσαντες τὸν Πέτρον εἰς τὸν Ἀρχάγγελον εἰς καιρὸν ὅπου τὸν ἐνόμιζον εἰς τὴν Μόσχαν. Φθάσας οὖν ἐτοιμάζει τὰ πάντα πρὸς δεφένδουσιν τοῦ κάστρου· ἐμποδίζει τὴν ἀπόβασιν τῶν Σβετζικῶν ἀπὸ τὸν στόλον τους εἰς τὴν ξηρὰν· ἰχνογραφεῖ μόνος τὸ ὄχρωμα τὸ ὀνομασθὲν Νέα Δουίνα, ἐπιστρέφει εἰς τὴν Μόσχαν, κάκειθεν εἰς τὴν Λεχίαν, ὅπου πάντοτε ἐνίκα ὁ Κάρολος σχεδὸν στοχαζόμενος τὴν ἐξωσιν καὶ τοῦ Αὐγούστου ῥηγὸς τῆς Λεχίας, εἶτα καὶ τὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ τὸ βασιλεῖον τῆς Ρουσίας.

Πόλεμος καὶ πάλιν μετὰξὺ τοῦ Καρόλου καὶ τοῦ ῥηγὸς τῆς Λεχίας Αὐγούστου εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Πουλτέσκ, καὶ ἡττᾶται πάλιν τὸ σαζωνικὸν στρατεῦμα τοῦ ῥηγὸς τῆς Λεχίας Αὐγούστου.

Εἰς τὴν Μόσχαν ὁ Πέτρος διορίζει τύπον λατινικὸν καὶ ρουσσικὸν· ἔφερε τὰ ψηφία ἀπὸ τὴν Ὀλλανδαν. Συνίστησι σχολεῖα γεωμετρίας, ἀστρονομίας καὶ ναυτηλίας ὑπὸ τῷ διδασκάλῳ φεργουσόν, κτίζει νοσοκομεῖον κατ' ἐκεῖνο ὅπου εἶδεν εἰς τὸ Ἀμστερδάμ· θεμελιώνει πολλοὺς τεχνίτας νὰ ἐργάζωνται διάφορα καὶ πολλὰ ἐργόχειρά τους· εἶτα ἀπέρχεται εἰς τὸ Βερονέσι καὶ σκαρώνει δύο γαλιόνια ἀπὸ 80 τηλεβόλους τὸ καθὲν, διὰ προφύλαξιν τῶν κινήματων τοῦ Τούρκου, ἂν συμβοῦν· εἶτα ἀπέρχεται εἰς τὸ Ὀλο-

νίτζι να επισκεφθῆ τὰς νῆας ὁποῦ ἐναυπήγει πρὸς ἀπάντησιν τῶν ἐφόδων τοῦ Καρόλου· κεῖται τὸ Ὀλονίτζι μεταξὺ τῶν δύο λιμνῶν, Λαδόγας καὶ Ὀνέγας· διώρισεν εἰς αὐτὸ ἐργαστήρια διὰ κατασκευὴν καὶ ἐργασίαν πολεμικῶν ὄπλων· ἐδῶ λοιπὸν ἤκμαζον αἱ τέχναι διὰ τὸν πόλεμον, καὶ εἰς τὴν Μόσχαν ἦνθον αἱ τέχναι διὰ τὴν εἰρήνην.

Μεταξὺ τῆς λίμνης Λαδόγας καὶ τοῦ ποταμοῦ Νέβα κεῖται ὀχύρωμα τοῦνομα Νεβὸ ἢ Νιάνζ· ἡ ἀπόκτησίς του ἦν ἀναγκαιοτάτη καὶ διὰ ἀσφάλειαν τῶν ἐς τὸδε ἀποκτημάτων του καὶ διὰ τοὺς ἄλλους σκοπούς του· ὅθεν καὶ τὸ ὑπέταξε πολιορκήσας διὰ ξηρᾶς, ἐπιστατοῦντος τοῦ Σερεμετόβ, καὶ κωλύσας ὁ ἴδιος Πέτρος τὰ σβέτζικὰ δύο καράβια ὁποῦ ἦλθαν πρὸς βοήθειάν του, τὰ ὁποῖα καὶ ὑπέταξεν.

Εὐθὺς οὖν μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Νεβὸ ἀπεφάσισε νὰ κτίσῃ τὸ Πετερπούργου εἰς τὸ στόμιον τοῦ ποταμοῦ Νέβα τοῦ καὶ εἰσβάλλοντος εἰς τὸν κόλπον τῆς Φινλανδίας, καὶ ἀρχεταὶ τοῦ θεμελίου τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς, Μαΐου τῆς κς' τοῦ ἔτους 1703, ἀφοῦ ὁ Αὐγουστος καταπολεμούμενος καὶ ἀφραϊζόμενος ὑπὸ Καρόλου τοῦ ΙΒ' ἐβιάσθη παρὰ τῶν φίλων καὶ συμμάχων του Λέχων νὰ στείλῃ ὀπίσω εἰς τὸν Πέτρον τοὺς 20,000 Ρούσσους ὁποῦ ὡς σύμμαχος τὸν εἶχε στείλει διὰ βοήθειάν του· τὸν ἐσυμβούλευσαν νὰ τοὺς ἀποπέμψῃ διὰ νὰ μὴν δίδῃ, εἶπον, αἰτίαν τοὺς Λέχους τοὺς ἐναντίους του καὶ φατριώτας τοῦ Καρόλου νὰ αὐτομολοῦν πρὸς τὸν Κάρολον. Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ ἀποπεμφθέντες ὁποῦ ἦσαν πεπαιδευμένοι ὑπὸ τῶ Πατκούλ ἐγιναν ἐπωφελεῖς εἰς τὴν Λιβονίαν καὶ εἰς τὴν Ἰγγρίαν, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἀποβαλὼν αὐτοὺς ὁ Αὐγουστος ἔχανε τὰς ἐπαρχίας καὶ πόλεις του· αὐτῶν ἡ βοήθεια καὶ ἡ ἀπόκτησις τῆς Νιάνζ ἔφεραν τὸν Πέτρον εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ θεμελιώσῃ τὸ Πετερπούργου· κεῖται εἰς 60 βαθμοὺς πλάτους καὶ εἰς 44 μῆκους πρὸς τὸ ἥμισυ. Ἦρξατο λοιπὸν κτίζειν μικρὸν τι ὀχύρωμα εἰς μίαν νῆσον ἧτις τὴν σήμερον κεῖται εἰς τὸ μέσον τοῦ Πετερπούργου. Ὅθεν εἰς καιρὸν πολέμου ὁ Πέτρος ἐκτίξε φρούριον, ὁποῦ ἄλλοι ῥῆγες μόλις τὸ κατορθώνουν εἰς καιρὸν εἰρήνης· τὸ ἐτελείωσεν εἰς διάστημα πέντε μηνῶν· ἔτρεξαν εἰς τὴν οἰκοδομὴν αὐτὴν πολλοὶ καὶ διάφοροι τεχνίται καὶ ἐργάται κάθε εἶδους, ἀπὸ τὴν Μόσχαν, Ἀζδερχάνι, Καζάνι καὶ Οὐκραίαν. Ὁ χιλιάρχος σβέτζος Κρονιόρτ ἐλθὼν εἰς τὸν ποταμὸν Σέστρα μετὰ στρατὸν ἤθελε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν οἰκοδομὴν· ἀλλ' ὁ Πέτρος ὀρμήσας μετὰ τὰ δύο του βεγίμεντα τὸν ἐδίωξεν ἐκεῖθεν τῇ θ' τοῦ Ἰουλίου. Τὸν Νοέμβριον καράβι ὀλλανδέζικον ἦλθε κατὰ τύχην εἰς τὸ Πετερπούργου· ὁ καπετάνος ἔτυχε περιποιήσεως καὶ οἱ ὀλλανδέζοι ἔμαθον εὐθὺς τὴν στρατὸν καὶ λειψοδοσίαν τοῦ Πετερπούργου, ὁποῦ ἦτον τότε ἐν σύνταγμα καλυβῶν μετὰ δύο σπίτια δημόσια τριγυρισμένα ἀπὸ τειχόκαστρον· ἡ ἐπιμονὴ καὶ ὁ καιρὸς ἐτελείωσαν τὰ λοιπά. Διορίζει τὸν τόπον ὁ Πέτρος ὅπου ἔπρεπε νὰ ἀνεγερθῇ τὸ περίφημον ὀχύρωμα Κρόνσλοτ.

Τὸν Νοέμβριον στέλλει τῷ ῥῆγι τῆς Λεχίας σύμμαχον στρατὸν 12 χιλ. πεζικοῦ καὶ 300 χιλ. ρούβλια. Τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα τῆς Ρουσίας ἦτο τότε ὄλον 5 μιλλιόνια ρούβλια· τὰ ἔξοδα διὰ τοὺς στόλους, διὰ τὰ στρατό-

πεδα καὶ τὰ λοιπὰ ἀποκτήματα τοῦ Πέτρου ἀνάγκη ἦν νὰ καταναλώσουν αὐτὴν τὴν ποσότητα· εἶχεν ὀχυρώσει σχεδὸν ἐν ταύτῳ τὸ Νοβογορόδ, τὸ Πλεσκὸβ, τὸ Κίοβον, τὸ Σμολένσκο, τὸ Ἀζάκι καὶ τὸν Ἀρχάγγελον, ἐκτίζε καὶ μητρόπολιν, καὶ μολοντοῦτο εἶχεν ἀκόμη τὸν τρόπον νὰ βοηθήσῃ τὸν σύμμαχόν του καὶ μετρητὰ καὶ μετ'στρατιωτικόν.

Ἀπῆλθεν εἶτα παραχειμαῖσαι εἰς τὴν Μόσχαν, καταγινόμενος εἰς τὸ νὰ μεταβάλλῃ ἀνεπαισθήτως τὰ ἤθη, τοὺς νόμους καὶ τὰς συνηθείας τὰς ρουσσικὰς. Παροτρύνει μακρόθεν τὰ ἔργα ὁποῦ ἐγίνοντο εἰς τὸ Βερονέσι, εἰς τὸ Ἀζάκι καὶ εἰς τὸν λιμένα ὁποῦ ἔκαμεν ἐν τῇ Μαιώτιδι λίμνῃ ὑπὸ τῷ ὀχυρώματι Ταίγχνρόκ. Ὡς τόσον ἀλλάζωντας τὰ ἤθη, τοὺς νόμους, τὸ στρατιωτικὸν καὶ ὄλην τὴν κατάστασιν τῶν Μοσχόβων, ἐσυλλογίζετο νὰ κάμῃ τὴν Ρουσίαν κέντρον τοῦ ἐν τε τῇ Ἀσίᾳ καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἐμπορίου, καὶ ἐστοχάζετο πάντοτε νὰ ἐνώσῃ δι' ὀχετῶν τοὺς ποταμοὺς Δούναν, Βόλγαν καὶ Τάναϊν, καὶ οὕτω νὰ ἀνοίξῃ νέας ὁδοὺς τῆς Βαλτικῆς καὶ τῆς Κασπίας τῶν θαλασσῶν καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου, κάμνωντας κοινωνίαν μεταξὺ ὄλων αὐτῶν, καὶ νὰ ἀνοίξῃ εἴσοδον ἀπὸ αὐτὰς τὰς τρεῖς θαλάσσας εἰς τὸν Ἀρктиκὸν ὠκεανόν.

Τούτῳ λοιπὸν τῷ ἔτει 1704 ἐπανακάμψας εἰς τὸ Πετερπούργου τῇ λ' τοῦ Μαρτίου εὖρε κτισμένον καὶ τελειωμένον τὸ ὀχύρωμα Κρόνσλοτ ἐπὶ νήσου κειμένης ἐμπρὸς εἰς τὴν πόλιν· παρὰ τῶν τηλεβόλων τοῦ ὀχυρώματος αὐτοῦ ὁ μεγαλύτερος στόλος ἤμπορούσε νὰ δεφενδευθῇ· τὸ καθώπλισε λοιπὸν μετὰ τηλεβόλους. Εἶτα διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν Ἰγγρίαν ἀποφασίζει νὰ ὑποτάξῃ τὴν πόλιν Νάρβαν, ἐμπρὸς εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε νικηθεῖ κατὰ κράτος τὸ γράτευμά του· ἀρχεταὶ λοιπὸν τῆς πολιορκίας τὸν Ἀπρίλιον διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, καὶ ἐν ταύτῳ πολιορκεῖ τὴν πόλιν Δέρπτ κειμένην ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Ἑστονίας. Παραδίδεται τὸ Δέρπτ τῇ κγ' τοῦ Ἰουλίου, καὶ τῇ κά τοῦ Αὐγούστου ὑποτάσσει μετὰ σπαθί τὴν Νάρβαν· κατακόπτουσιν οἱ Ρούσσοι τοὺς κατοικητὰς καὶ λεηλατοῦσι τὰ παρατυχόντα· δραμῶν ὁ Πέτρος ἐμποδίζει καὶ τὴν μαιφονίαν καὶ τὴν λεηλασίαν, καὶ φονεύει δύο Ρούσσους ὁποῦ ἀπειθήσαντες εἰς τὴν προσταγὴν του δὲν εἶχαν παύσει τοῦ νὰ μαιφονοῦν.

Προστάττει τὸν γκενεράλην Σερεμετόβ νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τοῦ Νοτεμπούργου, ὀχύρωμα τοῦτο κείμενον ἐν τῇ Ἰγγρίᾳ, εἰς μίαν νῆσον τῆς λίμνης Λαδόγας· ἦν δὲ ἀναγκαιοτάτον, ὡσὰν ὁποῦ ἡ ἀπόκτησίς του ἐξουσίαζε τὸ τρέξιμον τοῦ ποταμοῦ Νέβα, ὅστις εἰσβάλλει εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν, ὅπου ἐπεθύμει νὰ φθάσῃ καὶ νὰ ἐξουσιάσῃ μέρος αὐτῆς. Πολιορκεῖται λοιπὸν ἀπὸ τῆς Σεπτεμβρίου ἕως 15' τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ τέλος παραδίδεται τῇ ις' τοῦ Ὀκτωβρίου τὸ κλειδί τῆς Ἰγγρίας καὶ Φινλανδίας, καὶ μετωνομάσθη Σλούσεμπουργ. Ὑπέταξεν οὖν ὁ Πέτρος τὴν ἐπαρχίαν ὄλην τῆς Ἰγγρίας, μίαν οὖσαν τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Φινλανδίας· οἱ Ρούσσοι τὴν ὠρίζον μέχρι τοῦ 1616 ἔτους, ἀλλὰ λαβόντες αὐτὴν οἱ σβέτζοι τῷ ἔτει 1617 τὴν ὠρίζον

μέχρι τούδε· καὶ τανῶν ὑπετάγη τῷ Πέτρῳ ὑποτάξαντι καὶ τὸ ἕτερον αὐτῆς ὄχυρῶμα, τὸ Κοπόριον.

Πρὸ δὲ τούτων αἱ 12 χιλιάδες τοῦ πεζικοῦ στρατεύματος τοῦ προῤῥηθέντος ὅπου ἔστειλεν ὁ Πέτρος πρὸς βοήθειαν τοῦ ῥηγῆος τῆς Λεχίας Αὐγούστου, ἐνωμέναι μετὰ τὸ στρατεύμα τῆς Λιτουανίας, πολεμοῦσιν εἰς τὴν Κουρλανδίαν μετὰ τοὺς Σβέτζους, καὶ ἠττωνται τὸ σύνολον οἱ Ρούσσοι ὑπὸ στρατηγῷ τοῦ Καρόλου τῷ Λεβενόπτ τῆ λά τοῦ Ίουλίου.

Ἡ συνάθροισις τῶν προῤῥηθέντων τῆς Λεχίας, τῆ προτροπῇ τοῦ Καρόλου, εἶχε καθαιρέσει τὸν Αὐγούστον τοῦ ῥηγάτου τῆς Λεχίας ὡς ἀνάξιον, τῆ ἰδ' τοῦ Φεβρουαρίου· καὶ τανῶν μετὰ τῆ δε τὴν ἐν τῇ Κουρλανδίᾳ νίκην ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ Καρόλου ἐκλέγουν οἱ Λέχοι ῥῆγα τῆς Λεχίας τὸν Στανίσλαον Λεκζίνσκη, καὶ ὁ Κάρολος ἔγινεν αἴτιος νὰ τὸν δεχθῆ εἰς ῥῆγα τοὺς τὸ περισσότερο μέρος τῆς ἐπαρχίας τῆς Λεχίας.

Ὁ Πέτρος ὡς τὸσον οὐκ ἐγκατέλιπε τὸν ἐξωσθέντα Αὐγούστον, ἐδιπλασίασε τὰς πρὸς αὐτὸν συμμαχίας εἰς τὰς δυστυχίας του, καὶ ἐνόσω ὁ ἐχθρὸς τοῦ Πέτρου Κάρολος ἔκαμνε νέον ῥῆγα εἰς τὴν Λεχίαν, ὁ Πέτρος ἐπολέμει τοὺς γενεράλληδες σβέτζους ἀμοιβαδὸν εἰς τὴν Ἑστωνίαν καὶ εἰς τὴν Ἰγγρίαν· ὅθεν ὑπέταξε καὶ τὴν Νάρβαν, ὡς προεῤῥηται, καὶ ἔστειλε πρὸς βοήθειαν τοῦ ἐξωσθέντος ῥηγῆος Αὐγούστου εἰς τὴν Λιτουανίαν ὑπὸ τῷ γενεράλλῃ Ρεπνίν ἐξ χιλιάδας στρατιωτικοῦ ἵππικοῦ καὶ ἄλλας ἐξ χιλιάδας πεζικοῦ, τῆ ἰθ' τοῦ Αὐγούστου.

Ὡς τὸσον ὁ Κάρολος ὑποτάσσει τὴν μητρόπολιν τοῦ Παλατινάτου τῆς Ρουσίας Λεοπόλδο· εὔρεν ἐκεῖ 400 σενδόκια τοῦ ῥηγῆος Αὐγούστου γεμάτα ἀπὸ ἄσπρα, κατὰ τὴν 6' τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ἀπάσαν οὖν τὴν Ἰγγρίαν ὑπαγαγὼν ὁ Πέτρος διορίζει ἡγεμόνα ταύτης τὸν Μεντζικόφ, ἐπιστατεύων αὐτὸς καὶ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Πετερπούργου· εἶχαν κτισθεῖ πολλὰ σπίτια πέτρινα, καὶ ὁ ναύσταθμος μεγαλοπρεπῆς, καὶ μαγαζιά· ἐτελείωσαν τὰ ὄχυρῶματα καὶ τὰ τειχόκκστρα, καὶ ἦσαν ἄκτιστα μόνον τὰ παλάτια· ὁ στόλος δὲ διωρισμένος διὰ τὸ Πετερπούργο εἶχεν αὐξήσει μετὰ γαλιόνια καὶ κάτεργα καὶ φεργάδαις, καὶ ναυπηγούμενα εἰς τὸ Ὀλονίτζι ἐφέροντο εἰς τὸ Πετερπούργο· τοὺς ἀγροίκους τοῦ Ἀζδερχανίου καὶ τῶν συνόρων τῆς Κίνας τοὺς κατώκισεν ἐκεῖ.

Προσκληθέντων εἰς τὸν πρώην βασιλέα σουλτάν Μουσταφᾶν τῶν ἀρχόντων τῆς Μολδαβίας κατὰ τοῦ ἡγεμόνος αὐτῶν Κωνσταντίνου τοῦ Δούκα, καὶ διὰ τὴν συμβᾶσαν εὐθύς τότε ἐν τῇ Ἀδριανουπόλει ἀποστασίαν ἀποτυχόντων τοῦ σκοποῦ, τῶρα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν προσεκλαύθησαν καὶ δεύτερον εἰς τὸν σουλτάν Ἀχμέτην· τοὺς ἔδωκεν ἄδειαν νὰ ἐκλέξουν ὅποιον θέλουν ἀναμεταξύ των· ὅθεν ὄντα σὺν αὐτοῖς τὸν Μιχαὴλ Ρακοβίτζαν, πρωτοσπαθάριον τῆς Μολδαβίας, ἐξελέξαντο ὁμοφώνως, καὶ καθρέθη τῆς μολδαβικῆς ἡγεμονίας Κωνσταντίνος ὁ Δούκας διὰ τὸ ἐπιφορτίζειν τῷ πληθει δασμοὺς ὑπὲρ δύναμιν. Καλὴ καὶ ἐπωφελῆς ἡ ἀπόφασις τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ, τὸ νὰ δώσῃ δηλαδὴ ἄδειαν τοῖς ἄρχουσι νὰ ἐκλέξουν αὐθέντην· οἱ Τούρκοι ἔτζι τὸ εὔρον καὶ τὸ ἤθελαν, καὶ νὰ ὅπου καὶ τὸ ἐφύ-

λαττον· ἀλλ' ἡμεῖς τοὺς ἐσυνειθίσασμεν νὰ μὴν κάμουν ἐκεῖνο ὅπου ἤξευραν ὡς πρέπον καὶ κανονικὸν τοῦ τόπου προνόμιον, ἀλλ' ἄλλους νεωτερισμοὺς. Αἱ καταδρομαὶ τοῦ Πραγκοβάνου κατὰ τῆς τοῦ Μιχαὴλ-βοδα αὐθεντείας, καὶ ἄλλα τοιαῦτα εἰς τὸ ἐξῆς οὐκ ὀλίγα, ἔκαμαν τοὺς Τούρκους νὰ λησμονήσουν τὰς παλαιὰς ἐπωφελεῖς συνθηθείας καὶ νὰ ἐνεργῶν τοὺς νεωτερισμοὺς ὅπου ἡμεῖς τοὺς ἐρμηνεύομεν. Πόσοι καὶ πόσοι ἐπιζήμιοι νεωτερισμοὶ ἔγιναν ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη ἕως τῶρα ἐξ αἰτίας τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν συζητητῶν εἰς αὐτοὺς τοὺς κακοῤῥοϊζικους τόπους! Παρατρέχω τὴν διήγησιν ἐκείνων ὅπου ἐγὼ ἤξεύρω, διὰ τὸ τοῦ λόγου μῆκος, ἐπὶ πᾶσι δὲ τοὺς νεωτερισμοὺς τοῦ Νικολάου βοεβόδα καὶ τοῦ υἱοῦ του Κωνσταντίνου βοεβόδα τοὺς ἀποσιωπῶ ἐξεπίτηδες διὰ τὸ αἰσχρὸν τῆς ἀφηγήσεως· τὸσον μόνον λέγω, πῶς οἱ Ῥωμαῖοι ἠπάνισαν τὰ παλαιὰ καὶ τοῖς ταλαιπώροις ἐντοπίοις ἐπικερδῆ προνόμια αὐτῶν τῶν δύο ἡγεμονίων, καὶ ὄψονται βέβαια ἐν τῷ κριτηρίῳ τοῦ θεοῦ εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη, μετὰ ὅλον ὅπου ἦτον εἰς ἄκρον φιλοχρημάτου καὶ φιλάργυρος, εἶχε τὸ πρᾶγμα μετριότητά τινα, μετὰ τὸ νὰ ἐβασίλευε μετὰ τὴν ἰδέαν τῶν παλαιῶν τοπικῶν προνομίων· ἐπὶ δὲ τοῦ σουλτάν Μαχμούτ καὶ τῶν λοιπῶν μέχρι τούδε ἠύξησε τὸ κακὸν ἐπὶ τσοῦτον, ὥστε ὅπου νὰ ὑπερεπῆθησε τοὺς ὄρους ὅχι μόνον φιλάνθρωπίας καὶ τῆς παρμηκῆς, ἀλλὰ καὶ παντὸς εἶδους διακρίσεως.

Ἔτει σωτηρίῳ 1705, τοῦ Χιτζρὲ 1117.

Μετὰ 16 μῆνας τοῦ Παλτατζῆ εἰς τὸ βεζαρέτι, ὁ σουλτάν Μεχμέτης, ἵνα εὐχερῶς ἐπαπολαύῃ τῆς πολυεράστου, καταβιβάζει τῆς ἀρχῆς καὶ πέμπει ἡγεμόνα εἰς τὴν Θεοδοσοῦπολιν, τουρκιστὶ Ἐρζερούμ, κακείθεν ἀποκατέστησεν ἡγεμόνα εἰς τὸ Χαλέπι· ἀνεβίβασε δὲ εἰς τὸ βεζαρέτι, κατὰ τὴν γ' τοῦ Ἀπριλίου, τὸν Τζόρλουλη· Ἀλλή-πασσᾶν. Φιλαργυρία δὲ μεγίστη δουλεύων ὁ σουλτάν Ἀχμέτ πάντα λίθον ἐκίνει πρὸς τὸ θησαυρίζειν· ὅθεν ὁ Ἐπίτροπος ἐβιάζετο ἐπιφορτίζειν τοῖς ὑπὸ χεῖρα δασμοὺς ἐπαχθεῖς, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἰδίας φρονήσεως φερόμενος ἐμετρίαζεν οὕτως τὰ βάρη, ὥστε μὴ καταλαλεῖσθαι παρὰ τοῦ λαοῦ διὰ ταῦτα οὔτε αὐτὸν οὔτε τὸν ἀνακτα.

Πέμπει ὁ Κάρολος στόλον συγκείμενον ἀπὸ 22 γαλιόνια πρὸς 54 ἕως 64 τόπια τὸ καθὲν, ἀπὸ 6 φεργάτας, ἀπὸ 2 γαλεόταις μετὰ πόμπαις καὶ ἀπὸ 2 πουρλότα, διὰ νὰ κατακαύσουν τὰ νεόκτιστα Πετερπούργον καὶ Κρόνσλοτ· ὁ ἐν τῷ στόλῳ στρατὸς ἀπέβη εἰς τὴν νῆσον Κοτίν· ὁ χιλιάρχος ρούσσο; Τομπογκουῖν τοὺς ἐβίασε φυγεῖν εἰς τὰς νῆας των, τῆ ἰζ' τοῦ Ίουλίου, ἀφέντας τοὺς νεκροὺς των· ἐσκλαβώθησαν δὲ καὶ 300 στρατιῶται σβέτζοι εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον· μετὰ ὅλην αὐτὴν τὴν ἤτταν ὁ στόλος δὲν ἀνεχώρησεν, ἀλλὰ καὶ δεύτερον ἀπέβησαν τῶν νηῶν οἱ Σβέτζοι, καὶ πάλιν ἠττηθέντες ἔφυγον. Εἶτα ὤρμησε στρατὸς διὰ ξηρᾶς ἀπὸ Βιπούργου μετὰ τὸν γενεράλλον Μειδέλ κατὰ τῶν αὐτῶν νεοκτίστων, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἠττηθείς,

έφυγον οί Σβέτζοι πανταχόθεν τῆ κέ τοῦ Ἰουνίου, καί ἠλευθερώθη τὸ Πε-
τερπούργο.

Ὁ Πέτρος διὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν ῥήγα τῆς Λεχίας Αὐγουστον, εἰ καὶ ἐξω-
σθέντα, ἄπτεται τῆς πρὸς τὴν Κουρλανδίαν, καὶ σκοπεῖται καταλαβεῖν τὴν
Ῥήγαν καὶ ὑπαγκχεῖν τὴν Λιβονίαν, εἰς καιρὸν ὅπου ὁ Κάρολος εἶχεν ὑποτάξει
σχεδὸν ὅλην τὴν Λεχίαν εἰς τὸν νέον ῥήγα Στανίσλαον ὅπου αὐτὸς διώρισεν·
ὁ Πέτρος ἦτον ἀκόμη εἰς τὴν Βίλναν τὴν ἐν τῇ Λιτουανίᾳ, καὶ ὁ ἀρχιστράτη-
γὸς τοῦ Σερεμετόβ ἐπλησίαζεν εἰς τὸ Μιτὸ, μητρόπολιν τῆς Κουρλανδίας·
εὗρεν ἐκεῖ τὸν σβέτζον γκενεράλην Λεβενόπτ· γίνεται πόλεμος εἰς τόπον
λεγόμενον Γκεμαβέροι, ἠττῶνται οἱ Ῥούσοι καὶ ὅλας τῶν τὰς τηλεβόλους
χάνουν, εἶτα πολεμοῦσιν εἰς ἄλλους δύο τόπους καὶ πάλιν ἠττῶνται οἱ
Ῥούσοι, ἀπόντος τοῦ Πέτρου καὶ εἰς τοὺς τρεῖς αὐτοὺς πολέμους· ὅστις
τελευταῖον φθάσας εἰς Μιτὸ καὶ πολεμήσας τὸ ὑποτάσσει μὲ συμφωνίαν τῇ
ιδ' Σεπτεμβρίου· εἶτα διῆλθε διὰ τῆς Σαμογιτίας καὶ Λιτουανίας, καὶ προ-
χωρήσας ἕως τοῦ Τικοτζίν ἐκεῖ ἀνταμώθη τὸ δεύτερον μὲ τὸν ῥήγα Αὐ-
γουστον, τὸν παρηγόρησε καὶ ὑπεσχέθη νὰ τὸν ἐκδικήσῃ, καὶ ἀπῆλθον μα-
ζή εἰς τὸ Γρόδνο, μητρόπολιν τῆς Λιτουανίας, καὶ διέτριψαν ἐκεῖ μέχρι 16
τοῦ Δεκεμβρίου· καὶ ἀναχωρῶν, δούς τῷ Αὐγούστῳ καὶ ἄσπρα καὶ στρατεύ-
μα, ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Μόσχαν διὰ νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν καὶ τοὺς νόμους
καὶ τὰς τέχνας. Ὡς τόσον μετὰ τὴν ἦτταν τοῦ ρουσσικοῦ στρατεύματος εἰς
τὸ Γκεμαβέροι, ἀγκυλὰ καὶ νὰ ὠρίζε καὶ ὁ Πέτρος εἰς τὴν Λεχίαν, ἐξω
ἀπὸ τὸν Κάρολον, ἐπαρχίας τινάς, μολοντοῦτο ἀποστατοῦσι, διὰ τὴν φή-
μην τῆς ἦττης, μέρος τῶν στερλίτζηδων ὅπου ἦτον εἰς τὸ Ἀζδερχάνι, καὶ
ὁ Σερεμετόβ σταλεῖς παρὰ τοῦ Πέτρου κατήργησε τὴν ἀποστασίαν.

Καταβιάζεται τῆς μολδαβικῆς ἡγεμονείας ὁ Μιχαὴλ Ῥακοβίτζας καὶ
ἐπιβαίνει αὐτῆς ὁ Ἀντίοχος Καντεμίρης, υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου Καντεμί-
ρη, συνεργεῖα καὶ ἀναλώμασι τοῦ ἡγεμόνος τῆς Οὐγγροβλαχίας Κωνσταν-
τίνου τοῦ Πραγκοβάνου, μισοῦντος τὸν Μιχαὴλ Ῥακοβίτζαν.

Παρθένιος ὁ καὶ Πρόχορος, ἀπὸ Βηθλεὲμ εἶχε γίνεῖ πατριάρχης Ἀλεξαν-
δρείας τῷ ἔτει 1667· καὶ πατριαρχεύσας ἔτη δέκα καὶ τελειωθείς ἐν τῷ
σεισμῷ τῆς Σμύρνης, γίνεται μετ' αὐτὸν πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Γερά-
σιμος ὁ Β' ὁ ἀπὸ Καστορίας, τὴν μὲν πατρίδα Κρής, τὴν δὲ κλησιν Παλ-
λαδάς, ἔτει σωτηρίῳ 1677. Συνέθετο λόγους πολλοὺς οἷτινες σώζονται καὶ
μέχρι τοῦ νῦν εἰς τόμον πολυφύλλον ἐν τῇ κατὰ τὸ Κάχιρον τῆς Αἰγύπτου
πατριαρχικῆ βιβλιοθήκῃ· καὶ πατριαρχεύσας ἔτη εἴκοσι δύο παραιτεῖται εἰς
τὸν Σαμουήλ τὸν ἀπὸ Λιβύης, Χίον μὲν τὴν πατρίδα, τὴν δ' ἐπίκλησιν Κα-
πατούλιν, τῷ ἔτει 1699· ὅστις πατριαρχεύσας ἔτη ἕξ ἐξοῦται περὶ τὰ τέ-
λη τοῦδε τοῦ ἔτους κατὰ μῆνα Δεκέμβριον, τῇ συνεργεῖα τοῦ Κοσμᾶ, ἀρ-
χιεπισκόπου Σιναίου, τοῦ ἐκ Χρυσουπόλεως (Σκούταρι).

Ἔτει σωτηρίῳ 1706.

Ὁ Κάρολος προχωρεῖ εἰς τὸ Γρόδνο διὰ νὰ πολεμήσῃ τὸ στρατεύμα τοῦ

Πέτρου. Ὁ Αὐγουστος φοβηθεὶς φεύγει εἰς τὴν Σαξωνίαν μὲ 4 βεγμμένα
δραγόνων ρούσσων, καὶ ἀδυνατίζει μὲ αὐτὴν τὴν φυγὴν καὶ μαλθακῶναι τὸ
στράτευμα τοῦ ὑπερασπιστοῦ του, ὅπερ καὶ σκορπισθὲν συνήθροισεν ὁ Πέ-
τρος μὲ κόπον πολλὸν εἰς τὴν Λιτουανίαν. Ἐν τούτοις ὁ Σουλεμπούργ, (οὗτος
ἐνίκησεν ὕστερον τοὺς Τούρκους εἰς τοὺς Κορφοῦς,) μὲ 12 χιλ. Σάξωνας,
καὶ ἕξ χιλ. Ῥούσσους τοὺς δοθέντας παρὰ τοῦ Πέτρου πρὸς βοήθειαν τοῦ
Αὐγούστου, κοντὰ εἰς τὸ Φραουσταδ ἀπαντήσας τὸν σβέτζον ἀρχιστράτη-
γον Ῥενσίλδι συγκροτεῖ πόλεμον· βεγμμένο Φραντζέζων ὅπου ἦτον εἰς τὸ
στρατόπεδον τῶν Σαξῶνων καταλιπὸν τὸν Σουλεμπούργ αὐτομολεῖ τῷ
Ῥενσίλδι καὶ γίνεται αἴτιον τῆς ἦττης τοῦ Σουλεμπούργ, καὶ ἐφονεύθησαν
πολλοὶ καὶ Ῥούσοι καὶ Καζάκοι καὶ Καλμουκοί.

Ἐφορμᾶ ὁ Κάρολος κατὰ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Σαξωνίας καὶ ὑποτάσσει
τὸ ἐλεκτοράτον ὀλόκληρον· ὄντος αὐτοῦ εἰς τὴν Λείψικαν παραιτεῖται ὁ Αὐ-
γουστος τὸ ῥηγάτον τῆς Λεχίας τῇ ιδ' Σεπτεμβρίου· κρεῖττον εἶχε νὰ πα-
ραδοθῇ τῷ νικητῇ του παρὰ νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ὑπερασπι-
στοῦ του· ἔδωκε γράμμα τῆς παραιτήσεως αὐτῆς, ὑπισχνούμενος νὰ μὴν
ὀνομασθῇ ποτὲ ῥῆξ τῆς Λεχίας, νὰ μὴ δεχθῇ τὴν συμμαχίαν τοῦ Πέτρου
καὶ νὰ παραδώσῃ τῷ Καρόλῳ τὸν πρέσβυν τοῦ Πέτρου, τὸν προφρόθεντα
Πατκούλ, καὶ γκενεράλην τῶν Ῥούσσων, ὅπου ἐπολέμει πρὸς δεφένδουσιν
του· τὰ ἐπραγματεύθη αὐτὰ κρυφὰ ἀπὸ τοὺς γκενεράληδες τῆς Ῥουσίας,
καὶ μάλιστα τὸν Μεντζικόφ, κοντὰ εἰς τὸν ὅποιον διέτριβεν εἰς τὴν Ποσ-
νανίαν. Ὁ Μεντζικόφ ἀγνοῶν αὐτὰ τὰ κινήματα τοῦ Αὐγούστου πολεμᾶ
τὸ στρατόπεδον τὸ σβέτζικον κοντὰ εἰς τὸ Καλίχ ὅπου προὔμαχτο διὰ
τὸν Στανίσλαον, καὶ τὸ νικᾷ τῇ ιθ' τοῦ Ὀκτωβρίου· ἐφονεύθησαν Σβέτζοι
4 χιλιάδες, καὶ ἐσκλαβώθησαν 2,588· καὶ μὲ ὅλα αὐτὰ ὁ Αὐγουστος ὑ-
πέγραψε τὴν ῥηθεῖσαν συμφωνίαν, φοβούμενος τὰς πολλὰς δυνάμεις ὅπου
εἶχεν εἰς τὴν Σαξωνίαν ὁ Κάρολος, ὅστις τὸν ἐβίασε νὰ γράψῃ καὶ τῷ Στα-
νισλάῳ συγχαρητικὸν διὰ τὸ ῥηγάτον τῆς Λεχίας, καὶ παρέδωκε τῷ Καρό-
λῳ καὶ τὸν ζητηθέντα Πατκούλ. Ζητεῖ ἀπὸ τοὺς Σάξωνας ὁ Κάρολος καὶ
τὸν δίδουν τὸν μῆνα ῥηξδάλια 625 χιλιάδας, καὶ εἰς καθὲ σολδάτον σβέ-
τζον διακόσια δράμια κρέας τὴν ἡμέραν καὶ 200 δράμια ψωμί καὶ 4 σολ-
διὰ, καὶ πέραν μίαν ὀκάν καὶ χορτᾶρι διὰ τὸ ἵππικόν.

Ὁ Πέτρος μαθὼν τὰ ἀλλόκοτα τοῦ Αὐγούστου σκοπεῖται νὰ κάμῃ ῥήγα
τῆς Λεχίας τὸν Ῥαγότσκη· οὗ μὴ γενομένου σκοπεῖται νὰ κάμῃ τὸν Σινιό-
σκη, μέγαν γκενεράλην τῆς ἀριστοκρατείας, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἔγινεν.

Ἔτει σωτηρίῳ 1707.

Ὁ Πέτρος πέμπει τὸν ῥηθέντα Περὺ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀζδερχάνι· εὗρεν
ἐκεῖ πεδία ἐπιμήκιστα γέμοντα χλόης διὰ τροφὴν ζῶων καὶ γόνιμα ἀπὸ
ὄσπρια, μὲ πολλὰς κερασιαῖς καὶ ἀμυγδαλιαῖς, καὶ μὲ πλεῖστα πρόβατα
ἄγρια εὐτραφέστατα ὅπου ἔβοσκον εἰς αὐτὰς τὰς ἐρήμους· ἡ ἐπαρχία τοῦ

Ἄζδερχανίου εἶναι μέρος τῆς ἐπαρχίας Κοπτζάκ· τὴν ὑπέταξεν ὁ Τζεγκιζ-χάνης, εἶτα καὶ ὁ Τιμουρέγκης. Αὐτοὶ οἱ Τάρταροι ὤριζαν ἕως τὴν Μόσχαν· ὁ τζάρ Ἰωάννης ὁ Βασιλίδης, ἕγγονος τοῦ Ἰωάννου Βασιλοβιτζ καὶ μέγας νικητὴς μεταξύ τῶν βασιλέων ρούσσω, ἠλευθέρωσε τὸ βασιλείον του ἀπὸ τὸν ταρταρικὸν ζυγὸν καὶ ἐπρόσθεσε τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἄζδερχανίου εἰς τὰς λοιπὰς του ἐπαρχίας καὶ ἀποκτήματα, ἔτει σωτηρίῳ 1554. Τὸ Ἄζδερχαν εἶναι τὸ τέλος τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης· ἴσχυται νὰ γένη ἐμπόριον ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην μεταφέρωντας διὰ τοῦ ποταμοῦ Βόλγα τὰς πραγματείας ὅπου ἤλθον διὰ τῆς Κασπίας θαλάσσης. Τὰ ὅρια τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης εἰς αὐτὸ τὸ μέρος εἶναι πολὺ συγχισμένα· οἱ παλαιοὶ διαίρεσαν τὴν γῆν εἰς Εὐρώπην, Ἀσίαν καὶ Ἀφρικὴν, ἀλλὰ δὲν εἶχαν ἰδεῖ οὔτε κἀν τὸ δεκατημέριον αὐτοῦ τοῦ ἡμισφαιρίου· ὅθεν ἀκολουθεῖ ὅτι, ἀφοῦ περάσῃ τινὰς τὴν Μαιώτιδα λίμνην καὶ φθάσῃ εἰς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ Τανάϊδος, δὲν ἤξευρει πλέον πού τελειώνει ἡ Εὐρώπη καὶ πού ἀρχίζει ἡ Ἀσία. Ἐκεῖνη ἡ γῆ ὅπου κεῖται πέραν τοῦ ὄρους Ταύρου διωρίζετο μὲ τὸ ὄνομα τῆς Σκυθίας καὶ ὕστερον ὠνομάσθη Ταρταρία. Ὑποθέτουν νὰ τραβηχθῇ γραμμὴ ἀπὸ ποταμοῦ εἰς ποταμὸν καὶ νὰ χωρίσῃ τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην· ἀλλὰ πρόδηλον ὅτι παίγνιον τῆς φαντασίας καὶ ἡ γραμμὴ καὶ ὁ διὰ τῆς γραμμῆς γενόμενος χωρισμός. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τῆς Οὐκραίνης τὴν τοπογραφίαν δὲν ἤξευρει τις ὅποια τις εἶη· πολλοὶ ποταμοὶ τῆς εἰς τοὺς γεωγραφικοὺς χάρτας δὲν εἶναι σημειωμένοι· οἱ νέοι γεωγράφοι δὲν γνωρίζουν αὐτὰ τὰ μέρη καθὼς γνωρίζουν τὴν Ἰταλίαν, Φράντζαν καὶ Γερμανίαν, καὶ οἱ παλαιοὶ πολλῶν μᾶλλον δὲν τὰ ἤξευραν· ὅθεν ἡ γεωγραφία ὑπὲρ τὰς λοιπὰς τέχνας ἔχει χρεῖαν ν' ἀποκτήσῃ τελειότητα, διατι δὲν τὴν ἔχει, καὶ ἡ ὑπερρφάνεια ἐπεμελήθη ἕως τῶρα περισσώτερον ν' ἀφανίσῃ τὴν γῆν παρὰ νὰ τὴν περιγράψῃ· καὶ ὄχι μόνον οἱ ποταμοὶ τῆς Οὐκραίνης, ἀλλ' οὔτε ἡ ἐρημὸς τῆς (ὅπου περιορίζεται ἀπὸ βουνὰ ὅπου χωρίζουν τοὺς Ταρτάρους Νογάιδες ἀπὸ τοὺς Καζάκους τοῦ Τανάϊδος), σημεῖον κανὲν εἰς τοὺς χάρτας δὲν δείχνει.

Ὁ Πεσεβάλ, πρέσβυς τῆς Φράντζας, ἐλθὼν εἰς τὴν Σαξωνίαν προσέβαλε τῷ Καρόλῳ τὴν μετὰ τοῦ Πέτρου εἰρήνην, ὅστις ἀπεκρίθη τὸ ὅτι θέλει πραγματευθῆ τὴν εἰρήνην μὲ τὸν Πέτρον εἰς τὴν Μόσχαν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Πέτρος εἶπε τὸ, «Ὁ ἀδελφός μου Κάρολος θέλει νὰ εἶναι Ἀλέξανδρος, δὲν θέλει ὅμως εὔρει εἰς ἐμένα κανένα Δαρεῖον.»

Ἀναχωρεῖ ὁ Κάρολος ἀπὸ τὴν Σαξωνίαν τῇ κβ' τοῦ Αὐγούστου μὲ 45 χιλ. στρατεύματα πλουσιώτατον ἀπὸ σκοῦδα· εἶχε καὶ εἰς τὴν Λεχίαν 20 χιλιάδας στρατεύματα, καὶ εἰς τὴν Φινλανδίαν 15 χιλ. ἐπρόσμενε καὶ ἄλλο στρατεύματα ἀπὸ τὴν Σβετζίαν. Περνᾷ ἀπὸ τὴν Δρέσδαν τῇ κη' τοῦ Αὐγούστου, καὶ διὰ τῆς Σιλεσίας εἰσέρχεται εἰς τὴν Λεχίαν, ἀφανισμένην ἤδη ἀπὸ τὸν πόλεμον. Οἱ ἀγροῖκοι θέλουν νὰ ἐμποδίσουν τὸ πέρασμα του, τοὺς κάμνει ἀναρίθμητα κακὰ, κατέκαυσε πανταχοῦ ὅλα τοὺς σπιτία, καὶ τοὺς ἐβίαζε νὰ ἀνασκοποῦν ἀλλήλους.

ΚΕΦ. Β'.

Πατριαρχεῖα Κυπριανοῦ τοῦ ἀπὸ Καισαρείας, καὶ Ἀθανασίου τοῦ Ε' τεῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως.

Θανόντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κύρ Γαβριὴλ καὶ ταφέντος αὐτοῦ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῆς Παναγίας τῷ κατὰ τὴν Χάλκην νῆσον τῆς Προποντίδος, ἀναβιβάζεται εἰς τὸν πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ μητροπολίτης Καισαρείας Κυπριανός.

Ἀλλὰ καὶ τοῦ αἰοιδίμου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων κύρ Δοσιθέου θανόντος, ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἱερουσαλήμ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ καὶ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης Χρύσανθος ὁ Νοταρᾶς· ἐπατριάρχευσε δὲ ὁ Δοσιθέος ἔτη ὅλα τριάκοντα πρὸς τοῖς ὀκτώ.

Ἐτει σωτηρίῳ 1708.

Ἐρχεται ὁ Κάρολος εἰς τὴν πόλιν Γρόδνο τὴν ἐν τῇ Λιτουανίᾳ· μαθηθῆναι ὅτι ὁ Πέτρος μὲ ὀλίγον στρατεύμα εἶναι ἐκεῖ· ὄρμα εἰς τὸ Γρόδνο μὲ 800 στρατιώτας, ὑποτάσσει τὴν πόλιν, καὶ φεύγει ὁ Πέτρος, καὶ ὁ Κάρολος συλλογίζεται νὰ καταβιάσῃ καὶ τὸν Πέτρον τοῦ θρόνου τῆς Ρουσίας, καθὼς κατεβίβασε καὶ τὸν Αὐγουστον τοῦ θρόνου τῆς Πολωνίας· εἶχεν αὐξήσει γὰρ αὐτὸς τὰ στρατεύματά του εἰς τὸ μέρος τῆς Λιβονίας καὶ τῆς Φινλανδίας, ὅθεν ἀπὸ αὐτὸ τὸ μέρος ἐκινδύνεον τὰ νέα ἀποκτήματα τοῦ Πέτρου, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Λιτουανίας ἐκινδύνεον αἱ προγονικαὶ του ἐπαρχίαι, καὶ αὐτὴ ἡ μητρόπολις Μόσχα· ὅθεν ὁ Πέτρος διώρισε στρατεύματα εἰς τὰ περάσματα τῶν ποταμῶν, καθώπλισε τὰ ἀναγκαῖα μέρη καὶ ἔκαμε πάντα τὰ χρειώδη διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ κίνημα καὶ τὴν πρόσδον τοῦ ἐχθροῦ του εἰς τὰ πρόσω· εἶτα ὑποτάξας καὶ τὸ Πουργὸ Μαῖου τῇ κβ' τὸ κατεκρήμνισεν.

Ὁ Κάρολος διατρίψας εἰς τὴν Λιτουανίαν διὰ τὰς πολλὰς βροχὰς φθάνει εἰς τὸν ποταμὸν Βερεζίν, ἀντικρυ τοῦ Βορισλόβ· ἀπέχει ὁ Βερεζίν τοῦ Βορυσθένους λέγας τινὰς. Γίνεται πόλεμος καὶ ἠττῶνται οἱ Ρούσσοι ὅπου ἐφύλατταν τὸ πέρασμα τοῦ ποταμοῦ· ὅθεν ἔρχεται ὁ Κάρολος εἰς τὸ Ὀλοξίν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βάπις· ἐκεῖ ἦτον στρατεύμα τοῦ Πέτρου, ἐννέα βεγμιέντα ἰππικοῦ καὶ ἑνδεκα πεζικοῦ, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ πάλιν τὸ πέρασμα τοῦ Καρόλου, ὅστις πολεμήσας αὐτῷ νικᾷ καὶ τοὺς παίρνει 12 τόπια καὶ 24 μορ-

τάρια· εἶτα ἔρχεται εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Βορυσθένους καὶ νικᾷ πάλιν τοὺς Ρούσσους τοὺς ἐκεῖ φυλάττοντας διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὸ πέρασμά του, καὶ διαπλεύσας τὸν Βορυσθένην ἔρχεται εἰς τὸ Μογιλόβι, πόλιν ἐσχάτην τῆς Λεχίας, ἐξουσιαζομένην ὅτε μὲν ὑπὸ τῶν Λέχων ὅτε δὲ ὑπὸ τῶν Μοσχόβων· καὶ γὰρ ὁ Βορυσθένης σύνορον ἐστὶ μεταξὺ 'Ρουσίας τε καὶ Λεχίας.

Ἐν τούτοις ὁ Πέτρος ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας Σμολένσκο ἰχνηλάτει τὸν Κάρολον συνεπιφέρων πολὺν στρατόν. Ἀπὸ τὸ Μογιλόβι ὁδεύων τις πρὸς ἄρκτον κατὰ τὰς ὄχθας τοῦ Βορυσθένους, εἰς τὰ σύνορα πάντοτε Λεχίας καὶ Μοσχόβιας, μετὰ 30 λέγας τῆς ὁδοιπορείας του εὕρσκει τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Σμολένσκου, δι' οὗ ἐστὶν ὁδὸς ἀπάγουσα ἀπὸ τῆς Λεχίας εἰς τὴν Μόσχαν.

Δὲν ὑπέφεραν οἱ Τούρκοι τὰς ἐτοιμασίας καὶ ναυπηγίας τοῦ Πέτρου ὅπου ἀδιακόπως ἔκαμνον εἰς τὸ 'Αζάκι· ὅθεν ὁ βεζίρης Τζόρλουλου 'Αλη-πασσᾶς, ἐπιθυμῶν ταπεινώσαι τὸν Πέτρον, γράφει τῷ χάνη τῶν Ταρτάρων Καπλάν-Γκιράϊ νὰ περιποιῆται τὸν Μαζέππαν, χάτμανον τῶν Καζάκων, καὶ νὰ τὸν ὑποσχεθῇ ἐκ μέρους του ὅτι θέλει ἔλθει αὐτοπροσώπως μετὰ στρατεύμα πολλοῦ ἀριθμὸν εὐθὺς ὅπου εἰσέλθῃ ὁ ῥῆξ τῆς Σβετζίας εἰς τὴν Καζακίαν, καὶ ὅτι, διὰ τὴν συμμαχίαν ὅπου αὐτὸς ἤθελε κάμει κατὰ τοῦ κοινού ἐχθροῦ Πέτρου Σβέτζοις τε καὶ Ὀθωμανοῖς, θέλει μείνει τοῦ λοιποῦ ἡ Καζακία ἐλευθέρη καὶ αὐτοκέφαλος· εἰς τὸ Μογιλόβι λοιπὸν ὄντας ὁ Κάρολος ἀπεφάσισε νὰ μὴ κινηθῇ κατὰ ἀνατολὰς πρὸς τὴν Μόσχαν, ἀλλὰ κατὰ μεσημβρίαν πρὸς τὴν Οὐκραίαν, ἐπαρχίαν τῶν Καζάκων, κειμένην μεταξὺ τῆς μικρᾶς Ταρταρίας, Λεχίας τε καὶ Μοσχόβιας.

Ἐκτείνεται ἡ Οὐκραίνα ἀπὸ μεσημβρίας εἰς ἄρκτον λέγας 100, καὶ ἄλλας τόσας ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν· διαίρεται ἀπὸ τὸν Βορυσθένην εἰς δύο σχεδὸν ἴσα μέρη, καὶ ἡ μητρόπολις τῆς λέγεται Ποτουρίν. Ἐθελουσίως εἶχε ζητήσει τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Λεχίας, ἀλλὰ τυραννηθεῖσα ὑπετάγη τῇ Μοσχόβια, καὶ μᾶλλον δεσποτισμὸν παθοῦσα ἐξελέξατο ἴδιον ἡγεμόνα· ἀλλ' ἐκωλύθη ὑπὸ τῶν Μοσχόβων καὶ διώριζον ἐκεῖνοι τὸν χάτμανόν της. Μαζέππας ὠνομάζετο ἐκεῖνος ὅπου ἦτον αὐτοὺς τοὺς χρόνους, γεννηθεὶς εἰς τὴν Ποδολίαν, ἄνθρωπος ἐβδομηκοντούτης, καὶ ἀποστατήσας κατὰ τοῦ ἰδίου εὐεργέτου Πέτρου συμμαχεῖ τῷ Καρόλῳ, ὑποσχεθεὶς 30 χιλ. στρατιωτῶν Καζάκων, μουχμάτια πολεμικά, ζαχιρὲν, τόπια καὶ ἄσπρα πολλὰ· διὰ τῆς συμβουλῆς αὐτοῦ ἀφῆκε τὴν πρὸς τὴν Μόσχαν ὁ Κάρολος καὶ ἐσκοπεῖτο ἀφασθαι τῆς πρὸς τὴν Οὐκραίαν· ἠλπίζεν ὁ Μαζέππας καὶ τὴν ὀθωμανικὴν βοήθειαν καὶ διὰ τοῦτο παρεκίνει· τὸ στρατεύμα τοῦ Καρόλου, οἱ ἐχθροὶ τε καὶ φίλοι του ἠλπίζον πῶς θέλει πάγει εἰς τὴν Μόσχαν· ὁ Μαζέππας ἀναίρεσε τὴν γνώμην ἀπάντων ἀποστατήσας κατὰ τοῦ εὐεργέτου Πέτρου καὶ προσκολληθεὶς τῷ Καρόλῳ, ἐλπίζων ὅτι ὅλοι οἱ Καζάκοι συμφωνήσαντες θέλουν συναποστατήσαι μαζῇ του.

Ὁ στρατὸς λοιπὸν τοῦ Καρόλου εἰς τὸ Σμολένσκο πολεμεῖ μετὰ 10 χιλ. ἰππικῶν καὶ 6 χιλ. Καλμούκων τοῦ Πέτρου· (εἶναι οἱ Καλμούκοι Τάρταροι οἰκούντες μεταξὺ τῆς ἐπαρχίας 'Αζδερχάν, ἣν περ ἐξουσίαζεν ὁ Πέτρος, καὶ τῆς ἐπαρχίας Σεμερκάντι, πατρίδος τοῦ Τιμουρλέγκη, ὅπου ἐξουσίαζον οἱ

Τάρταροι Οὐζπέκηδες· ἐκτείνεται ἡ ἐπαρχία τῶν Καλμούκων πρὸς ἀνατολὰς μέχρι τῶν ὀρέων ὅπου χωρίζουν τὸ Μογὸλ ἀπὸ τὴν δυτικὴν 'Ασίαν· οἱ κατοικοῦντες πρὸς τὸ 'Αζδερχάν τελεσφοροῦσι τῷ Πέτρῳ, τοὺς ὀρίζει, ἀλλ' ἡ ἐν σκηναῖς ζωὴ τους τὸν ὑστερεῖ τὴν τελείαν δεσποτείαν τους· ὅθεν τοὺς μεταχειρίζεται καθὼς οἱ Τούρκοι τοὺς 'Αραβας, ποτὲ μὲν ὑποφέρων ποτὲ δὲ παιδεύων τὰς ἀταξίας των) καὶ μετὰ τριπλᾶς ἐφόδους νικᾷ τὴν τρίτην ἡμέραν οἱ Σβέτζοι. Ἀπὸ τὸ Σμολένσκο ἕως ἐκεῖ ὅπου ἐγένετο αὐτὸς ὁ πόλεμος εἶναι λέγαι 100.

Δὲν εἶχε πλέον ζαχιρὲν ὁ Κάρολος· τὸν παρεκάλεσαν οἱ περὶ αὐτὸν νὰ περιμένῃ τὸν γκενεράλην Λεβενόπτ ὅπου ἐμελλε νὰ φέρῃ καὶ ζαχιρὲν· παραλοῦει τὴν συμβουλὴν τους καὶ καταλιπὼν τὴν ὁδὸν τὴν πρὸς τὴν Μόσχαν ὁδεύει πρὸς τὴν μεσημβρίαν διὰ τὴν Οὐκραίαν καὶ ἔρχεται πρὸς τὸν ποταμὸν Δέσαν, ἔνθα ἐπρόσμεναν καὶ τὸν Μαζέππαν καὶ τὸν Λεβενόπτ· εἰσβάλλει ὁ Δέσνας εἰς τὸν Βορυσθένην ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Κιοβίου· ἔφθασε δὲ καὶ ὁ Κάρολος εἰς τὸν Δέσαν μετὰ πολλὰς τάλαιπωρίας, καὶ ἀφοῦ ὁ στρατὸς του κατέφαγεν ὅλον τὸ παζιμάδι ὅπου εἶχε καὶ ἔμειναν πάντῃ χωρὶς προζωάρκεια.

Ἐλπίζων οὖν ὁ Κάρολος νὰ εὕρῃ ἐδῶ τὸν Μαζέππαν μετὰ ζαχιρὲν ἐξέστη ὅταν εἶδεν εἰς τὰ ἀντικρυνὰ μέρη τοῦ Δέσαν στρατὸν ρουσσικόν. Ὁ Μεντζικόφ μετὰ στρατὸν ἰππικόν τε καὶ πεζικόν κτυπᾷ τὸ καραοῦλι τοῦ Καρόλου τῇ 14 τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ φονεύονται πολλοὶ ἐκατέρωθεν· ὁ Πέτρος ἀφῆκε τὸν Λεβενόπτ νὰ διαπλεύσῃ τὸν Βορυσθένην, καὶ ὑστερον διαπλεύσας καὶ αὐτὸς τὸν πολεμεῖ τῇ 14 τοῦ Ὀκτωβρίου μεταξὺ τῶν δύο ποταμῶν Βορυσθένους καὶ Σόσα, καὶ νικήσας τὸν φυγαδεύει· εἶτα τῇ 15 τοῦ αὐτοῦ ὁ Μεντζικόφ μαζῇ μετὰ τὸν γκενεράλην Παοῦρ καὶ μετὰ τὸν Πέτρον, ὅπου καὶ τῶν τριῶν τὰ στρατεύματα συνεποσούντο εἰς 40 χιλιάδας, κοντὰ εἰς τὴν κόμην Λεσονὸ πολεμοῦσι τὸν Λεβενόπτ, καὶ γίνεται πολλὴ αἱματοχυσία χωρὶς νὰ ἠττηθῶν οὔτε Ρούσσοι οὔτε Σβέτζοι. Τῇ ὑστεραίᾳ πάλιν πολεμοῦν μετὰ πολλὴν αἱματοχυσίαν, καὶ οἱ Σβέτζοι μὲν ἐμακρύνθησαν ἀπὸ τὸν πόλεμον, ἀλλὰ δὲν ἐνίκηθησαν· τὴν τρίτην ἡμέραν φθάσαντες δραγοῦνοι 4,000 ἐφορμῶσιν οἱ Ρούσσοι κατὰ τῶν Σβέτζων· ἠττηθέντες φεύγουν εἰς τὴν κόμην Προσπὸκ οἱ Σβέτζοι· τοὺς ξαναπολεμοῦν οἱ Ρούσσοι· ἠττηθέντες φεύγουν πρὸς τὸν ποταμὸν Δέσαν· τοὺς καταδιώκουν οἱ Ρούσσοι δὲν ἠττηθησαν ὀλοτελῶς οἱ Σβέτζοι, ἀλλ' ἀπώλεσαν 8,000 ἄνδρας, 17 τόπια καὶ 44 σημαίας.

Ὁ Πέτρος ἠχμαλώτισε 56 ὄφφικιάλους καὶ 900 σολδάτους· ὅλα τὰ πράγματα ὅπου συνεπέφερον αὐτοὶ οἱ Σβέτζοι διὰ νὰ ἀποκομίσουν εἰς τὸν Κάρολον ἔμειναν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν νικητῶν Ρούσσων, καὶ αὕτη ἐστάθη ἡ πρώτη φορὰ ὅπου ὁ Πέτρος προσωπικῶς ἐνίκησε τοὺς Σβέτζους.

Ἐν τούτοις καὶ ὁ γκενεράλ 'Απραξίν τῇ 15 τοῦ Σεπτεμβρίου εἶχε νικήσει σβετζικὸν στρατεύμα εἰς τὴν 'Ιγγρίαν κοντὰ εἰς τὴν Νάρβαν. Ἐμαθεν ὁ Κάρολος αὐτὰς του τὰς δυστυχίας εἰς καιρὸν ὅπου εἶχε διαπλεύσει τὸν Δέσαν εἰς τὴν Οὐκραίαν· ἦλθε καὶ ὁ Μαζέππας εἰς κατάστασιν ὅπου εἶχε χρεῖαν νὰ βοηθηθῇ καὶ ὄχι νὰ βοηθήσῃ· τὸν ἔφερε ζαχιρὲν πολὺν καὶ 20,000

στρατοῦ, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχεν εἰπεῖ ὅτι ἐκστρατεύει κατὰ τοῦ Σβέτζου, ἀλλὰ πλησιάσας εἰς τὸν Δέσναν τοὺς ἐφκνέρισε τὸν σκοπὸν του· ἐφριξαν οἱ Καζάκοι εἰς αὐτό, καὶ φυγόντες ἔτρεξαν εἰς τὸν Πέτρον καὶ τὸν ἔδωκαν τὴν εἰδησίαν, καὶ δὲν ἔμειναν παρὰ τῷ Μαζέππα παρὰ μόνον δύο ἡμέρας, τῶν ὁποίων τοὺς ἀφρικιάλους εἶχεν εἰς τὰ σίδηρα ὁ Μαζέππας. Ταῦτα μαθὼν ὁ Πέτρος πέμπει τὸν Μεντζικόφ κατὰ τῆς μητροπόλεως τοῦ Πατουρίν μαζὴ μετὰ τὸν Γαλιτζίνον, τῆ ἰδ' τοῦ Νοεμβρίου, καὶ ὑποτάξαντες τὴν λεηλατοῦν καὶ τὴν κατακαίουν· ἕνα μαγαζὶ διωρισμένον διὰ τὸν ῥήγα Κάρολον καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ Μαζέππα ἠρπάγη· ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Κιοβίου τὸν ἀφώρισε, καὶ οἱ Καζάκοι ἐξελέξαντο εἰς χάτμανον τὸν Σκοροπέσκη, καὶ τινες συνωμόται τοῦ ἐφρονεύθησαν ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα, καὶ κατέκαυσαν καὶ ἄλλας πόλεις καὶ κώμας ὅπου ὤριζεν ὁ Μαζέππας.

Ἐφθασε καὶ ὁ Λεβενόπτ εἰς τὸν Κάρολον γυμνὸς καὶ ξετραχηλισμένος, ἀφοῦ τὸν ἠρπάγησαν παρὰ τοῦ Πέτρου τῆ ἡ τοῦ Ὀκτωβρίου 8,000 ἀμάξια ζαχίρε ὅπου ἔφερεν διὰ τὸν Κάρολον καὶ τὰ ἄσπρα ὅπου ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν Λιτουανίαν.

Ὡς τὸσον ὁ Κάρολος μετὰ 25 χιλ. στρατοῦ καὶ μετὰ τὰ ἀπομεινάρια τοῦ στρατοῦ τοῦ Λεβενόπτ καὶ μετὰ 2 χιλ. Καζάκους τοῦ Μαζέππα περὶ τὸν ποταμὸν Δέσναν τῆ ἡ τοῦ Νοεμβρίου, μακρὰν ἀπὸ τὸ Πατουρίν καὶ κοντὰ εἰς τὸν Βορυσθένην, μετὰ ὅλον ὅπου τὰ στρατεύματα τοῦ Πέτρου πανταχόθεν τὸν εἶχαν τριγυρισμένον, καὶ τὰ μὲν ἠκολούθουν τὸν οὐραγόν του, τὰ δὲ πέραν τοῦ Δέσνα ἀνίσταντο εἰς τὸ πέρασμα του. Τὸν Δεκέμβριον ὑπὸ τοῦ ψύχους θνήσκουν 2,000 στρατιῶταί του· αἱ κώμαί τῆς Οὐκραίνης ἅπασαι ἦσαν ἀπὸ τὰς πυρκαϊὰς ἀφανισμέναι καὶ ἐρημοί. Ἐπρόσμενον ὁ Μαζέππας τὴν τῶν Ὀθωμανῶν καὶ Ταρτάρων βοήθειαν, ἀλλ' αἱ ὑποσχέσεις των ἦσαν συντροφιασμέναι μετὰ ἀναβολὰς τοῦ καιροῦ.

Ἡ ἐπαρχία καὶ τὸ διάστημα τοῦ τόπου ὅπου ἐκτείνεται ἀπὸ τὸ Σμολένσκο ἕως ἐκεῖθεν τῆς Μόσχας λέγεται Ῥουσία Λευκὴ, καὶ κατὰ τὸν Οὐπνὲρ Μέλαινα· καὶ ἡ ἐπαρχία τῆς Κιοβίας λέγεται Ῥουσία Ἐρυθρὰ, Μικρὰ Ῥουσία καὶ Οὐκραίνα, ἡς μητρόπολις τὸ Κίαιβον, κτισθὲν παρὰ τῶν Ῥωμαίων βασιλέων τῆς Κωνσταντινουπόλεως· διὰ τῆς Κιοβίας τρέχει ὁ Βορυσθένης, ἡτις συνορεύει πρὸς μεσημβρίαν μετὰ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Σμολένσκου· οἱ κατοικηταὶ τῆς Οὐκραίνης λέγονται Καζάκοι. Ἔστι δὲ ἡ Οὐκραίνα τόπος γονιμώτατος καὶ σιτοφόρος. Οὐννοὶ ὑπὸ ἀρχηγῶ τῶ Σκύθη Μαδιέ, 700 χρόνους π. Χ. καὶ Τάρταροι πεινασμένοι, ἀφέντες τὴν γειναμένην ἦλθον καὶ κατόκησαν περὶ τὰς πηγὰς τοῦ Βορυσθένου, οὐσας εἰς τὸ Σμολένσκο, καὶ τούτων ἀπόγονοί εἰσιν οἱ τῆς Οὐκραίνης κατοικηταὶ Καζάκοι. Ὁ δὲ Μαδιέ αὐτὸς ὤρμησεν εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ ἐνίκησε τὸν βασιλέα τῶν Μήδων Κυαζάρην, καθὼς μετὰ ταῦτα ὤρμησε καὶ ὁ Τζεγκιζ-χάνης, καὶ ὁ σάχ Σουλεϊμάνης πάππος τοῦ Ὀσμαντζίκη, καὶ ὁ Τιμουρλέγκης· οἱ Καζάκοι λοιπὸν αὐτοὶ οἱ καὶ κατοικηταὶ τῆς Οὐκραίνης καὶ ἀπόγονοι Οὐννων καὶ Ταρτάρων, ζῶντες τὸ πάλαι μετὰ πωρικὰ καὶ μετὰ λεηλασίας, ἐρασταὶ τῆς ἐλευθερίας των, παρεδίδοντο ποτὲ μὲν τοῖς Λέγοις, ποτὲ δὲ τοῖς Ὀθωμα-

νοῖς, καὶ τέλος τῷ 1654 παρεδόθησαν τοῖς Ῥούσοις, χωρὶς ὅμως πολλὴν ὑποταγὴν καὶ εὐπειθειαν· ἀλλ' ὁ Πέτρος τοὺς ὑπέταξεν.

Ἀναλαμβάνει πάλιν ὁ Μιχαὴλ Ῥακοβίτζας τὴν ἡγεμονίαν τῆς Μολδαβίας, ἐξωσθέντος τοῦ Ἀντιόχου Καντεμῆρη.

Ἔτει σωτηρίῳ 1709.

Πατριαρχεῖα Ἀθανασίου τοῦ Ε' τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως.

Δυσσαρεστούμενοι ἀπὸ τὸν πατριάρχην Κυπριανὸν οἱ ἐνδημοῦντες τῶν ἀρχιερέων καταβιάζουσιν αὐτὸν τοῦ θρόνου, καὶ ψήφω καὶ δοκιμασίᾳ κοινῇ ἀνάγεται εἰς τὸν ἀποστολικὸν πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως Ἀθανάσιος ὁ Ε', ὁ καὶ τὴν πατρίδα Κρής, κατὰ μῆνα Ἰουλίου· ἀλλὰ καὶ τὸν μόνον μῆνα 16 ἀφῆκεν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου.

Ἐφθασε καὶ ὁ Πέτρος εἰς τὴν Οὐκραίαν. Τὰ στρατεύματά του δὲν ἠνωχλοῦντο ἀπὸ τὸ κρύον, μετὰ τὸ νὰ εἶχον τὰ ἀναγκαῖά τους ῥούχα. Ἡ δριμύτης τοῦ χειμῶνος τοὺς ἐβίαζε νὰ ὀπλοστατοῦν· ἔστειλεν ὁ Κάρολος εἰς ὅλα τὰ μέρη καὶ κώμας διὰ νὰ ἀρπάζουν τὰς τροφὰς τῶν ἀγροίκων ὅπου ἐκρυπτον διὰ τροφὴν τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων τους, περιῆλθον τὸν Φεβρουάριον ὅλην τὴν Οὐκραίαν καίοντες πανταχοῦ τὰς κώμας· προέβησαν πρὸς τὸ σοῦδ· ἔστ μέχρι τῶν ξηρῶν ἐρήμων ὅπου ἔχουν ὄρια τὰ βουνὰ ὅπου χωρίζουν τοὺς Ταρτάρους Νογαΐδες, ἀπὸ τοὺς Καζάκους τοῦ ποταμοῦ Τανάι· ὅθεν περιήρχοντο ἐκεῖθεν τῆς Οὐκραίνης εἰς τὴν στράταν ὅπου ὀδεύουν οἱ Τάρταροι διὰ νὰ πηγαίνουν εἰς τὴν Ῥουσίαν. Οἱ ἀγροῖκοι ἐκρύπτοντο εἰς τὰ ἐνδότερα τῶν ὀρέων μετὰ τὰ ζῶά τους· ἀντέτειναν ἐσθότε εἰς τοὺς σολδάτους ὅπου ἤρχοντο διὰ νὰ ἀρπάσουν τὴν τροφήν τους, καὶ ἐφρονεύοντο ἀνηλεῶς παρὰ τῶν Σβέτζων. Ὁ Μαζέππας προσεκόλλησεν εἰς συμμαχίαν τοῦ Καρόλου 2,000 Ζαποροβάνους τοὺς κατοικοῦντας εἰς τὰς δύο ὄχθας τοῦ Βορυσθένου καὶ εἰς τὰς ἐν αὐτῷ νήσους. Αὐτοὶ δὲν ἔχουν ὅλοι κοινῶς οὔτε γυναῖκας οὔτε τέκνα, καὶ ζῶσιν ἐξ ἀρπαγῶν· ἔχουν καὶ χάτμανον ὑποτασσόμενον εἰς τὸν χάτμανον τῆς Οὐκραίνης. Ἐξω ἀπὸ τοὺς ῥηθέντας δύο χιλιάδας τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν Ζαποροβάνων ἐκινεῖτο μετὰ τῶν Καζάκων καὶ Καλμουκῶν τοῦ Πέτρου ὅπου ἦσαν εἰς αὐτὰ τὰ μέρη.

Τὸν Φεβρουάριον μετὰ χιόνας καὶ πάγους ἤρξαντο οἱ ἀκροβολισμοὶ μεταξὺ Ῥώσων τε καὶ Σβέτζων, δι' ὧν ἀδυνατοῦσεν ὁ πεινασμένος στρατὸς τοῦ Καρόλου, καὶ τὸν Ἀπρίλιον εἶχεν ὁ Κάρολος 18,000 Σβέτζους. Καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαΐου ἦλθεν ὁ Κάρολος νὰ πολεμήσῃ τὴν Πουλτάβαν, καὶ τὴν πολιορκεῖ μετὰ 30,000 στρατοῦ, ὧν αἱ δεκαοκτὼ ἦσαν Σβέτζοι, αἱ δὲ λοιπαὶ ἦσαν Ζαποροβάνοι, Βλάχοι καὶ Καζάκοι.

Κεῖται ἡ Πουλτάβα εἰς τὸν ποταμὸν Βόλσκαν (ἐμπορεῖον τῶν Ζαποροβάνων, ἐνθα πωλοῦσι τὸ ἔαρ ἐκεῖνα ὅπου κλέπτουν τὸν χειμῶνα), εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἄκρην τῆς Οὐκραΐνας, μακρὰν τοῦ Βορυσθένους 13 λέγας, εἰς τὸ ὁποῖον διάστημα κατοικοῦσιν οἱ Ζαποροβάνοι· πρὸς ἄρκτον τῆς Πουλτάβας εἶναι βουνά, δι' ὧν ὁδὸς διὰ τὴν Μόσχαν. Ἐφρατζέτο οὖν ὁ Κάρολος μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Πουλτάβας δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ νὰ καταντήσῃ εἰς τὴν Μόσχαν· ἦν δὲ ἡ Πουλτάβα μαγαζὶ τοῦ Πέτρου, γεμάτη ἀπὸ προζωάρκεια καὶ ἄλλα εἶδη τὰ εἰς τὸν πόλεμον ἀναγκαῖα.

Ὁ Πέτρος εἰς αὐτὸ τὸ τετραμηνιαῖον διάστημα αὐτοῦ τοῦ χρόνου εἶχε περιέλθει ὅλα τὰ μέρη ὅπου συνορεύουν τὴν Οὐκραΐναν, τὸ δουκάτον τῆς Σιβηρίας ἐνθα τρέχει ὁ Δέσνας, τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Πόλγου, τὰ ὄρη ὅπου κατανοῦν εἰς τὴν Μαιώτιδα λίμνην, καὶ πλησιάσας εἰς τὸ Ἀζάκι ἐπάστρευσεν τὸν λιμένα του, ἐναυπήγησε νῆας, ἐδυναμώσεν τὸ ὄχρωμα Ταγανρόκ καὶ τέλος ἐφθασεν εἰς βοήθειαν τῆς Πουλτάβας με στρατεύματα 70,000 καὶ τηλεβόλους 72 τῆς ἰε τοῦ Ἰουλίου. Ὁ ποταμὸς Βόλσκα ἦτον μεταξὺ του καὶ τοῦ Καρόλου· οἱ πολιορκοῦντες ἦσαν πρὸς τὸ νόρδ-ἔστ καὶ οἱ Ρουῖσοι πρὸς τὸ σουδ-ἔστ.

Περνᾷ τὸν ποταμὸν ὁ Πέτρος τῆς γ' τοῦ Ἰουλίου εἰς μέρος ὅπου ἦτον παράνω ἀπὸ τὴν Πουλτάβαν, καὶ εἰς μίαν νύκτα ἀνοίγει τὰ μετερίζια τοῦ στρατοπέδου του καταντικρὺ τοῦ σβετζικοῦ στρατοπέδου. Στρατιῶται σβέτζοι καὶ ρουῖσοι πολάκις ἐπολέμησαν ἐμπρὸς καὶ ὑπὸ τοῖς τείχεσι τῆς Πουλτάβας· εἰς ἓνα παρόμοιον πόλεμον παρὼν ὁ Κάρολος τῆς ζ' τοῦ Ἰουλίου, ἀπὸ βόλι μιᾶς καραπίνας ρουσιτικῆς κτυπᾶται τὸ ὑπόδημά του, καὶ τσακίζεται τὸ κόκκαλόν του ποδός του· ἐκρυψε τὴν πληγὴν του, καὶ ἐξ ὥρας ἦτον ἐφιππος, εἶτα λαβόντες τὸν ἐξεκαβαλίκευσαν εἰς τὴν σκηνὴν του· οἱ χειρουργοὶ εἶπον ὅτι πρέπει νὰ κοπῇ τὸ γόνυ του, ἀλλ' εἰς αὐτῶν, τοῦνομα Νευμᾶν, ὑπεσχέθη νὰ τὸ ἰατρεύσῃ χαράζωντάς το βαθέως· κοπτόμενος ἐπρόσταξε νὰ γένη ἐφοδος κατὰ τῆς Πουλτάβας· ἀλλὰ μαθὼν τῆς κς' τοῦ Ἰουλίου ὅτι ὁ Πέτρος σκοπεῖται νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τοῦ στρατοπέδου του, ἐβγῆκεν ἀπὸ τοὺς χάρακάς του φερόμενος εἰς μίαν ἄμαξαν με τέσσαρα ἄλογα ἐν τῷ στρατῷ του.

Ἦτον καὶ ὁ Πέτρος με τὸν ἰδικόν του στρατὸν ἐξω τῶν χαράκων του, βαλμένον εἰς τάξιν πολέμου· ὅθεν ἤρξατο ὁ πόλεμος σφοδρότατος καὶ πεισματωδέστατος ἐκατέρωθεν. Ὁ Πέτρος ἦν ἀρχιστράτηγος, ὁ γενεράλ Παούρ ἦτον εἰς τὸ δεξιὸν κέρας, ὁ Μεντζικόφ εἰς τὸ ἀριστερόν καὶ ὁ Σερεμετιὺ εἰς τὸ κέντρον· εἶχον οἱ Σβέτζοι μόνον 18 τηλεβόλους καὶ 12 μορτάρια, ἐπειδὴ ὁ Κάρολος, μὴ ἔχωντας ἄλογα διὰ νὰ τὰς φέρουν, τὰς ἐρρίπτε μέσα εἰς τοὺς ποταμούς προτοῦ καὶ ἀφοῦ ἀπέρασε τὸν Βορυσθένην καὶ Δέσναν. Φονεύονται οἱ δύο ἵπποι τῆς ἁμάξης του, βάλλουν ἄλλους δύο, εἶτα τσακίζεται καὶ ἡ ἄμαξα ἀπὸ γκιουλέν, καὶ τὸν καθίζουν εἰς σέδιαν τοῦ Πέτρου τὰ ρούχα καὶ τὸ καπέλλο ἐτρυπήθησαν ἀπὸ τὰ βόλια. Αὐτοὶ καὶ οἱ δύο ἀδιακόπως ἦσαν μέσα εἰς τὴν φωτιάν παρ' ὄλον τὸν καιρὸν τοῦ σφοδροῦ αὐτοῦ καὶ μεγάλου πολέμου ὅπου ἐβάσταξε δύο ὥρας· καὶ

τέλος ἠττώνται κατὰ κράτος οἱ Σβέτζοι. Ὁ Πονιατόβσκις διώρισε δύο δραπάντηδες νὰ καθαλίκευσουν τὸν Κάρολον ἐφ' ἵππου, ὅπου δὲν ἐδύνατο νὰ καθαλίκευσῃ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου καὶ τὸν ὑπερενώχλου οἱ πόνοι εἰς τὴν καθάλαν· διώρισε μαζὴ του καὶ 500 ἵππεις· ἐκίνησε λοιπὸν, με ὄλον ὅπου καὶ νὰ φύγῃ δὲν ἤθελε, καὶ νὰ δεφενδευθῇ ἀδυνατοῦσε, καὶ ἀνάκλησιν δὲν εἶχε. Διήλθον αὐτοὶ διὰ δέκα βεγυμέντων Μοσχόβων εἰς διάστημα μιᾶς λέγας, καὶ δὲν ἐμποδίσθη ἡ ὁδοιπορεία τους, καὶ τρέχοντες ἐφθασαν ὅπου ἦν τὸ καλαπαλίκι τῶν Σβέτζων. Ἐν τῷ φεύγειν καὶ τρέχειν ἐσκοτώθη ὁ ἵππος τοῦ Καρόλου καὶ τὸν ἐκαβαλίκευσαν εἰς ἄλλον· εἰς τὸ καλαπαλίκι εὐρὼν τὴν ἄμαξαν τοῦ κόντε Πίπερ ἐπέβη αὐτῆς, καὶ δραμαῖος ἦε πρὸς τὸν Βορυσθένην.

Οἱ Ρουῖσοι ἐμέτρησαν Σβέτζους πεπονευμένους 9,224· ἐσκλάβωσαν ἐν τῷ πολέμῳ 6,000, τοὺς περισσοτέρους ἵππεις· ὁ Πίπερ με ὄλην τὴν καγκελλαρίαν εἶχε σκλαβωθεῖ, ὁμοίως καὶ ὁ φέλδ-μαρεσάλης Ρενσχίλδ, καὶ οἱ γενεράληδες Σλίπενπακ, Ρίξεν, Στακελπέργ, Κρεούτζ, Ἀμιλτόν, τρεῖς βοηθοὶ τοῦ στρατοπέδου καὶ ὁ καθολικὸς ἀκροατῆς τοῦ στρατιωτικοῦ, 59 ὀφφικιάλοι τοῦ στάτου, 5 χιλίαρχοι, 16,942 σολδάτοι· ἐάλω καὶ ὁ τζεπχανές τοῦ Καρόλου ὁ περὶ τὴν Πουλτάβαν, αἱ σκηναὶ του καὶ ὁ χαζνές του ὅπου εἶχε τρία μιλλιούνια μονέδας· ἀλλ' ἐφυγον 16,000 σολδάτοι πρὸς τὸν Βορυσθένην, οἱ ὑπὸ τῷ Λεβενόπτ. Ὁ Κάρολος ἀκούσας παρὰ τοῦ Πονιατόβσκη τὰς τσοαύτας ζημίας του εἶπε τὸ, «πρέπει νὰ φύγω εἰς τὴν Τουρκίαν». Με ὀλίγην λοιπὸν ἀρτιλλερίαν, προζωάρκεια καὶ παροῦτι τρέχων ἐφθασεν εἰς τὸν Βορυσθένην τῆς νυκτὸς τῆς ι' τοῦ Ἰουλίου, εἰς τὴν χώραν τῶν Ζαποροβάνων, εἰς ἓν μέρος ὅπου εἶναι μεταξὺ τῶν ποταμῶν Βόλσκα καὶ Σόλ· εἰς αὐτὸ τὸ μέρος ἀντικρὺ τοῦ Βορυσθένους εἶναι μεγάλη ἐρημος ἀπάγουσα εἰς τὰ σύνορα τῆς Τουρκίας.

Φθάσας οὖν εἰς τὴν ὄχθην εὗρεν ἐκεῖ τὸν Λεβενόπτ με τὸ προῤῥηθὲν στρατεύμα· εἶδον οἱ Σβέτζοι τὸν ῥῆγά τους πεινασμένον δύο ἡμέρας. Ἐν τῷ διαπλέειν τὸν Βορυσθένην εἶδε τὸν Μεντζικόφ με στρατεύμα ἵππικὸν 10,000 καὶ πολλὴν ἀρτιλλερίαν ἐπὶ τῶν πέριξ λόφων· εἶχε δὲ ὁ Κάρολος καὶ τὸν Μαζέππαν μαζὴ του εἰς τὸ πέρασμα τοῦ ποταμοῦ. Δὲν ἐπολέμησε καίτοι ἔχων παρ' ἑαυτῷ 14,000 στρατοῦ· ἡ πληγὴ του ἔκαμιν ἐμπυον, εἶχε θέρμην, καὶ δὲν εἶχε τὰς πρώτας του ιδέας οὔτε τῆς πρώτης τόλμης καὶ θάρρους. Ὁ καγκελλάριος Μουλέρνα καὶ ὁ Πονιατόβσκις διέπλευσαν τὸν ποταμὸν με ἄλλο καίκι· 300 ἵππεις καὶ ἄλλοι Λέχοι καὶ Καζάκοι ἵππεις ἠθέλησαν διαπλεῦσαι τὸν ποταμὸν, ἀλλ' οἱ πλείους ἐπνίγησαν· ἀπὸ δὲ τοῦ πεζικοῦ ὅσοι ἠθέλησαν κολυμβῶντες ν' ἀπεράσουν ὅλοι ἐπνίγησαν. Ὡς τὸσον ὁ Μεντζικόφ αἰχμαλωτίζει τὰς ῥηθειςίας 14,000 τῶν στρατιωτῶν, καὶ ὁ γενεράλης τους Λεβενόπτ ὑπέγραψε τὴν θανάσιμον αὐτὴν συμφωνίαν, δι' ἧς παρέδιδεν εἰς τὸν Πέτρον τοὺς Ζαποροβάνους ὅπου ἐπολέμησαν διὰ τὸν Κάρολον καὶ εὐρέθησαν εἰς αὐτὸ τὸ στρατόπεδον.

Ἐφυλάκωσεν ὁ Πέτρος εἰς τὴν Πουλτάβαν αὐτὰς τὰς 14,000 τοῦ

στρατιωτικῶν, κάκειθεν ἐσκορπίσθησαν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Μοσχολίας καὶ εἰς τὸ Σιπίρι· καὶ ὅποιος ἤξευρε τέχνην τὴν μετεχειρίσθη· συνελόντι φᾶναι, πάντες οἱ εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ Καρόλου ὄντες καὶ ζωγραφθέντες ὑπὸ τῶν Μοσχόβων, πλὴν τῶν ἐν τῷ πολέμῳ φονευθέντων, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι κατὰ τὰ ὄφρεια καὶ τάξεις, συμποσοῦνται εἰς 18,746. Τοὺς αἰχμαλώτους γενεράληδες σβέτζους τοὺς περιποιήθη ὁ Πέτρος δίδωντάς τους τὰ σπαθιά τους, καὶ προσκαλώντάς τους εἰς τὸ τραπέζι του καὶ ἐπαινώντας τους διὰ τὴν τέχνην καὶ τὸ θάρσος μετὰ τὴν ὁποίαν ἐπολέμησαν ἐπιεν εἰς ὑγείαν τους· τοὺς δὲ σολδάτους καὶ ἄλλους μικρᾶς τάξεως καὶ εὐτελεῖς τοὺς ἔστειλεν εἰς τὸ Σιπίρι.

Ὁδεύσας οὖν ὁ Κάρολος ἡμέρας 5 ἔφθασεν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Ἰσπανίδος, τουρκιστὶ Ἀκσουὶ καὶ ρουσσιστὶ Πόγ, ὅστις τελευτῶν εἰσβάλλει εἰς τὸν Βορυσθένην. Χωρὶς ἀδειαν τοῦ Μεχμέτ-πασσᾶ Οὐζοῦ βαλιτῆ οἱ ἐγγχώριοι δὲν τὸν ἄφιναν νὰ περάσῃ τὸν Πόγ· ἔστειλεν ὁ Κάρολος ἄνθρωπον εἰς αὐτὸν διὰ τὸ πέρασμα, ἀλλ' αὐτὸς δὸς τὴν εἰδησιν τῷ Ἰσοῦρ-πασσᾶ σερασκέρῃ τοῦ Πεντερίου ἐζήτει ἀδειαν παρ' αὐτοῦ διὰ τὸ πέρασμα. Ἐν τούτοις οἱ Ῥούσοι οἱ διώκοντες τὸν Κάρολον διαπλεύσαντες τὸν Βορυσθένην ἔφθασαν εἰς τὸν Πόγ διὰ νὰ τὸν σκλαβώσουν, καὶ αὐτὸν μὲν εὔρον ἤδη διαπεράσαντα μετὰ 1,800 ἀνδρας (δοθείσης ἄρτι τῆς ἀδείας παρὰ τοῦ Ἰσοῦρ-πασσᾶ)· πεντακόσιοι δὲ ἄνθρωποι του μὴ φθάσαντες διαπλεύσαι ἐξωγράφθησαν περὶ τῶν Μοσχόβων, βλέποντος τοῦ Καρόλου καὶ ἀγανακτούντος. Φθάσας οὖν εἰς τὸ Πεντέρι ἐγράψε τῷ σουλτάν Ἀχμέτῃ τῇ ἰγ' Ἰουλίου· τὸν εἶπαν νὰ γράψῃ τῷ Ἐπιτρόπῳ, καὶ δὲν ἠθέλησε, λέγων ὅτι ἦτο ἀτιμία του τὸ νὰ τὸν γράψῃ. Ὁ σουλτάν Ἀχμέτης τὸν ἀπεκρίθη τὸν Σεπτέμβριον, τὸν διώρισε ταῖν διὰ τοὺς 1,800 ἀνθρώπους του, καὶ 500 γρόσια λουφέν τὴν ἡμέραν.

Ἔτει σωτηρίῳ 1710, τοῦ Χιτ'ρὲ 1122.

Καταβιβάζεται πάλιν ἀπὸ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Μολδαβίας ὁ ῥήθεις Μιχαήλ βοεβόδας ὁ Ρακοβίτζας, τῇ συνεργείᾳ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Πραγκοβάνου, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν διὰ σκανδάλων του εἰς τὴν ὀθωμανικὴν αὐλὴν, καὶ ἀναβιβάζεται εἰς αὐτὴν ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας Νικόλαος Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτος· ἐγίνε δὲ Δραγομάνος τῆς Πόρτας ὁ δεῦτερος υἱὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου Ἰωάννης Μαυροκορδάτος.

Ὁ Κάρολος φαντάζεται καὶ πάλιν νὰ ὑποτάξῃ Λεχίαν τε καὶ Ῥουσιάν· διὸ πέμπει εἰς τὴν Πόλιν τὸν Πονιατόβσκην διὰ νὰ φροντίσῃ νὰ ἐγερθῇ πόλεμος τῶν Ὀθωμανῶν κατὰ τοῦ Πέτρου, οὗ τινος τῇ δυνάμει ὁ ῥήξ τῆς Λεχίας Αὐγουστος ἀνέλαβε πάλιν τὸ ῥηγάτον τῆς Λεχίας, καὶ ὁ Σανίσλαος ὡς κατάδικος ἔφυγεν εἰς τὴν Πομερανίαν, ἧτις εἰσέτι ἦν ὑπὸ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ Καρόλου· ἦσαν δὲ μαζὴ του καὶ ὁ παλατίνος τῆς Κιοβίας καὶ τινες ἄλλοι εὐγενεῖς βοθητοὶ του. Ζητῶν οὖν ὁ Πονιατόβσκη παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου Τζόρολου Ἀλῆ-πασσᾶ τὸ νὰ φυλάξῃ τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ νὰ

δώσῃ τῷ Καρόλῳ τὴν βοήθειαν ὅπου ὑπεσχέθη τότε τῷ Μαζέππα διὰ τοῦ χάνη, ὡς προεγράφη, ἀπεκρίνετο πάντοτε ὄχι κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ Πονιατόβσκη καὶ τοῦ πρέσβεως τῆς Φράντζας ὅπου τὸν ἐβοήθει. Ὁ Πέτρος μετὰ τὸν πόλεμον τῆς Πουλτάβας εἶχεν ὑποτάξει τὸ περισσότερον μέρος τῆς Λιβονίας καὶ τὴν πόλιν αὐτῆς Ῥήγαν, καὶ διὰ τὰς νίκας του αὐτὰς τὸν εἶχαν οἱ Τοῦρκοι εἰς ὑπόληψιν δυνάτου· ὅθεν ὁ Ἐπίτροπος, καταφρονῶν τὰς παρακινήσεις καὶ τοῦ Καρόλου καὶ τοῦ Φράντζα, ἐπικουροῖ τὴν εἰρήνην μετὰ τῶν Μοσχόβων διὰ τοῦ πρέσβεως αὐτῶν Τολστόη. Ὁ Κάρολος ταῦτα μαθὼν δίδωσι κρυφίως ἐγγράφον τῷ σουλτάν Ἀχμέτῃ παραπονούμενος κατὰ τοῦ Ἐπιτρόπου ὡς προδότου τῆς βασιλείας καὶ παραβάτου τῆς ὑποσχέσεώς του εἰς τὴν συμμαχίαν διὰ τὸν κατὰ τοῦ Πέτρου πόλεμον· ὁ σουλτάν Ἀχμέτης πέμπει τὸ ἐγγράφον τῷ Ἐπιτρόπῳ καὶ ζητεῖ μαθεῖν τὰ ὑποσχεθέντα τῷ Καρόλῳ· ὁ Ἐπίτροπος ἐπιφορτίζει τὸ σφάλμα εἰς τὸν χάνην Καπλάν-Γκιράν καὶ ἐξορίζει αὐτὸν εἰς τὸ Γιάμπολι, καὶ πέμπει νέον χάνην εἰς τὸ Κρίμι τὸν Δεβλὲτ-Γκιράν, παρεγγυῶν αὐτῷ ζῆν εὐνοϊκῶς μετὰ τοὺς Ῥούσσους, καὶ ἂν καταλάβῃ εἰς αὐτοὺς ἐναντίον τι εἰς τὴν εἰρήνην νὰ τὸν δώσῃ εἰδησιν· οἱ προὔχοντες σὺν τῷ Ἐπιτρόπῳ ἀποφασίζουσι νὰ διατηρηταὶ ἀλώδητος ἡ εἰρήνη μετὰ τὸν Πέτρον, καὶ μνημόσυι τῷ Καρόλῳ ἀπελθεῖν εἰς τὰ ἴδια διὰ τῆς Γερμανίας, ἀλλ' αὐτὸς οὐκ ἀκούει καὶ ἀπειθεῖ. Φθάσας ὁ νέος χάνης εἰς τὸ Κρίμι γράφει τῷ σουλτάν Ἀχμέτῃ τὸ ὅτι ὁ προκατόχος του ὑπεσχέθη τῷ Μαζέππα συμμαχεῖσθαι ἂν ὁ Κάρολος εἰσέλθῃ εἰς τὴν Οὐκρατίαν, διὰ νὰ καταπολεμηθῇ ὁ Πέτρος, καὶ νὰ ἀποκτήσουν καὶ οἱ Καζάκοι τὴν ἐλευθερίαν τους· ὅθεν ὁ σουλτάν Ἀχμέτης ζητεῖ μαθεῖν παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου τὸ τί ἐγράφη τῷ τότε Ταταρχάνῃ Καπλάν-Γκιράῖ περὶ τοῦ Μαζέππα καὶ περὶ τῆς συμμαχίας τοῦ Καρόλου· ὅστις ἠρνήθη τὸ ὅτι νὰ ἐγράψῃ τι περὶ τούτου, προσθεὶς ὅτι πάντα ταῦτα νὰ τὰ ἔκαμεν ὁ χάνης οἰκοθεν. Πέμπει οὖν ὁ σουλτάν Ἀχμέτης κρυφίως πιστὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν χάνην Καπλάν-Γκιράν καὶ ἐρωτᾷ τὸ ἂν ἐγράψῃ τι τοιοῦτον πρὸς τὸν Μαζέππαν· ὁ χάνης ὠμολόγησεν ὅτι νὰ ἐγράψῃ διὰ προσταγῆς τοῦ Ἐπιτρόπου, καὶ ἔστειλε καὶ τὰ πρὸς αὐτὸν περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως γράμματά του. Μεταπεμφθᾶμενος οὖν τὸν Ἐπίτροπον ὁ σουλτάν Ἀχμέτης ὡς φιλοψευδῆ ἐλέγχει, καὶ καταβιβάσας εὐθὺς τῆς ἀρχῆς κίμνει Ἐπίτροπον τὸν Κιοπρολόγγλον Νουμᾶν-πασσᾶν, καὶ ἔλαβεν ἐκ τούτου πάλιν ἐνδόσιμον ὁ Κάρολος νὰ παρακινή τὸν κατὰ τοῦ Πέτρου πόλεμον. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ὁ νέος χάνης βαρέως φέρων τὸ μεγαλεῖον τοῦ Πέτρου, καὶ τὸ νὰ τὸν ἔχη γείτονα εἰς τὸ Ἀζάκι καὶ εἰς τὸν λιμένα Ταγαρόκ, καὶ τὸ νὰ μὴ λαμβάνῃ, ὡς ἄλλοτε οἱ προκατόχοι του, τὸν πρὸ τοῦ Πέτρου ὑποσχεθέντα τῷ χάνῃ τοῦ Κριμίου ἐτήσιον δασμὸν παρὰ τῶν Ῥούσων, συνιστάμενος εἰς ρούβλια 60,000, παρεκίνει τὴν ὀθωμανικὴν βρασιλείαν καὶ τὸν κατὰ τοῦ Πέτρου πόλεμον, καὶ ἀνταμωθεὶς μετὰ τὸν Κάρολον εἰς τὸ Πεντέρι, ἠνώθησαν ἐπὶ τούτῳ καὶ ὅση δύναμις ἐκινούνητο εἰς τὴν παρακινήσιν του. Μετὰ πολλὰς οὖν εἰδησεις ἀμφοτέρων κινούσας εἰς δυσμένειαν κατὰ τοῦ Πέτρου ἔπεμψεν ὁ Κάρολος τῷ σουλτάν Ἀχμέτῃ καὶ τὴν ζωγραφίαν τοῦ Πέτρου τυ-

πωθείσαν ἐν τῷ Ἀμστερδὰμ τοιαύτῃ ἐπιγραφῇ: «Πέτρος ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῶν Ῥωσσορωμαίων. Ὁ Αὐξήσαν τὰς ὑποψίας τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη κατὰ τοῦ Πέτρου τὰ τοιαῦτα σκάνδαλα, ὅπου καὶ πρὸ πολλοῦ ζηλοτυπία φερόμενος εἶχε διὰ τοὺς προβιβάσμοις ὅπου ἔκαμεν ὁ Πέτρος εἰς τὸ ναυτικόν, καὶ διὰ τὰς νῆας ὅπου εἶχεν εἰς τὴν Μαιώτιδα λίμνην καὶ τὸν Εὐξείνιον πόντον, (καὶ εἶδε καὶ μὲ πολλὴν ἐκστασίαν τοῦ τὸν πρέσβυν τῆς Μοσχοβίας νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν λιμένα τῆς Πόλεως μὲ στόλον πολεμικῶν νηῶν,) καὶ διὰ τὰ ὀχυρώματα τοῦ Ἀζακίου καὶ τοῦ λιμένος τοῦ Ταγανρόκ, περιβόητα καὶ πολυθρύλλητα παρὰ πᾶσιν. Εἶπεν οὖν τῷ Ἐπιτρόπῳ Νουμᾶν-πασσᾶ τὸ ὅτι ἀναγκασίος ὁ κατὰ τοῦ Πέτρου πόλεμος, ὡσάν ὅπου φαντάζεται νὰ γένη ἄλλος Ἀλέξανδρος καὶ νὰ ὑποτάξῃ τὸν κόσμον, καὶ δὲν πρέπει νὰ τοῦ δοθῇ καιρὸς εἰς τὸ νὰ ἐνδυναμωθῇ περισσώτερον, μόνον νὰ κοπῇ τὸ κακὸν τῶρᾳ εἰς τὰς ἀρχάς. Ὁ Ἐπίτροπος ἀπεκρίθη ὅτι, ὁ Πέτρος τῇ ἀληθείᾳ ἐμεγαλύνθη τόσο, καὶ εἶναι καὶ τόσο δραστήριος, ὅπου δίδει ὑποψίαν διὰ κάθε κακόν· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι συμφωνία εἰρήνης μεταξὺ μας, δὲν πρέπει νὰ παρασπονδήσωμεν ἡμεῖς, καὶ ἄς ἐρωτηθῇ ὁ πρέσβυς διὰ τὸν σκοπὸν ὅπου ἔχει ὁ Πέτρος μὲ τὰς τοιαύτας ἐτοιμασίας του». Ἦρσεν ὁ λόγος τῷ σουλτάν Ἀχμέτῃ, καὶ ἐρωτηθεὶς ὁ πρέσβυς ἀπεκρίθη τῷ Ἐπιτρόπῳ ὅτι ὁ βασιλεὺς του δὲν ἐναυπήγησεν ἄλλας νῆας, καὶ ὅτι ἐπισκευάζει τὰς πρὸ τῆς ἀγάπης ναυπηγηθείσας, ὡσάν ὅπου θέλουν φθαρεῖ ἂν δὲν τελειωθῶν, καὶ ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁμηρος διὰ τὸν βασιλέα του, ὡς πολλὰ μεμακρυσμένον ἀπὸ τοῦ νὰ διεγείρῃ πόλεμον κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν πρὸ τοῦ νὰ τελειώσῃ ἡ διορία τῆς ἀγάπης, παρὰ μόνον ἂν βιασθῇ ὑπὸ τῆς ὀθωμανικῆς αὐλῆς. Ἀνήγγειλε ταῦτα ὁ Ἐπίτροπος τῷ σουλτάν Ἀχμέτῃ, ἀλλὰ αὐτὸς μὴ πεισθεὶς ἀποφασίζει τὸν κατὰ τοῦ Πέτρου πόλεμον, καὶ προστάττει τὸν Ἐπίτροπον δασμολογῆσαι νεοφανεῖς δασμοὺς διὰ συνάθροισιν χρημάτων πρὸς στρατολογίαν πολλοῦ στρατοῦ, τὸ κοινότερον ἰμῶν ἀτισεφεριε λεγόμενον. Ἀποκρινθέντα τὸν βεζίρη τὸ ὅτι οἱ ὑποχείριστοι δὲν πρέπει νὰ τελεσφοροῦν περισσότερον ἀπὸ ἐκεῖνο ὅπου προστάττει τὸ κουράνι, καταργεῖ τῆς ἀρχῆς, καὶ κάμνει Ἐπίτροπον τὸν αὐτὸν Παλτατζή Μεχμέτ-πασσᾶν τὸν προῤῥηθέντα, καὶ πέμπει ἡγεμόνα εἰς τὴν Εὐβοίαν, ἄλλως Νεγροπόντε, τὸν Νουμᾶν-πασσᾶν.

Ἐπιθυμῶνται τοίνυν ἡ ἐκστρατεία ὁ πρέσβυς τῶν Ἑταῶν, ὑποτοπᾶσας αὐτὴν κατὰ τοῦ Μωρέως, ἐβρεξεν ὑπὲρ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου εἰς τε τὸν μουφτὴν καὶ εἰς ἄλλους προῤῥηκτάς· ἀλλ' ὁ πρέσβυς τῆς Ρουσίας, ἐπεριεδόμενος εἰς τὴν ὑστερινὴν ἀγάπην, ἠμέλησε νὰ ὀπλισθῇ κατὰ τῆς τρικυμίας· αὕτη ἡ διαγωγὴ κατεγνώσθη φυλαργυρίας εἰς μίαν αὐλὴν ὅπου θέλει χαρίσματα.

Μεταπέμπεται οὖν ὁ Ἐπίτροπος τὸν χάνην, ὅστις φθάνει εἰς τὴν Πόλιν τὸν Νοέμβριον γίνεται συνέλευσις πάντων καὶ ἀποφασίζεται κοινῶς ὁ κατὰ τοῦ Πέτρου πόλεμος, καὶ γράφονται προσταγαὶ διὰ τὴν ἐτοιμασίαν· καὶ τῇ κ' τοῦ Νοεμβρίου ὁ πρέσβυς τοῦ Πέτρου Τολστόγ εἰρική παραδίδεται εἰς τοὺς Ἐπτά Κουλάδες μὲ 30 οἰκιακοὺς του, δημεύονται τὰ ὑπάρ-

χοντά του, καὶ ὡς ψεύστην θέλων νὰ τὸν φονεύσῃ ὁ σουλτάν Ἀχμέτης ἀνεχαιτίσθη τῆς ὀργῆς παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου.

Ἐν τούτοις ὁ Μαζέππας εἶχε διαβάσει τὸν Πραγκοβάνον ὡς σύμμαχον τοῦ Πέτρου καὶ ὑποσχεθέντα αὐτῷ 30 χιλ. στρατοῦ καὶ προζωάρκεια καὶ ἄλλα ἐφόδια πολεμικὰ διὰ πολλοὺς χρόνους· τοῦτ' αὐτὸ δὲ ἐβεβαίωσαν καὶ τινες πασσάδες τῶν πέριξ. Συμβουλευθεὶς περὶ τούτου ὁ Ἐπίτροπος μὲ τὸν χάνην διὰ προσταγῆς τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη, δὲν εὐρέθη εὐλογον νὰ τὸν κτυπήσουν φανερά, καὶ ὡς δυνατόν καὶ ὡς εἰς μεγάλην ὑπόληψιν, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀπατήσουν μὲ τὸ μέσον τοῦ γείτονός του ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας· ὅθεν καθελόντες τῆς ἀρχῆς Νικόλαον τὸν Μυροκοροδάτον, ὡς ἀνεπιτήδειον εἰς τὰ τοιαῦτα, ἔδωκαν τὴν ἡγεμονίαν τῆς Μολδαβίας, τῇ τοῦ χάνη προτροπῇ, τῷ Δημητρίῳ Καντεμίρη, υἱῷ τοῦ προῤῥηθέντος Κωνσταντίνου τοῦ Καντεμίρη· καὶ ταύτην μὲν κατὰ τὸ φαινόμενον, τῇ δ' ἀληθείᾳ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Βλαχίας μὲ προσταγὴν τοῦ νὰ γενῇ ἐγκρατὴς τοῦ Πραγκοβάνου, ἢ ζῶντος ἢ πεπονευμένου, καὶ εὐθὺς αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ εἰς Βουκουρέστιον ὡς ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας, διὰ δὲ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Μολδαβίας νὰ προβάλλῃ ἄλλο πρόσωπον κατὰ τὴν ἀρέσκειαν τῆς Πόρτας, τῆς ὁποίας ἡ κλίσις ἦτον διὰ τὸν Μιχαὴλ Ρακουβίτζαν βοεβόδα, ὅστις καὶ αὐτὸς εἶχε δώσει κακὰς μαρτυρίας κατὰ τοῦ Πραγκοβάνου, μίσει φερόμενος τῷ πρὸς αὐτὸν μᾶλλον ἢ ἀληθείων, ὡς αἴτιον τῆς ἀπὸ τῆς μολδαβικῆς ἡγεμονίας καθαιρέσεώς του. Ἐπεσθέθη τῷ Δημητρίῳ Καντεμίρη ὁ σουλτάν Ἀχμέτης, εἰς ἀμοιβὴν αὐτῆς τῆς κατὰ τοῦ Πραγκοβάνου δουλεύσεώς του, τὸ ὅτι ἡ ἡγεμονία τῆς Βλαχίας θέλει εἶναι παντοτινὴ εἰς τὸ γένος του, καὶ ἐν ὧσιν ἤθελε διατροφίει εἰς τὴν Μολδαβίαν νὰ μὴ δασμοφοροῦσιν ποσῶς, καὶ οὔτε πεσχεσί νὰ δώσῃ τοῖς προῤῥησιν, ὡς σὺνηθες, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ καὶ 20 πουργεῖα ἄσπρων διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορείας του, καὶ προσετάγη καὶ ὁ χάνης νὰ τὸν δώσῃ στρατεύματα ὅσων ἤθελε ζητήσῃ, χρείας καλούσης.

Πέμπει ὁ σουλτάν Ἀχμέτης τῷ ῥηγί Καρόλῳ 500 πουργεῖα ἄσπρα λόγῳ δανείου καὶ ἵππους 36, τοὺς μὲν γυμνοὺς τοὺς δὲ μὲ σέλλας καὶ φάλαρα πολυδάπανα.

Μόλις ἐφθασεν εἰς τὸ Γιάσι ὁ Καντεμίρης καὶ λαμβάνει γράμματα τοῦ Ὀσμᾶν-κεχαγιά προστάττοντα τὸ νὰ στείλῃ χωρὶς ὀργητῶν τὸ πεσχεσί τοῦ σουλτάνου καὶ τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τὸ ἰδικόν του καὶ τῶν λοιπῶν προῤῥηκτῶν τῆς Πόρτας, κατὰ τὴν τεσφιράτι, νὰ συναθροίσῃ προζωάρκεια διὰ τὸ στρατεύματα ὅπου μέλλει νὰ ἔλθῃ, νὰ τελειώσῃ τὴν γέφυραν τῆς Ἰσάκτζας τὴν ταχίστην, καὶ νὰ δώσῃ προζωάρκεια τοῦ χειμῶνος εἰς τοὺς Σβετζίους καὶ Καζάκους τοὺς μετὰ τοῦ ῥηγός τῆς Σβετζίας Καρόλου, καὶ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου νὰ εὐρεθῇ εἰς τὸ Πεντέρι· τὰ αὐτὰ ἔγραψεν αὐτῷ καὶ ὁ Ἐπίτροπος. Ἐταράχθη ὁ Καντεμίρης Δημήτριος διὰ τὴν παράδοσιν τῶν ὑποσχεσῶν, καὶ ἤρξατο ἀναπολεῖν κατὰ νοῦν τὸ ἀθεμελίωτον τῆς μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν πραγματείας τε καὶ ἀναστροφῆς. Μὴ εὐρίσκων πίστιν εἰς αὐτοὺς ἐζήτει ποῦ νὰ τὴν εὐρῇ· ὅθεν προστέθη τῷ Πέτρῳ.

Ὁ προῤῥηθεὶς Κοσμᾶς ὁ Ἀλεξανδρείας, πατριαρχεύσας ἔτη πέντε, ἐξοῦ-

ται περί τὰ τέλη τοῦδε τοῦ ἔτους παρὰ τοῦ αὐτοῦ πρώην γνησίου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Σαμουήλ τοῦ Καπασούλη, καὶ πατριαρχεῦσι τανῦν τὸ δεύτερον ὁ Σαμουήλ ἄλλα ἕξ ἔτη.

Ἔτει σωτηρίῳ 1711, τοῦ Χιτζρὲ 1123.

Ὁ σουλτάν Ἀχμέτης καὶ ἡ μήτηρ του ἀπέρασαν εἰς τὸ Σκούταρι διὰ νὰ προσκυνήσουν εἰς τὸ νεόκτιστον τζαμί ὅπου ἐκ θεμελιῶν ἀνήγειρεν ἡ μήτηρ του μαζὴ μετὰ τὰς περίξ οικοδομὰς, καὶ μόλις τώρα τὸ ἐτελειώσε, Βαλιδὲ-τζαμισὶ μέχρι τῆς σήμερον λεγόμενον.

Πρὸ τοῦ νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν Πόλιν ὁ Ἐπίτροπος Παλτατζῆς εἶχε διορίσει στόλον ἰκανὸν καὶ στρατὸν πολὺν διὰ νὰ ἐφορμήσουν εἰς τὸ Ἀζάκι· ὁ πασσᾶς τῆς Ὄζου ἦτον σερχοκέρης καὶ εἶχε μαζὴ του καὶ τοὺς πασσάδες τῆς Τραπεζοῦντος καὶ τοῦ Ἐρζουρούμ μετὰ τὰ στρατεύματά τους. Διὰ τὴν φύλαξιν τῆς Ὄζου εἶχε διορισθεὶ ὁ Σαρὴ Ἀχμέτ-πασσᾶς, ὁ δὲ καπετάν-πασσᾶς διὰ τὴν ἐφοδὸν τοῦ Ἀζακίου εἶχε λεβέντας 3,300 καὶ πλευσίματα 360, ἤγουν κότεργα 22, γαλιόνια 27, γαλιόταις 30, φουρκάταις 60, κοτζαμπάσια 120, βολίκια 101, καὶ ὁ ἐν τῷ στόλῳ αὐτῷ στρατὸς συνεποσούτο εἰς χιλιάδας 35· ἐστάλη δὲ καὶ ὁ καπετάν Ἰπράημ-χότζας εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν μετὰ ἑκτὼ γαλιόνια διὰ φύλαξιν τῶν ἐν αὐτῇ νήσων.

Μαθὼν ὁ Πέτρος τὰ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐβιάσθη νὰ ἀφίση τὸ εἰς τὰ ἀρκτῶα θέατρον τοῦ πολέμου του διὰ νὰ πηγαίη νὰ πολεμήσῃ εἰς τὰ σύνορα τῆς Τουρκίας. Προστάττει οὖν εὐθύς τὸν μαρσεϊάλον Σερεμετόβ νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν Λιβονίαν μετὰ τὸ στρατόπεδόν του· ἀφίει τὸν Μεντζικόφ ἐπιστάτην εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ Πετερπούργου, διορίζει γερουσιαστὰς εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Μόσχας· τῇ ἡ τῷ Ἰανουαρίου κινεῖ τὰ βεγγιμένα τῶν σωματοφυλάκων του· προστάττει τοὺς εὐγενεῖς νέους τῆς Μόσχας νὰ συνεκστρατεύσουν μαζὴ του διὰ νὰ μάθουν τὴν τέχνην τοῦ πολέμου· πέμπει τὸν ἀμιράλιον Ἀπραξίν εἰς τὸ Ἀζάκι στρατηγὸν καὶ τοῦ διὰ ξηρᾶς καὶ τοῦ διὰ θαλάσσης στρατιωτικῷ· πέμπει εἰς τὰ σύνορα τῆς Μολδαβίας 10 βεγγιμένα ὅπου διέτριβον εἰς τὴν Λεχίαν. Πρὸς τούτοις ἐπειδὴ καὶ εἶχε δώσει τὸ διαζύγιον εἰς τὴν βασίλισσάν του Εὐδοξίαν Λουπικίαν τῷ ἔτει 1696, καὶ εἶχεν εὖρει, ὡς εἴρηται, τῷ ἔτει 1702, μίαν νέαν εὐειδῆ ὅπου εἶχε σκλαβωθεί εἰς τὸν πόλεμον τοῦ Μαριεπούργου, τὴν ὁποίαν ὀνομάσας Αἰκατερίνην εἶχε στεφανωθεί κρυφὰ τῷ ἔτει 1707, τώρα προστάττει εἰς τὴν Μόσχαν νὰ τὴν ἡξέουρον διὰ βασίλισσάν του, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκδοθείσης προσταγῆς, ἰ.δ. δηλαδὴ τοῦ Μαρτίου, ἐκίνησε μαζὴ τῆς ἀπὸ τὴν Μόσχαν εἰς τὸν κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν πόλεμον.

Διορίζει εἶτα τὸν χάτμανον τῶν Καζάκων νὰ πολεμᾷ κατὰ τῶν Ταρτάρων ὅπου ἀπὸ τὸν Φεβρουάριον εἶχαν ἀρχίσει νὰ λεηλατοῦν τὴν Οὐκραίαν. Τὸ στρατεύμα τὸ ρουσσικὸν ἐπροχωροῦσε πρὸς τὸν Νίστρον· ἄλλο σῶμα στρατιωτικὸν διήρχετο διὰ τῆς Λεχίας ὑπὸ τῷ πρίγκιπι Γαλιτζίνω,

ὅστις ἀπαντήσας εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Κιόβου πλῆθος Ταρτάρων ἐνωμένων μετὰ Καζάκους καὶ μετὰ Σβέτζους καὶ μετὰ Λέχους τοὺς φρονούντας τὰ τοῦ Στανισλάου τοὺς κατεπολέμησε φονεύσας αὐτῶν 5,000· εἶχαν σκλαβώσει αὐτοὶ εἰς τὰ ἐπίπεδα μέρη 10,000 ἀνθρώπους· τοὺς ἐλευθέρωσεν ὅλους φονεύσας τοὺς ἄρπαγὰς τῶν ὅπου τοὺς ἔσυραν δεδεμένους μετὰ φλαμούρια. Ψεῦδος ὕπερ γράφει ὁ Ρασίτης, τὸ ὅτι δηλαδὴ ὁ χάνης περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος χρόνου ἐλεηλάτησεν ἐπαρχίας τῶν Ρούσων, καὶ ἐπανελθὼν μετὰ πολλὰ λάφυρα ἔγραψε τὴν εἰδήσιν τῷ σουλτάν Ἀχμέτῃ· τὸν γὰρ Νοέμβριον τοῦ παρελθόντος χρόνου ὁ χάνης ἦτον εἰς τὴν Πόλιν.

Ὁλον τὸ στρατεύμα τὸ ρουσσικὸν ὅπου ἐκινήθη διὰ τὴν κατὰ τῶν Τούρκων ἐκστρατείαν ἀν' ἐνώνετο ἐγίνοντο 60,000 ἄνθρωποι.

Ἀνταμώθη ὁ Πέτρος εἰς τὸ Γεροσλάβι τῆς Λεχίας καὶ μετὰ τὸν ῥῆγά της Αὐγουστον, ὅστις τὸν ὑπεσχέθη μὲν καὶ σύμμαχον στρατιωτικὸν Λέχων οὐκ ὀλίγων, ἀλλ' ἡ Δίαιτα τῆς Λεχίας δὲν τὸν ἀφῆκε νὰ φυλάξῃ τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ χαλασθῇ μετὰ τὸν Τούρκον.

Ζητεῖ λοιπὸν ὁ Καντεμίρης παρὰ τοῦ Πέτρου νὰ γίνῃ σύμμαχος του καὶ νὰ ἐλευθερωθῇ ἡ πατρίς του Μολδαβία ἀπὸ τοὺς Τούρκους· τὸ δέχεται ὁ Πέτρος καὶ πέμπει τὸν ἰατρόν του Πολυκαλᾶν νὰ τελειώσῃ τὴν συμφωνίαν, ἣτις ἐγένετο καὶ ὑπεγράφη παρὰ τοῦ Πέτρου τῇ ἡ τῷ Ἀπριλίου εἰς τὴν πόλιν τῆς Λεχίας τοῦνομα Λούσκ, καὶ ἐστάλη ὑπογεγραμμένη τῷ Καντεμίρῃ· περιεῖχε δὲ τὰ ἑξῆς πέντε ἄρθρα:

Α'. «Ἡ Μολδαβία, κατὰ παλαιὰ της σύνορα, ἣτοι περιέχουσα Χοτίνι, Πεντέρι, Ἀκ-κερμάνι, Κελί, Ἰσμαήλι, καὶ Τομάροβο, θέλει εἶναι ὑπὸ τῆς προστασίας τῆς ρουσσικῆς βασιλείας.»

Β'. «Ὁ ἡγεμὼν μετὰ ὅλον τὸ πλῆθος τῶν Πογδάνων θέλουσιν κάμει τὸν ὄρκον τοῦ πιστοῦ εἰς τὸν Πέτρον εὐθύς ὅπου εἰσέλθουν τὰ στρατεύματά του εἰς τὴν Μολδαβίαν.»

Γ'. «Θέλει προσθέσει τὰ στρατεύματά του εἰς τὰ στρατεύματα τοῦ Πέτρου, καὶ θέλει κινεῖται κατὰ τῶν Τούρκων ἐκ συμφώνου μετὰ τὸν Πέτρον.»

Δ'. «Ὁ ἡγεμὼν καὶ οἱ διάδοχοί του θέλει εἶναι πάντοτε κυριάρχαι τῆς Μολδαβίας.»

Ε'. «Κάνενα ἄλλο σπῆτι καὶ γένος δὲν θέλει αὐθεντεύσει εἰς τὴν Μολδαβίαν ἕως ὅπου βαστᾷ τὸ γένος τοῦ Δημητρίου Καντεμίρη.»

Παρεκίνησε τὸν Πραγκοβάνον, ἡγεμόνα τῆς Βλαχίας, ὁ Καντεμίρης νὰ γίνῃ συνωμότης του καὶ τὸ ὑπεσχέθη, ἀλλὰ δὲν ἐφύλαξεν ὕστερον τὴν ὑπόσχεσίν του.

Ὡς τόσον ὁ Καντεμίρης ἔγραψε τῷ Πέτρῳ τὰς ἀναγκαίας εἰδήσεις τοῦ ποιητέου διὰ τὴν καλὴν ἐκβασίν τῶν ὑποθέσεων του· ἐκτιζε τὴν γέφυραν εἰς τὸν Δούναβιν, κατὰ τὴν προσταγὴν τῆς Πόρτας, ἀλλ' ὅσον ἦτο δυνατόν ἐβράδυνε τὴν ἐργασίαν, χωρὶς νὰ δώσῃ ὑπόψιν εἰς τοὺς Τούρκους τοῦ ὅτι εἶναι σύμμαχος τοῦ Πέτρου, καὶ παρεκίνησε τὸν Πέτρον νὰ ταχύνῃ ὅσον τὸ δυνατόν τὸν ἐρχομὸν του εἰς Μολδαβίαν· ὅμως ὁ Πέτρος δὲν ἔδιδε τόσην πίστιν εἰς τὰς εἰδήσεις του· αὐτὴ εἶναι ἡ τύχη ὅλων ἐκείνων ὅπου δὲν ἐδα-

κμάσθη ακόμη ή πίστις των. Ο Πραγκοβάνος τόν έδιδε καλὰς ελπίδας, εις τρόπον όπου δι' αὐτάς δὲν ἐφρόντισε νὰ προλάβῃ τοὺς Τούρκους καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ πέρασμά τους εἰς τὸν Δούναβιν· τὴν ὑπισχνεῖτο δὲ μάλιστα καὶ ἀποστολὴν πολλῶν προζωαρκείων.

Πέμπει οὖν ὁ Πέτρος ἐμπρὸς τὸν Σερεμετόβ με στρατεύματα νὰ τὸν προηγῆται, καὶ ἀκολουθεῖ καὶ αὐτὸς τὴν ὁδοιπορείαν του. Φθάνει ὁ Σερεμετόβ εἰς τὸ Γιάσι διὰ νὰ διατάξῃ καὶ νὰ διατηρήσῃ τὰ ἀναγκαῖα εἰς αὐτὴν τὴν μεγάλην ἐπιχείρησιν· τὸ στρατόπεδόν του ἦτον κοντὰ εἰς τὸ Γιάσι. Καζάκοι τοῦτου φθάσαντες παρὰ ταῖς σκηναῖς τοῦ Καρόλου ταῖς παρὰ τὸ Πεντέρι τὸν ἤθελαν σκλαβώσει ἐὰν ἀπὸ τοὺς ἐκεῖσε περιτριγυρίζοντας Ταρτάρους τοῦ Κριμίου δὲν ἐμποδίζοντο.

Φθάνει καὶ ὁ Πέτρος εἰς τὴν Τζοτζόραν τὴν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Προῦτου κειμένην τῇ ἰα τοῦ Ἰουνίου· πάρωρος πολλὰ σὺτὸς ὁ ἐρχομὸς, καὶ μόνος αἷτιος τοῦ ἀφανισμοῦ τοῦ Πέτρου· ἐκεῖ λοιπὸν ὁ Καντεμίρης καὶ ὅλοι οἱ ἄρχοντες προσεκύνησαν τῷ Πέτρῳ, καὶ ἤνωσε τὰ στρατεύματά του με τὰ στρατεύματα τοῦ Πέτρου.

Εἶτα ἀπῆλθεν εἰς τὸ Γιάσι ὁ Πέτρος με μερικοὺς τοῦ ὀφφικιαλίου καὶ με τὸν Καντεμίρη. Διέτριψεν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας ἑορτάζων τὴν ἑορτὴν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ προσμένων νὰ τὸν ἔλθουν προζωάρκεια ἀπὸ τὸν Πραγκοβάνον· ὁ πρέσβυς τοῦτου ἀντὶ τοῦ νὰ τελειώσῃ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ ἡγεμόνος του ἔπασχε νὰ ἀναβάλῃ τὸν καιρὸν, καὶ ἐκολάκευε τὸν βασιλέα Πέτρον με ὑποκλίσεις, καὶ ἡ κατάσταση τοῦ ῥωσικοῦ στρατιωτικοῦ ἦτον ἐπικίνδυνος διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν προζωαρκείων, ὡσὰν όπου οἱ γκενεράληδες, ἐπεριεδόμενοι εἰς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Πραγκοβάνου, εἶχαν φέρει μαζὴ τοὺς προζωάρκεια μόνον διὰ εἴκοσιν ἡμέρας· εἰς τὴν Μολδαβίαν καὶ προζωάρκεια δὲν ἦσαν ἐξ αἰτίας τῶν ἀκριδῶν, καὶ ἐδυσκολεύοντο καὶ οἱ αὐτόχθονες διὰ τὴν ζωτροφίαν τους. Πέμπει οὖν ὁ Πέτρος ἀναχωρῶν ἀπὸ τὸ Γιάσι τὸν γκενεράλ Ρόεννε με στρατεύματα διὰ νὰ πάρῃ ἀπὸ τὴν Βλαχίαν με δυναστείαν τὰ προζωάρκεια όπου ὁ Πραγκοβάνος δὲν ἤθελεν ἐκουσίως νὰ στείλῃ· ἄλλοι δὲ πάλιν λέγουσιν ὅτι κατανοήσας ὁ Πραγκοβάνος τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ Καντεμίρη, όπου ἐσκοπεῖτο νὰ γένη κυριάρχης καὶ τῶν δύο ἡγεμονίων Βλαχίας καὶ Μολδαβίας, διὰ τοῦτο δὲν ἠθέλησε πλέον νὰ βοηθήσῃ καὶ νὰ συμμαχήσῃ τῷ Πέτρῳ ποσῶς. Ὁ ὑπὸ τῷ Ρόεννε λοιπὸν στρατὸς ἐλθὼν πολιορκεῖ τὴν Ἰπραήλαν καὶ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας τὴν ἐξουσιάζει.

Φθάσας ὁ Πέτρος εἰς τὸ στρατόπεδόν του εἰς τὴν Τζοτζόραν σκοπεῖται νὰ ὑποτάξῃ τὴν γέφυραν τοῦ Δουνάβεως διὰ νὰ μὴν περάσουν οἱ Τούρκοι· μαθὼν δὲ ὅτι νὰ ἀπέρασαν τὸν Δούναβιν καὶ νὰ σκοπῆται ὁ Ἐπίτροπος Παλπατζῆς νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Φαλτζὶ με 250 χιλ. στρατοῦ, πέμπει τὸν γκενεράλην Γιανούς με 7,000 ῤούσσους, 500 Πογδάνοὺς καὶ τινὰς κομπανίας Καζάκων νὰ ὑποτάξουν τὸ Φαλτζὶ καὶ νὰ ἐμποδίσουν τοὺς Τούρκους διὰ τὸ πέρασμα τοῦ Προῦτου· ἀλλὰ πρὸ τοῦ νὰ φθάσουν εἰς τὸ Φαλτζὶ εἶδον παρὰ τῇ κώμῃ Παρσένι εἰς τὴν ἀνατολικὴν ὄχθην τοῦ Προῦτου ὅλον τὸ στρατεύμα Τούρκων τε καὶ Ταρτάρων. Μηνύει ταῦτα εὐθὺς τῷ Πέτρῳ· ἀλλ' ἐνόσῃ ἐ-

πρόσμενε τὴν ἀπόκρισιν, οἱ Τούρκοι τὴν νύκτα ἀπέρασαν τὸν Προῦτον χωρὶς νὰ τοὺς ἀντισταθῇ τινὰς, καὶ με τὸ ἱππικὸν τους ἐπεριτριγύρισαν τὸ στρατόπεδον τοῦ Γιανούς. (Ἄν ὁ Γιανούς ἐκινεῖτο εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ στρατεύμα τους διὰ τὸ πέρασμα ἴσως νὰ ἐγένετο, ἡ βεβαιότατα ἤθελεν ἐπιβραδύνει· ἀμὴ αὐτὴ εἶναι ἡ συνθήχεια τῶν χριστιανῶν γκενεράληδων, καὶ μάλιστα ῤούσσων, όπου χωρὶς οὐκάζι, ἤτοι ἐγγραφον προσταγὴν, δὲν κινούνται εἰς πόλεμον.) Ἔρχεται καὶ ἡ ἀπόκρισις τοῦ Πέτρου, ὅστις ἐπρόσταξε τὸν Γιανούς νὰ παλινστήσῃ εἰς τὸ στρατόπεδόν του.

Βάλλει οὖν ὁ Γιανούς τὸ στρατεύμα του εἰς σχῆμα τετράγωνον καὶ ἤρξατο βαδίζων βραδέως, ἀπαντῶν θαρράλειως εἰς ὅλας τῶν Τούρκων τὰς ἐφόδους· τὸ πολὺ πλῆθος αὐτῶν όπου ἀδιακόπως τὸν ἐκτύπα δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρόσδόν του, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Πέτρου πολεμῶντας τούλάχιστον με 60,000 Τούρκους καὶ Ταρτάρους, καὶ ἐδυνήθη νὰ τοὺς ἀποδιώξῃ καὶ νὰ ἐνωθῇ με τὸ στρατόπεδον τοῦ Πέτρου εἰς τὴν κώμην Στανιλέστι, ὅστις προῦπήνητησεν αὐτὸν σὺν τῷ στρατῷ διὰ βοήθειάν του καὶ συντομίαν τοῦ διαστήματος.

Ὁ Πέτρος εἶδε τότε πῶς πρέπει νὰ ἀλλάξῃ τοποθεσίαν, ἐπειδὴ καὶ ἦτον εἰς ἐν μέρος όπου δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ πολὺ πρόσωπον εἰς τὸ στρατεύμα του· ὁ ἐχθρὸς ὄντας ἀντικρὺ του δὲν τὸν ἄφινε νὰ σαλεύσῃ· ὅθεν εἰς τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτὸς, καύσας τοὺς ἀραμπάδες όπου δὲν ἐχρειάζοντο καὶ τὰ πράγματα όπου οἱ στρατιῶται δὲν ἤμποροῦσαν εὐκόλως νὰ κουβαλοῦν, ἤψατο τῆς ὁδοῦ τῆς πρὸς τὸ Μογίλα-ῤέμπιουλοῦ, τουρκιστὶ Χάντεπε. Οἱ Τούρκοι τὴν ἀναχώρησιν τῶν ῤούσσων νομίσαντες φυγὴν ἔπεσαν κατόπιν τοὺς μαζὴ με τὸν Ἐπίτροπον Μπαλτατζῆ Μεχμέτ-πασσάν καὶ κτυποῦσι τὸν οὐραγόν· τὸ βεγυμέντο Πρεοπαζίνσκη ἀπῆνητησε τὴν ἐφοδὸν τους· εἶτα ὅλον τὸ τουρκικὸν στρατεύμα ἐξώρμησε κατ' αὐτῶν· ἰδεφεν· δεύθησαν ἐπὶ πολὺ, ἐφόνευσαν πολλοὺς, τοὺς ἀπεδιώξαν, καὶ τέλος νικηταὶ (ἀλλὰ με φόνον 16,246 ῤούσσων) ἐστρατοπέδευσαν εἰς τόπον Βάλεστρίμπα λεγόμενον, ἤτοι Κοιλάδα στραβὴν. Οἱ Τούρκοι ἀποτυχόντες τοῦ σκοποῦ ἐστρατοπέδευσαν ἀντικρὺ τῶν ῤούσσων, φονευθέντες πολλὰ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ῤούσσους. Ἐγένετο οὗτος ὁ πόλεμος τῇ γ' τοῦ Ἰουλίου.

Δὲν ἔπαυον ἀπὸ τοῦ νὰ τοὺς κτυποῦν ἀδιακόπως. Οἱ Μπογδάνοι διωρισμένοι ἀπὸ τὸν Καντεμίρη νὰ φέρουν ζαχιρὸν εἰς τοὺς ῤούσσους, ἐκείνον τὸν πολλὰ ὀλίγον όπου εἶχον τὸν ἔφεραν εἰς τὸν βεζίρη καὶ ἐλάμβανον παρ' αὐτοῦ τὴν τιμὴν όπου εἶχαν συμφωνήσει νὰ λαμβάνουν παρὰ τοῦ Πέτρου· αἱ πολλαὶ ἀμαξαὶ όπου ἀπὸ τὴν Λεχίαν ἔφεραν προζωάρκεια διὰ τὸ στρατεύμα τοῦ Πέτρου ἐλεηλατήθησαν ἀπὸ 40 χιλ. Ταρτάρων· ὥστε ὁ Πέτρος στραταπεδεύσας εἰς τὸν Προῦτον ἐν ταῦτῳ εἶδε τὸν ἑαυτὸν του ἐστερημένον παντὸς εἶδους προζωαρκείων, καὶ τὸν στρατὸν του λιμοκτονοῦντα καὶ διψῶντα, καὶ τοὺς ἵππους των νὰ ψοφοῦν ἀνευ κριθῶν καὶ χλόης· οἱ στρατιῶταί του ἀπὸ τὴν πείναν ἐλειποτάχουν, καὶ κατήνητησε τὸ στρατεύμα του εἰς 30 χιλ. ἀνθρώπων ἐτοιμῶν νὰ χαθοῦν ἀπὸ τὸν λιμόν· εἶχον οὖν οἱ ῤούσσοι ἐμπροσθεν μὲν τοὺς Τούρκους, ὀπισθεν δὲ τὸν Προῦτον καὶ

τούς Ταρτάρους όπου τούς ετόξευον πανταχόθεν και αδιακόπως. Είναι θαυμαστόν διατί ὁ Πέτρος δὲν ἐφόρμησε κατὰ τῶν Τούρκων εὐθὺς ὅπου ἀπέρασαν τὸν Προῦτον, μόνον τούς ἔδωσε καιρὸν νὰ τὸν ταλαιπωροῦν μὲ τὴν πείναν.

Ἄφου ἐστρατοπέδευσαν λοιπὸν τὴν δευτέραν ἡμέραν ὁ Ἐπίτροπος μὲ 150 χιλ. γιαννιτζάρων ἐφορμᾶ κατὰ τῶν Ρούσσων εἰς τὸν οὐραγὸν τοῦ στρατοπέδου τῶν ἑκαμὰν οἱ Τούρκοι μίαν φωτιὰν τρομερὰν μὲ 490 τηλεβόλους, καὶ οἱ Ρούσοι εἶχον μόνον 30, καὶ ἦσαν 20 χιλ. πεινασμένοι καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ ἄλογά τους, καὶ μύλοντοῦτο ἀντέστησαν τῇ μεγάλῃ ὀρμῇ τῶν γιαννιτζάρων, καὶ τούς ἀπεδίωξαν ἀφου ἐφόρευσαν 7 χιλ. αὐτῶν ἀκολουθῶν τρεῖς ἡμέρας ἐπολεμοῦσαν μὲ πολὺ θάρσος καὶ θρασύτητα, χωρὶς κέρδος ὅμως, καὶ χωρὶς νὰ ὑπερισχύσῃ τὸ ἓν μέρος κατὰ τοῦ ἄλλου.

Ὁ προῤῥηθεὶς γκενεράλης Ροέννε ὑπαγαγὼν τὸ Προϊλάβον ἔδωκε τὴν εἰδησιν τῷ Πέτρῳ καὶ ἠτοιμάζετο νὰ προχωρήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Βλαχίας διὰ τὴν συνάθροισιν τῶν προζωαρκείων ὄντας τὸ τουρκικὸν στρατόπεδον πρὸ τοῦ ρουσσικοῦ ἐζώγησαν τοὺς γραμματοκομιστὰς οἱ Τούρκοι, καὶ τῶν γραμμάτων ἔμαθον τὴν ἄλωσιν τοῦ Προϊλάβου, τὴν ὁποίαν ὁ Πέτρος δὲν ἤξευρεν οὔτε εἶχε τὸν τρόπον ἄλλοθὲν ποθεν νὰ ἀκούσῃ.

Ὡς τὸσον εἰς τοιαύτην παναθλίαν καὶ δυστυχεστάτην κατάστασιν εὐρίσκετο ὁ Πέτρος ὅπου καὶ οὔτε νερὸν δὲν εἶχον οἱ Ρούσοι νὰ πίνουν· τὸ στρατόπεδον ἦτον παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Προῦτου, καὶ δὲν ἠμποροῦσε τις τῶν Ρούσσων νὰ ἀντλήσῃ, διότι εὐθὺς ὅπου ἔβλεπον τὸν ἀντλήσοντα ἐρρίπτον ἐπάνω του ἀπὸ τὴν ἀντίπεραν ὄχθην τοῦ Προῦτου οἱ Τούρκοι ὅπου ἐκεῖ ἐφύλαττον βίβλια καὶ γκιουλέδες ὡσάν τὴν βροχὴν.

Μὲ ὅλα αὐτὰ τὰ κακὰ, πείναν καὶ δίψαν δηλαδὴ μεγαλωτάτην, ἐπολέμησε πολλάκις μὲ τοὺς Τούρκους ἀντιπαρατεττόμενος καὶ ἀποσοβῶν τὰς ἐφόδους τῶν μὲ πολὺν τοὺς φόνον. Πολλῇ τῇ δυνάμει οὖν καὶ πλήθει ἐφορμήσαντες τετράκις ἀπεδιώχθησαν ἄλλ' ὁ κίνδυνος τῶν Ρούσσων ἦτον καὶ προφανὴς καὶ ἀφρευκτος, καὶ ἐφαίνετο ὅτι ἢ πρέπει νὰ νικήσουν κατὰ κράτος, ἢ νὰ σκλαβωθοῦν ὅλοι ἀπὸ τοὺς Τούρκους.

Ὁ Πέτρος οὖν μιᾷ νυκτὶ συλλογιζόμενος καὶ τὴν κακὴν τοποθεσίαν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο, καὶ τὴν ἔλλειψιν τῆς τροφῆς ὀλοτελῶς, καὶ τὸ πλῆθος τῶν πολεμιστῶν τούρκων εἰς 250 χιλ. ὄντων (ὄντες οἱ Ρούσοι μόνον 22 χιλ.), ἠγρύπνησεν ὅλην τὴν νύκτα ἀπὸ τὴν μεγάλην ταραχὴν ὅθεν τῇ ὑστεραίᾳ τὸ ἑσπέρας μεταπεψάμενος τὸν Σερεμετόβ παρήγγειλεν αὐτῷ νὰ ἐτοιμασθοῦν ὅλοι διὰ νὰ κάμουν ἐφοδὸν κατὰ τῶν Τούρκων μὲ τὴν παγιονέταν εἰς τὸ τουφέκι, καὶ νὰ κάψουν ὅλα τὰ καλαπαλίγια τους διὰ νὰ μὴν τὰ εὔρουν οἱ Τούρκοι, ἂν νικηθοῦν οἱ Ρούσοι· εἶτα εἰσελθὼν εἰς τὴν σκηνὴν του ἐπρόσταξε κεφαλικὴν τιμωρίαν εἰς ὅποιον ἤθελε τολμήσει νὰ εἰσελθῇ· τοῦτο τὸ ἔκαμε διὰ νὰ μὴν τὸν ἐμποδίσῃ τις ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀπόφασίν του· ἐπὶ πολὺ οὖν κατετυραννεῖτο ὑπὸ τῶν σπασμῶν, οἷς τισι μάλιστα ὅταν εἶχε λύπην ὑπέκειτο πρὸ πολλοῦ, δι' ἐν δηλητήριον ὅπου τὸν εἶχε ποτίσει ἡ ἀδελφὴ του Σοφία.

Δὲν ὑπετάγη τῇ προσταγῇ ἡ βασίλισσα Αἰκατερίνη, ἀλλὰ εἰσελθοῦσα τὸν ἀπέδειξε τὸν κίνδυνον καὶ τῆς σκλαβίας τῆς, καὶ τὸν κατέπεισε νὰ ζητήσῃ τὴν εἰρήνην ἀπὸ τὸν Ἐπίτροπον Μπαλτατζὴ Μεχμέτ-πασσᾶν ἠτοίμασε καὶ ὅλα τῆς τὰ τζεβαέρια, καὶ δύο γούνας μαῦρα ἀλούπια, ἠτοίμασε καὶ ἄσπρα ὅσα ἠμπόρεσε διὰ τὸν Ὀσμᾶν-ἀγᾶν κεχαγιάπην. Ὁ μαρσεάλος Σερεμετόβ ἐγράψε γράμμα εἰς τὸν Ἐπίτροπον, καὶ μὲ ἓνα ὄφφικιάλιον διορισθέντα παρὰ τῆς βασίλισσας ἐστάλθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Τούρκων καὶ τὰ ἄσπρα καὶ τὰ πεσχέσια καὶ τὸ γράμμα, εἰς καιρὸν ὅπου ἐκατέρωθεν ἐρρίπτοντο τόπια καὶ ἠκολούθει ὁ πόλεμος.

ἠξευρεν ὁ Μπαλτατζὴς τὴν ἄλωσιν τοῦ Προϊλάβου, εἶδε τὰς νίκας τῶν Ρούσσων τετράκις εἰς τὰς ἐφόδους τῶν γιαννιτζάρων, τοὺς ἤκουε τρέμοντας καὶ φεύγοντας τὸν πόλεμον ἐναντίον εἰς τὰς παρεμβολὰς τῶν Ρούσσων, εἰς τὰς ὁποίας ὁσάκις ἐφόρμησαν, πάντοτε ἐδιώχθησαν μὲ πολὺν τοὺς φόνον· δὲν ἤξευρε καὶ τὴν μεγάλην πείναν ὅπου κατεκράτει τὸ στρατόπεδον τῶν Ρούσσων ὅθεν ἐδέχθη τὴν εἰρήνην.

Ἐγράφη ἡ συμφωνία εἰς τὸ Φαλτζί, Ἰουλίου τῇ 14, περιέχουσα τὰ ἐξῆς κεφάλαια:

«Νὰ δοθῇ εἰς τοὺς Τούρκους τὸ Ἀζάκι μὲ τὰ τόπια καὶ τζεπχανέν ὅπου εἶχεν ὅταν ἐπάρθη παρὰ τοῦ Πέτρου μαζὴ μὲ τὴν ἐπαρχίαν του τῷ 1696.»

«Νὰ κρημισθῇ ὁ λιμὴν τοῦ Ταγανρόκ ὅπου ὠκοδομήθη κοντὰ εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ταναΐδος.»

«Νὰ κρημισθῇ τὸ κάστρον Καμένκι καὶ τὸ κάστρον τῆς Σαμάρας ὅπου ἀνηγέρθη εἰς τὸν ποταμὸν Ἀμάραν.»

«Νὰ γυρίσῃ ἀπὸ τὰς ὄχθας τοῦ Δουνάβεως τὸ ὑπὸ τὸν γκενεράλ Ροέννε ρουσσικὸν στρατεύμα.»

«Τοῦ λοιποῦ εἰς τοὺς ῥηθέντας τόπους νὰ μὴ κτισθῶσι πλέον κάστρα ἐξ ἑκατέρας βασιλείας, δηλαδὴ εἰς τὸ Ταγανρόκ, Καμένκι καὶ Σαμάραν.»

«Τοὺς Καζάκους ὅπου εἶναι ὑποτεταγμένοι εἰς τοὺς Λέχους ἢ εἰς τὸν γάνην νὰ μὴν τοὺς ἐνοχλοῦν οἱ Μοσχόβοι.»

«Ὅσοι αἰχμάλωτοι ἤθελον εἶσθαι καὶ τώρα καὶ πρὸ τούτου εἰς τὴν Ρουσσίαν νὰ ἐπιστραφοῦν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Ὀθωμανῶν.»

«Ὁ Κάρολος γυρίζων εἰς τοὺς τόπους του νὰ μὴν ἐνοχληθῇ καθ' ὁδὸν ἀπὸ τὸν Πέτρον καὶ νὰ εἰρηνεύσουν, ἂν θέλουν, οἱ δύο.»

Ἦλθεν ὁ Κάρολος εἰς τὸ ὄρδι μὲ ὀργὴν καὶ παράπονα κατὰ τοῦ βεζίρη, διατί νὰ κάμῃ τὴν ἀγάπην, καὶ νὰ μὴν πιάσῃ τὸν Πέτρον ζωντανόν· δὲν εἰσηκούσθη ποσῶς καὶ εὐθὺς ἀνεχώρησεν εἰς τὸ Πεντέρι.

Ὁ Πέτρος ἔστειλεν εἰς τὴν Πόλιν τοὺς πρέσβεις του, τὸν Πέτρον βαρὸν δὲ Σαφιρόβ καὶ τὸν Μιχαὴλ Πορισόβιτς, διὰ νὰ ὑπογραφῇ ἡ συμφωνία τῆς εἰρήνης παρὰ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ. Ἐζήτησεν ὁ βεζίρης ἐπιμόνωσιν νὰ τοῦ δοθῇ ὁ Καντεμίρης, ἀλλ' ὁ Πέτρος δὲν τὸ ἐπράξε ποσῶς, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἀνεχώρησε πρὸς τὸ Μογιλόβι, ἀφου τοῦ ἐδόθησαν προζωάρκεια ἱκανὰ καὶ φύλακες 8 χιλιάδες γιαννιτζάροι, διὰ νὰ μὴν τὸν ἐνοχλήσουν καθ' ὁδὸν οἱ Τάρταροι εἰς τὰ σύνορα τῆς Λεχίας.

Ὁ Ἐπίτροπος Μπαλτατζής μετὰ τὴν ἀποστασίαν τοῦ Δημητρίου Κανταμίρη ἔδωκε τὸν Ἰούλιον τὴν ἡγεμονίαν τῆς Μολδαβίας πάλιν τὸ δεύτερον τῷ ρηθέντι Νικολάῳ τῷ Μαυροκορδάτῳ, διορίσας ἐπίτροπόν του τὸν ἀδελφόν του τὸν Δραγομάνον τῆς Πόρτας Ἰωάννην τὸν Μαυροκορδάτην διὰ νὰ διιθύνῃ τὰς τοπικὰς ὑποθέσεις, ἕως οὐ νὰ ἔλθῃ ὁ ἀδελφός του ἀπὸ τὴν Πόλιν. Φθάσας εἰς τὸ Γιάσι τὸν Αὐγουστον ὁ ἡγεμὼν Νικολάος, ἐπανῆλθεν ὁ ἀδελφός του Ἰωάννης εἰς τὸ ὀθωμανικὸν ὄρδι.

Εἰς τὴν Πόλιν ἀκουσθεῖσα ἡ εἰρήνη προεξένησε χαρὰν εἰς ὅλους. Ὁ πρόρρηθεις γκενεράλ Ροέννε, κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ Πέτρου, ἐγύρισεν ὀπίσω καὶ ἔδωκε τὸ Προϊλαβὸν τοῖς Τούρκοις. Μετὰ αὐτὴν τὴν εἰρήνην, διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Ἀζακίου καὶ τοῦ Ταγανρόκ καὶ τῶν λοιπῶν ἀποκτιμάτων τοῦ Πέτρου ὅπου ἦσαν πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ Ταναΐδος καὶ Βορυσθέου, ἐκλείσθη εἰς αὐτὸν ἡ εἰσοδός του εἰς τὸν ποταμὸν Ταναΐν καὶ εἰς τὴν Μαιωτίδα λίμνην, κἀκείθεν διὰ τοῦ Κυμμερίου Βοσπόρου εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον, καὶ ἔμεινεν ἄχρηστος καὶ ὁ πολὺς ἐκεῖνος στόλος ὅπου μετὰ τὸ ἔτος 1696 εἶχε ναυπηγηθεῖ εἰς τὸν ποταμὸν Βερονέσι, καὶ ἐκεῖ ἐσάπησεν.

Μετὰ τὴν εἰρήνην ὁ Τολστόης ἠλευθερώθη εὐθὺς ἀπὸ τοὺς Ἑπτὰ Κουλάδες.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγεννήθη ἐγὼ εἰς τὰς τρεῖς ὥρας τῆς νυκτὸς τῆς κθ' τοῦ Αὐγούστου ἐν Θεραπειοῖς, εἰς τὸ σπῆτι ὅπου τανῦν εἶναι μητρόπολις τοῦ Δέρκων, καὶ τότε ἦτον τῆς πρὸς μητρός Κασσάνδρας μάμμης μου Δρακούλας, ἣ τινι τὸ ἐχάρισεν ὁ πατήρ της Νικόλαος Ἀναστασίου προσκυνητῆς τοῦ Ἁγίου Τάφου, καὶ τὸ ἐπώλησε τῷ Οἰκονόμῳ παπαῦ Εὐαγγελίνῳ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ πάππος μου Ἀρεντούλης Τζανέτου, πρωτέμπορος τοῦ χατμάνου Μαζέππα, μετὰ τὸ νὰ ἐδυστύχησε γυμνωθεὶς πάσης ἐμπορίας καὶ περιουσίας του παρὰ τοῦ βουρσικικοῦ στρατοῦ τοῦ καταδιώκοντος τὸν Μαζέππα.

Ὁ Σαφιρόβ μαζὴ μετὰ τὸν Σερεμετόβ ἦσαν ὄμηροι εἰς τὴν Πόλιν διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Ἀζακίου, ἡ ὁποία ἀργοῦσε νὰ γένη, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐκεῖσε τοπάρχης βούσσος δὲν ἐτάχυνεν εἰς τὸ νὰ χωρίσῃ τὴν παλαιὰν ἀρτιλλερὶαν τοῦ Ἀζακίου ἀπὸ ἐκείνην ὅπου ἔβαλεν ὁ Πέτρος ἀφοῦ τὸ ὑπέταξεν ὁ σουλτάν Ἀχμέτης ἐξήτει τὰς κλεῖς τοῦ Ἀζακίου, ὁ Μπαλτατζής πάντοτε τὸ ὑπισχνεῖτο, καὶ δὲν ἤρροντο ὁ Κάρολος ὡς τόσον δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τοῦ νὰ διδῇ ἐγγράφα τῷ σουλτάν Ἀχμέτῃ, τὰ ὁποία δὲν ἐδέχοντο μὲν, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τοῦ νὰ τὰ δίδῃ, ποτὲ μὲν διὰ τινος Ἑβραίου ἱατροῦ Φονσέκα πρὸς τὴν μητέρα τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη, ποτὲ δὲ διὰ τινος εὐνοῦχου, καὶ τέλος δι' ἐνὸς ὅπου μιᾶ Παρασκευῇ ἐξερχομένου τοῦ σουλτάνου ἀπὸ τοῦ τζαμί, διὰ νὰ γυρίσῃ νὰ τὸν ἰδῇ ὑπεκρίθη τὸ ὅτι εἶναι τρελλός, καὶ οὕτως ἔδωκε τὸ ἐγγράφον. Κατηγορεῖ δὲ εἰς αὐτὰ τὸν Ἐπίτροπον Μπαλτατζήν, γράφων ὅτι κακῶς ἔκαμε τὴν εἰρήνην εἰς καιρὸν ὅπου ἠμποροῦσε νὰ ζωγήρῃ τὸν Πέτρον καὶ ὅλους τοὺς σὺν αὐτῷ. Οὐδὲν διεπράξατο, καὶ ἐκόπη τὸ ταῖνι του, καὶ ἐπροστάχθη νὰ πηγαίῃ εἰς τοὺς τόπους του διὰ τῆς Γερμανίας δὲν ὑπετάγη πεισματῶνωντας καὶ τὰ αὐτὰ κινῶντας, φανταζόμενος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Λεχίαν καὶ εἰς τὴν Βουρσίαν μετὰ στρατὸν ὀθω-

μανικόν. Ὁ Χάνης τοῦ Κριμίου ὅπου ἡγάπα τὰ τζαπούλια κατηγορεῖ καὶ αὐτὸς τὴν εἰρήνην.

Ταῦτα τὰ ἀλλεπάλληλα κατηγορήματα τέλος πάντων ἐψύχραναν τὸν σουλτάν Ἀχμέτην κατὰ τοῦ Ἐπίτροπου Μπαλτατζῆ Μεχμέτ-πασσᾶ, μάλιστα καὶ διὰ τὴν βραδύτητα τῆς τοῦ Ἀζακίου κενώσεως ὑπερψυχράνθη. Εἶχε καὶ ἐχθροὺς πολλοὺς, τὸν τότε σεχισλάμην, καὶ τὸν ἀρχιευνοῦχον, καὶ τὸν γαμβρὸν τοῦ βασιλέως Ἀλί-πασσᾶν, οἵτινες πάντοτε τὸν κατηγοροῦν διὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἔγινεν ἡ εἰρήνη.

Ταῦτα μαθὼν ὁ Μπαλτατζής διέτριβεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ἀγανακτῶν διὰ τί νὰ μὴ ἀναγνωρισθῇ ἡ δούλευσις του ὡς ἐπικερδεστάτη, μόνον νὰ δίδεται ἀκρόασις εἰς διαβολὰς καὶ συκοφαντίας τὸν ἐμήνυσεν ὁ σουλτάν Ἀχμέτης νὰ πηγαίῃ εἰς τὴν Πόλιν, καὶ μετὰ διαφόρους προφάσεις ἀνεβαλλε τὸν καιρὸν, φοβούμενος μήπως φονευθῇ, καθὼς ἐφρονεῖτο καὶ ὁ κεχαγιάς του Ὀσμάν-ἀγάς διὰ τὴν εἰρήνην αὐτὴν. Ὅθεν καὶ ὑποπτευθεὶς ὁ σουλτάνος μήπου διεγείρῃ κατ' αὐτοῦ ἀποστασίαν, μετὰ τὸ νὰ εἶχε μαζὴ του τὸ σαντζακ-σερίφι, στέλλει τὸν ἱμπροχόρη τὸν μέγαν νὰ τὸν φορέσῃ γούναν διὰ τὴν διανομὴν τοῦ λουφέ, ὡς σύνηθες, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ζητήσας τὴν βούλλαν κατὰ τὸ χάττι-σερίφι, καὶ λαθῶν μετὰ ὑποταγὴν τοῦ Μπαλτατζῆ, τὴν ἔδωκε τῷ Ἰσοῦφ-ἀγά, γιαννιτζάρ-ἀγασί ἐξωρίσθη δὲ ὁ Μπαλτατζής εἰς τὴν Μιτυλήνην. Εἶτα ἐλθόντα εἰς τὴν Πόλιν τὸν νέον αὐτὸν Ἐπίτροπον Ἰσοῦφ-πασσᾶν, ὑπήντησεν ὁ βασιλεὺς ἐξω τῆς Πόλεως διὰ τὸ σαντζακ-σερίφι ὅπου συνεπέφερον. Ὁ νέος Ἐπίτροπος αὐτὸς δὲν ἀκούει ποσῶς τὰ προβλήματα τοῦ Καρόλου, καὶ τὸν συμβουλεύει ἀπελθεῖν εἰς τὰ ἴδια.

Τὸ Γάλατα-σεραὶ ἀνεκαινίσθη μετὰ τὸ νὰ ἦτον παλαιόν. Εἰς αὐτὸ σπουδάζουν νέοι ὡς ἐπιτοπλεῖστον εὐγενεῖς, ἔχοντες εἰς τὴν δούλευσίν τους ἱκανοὺς μπαλτατζήδες, ἀκτζήδες καὶ γιεδεκτζήδες τὰ ἔξοδα τῆς τροφῆς καὶ τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν τε τῶν σπουδάζόντων νέων καὶ τῶν δέκα διδασκάλων ὅπου εἶναι διωρισμένοι νὰ τοὺς διδάσκουν τὴν ἀραβικὴν γλῶσσαν καὶ ἄλλα μαθήματα περσικὰ τε καὶ τουρκικὰ καὶ τὴν φιλοσοφίαν, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τῶν ρηθέντων δούλων ὅπου τοὺς δουλεύουν, δίδονται ἀπὸ τὴν βασιλείαν ὁμοίως καὶ διὰ ὅλα τοὺς τὰ λοιπὰ χρειώδη, καὶ διὰ τὸν μισθὸν τῶν δέκα διδασκάλων ἐβγαίνουν τὰ ἄσπρα ἀπὸ τὸ μισθὸν. Ἐρχοσι μέσα λουτροὺν καὶ τζαμί, καὶ διωρισμένους ἱατροὺς καὶ χειρουργοὺς καὶ σπετζιαρίαν διὰ ταῖς ἀρρώστιας των. Εἶναι καὶ διωρισμένοι σεραὶ ἀγασῆς ὅπου φυλάττει ἐκεῖσε νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ δὲν τοὺς συγχωρεῖ τὸ νὰ ἐβγουν ἐξω ποσῶς. Κάθε βασιλεὺς, κατὰ παλαιὰν συνήθειαν, εἰς ἐν παίρραμι πηγαίνει εἰς τὸ Γάλατα-σεραὶ, καὶ ὅλοι οἱ πρέσβεις οἱ εἰς τὸ Σταυροδρόμι τὸν στέλνουν ἐκεῖ δωρεὰν ζαχαρικά καὶ ἄλλα εἶδη.

ΚΕ.Φ. Γ'.

Πατριαρχεία Κυρίλλου τοῦ Δ' τοῦ ἀπὸ Κυ-
ζίκου, καὶ δευτέρα πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ
Κυπριανοῦ, καὶ πατριαρχεία Κοσμᾶ
τοῦ Γ' τοῦ πρώην Ἀλεξανδρείας.

Πατριαρχεύσας μῆνας δέκα πρὸς τοὺς ἐξ ὁ Ἀθανάσιος καταβιβάζεται τοῦ θρόνου παρὰ τῶν ἀρχιερέων, καὶ ἀνάγεται κατὰ μῆνα Νοέμβριον ὁ Κυζίκου Κύριλλος ὁ Δ'.

Οἱ πρέσβεις τῆς Ἑγγλιτέρας καὶ τῆς Ὀλλάνδας ἐμεσολάβησαν εἰς τὸν νέον Ἐπίτροπον Ἰσοῦφ-πασσᾶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἄρθρων τῆς μεταξὺ Ρούσσω καὶ Τούρκων εἰρήνης.

Θνήσκει ὁ καῖσαρ τῆς Νεμπτίας Ἰωσήφ, καὶ γίνεται ὁ μικρὸς υἱὸς αὐτοῦ ὁ ἐν τῇ Ἰσπανίᾳ διατρίβων ὡς ῥῆξ τῆς Ἰσπανίας Κάρολος ὁ ΣΤ', διορίσας, ἕως οὗ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Βιέννην, ἐπίτροπόν του τὴν μητέρα του Ἐλεονώραν. Αὐτὴ λοιπὸν δοῦσα τὴν εἰδήσιν εἰς τὴν Πόρταν ἐζήτει τὸ νὰ ἐπιβεβαιωθῇ ἡ μεταξὺ τῶν δύο βασιλείων εἰρήνη κατὰ τοῦ Καρόλου, ὡς ἦτον κατὰ τοῦ ἀνδρός τῆς Ἰωσήφ, ἧ καὶ ἐγένετο.

Ἐτει σωτηρίῳ 1712.

Γίνεται σύγχησις εἰς τὸ Μισίρι μεταξὺ τῶν δύο φατριῶν, Κασιμλῆδων δηλαδὴ καὶ Ζουλφικαρλῆδων, καὶ μετὰ πολλοὺς ἐμφυλίους πολέμους ἔσω τε καὶ ἔξω τοῦ Μισιρίου ἠττᾶται τέλος πάντων ὁ Κασιμλῆ Ἐγιοῦπ-πεης, καίεται τὸ σπίτι του, καὶ αὐτὸς φυγῆ ἔφυγε τὸν θάνατον καὶ γίνεται πάλιν σείχουλ-μπελέτης (διὰ τὸ ὅποιον ὀρφικίον καὶ ἐξουσίαν ἔγινε καὶ ὁ μεταξὺ αὐτῶν τῶν δύο πόλεμος), ἐκεῖνος ὅπου ἦτον πρῶτον, ἦτοι ὁ νικητὴς Κεϊτή-πεης ὁ Ζουλφικαρλῆς, καὶ καταβιβάζει τὸν πασσᾶν τοῦ Μισιρίου Χαλίλην καὶ διορίζει καϊμακάμην, καὶ δίδει εἰδήσιν τῶν γεγονότων εἰς τὴν Πόρταν, ἧτις διώρισε νέον πασσᾶν εἰς τὸ Μισίρι τὸν Βελλῆ-πασσᾶν, χωρὶς νὰ φροντίσῃ νὰ ἐκδικηθῇ διὰ τὴν ἀτιμίαν τῆς παιδεύωντας ἐκείνους ὅπου ἐτόλμησαν νὰ διώξουν ἀπὸ τὴν ἡγεμονίαν τοῦ Μισιρίου ἐκεῖνον ὅπου ἡ Πόρτα διώρισεν. Οὕτως ἀπειθοῦσιν οἱ Μισιρλῆδες καὶ μένουσιν ἀπαίδευτοι. Καὶ δὲν εἶναι μόνον αὐτοὶ ὅπου φέρονται ἀπειθῶς εἰς τὰς προσταγὰς

τῆς βασιλείας· ἀδελφὰ γὰρ τούτοις φρονοῦσι καὶ οἱ κατοικηταὶ τοῦ ἐν τῇ Συρίᾳ ὄρους Λιβάνου (καὶ ὁ πρῆστὸς αὐτῶν Ἄραψ μουσουλμάνος καθήμενος εἰς τὴν Βηρυτὸν,) μαρωνίται παπισταὶ, Τζεπέλι-Κεσεβδᾶν ἀραβιστὶ λεγομένου, καὶ οἱ κατοικηταὶ τοῦ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ὄρους, Σαντζᾶρ λεγομένου (κεῖται τοῦτο μεταξὺ Νινευτὶ καὶ Βαβυλώνας, ἦτοι Μουσούλι καὶ Βαγδάτι,) καὶ οἱ κατοικηταὶ τοῦ ἐκεῖθεν τοῦ Βαγδατίου κειμένου ὄρους.

ὑποπεύεται πάλιν ὁ σουλτάν Ἀχμέτης τὸ ὅτι ὁ Πέτρος δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ φυλάξῃ τὰ ὑποσχεθέντα, καὶ ἄρχεται τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ πολέμου. Ὁ Ἐπίτροπος Ἰσοῦφ-πασσᾶς ἀπηρέσκετο εἰς αὐτὰ, καὶ τὴν διορισθεῖσαν ἐτοιμασίαν ἐκίνει μὲ πολλὴν βραδύτητα, καὶ κατελάλει τῆς ἀποφάσεως τοῦ πολέμου· ὅθεν καθαιρεῖ αὐτὸν, καὶ κάμνει Ἐπίτροπον τὸν ἀπὸ σιλικτάρην καὶ νισαντζῆν Γκιουρτζῆ Σουλεϊμάν-πασσᾶν. Ἐμβαλὼν οὗτος τὰ τούγια, ὡς σύνθηες, διὰ τὴν ἐκστρατείαν, κινοῦν σὺν τῷ βασιλεῖ καὶ στρατοπέδῳ διὰ τὴν Ἀδριανούπολιν. Ἐν πεδίῳ τινὶ παρὰ τῇ Ἀδριανουπόλει στρατοπεδεύσαντες ὑπὸ τυφῶνος καὶ ἀνέμου σφοδροῦ πάσχουν τὴν νύκτα τὰ ἀνίατα· κατεξεσχίσθησαν κρημισθεῖσαι ὄλαι τοὺς αἰ σκηναί, μετεβλήθη τὸ πεδίον εἰς θάλασσαν, καὶ ὄλην τὴν νύκτα ἴσταντο ὄρθιοι, καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἐξακολουθῶν ὁ αὐτὸς σφοδρότατος ἀνεμος, οὐκ ἠδυνήθησαν ἐκεῖθεν ἀπᾶραι ἢ πλημμύρα ἐκρήμισε τὴν γέφυραν· ὅθεν δεινοπαθήσαντες πολλῇ τῇ ταλαιπωρίᾳ καὶ κακουχίᾳ μόλις μετὰ τρίτην ἡμέραν εἰσῆλθον εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ ἤρξαντο ράπτειν τὰς καταξεσχισθεῖσας σκηνάς· εἶτα καθαιρεῖ τὸν Ἐπίτροπον καὶ ἀνάγει εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ Ἐπιτρόπου τὸν καπετάν-πασσᾶν Ἰπραῆμ-χότζαν. Μετὰ εἴκοσι ἡμέρας τὸν μανζιλεῖ ὡς ἀνεπιτήδειον καὶ ἀπρακτὸν τῆς διοικήσεως τοῦ βεζαρετίου, πάντη διαφερούσης ἀπὸ τὴν διοίκησιν τῶν νηῶν τε καὶ γαλιοντζῆδων, καὶ εἰρκτῇ αὐτὸν παραδόους ἀποπνίγει, καὶ κάμνει Ἐπίτροπον τὸν πρὸ πολλοῦ ἀγαπητὸν καὶ εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις μυστικόν του, καὶ γαμβρόν του, τὸν ταυὺν βεκιᾶ-καϊμακάμην ὄντα, τοῦνομα Γζίν Ἀλλῆ-πασσᾶν τὸν Γκιουμουρτζῆν.

Οἱ προῤῥηθέντες ὄμηροι τοῦ Πέτρου συνομιλήσαντες μὲ τὸν Ἐπίτροπον ἀπῆλθον μετ' αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ἐντάμωσιν τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη, καὶ ἐδηλοποίησαν ἐναργῶς τὸ ὅτι ἐδόθη τὸ Ἀζάκι, ἐκρημίσθη τὸ Ταγανρόκ, Καμένκι καὶ Σαμάρα καὶ ἐπεκυρώθη ἡ εἰρήνη μὲ τὴν τελείωσιν ὄλων τῶν ὑποσχεθέντων καὶ τὴν μαρτυρίαν τῶν πρέσβων ἐγγλέζου καὶ ὀλλανδέζου, μὲ ὄλον ὅπου οἱ Τάρταροι παρεκλίνουσι καὶ ἐπεθύμουν τὸν πόλεμον. Προσετέθησαν δὲ καὶ δύο ἄρθρα· τὸ νὰ ἐβγάλλῃ ὁ Πέτρος τὰ στρατεύματά του ἀπὸ τὴν Λεχίαν καὶ τὸ νὰ πηγαίη ὁ Κάρολος εἰς τὰ ἴδια.

Διορίζει εἶτα ὁ Ἐπίτροπος τέσσαρας προῤῥηχόντας διὰ νὰ κόψουν τὰ σύνορα μεταξὺ τῶν δύο βασιλείων, δούς ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν διὰ τὰ ἐξοδά τους ἀνά πέντε πουργεῖα· εἰς τὰ μέρη λοιπὸν τῆς Οὐζούς καὶ τοῦ Ἀζακίου ἐκόπησαν τὰ σύνορα τὰ μεταξὺ τῶν δύο βασιλείων, ὀθωμανικῆς δηλαδὴ καὶ ρουσσικῆς.

Εἶτα ἀπάρας ὁ σουλτάν Ἀχμέτης μετὰ τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ παντὸς τοῦ στρατιωτικοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μεγάλη τῇ προπομπῇ.

Ἰποτάσσει ὁ Δανιμαρκας τὸ Σταδ, πόλιν παραθαλάσσιον εἰς τὸ ἐν τῇ Πομερανίᾳ δουκάτον λεγόμενον Μπρέμε. Τὰ ρουσσικά, σαξωνικά καὶ δανιμαρκέζικα στρατεύματα ἦσαν ἐμπρὸς εἰς τὸ Σταχσούνδ' ὁ ἐλέκτωρ τοῦ Ἀννόβερ καὶ ὁ ἱμπεράτωρ τῆς Γερμανίας Κάρολος ὁ ΣΤ' δυσμενῶς ἐφέροντο κατὰ τοῦ ῥηγὸς τῆς Σβετζίας τοῦδε τοῦ Καρόλου· ὁ ῥῆξ τῆς Πρωσίας Φρεδερίκος, ἐλέκτωρ τοῦ Βρανδεβούργου, ἐζήτηε νὰ ὑποτάξῃ τὴν εἰς τὴ Πομερανίαν ἐπαρχίαν τοῦ Καρόλου, πόλιν Στετίν· μόνον ὁ Φράντζας τὸν ἐβόηθει· καὶ αἱ ἐξ βασιλείαι αἱ προῤῥηθεῖσαι μαζὴ μετὰ τὸν ῥῆγα τῆς Λεχίας Αὐγουστον δυσμενῶς ἐφέροντο κατ' αὐτοῦ.

Ταῦτα οὖν βλέπων ὁ Στανίσλαος, ἀπελπισθεὶς τοῦ ῥηγάτου τῆς Λεχίας, παραιτεῖται αὐτὸ εἰς τὸν Αὐγουστον ἐμπρὸς εἰς τοὺς γκενεράληδες σβετζίου ὅπου διέτριβον εἰς τὴν Πομερανίαν μετὰ 11 χιλ. στρατοῦ σβετζικοῦ, τὴν μόνον ἀνάκλησιν τῆς Σβετζίας εἰς αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας, καὶ παραιτηθεὶς ἐτοιμάζεται ἀπελθεῖν εἰς τὸ Πεντέρι.

Ἐν τούτοις εἶχε μνηθεῖ ὁ Κάρολος πολλάκις ἀπελθεῖν εἰς τὰ ἴδια, καὶ παρήκουσεν· ἐζήτησε τώρα χίλια πούγγεια δανειακῶς διὰ νὰ πηγαίη· τοῦ τὰ ἔδωκαν καὶ πάλιν δὲν ἀνεχώρησεν· βιασθεὶς λοιπὸν διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ, καὶ μὴ θέλων, πολεμᾷ μετὰ γιαννιτζάρους, σπαχιδες καὶ Ταρτάρους καὶ ζωγρεῖται· εἰς αὐτὸ τὸ μὲν φθάνει καὶ ὁ Στανίσλαος εἰς τὸ Πεντέρι μετὰ σκοπὸν νὰ τὸν καταπέσῃ νὰ ἀρίσῃ τὸ πείσμα, καὶ νὰ μὴ παρακινή πλέον τὴν Πόρταν νὰ τοῦ δώσῃ στρατεύματα διακοσίας χιλιάδας διὰ νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τοῦ Πέτρου καὶ Λέγων πρὸς σύστασιν τοῦ εἰς τὸ ῥηγάτον τῆς Λεχίας, ὡσάν ὅπου αὐτὸς οἰκειοθελῶς παρητήθη. Φθάσας οὖν ὁ Στανίσλαος εἰς τὸ Πεντέρι εἰς τὸν καιρὸν μιᾶς τοιαύτης ἀκαταστασίας καὶ ὀργῆς κατὰ τοῦ Καρόλου, σκλαβώνεται καὶ αὐτὸς, καὶ ἰδοὺ ἐν ταυτῶ δύο ῥῆγες εἰς τὴν Τουρκίαν φυγάδες τε καὶ σκλάβοι, καὶ ἀπάγονται ἀμφοτέροι δέσμιοι εἰς τὸ Δεμίτασι, εἶτα καὶ εἰς τὸ Διδυμότειχον, ὅπου καὶ εἰρκτῆ παρεδόθησαν.

Ὁ πατριάρχης Κύριλλος ὁ Δ' χάριν ἐλεημοσύνης ἀπῆλθεν εἰς τὸ Γιάσι, καὶ διὰ σύστασιν καὶ ἀσφάλειαν τῶν μοναστηριακῶν ἀφιερωμάτων ἐξέδοτο τὸ ἐξῆς πατριαρχικὸν γράμμα.

« Ἡ τῆς σοφίας ἀνεξάντλητος πηγή καὶ τὸ τῆς εὐσπλαγχνίας ἀπεριόριστον πέλαγος, ὁ τῶν ἀγαθῶν ἀσύλητος θησαυρὸς καὶ τῆς φιλανθρωπίας ἡ ἀκένωτος ἄβυσσος, ὁ θεὸς τῶν θεῶν καὶ κύριος τῶν κυρίων, παρ' οὗ πᾶσα δόσις ἀγαθῆ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον καταπέμπεται, ὁ τὴν κτίσιν πᾶσαν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας, τὴν θ' ὀρατὴν καὶ τὴν νοουμένην, καὶ ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν, ὁ πρὸς τὸ ἡμέτερον φιλοκινῶν διακείμενος γένος καὶ εὐεργετῶν εὐμενέστατα, παραδόξως οὐκ ἔλειπεν ἐνεργεῖν τοὺς τρόπους καὶ ποικίλας δεικνύειν τὰς ὁδοὺς ἀμέσως τε καὶ ἐμμέσως δι' αὐτῶν τὴν κηδεμονίαν ἐργαζόμενος· καὶ ἀμέσως μὲν ὡς προνοούμενος πάντων, καὶ δεσπόζωντος ἰσχύει, καὶ κρίνοντος ἐν ἐπιεικείᾳ (κατὰ τὰς γραφάς) καὶ μετὰ πολλῆς φειδοῦς ἡμᾶς διακυβερνῶντος· ὅθεν καὶ πολυεῖδεις διεξάγει τὰς μεθόδους δι' ἄφατον πλοῦτον οἰκείας χρηστότητος πρὸς τὸ φιλόκρινον νεύων, προνοία τῆ ἐαυ-

» τοῦ, ὅτι παρ' αὐτῷ μηδὲν ἀπρονόητον, οὐδὲ ἡμελημένον, ὡς τοῖς πᾶσι
» καὶ πανταχοῦ παρόντι καὶ τὰ πάντα πληροῦντι, ἀπάντων τε κηδομένῳ
» καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ποδηγετοῦντι ἕκαστον· ἐμμέσως δὲ διὰ τοῦ νοεροῦ
» τῆς λογικῆς ψυχῆς τιμῆματος καὶ διὰ τῆς τοῦ φυσικοῦ νόμου χειραγωγίας
» τὴν τῆς ζωῆς ἡμῶν πραγματευομένου εὐστάθειαν πρὸς τὴν τῶν μελόντων
» ἀγαθῶν κληρουχίαν. Καὶ γὰρ ἀγγέλους ἀγαθοὺς ἐπέστησε φύλακας,
» προφήτας τε ἐξαποστείλας, δι' ὧν δυνάμεις καὶ σημείων τερατοποιῶν
» ἐνεργείας ἐργασάμενος τὴν τῆς σωτηρίας ὑπέδειξεν εὐθυάτην ὁδόν.
» Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ νόμον ἐξέθετο θείαις χερσὶ γεγραμμένον ἰδίαις, ἐν
» τολὰς τε καὶ προστάγματα, τοῖς τηρηταῖς ζωῆν ἐπαγγελλόμενα αἰώνιον·
» ἔτι καὶ χάριτος νόμον καινὸν ἐν τῇ ἐπὶ γῆς ἐπιφανείᾳ καὶ δι' ἄκραν συγκ
» κατάβασιν παρουσία αὐτοῦ τοῦ σεσαρκωμένου θεοῦ ἰδίαις χεῖλεσι καινο
» τομηθέντα παρέδωκε, καὶ μετὰ τὴν ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανοὺς αὐτοῦ ἀνοδὸν
» διὰ τῆς τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἐπιδημίας καὶ οὐσιώδους καθόδου τοῦ
» τοῖς θεοῖς καὶ ἱεροῖς μύσταις καὶ Ἀποστόλοις πυρίνων γλωσσῶν ἐν εἶδει
» ἐπιφοιτήσαντος, καὶ τούτους μὲν δι' αὐτοῦ, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰ
» κουμένην φωτίσαντος, ἐνέφανε.»

« Διαδραμόντες γὰρ οὗτοι τὰ τῆς γῆς πέρατα καὶ τὴν θεογνωσίαν διδά
» ξαντες διὰ κηρύγματος τοῦ εὐαγγελικοῦ ἐκκλησίας καθίδρυσαν, καὶ δια
» δόχους αὐτῶν πανταχοῦ κειροτονηκότες τὴν ἀληθῆ πίστιν ἐστήριξαν,
» ὄρους ἐνθέμενοι ταύτης, νομοθεσίας τε καὶ διαταγὰς τοῖς πεπιστευκόσιν
» εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐνθεν τοι καὶ σταυροφόροι εὐσέβαστοι ἐν Χριστῷ βα
» σιλεῖς θείῳ κινούμενοι ζήλῳ καὶ φωτισμῷ Πνεύματος Ἁγίου ἐν ὁδηγίᾳ
» πίστεως, μετὰ συναινεσεως τῶν ἀγιωτάτων καὶ πνευματοφόρων πατριαρ
» χῶν καὶ ἱεραρχῶν θεοσόφων, τῶν καὶ ἀποστολικῶν διαδόχων, καὶ τῶν
» λοιπῶν τῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακοσμῆσεως Πατέρων, ἐν αἷς οἱ πάν
» τες συνεκρότησαν κατὰ διαφόρους καιροὺς Οἰκουμενικαῖς καὶ τοπικαῖς συν
» ὁδοῖς ἐπὶ στηριγμῷ τῆς ἀληθοῦς καὶ ὀρθοδόξου πίστεως καὶ καθαιρέσει
» τῶν ἐναντίων, προσεπέταξαν καὶ νόμους ἐκκλησιαστικούς ἐπὶ συστάσει ἀ
» κλινεῖ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, νεαράς τε βασιλικῆς καὶ θεοπίσματα
» καὶ νόμους πολιτικούς ἐπὶ τηρήσει καὶ φυλακῇ τῶν δικαίων, ταῦτα πάντα
» πρὸς ῥυθμὸν εὐαγῆ καὶ καταρτισμὸν ἀσφαλέστατον ἀμφοτέρων τῶν διοικη
» σεων, τῆς τε ἐκκλησιαστικῆς δηλαδὴ καὶ τῆς πολιτικῆς.»

« Οὐκ ἂν γὰρ ἄλλως ἠδύνατο ἡ ὀλισθήσασα φύσις ἡμῶν ἐπὶ τὴν προτέραν
» ἀγαθὴν ἀποκατάστασιν τὴν τῷ θεῷ ἀρέσκουσαν ἀκείνην ταύτην μα
» καρίζουσαν ἐπανάγεσθαι, ἀλλ' ἢ διὰ τοῦ πλουσιῶς ἐκχυθέντος ἡμῖν (κα
» τὰ τὸν Ἀπόστολον) θεοῦ ἐλέους ἐν τῇ ἀφάτῳ κενώσει τοῦ δι' ἡμᾶς τοῦ
» ἀνθρώπου ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ θεοῦ καὶ Πατρὸς, καὶ διὰ
» τῆς εὐσταλῶς καὶ εὐρύθμως διδασχθείσης ἱερᾶς βιωτῆς καὶ φιλοθεοῦ δια
» γωγῆς καὶ πολιτείας· ὅθεν καὶ νόμοι ἐξετέθησαν θεοῖο, ἐκκλησιαστικοὶ τε
» ὡς εἴρηται, καὶ πολιτικοί, ἐν διαταγῇ καὶ ἀποφάσει τοῦ συντηρηθῆσαι
» τούτους καὶ φυλάττεσθαι ὑπὸ πάντων τῶν τὴν εὐσέβειαν κατεχόντων,
» ἐπαγγελίαν ἔχουσαν ζωῆς τῆς τε νῦν καὶ τῆς μελλούσης.»

α Ἰσχυροὶ οὖν οἱ νόμοι, ὡς δι' αὐτῶν τῆς δικαιοσύνης ἀσφαλιζομένης καὶ
 » διατρανομένης, τῆς τὴν ὑψηλίον καλῶς διακυβερνώσεως καὶ ταύτην ὑπο-
 » τασσοῦσης τῇ ἀγαθῇ· καίπερ εἴ ποτε φθάσει καταδυναστεύειν τοῦ δι-
 » καίου τὸ ἀδικον καὶ κατεπαίρεσθαι τὸ ψεῦδος τῆς ἀληθείας, ἀλλ' οὐκ ἂν
 » μέχρι τέλους ἐπιμείνειεν· οἶδε γὰρ Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι,
 » ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους· τρεῖν, ὡς φησι Πέτρος ὁ
 » θεῖος Ἀπόστολος· καὶ καθάπερ οἱ τοὺς νόμους φυλάσσοντες δίκαιοι παρὰ
 » τῷ θεῷ καὶ εἰσι καὶ λέγονται, μακαρίζονται δὲ μᾶλλον ἐν Εὐαγγελίοις
 » διὰ στόματος τοῦ δεσποτικοῦ, « Μακάριοι, » λέγοντος, « οἱ ἀκούοντες τὸν
 » λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν, » (λόγος γὰρ θεοῦ ὁ θεῖος νόμος, ὡς
 » φησιν ἐν τῷ Δευτερονομίῳ Μωσῆς ὁ θεόπτης καὶ νομοθέτης: « Πάσας τὰς
 » ἐντολάς αἷ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, φυλάξασθε ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ
 » πολλυπλασιασθῆτε καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομήσητε τὴν γῆν ἣν ὤμοσε
 » Κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ») οὕτω καὶ οἱ τοὺς νόμους ἀθετοῦντες οὐ
 » μόνον παρὰ θεῷ βδελυκτοὶ ἀλλὰ καὶ παρὰ ἀνθρώποις, ὅτι παράνομοι· καὶ
 » φησιν ὁ ἱεροψάλτης, « Παράνομος ἐμίσησα τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα· »
 » καὶ ἀλλαγῶ φησιν, α Ὁ παράνομος τοῦ ἀμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ οὐκ ἔστι
 » φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. »

α Τοιγαροῦν πάντες νόμοι, οἷ, τε θεοὶ καὶ ἱεροὶ οἷ, τε πολιτικοὶ καὶ βασι-
 » λικοὶ, πρὸς τοῖς λοιποῖς ἐντάλασι καὶ τοῦτο διακελεύονται, τὸ, τὰ ἅπαξ
 » τῷ θεῷ ἀφιερωθέντα, προσηλωθέντα καὶ ἀφωσιωθέντα ὅποιοιδήποτε σκο-
 » πῶ καὶ τρόπῳ ἀκαταζήτητα τοῦ λοιποῦ καὶ ἀναπόσπαστα μένειν εἰς τὸ
 » διηνεκές, ἀμεταμέλητά τε καὶ ἀνεπίστροφα, εἴτε παρ' αὐτῶν ἐκείνων τῶν
 » ἀναθεμένων καὶ ἀφιερωσάντων, εἴτε καὶ παρὰ παντός ἄλλου προσώπου·
 » γέγραπται γὰρ ἐν ταῖς θεαῖς γραφαῖς ἐν βίβλῳ τοῦ Λευϊτικοῦ, κεφ. ιζ'.
 α Πᾶν ἀνάθημα ὃ ἂν ἀναθῆ ἀνθρώπος τῷ Κυρίῳ ἀπὸ πάντων ὅσα αὐτῷ ἐ-
 » στί, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνου καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατασχέσεως αὐτοῦ, οὐκ
 » ἀποδώσεται οὐδὲ λυτρώσεται· πᾶν ἀνάθημα ἅγιον ἅγιον ἔσται τῷ Κυ-
 » ρίῳ· ὥστε μὴτε ἀφαιρεῖσθαι εἰς τὸ ἐξῆς, μὴ· τε καὶ ἄλλο ἀντὶ ἄλλου δί-
 » δοσθαι, λόγῳ δηλαδὴ ἀνταλλάγματος. »

α Εἰ οὖν ῥῆμα διὰ στόματος θεοῦ τοῦτο, τίς ὁ ἀντιλέγων; διὰ ταῦτα καὶ
 » ἐν νόμοις ἐκκλησιαστικοῖς καὶ βασιλικοῖς τοῦτο κεκύρωται καὶ μένει ἀ-
 » παρασάλευτον, ὅτι τὸ γινῶναι νόμον διανοίας ἔστιν ἀγαθῆς· καὶ οἱ φυλάσ-
 » сонτες τὰ ἐν νόμῳ πολὺν ζήσονται χρόνον, καὶ προστεθήσεται αὐτοῖς ἔ-
 » τη ζωῆς. »

α Πρὸς τοῖς πολλοῖς οὖν θεοφιλέσιν ἔργοις τοῖς ἐνταῦθα κατὰ τὴν εὐσε-
 » βεστάτην καὶ θεοφροῦρτον ἅπασαν γῆν τῶν φιλοχρίστων τοπαρχιῶν τῆς
 » τε Μολδαβίας καὶ Οὐγγροβλαχίας θεοσεβῆς ἐκκαλαὶ ἐπικεκράτηκεν ἔ-
 » θος, ἐθέου ζήλου καὶ χριστιανικῆς διαθέσεως σύμβολον, παρὰ τε τοῖς
 » ἀρχαίοις καὶ τοῖς μέχρι τῆς δεῦρο κατὰ καιροῦς ἐν θείῳ ἐλέει εὐσεβεστά-
 » τοις τε καὶ ἐκλαμπροτάτοις ἐν Χριστῷ ἡγεμόσι τε καὶ Τοπαρχαῖς, ἔτι
 » δὲ καὶ παρ' οὐκ ὀλίγοις τῆς θεοσεβεστάτης συγκλήτου καὶ ὁμηγύρεως
 » τῶν εὐσεβῶν τούτων αὐθεντιῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, ἰδίαις δαπά-

» ναις θεοῦ ἀνεγείρειν ἐκ βάθρων ναοῦς καὶ ἱερὰ μοναστήρια καὶ σεπτὰ εὐ-
 » κτήρια καταγῶγια εἰς δόξαν καὶ αἶνον τοῦ ἐν Τριάδι ὑμνουμένου θεοῦ,
 » καὶ ταῦτα προικοδοτεῖν ἐκ τῶν ἰδίων καὶ πάλιν κτημάτων καὶ εὐαγέσι
 » σεμνύνειν κειμηλίοις καὶ πολυειδέσι σκεύεσιν ἐκκλησιαστικοῖς, ἀμφοῖς τε
 » ἱεροῖς καὶ ποικίλῃ ἄλλῃ εὐαγεί κοσμιότητι· ἔτι δὲ καὶ ἀφιερῶμασι περι-
 » θάλπειν κτημάτων κινήτων τε καὶ ἀκινήτων, χωρίων δηλαδὴ καὶ μω-
 » σιῶν, ἀμπελώνων τε καὶ τῶν ὁμοίων τούτοις, κτηνῶν τε καὶ ζώων πο-
 » λυειδῶν καὶ μελισσῶν καὶ ἐτέρων προσηλωμάτων, εἰς εὐπορον χορηγίαν
 » τῶν μοναστηριακῶν ἀναλωμάτων, εἰς τε προσθήκην ἐπιδόσεως καὶ αὐ-
 » ξησιν καλλονῆς θεοτερποῦς τῶν αὐτῶν μοναστηριῶν καὶ εἰς εὐχάριστον
 » καὶ αὐτάρκη κυβέρνησιν τῶν ἐν αὐτοῖς ἀσκουμένων ὀσιωπᾶτων πατέρων,
 » τῶν τῷ ἀθανάτῳ λειτουργούντων θεῷ καὶ ὑπὲρ εἰρήνης καὶ συστάσεως
 » τοῦ σύμπαντος ἀφρέσεώς τε τῶν ἀμαρτιῶν τῶν μακαρίων κτητόρων ἀ-
 » καταπαύστως δεομένων. Ἐν τινῶν ἀφιερωμάτων ἐκάστου μοναστηρίου ἢ
 » συντήρησις πάνυ καλῶς διέμενε καὶ ἀσφαλεστάτη διεσώζετο παρὰ τῶν
 » κατὰ καιροῦς εὐσεβῶς ἡγεμονουσάντων ἐκλαμπροτάτων ἐν Χριστῷ αὐ-
 » θεντιῶν, δι' ἰδίων παντίμων χρυσοβούλλων αὐθεντικῶν ἀλληλοδιαδοχικῶς
 » ἐπικυρούντων ταῦτα· καὶ ἥδη ἐν θεῷ συλλήπτורי ἐπὶ πλέον συντηρεῖται
 » καὶ διασώζεται ἐπὶ τῶν πανευδαϊμόνων ἡμερῶν τοῦ τῶντι εὐσεβεστά-
 » του καὶ ὑψηλοτάτου, σοφωτάτου τε καὶ μεγαλοπρεπεστάτου ἐν Χριστῷ
 » αὐθέντου, ἡγεμόνος τε καὶ φιλοχρίστου τοπαρχοῦ πάσης γῆς Μολδοβλα-
 » χίας κυρίου κυρίου Ἰωάννου Νικολάου Ἀλεξάνδρου βοεβόδα, κατὰ Πνεῦμα
 » τὸ Ἅγιον υἱοῦ ἀγαπητοῦ καὶ περιποθητοῦ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τοῦ κα-
 » τὰ πάντα ζηλωτοῦ πρὸς τὰ θεῖα, τοῦ ἐνδόμυχον ἔχοντος τὸν τοῦ θεοῦ
 » φόβον, ὡς πατροπαράδοτον καὶ σοφίαν τῇ ἀληθῇ δεδιδαγμένον τῇ καὶ μα-
 » καρισμοῖς τοὺς ζητοῦντας αὐτὴν κατακοσμοῦση· « μακάριος γὰρ ὅς εὑρε
 » σοφίαν καὶ οἶδε φρόνησιν, ὅτι πᾶν τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἔστιν. »

» Ἄλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως συνέδραμέ ποτε ἄτοπὸν τι πρὸ πολλοῦ καὶ ἔργον
 » ἀθέμιτον καὶ ἀνόσιον, καὶ τινες κακοφροσύνης τισι τρόποις ἐξοκείλαντες
 » τὴν τοῦ δικαίου εὐθειαν πρέτρεξαν ὁδὸν καὶ τῆς τῶν νόμων ἐξέκλιναν
 » φυλακῆς, ὀλέθριον κατατολήσαντες ἐπιχείρημα, παρὰ μὲν θεῷ βδελυ-
 » κτόν, παρὰ δὲ ἀνθρώποις, καὶ μάλιστα πιστοῖς, ἀνοίκειον καὶ παράλο-
 » γον, ὥστε βαλεῖν χεῖρα ἐπὶ τὰ τῷ θεῷ προσηλωθέντα καὶ τοῖς ἱεροῖς
 » μοναστηρίοις ἀφιερωθέντα, καὶ ἀποσπᾶσαι καὶ προφάσει μακρᾶς προ-
 » φασιζόμενοι τούτων μέχρι τοῦδε κατακρατεῖν, καὶ κατεξουσιάζειν καὶ ἐν
 » ἑαυτοῖς ἐφέλκειν τὴν πρόσδοτον, θεὸν μὴ φοβούμενοι. »

» Τῆς γοῦν Μετριότητος ἡμῶν παρατυχοῦσης ἐνταῦθα, κατὰ ταύτην δη-
 » λαδὴ τὴν ἡγεμονεύουσαν τοῦ Γιασίου θεοφροῦρτον πόλιν, καὶ τὸ τοιοῦτον
 » μαθούσης γεγενῆσθαι ἄτοπον, ὀφειλόμενον ἐλογίσαστο χρέος, ἄτε ἐν τοῖς
 » ἐκκλησιαστικοῖς τὰ πρεσβεῖα φερούσης διὰ τε τὴν πατριαρχικὴν ἀξίαν
 » καὶ διὰ τὸ σέβας τοῦ κατ' αὐτὴν ἀγιωτάτου ἀποστολικοῦ καὶ Οἴκου-
 » μενικοῦ θρόνου, διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς πατριαρχικοῦ γράμματος τὴν
 » ἀνέκαθεν ἀρχαιοτάτην συνήθειαν, ὡς ἔργον λυσιτελὲς καὶ ψυχασωτήριον,

» επικυρώσαι ἐνθέσμως καὶ ἐπιβεβαιώσαι τὰ ἅπαξ δηλαδὴ τῷ θεῷ ἀφιερωθέντα καὶ τοῖς ἱεροῖς μοναστηρίοις καὶ εὐκτηρίοις οἴκοις προσηλωθέντα » καὶ ἀφοσιωθέντα, κατὰ τὴν τῶν νόμων ἀπόφασιν, τῶν τε θείων καὶ συνδικῶν καὶ τῶν βασιλικῶν καὶ πολιτικῶν, (ἐπὶ γὰρ συστάσει, ἀρίστη » τε διεξαγωγῇ καὶ κοινῇ ἐπιδόσει τοῦτο γίνεταί,) ἀπαρσάλευτα, ἀμείωτά τε καὶ ἀναπόσπαστα συντηρεῖσθαι εἰς τὸ ἐξῆς ὑπὸ πάντων, καὶ ἀκλινῆ εἰς τὸ διηνεκὲς διαμένειν καὶ διασώζεσθαι δίχα τινὸς προφάσεως » καὶ παντοιουδήποτε δικαιολογήματος, ὅποια ἂν ᾧσιν, εἴτε κινήτᾳ δηλαδὴ, εἴτε ἀκίνητᾳ » καὶ γὰρ τὰ ἅπαξ καθ' οἰονδήποτε τρόπον γιγνόμενα, εἴτ' ἐκ συναρπαγῆς ἢ ματαιολογίας καὶ ἀνυποστάτου αἰτίας καὶ προφάσεως, οὐχ ἔλκεσθαι εἰς παράδειγμα οἱ νόμοι διακελεύονται. » κ.τ.λ.

Τὸ τοῦ Λευίτικοῦ κεφ. κζ' τὸ προῤῥηθὲν, ἀπᾶν ἀνάθημα ἅγιον ἁγιόν ἐς τῷ Κυρίῳ, ὥστε μήτε ἀφαιρεῖσθαι εἰς τὸ ἐξῆς μήτε καὶ ἄλλο ἀντὶ ἄλλου δίδοσθαι, ἀγνοῶν καὶ οὐδ' ἀναγνοῦς πούποτε ἐν τῷ ἑπταεταίῳ πρὸς τῷ ἡμίσει τῆς εἰς Βλαχίαν ἡγεμονείας τοῦ Ὁ' Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Ὑψηλάντης βοεβόδας ἠλλαξέ τινας μοναστηριακὰς μωσίας, ἄλλας ἀντ' ἄλλων δούς, ἤτους τε καὶ ἐλάσσονας ἀντὶ κρειττόνων τε καὶ γονίμων. Ἐπὶ πᾶσι δὲ ἡ μωσία τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τοῦ καὶ τῷ Παναγίῳ Τάφῳ παρὰ τοῦ αἰοιδίμου αὐθέντου Κωνσταντίνου τοῦ Πραγκοβάνου ἀφιερωθέντος, ἢ πρὸς τὸ Τζουλέστι, ὥρας διαστήματι ἀπέχουσα τοῦ Βουκουρεστίου, με μύλον καὶ λίμνην ἰχθύων, τὰ πρωτεῖα φέρει τῆς ἀφαιρέσεως. Ἐν ταύτῃ γὰρ ὁ ἡγούμενος διὰ τὸ πλησιόχωρον ἔκαμνε τὴν ἐτήσιον χλόην πρὸς τροφήν χειμερινῆν ἵππων τε καὶ βοῶν καὶ ἄλλων ζώων τῶν εἰς χρῆσιν ἀναγκασιωτάτην χειμερινῆν τοῦ μοναστηρίου. Ταύτην οὖν οἰκειοποιηθεὶς, γόνιμον ἄλλως οὔσαν καὶ ἐπικερδῆ, δέδωκεν ἄλλην τῷ ἡγούμενῳ ἀπέχουσαν τοῦ Βουκουρεστίου ὥρας ὑπὲρ τὰς ἑξ, ἄγονον ἀντὶ γονίμου, κακὴν ἀντὶ καλῆς καὶ ἀχρεῖαν ἀντὶ χρησίμου καὶ οὐδὲ πρὸς χλόην καλὴν χρησιμεύουσαν, καὶ χωρὶς μύλον καὶ λίμνην ἰχθύων.

Κρημνίζει ὁ βεζίρης Τζίν-Ἀλή-πασσᾶς τὸ μοναστήριον τοῦ Μαύρου Μόλου, μετὰ τὸ νὰ ἔμαθε πῶς εἶναι κτήριον μεταγενέστερον. Γράφει γὰρ ὁ Ρασίτης, ἱστορικὸς τούρκος, τόμ. β' σελ. 140, τὸ ὅτι: Ἄπει τοῦ Χιτζρέ 1026 μοναχῷ τινι τοῦνομα Ἡσαίᾳ ἀπὸ τὸ βακίφι τοῦ Σουλτάν-Μπαγιαζίτη με πεντακόσια ἄσπρα μουκατᾶν τὸν χρόνον νὰ ἐδόθη ὁ τόπος ἐκεῖνος· θανόντος δὲ τοῦ Ἡσαίου διήλθεν εἰς ἄλλον μοναχὸν τοῦνομα Διονύσιον· καὶ τούτου θανόντος διήλθε μετὰ φεραγάτι εἰς τὸν μοναχὸν Κυριακὸν, ὅστις ἔκτισεν ἐκεῖ καὶ ἐκκλησίαν καὶ κελλία, καὶ τεύχει αὐτὰ περιέφραξεν, αὐξήσας καὶ τὰς ἀμπέλους καὶ τοὺς ἀγρούς τῇ καλλιιεργείᾳ τῆς γῆς, μετὰ τὴν ἄδειαν τοῦ μουτεβελῆ, καὶ προσθεὶς αὐτοῖς καὶ μαγαζεῖα καὶ λιμένας καὶ μπιστάνια καὶ ταλιάνια, δίδωντας εἰς τὸ τζαυὶ Σουλτάν Μπαγιαζίτη μουκατζελὲν ἄσπρα 500 τὸν χρόνον καὶ μουκατᾶν ἄσπρα 150 ἀνά ἕκαστον μῆνα· καὶ συναγαγὼν παρ' αὐτῷ ἄλλους δέκα μοναχοὺς τὴν μοναδικὴν ἐκεῖσε διήγον ζωὴν· θανόντος δὲ τοῦ Κυριακοῦ οἱ ῥηθέντες δέκα μοναχοὶ ἐπῆραν καὶ ἄλλον τόπον ἀπὸ τὸ τζαυὶ, κάμνοντες τὸν μῆ-

ναῖον μουκατᾶν ἄσπρα διακόσια. Καὶ τῷ ἔτει τοῦ Χιτζρέ 1086, μετὰ φεραγάτι τοῦ μουτεβελῆ ἔγινε φεραγάτι τὸ μοναστήριον μετὰ αὐτὰ τὰ περίξ τὰ προῤῥηθέντα τοῖς ῥηθεῖσι δέκα μοναχοῖς. Εἶτα τῷ ἔτει τοῦ Χιτζρέ 1102 προφασίζόμενοι οἱ ἐν αὐτῷ μοναχοὶ ὅτι νὰ ἐπαπειλῇ κρημισμὸν τὸ μοναστήρι, ἐπῆραν ἄδειαν καὶ ἔκτισαν καὶ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ περὶ αὐτὴν κελλία καὶ μεγαλῆτερα καὶ μεγαλοπρεπέστερα, συναθροίσαντες παρὰ τῶν εὐαπατήτων Χριστιανῶν χρήματα πολλὰ, ὡς ἔθος τοῖς καλογήροις, καὶ ἠσκήτεον ἐν αὐτῷ μοναχοὶ οὐκ ὀλίγοι ἐξ ἐκείνου μέχρι τοῦδε τοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατεκρημίσθη ὑπὸ τοῦ τοῦδε Ἐπιτρόπου κατὰ τὴν σελήνην Σεφρ.»

Ἐπει σωτηρίῳ 1713, τοῦ Χιτζρέ 1125.

Ὁ ἱμπεράτωρ τῆς Γερμανίας Κάρολος ὁ ΣΤ' κάμνει εἰς τὸ ῥεστάδ τὴν συμφωνίαν τῆς εἰρήνης μεταξύ του καὶ τοῦ ῥηγὸς τῆς Φράντζας Λουίγη τοῦ ΙΔ', καὶ ἔπαυσαν οἱ μεταξὺ Γερμανῶν καὶ Φραντζέζων εἰς τὸδε σφοδροὶ πόλεμοι.

Οἱ ἐγχώριοι τοῦ Μοντενέγρου, τουρκιστὶ Καρὰ δαγὶ λεγομένου, (τὸ ὁποῖον κεῖται εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀλεξανδρείας τῆς ἐν τῷ Ἀρναουτλοῦκι), πάντοτε ἔκλιναν εἰς ἀποστασίας καὶ ἦσαν ἀνυπότακτοι εἰς τὰς προσταγὰς τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας, καὶ ἐνδυναμούμενοι παρὰ τῶν γειτόνων αὐτοῖς Ἐνετῶν ἐλεηλατοῦσαν καὶ τοὺς Τούρκους τοὺς κατοικοῦντας εἰς τὰς περίξ ἐπαρχίας· ὅθεν ὁ Ἐπίτροπος διώρισε τὸν ἡγεμόνα τῆς Βόσνας Νουμᾶν-πασσᾶν καὶ ἄλλους προεστώτας τῶν περίξ ἐπαρχιῶν διὰ νὰ ἐκστρατεύσουν κατ' αὐτῶν. Ἀπελθόντες οὖν ἐνίκηθησαν παρὰ τῶν ῥηθέντων Καρὰ-δαγλήδων μετὰ σφοδρὸν γενόμενον πόλεμον· διὸ ὁ ῥηθεὶς πασσᾶς τῆς Βόσνας ἐνωθεὶς μετὰ τὸν Ἐρσέκ μουτεσαριφῆ Ἐμποῦ-Μπεκίρ-πασσᾶν καὶ μετὰ τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἀλεξανδρείας Ἀχμέτ-πασσᾶν, ὤρμησαν παμπληθεῖς κατὰ τοῦ ὄρους, ἐκρήμισαν κάστρη τινὰ τῶν ἐγχωρίων, καὶ οὐς μὲν ἐφόνευσαν, οὐς δὲ ἐζώργησαν, μάλιστα γυναϊκάς τε καὶ νεανίσκους· ἐκρήμισαν δὲ καὶ ὅλα τὰ μοναστήρια. Οἱ πλείους οὖν τῶν κατοικητῶν διὰ τὴν ἤτταν αὐτὴν ἐφυγαν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν Ἐνετῶν, οἵτινες τοὺς ἐδέχθησαν, ὅπερ μαθούσα ἡ βασιλεία εὗρε καὶ ἄλλας προφάσεις διὰ νὰ κινήσῃ πόλεμον κατὰ τῶν Ἐνετῶν, τὸ ὅτι δηλαδὴ τὸ πρᾶγμα τοῦ Χασάν-πασσᾶ τοῦ θανόντος τὸ ἤρπασαν οἱ Ἐνετοὶ μετὰ τὸ καρᾶθι ὅπου τὸ ἔφερεν, καὶ ὅτι τὰ γαλιόνια τοὺς σκλαβῶνουν πολλὰ πλευσίματα Ὀθωμανῶν καὶ ἀρπάξουν τὰ ἐν αὐτοῖς. Τὸ δὲ καθ' αὐτὸ αἴτιον τῆς εἰς τὸν κατὰ τῶν Ἐνετῶν πόλεμον κλίσεως τῶν Ὀθωμανῶν ἦτο μετὰ τὸ νὰ μὴν ὑπέφερον νὰ βλέπουν τὸν Μωρέαν ὑπὸ τὴν τῶν Ἐνετῶν πληρεξουσιότητα· ὁ σουλτάν Ἀχμέτης διὰ νὰ μὴν παρασπονδήσῃ, (ἐπειδὴ καὶ εἶχαν συμφωνίαν εἰρήνης οἱ Ὀθωμανοὶ καὶ μετὰ τοὺς Ἐνετοὺς εἰς διωρισμένον καιρὸν, τὴν γενομένην εἰς τὸ Καρλοβίτζι, ὡς πρᾶξιται, καὶ ἡ διορία δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμη), δὲν εἶχε κλίσει εἰς τὸν

πόλεμον· ἀλλ' ὁ Ἐπίτροπος φθονῶν τοὺς Ἐνετοὺς διὰ τὸν Μωρέαν τὸν παρεκίλει.

Εἰς τὴν κακὴν ὑπόληψιν ὅπου εἶχον οἱ Τοῦρκοι τὸν Πραγκοβάνον διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς πίστιν ὑποπευθέντες αὐτὸν σύμμαχον τοῦ Πέτρου προστεθεῖσα καὶ ἡ προδοσία τῶν συγγενῶν του Καντακουζηνῶν, ἐνηργήθη διὰ ταῦτα ἡ μαζιλία του, καὶ γίνεται ἡγεμὼν Βλαχίας ἀντ' αὐτοῦ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Στέφανος ὁ Β' ὁ Καντακουζηνός. Ἐλθὼν οὖν εἰς τὴν Πόλιν ὁ Πραγκοβάνος ἀφοῦ ἡγεμόνευσε Βλαχίας ἔτη ὀλόκληρα 25 καὶ μῆνας ἕξ ἀδιακόπως, ἐκάθισεν εἰς τὰ σπίτια του τὰ εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον. Ὑπέρπλουτος ὢν εὗρε τὸν τρόπον νὰ οικειοποιηθῇ καὶ τὸν Ἐπίτροπον καὶ ἄλλους πολλοὺς προὔχοντας τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Στέφανος βοεβόδας καὶ οἱ λοιποὶ Καντακουζινοὶ, ὑποπευθέντες τὸ νὰ μὴν αὐθεντεύσῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν Βλαχίαν, εὐρόντες εἰς τὰ ἔγγραφα του τὸ δίπλωμα τοῦ καίσαρος δι' οὗ τὸν ἔκαμνε πρίγκιπα τοῦ ἱμπερίου, (τοῦτο ἦν κεκρυμμένον μυστικὰ εἰς ἓν σενδοῦκι φυλαττόμενον εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Κόλτζας,) τὸ ἔστειλαν εἰς τὸν σουλτάν Ἀχμέτην.

Δευτέρα πατριαρχία τοῦ αὐτοῦ Κυπριανοῦ.

Πατριαρχεύσας Κύριλλος ὁ Δ' ὁ ἀπὸ Κυζίκου μῆνας 23 ἐξοῦται διὰ τὰς συμβάσας ἔριδας, καὶ ἀνάγεται εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον τὸ δεύτερον ὁ αὐτὸς Κυπριανὸς περὶ τὰ τέλη τοῦ Ὀκτωβρίου.

Ὁ Ἐπίτροπος οὐκ ἀρκεσθεὶς τῇ παρὰ τῆς νέας πατριαρχείας διδομένη δόσει, ἀρξάμενη πρῶτον ἐπὶ Συμεῶνος τοῦ Τραπεζουντίου ἔτει σωτηρίῳ 1473, ὡς μοι προγγέγραπται, ζητεῖ ἐπιμόνως ἐπιφορτίσαι τῷ πατριαρχικῷ θρόνῳ παρ' ἐκεῖνα καὶ ἐτήσιον φόρον, τὸ τουρκικώτερον μίρι λεγόμενον. Πληρώσας οὖν ὁ πατριάρχης Κυπριανὸς διὰ τὴν πατριαρχεῖαν τὰς συνθήκας τρεῖς χιλιάδας φλωρίων ἀπηνήνατο δεχθῆναι τὸ μίρι· τὸ δὲ μίρι ὅπου ἐζήτει νὰ ἐπιφορτίσῃ ὁ Ἐπίτροπος νὰ πληρώνεται ἐτησίως ἦτον πουγγεῖα ἄσπρα τεσσαράκοντα, καὶ ἄλλα δέκα πουγγεῖα ὁ λεγόμενος κ α λ ε μ ι έ ς του, ἦτοι γρόσια εἰκοσιπέντε χιλιάδες.

—
Ἔτει σωτηρίῳ 1714.

Πατριαρχία Κοσμᾶ τοῦ Γ' τοῦ πρώην Ἀλεξανδρείας.

Προτραπεῖς οὖν πολλὰκις καὶ σχεδὸν βιασθεὶς καὶ μὴ δεχθεὶς ὁ κύριος Κυπριανὸς τὸ ῥηθὲν μίρι παραιτεῖται, πατριαρχεύσας μῆνας μόνους τέσσαρας· καὶ ἀνάγεται εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ πρῶην Ἀλεξανδρείας Κοσμᾶς ὁ Γ' κατὰ μῆνα Μάρτιον, τῇ συνεργείᾳ τοῦ Μανουὴλ Ὑψηλάντου υἱοῦ Ἰωάννου Κωνσταντίνου τοῦ Ὑψηλάντου, τοῦ καὶ προσκυνητοῦ τοῦ Ἀγίου

Τάφου. Ἦν δὲ ὁ Μανουὴλ καὶ πρωτογουνάριος τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ μαθητῆς ποτε εἰς τὰ γραμματικά τούτου τοῦ πατριάρχου Κοσμᾶ. Ἠπατήθη δὲ ὁ Μανουὴλ διὰ τὸ μίρι· κατὰ γὰρ τὴν τοῦ Ἐπιτρόπου διήγησιν νομίσας ὅτι διὰ σύστασιν, στερέωσιν καὶ ἀκλόνητον διαμονὴν τοῦ πατριάρχου εἰς τὴν πατριαρχικὴν σέξιν καὶ μεγαλειότητα συντρέχει καὶ εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ἐπιφορτισμὸς τοῦ ἐτησίου δασμοῦ, (ὡσάν ὅπου ὅλοι ἐκεῖνοι ὅπου ἐπλήρωσαν μίρι διὰ τοὺς μαλικιανέδες των δὲν ἐδιώκοντο ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ μαλικιανέ τους, καθὼς καὶ τώρα), ἐπιστώθη ὅτι θέλει γίνεαι ἡ ἀξία τοῦ πατριάρχου μ α λ ι κ ι α ν έ ς, καὶ ἀκολούθως νὰ πατριαρχεῖ ἀκλόνητως μέχρι θανάτου καὶ ἐφ' ὄρου ζωῆς του ὁ κατὰ καιρὸν πατριάρχης· ὅθεν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς πεισθέντες περὶ τούτου ἐξελέξαντο γνώμη κοινῇ τὸν Κοσμᾶν, καὶ ἰδοὺ τὸ ὑπόμνημα.

« Ἐπειδὴ πολλὰ ἐν τῷ κόσμῳ πραγμάτων ἄλλως μὲν ἀνθρωπίνῃ
» βουλῇ καὶ σπουδῇ λαμβάνουσι τὰς ἀρχάς, ἄλλο δὲ τέλος αὐτοῖς ἀπροσδό-
» κητον ἐπιγίγνεται, διὰ τὸ μὴ κατὰ πλῆσαν ἀνάγκην ἐξηρημένα τυγχά-
» νειν αὐτὰ τῆς ἀνθρωπίνης ἐξουσίας καὶ γνώσεως, ἀλλὰ λόγοις ἀρρήτοις
» τοῦ τὰ πάντα ἐφορῶντος ποιῶντος τε καὶ μετασκευάζοντος θεοῦ εἰς ἄλ-
» λοῖαν κατάστασιν αὐτὰ ἀντικαθίσταται, ὧν οὐκ ἐφικτὸς ἡμῖν τοῖς ἀν-
» θρώποις ὁ λόγος· ἐγένετο δὲ προλαβόντως μετὰ θάνατον τοῦ ἐν μακα-
» ρία τῇ λήξει πατριάρχου κύριου Γαβριὴλ μετατεθεῖναι ἀπὸ τῆς μητροπόλεως
» Καισαρείας Καππαδοκίας τὸν Κύριον Κυπριανὸν ἐπὶ τὸν ἀποστολικὸν Οἰ-
» κουμενικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως· εἶτα σκανδάλων μεσολαβη-
» σάντων ὁπεβλήθη μὲν ὁ Κύριος Κυπριανός, ποιήσας καὶ παραίτησιν τοῦ αὐ-
» τοῦ θρόνου τότε, μετετέθη δὲ ἐπὶ τὸν αὐτὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ Κύριος
» Ἀθανάσιος ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως· καὶ τούτου αὐθις ἐ-
» ξωσθέντος ἀντεισῆθη μετατεθεῖς ἐπὶ τὸν αὐτὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ
» κύριος Κύριλλος ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου· οὗτινος ἐκβλήθέντος διὰ
» τὰς συμβάσας ἔριδας καὶ φιλονεικίας ἀνεκλήθη αὐθις ὁ Κύριος Κυπριανός·
» ἀλλὰ καὶ τούτου παραιτησαμένου ἤδη, ἀντεῦθεν διαμείναντος ἀπροστα-
» τεύτου τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἦν ἀναγκαῖον, ὡς οἱ θεοὶ καὶ ἱερεῖς κα-
» νόνες διακελεύουσιν, ἀποκατασταθῆναι ἐν αὐτῷ διὰ τάχους ἕτερον πα-
» τριάρχην καὶ πνευματικὸν ποιμένα καὶ προστάτην τοῦ πατριαρχικοῦ Οἰ-
» κουμενικοῦ τούτου θρόνου εἰς διεξαγωγὴν σωτηριώδη τοῦ λογικοῦ χρι-
» στανύμου πληρώματος, καὶ μὴ διαμείνειν τοῦτον ἐπὶ μακρὸν ἐν στερήσει
» πνευματικῆς καὶ ποιμαντικῆς προστασίας καὶ περιθάλψεως· τούτου χά-
» ριν κοινῇ καὶ συνοδικῇ συνδιασκέψει καὶ ἐκλογῇ τῶν ἐνδημούντων ἐν τῇ
» βασιλευούσῃ τῶν πόλεων μεγαλοπόλει ταύτῃ τῶν τε πανιερωτάτων καὶ
» θεοπροβλήτων ἁγίων μητροπολιτῶν καὶ ἀρχιερέων καὶ τοῦ λοιποῦ εὐα-
» γοῦς συντάγματος τῶν τιμιωτάτων κληρικῶν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ
» Ἐκκλησίας, εὐλαβεστάτων τε ἱερέων καὶ εὐγενεστάτων ἀρχόντων τῆς
» περιφήμου πολιτείας ταύτης καὶ καθεξῆς παντὸς τοῦ χριστιανύμου πλη-
» ρώματος, ἐξελέγη καὶ προσεκλήθη διὰ κοινῆς προσκλήσεως εἰς τὴν ποι-
» μαντορικὴν ἐπιστάσιαν καὶ προστασίαν τοῦ αὐτοῦ τούτου ἀγιωτάτου ἀ-

» ποστολικῷ καὶ Οἰκουμενικῷ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἐπὶ
 » τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ὁ Μακαριώτατος πρῶν
 » Ἀλεξανδρείας Κύρ Κοσμᾶς, ὡς ἀξίος καὶ ἀρμόδιος καὶ θεοσεβῆς ἀνὴρ, φρο-
 » νήσει, σεμνοπρεπείᾳ, ταπεινοφροσύνη τε καὶ εὐπαιδευσίᾳ καὶ λοιπαῖς ἀ-
 » ρεταῖς κεκοσμημένος, τελεσθέντος τοῦ προβιβασμοῦ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐκ-
 » κλησιαστικὴν διατύπωσιν, καὶ ἀποκαταστάτος καὶ ὀνομασθέντος, ὡς
 » νενόμισται, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Πα-
 » ναγιωτάτου καὶ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου· ὅθεν εἰς ἐνδειξιν ἀπελύθη καὶ
 » τὸ παρὸν συνοδικὸν ἐγγράφον ὑπόμνημα, καταστρωθὲν ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ
 » κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας. Ἐν ἔτει σωτηριῷ αψιδ',
 » ἐν μηνὶ Μαρτίῳ, Ἰνδικτιῶνος ζ'.

Μὴ ὄντος οὖν ἱκανοῦ τοῦ πατριαρχικοῦ εἰσοδήματος ἀποτίειν ἐτησίως τὸ
 νεοφανὲς αὐτὸ μισρὶ, ἤτοι τὰ πενήκοντα πουργεῖα, διωρίσθη γνώμη κοινῇ
 τῶν ἀρχιερέων νὰ τὰ πληρῶνουν αὐτοὶ, ὁ μὲν 4 δηλαδή, ὁ δὲ 3 καὶ καθε-
 ξῆς, κατὰ τὰ εἰσοδήματα τῶν ἐπαρχιῶν· καὶ ἀκολουθεῖ αὐτῇ ἡ ζημία
 καὶ μέχρι τῆς σήμερον· καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτὸ δίδουν καὶ εἰς τὸ ὀτζάκι τῶν
 μπισταντζήδων καθ' ἡμέραν ἀπὸ ὀκάδες κρέας ἐφ' ὅλον τὸν χρόνον· καὶ εἰς
 τὸν γενόμενον πατριάρχην διὰ τὴν νέαν πατριαρχεῖαν ἀντὶ τῶν πάλαι δι-
 δομένων 3,000 φλωριῶν, ἤτοι 16 πουργεῖων πρὸς τῷ ἡμίσει, κοστίζει τώρα
 ἡ πατριαρχεῖα εἰς τουρκικὰς δόσεις Ἐπιτρόπου καὶ ἄλλων προϋχόντων πουργεῖα
 80, ἐσθότε δὲ καὶ περισσότερα.

Λαβὼν ὁ σουλτάν Ἀχμέτης τὸ καισαρικὸν δίπλωμα ἀποφασίζει τὸν θά-
 νατον τοῦ Πραγκοβάνου, καὶ καταβάς εἰς τὸ Γαλι-κιοσκι, φονεύονται πρῶ-
 τον οἱ ἐξ υἱοῦ του, ἐπ' ὄψει τοῦ Πραγκοβάνου, εἶτα φονεῖται καὶ τὸν τὸν
 Πραγκοβάνον· τοὺς εἶχαν τυραννήσει πρῶτον δὲ εἰς τὸν φούρνον τοῦ ποσταν-
 τζήπαση διὰ νὰ μαρτυρήσουν τοὺς θησαυροὺς των· εἶτα ἐπνίξαν καὶ τὴν δό-
 μνην του. Ἄπασα ἡ Πόλις ἠβηδὸν καὶ κάθε φυλὴ τῶν κατοικητῶν τῆς ἐ-
 φριξε καὶ ἐλυπήθη. Ἐγγονός του τις ἐξ υἱοῦ γαλακτοτροφῶν ἔφυγε τὸν
 θάνατον μὲ τὸ νὰ ἐκρύβῃ ἀπὸ τὴν βυζάστραν του ὅταν ἦλθον οἱ Τοῦρκοι καὶ
 τοὺς ἐσθήκωσαν ἀπὸ τὴν κατοικίαν τους τὴν εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον· καὶ
 τούτου ἀπόγονοί εἰσιν οἱ ἐν τῇ Βλαχίᾳ τανῦν δύο ἀδελφοὶ Νικόλαος καὶ
 Μανουήλ.

Μετὰ πολλὰ, ἀφοῦ ὁ Κάρολος διέτριψεν εἰς τὴν Τουρκίαν ἔτη πέντε καὶ
 τινὰς μῆνας, ἀναχωρεῖ Ὀκτωβρίου τῆς α' διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸ ῤηγάτον του·
 καθ' ὁδὸν δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τοῦ νὰ κάμῃ τὰς συνειθισμένας του τρέλλας εἰς
 τὸν καπιτζήπασην καὶ τοὺς ἐξ τσαούσηδες ὅπου τὸν ἐσυντρόφειαν ἕως τὰ
 σύνορα τῆς Τρανσυλθανίας· ἐν ταύτῳ καὶ ὁ Στανίσλαος δι' ἄλλης ὁδοῦ κα-
 τήνησεν εἰς τὴν Γερμανίαν εἰς τὸ δουκάτον δὲ Δουπόντ· ὁ πρέσβυς τῆς
 Φράντζας Δεσαλοῦρ τοὺς παρεστάθη καὶ τοὺς δύο διὰ τὴν ἀναχώρησίν τους
 ἀπὸ τὴν Τουρκίαν. Εἰσελθὼν ὁ Κάρολος εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς Γερμανίας
 δι' αὐτῆς κατήνησεν εἰς τὴν πόλιν τῆς Πομερανίας Στραλσοῦδ.

Πείθει οὖν ὁ Ἐπίτροπος τὸν σουλτάν Ἀχμέτην εἰς τὸν κατὰ τῶν Ἐνε-
 τῶν πόλεμον, καὶ συναθροίσας οὐλιεμάδες καὶ ἀδάμηδες ἔμπροσθεν τοῦ βα-

σιλεὺς ἀποφασίζεται εἰς τὴν συμβουλὴν ὁ κατὰ τῶν Ἐνετῶν πόλεμος. Διο-
 ρίζει καϊμακάμην εἰς τὴν Πόλιν τὸν ἡγεμόνα Χαλεπίου Τζερεκζ Μεχμέτ-
 πασσᾶν, εἶτα μαζιλεύσας τὸν καπετάν-πασσᾶν δίδει τὴν ἀξίαν αὐτῆν τῷ
 καπετάνῳ τῆς καπετανίας Τζανίμ-χότζα, ἀνθρώπῳ εἰδήμονι εἰς τὴν ναυ-
 τικὴν καὶ ναυμαχίαν· καὶ εἰρκτῇ παρέδωκεν εἰς τὸν τερσανᾶ τὸν πρέσβυν
 τῆς Βενετίας Ἀνδρέαν Μέμον μὲ ὅλους τοὺς ἀκολουθοῦς, εἶτα τὸν ἐ-
 στείλει εἰς τὸ κάστρον τοῦ Ἑλλησπόντου.

Ἐτει σωτηριῷ 1715.

Τὸν Μάρτιον ἔβγαλεν ὁ Ἐπίτροπος τὰ τούγρια εἰς τὸ Πάπι-χουμαγιούν
 μὲ τὴν συνειθισμένην παράταξιν πασσάδων, οὐλιεμάδων καὶ λοιπῶν προϋ-
 χόντων τῆς βασιλείας καὶ μὲ τὰ συνήθη κουρπάνια. Τὸν Ἀπρίλιον ἔστησαν
 τὰς σκηνάς καὶ τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῶν λοιπῶν ἀπάντων τῶν διορισθέν-
 των διὰ τὸν πόλεμον εἰς τὸ πεδίον τὸ κείμενον ἔμπρὸς εἰς τὸ σεράϊ Δαούτ-
 πασσᾶ, καὶ ἔβγαλεν ἐκεῖ τὰ τούγρια καὶ Ἀπριλίου εἰς οἱ Γιαννίτζαροι κά-
 μνοντες τὸ συνειθισμένον τοὺς ἀλάϊ κατήνησεν εἰς τὰ προσηρημένα τζα-
 δίρια τους· τῆς 5' τοῦ αὐτοῦ ἔκαμαν τὸ αὐτὸ οἱ τζεπετζήδες· τῆς 7' τοῦ
 αὐτοῦ ἔκαμαν τὸ αὐτὸ οἱ τοπτζήδες καὶ ἀραπατζήδες· τῆς 9' τοῦ αὐτοῦ ὁ
 Ἐπίτροπος καὶ ὁ μουφτῆς μὲ τοὺς οὐλιεμάδες, οὐμενάδες καὶ χοτζαγκιά-
 νηδες ἀπελθόντες εἰς τὰ ἀνακτόρια, ἔλαβεν ὁ Ἐπίτροπος παρὰ τοῦ σουλτάν
 Ἀχμέτ τὸ σαντζακ-σερίφι, καὶ τὸν ἐφόρεσε καὶ σαμουρόγουναν, καὶ πολλῇ
 τῇ προπομπῇ κατήνησεν εἰς τὸ ῤηθὲν στρατόπεδόν του· τῆς 14' τοῦ Ἀπρι-
 λίου ἀνεχώρησεν ὁ στόλος μὲ τὸν καπετάν-πασσᾶν Τζανίμ-χότζαν· ὁ βα-
 σιλεὺς ὄντας εἰς τὸ Γαλι-κιοσκι τὸν ἐφόρεσε σαμουρόγουναν. Συνέκειτο ὁ
 στόλος ἀπὸ 90 γαλιόνια καὶ 60 κάτεργα· τὰ δὲ διάφορα εἶδη τῶν τηλε-
 βόλων, ἐν οἷς καὶ τὰ λεγόμενα μπᾶλ-γεμέζια καὶ κολομπρι-
 ντοπλαρι, καὶ μουχιμάτια τοῦ τοπχανέ καὶ τζεπχανέ ἀναγκαῖα διὰ τὸ
 στρατόπεδον τοῦ Ἐπιτρόπου ἐφορτώθησαν εἰς τὰ καράβια· καὶ εἶχεν ἐνδύ-
 σει ὁ βασιλεὺς ὅλους τοὺς προεστῶτας τοῦ τάγματος τῶν ναυμαχούντων,
 εἰς τὸ αὐτὸ Γαλι-κιοσκι, τοὺς μὲν μὲ γούνας, τοὺς δὲ μὲ μπινίσια. Περιερ-
 γείας χάριν ἐσημείωσα ταῦτα διὰ νὰ μάθῃ ὁ ἀγνοῶν ἀναγνώστης τὸν τρό-
 πον καθ' ὃν ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν Πόλιν τὸ στράτευμα τῶν Ὀθωμανῶν· προσ-
 τεθεῖτω τούτοις καὶ τότε, ὅτι τὸ πεζικὸν καὶ ἱππικὸν τοῦ λεγομένου δε-
 ζιοῦ ἀνατολικοῦ κέρατος, καὶ οἱ προεστῶτες αὐτῶν, καὶ τὸ στρατιωτικὸν
 τῆς Αἰγύπτου διέπλεον ἢ ἀπὸ τὸ λεγόμενον Τζαρδάκι εἰς τὴν Καλλιπόλιν,
 ἢ ἀπὸ τὸ Σκούταρι εἰς τὸ Βεσίκτασι, ἢ καὶ τινες ἀπὸ τὸ Μπέικοζι εἰς τὰ
 ἀντικυρνα. Ὅθεν οἱ ἐρχόμενοι Γιαννίτζαροι, σπαχίδες, σιλιχτάρηδες καὶ
 ἄλλα τάγματα μαζὴ μὲ τοὺς προεστῶτάς των, Καραμάν βαλισῆ δηλαδή,
 Σουβάς βαλισῆ, Χαλεπ βαλισῆ, Διαρπεκίρ βαλισῆ, Οὐρφα βαλισῆ, Ἄδονα
 πεϊλέρπεη, Μερὰς πεϊλέρπεη, ὁ τοῦ σαντζακίου Κιαγκουρι, ὁ τοῦ σαντζα-
 κίου τῆς Ἀγκύρας, ὁ τοῦ σαντζακίου Τζανίμ, ὁ τοῦ σαντζακίου Ἀκ-σεχίρ,
 ὁ τοῦ σαντζακίου Σεϊτζή-σεχίρ, ὁ τοῦ σαντζακίου Τέκε, ὁ τοῦ σαντζακίου

Ἐσκή-σεχίρ, ὁ τοῦ σαντζακίου Μπουζαμουκ καὶ Χαμιδὶ μουτσαρίφης, ἀπὸ ἑναὶ ἑναὶ περὼντας μὲ τὸ τάγμα τους ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ ἀλ ἀϊ-κί οσκι (ἐν ᾧ ἐκάθητο ὁ βασιλεὺς), καὶ ἐνδύμενοι παρ' αὐτοῦ οἱ μὲν βαλῆδες ἦτοι πασσάδες μὲ σαμουρόγουνας, οἱ δὲ λοιποὶ μουτσαρίφης μὲ καρτάνια, ἀπῆρχοντο εἰς τὸ στρατόπεδον παρὰ τῷ Ἐπιτρόπῳ.

Πρὸ δὲ τούτων ὁ ἱμπεράτωρ Κάρολος ὁ ΣΤ', μαθὼν τὸν κατὰ τοῦ Μωρέως σκοπὸν τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ, εἶχε μνηύσει ὅτι, ὡς δεφενδευτῆς τῆς εἰρήνης τοῦ Καρλοβίτζ, ἔχει χρέος νὰ ἐξετάσῃ τὰς μεταξὺ τῆς Πόρτας καὶ τῶν Ἐνετῶν διαφορίας καὶ νὰ μεσολαβήσῃ εἰς τὸ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Πόρταν οἱ Ἐνετοὶ εἰς τὰ παράπονά της. Ὁ Ἐπίτροπος, ὅπου ἤθελε τὴν ἀπόκτησιν τοῦ Μωρέως, τὸν ἀπεκρίθη βεβαιώνωντας τὴν μεταξὺ ἀγάπην.

Τῇ κδ' λοιπὸν τοῦ Ἀπριλίου ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Δαούτ-πασσᾶ ὁ γιαννιτζάρ-ἀγασῆς μὲ τὸ ὄρδι του τῆ κς' τοῦ αὐτοῦ ἀνεχώρησε καὶ ὁ Ἐπίτροπος, ἀφοῦ συναχθέντες ὅ,τε μουρτῆς καὶ ὄλοι οἱ οὐλιμαδες καὶ ὁ καϊμακάμης τῆς Πόλεως ἔδωκαν εἰς χεῖρας τοῦ βεζίρη τὸ σαντζάκ-σερίφι· καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἀνεχώρησε καὶ ὁ σουλτάν Ἀχμέτης διὰ τὴν Ἀδριανούπολιν, ὅπου καὶ ἔμεινε.

Ὁ Ἐπίτροπος ἀπάρας τῆς Ἀδριανουπόλεως εὔρε καθ' ὁδὸν τέσσαρας σολδάτους φραντζέζους φυγάδας ἀπὸ τὸν Μωρέαν, οἵτινες τὸν ἔδωκαν εἰδήσιν τῆς κακῆς καταστάσεως τοῦ Ἱερωνύμου Δολφίνου, προβεδιτῆρου τοῦ Μωρέως, ὅπου εἶχε μόνον 8 χιλιάδας σολδάτους πρὸς δεφενδευσιν τοῦ Μωρέως, 11 κάτεργα καὶ ὀκτὼ γαλιόνια.

Ὁ Τζανίμ-χότζας, καπετάν-πασσᾶς, φθάσας εἰς τὸ Τζερίγον ὑποτάσσει τὸ κάστρον καὶ μετοικίζει 200 φημελίας εἰς τὴν Ἀφρικήν.

Ὁ Ἐπίτροπος μὲ 70 χιλ. στρατοῦ ὑποτάσσει τὴν Κόρινθον εἰς καιρὸν ὅπου ὁ καπετάν-πασσᾶς ἐπολέμει τὴν Νεάπολιν· ὑπετάγησαν πολλαὶ πόλεις τοῦ Μωρέως· παρεδίδοντο μὲ συνθήκην τοῦ νὰ μὴ φονευθῶν, ἀλλ' ὁ Ἐπίτροπος τοὺς ἐφόνευεν ὄλους, καὶ ἐσκλάβωνε καὶ τέκνα καὶ γυναῖκάς των· καὶ τέλος τῆ ἡ τοῦ Λυγούστου φθάσας εἰς τὴν Νεάπολιν ἤρξατο πολιορκεῖν αὐτήν (μὲ τὸ νὰ ἀπράκτεται ἐκεῖ ὁ καπετάν-πασσᾶς)· ἐδίδεδε μπαχσίσι 500 γρόσια εἰς ὅποιον ἤθελε τὸν φέροι αἰχμάλωτον στρατιώτην τινά· ἐπολιόρκει δ' ἐν ταύτῳ αὐτήν καὶ ὁ καπετάν-πασσᾶς διὰ θαλάσσης. Ἐφυγον οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὸ Παλαμῆδι μετὰ τὸ ρίξιμον τοῦ λαγουμίου, καὶ ἠθέλησαν νὰ ρίψουν τόπια κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν ὅπου εἶχαν ἐφορμήσει πλέον μέσα εἰς τὸ κάστρον τῆς Νεαπόλεως ἀπὸ τὰ κρημνίσματα τοῦ λαγουμίου, ἀλλὰ τὰ εὔρον ὅλα καφρωμένα· ὅθεν ἐκατάλαβαν ὅτι δωροδοκῆθεις ἀπὸ τοὺς Τούρκους ὁ ἐπιστάτης στρατηγὸς φραντζέζος ἔκαμεν αὐτὸ τὸ κακὸν, καὶ τὸν ἐφόνευσαν. Οἱ Τούρκοι μετὰ πολιορκίαν ἑπτὰ ἡμερῶν ἀναβάντες μὲ σκάλας εἰς ταῖς τάπιας μὲ φόνον πολὺν τὸ ἐξουσίασαν. Ἐφόνευσεν ὁ Ἐπίτροπος ὑπὲρ τοὺς ἐπτακοσίους ζωγρηθέντας εἰς τὸ Παλαμῆδι· εὔρεν ἐν αὐτῷ τόπια προυντζίνα 69 καὶ 5 σιδηρᾶ, χαβάνια προυντζίνα 10 καὶ ἄλλα τόσα σιδηρᾶ, σατζμά-τοποῦ προυντζίνα 22, σαχί-τοποῦ προυντζίνα 8 καὶ 2 σιδηρᾶ· εὔρε σιδηροῦ καντάρια 239, μολύβδου καντάρια 1,664, μπᾶ-

λαις 34 χιλ. ὦν αἱ 687 ἦσαν ἀπὸ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὀκτὼ ἕως 10 ὀκάδες ἢ κάθε μία· εὔρε καὶ μπάλαις κουμπαράδων 2,145, ἀπὸ 12 ὀκάδες ἕως ὀκάδες 220· εὔρε καὶ ἔλ-κουμπαράδες σιδηροῦς 2,930, καὶ πέτρινους 2,320, καὶ παροῦτι καντάρια 2,000.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κορίνθου εἶχε παραδοθεῖ τῷ καπετάν-πασσᾶ καὶ ἡ νῆσος Αἴγινα.

Ἐπεμψεν ὁ βεζίρης στρατὸν κατὰ τῆς Κορώνης καὶ κατὰ τῆς Λακεδαιμονίας· ἐάλω ἡ Λακεδαιμονία, ἀλλ' οἱ ἐν τῇ Κορώνῃ καὶ Ἀναβαρίνῳ κατοικηταὶ τε καὶ στρατιῶται ἀφέντες τὰ ρηθέντα κάστρα μετεκομίσθησαν εἰς τὴν Μοθώνην, ὡς εἰς κάστρον ὀχυρώτερον, ὅπερ ἀκούσας ὁ Ἐπίτροπος, διορίσας φύλακας δύο πασσάδες εἰς τε τὴν Κορώνην καὶ τὸ Ἀναβαρίνον, ἔστειλε τὸν στόλον εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Μοθώνης καὶ στρατόπεδον διὰ νὰ τὴν πολιορκήσῃ. Παρεδόθησαν ἐκουσίως οἱ ἐν τῇ Μοθώνῃ· ἀλλ' ὁ Ἐπίτροπος μὴ δεχθεὶς τὸ ζήτημά τους καὶ καταπολεμήσας αὐτοὺς, μετὰ τὴν ἄλωσιν ἐφόνευσε πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ Χριστιανούς· ὅλας τὰς ἐκκλησίας τὰς ἐν τῇ Νεαπόλει τὰς ἔκαμε τζαμιά, ὀνομάσας τὴν μεγαλητέραν τζαμί-κι-μπιρ ἐπ' ὀνόματι τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ. Διώρισε δὲ καὶ μουχαφίζην τῆς Νεαπόλεως Ὀσμάν-πασσᾶν τινὰ δύο τουγιῶν.

Μεταξὺ τῆς Νεαπόλεως καὶ τῆς Κορώνης κεῖται τὸ ὄρος ἡ Μάνια· οἱ κατοικοῦντες αὐτὸ, ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας ἄνθρωποι, προσκυνήσαντες τῷ Ἐπιτρόπῳ ἔμειναν ἀνενόχλητοι.

Μόνη οὖν ἡ Μονεμβασία εἶχε μείνει ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἐνετῶν· ἡ γὰρ πρὸ δύο μηνῶν πολιορκουμένη Μισίστρα μαζὴ μὲ τὸ καστὲλι της εἶχεν ὑποταχθεῖ· διωρίσθη οὖν ὁ καπετάν-πασσᾶς νὰ πολιορκήσῃ διὰ θαλάσσης τὴν Μονεμβασίαν, τουρκιστὶ Περούζε λεγομένην, εἴτα ἦλθε καὶ ὁ Ἐπίτροπος μὲ τὸ στρατόπεδόν του νὰ τὴν πολιορκήσῃ καὶ διὰ ξηρᾶς, καὶ ἐάλω τῆ ἐ τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ οὕτως ὄλος ὁ Μωρέας ὑπετάγη τῇ Ὀθωμανικῇ βασιλείᾳ.

Τῇ ζ' τοῦ Αὐγούστου εἶχεν ἀκολουθήσει πυρκαϊὰ μεγίστη εἰς τὴν Πόλιν, ὄντος τοῦ βασιλέως ἐστρατοπεδευμένου εἰς τὸ πεδῖον τῆς Φιλιππουπόλεως· κατεκάη ὄλον τὸ διάστημα, καὶ σπίτια καὶ ἐργαστήρια, ὅπου εἶναι ἀπὸ τὸ Σουλτάν-Μπαγλαζίτη ἕως εἰς τὸ Κούμ-καπι.

Ὁ Μπατίστας, δραγομάνος τοῦ Παΐλου τῆς Βενετίας, κρεμάται εἰς τὴν Πόλιν εἰς τὸ Παρμάκαπι, ζωγρηθεὶς παρὰ τοῦ καϊμακάμη, κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ Ἐπιτρόπου.

Κατεγράφησαν οὖν ὄλαι αἱ κῶμαι τοῦ Μωρέως οὔσαι ὑπὲρ τὰς δύο χιλιάδας μὲ πολλοὺς κατοικητάς. Φονεύονται παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου ἐξ ἀκακοπραγείας ὅπου παρηνώχλουν τοὺς παραδοθέντας Χριστιανούς Ῥωμαίους. Εἰς τὴν Μισίστραν καὶ τὴν ἐπαρχίαν της ἦσαν πολλοὶ ἐξωμόται, οἵτινες τουρκίσαντες πάλιν ἐχριστιάνισαν· ὅθεν διὰ προσταγῆς του ἐφονεύθησαν.

Ἀφοῦ διέταξεν ὁ Ἐπίτροπος φύλακας καὶ κριτὰς καὶ πασσάδες εἰς ὄλα τὰ κάστρα καὶ πόλεις τοῦ Μωρέως, καὶ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας του διώρισε ζιαμέτια καὶ 1,400 κιλίτζ-τιμάρια εἰς τοὺς ρηθέντας φύλακας,

καὶ ἄλ ἀϊ-π ἔ η ν, ἐπρόσταξε νὰ ἔλθουν οἱ ἀπόγονοι ἐκείνων ὁποῦ πρὸ τοῦ νὰ ὑποτάξουν οἱ Ἐνετοὶ τὸν Μωρέαν διηγὸν ἐκεῖ ἔχοντες καὶ οἴκους καὶ ἀγρούς καὶ ἀμπέλους καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, καὶ νὰ κατοικήσουν εἰς τὸν Μωρέαν, καὶ νὰ ἐξουσιάσουν τὰ κτήματα τῶν προγόνων των, ἢ πολλὰ ἢ ὀλίγα. Ἐπανέκαμψαν οὖν, καὶ οἰκειοποιήθη ἕκαστος τὰ πατρικά του ὑπάρχοντα.

Διωρίσθη ὁ μαγκουφατζῆς Ἰπραῆμ-ἐφένδης νὰ κάμη τὴν καταγραφὴν τῶν ἐν τῇ νήσῳ Ἰστενδίλι (κεῖται αὕτη ἔξω τοῦ Μωρέως) 62 χωρίων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς κατοικητῶν ἀγρῶν τε καὶ ἀμπέλων.

ὑπετάγησαν καὶ τὰ κάστρα Σούδα καὶ ἡ Ἰσπιρλόγκα ἀπὸ τὰ στρατεύματα ὁποῦ ὁ Ἐπίτροπος εἶχε στείλει μὲ πασσάδες νὰ τὰ καταπολεμήσουν, ὁμοίως καὶ ἡ νῆσος Ἁγία Μαύρα.

Ἀπάρας οὖν ὁ Ἐπίτροπος τοῦ Μωρέως καὶ διελθὼν διὰ τῆς Λαρίσσης, Θεσσαλονίκης, πόλεως Σερρών καὶ Διδυμοτείχου ἔφθασεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ ἀνταμωθεὶς μὲ τὸν σουλτὰν Ἀχμέτην ἔφθασαν ἀμφοτέρω εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν περὶ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου.

Διὰ τὴν πρὸς τὸν ἡγεμόνα Πραγκοθάνον ἀχαριστίαν τε καὶ παροίαν ἐπαιδεύθη θεῖα δίκη ὁ τανῦν ἡγεμονεῦων Βλαχίας Στέφανος ὁ Β' ὁ Καντακουζηνός. Περὶ τὰ τέλη γὰρ τοῦδε τοῦ ἔτους καταβίβασθεις τῆς ἡγεμονείας καὶ ἀπαχθεὶς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐφονεύθη παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου, κατὰ τὸ, «ὁ βαλὼν μάχαιραν ἐν μάχαιρα ἀποθανεῖται». Ἡ δόμνα του ἔφυγεν εἰς τὴν Βενετιαν γυμνωθεῖσα τῶν ὧν εἶχε παρὰ τῆς ὀθωμανικῆς αὐλῆς. Εἶδον αὐτὴν ἐγὼ Ἐνετίῳι τῷ ἔτει 1734 ζῶσαν δι' ἐλέους τῆς ἀριστοκρατείας καὶ κατοικοῦσαν ἐν οἴκῳ τινὶ τῆς ἐκκλησίας τῶν Ῥωμαίων τιμωμένης ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Φονεύσας οὖν ὁ Ἐπίτροπος Στέφανον τὸν Καντακουζηνὸν μετέθετο ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν Μολδαβίαν ἡγεμονείας εἰς τὴν ἡγεμονίαν τῆς Βλαχίας τὸν Νικόλαον Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτον, ἀποκαταστήσας καὶ αὐθὶς τῶρα τὸ τρίτον ἡγεμόνα Μολδαβίας Μιχαὴλ τὸν Ρακοβίτζαν.

ΚΕΦ. Δ'.

Πατριαρχεῖα Ἱερεμίου τοῦ Γ' τοῦ ἀπὸ Καισαρείας Καππαδοκίας.

Ἐτει σωτηρίῳ 1716, τοῦ Χιτζρὲ 1128.

Κάθε χρόνον ὁποῦ συνηροῦζοντο οἱ ἀρχιερεῖς διὰ νὰ διορίσουν τὴν ποσότητα τὴν ἀνήκουσαν ἕκαστῷ αὐτῶν διὰ τὴν ἀποπλήρωσιν τοῦ νεοφανοῦς μίριου ἐγόγγυζον κατὰ τῶν αἰτίων καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν οἱ γογγυσμοὶ ὑποψιθυριζόμενοι εἶχόν τινα μετριότητα, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἤρξατο καὶ ἀγανάκτησις τοῦ πατριάρχου κατ' αὐτῶν, γογγυζόντων κατ' αὐτοῦ ὡς αἰτίου σχεδὸν τῆς τοιαύτης ζημίας. Τέλος γνώμη κοινὴ ἐξώσαντες ἔτη δύο καὶ μῆνας πέντε πατριαρχεύσαντα, ἀναβιβάζουσιν εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον, ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ συνοδικῇ, τὸν Καισαρείας Καππαδοκίας Ἱερεμίαν, κατὰ μῆνα Αὐγούστου, τρίτον ἐν πατριαρχαῖς Κωνσταντινουπόλεως αὐτῷ τῷ ὀνόματι, καὶ εὐδοκίμησαντα ἐν πᾶσι.

Διὰ τὰς τρεῖς νήσους τὰς ὑπὸ τῇ ἐξουσίᾳ τῶν Ἐνετῶν, Κέρκυραν δηλαδὴ, Κεφαλληνίαν καὶ Ζάκυνθον, ἀπεφασίσθη νὰ γένη καὶ ἐφέτος πόλεμος κατὰ τῶν Ἐνετῶν ὅθεν ἐγράφησαν φερμάνια εἰς ὅλους τοὺς πασσάδες, ἀλαΐ-πέηδες, ζαίμηδες, μουτεφερικάδες καὶ μουτεσαρίφηδες σαντζακίων, νὰ εὑρεθοῦν εἰς τὸν διωρισμένον τόπον, καὶ νὰ ἐτοιμασθοῦν αἱ ὁδοὶ ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μέχρι Κερκύρας καὶ τῇ δ' τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου συναθροισθέντες εἰς τὸ σαράϊ ὅ,τε Ἐπίτροπος καὶ οἱ λοιποὶ, ὡς σύνηθες, ἔβγαλαν τὰ τούγια εἰς τὸ Καπάραι, εἶτα τῇ 13 τοῦ αὐτοῦ τὰ ἔβγαλαν εἰς τὸ Δαούτ-πασσᾶ καὶ ἔγιναν καὶ τὰ λοιπὰ ὅλα, ὡς προεῖρηται. Διωρίσθη δὲ καὶ καϊμακάμης διὰ τὴν Πόλιν ὁ μουτεσαρίφης τοῦ Καρὰ-Ἰσάρ-σαρκὶ σαντζαγὶ Ἰσοῦφ-πασσᾶς καὶ τῇ 16 τοῦ αὐτοῦ ἦλθε καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Ἐπίτροπος καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ οἱ διωρισμένοι εἰς τὴν ἐστρατείαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι εἰς τὰς σκηνάς των.

Ἐν τούτοις ὁ ἰνδιάτος τοῦ ἱμπεράτορος ἔδωκε γράμμα τῆς αὐλῆς του, ἐν ᾧ ἔγραφε τῷ Ἐπιτρόπῳ ὅτι ἂν δὲν δεχθῇ τὴν μεσολάβησιν τοῦ ἱμπεράτορος διὰ τὴν διόρθωσιν τῆς μεταξὺ τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας καὶ τῶν Ἐνετῶν διαφωνίας, θέλει βιασθεῖ ὁ ἱμπεράτωρ, κατὰ τὴν συμφωνίαν τῆς ἐν τῷ Καρλοβίτζ ἀγάπης, νὰ κινήσῃ πόλεμον κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ ἐπειδὴ ἡ μεσολάβησις αὕτη προεβλήθη καὶ πέρυσι παρὰ τοῦ ἰνδιάτου καὶ

δὲν εἰσηκούσθη, ἐζήτει ὁ πᾶς-βελίης τοῦ ἰμπεράτορος εἰς τὸ γράμμα του ἀπὸ τὸν Ἐπίτροπον τὸ, ἂν δὲν εἰσακουσθῆ καὶ τώρα, νὰ σταλθῆ ὀπίσω εἰς τὴν Νεμτζίαν ὁ ἰνδιάτος, ὡς περιττός δηλαδὴ καὶ μὴ εἰσακουόμενος. Ὁ Ἐπίτροπος συναθροίσας ἅπαντας, οὐλλεμάδες τε καὶ ἀδάμηδες, ἐπρόβαλε τὸ ἂν πρέπη νὰ κινηθῆ πόλεμος κατὰ τῶν Νεμτζῶν. Ὅλοι δὲν τὸ ἤθελον διὰ νὰ μὴ παρασπονδήσουν· ἀλλ' ὁ μουφτής φοβούμενος τὸν Ἐπίτροπον ὅπου ἤξευρε πῶς θέλει χωρὶς ἄλλο τὸν πόλεμον, ἐρωτηθεὶς ἕαν δίδῃ, διὰ νὰ γένη, φετῶν, ἀπεκρίθη τὸ ναί· ὁ Μεχμέτ-ἑφένδης Μιρζαζαδὲς, Ἀνατόλ-καζασκερὴς, εἶπε πολλὰ τῷ Ἐπιτρόπῳ πρὸς ἀναίρεσιν τοῦ πολέμου· διελύθη οὖν ἡ συνέλευσις, ἐξωρίσθη ὁ Μιρζαζαδὲς καὶ ἀπερασίσθη ὁ πόλεμος, καὶ τὸ νὰ πηγαίνῃ ὁ Ἐπίτροπος εἰς τὸ Βελιγράδι κατὰ τῶν Νεμτζῶν, καὶ ὁ Καρὰ Μουσταφᾶ-πασσᾶς μαζὴ μετὸν καπετάν-πασσᾶν Τζανιμ-χότζαν νὰ ὀρμήσουν κατὰ τῶν Ἐνετῶν.

Ἀπᾶρας οὖν τῆς Κωνσταντινουπόλεως σὺν τῷ ἄνακτι μαζὴ μετὰς συνήθεις προπομπὰς ἐφθασεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ὅθεν ἔστειλε τὸν ζητηθέντα ἰνδιάτον τοῦ ἰμπεράτορος· εἶτα λαβὼν τὸ σαντζᾶκ-σερίφι παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἀπᾶρας τῆς Ἀδριανουπόλεως, φθάσας εἰς τὸ Νύσσι φονεῖει ὡς κατάσκοπον τῶν Γερμανῶν τὸν Πέτρον, δραγομάνον τῆς Φραντζᾶς· εἶτα ἔρχεται εἰς τὸ Καρλοβίτζ. Τὸ καραούλι τῶν Νεμτζῶν ὑπὸ τῷ κόμητι Παλφῆ ἅπαντᾶ τὸ καραούλι τῶν Τούρκων εἰς 7,000· διὰ τὸν πολὺν ἀριθμὸν ὁ Παλφῆς ὀπισθώρησεν· οἱ Τούρκοι κατ' αὐτοῦ ἐφορμήσαντες οὐκ ἠδυνήθησαν κατακρατῆσαι. Ὁ πρίγκιψ Εὐγένιος ἐν τῷ διαπλέειν τὸν Δούναβιν εὗρεν ἀντίστασιν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσουν, ἀλλ' οὐκ ἠδυνήθησαν, καὶ διαπλεύσας ἐστρατοπέδευσε κοντὰ εἰς τὸ Βαραδίνη, ὀπισθεν ἀπὸ τὰ μετερίσια τὰ ἐπὶ τοῦ σουλτάν Μεχμέτ τοῦ Δ'. Μετὰ δύο ἡμέρας ἐφορμᾶ κατὰ τῶν Τούρκων μετὰ μίαν φωτιάν ἀδιάκοπον, ἐξ ἧς ἐβάλλθησαν εἰς ἀταξίαν οἱ Τούρκοι· ἐντὸς ὀλίγου διεσκορπίσθησαν, ἔστρεψαν τὰ νῶτα καὶ οὐκέτι ἠδύναντο συναχθῆναι· ἐφρονέυθησαν ὅλοι οἱ πασσάδες καὶ ἀγάδες ὅπου ἐκινουῦντο μετὰς προσταγᾶς τοῦ ἄρτι φονευθέντος Ἐπιτρόπου Γκιουμουρτζῆ Σεχίτ-Τζίν-Ἀλή-πασσᾶ· ὁ στρατὸς κατέλιπε τὸ στρατόπεδον, ὁ Εὐγένιος δὲν τοὺς κατεδίωξε· 30 χιλ. Τούρκοι ἐφρονέυθησαν. Εὗρον οἱ Νεμτζοὶ πολὺν ἀριθμὸν ἀπὸ βόμβαις, γκιουλέδες καὶ γρανάταις, 150 σημαίας, 164 τηλεβόλους. Ὑπὲρπολλὰ ἦσαν τὰ λάφυρα ὅπου ἐλαφυραγώγησαν οἱ Γερμανοί· τὸ γιαντάκι τοῦ βεζίρη, μέγιστον καὶ πολυέξοδον, τὸ ἐπῆρεν ὁ πρίγκιψ Εὐγένιος, ὅπου ἐψάλλη εὐθὺς καὶ τὸ Δ ὁ ξ α ἐ ν ὁ ψ ἰ σ τ ο ἰ ς Θ ε ρ, πρὸς εὐχαρίστησιν τῆς κατὰ τῶν ἐχθρῶν νίκης.

Οἱ φυγάδες Τούρκοι συνῆλθον εἰς τὸ Βελιγράδι· οἱ προεστῶτες ἐξελέξαντο εἰς ἡγεμόνα τοὺς τὸν Λαρή-Ἀχμέτ-πασσᾶν τριῶν τουγιῶν, σερασκέρην τῆς Πόσνας. Μόνος αὐτὸς μεταξὺ τῶν τοσοῦτων πασσάδων ἔφυγε τὸν θάνατον.

Ὁ πρίγκιψ Εὐγένιος ἐλθὼν πολιορκεῖ τὸ Τεμισθᾶρι, κλεῖδα τῆς ἄνω Οὐγγρίας· 18 χιλ. γιαννίτζαροι τὸ ἐφύλαττον μετὰ μετερίσια καὶ βαθύτατα χανδάκια· ἦλθεν ὁ Λαρής εἰς βοήθειάν του· ἡ πολιορκία παρετάθη ἀπὸ ἡ

Αὐγούστου μέχρι τῆς 19' τοῦ Ὀκτωβρίου θανατηφόρος λίαν, καὶ τέλος παρεδόθη, ζῶντες ἀκόμη 12 χιλ. γιαννίτζαροι. Ἐχασε καὶ ὁ Εὐγένιος 8 χιλ. στρατιώτας, ἀλλ' ἡ ἀπόκτησις τοῦ Τεμισθᾶριου ἐσμίκρυνε τὴν πικρίαν τοῦ θανάτου των.

Εὐθὺς ἐφορμήσαντες οἱ Γερμανοὶ εἰς τὴν Βλαχίαν ἐσκλάβωσαν τὸν ἡγεμόνα τῆς Νικόλαον τὸν Μαυροκορδάτον, τῇ προδοσίᾳ τῶν ἀρχόντων Βλάχων, καὶ τὸν ἐφυλάκωσαν εἰς τὸ Σιπίνι, πόλιν τῆς Τρανσυλβανίας. Εἰς τὸν χρόνον αὐτὸν ὅπου ἡγεμόνευσεν εἰς τὴν Βλαχίαν ἐφέρθη τυραννικῶς τῷ τρόπῳ μετὰ τοὺς ἀρχοντας καὶ λίαν ἀφιλανθρώπως μετὰ τὸν κοινὸν λαὸν τῆς Βλαχίας, καὶ πάντες ἦσαν δυσάρεστοι ἀπὸ τὰ τυραννικά του κινήματα, ὅθεν καὶ συνήργησαν εἰς τὸ νὰ σκλαβωθῆ προδόντες αὐτὸν εἰς τοὺς Νεμτζοὺς, ὅπερ ἀναμφίβολον· εὗρον γὰρ αὐτὸν κοιμώμενον εἰς τὸ στρώμα, καὶ ὁ σπαθάρης, Βλάχος ὢν, προσκαλέσας τοὺς Νεμτζοὺς ἠνέωξεν αὐτοῖς περὶ μέσῃ νύκτα σχεδὸν καὶ τὰς θύρας τῆς κούρτης.

Ὁ καπετάν-πασσᾶς εἰς τοὺς Κορφοὺς μετὰ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐβγήκεν ἔξω ἀπὸ τὸν στόλον του καὶ ἐπολιόρκει τὸ κάστρον τῆς Κερκύρας· ὁ Ἅγιος Σπυρίδων μετὰ θαῦμά του τοὺς ἐφυγάδευσε ἐκείθεν μέσῃ νυκτός· τὸ δὲ ἐξάσιον θαῦμα τοῦ Ἁγίου οὕτω πως ἔχει. Ὁ εἰς τὴν δούλευσιν τῶν Ἐνετῶν καὶ δεφένδουσιν τῆς Κερκύρας γενεράλης, Γερμανὸς τοῦνομα Σουλεμπουργ, ἀποφασίσας μετὰ πολλὰ νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῶν Τούρκων μετὰ τὴν παγιονέταν 'ς τὸ τουφέκι, ἐπρόσταξε τὸ ὅτι τὴν ὥραν ὅπου ἀκούσουν τὸ τόπι νὰ ἐβγουν ὅλοι ἔξω ἀπὸ τὸ κάστρον· διώρισεν οὖν ἕνα πιστόν του νὰ δώσῃ φωτιάν εἰς τὸ τόπι εἰς τὰς πέντε ὥρας τῆς νυκτός· ἡ νύξ ἐκείνη ἔμελλε νὰ εἶναι σκοτεινὴ κατὰ τὸ φεγγάρι. Εἰς τὰς δύο οὖν ὥρας τῆς νυκτός ἕνας καλόγηρος προσελθὼν τῷ διορισθέντι εἰς τὸ τόπι τὸν εἶπε νὰ τὸ ρίψῃ· ἀντεῖπεν ἐκεῖνος διὰ τὴν προσταγὴν τοῦ στρατηγοῦ· ὁ ἅγιος ἐξωθήσας αὐτὸν ἤρπασεν ἀπὸ τὴν χεῖρά του τὸ ἀναμμένον καρτουτζῶν καὶ ἔδωκε φωτιάν εἰς τὸ τόπι. Ὁ στρατηγὸς ἐπιστὰς καὶ ἐλέγξας τὸν ἄνθρωπον ὡς παραβάτην τῆς προσταγῆς του, ἀκούσας τὸ τοῦ καλόγηρου ἐσιώπησε, καὶ ὡς τόσον ὅλον τὸ στρατιωτικὸν καθοπλισθὲν διὰ τὸν ἦχον τοῦ τοπίου ἐξῆλθε τοῦ κάστρου ἐν τῇ σκοτίᾳ, κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἡμέρας ἔτι οὔσης προσταγὴν, καὶ μετὰ μικρὸν ἀπαντᾶ τοὺς Τούρκους ὅπου ἤρχοντο μετὰ σκάλας διὰ νὰ κάμουν ἐφοδὸν κατὰ τοῦ κάστρου. Ἡ βολὴ τῶν τουφεκίων καὶ ἡ παγιονέτα, διὰ τὸ ἀπροσδόκητον ἐσύγχησε τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς ἐβάλεν εἰς ἀταξίαν· ἀλλὰ καὶ ἄνεμος σφοδρὸς καὶ ὑετὸς ἐπιγενόμενος ἐν ταῦτῳ εἰς τὸ πρόσωπόν τους ἠῤῥησε τὴν ἀταξίαν, καὶ ἐπέφερεν αὐτοῖς καὶ φόβον οὐκ ὀλίγον, μετὰ τὸ νὰ ἐνόμισαν τὸν στρατὸν τῶν Χριστιανῶν πολλὰ περισσότερον ἀπὸ ἐκεῖνο ὅπου ἦτον· πολεμούμενοι λοιπὸν καὶ φονεόμενοι πλείστοι ὅσοι ἔως κοντὰ εἰς τὸ στρατόπεδόν τους ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἀφέντες τὰ πάντα, καὶ ἐφθασαν εἰς τὴν ἄλλην ἄκρην τῆς νήσου ὅπου εἶχον ἀποβῆ τῶν νηῶν, ὧν καὶ ἐπιβάντες τανῦν ἐν τάχει ἔλυσαν ἐκείθεν. Ἐπανακάμπτων Ἐνετιῆθεν τῷ ἔτει 1737, ἐξ αἰτίας φουρτούνας σφοδρᾶς κατήντησεν ἡ ἀγουσα μεναῦς εἰς τὴν Κέρκυραν τῇ 1ᾳ τοῦ Δεκεμβρίου, καὶ εὗρεθην εἰς τὴν

εορτήν. Παρά πλείστων ὄσων κατοικητῶν ἤκουσα τρία θαύματα φοβερά τοῦ Ἁγίου, ὧν τρίτον αὐτὸ τὸ κατὰ τῶν Τούρκων διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Κερκύρας· τὰ λοιπὰ τὰ πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς οὐκ ἔμὸν τὸ γράφειν.

Λυπηθεὶς ὁ σουλτάν Ἀχμέτης διὰ τὴν ἥτταν ἐστοχάσθη ἐπανακάμψαι εἰς τὸ Βυζάντιον, ἀλλ' ἐκωλύθη διὰ τὸν ἐκεῖσε σφοδρὸν λοιμὸν. Ἐμήνυε τὸν σερασκέρην Λαρήν Ἀχμέτ-πασσᾶν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, κάκεινος φοβούμενος νὰ μὴ φονευθῇ διὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Τεμισβαρίου οὐκ ἀπήρχετο διάφορα προφασίζόμενος, καὶ παρεχίμαζεν εἰς τὴν Κουϊσάνταν. Ἐμαζίλευσεν οὖν τὸν χάνην ὁ σουλτάν Ἀχμέτης.

Ὁ Πέτρος κάμνει καὶ μίαν δευτέραν περιήγησιν εἰς τὰ ῥηγάτα τῆς Εὐρώπης διὰ νὰ μάθῃ ὅχι πλέον τὰς ἐν αὐτοῖς τέχνας ἀλλὰ τὰ μυστικά καὶ τοὺς τρόπους τῆς διοικήσεως ἀπασῶν τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ δεσποτειῶν· καὶ ἐτελείωσε τὴν περιήγησιν ταύτην μαζὴ μετὰ τὴν βασιλίσσαν του Αἰκατερίνην (ἣτις τὸν ἐσυντρόφεισεν εἰς τινὰ ῥηγάτα καὶ ὅχι εἰς τὴν Φράντζαν), εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐξῆς ἔτους.

Ὡς τόσον καίτοι ὧν εἰς περιήγησιν τῆς Εὐρώπης ἠκολούθει ὅμως τὸν κατὰ τοῦ Καρόλου πόλεμον, διὰ νὰ τὸν βιάσῃ νὰ κάμῃ τὴν εἰρήνην παραχωρῶντάς τον τὴν κυριαρχίαν καὶ πληρεξουσιότητα τῶν νέων ἀποκτημάτων του, τῆς Καρελίας δηλαδὴ, Ἑστωνίας, Ἰγγρίας, Λιβονίας καὶ σχεδὸν ὅλης τῆς Φινλανδίας. Πολεμῶν δὲ ὁ Κάρολος εἰς τὴν Νορβηγίαν κατὰ τοῦ ῥηγὸς τῆς Δανιμαρκίας, βόλος τηλεβόλου βληθεὶς κατὰ συμβεβηκὸς ἀπὸ τὸ μπασιόνι Φριδερικῶν κτυπῶντάς τον, ἐφονεύθη, καὶ διεδέχθη τὴν βασιλείαν τῆς Σβετζίας ἡ ἀδελφὴ του.

Ἐτει σωτηρίῳ 1717, τοῦ Χιτζρὲ 1129.

Πολλοὶ οὐλιμαδες καὶ προὔχοντες τοῦ διβανίου ἐστοχάζοντο ἀναγκαῖον τὸ νὰ εἰρηνεύσουν μετὰ τοὺς Νέμτζους· ἀλλ' ὁ πρέσβυς τῆς Φράντζας μαρκίων Δεπονᾶν διανείμας αὐτοῖς 300 χιλιάδας φράγκα ἐμπόδισε τὸν σκοπὸν τους. Δὲν ἤθελον οἱ Φραντζεζοὶ νὰ ἴσυχάζῃ ὁ ἱμπεράτωρ, ὑποπευόμενοι μήπου κινήσῃ πόλεμον κατ' αὐτῶν εἰς τὴν μικρὰν ἡλικίαν τοῦ ῥηγὸς των διὰ νὰ ἐκδικηθῇ εἰς τὰ ἴσα ἔπαθεν ἀπὸ τὸν θανάτου ῥηγά τους Λουίγκην τὸν ΙΔ'.

Ἐπίτροπος ἀκόμη δὲν εἶχε γένῃ. Ὁ καὶμκαμάης τῆς Ἀδριανουπόλεως ἀπέφειγεν αὐτὴν τὴν ἀξίαν εἰς καιρὸν τοσοῦτον ἐπικίνδυνον, ὅθεν παρακινεῖ τὸν σουλτάν Ἀχμέτην νὰ κάμῃ Ἐπίτροπον τὸν Πελιγράτ-βαλίσῃ Ἀστζή Ἀλή-πασσᾶν.

Ὁ νικητὴς Εὐγένιος ἔχων 140 χιλ. στρατοῦ, διορίσας τὰ ἀναγκαῖα διὰ προφύλαξιν τῆς Τρανσυλθανίας καὶ τῆς ἐπαρχίας τοῦ Τεμισβαρίου, ἤρξατο τῆς πολιορκίας τοῦ Βελιγράδιου κατὰ τὴν 5 τοῦ Μαΐου. Ἦλθεν ἀπὸ τὸ Νύσσι καὶ ὁ Ἐπίτροπος μετὰ 150 χιλ. στρατοῦ καὶ ἐστρατοπέδευσεν εἰς τοὺς λόφους ὅπου περικυκλώνουν τὸ Βελιγράδι· εἶχε μαζὴ του καὶ Ταρτάρους οὐκ ὀλίγους. Ἐφορμᾶ κατ' αὐτῶν ὁ Εὐγένιος· συγχροτεῖται πόλεμος σφοδρότατος καὶ παρετάθη ἀδιακόπως μετὰ πολὺ πείσμα καὶ σταθερότη-

τα ὥρας ὀκτώ. Τέλος ἠττῶνται οἱ Τούρκοι καὶ φεύγουν ἀμεταστρεπτὶ καταλιπόντες τὸ στρατόπεδόν τους ὀλόκληρον. Εἰς τὸν τόπον τοῦ πολέμου εὐρέθησαν φονευμένοι Τούρκοι 13 χιλ. πλὴν τῶν πληγωμένων· εὐρέθησαν τόπια 131 καὶ μοστάρια 30, καὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ λάφυρα πολυάριθμα. Ὁ Εὐγένιος καὶ τοὶ πληγωμένοι εἰσῆλθεν εἰς τὸ γιάτακι τοῦ βεζίρη, καὶ ἐκεῖ εἰς δόξαν θεοῦ ἔψαλαν τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ διὰ τὴν νίκην. Ὁ λιμὸς καὶ ὁ φόβος ἀδυνατίσασαν τόσον τὸν ἐν τῷ Βελιγράδι στρατὸν, ὥστε δοῦν ὁ πασσᾶς μετὰ τὴν πρώτην ἐφοδὸν τῶν Νέμτζων παρέδωκε τὸ κάστρον τῷ Εὐγενίῳ, καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς τε καὶ ὁ ἐν τῷ Βελιγράδι φύλαξ στρατὸς κατὰ τὰς εἰθισμένας τιμὰς τοῦ πολέμου, καὶ κατήντησεν ὁ Ἐπίτροπος εἰς τὸ Νύσσι.

Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ οἱ Ἑνετοὶ ἐνίκησαν τοὺς Τούρκους, ὑπέταξαν τρεῖς πόλεις εἰς τὴν Ἀρβανιτιάν, καὶ ναυμαχῆσαντες ἐπῆραν καὶ πολλὰς νῆάς των.

Κατάνοι ἐφορμῶσιν εἰς τὸ Γιάσι διὰ νὰ σκλαβώσουν τὸν ἡγεμόνα τῆς Μολδαβίας Μιχαὴλ τὸν Ρακοβίτζαν· ἀλλ' αὐτὸς μετὰ τὸ νὰ ἐξῆ εὐμενῶς τε καὶ φιλανθρώπως καὶ μετὰ τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἐντοπίους καὶ μετὰ ὄλον τὸ πλῆθος εἶχε προφύλαξιν καὶ στρατὸν ἰκανόν, καὶ εἶχε φέροι καὶ Ταρτάρους· ὅθεν κατεπολέμησε τοὺς ἐπελθόντας Κατάνους καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς, νικήσας τοὺς ἐχθροὺς νίκην τελείαν· καὶ τὰ πτώματα τῶν φονευμένων εἰς ἐν συναχθέντα καὶ χῶματι σκεπασθέντα, ἐγίνε λόφος καὶ σώζεται μέχρι τοῦδε κοντὰ εἰς τὸ Γιάσι· ἔκτισε δὲ ὁ Μιχαὴλ βοεβόδας καὶ λίθινον οἰκοδομὴν παρὰ τῷ λόφῳ, εἰς τὸ μέσον τῆς ὁποίας ἐβάλλθη σταυρὸς μέγας πέτρινος, ἐφ' ᾧ κατεγράφη ἡ τε ἐφοδος καὶ ἡ ἥττα τῶν Κατάνων.

Ὁ ἡγεμὼν τοῦ Καντεχαρίου (ἐπαρχίας ὑποτασσομένης τῷ σάχῃ τῶν Περσῶν Χουσεῖνη τῷ καὶ ἀπογόνῳ τοῦ σάχ Ἀμπάζ), ὅπου ὤριζε τὸ στρατιωτικὸν τῶν Ἀγβάνηδων, φονεύεται παρὰ τοῦ Μουρβεῖση, Ἀγβάνου καὶ αὐτοῦ καὶ κελενδέρου, ἦτοι συνδίκου, ἄλλως καπὶ κεχαγιασῇ τῶν Ἀγβάνηδων εἰς τὸ Καντεχάρι. Οὗτος οὖν ἀποστατήσας κατὰ τοῦ σάχ Χουσεῖν κυριαρχεῖ πληρεξουσίως τῆς ἐπαρχίας Καντεχάρ μέχρι τοῦδε τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἀπέθανεν ἀφείς διάδοχον τὸν ἀδελφόν του. Ἀλλὰ φονεύει αὐτὸν ὁ Μίρι-Μαχμούτης ὁ ἀνεψιὸς του ὁ καὶ υἱὸς τοῦ ῥηθέντος Μουρβεῖση, καὶ ἐνώσας εἰς τὸ στρατιωτικὸν τῶν Ἀγβάνηδων καὶ τὸ ἔθνος τῶν Γκέβρων, παλαιῶν Περσῶν προσηλωμένων τῇ θρησκείᾳ τῶν μάγων τῶν ἐπὶ τοῦ Κύρου καὶ ἐχθρῶν θανασίμων τῶν νέων Περσῶν, ἐφόρμησεν ὕστερον κατὰ τῆς Περσίας, ἦτοι τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ σάχ Χουσεῖνη μετὰ 100 χιλ. στρατιωτῶν. Ὅρα ταῦτα πλατυτέως περιγραφόμενα βιβλ. ζ' τῶν Περσικῶν μου.

Κοσμάς ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως, θανάτου ἤδη τοῦ αἰδίδμου πατριάρχου κυρ Σαμουήλ, ἀνεθιβάσθη πάλιν τὸ δεύτερον εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας τῇ συνεργείᾳ τοῦ ποτε μαθητοῦ αὐτοῦ, τοῦ προῤῥηθέντος Μανουήλ Ὑψηλάντου, καὶ διώκησε τὸν θρόνον ἔτη ὀλόκληρα δέκα.

Ἐτει σωτηρίῳ 1718.

Ὁ καϊμακάμης Ἰπραήμ-πασσᾶς παρακινεῖ τὸν σουλτὰν Ἀχμέτην νὰ εἰρηνεύσῃ μὲ τοὺς Νέμτζους. Ἐξορίζεται ὁ μουφτής μαζὴ μὲ ἄλλους τρεῖς οὐλιμαδες ὁποῦ ἀντέλεγον διὰ τὴν εἰρήνην. Γράφει ὁ Ἰπραήμ-πασσᾶς τῷ Ἐπιτρόπῳ ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως νὰ πραγματοποιηθῇ τὰ τῆς εἰρήνης μὲ τὸν πρίγκιπα Εὐγένιον ὅστις ἀπεκρίθη τῷ Ἐπιτρόπῳ ὅτι ἀνάγκη πᾶσα νὰ περιληφθοῦν καὶ οἱ Ἐνετοὶ εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς εἰρήνης, καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς συμφωνίας νὰ μεσολαβήσουν εἰς τὴν εἰρήνην αὐτὴν ἡ Ἐγγλιτέρα καὶ ἡ Ὀλλάνδα.

Τούτων δεχθέντων ἐζήτησεν ὁ Εὐγένιος εἰς τὰ δευτέρᾳ του γράμματα ἐκ μέρους τοῦ ἡγετοῦ ὄχι μόνον τὸ Τεμισβάρι καὶ Βελιγράδι, ἀλλὰ καὶ τὴν Πόσναν καὶ τὴν Σερβίαν τὴν εἰς τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Δουνάβεως, καὶ τὴν Βλαχίαν καὶ Μολδαβίαν μέχρι τοῦ ποταμοῦ Νίστρου, καὶ τὴν ἐπιστροφήν τοῦ Μωρέως εἰς τοὺς Βενετζιάνους. Ἰποπτευθεὶς ὁ σουλτὰν Ἀχμέτης ὅτι διὰ τὴν ἀναξίωτητά του Ἐπιτρόπου Ἀστζὴ Ἀλῆ πασσᾶ ζητοῦνται τοσαῦτα, καθαιρεῖ τῆς ἀρχῆς, τὸν δίδει μανσοῦπι εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ κάμνει Ἐπίτροπον, εἰ καὶ μὴ θέλοντα, τὸν καϊμακάμην Ἰπραήμ-πασσᾶν. Διορίζεται λοιπὸν διὰ τὴν συνέλευσιν τὸ Πασαροβιτζ, πόλις τῆς Σερβίας μικρὰ κειμένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μοράβ. Συνῆλθον οἱ πρέσβεις τῆς Ἐγγλιτέρας καὶ τῆς Ὀλλάνδας καὶ ἄλλοι δύο ὡς μεσαζόντες, ὁ ἵππεὺς Ροπέρτ Σουτόν διὰ τὴν Ἐγγλιτέραν, καὶ ὁ βαρόν Δεκολλιέρ διὰ τὴν Ὀλλάνδαν, καὶ δύο πληρεξούσιοι ἐκ μέρους τοῦ ἡγετοῦ Καρόλου, καὶ ἄλλοι δύο Τούρκοι πληρεξούσιοι ἐκ μέρους τοῦ σουλτὰν Ἀχμέτη· ἦλθε καὶ ὁ Ρουτζίνης ἐκ μέρους τῆς Βενετίας. Ὁ Ἰπραήμ-πασσᾶς εὐθύς ὁποῦ ἐγένετο Ἐπίτροπος συνήθροισε 4,000 πουγγεῖα πωλῶντας πασσαλίκια καὶ τίτλους σερασκέρηδων καὶ ἀγαλικίων εἰς πλουσίους τινὰς ὁποῦ δὲν τὰ εἶχον καὶ τὰ ἐπεθύμουν διὰ νὰ τιμηθοῦν, ὀνομαζόμενοι, καθ' ὑπόθεσιν, καπιτζημπασήδες, σαλαχόρηδες καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. Μὲ αὐτὰ τὰ ἄσπρα ἔκαμνεν ἐτοιμασίας τοῦ πολέμου, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς Νέμτζους ὅτι ἂν δὲν δεχθοῦν τὴν εἰρήνην μὲ μέτρια ζητήματα εἶναι ἔτοιμος πάλιν νὰ πολεμήσῃ· τούτοις προστεθεῖτω ὅτι καὶ ἡ Ἰσπανία ἀκόμη δὲν εἶχε κάμει μίαν στερεὰν εἰρήνην μὲ τὸν ἡγετῶρα καὶ ἐφοβέριζε πῶς θέλει κινηθεῖ εἰς πόλεμον· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ οἱ μεσολαβούντες τῆς Ἐγγλιτέρας, τῆς Ὀλλάνδας, καὶ αὐτὴ ἡ Φράντζα, δὲν ἔστεργαν ποσῶς νὰ διωχθῇ ὁ Τούρκος ἀπὸ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν, καθὼς ὁ ἡγετῶρ τὸ ἐφαντάζετο· τὸ ἰσόσταθμον τῆς Εὐρώπης, λέγουσιν αὐτοὶ, ἀπαιτεῖ νὰ διατηρηθῇ ὁ Τούρκος ὡς ἂν ἐν μεταίχμιον εἰς τὴν ὑπερηφάνειαν ἑνὸς οἴκου καὶ γένους τῆς Ἀουστρίας ὁποῦ κατηγορήθη ἄλλοτε πῶς νὰ ἐφαντάσθῃ τὴν μοναρχίαν ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἐγένετο λοιπὸν ὀκτῶ συνέλευσις τῶν ῥηθέντων πρέσβων καὶ μεσαζόντων καὶ πληρεξουσίων, καὶ ἐβιάσθη ὁ ἡγετῶρ διὰ τὰς προβλεπόμενας τρεῖς αἰτίας νὰ δεχθῇ καὶ ἄκων τὴν μετὰ τῶν Τούρκων εἰρήνην, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν μεσολαβησάντων, ἥτοι μὲ τὸ uti possidetis, ἤγουν νὰ μεταχει-

ρίζεται ἐκεῖνα ὁποῦ ἔχει· ὅθεν τὸν ἔμεινε Βελιγράδι, Τεμισβάρ, Ὁρσοβα, Ἀδάϊ-κεπίρ παρὰ Τούρκοις λεγομένη, τὰ πέντε καδιλίκια τῆς Κραγιόβας, καὶ εἰς τὴν Σερβίαν τὸ Φετχισλάμι ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Δουνάβεως, καὶ ἔμεινε καὶ ὁ Μωρέας εἰς τοὺς Τούρκους.

Ὁ Ἐπίτροπος στερηθεὶς τὰς κλεῖς τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας ἐναντίον τῶν Νέμτζων ὀχύρωσεν ἀντ' αὐτῶν τὸ Νύσσι, τὸ Βιδίσι, τὴν Νικόπολιν καὶ τὴν Σόφιαν, διὰ νὰ προφυλάττῃ τὴν Σερβίαν καὶ τὴν Βουλγαρίαν καὶ νὰ μὴ εἶναι ἠνεωγμένοι εἰς γείτονα ἀπὸ τὸν ὁποῖον πάντοτε ὑποπτεύονται οἱ ὀθωμανοί.

Ὡς τόσον ὁ Τούρκος εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον πάλιν ἔμεινε ἐπικερδής· διότι ἂν ἔχασε Τεμισβάρι καὶ Βελιγράδι, τόπους χωρὶς εἰσὸδήμα, τὸν ἔμεινε ὁ Μωρέας μὲ εἰσὸδήμα ἐτήσιον ὑπὲρ τὰ χίλια πουγγεῖα.

Ἐν τῷ πραγματοποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην ὁ Ἐπίτροπος ἔκαμεν ἡγεμόνα Βλαχίας τὸν τότε Δραγομάνον τῆς Πόρτας Ἰωάννην τὸν Μαυροκορδάτον, καὶ ἔγινε Δραγομάνος τῆς Πόρτας ὁ ἀνεψιός του, υἱὸς δηλαδὴ τῆς ἀδελφῆς του Ρωζάνδρας, Γρηγόριος ὁ Γκίκας.

Ἰποτάξαντες οὖν οἱ Νέμτζοι τὰ πέντε τῆς Βλαχίας καδιλίκια τὰ πέραν τοῦ Ὀλου ποταμοῦ, λεγόμενα τῆς Κραγιόβας, ὁ νέος ἡγεμὼν δὲν ἐφρόντισεν, οὔτε αὐτὸς οὔτε οἱ μετ' αὐτὸν, νὰ ἐκπέσουν ἀπὸ τὰ 400 πουγγεῖα τοῦ ἐτησίου μισθοῦ τοῦ προῤῥηθέντος τὸ ἀνάλογον διὰ τὰ πέντε καδιλίκια τὰ παρὰ τῶν Γερμανῶν ἀρπαγέντα, καὶ ἠκολούθουν νὰ πληρώνουν τὴν αὐτὴν ποσότητα μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀλώσεως πάλιν τοῦ Βελιγραδίου συμβάσεως τῷ ἔτει 1740.

Μετὰ τὴν εἰρήνην ἐλευθερωθεὶς τῆς σκλαβίας ὁ ἀδελφός του Νικόλαος ὁ Μαυροκορδάτος ἦλθεν ἀπὸ τὸ Σιπίνι εἰς τὸ Βουκουρέστι· ὁ ἡγεμονεὺς λοιπὸν Ἰωάννης ἠθέλησε νὰ γράψῃ εἰς τὴν Πόλιν παρακαλῶν νὰ δοθῇ πάλιν ἡ αὐθεντία τῆς Βλαχίας εἰς τὸν ἀδελφόν του Νικόλαον· οἱ ἄρχοντες ὁποῦ ἦσαν εὐχαριστημένοι πολλὰ ἀπὸ τὴν φιλάνθρωπον καὶ εὐμενῆ διοίκησιν τοῦ Ἰωάννου, μαθόντες τὸν σκοπὸν τοῦ τὸν παρεκάλεσαν θερμῶς μετὰ δακρύων νὰ μὴ τοὺς δώσῃ αὐτοὺς τε καὶ τὸν τόπον εἰς χεῖρας ἑνὸς ὁποῦ ἀπηνῶς τοὺς κατετυράνησεν. Ἐφρόντισεν ὁ ἡγεμὼν Ἰωάννης νὰ τοὺς δυσωπήσῃ ὑποπισθόμενος πῶς θέλει ἀλλάξῃ τρόπον ζωῆς ὁ ἀδελφός του, μὲ τὸ νὰ ἐπαιδεύθῃ παρὰ θεοῦ μὲ τὴν σκλαβίαν· δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ τοὺς καταπέισῃ, καὶ σπλαγχνισθεὶς τὰ δάκρυά τους ἤκουσε τὴν παράκλησίν τους, καὶ ἄκων παρητήσατο τοῦ νὰ αὐθεντεύσῃ τὸν ἀδελφόν του Νικόλαον. Ἀλλ' αὐτὸς ἀνεχώρησε μὲν ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι διὰ τὴν Πόλιν, εὔρεν ὅμως τὸν τρόπον, μὲ ἓνα πιστόν του νέον ὄντα εἰς πλησιεστάτην δούλευσιν τοῦ ἀδελφοῦ του, τοῦ νὰ δώσῃ τέλος καὶ εἰς τὴν ἡγεμονίαν του καὶ εἰς τὴν ζωὴν του.

Ὁ Πέτρος διώκει τοὺς ἰησοῦίτας ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας τῆς ἐπικρατείας του. Φονεύει τὸν υἱόν του Ἀλέξιον, ψήφω καὶ δοκιμασίᾳ 140 κριτῶν ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ λαϊκῶν, ὡς ἐπίβουλον του καὶ ἀνικρέτην τῆς εἰς τὸ ρουσικὸν γένος ἐπανορθώσεώς του.

Εἰς ὅλον τὸ βασίλειον τῆς Ρουσίας, οὗ τὸ μῆκος ἦν τῷδε τῷ ἔτει δύο χιλιάδες λέγαί, δὲν ἦτο κάμμία παπιστικὴ ἐκκλησία· ἀλλ' ὁ Πέτρος θεμελιῶσαι θέλων νέα ἐργόχειρα εἰς τὸ Ἀζδερχάνι, εἰσήγαγε τεχνίτας σχεδὸν 60 φαμελιαῖς, αἷς ἐλειτούργουν οἱ καπουτζῖνοι. Οἱ ἰησοῦται θελήσαντες εἰσελθεῖν εἰς τὰς ἐπαρχίας του ἐδιώχθησαν· εἶχαν εἰσελθεῖ αὐτοὶ καὶ τῷ ἔτει 1685, ἀλλὰ μετὰ τρία ἔτη ἐδιώχθησαν. Ὑπέφερον ὁ Πέτρος τοὺς καπουτζῖνους ὡς καλογήρους ἀβλαβεῖς, καὶ ἀπεστρέφετο τοὺς ἰησοῦτας ὡς πολιτικούς ἐπιβλαβεῖς.

Ἄλλ' οὕτε Ἑβραῖοι δὲν ἦσαν ποτὲ θεμελιωμένοι εἰς τὴν Ρουσίαν· καὶ δὲν ὑπέφερον οἱ Ρῶσοι νὰ βλέπουν συναγωγὰς καὶ προσευχὰς ἰουδαϊκὰς κοντὰ εἰς τὰς ἐκκλησίας των.

Ἔτει σωτηρίῳ 1719.

Οἱ περισσότεροι τῶν κατεικητῶν τοῦ Φαναρίου κατέλυον τὴν τεσσαρακοστὴν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων· τοῦτο ἐγένετο πρὸ πολλοῦ καὶ μὲ κατηγορίαν τῶν νηστευόντων κατὰ τῶν καταλυόντων. Ὅθεν ὁ πατριάρχης Ἱερεμίας ἐστοχάσθη νὰ εὑρῇ τὸν τρόπον ἑποῦ καὶ οἱ καταλύοντες τὴν τεσσαρακοστὴν νὰ μὴ ἐνέχωνται ὡς παραβάται τῆς ἐκκλησιαστικῆς προσταγῆς καὶ παλαιᾶς συνθηκῆς, καὶ οἱ νηστεύοντες νὰ μὴ ἀμαρτάνουν κατηγοροῦντες καὶ κρίνοντες τοὺς ἀλλοτρίους οἰκέτας. Συμβουλευθεὶς οὖν περὶ τοῦ πρακτέου μετὰ τῶν ἐνδημιούντων ἀρχιερέων, εὐρέθη εὐλογον νὰ γένη ἀπόφασις συνοδικὴ τὸ νὰ νηστεύουν ὅλοι κάθε χρόνον μόνον δώδεκα ἡμέρας καὶ ὄχι περισσότερον. Συγκροτεῖται οὖν σύνοδος πολλῶν ἀρχιερέων καὶ μαζιληδῶν καὶ κληρικῶν καὶ προεστώτων τῶν ἐκκλησιῶν· παρῆν καὶ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Χρῦσανθος. Οἱ πακάληδες καὶ ψαράδες ἑποῦ πρὸ ἡμερῶν τινῶν εἶχαν ἀκούσει ὅτι μέλλουν νὰ χαλάσουν τὴν τεσσαρακοστὴν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ τοὺς εἶχε κακοφανεῖ διατί δὲν θέλει πωλεῖται ἀφθῶνως ἡ μουρούνα καὶ τὸ χαβιάρι τους, ἔτρεξαν τόσοι εἰς τὸ πατριαρχεῖον, ἑποῦ ἐγέμισεν ὅλη ἡ αὐλὴ ἀπὸ πακάληδες, καὶ ἤρχισαν νὰ φωνάζουν μεγαλοφῶνως καὶ αὐθαδῶς τὸ ὅτι θέλουν νὰ χαλάσουν τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Οἱ συνοδικαὶ φοβηθέντες τὴν κατακραυγὴν καὶ τὰ ἀκόλουθὰ τῆς μόλις τοὺς ἐδυσώπησαν καὶ τοὺς κατέπεισαν νὰ ἀναχωρήσουν, καὶ διελύθη ἡ σύνοδος χωρὶς κάμμιαν ἀπόφασιν.

Ἀκολουθεῖ μέχρι τοῦδε, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ῥηγὸς τῆς Σβετζίας Καρόλου τοῦ ΙΒ', ὁ μεταξὺ Ρῶσων τε καὶ Σβετζῶν πόλεμος, πάντοτε ὁμῶς μὲ ζημίαν, βλάβην καὶ ἦτταν τῶν Σβετζέζων.

Ὁ πρέσβυς τοῦ Φραντζα μαρκίων Δεπονὰκ ἀπατήσας τὸν βεζίρην Ἰπραῆμ-πασσᾶν πῶς νὰ ἔχουν δίκαιον οἱ παπισταὶ νὰ ὀρίζουν τὸν Ἅγιον Τάφον μὲ τὸ νὰ τὸν ὤριζαν εἰς καιρὸν ἑποῦ ἦτον ἡ Ἱερουσαλήμ ὑπὸ τῆ ἐξουσίᾳ τῶν αὐτῶν παπιστῶν, ἐπὶ τοῦ λεγομένου δηλαδὴ ἱεροῦ, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ἀνιέρου πολέμου, ἀπὸ ἔτους σωτηρίου δηλαδὴ 1098 μέχρις ἔτους 1187,

ἔλαβε φερμάνι παρὰ τοῦ βεζίρη προστάττον τὸ νὰ κτίσουν οἱ παπισταὶ τὸ κουβούκλιον τοῦ Ἁγίου Τάφου· τὸ φερμάνι τὸ ἔκαμε καὶ χάττι-σερίφι. Ἐκίνησε πάντα λίθον ὁ Ἱεροσολύμων Χρῦσανθος νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐκδοσιν τοῦ τοιοῦτου χάττι-σεριφίου· ἀλλὰ τὰ ἄσπρα τῶν παπιστῶν ὄντα πολλῶ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἐδικὰ του, ἀπράκτησεν εἰς τὰ κινήματά του. Δὲν ἦτο ἀνόητος ὁ Ἰπραῆμ-πασσᾶς νὰ μὴν καταλάβῃ τὸ ὅτι οἱ παπισταὶ ὅταν ὤριζαν τὴν Ἱερουσαλήμ ἀκολουθῶς ὤριζαν καὶ πάσας τὰς ἐν αὐτῇ κοινὰς οἰκοδομὰς, ἐν αἷς καὶ ὁ Ἅγιος Τάφος· ἀμὴ τώρα ἑποῦ δὲν ὀρίζουν τὴν Ἱερουσαλήμ δὲν ἀκολουθεῖ νὰ ὀρίζουν τὸν Ἅγιον Τάφον· μόνον ἐπειδὴ καὶ τώρα ὀρίζουν τὴν Ἱερουσαλήμ Μουσουλμάνοι, ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὀρίζουν τὸν Ἅγιον Τάφον οἱ Ῥωμαῖοι, ἑποῦ τὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ ὑπαγαγόντος τὴν Ἱερουσαλήμ μουσουλμάνου Ὁμερ Ἰπνου-Χιτάπ, ὅστις ὀρίζωντας καὶ τὸν Ἅγιον Τάφον μαζὶ μὲ τὴν Ἱερουσαλήμ ἔδωκε μὲ χάττι-σερίφι τὸν Ἅγιον Τάφον ὄχι παπιστῆτινι ἀλλὰ τῷ τότε Ἱεροσολύμων πατριάρχῃ Σωφρονίῳ· τὸν ἔδωκεν οὖν ὡς πρᾶγμα ἐδικόν του, ἔτει σωτηρίῳ 636, πολλῶ πρότερον δηλαδὴ τοῦ ἀνιέρου πολέμου. Παλαιότατοι λοιπὸν κυριάρχαι παντὶ λόγῳ δικαίου οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ μόνον αὐτοὶ ἔχουν δίκαιον νὰ ὀρίζουν τὸν Ἅγιον Τάφον ἐνόσφ ὀρίζουν τὴν Ἱερουσαλήμ Μουσουλμάνοι· ἀλλ' ὁ Ἰπραῆμ-πασσᾶς διὰ τὰ ἄσπρα ἔκαμε τὸ ἄδικον δίκαιον, καθὼς τὸ κάμνουν καὶ τώρα οἱ διάδοχοί του· ἡ ὀρθοδοξία πολλὰς τοιαύτας καταδρομὰς καὶ ζημίας ἔπαθε πολλάκις ἀπὸ τοὺς Φραντζέζους, τῶν ὁποίων χρέος εἶναι, λέγουν αὐτοὶ, τὸ πρῶτιστον τὸ νὰ δεφενδεύουν τὸν παπισμὸν εἰς τὴν Πόρταν ἐκ μέρους τοῦ ῥηγὸς των.

Θανόντος τοῦ Ἀντιοχείας Μακαρίου τοῦ Δ' τοῦ ἀπὸ Βεβροίας τῆς Συρίας ἀνάγεται εἰς τὸν ἀποστολικὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἀντιοχείας ὁ ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ καὶ ἀρχιδιάκονος Κύριλλος ὁ Γ', ἄγων ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ 15'.

Ἔτει σωτηρίῳ 1720.

Θνήσκει λοιπὸν δηλητηριῶ ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Ἰωάννης ὁ Μαυροκορδάτος, κατὰ τὸν σκοπὸν τοῦ ἀδελφοῦ του Νικολάου, ὅστις καὶ αὐθεντεῖ αὐτὸν αὐτοῦ τώρα τὸ δεύτερον εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ ἡγεμονεύει ἔτη ἕνδεκα καὶ μῆνας ἕξ. Ὅσα δὲ ἔπαθον οἱ ἄρχοντες βλάχοι εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα, καὶ ταῦτα εἰς τοὺς πρώτους χρόνους τῆς αὐθεντείας του, τί χρῆ καὶ λέγειν; τινὰς αὐτῶν καὶ ἀνηλεῶς ἐφόνευσεν, ἐν οἷς καὶ τὸν μητροπολίτην Οὐγγροβλαχίας Ἀνθιμον, νύκτωρ ἀποπνίξας εἰς τὸν Δούναβιν, καὶ τὸν Σπαθάρην Μιχαὴλ Καντακουζηνὸν, κτήτορα τοῦ μοναστηρίου Κόλτζα.

Μεθόδιος τις διδάσκαλος εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Καστορίας συνέθετο λογικὴν καὶ ἄλλα τινα, ἅτινα φανέντα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐξετάσθησαν παρὰ τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου, καὶ καταγνωσθέντα ὡς βλάσφημα πρᾶ τῶν διδασκάλων, καλεῖ τὸν Μεθόδιον εἰς ἀπολογίαν ὁ Ἱερεμίας, ὃν τινα μὴ ἐλθόντα καὶ δραπετεύσαντα συνοδικῶς καθαιρεῖ, καὶ ἰδοὺ ἡ καθαιρέσις.

α Φεῦ, ὡς δεινὸν καὶ ὀλέθριον κουφότης νοῦς καὶ ψυχῆς ἀναγώγου μη-
 » δεμίαν ἐχούσης οἴκοθεν πῆξιν τε καὶ κατάστασιν κατὰ τοῦ πρανοῦς ἐ-
 » τοίμη φορά, ἥτις μηδαμῶς περισκεπτομένη ἑαυτὴν ἀλλὰ τυφλώττουσα,
 » τῷ νοεῖν ὁμῆματι ἐπιπροσθουμένη τῷ ζόφῳ τῆς ἀμαθείας, ὥσπερ οἱ ἐν
 » βαθείᾳ νυκτὶ ὀδεύοντες προσκόπτει πανταχοῦ καὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀλη-
 » θείας ἐπιβλέπειν οὐχ οἷά τέ ἐστιν· ὁ γὰρ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶ-
 » δε ποῦ ὑπάγει, φησὶν ὁ Σωτῆρ. Τοὺς οὖν τοιαύτην πώρωσιν νοσήσαντας
 » ὁ τοῦ σκότους ἄρχων καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους πολέμιος πρόσφορα καὶ
 » κατάλληλα τῇ ἰδίᾳ μοχθηρίᾳ εὐρίσκων μέσα καὶ ὄργανα καὶ ἑαυτῷ πάντῃ
 » ὑποποιήσασμενος, οὐκ ἐν μικροῖς οὐδὲ τοῖς τυχοῦσιν ἀλλ' ἐπ' αὐτὸ τὸ κε-
 » φάλαιον τῆς σωτηρίας τὸ τῆς ἱερᾶς καὶ ἀμωμήτου πίστεως σέβας, ὑπο-
 » σκελίζει καὶ περιτρέπεται καὶ καταβάλλει, πτώμα ἐλευσινὸν καὶ ἐξαι-
 » σιον· καὶ γε εἰκότως· τοὺς γὰρ σαθρᾶς καὶ διακένου ὄντας διανοίας, καὶ
 » μηδὲν μὲν ἦθος βεβηκὸς ἢ φρόνημα ὀρθὸν ἐσχηκότας, οὔτε εὐσεβεῖα καὶ
 » δογματῶν ὀρθότητι κατηρτισμένους, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἀνεργάτιστα πλοῖα
 » πλημμελῶς φερομένους καὶ παρεκκλίνοντας, πρὸς πᾶσαν τε παραφθορὰν
 » καὶ κυμάτων ἐπιδρομὴν ἐπιτηδεύεις ἔχοντας εὐαλότους ἑαυτῷ ἐπιγνοῦς
 » ῥᾶστα ἐπιτίθεται, καὶ φυσήματος ἐμπλήσας πρότερον αὐτοὺς καὶ τύφου
 » πολλοῦ, τὸ δοκεῖν τε ἀναπέσας πρὸ τοῦ εἶναι διώκειν οὐκέτι ἐντὸς τῶν
 » ἰδίων ὄρων μένειν ἔξ, ἀλλὰ κατὰ τὸν μυθεούμενον Ἰκαρον πετεροῖς τισιν
 » ἀναπλάσας αὐτοὺς ὑπερνεφοῦς καὶ μετεώρου κατατολμᾶν πτήσεως σὺν
 » οὐδενὶ λογισμῷ προτρέπεται, καὶ τοῖς ὑπὲρ δύνάμιν ἐγχειρεῖν, καὶ ἄπτε-
 » σθαι ὧν οὐ θέμις, ἔν' ὀφείλωσιν αὐτῷ γέλωτα καταπεπτωκότες· τοσοῦτον
 » ὅσον ὑψοῦσθαι φαντάζονται· ὡς δὲ τελευταῖον τοῦ ἀλόγου θράσους καὶ
 » τῆς εἰς τὴν εὐσέβειαν ἀπονοίας ἐνδίκως ὑπὸ τῶν ἱερῶν καὶ θεῶν νόμων
 » κολάζονται καταλλήλους τὰς ἀντιδόσεις ἀποφερόμενοι, καὶ τοῖς πᾶσι δη-
 » μοσιεύονται, καὶ ὡς δυσσεβεῖς στηλιτεύονται, ἐπ' ᾧ μηκέτι λανθάνωσι
 » τοιοῦτοι ὄντες, καὶ τοὺς ἀπλουστέρους τῶν εὐσεβῶν διαφθεύουσιν ἀφύλα-
 » κτους τυγχάνοντας, καὶ διαδιδῶσι τὸ κακὸν διαμεῖναν ἀκόλαστον.»

« Ἐπειδὴ τοιγαροῦν κἂν τοῖς καθ' ἡμᾶς ἤδη χρόνοις τοιοῦτόν τι ἀπο-
 » φώλιον τέρας καὶ ἀνεμώλιος ἀνθρωπος ἀνεφάνη κατὰ τὰς ἐπαρχίας τῆς
 » ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν, ὅστις καὶ παρ' ἀξίαν, ὡς μὴ ὄφελε, τῆς ἱερῶ-
 » σύννης ἐδράξατο, Μεθόδιος τοῦνομα τὸν δὲ τρόπον κακομεθόδιος, μᾶλλον
 » δὲ πρὸς μὲν ὀρθὴν παιδείαν καὶ εὐσέβειαν ἀμέθοδος πάντῃ καὶ ἀφύης καὶ
 » ἀτέλεος, πρὸς δὲ τὰ σφαλερὰ καὶ πονηρὰ καὶ δυσσεβείας γέμοντα μεθο-
 » δικόν τινα εὐήθως ἑαυτὸν φανταζόμενος, ὅστις ἀδρανῆ καὶ κενὸν οἴκοθεν
 » κεκτημένος τὸν νοῦν, ἥκιστα τε πρὸς κατάληψιν καὶ κρίσιν καὶ τῆς ἀλη-
 » θείας ἐπίγνωσιν ἱκανὸν, ἄλλως τε οὐδὲ παιδείας καὶ διδασκαλίας τυχῶν
 » ὑγιῶς, οὔτε μὴν τοῦ καθ' Ἑλληνας λόγου πεπειραμένος καλῶς, ὡς που
 » μαρτυροῦσιν αὐτὸν τὰ ἀσύντακτα καὶ σολοικίζοντα συγγράμματα αὐτοῦ,
 » ἀλλ' οὔτε φιλοσοφίας, ἢ περὶ τὴν ἐξέτασιν τῆς φύσεως πραγματεύεται,
 » εἰδήσιν ἔχων ἡντιναοῦν, τὸ δὲ πάντων χαλεπώτατον ὅτι οὐδὲ τὰ τῆς
 » ἱερᾶς θεολογίας καὶ τὰ κατ' ἐκείνην ὀρθὰ καὶ ἀληθῆ δόγματα μεμυημέ-

» νος, οὐδ' ἄκριος, ὃ φασί, χεῖλεσιν, ἀλλ' εἰς ὑπερορίους τὴν ἀρχὴν σταλεῖς
 » τόπους κάκεισε κακῶς ἀχθεῖς τε καὶ παιδευθεῖς, τῆς μὲν ἀληθείας καὶ
 » εὐσεβείας, εἴτε τυφλώττων πρὸς αὐτὴν, εἴτε ἐθελοκακῶν, πάντῃ κατα-
 » πεφρόνηκε, τοῦ δὲ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης ὅλος γενόμενος τὴν ἄθεον καὶ
 » δυσσεβεστάτην αἴρεσιν τοῦ Μολλίνου αἰρεῖται καὶ ἐκδιδάσκειται, ἔναγχος
 » ἐκραγεῖσιν καὶ ἐπινοηθεῖσιν ὑπὸ τοῦ διαβόλου καὶ τὰς πῶποτε μνημο-
 » νευομένας τῶν αἱρέσεων ἀσυγκρίτως νικῶσαν τῇ ἀσεβείᾳ, φυγαδευθεῖσάν
 » τε μόγις ὅθεν προῆλθεν ἐπὶ προστίμῳ θανάτου. Ταύτης οὖν ὄρητῆριον
 » καὶ φορτίδα τὴν ἑαυτοῦ πονηρὰν ψυχὴν καὶ διάνοιαν ἐργασάμενος ἐπα-
 » νῆλθε μετὰ τῆς δυσσεβοῦς ἐμπορείας· καὶ τὸ πρῶτον εἰς Καστορίαν γε-
 » νόμενος τῷ λανθάνειν ὅτις ποτὲ ἦν σχολῆς ἐπιδράττεται, καὶ τῷ τῆς
 » διδασκαλίας προσχήματι μαθητὰς περὶ ἑαυτὸν συγκροτήσας πρωτοπέι-
 » ρους καὶ ἀδιδάκτους νέους ἀπαλαῖς αὐτῶν ταῖς ψυχαῖς ἐγκατεφύτευσε
 » τὰ ζιζάνια, καὶ κατὰ μικρὸν μετοχετεύσας τὰ θολερὰ καὶ ἀκάθαρτα νά-
 » ματα τῆς ἡς ἐπηγάγετο αἱρέσεως διέφθειρεν οὐκ ὀλίγους, καὶ ψυχικῆς αὐ-
 » τῶν ἀπωλείας παραίτιος γέγονεν ὑποσπείρων καὶ μεταδιδούς ὕθλους παν-
 » τοδαπῆς γέμοντας ἀσεβείας. Καὶ γὰρ ἐπιδειξασθαι θέλων ἑαυτὸν νέον
 » φιλόσοπον καὶ θεολόγον, ὅσα μὲν ἄνωθεν κατὰ παράδοσιν ἀρχαίαν οἱ
 » εὐσεβεῖς διδάσκουσι καὶ δεδιδάκται μαθήματα, ἐν μὲν τοῖς περὶ φύσεως
 » λόγοις καὶ ταῖς θύραθεν ἐπιστήμῃς, δηλαδὴ τὰ τῆς περιπατητικῆς φι-
 » λσοφίας, ἐν δὲ τῇ θεολογίᾳ τὰς ἱερὰς βίβλους τῶν θεοσόφων Πατέρων
 » καὶ διδασκάλων τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας τούτων πάντων τὴν διδα-
 » σκαλίαν καὶ ἀνάγνωσιν παρητήσατο καὶ ἀπεδοκίμασεν, ὡς οὐκ ἀξίαν κρί-
 » νας τῆς ἰδίας ἀμαθείας καὶ ψυχικῆς πωρώσεως· τὰ δὲ τοῦ Μολλίνου δυσ-
 » σεβῆ συγγράμματα εὐρῶν, ὡς εἶοικε, λατινιστὶ γεγραμμένα μεταφράσας
 » τε καὶ τετραδίᾳ τινα συγκροτήσας, ἐν οἷς νοῦς μὲν ὑγιῆς οὐδαμοῦ, φλυα-
 » ρία δὲ πανταχοῦ, μίξας τε, ὡς λέγει, φιλοσοφίαν θεολογίᾳ ὃ ἐν ἐκατέρᾳ
 » τυφλὸς καὶ ἀμύητος συνέχευε καὶ συνέφθειρε πάντα, ὕθλοις ἀλλοτρίοις,
 » κατὰ τὸν μυθικὸν κολοῖον, σεμνυόμενος, (δῆλον δὲ ἐκ τῆς ἀταξίας καὶ
 » τοῦ κυκεῶνος τῶν γεγραμμένων αὐτῷ,) οὔτε διαθέσθαι ταῦτα εἰδῶς, οὔ-
 » τε κρίσιν ἡντιναοῦν τῶν λεγομένων ποιούμενος.»

« Ὡντινων πονηρῶν συγγραμμάτων καὶ τετραδίων ἀποκομισθέντων προ-
 » λαβόντως εἰς τὰ ὧδε καὶ συνοδικῶς ἡμῖν ἐμφανισθέντων, ἐξετασθέντων
 » τε ἀκριβῶς ἐπὶ παρουσίᾳ διδασκάλων ἐμπείρων καὶ εἰδημόνων ἐν φιλο-
 » σοφίᾳ ἅμα τε καὶ τῇ ἱερᾷ θεολογίᾳ, ὑγιῆς μὲν οὐδὲν ἐν αὐτοῖς καὶ ὅπω-
 » σὺν λόγου ἐχόμενον εὐρηται, ἀλλὰ, τὸ τοῦ λόγου, κακῶν Ἰλιάς καὶ ῥή-
 » ματα καταποντισμοῦ, μυρία τε βλασφημίαι σποράδην τῇ πονηρᾷ ἐ-
 » κείνῃ συγγραφῇ ἐμπεριέχονται. Ἐξ ὧν γὰρ ἀναιρεῖν πειράται τὸ πλῆθος
 » τῶν ὄντων καὶ τὰ αἰσθητὰ καὶ φαινόμενα, καὶ οὔτε σώματα οὔτε ποιό-
 » τητας οὔτε δυνάμεις ἀλλ' οὔτε ὅλως αἰσθήσεις εἶναι ἀξιοὶ ὃ τῶντι ἀ-
 » ναίσθητος καὶ φρενοβλαβέστατος κατ' αὐτῆς τῆς δημιουργίας ἀντιστρα-
 » τεύεται καὶ τῶν θεῶν γραφῶν παραβόλως κατεξάνισταται· ἀλλὰ καὶ
 » ἐν οἷς φιλοσοφεῖν ἐπαγγέλλεται εἰς οὐδὲν δέον καὶ θεολογικῶν ὑποθέ-

» σεων ἄπτεται, ὧν τὴν ἔννοιαν μὴ εἰδὼς ἀλλόκοτα τερατεύεται συγκλώ-
 » θειν πειρώμενος τὰ ἀσύγκλωστα, ὡς εἶναι τὴν συγγραφὴν οὐχ ὅ,τι φι-
 » λοσοφίαν, πολλοῦ γε δεῖν, καὶ θεολογίαν, ὕδραν δὲ πολυκέφαλον καὶ χί-
 » μαιραν τερατώδη, ἢ ἵπποκένταυρον, καὶ ὅσα ἄλλα παισὶν Ἑλλήνων μυ-
 » θικῶς ἀναπλάττεται τέρατα. Οὔτε γὰρ κατὰ τι καὶ εἰδικῶς ἀμαρτάνει
 » καὶ τῆς ἀληθείας ἀποπεπλάνηται, οὐδὲ μιᾶ ἀίρέσει καὶ ὠρισμένη βλα-
 » σφημία περιπέπτωκεν, ἀλλ' ὡς οὕτως εἰπεῖν, μισγάγγειά τις ἐστὶ σύρ-
 » ροίαν ἔχουσα πάσης σηπεδόνας, βορβόρου τε καὶ ἀκαθάρτου ὕλης, σωρεία
 » τε καὶ συνάθροισις πάσης καὶ παντοίας βλασφημίας τε καὶ αἱρέσεως·
 » οὔτε γὰρ τὰ ἱερὰ τῆς ἐκκλησίας Μυστήρια, Κανόνες τε καὶ παραδόσεις
 » ὑπολείπονται κατ' αὐτὴν, ἀλλὰ κοινός τις ἐστὶ πόλεμος καὶ ἄρνησις πά-
 » σης τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως· ἐπὶ τοσοῦτον γὰρ ἦκεν
 » ἀβελτηρίας ὁ ἀλιτήριος ὡς διακωμῶδειν τὰ θεῖα καὶ παίζειν ἐν οὐ παικ-
 » τοῖς, καταφερόμενος καὶ αὐτῶν τῶν ἀγίων τῆς ἐκκλησίας Πατέρων· ἀλλὰ
 » καὶ τῆς ἐπικουρείου αἱρέσεως δῆλός ἐστιν ἀντεχόμενος, ἀπὸ τε τοῦ λό-
 » γου καὶ τοῦ τρόπου, ὡς ἔγνωμεν, ἠδονῆ τ' ἀγαθὸν τιθέμενος, καὶ πάντα
 » εἰς τοῦτο φέρει αὐτὸ, ὅ,τι μὴ πάρεργον, οἷά τις ἐμπαθῆς καὶ φιλόσαρ-
 » κος καὶ ἀγενὲς τῶν ἠδονῶν ἀνδράποδον, ἀντικειμένως τῇ κατὰ Χριστὸν
 » πολιτείᾳ καὶ ταῖς εὐαγγελικαῖς εἰσηγήσεσι διδάσκων καὶ πολιτευόμενος,
 » καὶ τοὺς ὀμιλοῦντας αὐτῷ ἢ προσιόντας χάριν ἐξομολογήσῃως διαφθεί-
 » ρων καὶ ἀντὶ τοῦ στενοῦ καὶ τεθλιμμένου τῷ ἀνετον καὶ φιλήδονον αὐτοῖς
 » ὑποτιθέμενος, καὶ σατυρικόν τινα βίον ὡς ἄλλος τις Σαρδανάπαλος με-
 » τερχόμενος. Ταῦτα δὴ καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἄλλα μυρία τούτοις παρα-
 » πλῆσια ἀποπόματα καὶ δυσσεβείας γέμοντα ἐστὶν ἰδεῖν ἐμπεριεχόμενα
 » τοῖς ῥηθεῖσι τετραδίοις αὐτοῦ, ἅττα ἐπὶ λεπτοῦ καταλέγειν ἀπειπάμεθα
 » τέως διὰ τε τὸ τοῦ λόγου μῆκος καὶ τὸ αἰσχρὸν τῆς ἀφηγήσεως. Ὅτι δὲ
 » ἢ μιὰ συγγραφὴ αὕτη ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐστὶ μεμαρτύρηται ἀπὸ τε τῶν παρ'
 » αὐτῷ μαθητευσάντων καὶ ἀκροασαμένων ἱερωμένων καὶ ἀξιόπιστων προ-
 » σώπων καὶ ἀπὸ τῶν ὧν ἀπέστειλεν εἰς τὰ ὧδε γραμμάτων, δι' ὧν ὁ
 » μολογεῖ ἰδίᾳ μὲν εἶναι ταῦτα, ἀδιόρθωτα δὲ, προκάλυμμα τῆς δυσσε-
 » βείας τὴν μελετωμένην αὐτῶν διόρθωσιν προβαλλόμενος· πλὴν τίνα διόρ-
 » θωσιν δέξαιντο αὐτὰ, διόλου διεφθαρμένα καὶ ἀναμιξ ταῖς βλασφημίαις
 » συμπεφυρμένα, οὐχ ἦ-τον τῆς Ἀναξαγόρου πανσπερμίας τὰ πάντα ἐν
 » πᾶσι τιθέμενα, μηδέποτε διακριθσόμενα, ὧν τὸ καλὸν ἀπιστία, καὶ ὕ-
 » βρις πᾶν ὃ πιστεύεται; διὸ καὶ νυκτός, ὡς φασι, παρεδίδου καὶ ἡρμῆ
 » νευε ταῦτα, δεῖσαν λαθεῖν τοὺς ἄλλοθὲν ποθεν ἐπιδημοῦντας, ἐν σκότει
 » τὰ τοῦ αἰωνίου σκότους καὶ πρὸς ἀξίαν οἷά τις παλιγκάπηλος τὰ κίβδη
 » λα καὶ ὑπόχαλκα περικρύπτειν βουλόμενος, καὶ ἐν γνώσει τὴν ἀσέβειαν
 » μετερχόμενος, ὡς μηδὲ ἀπολογεῖσθαι ἔχειν τὴν ἄγνωϊαν.»

» Ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντες, ὡς εἰκός, καὶ τηλικαύτην ζημίαν τοῦ ἡμε-
 » τέρου γένους παρῖδειν οὐκ ἀνεχόμενοι ἐπετάξμεν αὐτῷ δι' ἡμετέρου συνο-
 » δικοῦ γράμματος εἰλθεῖν εἰς τὰ ὧδε, παρασταθῆναι τε ἐπὶ συνόδου καὶ
 » δοῦναι ἀπολογία, ἣν δὴ τίνα ἔχει, περὶ τῶν ῥηθέντων τετραδίων· ἐγρά-

» ψαμεν δὲ περὶ τούτου καὶ τῷ συναδελφῷ ἡμῶν κ.τ.λ. Ἄλλ' αὐτὸς καὶ
 » τοι ἐπιτιμηθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκείνου Μακαριότητος ἀπαξ καὶ δις, ὡς ἔγνω-
 » μεν ἀπὸ γράμματος Αὐτῆς, οὐδ' ὄλως ὑπήκουσε καὶ τοῦ ἡμετέρου συνο-
 » δικοῦ καταπεφρόνηκε γράμματος, καὶ ἤδη ἀπάρας ἐκείθεν ἀπεδήμησεν
 » ἀλλαχῶθι, ἀπειθῆς φανείας καὶ φυγόδικος, ἅτε ἐπιγνοὺς ἑαυτὸν ἀναπολό-
 » γητον ἐσόμενον, καὶ αὐτοκατάκριτος ἤδη ἀπὸ γε τούτου ἐγένετο. Οὐ ἔ-
 » νεκα σκέψεως συνοδικῆς προβάσσης μετὰ τῶν συνενδημούντων ἡμῖν κτλ.,
 » ἀπεφάνθη καὶ ἐγνωμοδοτήθη κοινῶς αὐτὸν μὲν καθαιρέσει παντελεῖ τῆς
 » ἱερωσύνης ὑποπεσεῖν, τὰ δὲ ῥηθέντα τετράδια αὐτοῦ ἀναθέματι καθυπο-
 » βληθῆναι. Τούτου χάριν γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς κτλ.»

Ὁ κεαγιάς τοῦ Ἐπιτρόπου ἕως τῶρα εἶχε αὐτὸν τὸν τίτλον· ἀλλ' ὁ τα-
 νῦν Μεχμέτ-κεαγιάς, ὄξυνοῖα τε καὶ πείρα πραγμάτων πολλοὺς τῶν ἐπ' αὐ-
 τοῦ ὑπερακοντίζων καὶ εὐδοκιμῶν παρά τε τῷ σουλτάν Ἀχμέτ καὶ τῷ
 Ἐπιτρόπῳ Ἰπραῆμ-πασσᾶ διὰ τὰ πολλά του προτερήματα ὠνομάσθη δε-
 βλὲτ-κεαγιασῆ καὶ ὄχι πλέον βεζιρ-κεαγιασῆ, καὶ διὰ τὰ φιλοῦν τὰ κρά-
 σπεδά του καὶ τεφερδάρης καὶ πάντες οἱ λοιποὶ τοῦ ἐδόθη βαθμὸς τριῶν
 τουγιῶν με μανσοῦπι Ρούμελη-βαλισῆ. Ἐκτοτε οὖν ὁ Ἐπίτροπος χωρὶς ἄ-
 δειαν τοῦ βασιλέως δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀλλάξῃ κεαγιαῖαν, ὡσάν ὁποῦ δὲν εἶ-
 ναι πλέον κεαγιαῖας ἐδικός του, ὡς πρότερον, ἀλλὰ τοῦ βασιλέως.

Ἐξωσθέντος τοῦ θρόνου τῆς Ἀντιοχείας Κυρίλλου τοῦ Γ' διὰ τὴν νεό-
 τητα, (ἄγοντος ἔτος τῆς ἡλικίας 17,) ἀνάγεται εἰς τὸν Ἀποστολικὸν πα-
 τριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἀντιοχείας Νεόφυτος ὁ Ἐμῆσης, Χίος τὴν πατρίδα·
 ὅστις ἀπατηθεὶς ἔφερεν ἀπὸ τῆς Χίου εἰς τὴν Δαμασκὸν φραγκοπαπᾶδες
 πρὸς παιδείαν τῶν νέων, καὶ οὕτως εἰσπετήθησεν ὁ παπισμὸς εἰς τὴν Δα-
 μασκὸν καὶ ἐθεμελιώθη τὰ μέγιστα.

Κατεκῆ ὅλον τὸ Φανάρι καὶ τὸ Πετρίκαπι καὶ ἀκολούθως καὶ ἡ Με-
 γάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ τὰ πατριαρχικὰ σπίτια καὶ ὅλα τὰ περίξ πατριαρχικά
 κατοικήματα. Ἀνηγέρθη οὖν ἐκ θεμελίων ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία πλατυ-
 τέρα καὶ ἐπιμνηστέρα τῆς πρώτης· καὶ τοῦτο ἐγένετο τῇ ἐπιμελείᾳ καὶ
 δυνάμει τοῦ Μανουὴλ Ὑψηλάντου τοῦ προῤῥηθέντος, ἰσχύοντος παρά τῷ
 Ἐπιτρόπῳ Ἰπραῆμ-πασσᾶ ὡς κουργκτζήπασῆς του, καὶ τῷ πολυδυνάμῳ
 Μεχμέτ-κεαγιαῖ· ἐκτίσθη δὲ καὶ τὸ σέτι ἐφ' οὗ ὠκοδομήθη τὸ συνοδικὸν
 καὶ τὰ κελία τῶν ἐφημερίων, καθὼς φαίνονται μέχρι τῆς σήμερον.

Τούτῳ τῷ ἔτει καθ' ὃ ὁ Μίρι-Μαχμούτης με τοὺς Ἀγβάνηδες τοὺς ὄρ-
 μησε κατὰ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Περσίας καταπολεμῶν τὸν σάχην αὐτῆς Χου-
 σεῖνην, καταβάντες καὶ οἱ Λεζγῆδες τῷ αὐτῷ ἔτει ἀπὸ τὰ βουνά τους τὰ
 τοῦ Καυκάσου ἐλεηλάτησαν ὅλην τὴν ἐπαρχίαν ὁποῦ ἐκτείνεται εἰς τὸ μῆ-
 κος τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τῆς Κασπίας θαλάσσης μέχρι τῆς πόλεως Δερπένδ,
 τουρκιστὶ Δεμίρκαπι λεγομένης. Βίς αὐτὸ τὸ διάστημα ἦτον ἡ πόλις Σα-
 μάχεια ἀπέχουσα τῆς Κασπίας θαλάσσης λέγας 15. Οἱ Ἀρμένιοι τῆς Περ-
 σίας πλησιόχωροι εἶχον μεγάλην πραγματείαν εἰς τὴν Σαμάχειαν· ὁ Πέτρος
 με σερμαγιέ του εἶχε θεμελιώσει εἰς αὐτὴν μίαν συντροφίαν ἐμπόρων ρούσ-
 σων ὁποῦ ἤρχισε νὰ ἀκμάζῃ· οἱ Λεσγῆδες ἐφορμήσαντες κατὰ τῆς πόλεως

τὴν ἐλεηλάτησαν καὶ ἐφόρευσαν ὅλους τοὺς πραγματευτὰς ρούσσους ὅπου ἐπραγματεύοντο εἰς τὴν Σαμάχειαν μετὰ τὴν ἄδειαν καὶ ὑπεράσπισιν τοῦ σάχ Χουσεΐνη, καὶ κατεκράτησαν ὅλον τὸ πρᾶγμα ὅπου ἦτον εἰς τὰς ἀποθήκας των, συμποσούμενον εἰς ρούβλια τεσσάρων μιλλιονιῶν. Ὁ Πέτρος λοιπὸν ἔστειλεν εἰς τὸν σάχ Χουσεΐνην ζητῶν τὴν ζημίαν του, ἔστειλε καὶ εἰς τὸν τύραννον Μαχμούτην ὁ σάχης ἀδυνατοῦσε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ δίκαιον μετὰ τὸ νὰ ἐκινδύνευεν ἡ βασιλεία του, καὶ ὁ Μαχμούτης δὲν ἠθέλησεν ὅθεν ἀπεφάσισεν ὁ Πέτρος νὰ εὕρῃ τὸ δίκαιόν του μόνος του· τὸν ὠφελούσε νὰ κυριεύσῃ μέρος τῆς Κασπίας θαλάσσης καὶ νὰ ἔχῃ ἐκεῖ στόλον διὰ νὰ περνοῦν ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας του αἱ πραγματεῖαι τῆς Περσίας καὶ τινῶν πόλεων τῆς Ἰνδίας.

Ἡκμαζεν ἐν τούτοις τὸ σχολεῖον τῆς Πάτμου συστηθὲν πόνῳ καὶ ἐπιμελείᾳ τοῦ διδασκάλου Μακαρίου ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι ἀμισθὶ διδάσκοντος τοὺς αὐτόχθονας τῶν νέων. Ἡ φήμη τῆς τῶν μαθητευομένων προκοπῆς διασπαρεῖσα μετεκαλέσατο καὶ πολλοὺς μαθητιῶντας ἀλλοδαποὺς, καὶ τοσούτους ὥστε μὴ ἔχειν ποῦ κατοικῆσαι ἐν τῷ σχολείῳ, κειμένῳ παρὰ τῷ μοναστηρίῳ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἀνήγειρε διὸ ἐκ θεμελιῶν εἴκοσι ὁδᾶδες λιθοκτιστοὺς ὁ προῤῥηθεὶς Μανουὴλ Ὑψηλάντης εἰς κατοικίαν τῶν ξένων μαθητῶν, καὶ τοῦτο (ὡσπερ καὶ τὸ λιθοκτιστὸν μετόχιον ὅπου ἔκτισεν ἐν τῷ Τζουμπαλῇ παρὰ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Νικολάου διὰ τοὺς ἐνδημοῦντας μοναστηριακοὺς Βατοπεδινούς,) ἔμεινεν αὐτῷ μετὰ θάνατον μόνον εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ τε καὶ τῶν γονέων, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα αὐτοῦ κτήματα ἐδημεύθησαν παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου Γεγὲν-πασσᾶ. Σώζεται τούτου τοῦ αἰοδίου Μακαρίου ἐπιστολὴ ἰδιόχειρος καὶ ἐνυπόγραφος, ἣν χάριν εὐλαθείας φυλάττω, οὕτω πως ἔχουσα.

« Τῷ Πανιερωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ μητροπολίτῃ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Σμύρνης Κυρίῳ Κύρ Ἀνανίᾳ τὴν μετ' εὐλαθείας ὀφειλομένην προσκύνησιν. Ἦλθε τὰ σεμνὰ καὶ πανίερά Της γράμματα, δηλωτικὰ οὐ μόνον τῆς ποθομένης μοι υγείας Της ἀλλὰ καὶ τῆς πρὸς με θερμῆς ἀγάπης Διότι τί ἄλλο δηλοῖ ἢ φανέρωσις τῶν κρυπτῶν παρὰ φιλίαν ἀνυπόκριτον καὶ ἀληθινήν; καὶ τὰ δύο, καὶ ἡ υγεία καὶ ἡ φιλικὴ διάθεσις χαρμύσυνα, καὶ πρὸς τούτοις ἡ ἀρχὴ τῶν εὐχγγελικῶν πόνων, τοὺς ὁποῖους πάντοτε καὶ νὰ τελεσφορῇ ὁ ἀρχιπομπὴν Δεσπότης. Ἐκεῖνο ὅπου συστέλλεται νὰ φανερώσῃ εἶναι τὸ καύχημα καὶ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ἐπαγγέλματός Της· λοιπὸν μετὰ πολλοῦ τοῦ θάρρους πρέπει νὰ ἀπαιτῇ καὶ ὄχι νὰ ζητῇ, ἢ μᾶλλον νὰ προστάζῃ, ὡς πρὸς δούλον εὐγνώμονα. Τὰ περὶ τῆς μνήμης ἅς μὴν τὴν λυπῇ, ὅτι εἶναι κοινὸν τὸ πάθος· τὰ αὐτὰ δοκιμάζουν ὅλοι εἰς τὰς ἀρχάς, καθὼς τὸ ἐγνώρισε καὶ ἡ Ὑμετέρα Πανιερότης. Καὶ πρῶτον βοήθημα τῆς μνήμης εἶναι ἡ συνεχὴς τριβὴ· δευτέρον, ἡ διαίρεσις τοῦ ὅλου εἰς μέρη, ἥτοι κατ' ὀλίγον ὀλίγον καθ' ἡμέραν ἀπὸ ἐν κεφάλαιον τοῦ λόγου ἀποστήθιζε, καὶ μὴ ὅλον ἐν ταῦτῳ· τρίτον, νὰ σημειῶν εἰς τὸν νοῦν κάποια σημεῖα φυσικὰ καὶ γνωστὰ, φέρ' εἰπεῖν ἀνίσως καὶ εἰς τὸν λόγον ὅπου μελετᾷ εὐρίσκη περὶ παρθενίας νόημα, ἅς

» σημειῶσιν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ κεφαλαίου μίαν περιστερὰν ἀνίσως καὶ εἰ-
» ναι περὶ μνησικακίας ἅς γράψῃ εἰδῶλον καμῆλου· ἀνίσως εἶναι περὶ ἀ-
» γάπης καὶ ἐμπιστοσύνης ἅς γράψῃ εἰδῶλον κυνός· καθ' ὁμοιότητα τού-
» των καὶ ἄλλα τοιαῦτα σημειῶνουν εἰς βοήθειαν μνήμης· βοηθεῖ πρὸς
» τούτοις νὰ σημειῶνῃ καὶ ἐξῶθεν τοῦ περιθωρίου μετὰ βραχυλογίαν τὴν ὑ-
» πόθεσιν ὅπου διαλαμβάνει ὅλον ἐκεῖνο τὸ ὕψος, ἥτοι περὶ εἰρήνης ὅταν
» περὶ ταύτης εἶναι ἡ ὑπόθεσις, περὶ γαστριμαργίας καὶ τῶν τοιούτων·
» βοηθεῖ προσέτι νὰ στοχάζεται μὴ πως καὶ εἶναι ἀνακεφαλαίωσις τῶν
» προειρημένων, καὶ οὕτως ἀπὸ τὰ πρῶτα ἐνθυμᾶται τὰ ὕστερα. Συμβάλ-
» λει προσέτι νὰ στοχάζεται τίς ὁ λέγων καὶ πρὸς τίνα· φέρ' εἰπεῖν ὁ Ἄ-
» δάμ ἐξορισθεὶς τοῦ Παραδείσου ἀποβλέπωντας εἰς τὴν πρώτην κατάστα-
» σιν τί ἠθελεν εἰπεῖ; ὅτι ἦτον δεσπότης καὶ ἐγένε δούλος, ὅτι ἦτον φίλος
» θεοῦ καὶ ἐγένε ἐχθρὸς, ὅτι ἦτον φοβερὸς εἰς ὅλα τὰ ζῶα καὶ ὕστερον
» φοβᾶται ἐκεῖνος πάντα, καὶ τὰ τοιαῦτα· καὶ πάλιν ἐπιστρέφωντας ὁ
» αὐτὸς πρὸς τὰ κάλλη ἐκεῖνα τί ἠθελεν εἰπεῖ; ὅτι τὰ φυτὰ τοῦ παραδεί-
» σου πρότερον τοῦ ἦτον ἀφορμὴ ἀναπαύσεως καὶ ὕστερον λύπης· πάλιν ἐ-
» πιστρέφωντας ὁ αὐτὸς εἰς τὸν θεὸν τί ἠθελεν εἰπεῖ; Ὡσάν αὐτοὺς τοὺς
» τρόπους τῆς αὐξήσεως πρέπει νὰ στοχάζεται, καὶ βοηθεῖ εἰς μνήμην.
» Ἀκόμη καὶ τοῦτο συμβάλλει, νὰ ἐπιτηρῇ τοὺς διαφοροὺς τρόπους ὅπου
» μεταχειρίζεται ὁ λόγος· ἀνίσως καὶ περιπατῇ κατὰ τὴν τάξιν τῶν αἰ-
» σθησέων ἢ τῶν στοιχείων νὰ περιπατῇ καὶ ἡ μνήμη εἰς τὴν ἀκολουθίαν
» ἐκείνων. Αὐτὰ καὶ ἄλλα παρόμοια συμβάλλουν, πλὴν τὸ πᾶν κρέμαται
» ἀπὸ τὴν ἀσκήσιν καὶ συνεχῇ μελέτῃ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποβλέπουσα ἡ Ὑ-
» μετέρα Πανιερότης, καὶ μάλιστα εἰς τὴν θεῖαν βοήθειαν, ἐλπίζω πῶς
» θέλει ἐπιτύχει τοῦ ποθομένου· εἰδὲ καὶ ὁ κόπος εἶναι πολὺς, ἀλλὰ καὶ ὁ
» μισθὸς περισσότερος. αψκ' Μαΐου ις'. Ὁ εὐγνώμων Αὐτῆς δούλος Μα-
» κάριος.»

Τὸ σχολεῖον αὐτὸ τῆς Πάτμου ἠύξησε καὶ ἔβγαλε μαθητὰς οἵτινες ἐγι-
ναν καὶ διδάσκαλοι εἰς ἄλλα νέα σχολεῖα, ἄνδρες καὶ προκομμένοι καὶ ἐνα-
ρέτου πολιτείας κατὰ τὸν διδάσκαλόν τους Μακάριον· τοιοῦτος ἐγένετο
καὶ ὁ εἰς τὸ νεοφανὲς σχολεῖον τῆς Σμύρνης διδάσκαλος χρηματίσας Ἰερό-
θεος. Ἐχει μέχρι τῆς σήμερον σὺν θεῷ τὴν σύστασίν του μετὰ μαθητὰς οὐκ
ὀλίγους τὸ σχολεῖον τῆς Πάτμου καὶ τὰ ἀπ' αὐτοῦ πηγάζοντα καὶ συστα-
θέντα νέα σχολεῖα εἰς οὐκ ὀλίγα μέρη.

Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Καρόλου καὶ τανῦν βασιλὶς τῆς Σβετζίας ἀπαυδήσασα
διὰ τὰς ζημίας καὶ ἥττας τὰς ἀπὸ τοῦ ῥωσικοῦ στρατεύματος παραιτεῖ-
ται τὴν βασιλείαν τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ πρίγκιπι τοῦ Ἔσσε, ὅστις εὐθὺς πέμπει
πρέσβυν εἰς τὸ Πετεργούργο διὰ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν εἰρήνην. Ὁ πόλεμος ὡς
τόσον ἠκολούθει εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν, καὶ ἠττηθέντες πάλιν οἱ Σβε-
τζοὶ ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, ζητεῖ διὰ τοῦ Ῥεγέντε τῆς Φραντζίας, ἥτοι ἐπιτρό-
που, δουκὸς τοῦ Ὁρλεανς ὀπλοστασίαν τὸν Νοέμβριον ὁ ῤῆξ τῆς Σβετζίας.

Ἡκμαζε τὸ σχολεῖον τῆς Πόλεως· καὶ τὰ μὲν φιλοσοφικὰ παρεδίδοντο
παρὰ τοῦ διδασκάλου Ἰακώβου, τὰ γραμματικὰ τῆς ἀ τάξεως παρὰ τοῦ

Κριτίου, τὰ τῆς β' παρὰ τοῦ Δασκαλάκη, ἀνδρῶν τῶντι πολυμαθῶν τε καὶ περιφήμων· ἦν δὲ καὶ τρίτος εἰς τὰ γραμματικά διὰ τοὺς πολλὰ ἀρχαίους.

Θανόντος τοῦ Ρόδου προσεβίβασεν ὁ πατριάρχης Ἱερεμίας εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ρόδου τὸν ἀνεψιὸν του Ἱερεμίαν.

Κτίζει ὁ πατριάρχης εἰς τὸ Γενίκαπι οἶκον μεγαλοπρεπῆ μὲ τρίπατα γκιαβκίρια· τὸ ἀφῆκεν εἰς τοὺς δύο ἀνεψίους καὶ κληρονόμους του, τὸν Ρόδου καὶ τὸν Ἰάκωβον, ἀλλ' αὐτοὶ ὕστερον τὸ ἐπώλησαν· ἐπιστατοῦσε δὲ εἰς αὐτὴν τὴν οἰκοδομὴν ὁ ἐρημέριος τοῦ πατριαρχείου Μεθόδιος ὁ Κωνσταντινουπόλιτης.

Ἔτει σωτηρίῳ 1721.

Ὁ Πέτρος δὲν ἔστερξε τὴν ὀπλοστασίαν, εἰπὼν τὸ ὅτι τότε νὰ γένη ἀφοῦ ὑπογραφῆ ἡ συμφωνία τῆς εἰρήνης. Συνῆλθον οὖν οἱ πληρεξούσιοι εἰς τὸ Νευστάδ, πόλιν μικρὰν τῆς Φινλανδίας· ἐγένετο ἡ ἀγάπη καθὼς ἤθελεν ὁ Πέτρος· τοῦ παρεχωρήθησαν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ὅλα τὰ νέα ἀποκτήματά του, ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Κουρλανδίας ἕως εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ κόλπου τῆς Φινλανδίας, κακείθεν ἀκόμη κατὰ τὸ μῆκος τῆς ἐπαρχίας Κεξχόλμ καὶ τῶν ὀρίων τῆς Φινλανδίας ὅπου παρατείνονται εἰς τὰ περίξ τοῦ Κεξχόλμ πρὸς ἄρκτον, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐγένετο κυριάρχης τῆς Λιβονίας, τῆς Ἑσθονίας, τῆς Ἰγγρίας, τῆς Καρελίας, τῆς ἐπαρχίας Βιπούργου, τῶν πλησιοχώρων νήσων καὶ τῆς θαλάσσης ἐν ἧ κείνται, πρὸς δὲ καὶ τῶν νήσων Ὁσεέλ, Δάγκο, Μόνε καὶ πολλῶν ἄλλων, τὰ πάντα συμποσούμενα εἰς λέγας τῆς Γερμανίας τριακοσίας τὸ μῆκος μὲ πλάτη ἀνόμοια. Ὑπεγράφη ἡ συμφωνία κατὰ τὰς συνειθισμένας ἀσφαλείας τῆς τοῦ Σεπτεμβρίου κέρδος τοῦτο τοῦ Πέτρος διὰ εἴκοσι χρόνων κόπους τε καὶ κινδύνους.

Θανόντος τοῦ Νεοκαισαρείας προσεβιβάσθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν μητροπολίτης ὁ προῤῥηθῆς Μεθόδιος συγγενῆς μου καὶ πρῶτος ἐξ ἀδελφῶν τῆς μητρὸς μου.

Ἔτει σωτηρίῳ 1722.

Ἀναχωρεῖ ὁ Πέτρος διὰ τὴν Περσίαν τῆς τοῦ Μαῦ. Διέπλευσε τὸν ποταμὸν Βόλγαν ἕως εἰς τὸ Ἀζερχάνι, ἐκεῖθεν ἀπῆλθε νὰ διορίσῃ τὸ σκάψιμον τῶν ὀχετῶν δι' ὧν ἔμελλαν νὰ ἐνωθοῦν ἡ Κασπία, ἡ Βαλτικὴ καὶ ἡ Μαύρη θάλασσα· (ἤρξατο τανῦν αὐτῆς τῆς ἐργασίας καὶ μόλις ἐτελείωσε μόνον ἡ ἐνωσις τῆς Κασπίας θαλάσσης μὲ τὴν Βαλτικὴν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἐγγόνου του· ἡ δὲ ἐνωσις τῆς Κασπίας θαλάσσης μὲ τὸν Εὐξείνιον πόντον ἔμεινε ἕως τώρα ἀνεπὲργητος πάντῃ) ἐν τῷ διατάττειν τοὺς δε τοὺς ὀχετοὺς 22 χιλ. πεζικοῦ καὶ 9 χιλ. δραγόνου, ἤτοι ἵππικοῦ, καὶ 15 χιλ. Καζάκοι καὶ 3 χιλ. ναῦται ἦσαν εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν· καὶ τὸ ἵππικὸν διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ τόπων ἐρήμων καὶ ὕδατος ἔστερημένων ἀπέρασε

τοιαῦτα στενὰ τοῦ Καυκάσου ἐνθα τριακόσιοι ἄνθρωποι ἠμποροῦν νὰ ἀντισταθοῦν εἰς ἐν ὀλόκληρον στρατεύμα.

Διαπλεύσας οὖν ὁ Πέτρος ὡσεὶ λέγας 100 ὑποτάσσει τὴν πόλιν Ἀνδρεχόφ κειμένην ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Κασπίας θαλάσσης εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Περσίας Ἰρκανίαν, τὰ νῦν Γκιλὰν λεγομένην· εἶτα ἐπροχώρησε πρὸς τὸ Δαγιστάν, μὲ τὸ ὅποιον συνορεύουν οἱ τε Τζερκέζοι καὶ οἱ Γκιουρτζηδες, καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ Δερπέντι. Παρὰ τῆ πόλει ταύτῃ περᾶ ὁ ποταμὸς Κύρος.

Ταύτας τὰς νίκας τοῦ Πέτρος μαθὼν ὁ σουλτάν Ἀχμέτης ταράττεται, περιποιεῖται τὸν χάνην τοῦ Δαγιστανίου καὶ τοῦ Σιρβάν ὅπου ὁ Πέτρος κατεδάμασε καὶ ἔξωσε τῶν ἐπαρχιῶν τους, καὶ ταῦτα ποιεῖ ὑποπτευόμενος μήπου ὑποτάξῃ ὁ Πέτρος τὴν Ἰβηρίαν καὶ κινήσῃ πόλεμον κατ' αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Ἐπίτροπος Ἰπραῆμ-πασσᾶς φιλήσυχος ὦν διεσκέδαζε τὰς ὑποψίας του.

Ὁ ἡγεμὼν Νικόλαος ὁ Μαυροκορδάτος τύποις ἐξέδοτο τὸ Περὶ καθηκόντων ὡς ἴδιον πόνημα, μὲ ὅλον ὅπου γνώμη τῶν περισσοτέρων εἶναι τὸ ὅτι ὁ πόνος καὶ ἡ σύνθεσις νὰ εἶναι τοῦ τότε Δρύστρας κύρ Ἱεροθέου, ἀνδρὸς ἐπὶ σοφίᾳ τε καὶ ἤθεσι χριστιανικοῖς προτεβρυλλημένου· εἶτε οὖν ἴδιον εἶτε ξένον, πασιδὴλον ὅτι αἱ ἐν αὐτῷ ἠθικαὶ διδασκαλίαι δὲν συμφωνοῦσι πῶς μὲ τὰς βιωτικὰς πράξεις τοῦ φαινομένου συγγραφέως· ἄς ἀφήσω τοὺς δεσποτισμούς, τὰς τυραννίας καὶ τὰς μαιφονίας ὅπου παρὰ πάντα φόβον θεοῦ κατετόλμησεν ἕνα χρόνον εἰς τὴν Βλαχίαν εὐθὺς αὐθεντεύσας μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Στεφάνου Καντακουζηνοῦ, τὰ ὅποια περιγράφει ὁ ἀπὸ Φλωρεντίας ἐξορμώμενος, ὅστις ὢντας καγκελλάριος ἐπὶ τε τοῦ αὐθέντου Κωνσταντίνου τοῦ Πραγκοβάνου καὶ τοῦ Στεφάνου βοεβόδα Καντακουζηνοῦ καὶ διατρίψας ἐκεῖσε χρόνους ἰκανοὺς, ἔμεινε παρακληθεὶς καὶ εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ Νικολάου βοεβόδα, ἀλλ' ἐκπλαγείς εἰς τὰ θεομίσητα ἔργα του τὰ ὅποια δὲν εἶδε ποῦποτε, ἀγανακτῆσας καὶ ἀηδιάζων ἐπὶ τε τῇ θεᾷ καὶ ἀκοῆ ἔφυγεν ἐκεῖθεν ἵνα μὴ τι πάθῃ κακὸν ἐνδεχόμενον ἐπιγενέσθαι ὑπὸ τῆς θείας ὀργῆς· καὶ ταῦτα μὲν παρὰ τε τῷ ῥηθέντι καγκελλάριῳ καὶ ἄλλοις· τὸ νὰ ἐφεύρῃ δὲ καὶ νὰ διορίσῃ τὸν ἕκτοτε καιροῦ πάντῃ ἀσυνείθιστον βασιανιὲ εἰς ὅλους τοὺς προῤῥηχοντας καὶ ἀξιωματικούς τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας, καὶ τὸ νὰ προχῆρῃ ἀσώτως εἰς τοὺς διὰ ὑπόθεσιν τινα τῆς Βλαχίας πεμφθέντας αὐτῷ τζοχαδάρηδες τοῦ βεζίρη καὶ ἄλλων ριτζάληδων, ἀντὶ τῶν διακοσίων πεντήκοντα ἢ ἑκατὸν πεντήκοντα ἢ πεντακοσίων γροσίων ὅπου ἔδιδον οἱ προκάτοχοί του αὐθένται, τέσσαρα καὶ πέντε καὶ δέκα πουγεῖα, καὶ ἀπλῶς εἰς κάθε ἐπήλυδα καὶ περαστικὸν Τοῦρκον, καὶ τὸ νὰ προχῆρῃ εἰς τοὺς ἀγιάνηδες καὶ προεστῶτας τοὺς περὶ τὴν Βλαχίαν ἐπὶ τῶν τοῦ Δουναβέως ὀχθῶν, πόλεων τε καὶ κωμοπόλεων τετραπλάσια ὧν ἐχάριζον οἱ προκάτοχοί του ἡγεμόνες, εἶναι οὐδὲν πρὸς τὰ παρὰ τοῦ ῥηθέντος καγκελλάριου ἐκτραγωδούμενα, ἀλλ' οὖν καὶ ταῦτα, ὡς ἀπαζόμενα πολλῇ τῇ θλίψει καὶ στενοχωρίᾳ καὶ ἀδικίᾳ παρὰ τῶν πτωχῶν, ἀξίως ὑπόκεινται πάσῃ τε καὶ παντοίᾳ κατηγορίᾳ τε καὶ ποινῇ. Δὲν ἐστάθη τὸ κακὸν ἕως ἐδῶ, ὡσάν ὅπου καὶ ἄλλοι ἀκούοντες τὴν μεγαλοδωρίαν τοῦ Νικολάου βοεβόδα, μὲ ὅλον ὅπου δὲν ἦσαν διωρισμένοι εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ εἰς τὸ Βιδίνι ἢ εἰς Νικόπο-

λιν, ἢ εἰς ἄλλον τινὰ τόπον τῶν περὶξ, πολλοὶ δὲ καὶ εἰς τὸ Χοτίνι ἢ Πεντέρι, ἐτρέποντο τῆς ὁδοῦ καὶ περιτριγυρίζοντες ἀπήρχοντο εἰς τὸ Βουκουρέστι διὰ νὰ μεθέξουν ἐκεῖνα ὅπου ποσῶς δὲν τοὺς ἔπρεπε· πολλοὶ δὲ καὶ εὗρισκον ψευδεῖς ὑποθέσεις διὰ τὴν Βλαχίαν καὶ ἐπήγαιναν διὰ νὰ μεθέξουν τῆς ἀσωτείας του, καὶ ἔκτοτε μέχρι τοῦδε ἀκολουθοῦσι καὶ γίνονται αὐταὶ αἱ μεγάλαι ζημίαι εἰς τὰς δύο αὐτὰς ἡγεμονίας ἐξ αἰτίας του· διεδόθη γὰρ τὸ κακὸν καὶ εἰς τῆς Μολδαβίας τὴν ἡγεμονίαν, εἰς τόσον ὅπου νὰ νομίζουσι ὅλοι οἱ Ὀσμανλῆδες τὴν Βλαχοπογδανίαν κοινὸν σιτηρῆσιον καὶ νὰ ζητοῦν χιζμέτια εἰς αὐτὰς ἀδίκως, καὶ πολλάκις καὶ εἰς τὰς περὶ αὐτὰς κωμοπόλεις τε καὶ πόλεις, διὰ νὰ ἀρπάξουν ἀπὸ τοὺς ἡγεμόνας ἐκεῖνα ὅπου δὲν τοὺς πρέπει, μὲ τὸ ξεγύμνωμα καὶ ζημίαν τῶν ἐγγχωρίων πτωχῶν.

*Ετει σωτηρίῳ 1723.

Ὁ Πέρσης ἡγεμὼν τῆς πόλεως Δερπένδ, προτιμῶν τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Πέτρου τῆς τυραννίας τοῦ Μαχμούτη, παρέδωκεν εὐθὺς τῷ Πέτρῳ τὴν πόλιν. Εἰσῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος εἰς τὴν Δερπένδ καὶ ὁ στρατός του ἐστρατοπέδευσε παρὰ τῇ ἀκτῇ τῆς θαλάσσης· ὁ σάχ Χουσεΐνης ἐζήτηε τὴν βοήθειαν τοῦ Πέτρου κατὰ τοῦ ἀντάρτου Μαχμούτη, καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Ἰσπαχὰν καὶ σλαβίαν του ὁ υἱὸς του φυγῶν ἐζήτηε τὴν αὐτὴν παρὰ τοῦ αὐτοῦ. Ὁθεν ὁ Πέτρος ἐπανακάμψας ἤδη εἰς τὴν Μόσχαν πέμπει μὲ στρατὸν τὸν γκενεράλην Ματουφτζίν, ὅστις ἐλθὼν ὑπέταξε τὴν πόλιν Μπακού, κατὰ μῆνα Αὐγούστον. (Γενᾶται περὶ αὐτὴν πολὺ πετρόλαιον.) Γίνεται οὖν συμφωνία μεταξὺ τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ταμάση κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον, ἐν ἣ ὁ Ταμάσης παρεχώρει τῷ Πέτρῳ οὐ μόνον τὸ Δερπένδ καὶ τὴν Πακού, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐπαρχίας Γκιλὰν, Μαζενδερὰν καὶ Ἀστεραμπάτ, (ἄλλοι δὲ ἔγραψαν Δαγιστὰν καὶ Σιρβάν,) τρεῖς ἐπαρχίας ἐξ ὧν καὶ μόνον συνέκειτο ἡ ποτὲ βασιλεία τῶν Μήδων καὶ ἐγένετο ὕστερον καὶ τὸ πρῶτον βασιλεῖον τοῦ Κύρου· παρεχώρει δὲ ταῦτα διὰ νὰ τὸν δεφένδεύσῃ κατὰ τοῦ τυράννου Μαχμούτ, ὅπου εἰρκτῇ παραδούς τὸν τε πατέρα του καὶ τοὺς ἀδελφούς του κατεδίωκε καὶ αὐτὸν διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ (τὴν αὐτὴν τε δεφένδευσιν ἐζήτηε ὁ Ταμάσης καὶ παρὰ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη πέμψας πρέσβεις του εἰς τὴν Πόλιν, ἀλλ' οὐδὲν διεπράξατο·) ἔδιδεν αὐτὰ τῷ Πέτρῳ διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ φυλάξῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν του τὸ λοιπὸν μέρος τῆς τῶν Περσῶν καὶ πατρικῆς του βασιλείας. Ὁ Πέτρος λοιπὸν εἰς αὐτὴν τὴν συμφωνίαν ὑπισχεῖτο νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τοῦ τυράννου Μαχμούτη εἰς τὴν Περσίαν πρὸς βοήθειαν τοῦ παναθλίου Ταμάση.

Ὁ Ἐπίτροπος Ἰμπράημ-πασσᾶς διὰ νὰ καταπέσῃ τὸν σουλτάν Ἀχμέτην νὰ μὴ ζητῇ πόλεμον κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ρούσων Πέτρου, πέμπει μὲ στρατὸν εἰς τὴν Περσίαν τὸν ἡγεμόνα τοῦ Βὰν καὶ ὑποτάσσει τὰ κάστρα καὶ ἐπαρχίας τῶν Περσῶν Καζβίν, Τέβρις καὶ Ἐριβάνι καὶ τὴν μέχρι τοῦ Χαμεδὰν ἐπαρχίαν. Ἄλλοι δὲ ἔγραψαν ὅτι νὰ ὑπέταξαν οἱ Τούρκοι

τὸ Χαμεδὰν, τὸ Ἐρδεβίλ καὶ τὸ Τέβρις, ἐνῶ δὲν ἦσαν ποσῶς στρατιῶται Πέρσαι πρὸς δεφένδευσίν του, καὶ οἱ πολῖται Γκιουρτζῆδες ἐπολέμησαν μάλα ἀνδρείως, φονεύσαντες πολλοὺς Τούρκους, καὶ ἐφονεύθησαν καὶ ἐξ αὐτῶν οὐκ ὀλίγοι, καὶ τέλος παρεδόθησαν.

Οἱ Ἀρμένιοι τοῦ Ναγκιβὰν ἐν τούτοις εἶχαν προσκαλέσει τὸν ῥηθέντα ἡγεμόνα τοῦ Βὰν νὰ ἔλθῃ νὰ τοὺς ὑποτάξῃ, ἀλλ' ἔθανεν αὐτὸς ἐν τῷ πολιορκεῖν τὴν πόλιν Τέβρις.

Ὁ ἡγεμὼν τῆς Ἀρμίδης εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἐριβάνι, καὶ παρέτεινον οἱ Τούρκοι τὰς ἀρπαγὰς των ἕως εἰς τὸ Χαμεδὰνι, μηδενὸς ὄντος τοῦ προμαχομένου, διὰ τὰς ἀταξίας καὶ δυστυχίας τὰς ἐν τῇ Περσίᾳ.

Ὁ τύραννος Μαχμούτης μανίᾳ τινι φερόμενος φονεύει ἰδιοχείρως ὅλους τοὺς υἱοὺς καὶ ἀνεψιούς τοῦ σάχ Χουσεΐνη, ἑκατὸν τὸν ἀριθμὸν.

Γίνεται συμφωνία μεταξὺ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη καὶ τοῦ Πέτρου· περιεῖχεν ἄρθρα ἕξ· οἰκιοῦνται ἐν αὐτοῖς αὐτοὶ οἱ δύο τὰς ἐπαρχίας ὅπου ἤρπασαν ἀπὸ τὴν Περσίαν· καὶ εἰς τὸ ἄ ἄρθρον ὁ σουλτάν Ἀχμέτης ὑπόσχεται νὰ δεχθῇ τὸν σάχ Ταμάση διὰ βασιλέα τῶν Περσῶν καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ παντοίως διὰ νὰ θεμελιωθῇ εἰς τὸν θρόνον του, ἂν στέρξῃ νὰ ἐνεργηθοῦν τὰ ἄρθρα αὐτῆς τῆς συμφωνίας, ἣτις ὑπεγράφη παρὰ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη τῇ ἡ τοῦ Ἰουλίου, καὶ ἡ ἐπικύρωσις τοῦ Πέτρου εἶχεν ἔλθει εἰς τὴν Πόλιν μὲ τὸν Ῥομαντζόφ.

Καὶ τοι φυγὰς ὁ σάχ Ταμάσης εἰς τὸ Μαζενδερὰνι διὰ τὴν καταδρομὴν τοῦ Ἐσεφῆ, δὲν ἐδέχθη τὰ ἄρθρα αὐτὰ, ἀλλ' ἔγραψε τῷ Πέτρῳ τὸ ὅτι δὲν δέχεται βοήθειαν ὅπου τοῦ τὰς πωλοῦν τόσον ἀκριβὰ, καὶ ἐνόμιζε πῶς νὰ εἶναι ἀρκετὰ πληρωμένος μὲ τὴν παραχώρησιν τοῦ Δαγιστανίου καὶ τοῦ Σιρβάν, καὶ ὠνόμαζε τὴν συμμαχίαν αὐτὴν ὅπου τὸν ὑπεσχέθησαν δόλιον καὶ μυσαρὰν. Ὁθεν ὁ σουλτάν Ἀχμέτης δὲν τὸν ἐβοήθησε πλέον καὶ κατεκράτει τὰς ἀς ἤρπασε περσικὰς ἐπαρχίας, τὴν Γεωργίαν δηλαδή, ὅλην σχεδὸν τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὸ Χαμεδὰνι. Ὁ Πέτρος πάλιν ἐκυριάρχει τὴν δυτικὴν ἀκτὴν τῆς Κασπίας θαλάσσης, τὸ Χαρασάνι, τὸ Κερμὰν καὶ τὸ Δαγιστὰν. Ὁ Ἐσεφῆς ὦριζε τὸ Ἰσπαχὰν καὶ τὸ Σιράζ· καὶ ὁ σάχ Ταμάσης ὦριζε μόνον τὸ Ἀζερπεγιάν, τὸ Μαζενδερὰν καὶ τινὰ μέρη εἰς τὸ Ἰράκ· Ἀτζαμι, ἣτοι τὴν ἣν ὦριζε μόνον ὁ πατὴρ τοῦ Κύρου ἐπαρχίαν.

Ὁ σάχ Ταμάσης λοιπὸν μὲ τὸ νὰ μὴν ἐδέχθη τὰ ἄρθρα τῆς μεταξὺ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ καὶ τοῦ Πέτρου συμφωνίας δὲν ἐβοηθήθη πλέον μήτε ἀπὸ τὸν Πέτρον διὰ νὰ μὴ φανῇ πῶς κάμνει παράθασιν ὁ Πέτρος εἰς τὴν μεταξὺ του καὶ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη συμφωνίαν, τῆς ὁποίας τὸ δ' ἄρθρον περιεῖχε τὸ, ἂν μὴ δεχθῇ ὁ σάχ Ταμάσης τὴν συμφωνίαν αὐτὴν, ὁ Ἀχμέτης καὶ ὁ Πέτρος νὰ ἀκολουθοῦν εἰς τὸ νὰ τὸν παίρνουν καὶ ἄλλας του ἐπαρχίας, ὅπου αὐτοὶ οἱ δύο νὰ μοιράζων μεταξὺ τους τίς ποῖαν νὰ πάρῃ· καὶ πῶς ὁ Πέτρος νὰ ἔχῃ χρέος νὰ μεσολαβῇ ἢ νὰ πολεμῇ διὰ νὰ μένουν εἰς τὸν σουλτάν Ἀχμέτην αἱ ἀρπαγεῖσαι παρ' αὐτοῦ περσικαὶ ἐπαρχίαι.

Ἀναλαμβάνει πάλιν τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἀντιοχείας ὁ προρῆθεις Κύριλλος ὁ Γ' ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Οἱ πολῖται τῆς

ἐν τῇ Συρίᾳ Βεῤῥοίας ἐλθόντες εἰς τὴν Δαμασκὸν προβάλλουσι τῷ κυρ Κυρίλλῳ αὐτῷ ἵνα χειροτονηθῇ αὐτοῖς Βεῤῥοίας ἐπίσκοπος ὁ συμπολίτης αὐτῶν Ἀθανάσιος ὁ πρεσβύτερος· ὁ Κύριλλος ὑπεσχέθη μὲν, ἀλλ' ὕστερον μεταγνοὺς οὐ κεχειροτόνηκεν. Ὅθεν οἱ Χαλεπλήδες μετὰ τὸ ἄρξι τοῦ πασσᾶ τῆς Δαμασκοῦ εἰς τὴν Πόρταν ἐκλέγουσιν αὐτὸν πατριάρχην Ἀντιοχείας κατὰ μῆνα Αὐγούστου ἐτεῖ 1724· καὶ ἦσαν ἐν ταύτῳ δύο πατριάρχαι Ἀντιοχείας, ὁ μὲν Κύριλλος καθήμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν, ὁ δὲ Ἀθανάσιος οὗτος ὁ Γ' καθήμενος εἰς τὸ Χαλέπι· ὅστις εἰδὼς τὸ φύσει ἐπικλινὲς τῶν Χαλεπλήδων εἰς καλοφαγίαν τε καὶ πολυφαγίαν τοὺς ἔδωκεν ἄδειαν ἰχθυοφαγεῖν Τετράδα τε καὶ Παρασκευὴν, καὶ τῇ τεσσαρακοστῇ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων μόνον 12 ἡμέρας νηστεύειν· τοῦτο δὲ πεποίηκε μᾶλλον νουνεχῶς καὶ πολιτικῶς· κατενόει γὰρ ὅτι ἂν δὲν τοὺς δώσῃ τὴν ἄδειαν θέλουν τὴν λάβει παρὰ τῶν παπιστῶν παπάδων, πολλῶν ὄντων καὶ τὴν τῶν ὀρθοδόξων πρὸς τὸν παπισμὸν ἐπιστροφὴν περὶ πλείστου ποιουμένων, καὶ ἔργον καθαυτὸ ἐν τῇ Βεῤῥοίᾳ καὶ πρῶτιστον τοῦτο ἐπαγγελλομένων.

Ὁ πατριάρχης Ἱερεμίας ἐφέρετο δραστηριώτερον εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πατριαρχείου του, ζῶν ἀφιλοπροσώπως καὶ πρὸς χάριν οὐδὲν ποιῶν ἐπ' ἀναιρέσει τοῦ δικαίου· ὅθεν ὑπέστη τοιοῦτόν τι. Ὁ Πέτρος ὁποῦ μὲ κόπους δυσυποίστους μετεμόρφωσε θαυμασίως τοὺς Ρούσσους καὶ τοὺς ἐξεπαιδύσαν ὅλας τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας καὶ ἐγύμνασε καὶ τὸ στρατιωτικὸν του εἰς τὰ πολεμικὰ καὶ εἰς τὴν τακτικὴν, προνοῶν τὴν ὑγίειαν του, μὲ τὸ νὰ μὴ ἔχη τὸ κλίμα τροφὰς ἀβλαβεῖς διὰ τὰς νηστείας εἶχε ζητήσει παρὰ τοῦ πατριάρχου Κυρ Ἱερεμίου τὸ νὰ τοὺς δοθῇ ἄδεια νὰ καταλύουν μόνον εἰς καιρὸν πολέμου. Τὸν εἶχε στείλει φιλίας χάριν δύο σορόκια σαμουρία καὶ τέσσαρας εἰκόνας· ἐφοβήθη νὰ τὰς βάλῃ εἰς τὸ πατριαρχεῖον καὶ τὰς ἔβαλεν εἰς τὸ μοναστηρίδιον τὸ κατὰ τὴν νῆσον τῆς Προποντίδος Πρώτην, ὅπου σώζονται καὶ μέχρι τῆς σήμερον, θαυμασιώταται. Καὶ τότε μὲν διὰ συνουδικῷ γράμματος, συγκατανεύσει καὶ ὑπογραφῇ τῶν ἀρχιερέων ἔδωκεν τὴν ἄδειαν μυστικώτατα· τανῦν δὲ συγχισθέντες ἐπὶ τῇ τοῦ πατριάρχου δραστηριότητι γράφουσι κατ' αὐτοῦ ἀρζουχάλι τὸ πῶς εἶναι μισθωτὸς τῶν Ρούσσων, καὶ πῶς τοὺς ἔδωκεν ἄδειαν νὰ κρεωφαγοῦν διὰ νὰ ἔχουν δυνάμεις νὰ πολεμοῦν μετὰ τοὺς Τούρκους, καὶ τὸ ἔδωκεν τῷ ἀνακτι μὲ τὸ μέσον τοῦ ἀρχιδιακόνου του Μαρμαρηνοῦ τοῦνομα Ἀνθίμου, ἐνδυσθέντος γυναικείαν στολήν· ἔστειλεν ὁ ἀναξ τὸ ἀρζιχάλι τῷ Ἐπιτρόπῳ προστάξας νὰ τὸν ἀνασκοποῖ εὐθύς οὖν ἐσηκώθη ὁ πατριάρχης εἰς τὸν μουτζούραγαν. Δραμῶν ὁ Μανουὴλ Ὑψηλάντης εἰς τὸν Μεχμέτ-κεαγιάν τὸν κατέπεισεν ὅτι συκοφαντία τὸ πρᾶγμα καὶ σκευωρία τινῶν ὁποῦ μὲ τὸ νὰ μὴ κάμῃ τὰ ζητήματά τοὺς ἠθέλησαν νὰ τὸν ἀφανίσουν, ἀνθρωπὸν ὁποῦ πρὸς χάριν οὐδὲν ἀποφασίζει, καὶ χαλιναγωγεῖ καὶ παιδεύει ἀσπόνδως τοὺς καὶ μικρὸν ἀτακτοῦντας· πληρώνει λοιπὸν 200 πουργεῖα, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἀντὶ φόνου ἐφόρεσε καθάδι παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου, καὶ ἐστάλη εἰς τὸ πατριαρχεῖον προσταχθεὶς νὰ ἐπισκέπηται τὸν βαγιάν καὶ νὰ παιδεύῃ τοὺς ἀτάκτους. Ἐσυγχώρησε τὸν ἀρχιδιακόνον ἐλθὼν μαρτυρήσαντα τὴν σκευωρίαν, καὶ ὕστε-

ρον τὸν ἐπροβίβασεν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Τήνου. Ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς οὐδένα παρηνώχλησε, μόνον τοὺς ἔκαμε νὰ πληρώσουν τὸ ἥμισυ τῆς ζημίας.

Ἐτεῖ σωτηρίῳ 1724.

Ἀσθενήσας ποδαλγία εἰς τὴν Δαμασκὸν ὁ Ἀντιοχείας Κύριλλος ἔδωκε τὴν κλειδα τοῦ σενδουκίου του εἰς τὸν διάκονόν του διὰ νὰ τὸν φέρῃ ἔξοδα. Εἶχεν εἰς αὐτὸ χρήματα ἱκανὰ διηρημένα εἰς δεσίματα· ἔκλειψεν ὁ διάκονος ἐν τούτων ὁποῦ ἔλαχε νὰ περιέχῃ φλωρία 1,000. Ἀπαλλαγείς οὖν τῆς νόσου καὶ ἐξετάσας τὸ σενδοῦκι, καὶ κατιδὼν ὅτι λείπει τὸ ἐν τῶν δεσιμάτων ἀφώρισε τὸν κλέψαντα· ὅστις λειτουργήσας μέλλων ἐξωμολογήθη εἰς αὐτόχθονα πνευματικόν, ὅστις κρυφῇ ἐπαπίστισεν. Εἰπόντι οὖν ὅτι, «μέλλω συλλειτουργῆσαι τῷ δεσπότη ἀφορίσαντι διὰ τὰ 1,000 ἄπερ ἔκλειψα φλωρία,» ἀπεκρίθη τὸ, «δός μοι τὰ κλαπέντα, καὶ γὰρ μὲ τρόπον δίδω τῷ πατριάρχῃ, καὶ σὺ λειτούργησον». Λαβὼν οὖν εἶπε τοῖς ὁμοπίστοις αὐτοῦ, «ἰδοὺ εὗρομεν τὸν τρόπον νὰ ἐλκύσωμεν τὸν πατριάρχην διὰ τὴν φιλαργυρίαν του μὲ αὐτὰ τὰ ἰδικά του 1,000 φλωρία». Ἀπήγαγον οὖν αὐτῷ 250 φλωρία λέγοντες ὅτι ἐπειδὴ καὶ μὲ τὴν ὑπεράσπισίν του ζῶσιν ἐκεῖ, παρακαλοῦν νὰ τὰ δεχθῇ, ἀφιερωθέντα τῷ θρόνῳ ὑπὸ παπιστοῦ τινος ἤδη θανόντος· τὰ ἐδέχθη, τοὺς εἶπε νὰ ἔρχωνται εἰς τὴν ἐκκλησίαν του καὶ νὰ διδάσκωσι τὸν λαὸν εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἐδίδασκον οὖν, καὶ κατ' οἴκους εἰσερχόμενοι ἔσπερον τὸν παπισμὸν· μετὰ τινος μῆνας τοῦ ἐπήγαν ἄλλα 250 καὶ ἠξιώθησαν μείζονος περιποιήσεως. Χριστιανοὶ τινες τὸν εἶπον ὅτι διδάσκουσι κακῶς εἰς τὰ σίτια, καὶ τοὺς ἀπεκρίθη τὸ ὅτι εἰσὶ βάρβαροι. Ὑστερον τὸν ἔδωκεν καὶ ἐκ μέρους τοῦ πάπα 500 φλωρία λέγοντες νὰ τὸν γράψῃ ὅτι τὰ ἔλαβε, καὶ γράψαντες καὶ αὐτοὶ καθὼς ἤθελον τὸν εἶπαν νὰ τὸν στείλῃ καὶ πεσχέσι. Ἀγοράσας οὖν 600 γροσίων φαρφουρία τὰ ἔστειλε μὲ τὸν ἀνθρωπὸν του Σεραφεῖμ, παπολάτρην ἤδη, καὶ ἐκοινολογήθη εἰς τὴν Ῥώμην τὸ ὅτι ὁ Ἀντιοχείας ἐπαπίστισεν. Ἐστειλεν οὖν καὶ ὁ πάπας τῷ Κυρίλλῳ ἐν φελόνι 15 γροσίων, πατερίτζαν γροσίων 10 καὶ κομβοσχόινια τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου. Ἐν τούτοις Εὐθύμιός τις ἀνεψιὸς τοῦ φηθέντος Σεραφεῖμ, γνωστὸς τῷ ἡγεμόνι τῆς Σιδωνίας, ἐδεήθη αὐτοῦ νὰ προστάξῃ νὰ τὸν χειροτονήσουν Πτολεμαῖδος, διὰ νὰ εἶναι καυτὸς ἐπίσκοπος εἰς τὸν τόπον ὁποῦ ὁ πασσᾶς ὀρίζει. Οὗ γενομένου καὶ ἀνυποίστου φανέντος, διὰ τὸ παρ' ἐνορίαν, τῷ πατριάρχῃ τῶν Ἱεροσολύμων Χρυσάνθῳ ἔπεμψε τὴν καθάρισιν τοῦ Εὐθυμίου τῷ Ἀντιοχείας αὐτῷ Κυρίλλῳ. Ἐν τούτοις εἶχε μετατεθεῖ εἰς τὴν ἡγεμονίαν τῆς Δαμασκοῦ ὁ ἡγεμὼν τῆς Σιδωνίας. Ὁ Κύριλλος οὖν λογιζόμενος τὸ ὅτι συγγενὴς τοῦ Σεραφεῖμ ὁ Εὐθύμιος οὐκ ἀνέγνω τὴν καθάρισιν· ἀλλ' ἐπανακάμψαντος τοῦ Σεραφεῖμ ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ἰδὼν ὅτι τὸ πεσχέσι τοῦ πάπα ὀλίγον εἰς καιρὸν ὁποῦ ἤλπισε πολλὰ, ἀνέγνω τὴν καθάρισιν. Ὁ Εὐθύμιος ἀπελθὼν πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῆς Δαμασκοῦ εἶπε τὸ, «Μὲ ἀφώρισεν ὡς Φράγκον, δὲν εἶμαι, ἰδὲ τὰ ἐνδύμα-

τά μου». Ὁθεν ὁ ἡγεμὼν ὀργισθεὶς κατὰ τοῦ Κυρίλλου, ἔπαυσε τὴν ὀργὴν του μὲ καταβολὴν ἰκανῶν φλωρίων.

Θνήσκει εἶτα ὁ Κύριλλος καὶ ἐπιβιοῖ ὁ Ἀθανάσιος μόνος πατριαρχεῦον εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀντιοχείας ὀλοκλήρον ὀρθοδόξως καὶ ἐναρέτως καὶ διὰ τὴν φρόνησιν ὑπερεπαινούμενος.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπῆλθον ἀγῶ εἰς τὸ Γιάσι, φθάσας κατὰ μῆνα Ἰούνιον, ἐπὶ παιδείᾳ τῆς ἑλληνικῆς γλώττης παρὰ τῷ διδασκάλῳ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίης Μιχαὴλ Ρακοβίτζα βοεβόδα, τῷ ἱερομονάχῳ Ναθαναὴλ Χίφ τῷ Καλλονάρῃ.

Ἔτει σωτηρίῳ 1725.

Ὁ πασᾶς τοῦ Βαγδατίου μὲ στρατὸν ἐφορμᾷ κατὰ τοῦ τυράννου Ἐσρέφη καὶ ἔρχεται νὰ τὸν πολεμήσῃ εἰς τὸ Ἰσπαχάνι καθ' ὁδὸν ὑποτάσσει πολλὰς πόλεις. Φοβηθεὶς ὁ Ἐσρέφης πέμπει πρέσβυν εἰς τὴν Πόλιν καὶ ζητεῖ τὴν μετὰ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη εἰρήνην· δὲν εἰσακούεται μὲ τὸ νὰ ἤθελε νὰ τὸν δεχθῶν ὡς νόμιμον βασιλέα καὶ ἰσότιμον μὲ τὸν βασιλέα τῶν Ὀθωμανῶν.

Ἐπασχεν ὁ Πέτρος πρὸ πολλοῦ ἀπὸ ἀπόστημα καὶ ὑπέκειτο καὶ εἰς ἰσχυρίαν· οἱ πολλοὶ τοῦ κόποι οἱ σωματικοὶ καὶ αἱ μέριμναι τῆς ψυχῆς ἠύξησαν τὸ πάθος του καὶ ἔκαμαν νὰ πλησιάζῃ καὶ τὸ τέλος του, καὶ ἀπέθανε τῇ κῆ τοῦ Ἰανουαρίου εἰς τὰς τέσσαρας ὥρας τῆς ἡμέρας, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ διεδέχθη τὴν βασιλείαν ἡ σύζυγός του καὶ βασιλεὺς Αἰκατερίνη.

Πύξησεν ὁ Πέτρος καὶ τὸ βασιλικὸν εἰσόδημα, ἀναβιβάζωντάς το εἰς 13 μιλλιούνια ρούβλια εἰς καιρὸν ὅπου τὸ εὔρε 5 μιλλιούνια.

Αἱ ἐπισκοπαὶ ἦσαν 22, καὶ μὲ ὄλον ὅπου ἐπρόσθεσε πολλὰς ἐπαρχίας εἰς τὸ βασίλειόν του, τὰς ἔκαμεν ὀκτώ· ἐφύλαττεν ἐν εἰρήνῃ τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ρουσσῶν αὐτὸς ὁ ὀλίγος ἀριθμὸς τῶν ἐπισκόπων τῆς.

Ἔτει σωτηρίῳ 1726.

Ἡ ἄρτι βασιλεύσασα τῆς Ρουσίας βασιλεὺς Αἰκατερίνη δὲν ἔστειλε στρατεύματα εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν ἔχουσα τὴν φροντίδα τῆς συστάσεώς της εἰς τὸν νέον θρόνον της. Οἱ Τούρκοι τὴν ἀμεριμνίαν αὐτὴν βλέποντες δὲν ἠθέλησαν νὰ φυλάξουν τὸ ἀ ἄρθρον τῆς συμφωνίας ὅπου περιεῖχε τὰ σύνορα τῶν περσικῶν ἐπαρχιῶν ὅπου ἠρπάγησαν ἀπὸ τε τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη, καὶ ἐφρατασιοκοποῦσαν νὰ ἀρπάσουν ἀπὸ τοὺς τόπους τοῦ Πέτρου ὅπου ἐπῆρε παρὰ τῶν Περσῶν. Ὁ Ῥομαντζὸβ διωρισμένος εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον τῶν συνόρων ἐβίαζε νὰ τὸ τελειώσῃ, ἀλλ' ὁ πρέσβυς τῆς Φραντζας, κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ ῤηγός του, ἀνέτρεπε τὰ κινήματά του, καὶ δὲν ἐστάθη τρόπο· νὰ διορισθῶν αὐτὰ τὰ σύνορα τῶν νεοκτῆτων ἐπαρχιῶν.

Φθάνει λοιπὸν ἐν τούτοις ὁ ἡγεμὼν τοῦ Βαγδατίου εἰς τὸ Ἰσπαχάνι·

συγκροτεῖται πόλεμος μὲ τὸν Ἐσρέφην, παρατείνεται ὥρας ὀκτώ, καὶ τέλος ἠττῶνται οἱ Τούρκοι ὀλοτελῶς φονευθέντων ἐν τῷ πολέμῳ 12 χιλ. Τούρκων. Εἰς τὴν Πόλιν μαθόντες τὴν ἠτταν καὶ τὴν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ καὶ Σμύρῃ ἐπισυμβᾶσαν ἀποστασίαν ἐβιάσθη ὁ Ἰπραῆμ-πασσᾶς νὰ εἰρηνεύσῃ μὲ τὸν Ἐσρέφην καὶ νὰ τὸν δεχθῆ νόμιμον βασιλέα τῶν Περσῶν. Τὴν δὲ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἀποστασίαν κατήργησεν ὁ Καμπά-Κουλάκης κεχαγιάς τοῦ τότε ἡγεμόνος Αἰγύπτου, καὶ ὁ προεξάρχων τῆς ἀποστασίας δόλφ καὶ ὑποκρίσει καὶ πλασταῖς περιποιήσεσι μεταπεμφθεὶς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐπνίγη καὶ ἐβρίφη τὸ σῶμά του εἰς τὴν Προποντίδα. Ἐγένεον οὖν εἰρήνη καὶ συμφωνία ἀγάπης μεταξὺ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη καὶ τοῦ ἀντάρτου Ἐσρέφη καὶ ἔπαυσαν αἱ μεταξὺ Περσῶν τε καὶ Τούρκων μαιωνίαι καὶ αἱ ἀρπαγαὶ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη εἰς τὰς περσικὰς ἐπαρχίας, καὶ ἔμεινε κυριάρχης ὢν ἐς τότε ἤρπασεν ἐπαρχιῶν. Ὁ τύραννος Ἐσρέφης αὐτὸς κατανόησας ὅτι μέλλει νὰ πολεμηθῆ παρὰ τοῦ Ναδὶρ-Κουλοῦ-χάνη φονεύει τὸν δὲ ἔχεν ἐν τῇ εἰρκτῇ σάχ Χουσεῖνην.

Ἡ Μαριώρα, ἀδελφὴ τοῦ Δραγομάνου τῆς Πόρτας Γρηγορίου Γκίκα καὶ θυγάτηρ τῆς Ρωξάνδρας θυγατρὸς τοῦ Ἐξ ἀπορρήτων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαυροκορδάτου, εἶχεν ἄνδρα τὸν Λάσκαριν Μαμωνᾶν (κατήγετο δὲ ἀπὸ Μωρέως, καὶ εἰσὶ καὶ μέχρι τοῦδε Μαμωνᾶδες εἰς τὸν Μωρέαν συγγενεὶς του). Εἶχε γεννήσει καὶ δύο τέκνα αὐτὸς μετὰ τῆς Μαριώρας αὐτῆς, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκὸς τυφλωθεὶς τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν, ἀηδίαζεν ἡ σύζυγός του ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐζήτηε νὰ τὸν χωρίσῃ, διὰ νὰ τὴν πάρῃ εἰς γυναῖκα Ἀνδρόνικος ὁ Χρυσσοκουλαῖος. Ἐζήτησεν οὖν ἡ μήτηρ αὐτῆς Ρωξάνδρα παρὰ τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου νὰ δώσῃ τὸ διαζύγιον· δὲν ἠθέλησε· τὸ ἐπρόβαλε καὶ ὁ ἀδελφὸς της Δραγομάνος, καὶ πάλιν δὲν ἠθέλησε· δὲν ἤκουσε περὶ τούτου, προβληθέντος καὶ αὐθὶς καὶ μάλα αὐθὶς καὶ αὐθὶς, οὔτε τὰ ταξίματα τῶν οὔτε τὰ δῶρά τῶν οὔτε τὰς ἀπειλάς τῶν, ἀλλ' ἐπέμεινε λέγων τὸ, αὐτὸς ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω· καὶ ὡς εἶθε πάντοτε νὰ μὴν κάμῃ ποτὲ κἀνὲν πρᾶγμα ἢ παράνομον ἢ ἀσυνείθιστον, οὕτω καὶ τανῦν ἐκινεῖτο κατὰ τὴν ἀνέκαθεν συνήθειάν του.

Ἔτει σωτηρίῳ 1727.

Διὰ σκανδάλων τοῦ τε ἀρχιατροῦ τοῦ Μιχαὴλ βοεβόδα, Σγουρομάλλη Καρατζᾶ καὶ τοῦ συγγάμβρου του Γεωργίου Κάλφογλου (ἦσαν δὲ οὗτοι ἀμφότεροι γαμβροὶ τοῦ καπικεχαγιά Θεοδώρου,) συγχίζεται μετὰ πολλὰ ὁ Μιχαὴλ-βοεβόδας μὲ τὸν ῤηθέντα Μανουὴλ Ὑψηλάντην, καὶ διώκει ἀπὸ τὸ Γιάσι καὶ τὸν ἀδελφόν του Κωνσταντῖνον Ποστέλνικον τὸν καὶ Μέγαν ῤήτορα τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωάννην Ἄγαν, καὶ τοὺς δύο γαμβροὺς αὐτοῦ Διαμαντῖν ῤάζον καὶ Γεώργιον Μουρούζην, καὶ τὸν πατέρα μου Θεόδωρον καμαράσην τῶν Ὀκνῶν, κατὰ μῆνα Μάϊον. (Ἐμὲ δὲ συμμαθητιῶντα μετὰ τῶν πεῖζαδέδων αὐτοῦ, ὡς παιδίον

μικρόν οὐκ ἐδίωξε μετὰ τῶν συγγενῶν μου.) Γράφει ὁ Μανουὴλ τῷ Μιχαὴλ βοεβόδα τῇ τεσσαρακοστῇ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ζητῶν συγχώρησιν καὶ παρακαλῶν νὰ δεχθῆ ἄλλοτε πάλιν τοὺς συγγενεῖς του πέντε εἰς τὴν δούλευσίν του· δὲν εἰσηκούσθη. Γράφει τὰ αὐτὰ καὶ τῇ τεσσαρακοστῇ τῆς Παναγίας, καὶ πάλιν δὲν εἰσηκούσθη. Πέμπει γράμμα συστατικὸν τοῦ Μεχμέτ-κεαγιά, ἀλλ' ὁ ἀρχίατρος του Σγουρομάλλης ὁ προῤῥήθεις τὸν καταπίθει ὅτι ψευδὴς ἡ βούλλα τοῦ γράμματος, ὅθεν ἀπράκτικος καὶ τὸ γράμμα. Προβάλλει οὖν ὁ Μανουὴλ τῷ Μεχμέτ-κεαγιά τὴν πτώσιν τοῦ Μιχαὴλ βοεβόδα καὶ τὴν αὐθέντευσιν τοῦ Δραγομάνου τῆς Πόρτας Γρηγορίου Γκίκα· δὲν ἐδέχθη ὁ σουλτὰν Ἀχμέτης τὴν ἐξωσιν τοῦ Μιχαὴλ βοεβόδα διὰ τὴν κατὰ τῶν Κατάνων νίκην. Ἐρμήνευσεν ὁ Μανουὴλ τὸν Ἐπίτροπον νὰ εἴπῃ τῷ ἄνακτι ὅτι μόνος του παραιτεῖται, ἤτοι κάμνει ἰσ τιφ ἄ, μὲ τὸ νὰ θέλῃ νὰ ἔλθῃ πρὸς καιρὸν νὰ ἡσυχάσῃ ἀφοῦ ἐδούλευσε κατὰ σειράν χρόνους ἑνδεκα· τὸ ἐπίστευσεν ὁ βασιλεὺς, καὶ μαζιλευθεῖς ὁ Μιχαὴλ βοεβόδας, γίνεται αὐθέντης Μολδαβίας ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας Γρηγόριος ὁ Γκίκας κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον.

Ἀσχάλλων οὗτος κατὰ τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου διὰ τὴν παρακοὴν τῆς παρακλήσεώς του τῆς διὰ τὸ διαζύγιον εὔρε καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς ἀσχάλλοντας διὰ τὸ τοῦ Κυρ Ἱερεμίου ἐν τῷ πατριαρχεῦσιν δραστήριον· ὅθεν ἀποφασίζεται κρυφῆ μεταξύ τινῶν ἀρχιερέων ἢ τοῦ Κυρ Ἱερεμίου πτώσις καὶ ζητεῖται ἄδεια διὰ λαϊκῆς χειρὸς παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τοῦ Μεχμέτ-κεαγιά νὰ ἐκλέξουν ἄλλον εἰς πατριάρχην. Δοθείσης τῆς ἀδείας, εἰς τὸ σπίτι τοῦ Ἡρακλείας Καλλινίκου τὸ ἔξω τῆς πύλης τοῦ Φαναρίου νύκτωρ καὶ κρυφῆ συναχθέντες ἐκλέγουσι τὸν οἰκοδεσπότην Ἡρακλείας· ἡμέρας ἄρτι διαγελώσης τὸν εὔρον νεκρὸν· ὅθεν φοβηθέντες μήπου λάβῃ εἰδήσιν ὁ Ἱερεμίας καὶ φθάσῃ καὶ τοὺς παιδεύσῃ, πάλιν διὰ λαϊκῆς χειρὸς μνηύουσι τῷ Μεχμέτ-κεαγιά ὅτι ἐξελέξαντο ἐν πέμπουσι τῇ Ὑψηλότητι του Νικομηδείας Παΐσιον μὲ εἰδήσιν τάχατες ὅτι ἀκόμη ἢ ἐκλογή των δὲν ἐγίνε· ὡς εἰδήμονα οὖν τῆς τουρκικῆς γλώσσης καὶ εὔροισιν γλώττης πλουτοῦντα παρακαλοῦσι τὸν Νικομηδείας Παΐσιον ἀπελθεῖν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἀναγγεῖλαι τῷ κεαγιάπερ τὸ τῆς ἐκλογῆς ἀτελείωτον.

ΚΕΦ. Ε΄.

Πατριαρχεῖα τοῦ Κωνσταντινουπολίτου Παΐσιου τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας.

Ἐίγε γένει Δραγομάνος τῆς Πόρτας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Γρηγορίου Γκίκα Ἀλέξανδρος. Σὺν αὐτῷ οὖν ἀνταμώσας, ὡς σύνθητες, ὁ Κυρ Παΐσιος τὸν Μεχμέτ-κεαγιά εἶδε παρ' αὐτῷ τὸ ἐσφραγισμένον ἔγγραφο τῶν ἀρχιερέων περὶ τῆς ἐκλογῆς του, καὶ εὐθὺς ἔστειλε τζαούσην εἰς τὸ πατριαρχεῖον νὰ σηκώσῃ τὸν Ἱερεμίαν· οὗ γενομένου ἔτρεξαν εὐθὺς οἱ ἀρχιερεῖς εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ ἀναβάντες εἰς τὸν Ἐπίτροπον παρέστησαν τὸν ἐκλεχθέντα Παΐσιον, καὶ ἐφόρεσε καθάδι διὰ τὴν πατριαρχεῖαν μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς, κατὰ τὴν συνθήειαν, καὶ ἤλθον μὲ τὸ συνειθισμένον ἀλαί, καὶ ἐγίνεν ἡ μετὰθεσις ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, Νοεμβρίῳ, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἔκαμαν Ἡρακλείας τὸν ποτε Χίου καὶ ὕστερον Νικαίας Γεράσιμον, ὡς δραστηριωτέρως κινήθηεντα καὶ διατάξαντα τὰ πάντα εἰς αὐτὴν τὴν πατριαρχεῖαν μετὰ τὴν ἀποπληξίαν τοῦ Καλλινίκου.

Τῇ ὕστεραίᾳ ἐξωρίσθη ὁ Ἱερεμίας εἰς τὸ Σινᾶ, καὶ ἐγράφη ἡ καθαίρεσις του, παθητικῶς λίαν ἀλλ' οὐκ ἀληθῶς, παρὰ τοῦ Μεγάλου Ἐκκλησιάρχου Κριτίου, ἀνδρὸς λίαν ἐπικλινοῦς εἰς τὸ κακολογεῖν, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἀξία σημειώσεως ἢ τοιαύτη του σύνθεσις· πρὸς χάριν γὰρ διαγίνεται κακολογῶν ἀλλ' οὐ διὰ τὴν φίλην ἀλήθειαν· ἐδόθη καὶ τὸ πολυκάματον διαζύγιον τῇ ταλαιπώρῳ Μαριώρᾳ, καὶ ἐστεφανώθη μὲ τὸν Ἀνδρόνικον τὸν Χρυσοσκουλαῖον, ὃν καὶ ὁ νέος ἡγεμὼν Γρηγόριος Γκίκας, ὡς ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸν, τῷ ὀφφικίῳ τῆς μεγάλῃς κομισίας τετίμηκε, πενέστατον μέχρι τοῦδε καὶ ἰδιαιτέρως νικοτιανοπώλην ὑπάρχοντα.

Ὁ πατριάρχης Παΐσιος δίδωσι τῷ Ἱεροσολύμων Χρυσάνθῳ ἐγκύκλιον συνοδικὴν ἐπιστολὴν ὑπὲρ βοηθείας τοῦ Ἁγίου Τάφου, προτρέπων τὴν τῶν Χριστιανῶν ἐλεημοσύνην, καὶ τοὺς ἐμποδίζοντας τὸ θεάρεστον τοῦτο ἔργον ἀφορισμῷ καθυποβάλλων, κατὰ μῆνα Αὐγούστον.

Ἔτει σωτηρίῳ 1728.

Ἀναφαίνεται ὁ Ναδὶρ-Κουλης εἰς τὸ Χορασάν· προσκολλᾶται τῷ σάχ Ταμάση, ὀνομάζεται παρ' αὐτοῦ Ναδὶρ-Κουλοῦ-χάνης, πολιορκεῖ τὴν πόλιν Μεσέτ καὶ τὴν ὑποτάσσει· μητρόπολις δὲ αὕτη τῆς ἐπαρχίας Χορασάν. Ὁ

Ἐσρέφης ὁποῦ ἤλπιζεν ἀνακτήσασθαι ἅς ὑπηγάγετο ὁ Πέτρος περσικὰς ἐπαρχίας, καταλιπὼν τὸν σκοπὸν αὐτοῦ ἤρξατο σκοπεῖν ἀντιστῆναι τῷ σάχ Ταμάση ἀναφανέντι διὰ τοῦ Ναδὶρ-Κουλή-χάνη, εἰς τὸν ὅποιον καὶ τὸ Καντεχάρι μὲ ὄλην τὴν ἐπαρχίαν ἄνευ τινὸς βίας καὶ ἐθελουσίως ὑπετάγησαν.

Θνήσκει ὁ Ἀντιοχείας Ἀθανάσιος παραιτηθεὶς εἰς τὸν ἀρχιδιάκονόν του Σίλβεστρον, χάριν περιηγήσεως ἀπελθόντα εἰς τὸ Ἀγιώνυμον Ὄρος, εἰς προσκύνησιν τῶν ἐκεῖσε ἱερῶν μοναστηρίων. Ἀπελθὼν οὖν εἰς τὴν Κωνσταντίνου ὁ Σίλβεστρος καὶ χειροτονηθεὶς πατριάρχης Ἀντιοχείας ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Παΐσιου ἀπῆρεν ἐκεῖθεν διὰ τὴν ἐπαρχίαν του· καὶ φθάσας εἰς τὸ πανδοχεῖον λεγόμενον Χαντουμάνι, ἀπέχον τῆς Βερροίας ὡσεὶ μίαν ὥραν, οἱ προὔχοντες Χαλεπλήδες ἐξῆλθον εἰς προὔπαντησίν του· εἶχαν ἐτοιμάσει τράπεζαν πολυτελεστάτην, καὶ κατὰ τὴν ὁδοῖσαν αὐτοῖς ἄδειαν παρὰ τοῦ Ἀντιοχείας Ἀθανασίου εἶχον καὶ ἰχθύας εἰς τὴν τράπεζαν, καίτοι οὐσὶς Τετράδης· ὁ Σίλβεστρος ἰδὼν τοὺς ἰχθύας ἀνέτρεψε τὴν τράπεζαν μὲ τοὺς πόδας του καὶ ἤρξατο ἀφορίζειν αὐτῶν ὡς ἰχθυοφάγων. Εἰς τὴν μητρόπολιν οὖν ἐλθόντα ἐγειτόνευσον οἱ ἀφορισθέντες συγχώρησιν ἐλπίζοντες· ἀλλ' οὐ μόνον οὐκ ἔτυχον ταύτης, ἀλλὰ καὶ τῇ ἐφεξῆς Κυριακῇ ἐπ' ἐκκλησίας ἀφωρίσθη βαρέως πᾶς τις ὁ τοῦ λοιποῦ Τετράδα καὶ Παρασκευῆν ἰχθυοφαγεῖν τολμήσων· καὶ τοῦ λοιποῦ ἐρχομένους τοὺς προὔχοντας εἰς ἀντάμωσίν του σχεδὸν ὑποδοχῆς καὶ περιποιησεως ἀπαξιῶν, ἐτίμα καὶ ἐδεξιοῦτο πρὸς καταφρόνησιν αὐτῶν τοὺς κατωτέρους καὶ ἀφανιστέρους τῶν Χαλεπλήδων, ὅπερ αὐτοὺς ὑπερλύπει μὲν, ἀλλὰ πρὸς ὑπομονὴν παρεβιάζοντο ἑαυτούς. Ἐντυχὼν δὲ τῷ ἡγεμόνι τοῦ Χαλεπίου, ὡς συνήθες, μετὰ τὴν τρίτην ἔντευξιν συνέβη τισὶ τῶν προὔχόντων Χαλεπλήδων εἰς τὴν εἰρκτὴν βληθῆναι καὶ ζημίαν χρηματικῆς δόσεως ὑποστῆναι, ὡς παπισμῶ δουλεύουσιν· ὅθεν τὴν διαβολὴν αὐτὴν ἔργον τοῦ πατριάρχου ὑποτοπᾶσαντες πείθουσι διὰ χρημάτων τὸν ἡγεμόνα εἰρκτῇ παραδόναι τὸν πατριάρχην Σίλβεστρον· καὶ δόξαντος τούτου, ὄντι αὐτῷ τὸ δειλινὸν ἔν τινι λειμῶνι ἐμνήθη ἡ σκευωρία παρὰ τοῦ κοινού τῶν Βρετανῶν, καὶ ἵππων πεμφθέντων αὐτῷ τεσσάρων παρὰ τοῦ αὐτοῦ, ἐπιθὰς ἄνευ ἐφοδίων καὶ ἐνδυμάτων κατέλαβε τὴν Λαοδικεῖαν, ὅθεν καὶ διὰ νηὸς ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν τῷ ἐξῆς ἔτει. Οἱ τε Χαλεπλήδες ἔκτοτε ἠβηδὸν ἀποσκιρτήσαντες ὑπετάγησαν τῷ παπισμῷ, συγχωροῦντι αὐτοῖς οὐ μόνον ἰχθυοφαγίαν ἀλλὰ καὶ κρεωφαγίαν ὁπόταν ἐθέλωσιν, ἀντὶ τῆς προτέρας φιλίας μίσσος καὶ δυσμένειαν πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος ἐπαγγελλόμενοι.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπανῆλθον κάγω ἀπὸ Μολδαβίας εἰς τὴν Πόλιν, καὶ ἠκολούθουν τὰ μαθήματά μου παρὰ τῷ αὐτῷ Ναθαναὴλ Χίῳ τῷ Καλλονάρη μετὰ τῶν πεῖζαδέδων τοῦ μαζιλευθέντος Μιχαὴλ Ῥακοβίτζα βοεβόδα, οὗτινος μετὰ τὴν μαζιλίαν ἐλθὼν ὁ πατήρ μου εἰς τὸ Γιάσι πάλιν κμαράσης τῶν Ὀκνῶν μὲ ἐκράτησε παρ' ἑαυτῷ διὰ τὸν χειμῶνα.

Ἐτει σωτηρίῳ 1729.

Πόλεμος παρὰ τῷ Ἴσπαχάν τοῦ Ἐσρέφη μὲ τὸν Ναδὶρ-Κουλού-χάνην ἠττάται ὁ Ἐσρέφης καὶ φεύγει, καὶ τότε ὁ Ναδὶρ-Κουλού-χάνης ὠνομάσθη Ταμάς-Κουλού χάνης. Γίνεται καὶ δεύτερος πόλεμος καὶ πάλιν ἠττάται ὁ Ἐσρέφης, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ Ἴσπαχάν καὶ συμπεριλαθῶν ἄπερ εἶχε φεύγει νύκτωρ· ὅθεν εἰσέρχεται μετὰ δύο ἡμέρας εἰς τὸ Ἴσπαχάν ὁ Ταμάς-Κουλλῆς, καὶ τῇ ἐφεξῆς ἰ τοῦ Νοεμβρίου εἰσῆλθε μὲ πολὺ ἄλαϊ καὶ ὁ σάχ Ταμάσης. Ὁ Ἐσρέφης φυγὼν κατήντησεν εἰς τὸ Σιράζι, ὅπου συνήθροισε καὶ στρατοῦ 20 χιλ. ἀλλ' ἐφορᾷ κατ' αὐτοῦ τὸν Δεκέμβριον ὁ Ταμάς-Κουλλῆς, καὶ ἠττάται ἐν τῷ πολέμῳ κατὰ κράτος ὁ Ἐσρέφης καὶ φεύγει εἰς τὸ Καντεχάρι, ὅπου φονεύεται ὑπὸ τοῦ τοπάρχου, ὑποταγέντος ἤδη τῷ σάχ Ταμάση, ὡς εἴρηται.

Ὡς τὸσον εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν ἐγένετο περιποίησης καὶ μεγάλαι τιμαὶ εἰς τὸν πρέσβυν τοῦ Ἐσρέφη, τὸν ὅποιον εἶχε στείλει ἐκεῖ πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς μεταξύ του καὶ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ γενομένης εἰρήνης. Μόλις παρῆλθον οὕτω ἡμέραι ἀφοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Πόλιν, καὶ ἔφθασεν ἡ εἰδήσις τοῦ φόνου του· ἐλυπήθη ὁ Ἐπίτροπος Ἰσραήμ-πασσᾶς ἐπὶ τούτῳ, καὶ κατηγορεῖτο διὰ τὶ νὰ κάμη ἀγάπην μὲ τὸν ἀντάρτην Ἐσρέφην. Δὲν ἔπαυσεν ἐδῶ τὸ κακόν· καὶ γὰρ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔφθασε πρὸς ἐπὶ ὄνοματι τοῦ σάχ Ταμάση, προβάλλων τὸ νὰ ἐπιστραφοῦν αἱ περσικαὶ ἐπαρχίαι ὁποῦ παρὰ πάντα λόγον καὶ αἰτίας τινὸς δίχα ἠρπάγησαν παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν· εἶχε προσταγὴν νὰ πάρη τὴν ἀπόκρισιν εὐθύς, καὶ ἂν βραδύνουν εἰς τὸ νὰ τοῦ τὴν δώσουν νὰ ἀναχωρήσῃ καὶ χωρὶς αὐτῆς.

Ἐτει σωτηρίῳ 1730, τοῦ Χιτζρὲ 1142—1143.

Θνήσκει ὁ Νικόλαος βοεβόδας εἰς τὸ Βουκουρέστι· οἱ Βλάχοι παρακινήσαντες τὸν χειρουργὸν ἔβαλε δηλητήριον εἰς τὴν ἀλειφὴν τῆς πληγῆς, ἧτοι φουντανέλλας του, ὅθεν καὶ ἐθανατώθη. Ἡ σύζυγός του Σμαράγδα καὶ οἱ λοιποὶ του αὐλικὸι προὔχοντες Ῥωμαῖοι παρεκίνησαν τὸν Κρετζουλέσκουλον, γεροντότερον ἄρχοντα τῆς Βλαχίας, τὸν καὶ πατέρα τοῦ Κωνσταντίνου καὶ Τομίτζα, νὰ κάμη μαζιζάρι τῶν ἀρχόντων διὰ νὰ γένῃ ὁ υἱὸς του Κωνσταντίνος· δὲν τὸ ἔστερξαν κατ' οὐδένα τρόπον, προσκλιαίόμενοι διὰ νὰ μὴ γένη τυράννου υἱός, ἀλλ' ὁ γέρον τὸ κατώρθωσεν· ἔλαθον καὶ οἱ ἄρχοντες Ῥωμαῖοι γράμμα συστατικὸν τοῦ εἰς τὸ Βιδίνι ἡγεμόνος Τοπάλ-Ὀσμάν-πασσᾶ πρὸς τὸν Ἐπίτροπον, δι' οὐ καλομαρτυρῶν περὶ τοῦ υἱοῦ του Κωνσταντίνου ἐπρόβαλε δι' αὐτὸν τὴν ἡγεμονεῖαν τῆς Βλαχίας.

Πυρκαϊὰ μεγίστη καὶ εἰς τὰ ἐξῶ τοῦ Παλατᾶ καὶ εἰς τὰ ἔσω τῆς πύλης. Κατεκῆ ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῶν Σιναϊτῶν, τὸ μετόχιον τοῦ Ἁγίου Τάφου ὁ Ἅγιος Γεώργιος, ἡ ἐκκλησία τοῦ Βαλίνου, ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Δημητρίου εἰς τὸ Παρμάκαπι καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἀρχιστρατήγου εἰς τὴν Ζουρόπετραν, αἱ πᾶσαι ἐκκλησίαι ἑνδεκα. Διὰ νὰ κτισθοῦν ὅλαι αὐ-

ταί αι ἐκκλησίαι ἐζήτησε φερμάνι ὁ ῥηθεις Μανουήλ Ὑψηλάντης παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου, καὶ παρεχώρησεν αὐτῷ ἄπερ εἶχε νὰ πάρῃ παρ' αὐτοῦ πουργεῖα 120. Δοθέντος οὖν τοῦ φερμανίου ἀνηγέρθησαν αἱ ἑνδεκα ἐκκλησίαι ἐκ θεμελιῶν μὲ τοὺς τοίχους τῆς αὐλῆς των καὶ μὲ τὰς ἀναγκαίας πρὸς κατοικίαν οἰκοδομὰς· ἡ δὲ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ τὸ μετόχιον τοῦ Ἁγίου Τάφου ἐκτίσθησαν μεγαλήτεραι τῶν πρώτων καὶ κατὰ τὸ μῆκος καὶ κατὰ τὸ πλάτος· τὰ δὲ 120 πουργεῖα ὁ Μανουήλ Ὑψηλάντης τὰ ἔλαβεν ἀπὸ τὰς ἐκκλησίας αὐτάς, ἀπὸ μιᾶς ἐκάστης τὸ ἀνάλογόν της, καὶ παρὰ τοῦ Κύρ Χρυσάνθου ἔλαβε δι' αὐτὰ 40 πουργεῖα καὶ 20 παρὰ τῶν Σιναϊτῶν, ὡσὰν ὁποῦ εἰς αὐτάς τὰς δύο ἐκκλησίας ἐκτίσθησαν καὶ σπίτι πατριαρχικὸν καὶ κελλία περισσότερα.

Ὁ Ἐπίτροπος Ἰπραήμ-πασσᾶς εἶχε κλίσιν νὰ ἐπιστρέψῃ τοῖς Πέρσαις ὅλας τὰς ἀρπαγεῖσας ἐπαρχίας των, ἂν δὲν ἐφοβείτο τὴν παρὰ τῶν οὐλιεμάδων, γιαννιτζάρων καὶ τοῦ κοινοῦ πλήθους κατάκρισιν. Ὅθεν ἐπρόβαλε τῷ σουλτάν Ἀχμέτῃ τὸν κατὰ τῶν Περσῶν πόλεμον διὰ νὰ ἀποφύγῃ ἄλλον τινα ἐμφύλιον. Ὁ σουλτάνος ἀπεκρίθη ὅτι διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου δὲν θέλει νὰ ἐβγῇ οὐδ' ὀβολὸς ἀπὸ τὰς ἀποθήκας· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ εἶχαν ζητήσει ἀπὸ τὴν Σβετζίαν τὰ δανεισθέντα Καρόλω τῷ ΙΒ', ἐξ ἐκείνων νὰ γένουν τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου, καὶ ἂν δὲν ἔλθουν νὰ εὕρῃ τὸν τρόπον ὁ Ἐπίτροπος νὰ τὰ προφθάσῃ ἄλλοθεν ποθεν.

Ὡς τόσον ὁ πρέσβυς τοῦ σάχ Ταμάση ἐβίαζε διὰ τὴν ἀπόκρισιν· κρυφὰ τὸν ὑπεσχέθη ὁ βεζίρης διὰ τοῦ βεῖς-εφένδη νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ Τέβρις μὲ τὴν ἐπαρχίαν του· δὲν τὸ ἐδέχθη, ζητῶν καὶ τὰ λοιπά. Ἀπεκρίθησαν οὖν τῷ πρέσβει ὅτι ἔχουν πόλεμον, καὶ διέσπειρεν ὁ Ἐπίτροπος τὸ ὅτι ὁ βασιλεὺς μόνος του θέλει ἐκστρατεύσει εἰς τὴν Ἀρμενίαν.

Τὰ ἄσπρα ἀπὸ τῆς Σβετζίας δὲν εἶχαν ἔλθει· διορίζει διὸ ὁ Ἐπίτροπος νέον δασμὸν ἐπάνω εἰς ὅλα τὰ πράγματα ὁποῦ δὲν πωλοῦνται σηκωτὰ, ἡγουν ὅλα ἐν ταύτῳ, ἀλλὰ κατ' ὀλίγον ὀλίγον, καὶ τίθεται ὄνομα τῷ δασμῷ μπεδάτ.

Τῇ γ' οὖν τοῦ Αὐγούστου ἐστρατοπέδευσαν εἰς τὸ Σκούταρι σὺν τῷ βασιλεῖ ἅπαντες μικροὶ τε καὶ μεγάλοι. Διῶρισεν ὁ βασιλεὺς καϊμακάμην εἰς τὴν Πόλιν τὸν καπετάν-πασσᾶν Μουσταφᾶ-πασσᾶν, γαμβρὸν τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ ἔχθιστον ἐχθρὸν τοῦ συγγάμβρου του Μεχμέτ-κεαγιαπέη διὰ ζηλοτυπίαν· καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔχθιστος ἦν καὶ ὁ γιαννιτζάρ-ἀγασῆς. Ὁ βασιλεὺς τὴν νύκτα ἤρχετο εἰς τὸ Βεσίκτασι ἀηδιάζων ἀπὸ τοῦ νὰ κάθηται εἰς τὴν σκηνήν, ὅθεν ἐπήγαιναν καὶ οἱ λοιποὶ ὅλοι εἰς τὰ ἐν τῷ Καταστένω παράλια σπίτια τους.

Ἐφθασε καὶ τὸ ματζάρι τῶν Βλάχων καὶ τὰ γράμματα τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Βιδινίου εἰς τὴν Πόλιν. Ὁ Μανουήλ Ὑψηλάντης ἐπρόβαλε τὸ νὰ γένῃ ὁ Μιχάλ-βοδὰς· ἀλλὰ καταπεισθεὶς ὑπὸ τῶν καπιγεχαγιαδῶν τοῦ θανόντος Νικολάου βοεβόδα, ἐγένινε ὁ υἱὸς του Κωνσταντίνος, ὥστε ἐφυλάττετο εἰσέτι ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐντοπίων ἀρχόντων διὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ προβιβα-σμοῦ προσώπου τινὸς εἰς ἡγεμονείαν.

Τὸ μπεδάτι ἐφορολογεῖτο μὲ μεγάλην βίαν. Οἱ ὀνδάδες τῶν γιαννιτζάρων δὲν εἶχαν πάγει εἰς τὸ στρατόπεδον μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχαν φθάσει ἀκόμη τὰ στρατεύματα τῆς Εὐρώπης, καὶ κατεγίνοντο τινες γιαννιτζάροι, κατὰ τὴν συνθήειάν τους, εἰς τὸ νὰ πωλοῦν ἐδώδιμα καὶ ἄλλα· οἷτινες ἐπειδὴ καὶ ἐπλήρωναν ὡς πωλοῦντες κατεβῶν διὰ τὸ μπεδάτι. Ὁ Σταμπὸλ-εφένδης Ζούλαλις εἶχεν ἐνόχλησιν ἀπὸ τὰ παράπονά τους. Ὡς τόσον ἦλθε καὶ ἡ εἶδησις ὅτι νὰ ἐπῆραν οἱ Πέρσαι τὸ Τέβρις. Ἡῤῥησεν ὁ γογγυσμὸς, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Πατρώνας ὁποῦ ἐπῶλει παλαιὰ ρούχα, ὁ Μουσλὸς ὁποῦ ἐπῶλει πωρικά καὶ ὁ Ἀλῆς ὁποῦ ἐπῶλει καχβὲ ἐγγίχθησαν ἀπὸ τοὺς φορολόγους τοῦ μπεδάτ βαρέως· διεγείρουν καὶ ἄλλους εἰς τὰ κατὰ τοῦ μπεδάτ παράπονά διδωντας καχβὲ καὶ πωρικά ἀμισθί, καὶ ἀφοῦ ἔκαμαν μερικὸς συνωμότης παίρωνντας τρία παλαιόρροχα ἀπὸ τὸν Πατρώναν ἔκαμαν τρία παίράκια, καὶ ἀπὸ τρεῖς στρατάς διαφόρους ὁ καθείς μὲ τοὺς συνωμότης του ἀρματωμένοι φωνάζωντας νὰ σφαλίουν τὰ ἐργαστήρια καὶ προσκαλοῦντες ὅλους, τῇ κῆ τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ καθ' ὁδὸν αὐξηνθέντες ἀπὸ τὴν προσθήκην τῶν καθ' ὁδὸν ἐντυγχανόντων ἐφθασαν εἰς τὸ Ἄτ-μεϊδάνι. Δὲν ὤρμησε κατ' ἐπάνω τους νὰ τοὺς σκορπίσῃ μήτε ὁ καϊμακάμης μήτε ὁ γιαννιτζάρ-ἀγασῆς, διὰ τὸ πρὸς τὸν Μεχμέτ-κεαγιαπᾶν μῖσος, ὁποῦ ἀγκαλὰ καὶ κατὰ τὰς ἀγυῖας νὰ ἠῤῥησεν ἐξ ὧν προσεκάλου μὲγαλοφῶνως τζεπετζήδων, τοπτζήδων, λεβέντων καὶ πολιτῶν, μολοντοῦτο ἂν ὁ καϊμακάμης, ὁ γιαννιτζάρ-ἀγασῆς καὶ τὰ κολουκία ἐκινουόντο, ἤθελαν τοὺς σκορπίσει καὶ καθ' ὁδὸν, καὶ ἤθελαν τοὺς διώξει καὶ ἀφοῦ ἐφθασαν εἰς τὸ Ἄτ-μεϊδάνι. Διὰ τὸ πρὸς τοὺς προσετώτας μῖσος οὖν συναθροισθέντες ὠρνωμότησαν νὰ ζητήσουν τὸν θάνατον τοῦ Ἐπιτρόπου, τοῦ κεαγιαπᾶ καὶ τοῦ καϊμακάμη· ἠνέφξαν ὅλας τὰς φυλακὰς καὶ προστίθενται αὐτοῖς οἱ ἐν αὐταῖς· πηγαίνου εἰς τὸν σαρατζχανὲ καὶ ἀρπάζου ἀρματα, καὶ δὲν ἐνοχλοῦν τινα πωλητὴν ἢ ἐργαστηριάρην, καὶ εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν πρώτην ἡμέραν μηδενὸς ἀντιστάντος συνηθροίσθησαν εἰς 3,000 ἀνθρώπων.

Ταῦτα μαθὼν ὁ σουλτάν Ἀχμέτης καὶ ὁ Ἐπίτροπος εἰς τὸ Σκούταρι, ἀφοῦ ἤλεγξε σφοδρῶς τὸν καπετάν-πασσᾶν ὁ Ἐπίτροπος, διεπέρασε τὰ μεσάνυκτα μὲ ἐν κάτερρον εἰς τὸ σεράϊ· ὁ Ἐπίτροπος ἐζήτησεν εὐθύς νὰ ἐβγῇ ἐξω μὲ τὸ σαντζάκ-σερίφ καὶ νὰ ὀρμήσῃ κατ' ἐπάνω τους· ὁ σαχζαδὲς καμπούρης τοῦνομα Μαχμούτης εἶπε τῷ πατρὶ του νὰ μὴν τὸν ἀφήσῃ. Τὸ ποῦναι τοὺς στέλνει προσταγὴν ὁ βασιλεὺς νὰ σκορπισθοῦν, δὲν ὑποτάσσονται ἀνοίγεται τὸ σαντζάκ-σερίφι διὰ νὰ μαζωχθῇ τὸ πλῆθος κατ' αὐτῶν, οὐδὲν κατορθοῦται· οἱ μπισταντζήδες, τὰ ἱτζ-ὀγλάνια, οἱ γαλιοντζήδες δὲν ὠφελούν. Ὅθεν τῇ ἐφεξῆς ὁ σουλτάν Ἀχμέτης τοὺς μινύει τὸ τί ζητοῦν, ἀπεκρίθησαν τὸ ὅτι θέλου ζῶντα τὸν Ἐπίτροπον, τὸν κεαγιαπᾶ καὶ τὸν καϊμακάμη· λεηλατοῦν τοὺς οἴκους των καὶ ἀρπάζου τὰ εὑρεθέντα πολλὰ ἄσπρα καὶ πράγματα, μὲ τὸ νὰ ἀργησε νὰ ἔλθῃ ἡ ἀπόκρισις τοῦ σουλτάνου, ἐλεηλάτησαν δὲ καὶ τοὺς οἴκους τῶν οἰκείων εἰς αὐτοὺς τοὺς τρεῖς· προστάττει ὁ Πατρώνας νὰ ἀνοιχθοῦν τὰ ἐργαστήρια τῶν πωλούντων, εἶτα πολιορκεῖ τὸ σεράϊ.

Ἐκβάλλει ἔξω ὁ βασιλεὺς τὰ πτώματα τοῦ Ἐπιτρόπου, τοῦ κεαγιά καὶ τοῦ καϊμακάμη· ὁ Πατρῶνας εἶπεν ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ σῶμα τοῦ Ἰπραῆμ-πασσᾶ, καὶ ἐφώνησεν ὅτι θέλουν εἰς βασιλεία τὸν σουλτάν Μαχμούτην.

Ἡ διάταξις αὕτη καθ' ἣν ἡ ἀποστασία ἐτελεσφόρησε δὲν ἦτον τρόπος νὰ εἶναι ἔργον τοῦ νοῦς τῶν τριῶν αὐτῶν βαρβάρων· διεξήγοντο τὰ πράγματα μὲ τὴν συμβουλὴν καὶ ἐνέργειαν τοῦ Σταμπὸλ-ἐφένδη καὶ τοῦ ἱμάμη τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Ἀκούσας οὖν ταῦτα ὁ σουλτάν Ἀχμέτης τῆ γ' ἡμέρᾳ τῆς ἀποστασίας ἐβγάλε τὸν σουλτάν Μαχμούτην διὰ νὰ βασιλεύσῃ, καὶ ἐκεῖνος ἐκλείσθη εἰς τὸν τόπον του.

Βασιλεία τοῦ σουλτάν Μαχμούτη.

Ἄναιρεϊ τὸν δασμὸν μ. π. ε. δ. α. τ. ὁ σουλτάν Μαχμούτης κατὰ τὴν αἰτήσιν τοῦ Πατρῶνα. Γίνεται βεζίρης ὁ Μεχμέτ-πασσᾶς ὁ πρῶν σιλιχτάρης τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη.

Τὸν Γιαννάκην κασάπην γινώσκοντος ὁ Πατρῶνας μνηύει τῷ Ἐπιτρόπῳ νὰ τὸν κάμῃ ἡγεμόνα τῆς Μολδαβίας, καὶ γίνεται, ἀλλὰ μὴ δούς τῷ Πατρῶνα εἰς τὴν διορίαν τὰ ὑποσχεθέντα χρήματα φονεύεται παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Πατρῶνα.

Φονεύονται ἐνδον τῶν ἀκτόρων ὁ Πατρῶνας, ὁ Μουσλοῦς καὶ ὁ Ἀλῆς, εἶτα καὶ τὸ σὺν αὐτοῖς εἰσελθὼν πλῆθος καὶ ἰστάμενον ἔξω εἰς τὴν πρώτην αὐλὴν, κεκλεισμένων οὐσῶν τῶν πυλῶν τοῦ βασιλικοῦ παλατίου· φονεύονται καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ σαράϊ καθ' ἡμέραν οἱ χρηματίσαντες ζορπάδες ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ἀλισκόμενοι· τοὺς κεκρυμμένους τοὺς εὗρισκον καὶ τοὺς ἐφένευον, καὶ ὅσοι ἠδυνήθησαν νὰ φύγουν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἔφυγον τὸν θάνατον. Ὁ τρόπος τῆς μαιωνίας τῶν ζορπάδων ἐφευρέθη ἀπὸ τὸν Καμπά-Κουλάκη μεταπεμφθέντα ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, ὅπου ἦν κεαγιάς τοῦ τότε ἡγεμόνος τῆς Αἰγύπτου καὶ κατήργησεν, ὡς εἴρηται, τὴν τότε ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐπισυμβᾶσαν ἀποστασίαν τῶν πέηδων.

Ὁ Μιχαὴλ βοεβόδας Ῥακοβίτζας διαβάλλει εἰς τὸν Ἐπίτροπον τὸν Μανουὴλ Ἰψηλάντην ὡς ἐμποδίσαντα τὴν εἰς τὴν Βλαχίαν ἡγεμονίαν του ἐπὶ τοῦ Μεχμέτ-κεαγιά καὶ αἴτιον γενόμενον δοθῆναι αὐτῇν νέφ' ἀπράκτω καὶ ἄγοντι ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἰή. Κατατρέχεται οὖν ὁ Μανουὴλ καὶ περὶ τούτου καὶ διὰ παρακαταθήκην τοῦ Μεχμέτ-κεαγιά, καὶ εἰρκτῆ παραδίδεται εἰς τὸν φούρνον τοῦ ποσταντζήπασα. Ἦν δὲ συκοφαντία τὸ περὶ τῆς ἀθθεντείας· διότι ἀγαλλὰ καὶ νὰ ἠδύνατο νὰ ἀθθεντεύσῃ τὸν Μιχάλ-βοδαν, καθὼς καὶ τὸ ὑπεσχέθη ὅταν μόνος του τὸν ἔδωκε τὴν εἰδήσιν διὰ τὸν θάνατον τοῦ Νικολάου βοεβόδα, δὲν ἐνήργησεν ὅμως τὴν ὑπόσχεσίν του διὰ νὰ μὴ ἀθετήσῃ τὸ πρόνοιον τοῦ τόπου τὸ περὶ ἐκλογῆς τῶν ἡγεμόνων. Ζητήσας οὖν τὴν ἡγεμονίαν παρὰ τοῦ βεζίρη ὁ Μιχαὴλ βοεβόδας τὴν ἔλαβε καὶ ὡς γεροντότερος καὶ ὡς πρακτικώτερος, καὶ ἐμαζιλεύθη ὁ νέος Κωνσταντῖνος ἡγεμονεύσας μόνος ἡμέρας 20. Πρώτη δὲ αὕτη ἐστὶν ἀθθεντεία

τοῦ Μιχαὴλ Ῥακοβίτζα βοεβόδα εἰς τὴν Βλαχίαν χωρὶς τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐντοπίων.

Ὁ σουλτάν Μαχμούτης δίδει τρία τούγια τὸν Καμπά-Κουλάκην ἀποκαθίστησιν αὐτὸν ἡγεμόνα τοῦ Χαλεπίου.

Ὁ Δραγομάνος τοῦ στόλου Βεντούρας ἐβοήθει τῷ Μιχάλ-βοδα καὶ ὑπερασπίζετο τὰς ὑποθέσεις του, καὶ ἠγανάκτει κατ' αὐτοῦ περὶ ταύτης τῆς βοηθείας ὁ νέος Κωνσταντῖνος ὁ ἔξωσθεις.

Ἔτει σωτηρίῳ 1731.

Θνήσκει ὁ Ἱεροσολύμων Χρυσανθος καὶ ἀνάγεται εἰς τὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων ὁ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης Μελέτιος. Παλαισιότη συνήθεια τῶν ἀρχιερέων τε καὶ πατέρων τοῦ Ἱεροσολυμικοῦ θρόνου ἐστὶ τὸ νὰ ἐκλέγῃσι ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ καὶ γνώμῃ κοινῇ τινὰ τὸν προκομμενέστερον καὶ ἐπαινετώτερον τοὺς εἰς μητροπολίτην Καισαρείας, μὲ σκοπὸν καὶ ἀπόφασιν ἀναντιρῶντον τοῦ νὰ εἶναι καὶ νὰ λέγεται παρὰ πᾶσι καὶ διάδοχος τοῦ πατριαρχεύοντος καὶ νὰ δεχθῆ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἱερουσαλῆμ μετὰ τὸν ἐκεῖνον θάνατον· ὥστε εἰς τὸν θρόνον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τοῦ Ἀδελφοθέου Ἰακώβου μέχρι τοῦδε ἐφυλάχθη ἀπαρασαλεύτως καὶ χωρὶς κανὸν ἐλάττωμα ἢ ἔλλειψιν ἢ παραμείωσιν ἢ ἀποστολικῆ διαδοχῆ. Γίνεται δὲ τὸ μπεράτι τοῦ νέου πατριάρχου Ἱεροσολύμων μὲ τὸ ἄρξι εἰς τὴν Πόρταν τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὅπερ καὶ ἔδωκεν ὁ πατριάρχης Παΐσιος.

Μαζιλεύει τὸν Ἐπίτροπον Μεχμέτ-πασσᾶν καὶ δίδει τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀξίαν εἰς τὸν ἡγεμόνα τοῦ Χαλεπίου Καμπά-Κουλάκην Ἰπραῆμ-πασσᾶν διὰ τὴν εἰς τὸν ἀφανισμόν τῶν ζορπάδων συνδρομήν, ἐπίνοιάν τε καὶ δούλευσίν του, καὶ πέμπει τὸν Μεχμέτ-πασσᾶν εἰς τὸ Χαλεπί ἡγεμόνα.

Ὁ Κοζώνης, διάκονός ποτε τοῦ Κύρ Ἱερεμίου, καὶ ὁ ἀνεψιός του Ἰάκωβος, καὶ ὁ Κρήτης, θέλοντες νὰ πατριαρχεύσῃ διὰ νὰ κυβερνηθῶσι καὶ αὐτοὶ, μετὰ τὸν φόνον τῶν ζορπάδων ἄρχισαν νὰ κινοῦν καὶ πατριαρχεῖαν τοῦ Ἱερεμίου, βοηθούμενοι μάλιστα ἀπὸ τοὺς πολίτας τῆς Καισαρείας. Ταῦτα μαθὼν ὁ πατριάρχης Κύρ Παΐσιος ἐλάλησε τῷ λαῷ πολλὰ πρὸς σύστασίν του τῇ νυκτὶ καθ' ἣν ἐψάλλετο ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταρίου. Ὅθεν τὸ μέγα Σάββατον ἔωθεν ἔτρεξε τὸ πλῆθος τῶν Χριστιανῶν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ ἐκαλομαρτύρουν ὑπὲρ τοῦ Κύρ Παΐσιου καὶ ἐζήτησαν τὴν στερέωσίν του. Τινὲς δὲ Καισαρεῖς ἀνέφερον τὸ ὄνομα τοῦ Ἱερεμίου ζητοῦντες τον εἰς πατριάρχην· ὅθεν τρεῖς αὐτῶν οἱ προκριώτεροι ἐπέμφθησαν εἰς τὸ κάτεργον, καὶ ὁ μὲν πατριάρχης Παΐσιος εὗρε τὴν σύστασιν καὶ διαμονὴν του, ὁ δὲ Ἱερεμίας ἔμεινε πάλιν ἐξόριστος εἰς τὸ Σινᾶ.

Αἱ δύο σουλτάναι θυγατέρες τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη, Φατμὰ δηλαδὴ ἡ σύζυγος τοῦ Ἰπραῆμ-πασσᾶ καὶ ἡ Ζελιδὲ, διὰ τῶν δούλων τους τῶν λεγομένων μπαλτατζήδων εὐροῦσαι τρεῖς γιαννιτζάρους ἔδωκαν αὐτοῖς χρή-

ματα ικανά διὰ νὰ διεγείρουν ἀποστασίαν. Καὶ δῆτα οικειοποιηθέντες 400 ἄνδρας ἀπὸ διάφορα τάγματα τῆ νυκτὶ τῆς κδ' τοῦ Μαρτίου ἤγειραν ἀποστασίαν καὶ κατήντησαν εἰς τὸ Ἄτ-μεϊδάνι. Τῇ ἐξῆς ὁ Ἐπίτροπος, ὁ ἀρχιεπίσκοπος καὶ ὁ γιαννιτζάρ-ἀγασῆς μὲ τὸ σαντζάκ-σερίφι ἀπελθόντες εἰς τὸ Ἄτ-μεϊδάνι κατέκοψαν τοὺς 200, ἐξωγήθησαν οἱ 70 καὶ ἔφυγον οἱ λοιποὶ· ἐπνίγησαν εὐθὺς οἱ 70. Ἀπὸ τοὺς 17 ὀνδάδες τῶν γιαννιτζάρων ὅπου ἦσαν εἰς τὴν Πόλιν ὁ Ἐπίτροπος ἔστειλε τοὺς 9 εἰς τὸν κατὰ τῶν Περσῶν πόλεμον· αἱ δύο σουλτάναι ἐκλείσθησαν εἰς τὸ Ἐσκί-σαράϊ, καὶ ἐδημεύθησαν τὰ πλούτη τους, καὶ διωρίσθη εἰς κάθε μίαν διὰ ζωτροφίαν τῆς δύο γρόσια τὴν ἡμέραν. Μὲ τὸ νὰ ἐλαλήθη δὲ τὸ ὄνομα τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποστασίας, μετὰ τινος ἡμέρας ἠκολούθησεν ὁ θάνατός του· δῆλον οὖν ὅτι ἐφαρμακώθη. Ἐκλείσεν ὁ Ἐπίτροπος ὅλα τὰ καπηλεῖα τῆς Πόλεως καὶ συνέθλασε πολλὰ βουτζία γέμοντα οἴνου διὰ νὰ μὴ μεθύσωσιν οἱ Τοῦρκοι, καὶ ἐμπόδισε καὶ τοὺς κατὰ νύκτα περιπάτους καὶ τὰς συνελεύσεις εἰς τὰ ἐργαστήρια τῶν κχχενέδων.

Τούτῳ τῷ ἔτει κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον ἀπάρας τῆς γειναμένης καὶ διελθῶν διὰ τῆς Σμύρνης, Λιθόρου, Φλωρεντίας, Βονωνίας καὶ Φερρόρας ἔφθασα εἰς τὴν Βενετίαν ἐπὶ παιδεία φιλοσοφίας τε καὶ ἰατρικῆς ἐν τε Παταβίῳ, Βονωνίᾳ τε καὶ Φλωρεντίᾳ διὰ τὴν πρᾶξιν τῆς ἰατρικῆς.

Ἐφορμήσαντας τοὺς Πέρσας πρὸς πολιορκίαν τοῦ Ἐριβανίου ὁ ἡγεμὼν τοῦ καταπολεμήσας τοὺς διώκει, εἶτα τοὺς πολεμῆ καὶ δεῦτερον μακρὰν ἀπὸ τὸ Ἐριβάνι λέγας 20, καὶ τοὺς νικᾷ μὲ τὴν συντροφίαν τοῦ Ἀλῆ-πασσᾶ ἡγεμόνος τοῦ Τέβρις. Ὁ σουλτάν Μαχμούτης ὅπου ἐσκοπεῖτο νὰ φονεύσῃ μὲ καπιτζήπασην τὸν ἡγεμόνα αὐτὸν τοῦ Ἐριβανίου τοῦ ὄνομα Ρουστὲμ-πασσᾶν, ὡς τζιράκι τοῦ Πατρῶνα, μαθὼν τὰς νίκας του ταύτας ἀπέσχετο τῆς μαιφονίας.

Θανόντος τοῦ Δέρκων Νικοδήμου προβιβάζεται εἰς τὴν μητρόπολιν αὐτὴν ὁ ἀρχιδιάκόνος του Σαμουήλ ὁ Κωνσταντινουπολίτης, υἱὸς τοῦ Μπασά-Γιαννάκη, κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας, οὕτω πως ἔχουσιν.

« Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Δέρκων ἐν χηρείᾳ καὶ στερήσει γνησίου »
 » ποιμένου καὶ προστάτου ἐναπομεινάσης, ἃ τε τοῦ ἐν αὐτῇ πρότερον γνη-
 » σίως ἀρχιερατεύοντος κυρ Νικοδήμου φυσικῷ θανάτῳ πρὸς Κύριον ἐκδη-
 » μήσαντος, ἡμεῖς οἱ παρατυχόντες ἐν τῇ βασιλευσῆ τῶν πόλεων συνα-
 » δελφοὶ ἀρχιερεῖς, προστάξει καὶ ἀδείᾳ τοῦ Παναγιωτάτου ἡμῶν αὐθέν-
 » του καὶ δεσπότη, τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κυρίου Κυρίου Παϊσίου,
 » εἰσελθόντες ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ θείῳ καὶ σεβασμίῳ ναῷ τοῦ
 » Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, καὶ ψήφους κανονι-
 » κὰς προβαλόντες καὶ ποιήσαντες εἰς ἐκλογὴν καὶ εὔρεσιν ἀξίου καὶ ἀρ-
 » μοδίου προσώπου τοῦ ἀναδεξομένου τὴν ποιμαντικὴν καὶ ἀρχιερατικὴν
 » αὐτῆς προστασίαν, πρῶτον μὲν ἐθέμεθα τὸν ὁσιώτατον καὶ λογιώτατον
 » ἐν ἱεροδιακόνις καὶ ἀρχιδιάκονον τοῦ πανιερωτάτου προκατόχου κυρ Σα-
 » μουήλ, δεῦτερον τὸν ὁσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις Νεῖλον καὶ τρίτον τὸν
 » ὁσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις Γεράσιμον· ὅθεν καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν κα-

» τεστρώθησαν ἐν τῷ ἱερῷ τῷδε κώδικι· ἀψλά, Δεκεμβρίῳ, Ἰνδικτιῶνος* ».

« † Ὁ Νικομηδείας Θεόκλητος. † Ὁ Χαλκηδόνος Καλλίνικος. † Ὁ
 » Σμύρνης Νεόφυτος ».

Τῇ ἐφεξῆς χειροτονηθεὶς πρεσβύτερος καὶ τῇ μετὰ ταύτην μέλλων χειροτονηθῆναι ἀρχιερεὺς, πρὸ τῆς ἱερᾶς λειτουργίας ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας ἱστάμενος πάντων ἀκούοντων ἐξεφώνησε, κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνθήειαν τὸ Πιστεύω, εἶτα καὶ τὰ ἐξῆς: « Πρὸς τοῦτοις στέργω καὶ ἀποδέχομαι τὰς »
 » ἀγίας καὶ Οἰκουμενικὰς ἐπτὰ Συνόδους, αἵτινες ἐπὶ φυλακῇ τῶν ὁρθῶν »
 » δογμάτων συνηθροίσθησαν, καθομολογῶν τοὺς ὑπ' αὐτῶν διωρισμένους »
 » στέργειν καὶ φυλάττειν Κανόνας καὶ τὰς ἀγίας διατάξεις ὅσαι τοῖς ἱε-
 » ροῖς ἡμῶν Πατράσι κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ χρόνους διετυπώθησαν, »
 » πάντας οὓς ἀποδέχονται συναποδεχόμενος καὶ οὓς ἀποστρέφονται συνα-
 » ποστρεφόμενος· προσέτι καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην ὁμολογῶ δια-
 » φυλάττειν καὶ κατ' οὐδένα τρόπον φρονεῖν αὐτῇ τὰ ἐναντία διὰ βίου παν-
 » τὸς, κατὰ πάντα ἐπόμενος καὶ ὑποτασσόμενος τῷ Παναγιωτάτῳ μοι αὐ-
 » θέντῳ καὶ δεσπότη τῷ Οἰκουμενικῷ πατριάρχῳ, προσεπαγγελλόμενος τε »
 » ἐν φόβῳ θεοῦ καὶ θεοφιλεῖ γνώμῃ πάσης ὑπολήψεως πονηρᾶς καθαρὸν ἐ-
 » μαυτὸν συντηρεῖν ὅπως μοι περίεστι δύναμις· πρὸς τοῦτοις ὁμολογῶ καὶ »
 » ἃ κέκτηται προνόμια ὁ πατριαρχικὸς θρόνος φυλάττειν αὐτὰ ἀπαρρηγεί-
 » ρητα ἕως ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς. Σαμουήλ ἐλέφ θεοῦ ὑποψήφιος τῆς Ἀ-
 » γιωτάτης Μητροπόλεως Δέρκων οἰκεία χειρὶ ὑπέγραψα. »

Καὶ αὕτη μὲν ἡ συνθήεια τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ κανονικὴ, διὰ τε τὴν ἐκλογὴν καὶ τὸν προβιβάσμον τῶν ἐπισκόπων τε καὶ μητροπολιτῶν τῶν ὑπ' αὐτόν· εἰ δὲ καὶ τινες ἐσθότε κακεντρεχεῖς καὶ κακώτροποι διὰ τῆς θύρας εἰσελθεῖν οὐ θελήσαντες, ἀλλ' ἀναβάντες ἀλλαχόθεν, καὶ ἡ διὰ πεισμονὴν ἢ διὰ τὴν ἰδίαν ἀναξιοσύνην πρὸς τοῦτο κινήθητες ἔφθασαν ἐπιβῆναι μητροπόλεως τινος λαϊκῆ χειρὶ καὶ δυνάμει ἢ ἄρχοντός τινος τῶν ἐν τῷ Γένει, ἢ ἀλλοφύλου ἀξιωματικοῦ, ὅπερ καὶ, τῇ ἄληθείᾳ δουλεύων, ὁμολογῶ πῶς νὰ ἔγινε καὶ πολλάκις καὶ εἰς τόδε οὐκ ἀπεκόπη ἡ τοιαύτη τῶν τοιούτων ἐπιπήδησις, ἀλλὰ τοῦτο, ὡς ἀκούσιον καὶ παρὰ πᾶσαν προαίρεσιν τῆς συνόδου γιγνόμενον, τῷ ἐπικρατοῦντι δεσποτισμῷ ἀποδοτέον. Καὶ οἱ τωρινοὶ λαϊκοὶ ἐπίτροποι τοιαύτας προσβολὰς πολλάκις ἀπήντησαν, καὶ ἂν ἔλλειπε τὸ κίνημα ἐγκρίτων τινῶν τῶν ἐνταῦθα ἐνδημούντων ἀρχιερέων ὅπου ἐσθότε φιλοτιμοῦνται νὰ προβιάσων τὸν διάκονόν τους, καθ' ὑπόθεσιν, εἰς ἐπισκοπὰς καὶ μητροπόλεις, δὲν ἐλάβανον ἐνδόξιμον ἄλλοι νὰ ἀπτωνται λαϊκῆς χειρὸς διὰ νὰ ἀποκτήσων ἐκεῖνο ὅπου ὅσον διὰ τὴν προαίρεσιν τῶν ἀρχιερέων ἠξεύρουσαν βέβαια πῶς δὲν θέλουσι γένει ποτὲ ἐγκρατεῖς.

Τὸ κόλι εὐρίσκει τὴν νύκτα καθ' ὁδὸν ἐξ τζεπετζήδες ὠπλισμένους· βασανίζωντάς τους ἐμαρτύρησαν τοὺς συνωμώτους των εἰς τοὺς ὁποίους εὔρον ὄπλα, σημαίας καὶ κατὰστικον ἀπάντων τῶν συνομωσάντων καὶ τὸν τρόπον τοῦ νὰ κινήσων τὴν ἀποστασίαν ἔωθεν· ὅλοι αὐτοὶ οἱ ὀδηγοὶ τῆς ἀνταρσίας ἐφονεύθησαν. Ὁ Ἐπίτροπος ἐρωτηθεὶς τὴν αἰτίαν τῶν οὕτω συνεχῶν

ἀποστασιῶν ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ ὅτι πολλοὶ ὄφφικιάλοι γίνονται αἰτία νὰ πωλῆται τὸ ψωμὶ μαῦρον καὶ ἀκριθὸν καὶ τὸ κρέας ἀκριθὸν· ἔδωκε καὶ κατὰστιχον 30 ὄφφικιαλίων διαφόρων ταγματῶν, τοὺς ὁποίους εἶπεν ὅτι νὰ ἔχουν καὶ κακὸν σκοπὸν· καὶ εἰς τὸ πλάγι κάθε ὀνόματος περιγράφοντο ἔργα τους τινά. Εἰς τὸ κατὰστιχον ἦτον τὸ ὄνομα τοῦ κιζλάρ-άγᾶ καὶ τοῦ καπετάν-πασσᾶ· ὁ κιζλάρ-άγᾶς ἦτον εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς μητρὸς τοῦ βασιλέως, ἣτις λαβοῦσα τὴν εἰδήσιν, ἐξοῦται ὁ Ἐπίτροπος καὶ ἐξορίζεται εἰς τὸ Ρέθυμνον, καὶ γίνεται Ἐπίτροπος ὁ ἡγεμὼν τῆς Δρύστρας Τοπάλ-Ὀσμὴν πασσᾶς.

Μαζιλεὺι τὸν Μιχαὴλ Ρακοβίτζαν ἡγεμονεύσαντα Βλαχίας μῆνας δεκαεξί, καὶ δίδωσι τὴν ἡγεμονίαν αὐτὴν τῷ Κωνσταντίνῳ υἱῷ τοῦ Νικολάου βοεδόδα, ἐνθυμηθεὶς τὰ ὑπέροπλα χρήματα καὶ πολυέξοδα δῶρα μὲ τὰ ὁποῖα ἀσώτως καὶ κατακόρως διδόμενα τὸν εἶχεν οἰκειοποιηθεὶ εἰς ἄκρον ὁ ῥηθεὶς ἡγεμὼν Νικόλαος ὁ Μαυροκορδάτος.

Κλέπτῃς τις τοῦνομα Σαρὶ-μπεϊόγλους εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν συντρόφους τινὰς ἰδιοποιήσάμενος ἐγύμνου τοὺς ὁδοιπόρους καὶ ἤρπαζε παρὰ τῶν ἀγροίκων καὶ κωμοπόλεων πάντα τὰ χρειώδη αὐτῷ προζωάρκεια πληρέστατα· προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου πολυάριθμος γενόμενος τὸν στρατὸν ἐλάμβανε τὴν ἢν εἰζήτει χρηματικὴν ποσότητα παρὰ τῶν πόλεων· κατεβάλλοντο αὐτῷ τὰ ζητούμενα ἅπαντα, ἵνα μὴ ἐφορμήσας λαφυραγωγῆσῃ κατ' οἴκους τὴν πόλιν ἅπασαν. Διωρίσθησαν οὖν κατ' αὐτοῦ ἡγεμόνες πανστρατιᾶ καὶ πολλάκις, ἀλλὰ πάντας καταπολεμήσας ἐφυγάδευσεν ἄειποτε, ἐν οἷς καὶ τὸν Τζελικ-πασσᾶν καὶ ἄλλους· παρετάθη αὕτη ἡ ἀποστασία του καὶ ἡ ξεγύμνωσις τῶν πόλεων καὶ κωμῶν καὶ ὁ μετὰ τῶν ἡγεμόνων πόλεμος καὶ ἡ γύμνωσις τῶν παντὸς εἶδους ὁδοιπόρων καὶ αἱ ἀδιάκοποι λεηλασίαι ἐπὶ ἔτη ἑννέα· καθ' ἃν καιρὸν στρατοπεδεύσας εἰς τοὺς Κολασσοὺς, τουρκιστὶ Χόνος λεγομένους, κάκεισε πολιορκηθεὶς παρὰ παμπληθοῦς στρατοῦ καὶ φυγῆ τῆς σωτηρίας ἀποτυχῶν, ζωγρηθεὶς ἐφρονεύθη.

Φονεύει τὸν ῥηθέντα Βεντούραν ὁ Ἐπίτροπος διὰ τὰς διαβολὰς τοῦ τανῦν ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Κωνσταντίνου τοῦ Μαυροκορδάτου μισοῦντος τὸν Βεντούραν διὰ τὴν μετὰ τοῦ Μιχάλ-βοδα οἰκειότητα.

Ἔτει σωτηρίῳ 1732.

Πείθει ὁ Ἐπίτροπος τὸν σουλτάν Μαχμούτην νὰ εἰρηνεύσῃ μὲ τοὺς Πέρσας διὰ νὰ γένη εἰς τὴν Πόλιν εὐθηνία καὶ ἰκανότης τῶν προζωαρκείων, καὶ νὰ παύσουν τὰ παράπονα διὰ τὸ πολῦτιμόν τους, καὶ ἀκολούθως αἱ κλίσεις εἰς τὰς ἀποστασίας. Διορίζει λοιπὸν τοὺς ἡγεμόνας Ρουστὲμ καὶ Ἀλὴν πληρεξουσίου εἰς τὸ νὰ κάμουν τὴν εἰρήνην μὲ τὸν σάχ Ταμάσην· ἐλθόντες αὐτοὶ τὸν εὖρον εἰς τὸ Καζπίν, καὶ ἐτελείωσαν τὴν εἰρήνην παραχωροῦντες αὐτῷ ἀπὸ τὰς ἀρπαγείσας πόλεις μόνον τὸ Τέβρις καὶ κρατοῦντες τὴν Γεωργίαν, ἧς τινος μητρόπολις τὸ Τίφλις.

Ὁ Ταμάς-Κουλη-χάνης ἔγραψεν εἰς τὴν πόλιν ὡς ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως του τὸ ὅτι δὲν δέχεται αὐτὴν τὴν ἔνορκον εἰρήνην, καὶ μετὰ τινος ἡμέρας ἦλθον καὶ ἄλλα γράμματα τοῦ σάχ Ταμάση εἰς τὴν ὀθωμανικὴν αὐλὴν ἐν οἷς ἔγραφεν ὅτι ἀπαρέσκεται εἰς τὸν ἐπίτροπόν του.

Δυσαρεστηθεὶς οὖν ὁ Ταμάς-Κουλη-χάνης εἰς τὴν ἀγάπην αὐτὴν μὲ τὸ νὰ ἔγινε χωρὶς τὴν εἰδήσιν καὶ θέλησίν του, ἐλθὼν εἰς τὸ Ἰσπαχάν εἰρηκτῆ παραδίδωσεν τὸν σάχ Ταμάσην καὶ ἀναγορεύει σάχην τῶν Περσῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ βρέφος ἔτι ὄντα· ὀνομάζει τὸν ἑαυτὸν του διοικητὴν τῆς βασιλείας ὡς ἐπίτροπον τοῦ βρέφους. Ἄπαν τὸ στρατιωτικὸν καὶ οἱ προὔχοντες ἐδέχθησαν τὰ τοιαῦτα, μηδενὸς ἀντειπεῖν ἢ ἀντιστῆναι τολμήσαντος.

Διὰ τὰς διαβολὰς τῆς μητρὸς του ὁ βασιλεὺς μαζιλεὺι τὸν Τοπάλ-Ὀσμὴν-πασσᾶν, καὶ κάμνει Ἐπίτροπον τὸν ἡγεμόνα τῆς Γεωργίας Χελίμογλου Ἀλὴ-πασσᾶν, καὶ εἰς τὴν Γεωργίαν πέμπει ἡγεμόνα τὸν μαζιλευθέντα Τοπάλ-Ὀσμὴν-πασσᾶν.

Φυγῶν ὁ Ἱερεμίας ἐκ τοῦ Σινᾶ ἦλθεν εἰς τὸ Σταυροδρόμι καὶ ἐκρύβη εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ψευδοῖατροῦ Λουκῆ τοῦ Χίου.

Ὁ Ἐπίτροπος Ἀλὴ-πασσᾶς ἄρχισε νὰ κτίζῃ τὸ τζαμί του εἰς τὰ Ἐξ Μάρμαρα· εἶχε κάλφαν Ἀρμενιὸν τινα, ὅστις τῇ δυνάμει τοῦ Ἐπιτρόπου ἐκινήθη διὰ νὰ πάρῃ τὸ Ἀγίασμα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ νὰ τὸ δώσῃ τοῖς Ἀρμενίοις, μὲ τὸ νὰ ἔχουν καὶ αὐτοὶ ἐκεῖσε μνημεῖά τινα. Ἐγίνε πολλὴ ταραχὴ διὰ τὴν τοῦ Ἐπιτρόπου πρὸς τὸν Ἀρμενιὸν ὑπεράσπισιν, καὶ τὸ πρᾶγμα εἶχε δυσκολίας μεγάλας. Ὁ Δέρκων Σαμουήλ, ὡς μέρος τῆς ἐπαρχίας του τὸ Παλουκλί, βοηθούμενος καὶ παρὰ τοῦ πατριάρχου Κύρ Πιπίσιου, πάντα λίθον κινήσαντες καὶ τοὺς χριστιανούς διεγείραντες, δοθέντων καὶ τῷ ἀνακτι ἄπαξ καὶ δις περὶ τούτου λιβέλλων, κόπῳ καὶ δαπάνῃ οὐκ ὀλίγη ἐκώλυσαν τὸ κακὸν καὶ ἀνεχαίτισαν τὴν ὄρμην τοῦ ἐπαράτου Ἀρμενίου. Ὁ τότε δραγομάνος τῆς Πόρτας Ἀλέξανδρος Γκίκας, διὰ νὰ μὴν φέρῃ εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγανάκτησιν τὸν Ἀρμενιὸν καὶ δι' αὐτοῦ τὸν Ἐπίτροπον, ἐφέρετο εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν μὲ ἀδιαφορίαν.

ΚΕΦ. ΣΤ'.

Δευτέρα πατριαρχεία τοῦ Ἱερεμίου, καὶ πατριαρχεία Σεραφεῖμ τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας, καὶ πατριαρχεία Νεοφύτου τοῦ ἀπὸ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας.

—
Ἐτει σωτηρίῳ 1733.

Οἱ οικιακὸν τοῦ Κύρ Ἱερεμίου προσελθόντες τῷ ῥηθέντι κάλφᾳ Ἀρμενίῳ προβάλλουσι τὴν πατριαρχεῖαν τοῦ Ἱερεμίου καὶ ὑπισχυοῦνται ποσότητα χρηματικὴν οὐκ ὀλίγην. Καὶ ὁ Ἐπίτροπος καὶ ὁ κάλφας ἤθελον ἄσπρα διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ τζαμίου. Ὅθεν μεταπεμφθεὶς ὁ κύρ Ἱερεμίας ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Λουκῆ φορεῖ καθάδι διὰ τὴν πατριαρχεῖαν παρὰ πᾶσαν εἰδήσιν, γνώμην καὶ συγκατάνευσιν καὶ τῆς συνόδου καὶ τῶν προϋχόντων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καταλόγου. Ἐχρεώσται ὁ Ἱερεμίας 10,000 γρόσια· ἐμήνυσε πολλάκις τοὺς ἀρχιερεῖς νὰ τὸν ἐλευθερώσουν τοῦ χρέους, δὲν εἰσηκούσθη, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐπατριάρχυσαν λαικῆ χειρὶ οἱ ἄνθρωποι του.

Πατριαρχεία Σεραφεῖμ τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας.

Καὶ ὁ Ἐπίτροπος καὶ ὁ κάλφας εἶχαν χρεῖαν ἄσπρων διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ τζαμίου. Ὅθεν οἱ ἀρχιερεῖς μὴ ὑποφέροντες τὴν πατριαρχεῖαν τοῦ Ἱερεμίου, ὡς παρὰ γνώμην καὶ εἰδήσιν αὐτῶν γενομένην, ἔδωκαν λίβελλον τῷ Ἐπιτρόπῳ διὰ τοῦ αὐτοῦ κάλφα προσκλαιόμενοι κατ' αὐτοῦ ὡς μὴ ἱκανοῦ πρὸς καταρτισμὸν τοῦ ποιμνίου καὶ διεξαγωγὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων διὰ τὰ γηρατεῖα, καὶ καταβιβάζουσι τοῦ θρόνου ἐνέαν μόνον μῆνας πατριαρχεύσαντα καὶ ἐξορίζουσιν εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα Πάτρων, ὅπου καὶ θανὼν ἐτάφη. Ψῆφον τε καὶ δοκιμασίαν κοινῆ ἀναβιβάζεται συνοδικῶς εἰς τὸν Ἀποστολικὸν πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ Νικομηδείας Σεραφεῖμ.

Μιᾶ Κυριακῆ μετὰ τὴν λειτουργίαν ἐξεληθὼν τῆς ἐκκλησίας καὶ στὰς ἐπι τῶν κρηπίδων τοῦ νάρθηκος καὶ εὐλογῶν τὸν λαόν, ὡς σύνηθες, ἐτραυματίσθη παρὰ δημότου τινὸς μαχαίρα, κινήθεις εἰς τοῦτο παρὰ τῶν ὁμοφρόνων δημοτῶν τοῦ Ἱερεμίου· ἡγάπα γὰρ ὁ ὄχλος τὸν Ἱερεμίαν καὶ εἰς

μεγάλην εἶχεν ὑπόληψιν, ὡς ἐκ βάρων ἀνεγείραντα τὸ πατριαρχεῖον καὶ ἄλλα ἀξιομνημόνευτα κατορθώσαντα· μάλιστα δὲ οἱ ποτὲ ἐπαρχιωταὶ αὐτοῦ πολῖται τῆς Καισαρείας ἐναθρόνοντο καὶ ἐνεκαυχῶντο ἐπ' αὐτῷ. Δὲν ἔγινε καιρία καὶ θανατηφόρος ἡ πληγὴ διὰ τὰ πολλὰ ρούχα ὅπου ἐφόρει.

Ὁ Τοπάλ-Ὀσμάν-πασσᾶς ἔγραψεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωσιν τοῦ σάχ Ταμάση, καὶ ἐν ταύτῳ ἐβεβαιώθη ἡ ὀθωμανικὴ βασιλεία τὸ ὅτι ἔγινεν ἔνορκος εἰρήνη μετὰξὺ Περσῶν καὶ Μοσχάβων, δι' ἧς παρεχώρει ἡ Ρουσσία τῷ Ταμάς-Κουλή-χάνῃ τὸ Δαγιστάνι, καὶ τὸ ὅτι σκοπὸς του εἶναι νὰ κινήσῃ πόλεμον μόνον κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν. Ὅθεν ὁ σουλτάν Μαχμούτης ἔγραψε κυκλικὴν ἐπιστολὴν εἰς ὅλους τοὺς προσετώτας τῆς Περσίας προτρέπων αὐτοὺς τὸ νὰ εἶναι πιστοὶ πρὸς τὸν σάχ Ταμάση σοφῆν τους· ἀλλ' οὐδὲν ὄφελος, καὶ ὁ Ταμάς-Κουλή-χάνης σκοπεῖται ἐφορμῆσαι κατὰ τοῦ Βαγδατίου. Ὁ ἡγεμὼν τῆς Βαβυλωνῶν λοιπὸν καθωπλίσθη μὲ ὅλα τὰ ἀνάγκαῖα διὰ τὸν πόλεμον καὶ μὲ στρατιωτικὸν πολυάριθμον· διωρίσθη ἀρχιστράτηγος ὁ ἡγεμὼν τοῦ Τίφλις Τοπάλ-Ὀσμάν-πασσᾶς, καὶ σύμμαχος του ὁ ἡγεμὼν τοῦ Χαλεπίου καὶ ὅλοι οἱ μπεϊλερπέηδες καὶ σαντζάκια τῆς Ἀσίας, καὶ συνηθορίσθησαν στρατοῦ χιλιάδες 150 ὑπὸ τῷ Τοπάλ-Ὀσμάν-πασσᾶ εἰς τὸ περὶ τὴν Βαβυλωνῶνα στρατόπεδον. Ὡς τόσον καὶ ὁ Ταμάς-Κουλή-χάνης ἐφθάσε καὶ πρῶτος ἐφορμᾶ κατὰ τοῦ Τοπάλ-Ὀσμάν-πασσᾶ. Γίνεται πόλεμος σφοδρὸς· παρετάθη ἀδιακόπως ὥρας ἑπτὰ μὲ πολλὴν αἱματοχυσίαν, καὶ τέλος ἠττᾶται ὁ Ταμάς-Κουλή-χάνης· (ἐπληρώθη κατ' ἀρχὰς τοῦ πολέμου καὶ τοῦτο ἔγινεν αἰτία τῆς ἠττης του) καὶ ἐσκοτώθησαν 35 χιλ. στρατιῶται του, καὶ ἐλεηλατήθη καὶ τὸ στρατόπεδόν του παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν τῶν ἐν τῇ Βαβυλωνί, μὲ ὅλον ὅπου τὸ ἐφύλαττον 20 χιλ. Πέρσαι.

Φυγῶν οὖν ὁ Ταμάς-Κουλή-χάνης κατήνησεν εἰς τὸ Ἀμεδάνι· ἐκεῖ συνηθροίσε τὸ σκορπισθὲν στρατεύμα του καὶ ἰάτρευε τὰς πληγὰς του· καὶ ὁ Τοπάλ-Ὀσμάν-πασσᾶς ἀπῆλθεν εἰς τὸ Κερκιοῦτι καὶ εἶχεν ἐκεῖ 70 χιλ. στρατοῦ. Ὁ Ταμάς-Κουλή-χάνης εὐθὺς ἰατρευθεὶς τῆς πληγῆς ἐφορμᾶ εἰς τὸ Κερκιοῦτι κατὰ τοῦ Τοπάλ-Ὀσμάν-πασσᾶ τῇ κβ' τοῦ Ὀκτωβρίου μὲ 60 χιλ. στρατοῦ. Γίνεται πόλεμος καὶ ἠττᾶται πάλιν ὁ Ταμάσης· φεύγοντα καταδιώκει ὁ Τοπάλ-Ὀσμάν-πασσᾶς ἕως εἰς τὸ Κεϊλάνι, πόλιν ἀπέχουσαν ἀπὸ τὸ Κερκιοῦτι λέγας ἕξ· ἐκεῖ γίνεται καὶ τρίτος πόλεμος, καὶ πάλιν ἠττᾶται ὁ Ταμάς-Κουλή-χάνης. Ἀλλ' ἐνσκήψαντος ἤδη σφοδροῦ χειμῶνος ἔπαυσαν οἱ πόλεμοι.

Ὁ αὐθέντης τῆς Μολδαβίας δόσει πολλῆ χρημάτων εἰς τὸν φύσει ἄσωτον καὶ πολυδάπανον Ἐπίτροπον Χεκίμογλου· Ἀλή-πασσᾶν ἀρπάζει τὴν ἡγεμονεῖαν τῆς Βλαχίας παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου μῆνας μόνους δέκα καὶ ὀκτὼ ταύτης ἡγεμονεύσαντος, καὶ μετατίθεται εἰς τὴν ἡγεμονεῖαν τῆς Μολδαβίας ὁ Κωνσταντῖνος· καὶ ἔκτοτε ἔμαθον οἱ Τοῦρκοι δι' αὐτὰς τὰς δύο ἡγεμονεῖας καὶ τὸ πεντζαῖσι, ἧτοι ἀλλαγὴν. Ἀνταμώθησαν οἱ δύο οὖν εἰς τὸ Φωζάνι, καὶ ἔδειξεν ὁ Κωνσταντῖνος τῷ Γρηγορίῳ καὶ διὰ λόγων σημεῖα τοῦ ὅτι θέλει κινήσῃ διὰ τὴν ἐναλλαγὴν αὐτὴν.

Τῶν Δέχων τινὲς εἶχαν προσκαλέσει τὸν Στανίσαλον πάλιν εἰς τὸ ῥη-

γάτον τῆς Λεχίας. Ὁ ἰμπεράτωρ Κάρολος ὁ Σ' καὶ ἡ βασιλις τῆς Ρουσίας Ἄννα ἔστειλαν στρατεύματα εἰς τὴν Λεχίαν πρὸς βοήθειαν τοῦ ῥηγὸς τῆς Λυγούστου Β'. Ἡ Φράντζα ὅπου σὺν τῇ Ἰσπανίᾳ καὶ Σαρδηνίᾳ ὑπερασπίζετο τὸν Στανίσλαον Ἀεζίνσκη παρεκίνει τὴν ὀθωμανικὴν αὐλὴν εἰς τὸν κατὰ τῆς Ρουσίας πόλεμον, λέγουσα τὸ ὅτι ὠφελιμώτερον τοῖς ὀθωμανοῖς τὸ νὰ εἶναι ῥῆξ τῆς Πολωνίας ὁ Στανίσλαος ὅπου δὲν εἶναι ἐνωμένος μῆτε μὲ τὸν ἰμπεράτορα μῆτε μὲ τὴν Μοσχοβίαν. Καὶ ἐπειδὴ καὶ στρατὸς μοσχοβικός δὲν ἄφινε τοὺς Ταρτάρους νὰ περάσουν εἰς τὴν Περσίαν πρὸς ἐνόχλησιν τοῦ Ταμὰς-Κουλή-χάνη, ἔστειλεν ὁ πρέσβυς τῆς Φράντζας εἰς τὸ Κρίμι καὶ τὸν Τότ διὰ νὰ παρακινήσῃ τὸν Ταταρχάνην εἰς τὸν κατὰ τῆς Ρουσίας πόλεμον, καὶ νὰ ἐφορμήσῃ καὶ αὐτὸς κατὰ τῆς Οὐκραίνης. Ζητεῖ ὁ χάνης τὴν ἄδειαν δι' αὐτὴν τὴν ἐφοδὸν παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου, ἀλλ' αὐτὸς ὠροδοκῆθεις παρὰ τοῦ ῥηγὸς τῆς Λεχίας Λυγούστου τοῦ Β' μὲ ὀκτακόσια πούγγεια (ὅστις διεμοίρασε καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα εἰς τὴν βασιλικὴν γυναικωνίτιδα,) ἐπρόσταξε μὲν τὸν χάνην νὰ ἡσυχάζῃ, ἀλλ' ἤθελε τὸν κατὰ τῆς Ρουσίας πόλεμον.

Ἔτει σωτηρίῳ 1734.

Πατριαρχεῖα Νεοφύτου τοῦ ἀπὸ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας.

Μῆνας δέκα πατριαρχεῦσας ὁ Σεραφεῖμ παρητήθη οἰκειοθελῶς· (τὸν ἐφάνη ἀνύποιστος ὁ τρόπος τοῦ τραυματισθῆναι, μάλιστα διὰ τὸ πάντῃ ἀσυνειθιστον καὶ μῆπω γεγοῆός) καὶ ψήφω καὶ δοκιμασίᾳ κοινῇ καὶ ἐκλογῇ τῆς συνόδου ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν θρόνον ὁ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας Νεόφυτος, Β' τῷ τοιοῦτῳ ὀνόματι ἐν τοῖς Οἰκουμενικοῖς πατριάρχεις.

Πολεμεῖ καὶ τῷδε τῷ ἔτει ὁ Τοπάλ-Ὀσμάν-πασσᾶς πρῶτος κινήθεις κατὰ τοῦ Ταμὰς-Κουλή-χάνη· ἠττῶνται οἱ Τούρκοι καὶ φονεύεται ὁ Τοπάλ-Ὀσμάν-πασσᾶς· ὅθεν ὁ ἡγεμὼν τῆς Βαβυλώνης Ἀχμέτ-πασσᾶς κάμνει συμφωνίαν εἰρήνης μεταξὺ τῆς ὀθωμανικῆς αὐλῆς καὶ τοῦ Ταμὰς-Κουλή-χάνη καὶ παραχωρεῖ αὐτῷ ἅπασαν τὴν Ἰβηρίαν. Εἰς τὴν Πόλιν ἐλθοῦσαν τὴν συμφωνίαν δι' ἐπικύρωσιν ὁ μουφτής καὶ οἱ οὐλιμαδες δὲν τὴν ἐδέχθησαν· ἀκολούθως καὶ ὁ σουλτάν Μαχμούτης δὲν τὴν ἐπέκρινε, καὶ ὁ Ἐπίτροπος τὸν παρεκίνησε νὰ μαζιλεύσῃ τὸν ἡγεμόνα τῆς Βαβυλώνης Ἀχμέτ-πασσᾶν διὰ τὴν ἔλαμε, καὶ πέμπει τὸν Κιοπρουλόγλου Ἀππουλλάχ-πασσᾶν μὲ 60 χιλ. στρατοῦ εἰς τὴν Περσίαν, παραγγείλας νὰ μὴν πολεμήσῃ μὲ τὸν Ταμὰς-Κουλή-χάνην, μόνον μὲ γλυκύτητα νὰ τὸν καταπέσῃ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ὀθωμανικὴν αὐλὴν μερικὸς τόπους ἀπὸ ἐκείνους ὅπου τὸν ἔδωκεν ὁ ἡγεμὼν τῆς Βαβυλώνης Ἀχμέτ-πασσᾶς.

Παρακινεῖ πάλιν ὁ πρέσβυς τῆς Φράντζας τὴν ὀθωμανικὴν αὐλὴν διὰ τὸν

καὶ κατὰ τοῦ ἰμπεράτορος καὶ κατὰ τῆς Ρουσίας πόλεμον, καὶ μάλιστα διὰ τὴν εἰρήνην οἱ Φραντζέζοι εἰς τὸν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ μεταξὺ τοῦ ἰμπεράτορος καὶ τῆς Φράντζας πόλεμον· παρεκίνει λοιπὸν τὸν Ἐπίτροπον νὰ στείλῃ στρατὸν εἰς τὴν Οὐγγρίαν διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἰμπεράτορα ἀπὸ τοῦ νὰ στείλῃ σύμμαχον στρατὸν εἰς τὴν Ρουσίαν, καὶ διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ ἡγεμὼν τῆς Οὐγγρίας ὁ Ραγότζκης, ἐφορμῶν κατ' αὐτῆς μετὰ ὀθωμανικοῦ στρατεύματος· προσετέθη τὸ ὅτι θέλει γένει ἐπικερδέστατος αὐτὸς ὁ πόλεμος εἰς τὴν Πόρταν, ὡσάν ὅπου ὁ ἰμπεράτωρ Κάρολος ὁ ΣΤ' ἐβιάζετο νὰ μεταχειρισθῇ δύο στρατόπεδα, τὸ μὲν εἰς τὴν Γερμανίαν, τὸ δὲ εἰς τὴν Ἰταλίαν κατὰ τῶν Φραντζέζων, Ἰσπανῶν καὶ Πιεμοντέζων, κατ' αὐτοῦ ἡνωμένων.

Ὡς τόσον γίνεται ἀγάπη μεταξὺ τῶν οἰκῶν Μπουρμπόν καὶ Αὐστρίας, ἦτοι τοῦ ῥηγὸς τῆς Φράντζας καὶ τοῦ ἰμπεράτορος. Ὁ ῥῆξ τῆς Φράντζας Λουίγκης ὁ ΙΕ' ἠχάριστήθη νὰ γένῃ ὁ πενθερός του Στανίσλαος δούξ τῆς Λοραίνης, καὶ ἀφῆκαν καὶ οἱ δύο τὰ ζητήματα ὅπου εἶχον διὰ τὴν Λεχίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἡ Λοραίνα ἐσυμφωνήθη νὰ μένῃ μετὰ θάνατον τοῦ Στανίσλαου κτῆμα ἀναπόσπαστον εἰς τὸ ῥηγάτον τῆς Φράντζας. (Οὐκ ἐξέβη τοῦτο· καὶ γὰρ κατήντησεν εἰς τὴν πληρεξουσιότητα νέου δουκὸς, ὅστις ἐστὶν ἕγγονος Καρόλου ΣΤ' καὶ υἱὸς τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Μαρίας Τερέζας.)

Ὁ Κιοπρουλόγλου Ἀππουλλάχ-πασσᾶς οὐδὲν κατορθώσας γλυκύτητι, κατὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ Ἐπιτρόπου, πολεμεῖ μὲ τὸν Ταμὰς-Κουλή-χάνην παρὰ τὸ Ἐριβάνι καὶ ἠττᾶται κατὰ κράτος, φονευθέντων 40 χιλ. Τούρκων.

Οἱ Τάρταροι λεηλατοῦσι τὴν Καζακίαν καὶ ἄλλας βουσσικὰς ἐπαρχίας. Οἱ Ρούσοι ζητοῦν ἀπὸ τὴν Πόρταν νὰ τοὺς παιδεύσῃ· δὲν τὸ κάμνει καὶ ἐπακολουθεῖ ἡ λεηλασία. Εἰς τὰ βουσσικὰ παράπονα ἀπεκρίθη ἡ Πόρτα τὸ ὅτι ἐπειδὴ καὶ οἱ Τάρταροι παρακοῦσι τὴν προσταγὴν τῆς καὶ οὐκ ἀφίστανται τῆς λεηλασίας, ἄς ἔχῃ τὴν ἄδειαν ἡ Ρουσία νὰ τοὺς παιδεύσῃ. Καζάκοι ἐφορμήσαντες κατ' αὐτῶν εὔρον ἐν αὐτοῖς καὶ στρατιώτας τούρκους προπολεμοῦντας τῶν Ταρτάρων· ἐνομίσθη οὖν τοῦτο δόλος καὶ ἀπάτη, εἶπον γὰρ τοὺς Ρούσους νὰ τοὺς παιδεύσουν καὶ ἐν ταῦτῳ ἔστειλαν Τούρκους νὰ τοὺς δεφενδεύουν.

Ἔτει σωτηρίῳ 1735.

Ὁ Ἐπίτροπος γράφει τῷ ἡγεμόνι τῆς Βαβυλώνης Ἀχμέτ-πασσᾶ νὰ γένῃ ἀρχιστράτηγος τοῦ κατὰ τῶν Περσῶν στρατοῦ, νὰ πνίξῃ τὸν Ἀππουλλάχ-πασσᾶν ὡς παρασπονδήσαντα καὶ παραβάντα τὴν συμφωνίαν τῆς τελευταίας εἰρήνης τῆς μετὰ τοῦ Ταμὰς-Κουλή-χάνη γενομένης καὶ νὰ τελειώσῃ τὴν εἰρήνην μὲ τοὺς Πέρσας παραχωρῶντας αὐτοῖς ὅλην τὴν Ἰβηρίαν. Ὁ Ἀππουλλάχ-πασσᾶς ἦν γαμβρὸς τοῦ σουλτάν Μαχμούτη ἐπ' ἀδελφῆ· ἡ σύζυγός του καὶ ἡ σουλτάνα, τοῦ βασιλέως μήτηρ, διέβαλον τὸν Ἐπίτροπον ὡς αἴτιον τῆς τοιαύτης καταστροφῆς· ὅθεν καθαιρεῖται ὁ Ἐπίτροπος χωρὶς νὰ δημευθῶν τὰ ὑπάρχοντά του, κατὰ τὴν συνήθειαν, γίνεται ἡγεμὼν τῆς Πόσνας, καὶ γίνεται Ἐπίτροπος ὁ Γκιουρτζῆ Ἰσμαήλ-πασσᾶς.

Διὰ τὴν ἐκδικηθῆ, ὡς καὶ εἶπεν εἰς τὸ Φωξάνι, ὁ ἡγεμὼν Κωνσταντῖνος γίνεται αἷτιος, δώσει χρημάτων καὶ αὐτὸς, καθαιρεθῆναι τὸν Γρηγόριον Γκίκαν ἀπὸ τῆς οὐγγροβλαχικῆς ἡγεμονείας, ἔτη δύο καὶ μῆνας ἑπτὰ ταύτης κυριαρχήσαντα, καὶ μετατεθῆναι πάλιν εἰς τὴν ἡγεμονίαν τῆς Μολδαβίας, καὶ ὁ Κωνσταντῖνος ἐπανελάβε πάλιν τὸ τρίτον ἤδη τὴν τῆς Οὐγγροβλαχίας ἡγεμονίαν καὶ ἡγεμόνευσεν αὐτῆς ἔτη ἕξ· ὅτε Γρηγόριος ὁ Γκίκας ἡγεμόνευσας τανῦν τὸ δεύτερον εἰς τὴν Μολδαβίαν ἐκυριάρχησεν αὐτῆς ἔτη ἕξ.

*Ἐγινε λοιπὸν ἡ εἰρήνη μεταξὺ τῆς Πόρτας καὶ τῆς Περσίας καὶ ἐπεκυρώθη ἡ συμφωνία ἐκατέρωθεν· περιεῖχε τὴν τελείαν παραχώρησιν ἀπάσης τῆς ἄνω Ἰθρίας εἰς τοὺς Πέρσας, καὶ τὸ νὰ πηγαίνουν εἰς τὴν Μέκκαν διὰ προσκύνησιν τοῦ κιαμπέ, καὶ νὰ εἰσέρχονται εἰς ὅλους τοὺς τόπους ὅπου πανταχοῦ τῆς ὀθωμανικῆς γῆς εἶναι προσκυνήματα, καὶ τὸ νὰ ὀνομάζεται διοικητὴς τῆς Περσίας ὁ Ταμάς-Κουλή-χάνης καὶ νὰ εἶναι δεκτὸς παρ' Ὀθωμανοῖς αὐτὸς τοῦ ὀ τίτλος.

Μετὰ τριάκοντα ἡμερῶν ἐπιτροπικῆς καθελὼν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς κάμνει Ἐπίτροπον τὸν ἀπὸ σιλιχτάρην Ἐμίρ-Μεχμέτ-πασσᾶν.

Ὁ ῥήθεις ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Κωνσταντῖνος προβιβάζει πολλοὺς Ῥωμαίους εἰς τὰ μεγάλα ὄφρεια τῆς ἡγεμονείας, λογοθετζιάν δηλαδὴ, σπαθιάρην, ποστελνιτζιάν, κλουτζιαριάν, ἀτζιάν καὶ ἄλλας· ὁ πατήρ του μόνον τὸν Ῥαμαδάνην εἶχε Σπαθάρην, καὶ Ποστελνικὸν τὸν Ἀρβανιτοχωρίτην Γεώργιον, καὶ μεγάλην ἀρχοντίαν ἄλλω τινὶ Ῥωμαίῳ ἢ Ἀρβανίτῃ οὐκ ἔδωκεν· ὁ Μιχαὴλ Ῥακοβίτζας ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας μόνον τὸν Κωνσταντῖνον Ὑψηλάντην εἶχε Ποστελνικόν, καὶ ὕστερον ἔκαμε τὸν γαμβρόν του Διαμαντὴν Ῥάζον, εἶχε δὲ καὶ Ἄγγαν τὸν υἱὸν τοῦ Κωνσταντῖνου Ἰωάννην ἐν διαστήματι ἡγεμονείας δεκαετοῦς.

Ὁ Κύρ Παΐσιος προσκληθεὶς παρὰ τοῦ αὐθέντου Γρηγορίου Γκίκα ἀπῆλθεν εἰς τὸ Γιάσι τῆς Μολδαβίας, καὶ ἡσυχάζων ἐκεῖ ἤξιοῦτο παρὰ τε τοῦ αὐθέντου καὶ τῶν λοιπῶν ἀπάντων πλείστης ὄσης περιποιήσεως καὶ ὑποδοχῆς ὡς εἰκόσ.

*Ἐτει σωτηρίῳ 1736, τοῦ Χιτζρὲ 1149.

Ἡ βασιλὶς τῆς Ρουσίας Ἄννα ἡ Μεκλεμπούργ πέμπει μὲ τὸν πρέσβυν της εἰς τὸν Ἐπίτροπον τὸ μανιφέστον τοῦ κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν πολέμου. Πρώτη αἰτία ἦν ἐν αὐτῷ διὰ τὸν πόλεμον ἢ τῶν Ταρτάρων λεηλασία εἰς τὰς Ῥουσσικὰς ἐπαρχίας καὶ ἡ ἀμέλεια καὶ ἀντίστασις τῆς Πόρτας εἰς τὸ νὰ τοὺς παιδεύσῃ. Ἡθελαν οἱ Τούρκοι νὰ διορθωθῇ αὐτὴ ἡ διαφορά χωρὶς κτύπημα· ὅθεν ἐδέχθησαν μεσολαβοῦντα τὸν ἰμπεράτορα φοβούμενοι μήπου συμμαχήσῃ τῇ Ρουσίᾳ· ἐδέχθησαν δὲ καὶ τοὺς πρέσβεις τῆς Ἑγγλιτέρας καὶ τῆς Ὀλλάνδας, διὰ νὰ τοὺς περιποιηθῶν δείχοντές τους πῶς τοὺς ἔχουν εἰς ὑπόληψιν.

Ἐκστρατεύει τοίνυν ὁ Ἐπίτροπος κατὰ τῶν Ρούσων· ὁ βασιλεὺς τὸν ἔδωκε κεαγιᾶν τὸν Χαλισᾶ-Ὀμέρ-ἑφένδη, παραγγείλας αὐτὸν μηδὲν πράτ-

τειν ἄνευ τῆς γνώμης, θελήσεως καὶ ἀποφάσεως τοῦ δεβλὲτ-κεαγιασή. Γίνεται καίμακάμης ὁ ποτὲ ἐπὶ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ ἀρχιτελώνης Γεγὲν-ἄγᾶς, καὶ τὸν ἐδόθησαν τῶρα τρεῖς τούγια. Ἐρχονται οὖν οἱ πάντες καὶ διαπερῶσι τὸν Δούναβιν εἰς τὴν Ἰσάκτζαν ἐπὶ τῆς κατασκευασθείσης ἐπὶ τῷ Δουναβί γέφυρας, κατὰ παλαιὰν συνθήειαν, (ὅπου καὶ ὁ Εἰρέξης ἔκαμε ποτε τὴν γέφυραν του,) κἀκείθεν ἀπάραντες στρατοπεδεύουν εἰς τὸ Πεντέρι.

Μετὰ ἕξ μηνῶν πολιορκίαν παρεδόθη τὸ Ἀζάκι εἰς τοὺς Μοσχόβους· ὁ Μούνιχ ἐφορησας εἰς τὸ Κρίμι ἔκαμε πολλὰς ζημίας· ὁ χάνης τῶν Ταρτάρων ἐφορησας εἰς τὴν Οὐκρατίαν μὲ 40 χιλ. Ταρτάρων ἔκαμε τὰ αὐτά. Ὁ σουλτάν Μαχμούτ, ἐλπίζωντας καθ' ἡμέραν τὴν ἀγάπην, καθεῖλεν αὐτὸν τῆς ἀρχῆς ἐπὶ προφάσει τοῦ ὅτι ἐκινήθη ἄνευ τῆς ἀδείας του. Κάν τούτοις ὁ ἰμπεράτωρ προεβίβαζε τὰ στρατεύματά του πρὸς τὴν Οὐγγρίαν ὅπερ βεβαιωθεὶς ὁ Ἐπίτροπος ἀπὸ τὰς εἰδήσεις τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχοπογδανίας ἔγραψεν εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Βιέννης ζητῶν μαθεῖν τί μέλλει νὰ κάμῃ ὁ ἰμπεράτωρ ἂν ἡ Ρουσία πείσῃ διουλεύουσα ἤθελε παρατείνει τὸν πόλεμον διὰ νὰ κρατήσῃ τὸ Ἀζάκι. Ὁ κόμης Κονιζέγ τὸν ἀπεκρίθη τὸ ὅτι ὁ ἰμπεράτωρ ἐπιθυμεῖ τὴν εἰρήνην ὑπὲρ τι ἄλλο, καὶ δὲν ἀμελεῖ τι διὰ νὰ τὴν θεμελιώσῃ μεταξὺ τῶν συντρόφων του· ἀμὴ ἂν δὲν ἔβγη ὁ σκοπὸς του εἰς ἔκδοσιν δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὴ συμμαχήσῃ τῇ Ρουσίᾳ, κατὰ τὴν μεταξὺ τῶν δύο συμφωνίαν. Εἰς τὸ στρατόπεδον παρὰ τῷ δεβλὲτ-κεαγιασή ἦσαν ὅτε Μανουὴλ Ὑψηλάντης ἐπιστάσις πρωτογουνάρεως, καὶ ὁ Τεσταπύζας ἐπιστάσις ἰατροῦ. Ἐβεδαιώνεν οὗτος τὸν κεαγιαπέην τὸ ὅτι ὁ ἰμπεράτωρ δὲν θέλει κινήθῃ κατὰ τῶν Τούρκων, καὶ ὅτι ψευδεῖς αἱ εἰδήσεις τῶν αὐθεντῶν Βλαχοπογδανίας, ὅπου ἔγραφον τὸ ὅτι σκοπεῖται πόλεμον ὁ καῖσαρ. Ὁ δὲ Μανουὴλ ἐκινεῖτο διὰ νὰ καθαιρέσῃ τῆς βλαχικῆς ἡγεμονείας τὸν Κωνσταντῖνον Μαυροκορδάτον καὶ νὰ αὐθεντεύσῃ αὐτῆς ὁ Μιχαὴλ Ῥακοβίτζας· ὅθεν ἐμίσει τὸν Μανουὴλ ὁ Μαυροκορδάτος, καὶ οἱ εἰς τὴν Πόλιν καπικεχαγιαδῆς του διέβηλον αὐτὸν θανασίμως πρὸς τὸν καίμακάμην Γεγὲν-πασσᾶν, διαβάλλοντες ψευδῶς ὅτι κινεῖται κατ' αὐτοῦ πρὸς τὸν κεαγιαπέην. Ἐχων οὖν πάθος παλαιὸν κατὰ τοῦ Μανουὴλ ὁ Γεγὲν-πασσᾶς ὅταν ἦτον ἀρχιτελώνης ἐπὶ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ καὶ τοῦ Μεχμέτ-κεαγιαδῆ διὰ τὴν τῶν σαμουριῶν ἀγορὰν, δι' ἣν καὶ ἐζημιώθη τότε πολλὰ καὶ ἠτιμᾶσθη, ἤκουεν ἡδέως τανῦν τὰς κατὰ τοῦ Μανουὴλ διαβολὰς, ἐπίστευεν αὐτὰς καὶ εὐκαιρίαν ἐζήτει πρὸς ἐκδίκησιν.

*Ἐτει σωτηρίῳ 1737, τοῦ Χιτζρὲ 1150.

Ὁ ῥήξ τῆς Φράντζας ἔγραψε τῷ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν πρέσβει του μαρκιῶνι Δεβιλενέβ νὰ βεβαιώσῃ τὴν Πόρταν πῶς ἡ Φράντζα δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ κινήθῃ εἰς πόλεμον, καὶ νὰ μὴν ἐλπίζῃ βοήθειαν παρ' αὐτῆς· καὶ νὰ ἐμποδίσῃ ὅσον ἠμπορεῖ τὸ νὰ μὴν ἀποκτήσῃ οἱ Ρούσσοι ἐλευθέραν ναυτιλίαν εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον καὶ εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν.

Τὸ στρατόπεδον τῶν Ὀθωμανῶν ἦν εἰς τὸ Καρτάλι ἀντικρὺ τῆς Ἰσάκ-

τζας, και παρήσαν και οι πρέσβεις οι μεσάζοντες δια την ειρήνην. Ἐστειλεν εἰς τὸ στρατόπεδον ὁ πρέσβυς τῆς Φράντζας τὸν Τὸτ νὰ εἰπῇ τῷ Ἐπιτρόπῳ τὸ, ἐπειδὴ και ἠξέουρον βέβαια πῶς ὁ ἱμπεράτωρ χρειὰς τυχοῦσης θέλει βοηθήσει τοῖς Ρούσοις, ἀνάγκη νὰ κάμουν ἀγάπην με αὐτοὺς παραχωρώντάς τους και τὸ Ἀζάκι, και νὰ ὀχυρώσουν τὸ Ταμάνι διὰ νὰ μὴν ἡμποροῦν τὰ πλοῖα τῶν Ρούσων νὰ ἐξέρχωνται και νὰ ταξειδεύουν εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον.

Ἡ βασιλις τῆς Ρουσίας ἐπειδὴ και ἐζήτησε νὰ γένη συνέλευσις τῶν πληρεξουσίων εἰς τὴν πόλιν τῆς Δελίας Νιβέροβαν διὰ νὰ διαταχθοῦν και νὰ ὁμιληθοῦν τὰ πρὸς εἰρήνην, ἔστειλεν ὁ Ἐπίτροπος τὸν βεῖς-εφένδην Ταουκτζηζαδὲ, τὸν Γιγριμί-σεκίς Σαῖτ-Μεχμέτ-εφένδην και τὸν μεχτουπτζήν του Ραγῆπ-Μεχμέτ-εφένδην τοὺς παρήγγειλεν ὁ δεβλὲτ-κεαγιασῆς νὰ τελειώσουν τὴν εἰρήνην χωρὶς ἄλλο. Συνῆλθον οὖν αὐτοὶ ἐκεῖσε και οἱ τρεῖς, παρήσαν και ὁ πρέσβυς τοῦ ἱμπεράτορος Τάλμαν, και ὁ τῆς Ἑγγλιτέρας και ὁ τῆς Ὀλλάνδας· προσμένοντες οὖν τὸν ἐρχομὸν τῶν πληρεξουσίων τῆς Ρουσίας ἔμαθαν ὅτι οἱ Ρούσοι ὑπέταξαν και τὴν Ὀζοῦ και τὸ Κιλ-πουρὸν, και ὅτι ὁ Βάλις, ἀρχιστράτηγος τῶν Νέμτζων, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν. Τούτων γνωσθέντων ἀνεχώρησεν εὐθὺς ἀπὸ τὴν Νιμέροβαν λάθρα ὁ πρέσβυς τοῦ ἱμπεράτορος Τάλμαν.

Εὐθὺς οὖν ὁποῦ ἠκούσθη εἰς τὴν Πόλιν ἡ ἄλωσις τῆς Ὀζοῦ διωρίσθη ὁ μέγας Ἱπποκόμος Γκιούλ-Ἀχμέτ-πασσαζαδὲς νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ στρατόπεδον και νὰ μαζιλεύσῃ τὸν βεζίρην, και νὰ φονεύσῃ τὸν Χαλισὰ-Ὀμὲρ-κεαγιαζ, και νὰ κάμῃ Ἐπίτροπον τὸν εἰς τὸ Πεντέρι ἀρχιστράτηγον Ἀπουλλάχ-πασσάν Μουσουνογλου. Τούτων οὖν παρήγγειλεν ὁ καϊμακάμης Γεγὲν-πασσὰς νὰ πιάσῃ τὸν Μανουὴλ Ὑψηλάντην και τὸν Τεσταπούζαν και νὰ τοὺς στείλῃ δεσμίους εἰς τὴν Πόλιν· φθάσει οὖν εἰς τὸ Καρτάλι ὅπου ἦν τὸ στρατόπεδον και ἐνεργεῖ ταῦτα πάντα· και ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ ὁ Μουσουνογλος ἀπὸ τὸ Πεντέρι, γίνεται καϊμακάμης, κατὰ τὴν προσταγὴν τῆς Πόρτας, ὁ εἰς τὸ στρατόπεδον γιαννιτζάρ-ἀγασῆς.

Ὁ Τεσταπούζας εὐθὺς ὁποῦ εἶδε τὸν κεαγιαζν γεκρὸν ἐφυγεν. Ὁ Μανουὴλ Ὑψηλάντης, γνωρίζωντας τὸν Μουσουνογλου ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁποῦ ἦτο γιαννιτζάρ-ἀγασῆς εἰς τὴν Πόλιν, ἐκίνησε διὰ τὸ Πεντέρι, τὸν ἀντάμωσε καθ' ὁδὸν και ἔγινε πρωτογουνάριός του. Ἦλθεν ὁ Ἐπίτροπος εἰς τὸ στρατόπεδον ζητήσας ὁ μέγας Ἱπποκόμος και τοὺς δύο Ρωμαίους και μὴ εὐρών τὸν Τεσταπούζαν ἔμαθεν ὅτι ὁ Μανουὴλ ἀπῆλθεν εἰς τὸν Ἐπίτροπον, ὃ τινι ἐλθόντι εἶπε τὸ ὅτι ὁ καϊμακάμης ζητεῖ τὸν Μανουὴλ διὰ λογαριασμὸν ὁποῦ ἔχει μαζὴ του. Ἰσχυεν ὁ καϊμακάμης Γεγὲν-πασσὰς εἰς τὴν Πόλιν· ὅθεν φοβηθεὶς ὁ Μουσουνογλος δὲν εἶπε τὸ, «ἐγὼ θεωρῶ τὸν λογαριασμὸν του,» μόνον τὸν παρέδωκε· πεμφθέντα οὖν δεσμῖον ἔχθιστος ὢν αὐτῷ ὁ καϊμακάμης τὸν ἀνεσκολόπισε, κατὰ μῆνα Αὐγούστον, δημεύσας τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ τε και τοῦ ἀδελφοῦ του Χατμάνου Κωνσταντίνου και τοῦ ἀνεψιῦ Ἰωάννου Ἀγα, συμποσώθέντα εἰς πουγγεῖα 1,800, και ἐνήργησε τὸ παλαιὸν πάθος, ἀφανίζωντάς των ἐξ ὀλοκλήρου διὰ τε τὸ παλαιὸν πάθος

και διὰ τὰς διαβολὰς τοῦ Μαυροκροδάτου, δύο ἦδη Ῥωμαίους τῶν προῦχόντων φονευθῆναι γεγονότος αἰτίου.

Ἐν τούτοις οἱ Νέμτζοι ὑπέταξαν τὸ Νύτσι. Ἦλθεν ὁ Ἐπίτροπος Μουσουνογλος εἰς τὴν Πόλιν με τὸ σαντζάκ-σερίφι· εἰσελθὼν εἰς τὰ ἀνάκτορα ἔμαξιλεύθη, και ἔγινεν Ἐπίτροπος ὁ ῥηθεις καϊμακάμης Γεγὲν-πασσὰς.

Ἐτει σωτηρίῳ 1738, τοῦ Χιτζρὲ 1151.

Θνήσκει ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ὁ προῤῥηθεις Κοσμᾶς ὁ Β', και ἀνάγεται εἰς τὸν Ἀποστολικὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας Κοσμᾶς ὁ Γ' ὁ ἀπὸ Πισιδίας, Μαρτίου 6, και πατριαρχεύσας μεγάλη πτωχεῖα και στενοχωρία ἔτη ὅλα ἐνέα θνήσκει καὐτὸς ἐν Πηλουσίῳ Ἰουνίου τῆς ζ'.

Ἐποτάσσει ὁ Ἐπίτροπος τὸ Μιχάδια, τὴν Ὀρσοβαν και τὸ Νύτσι, και ἄλλος πασσὰς τὴν Σεμένδριαν και τὸ Ἰνέπαλι. Εἰς τὴν Μαιώτιδα ὁ καπετάν-πασσὰς ναυμαχῆσας με 120 πλοῖα νικᾷ τὸν στόλον τῶν Ρούσων. Εἶτα ἐπανεκάμψεν ὁ Ἐπίτροπος εἰς τὴν Πόλιν με τὸ σαντζάκ-σερίφι· ὑπερηφανεύθη πολλὰ διὰ τὰς νίκας του. Ἐξορίζει τὸν Πονεβάλ. Θνήσκει και ὁ Ῥαγότσκης ἀφοῦ δὲν ἠμπόρεσε κατορθῶσαι τι μῆτε εἰς τὴν Οὐγγρίαν μῆτε εἰς τὴν Ἑρδελίαν, ὁποῦ τὸν ἔστειλαν ἐκεῖ οἱ Τοῦρκοι διὰ νὰ διεγείρῃ τὰ πλήθη κατὰ τοῦ ἱμπεράτορος. Θέλει ὁ Ἐπίτροπος τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ με περιστατικά ὁποῦ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ τὰ δεχθοῦν οὔτε οἱ Ρούσοι οὔτε οἱ Νέμτζοι· καταφέρεται με κατηγορίας κατὰ τοῦ Μπεσίρ-ἀγά κιζλάρ-ἀγασῆ και κατὰ τῆς σουλτάνης μητρὸς τοῦ βασιλέως, ἀγανακτῶν διὰ τὰς ἐπιβλαβεῖς, ὡς ἔλεγε, συμβουλὰς ὁποῦ δίδουν τῷ σουλτάν Μαχμούτῃ διὰ ὑποθέσεις πολιτικᾶς.

Πυρκαϊὰ εἰς τὸ Πετρίκαπι· ἀπέρχεται ὁ Ἐπίτροπος, κατὰ τὴν συνθήειαν, διὰ τὸ σβέσιμόν της· καίονται τὰ πατριαρχικά σπίτια, συνεκάψαν δὲ και πολλοὶ κώδικες τοῦ πατριαρχείου ὁποῦ δὲν ἐπρόφθασαν νὰ τοὺς βάλουν ἐν τῷ λιθοκτίστῳ οἴκῳ. Σβέννυσι τὴν πυρκαϊάν ὁ Ἐπίτροπος και δὲν ἐκάη, θείῳ ἐλέει, ἡ ἐκκλησία οὔτε τὰ κελλία τῶν ἐρημηριῶν οὔτε τὸ συνοδικόν. Ὁ Ἐπίτροπος, ὡς φιλόργυρος, ἤλπιζεν ἀπὸ τὸν πατριάρχην Νεόφυτον ἀμοιβὴν χρηματικὴν και μεγάλην διὰ τὸ σβέσιμον τῆς πυρκαϊᾶς, ὡσὰν ὁποῦ ἐκεῖνος ἔδωκε, κατὰ τὴν συνθήειαν, ἀπὸ ἄσπρα ὅμως τοῦ μιρίου, εἰς τοὺς γιαννιτζάρους και μάλιστα τοὺς τουλουμπατζήδες ὁποῦ συνέτρεξαν εὐάριθμά τινα χρήματα· κατιδὼν οὖν ὅτι ὁ πατριάρχης Νεόφυτος δὲν τὸν ἔστειλεν ἄσπρα ἔκαμε τὸν λεγόμενον παρ' Ὀθωμανοῖς ν α λ ε τ λ ε μ ε διὰ νὰ μὴν κτισθῇ πλέον ὁ πατριαρχικὸς οἶκος, καθὼς και δὲν ἐκτίσθη ἕως τώρα. Τοιοῦτον κακὸν ἔγινεν ἀπὸ τὴν φιλαργυρίαν τοῦ Ἐπιτρόπου και ἀπὸ τὴν ὀλιγόνοιαν και ἐπιμῆθειαν τοῦ τότε πατριαρχεύοντος Νεοφύτου.

Δοτιοραρισθεὶς εἰς ἰατρικὴν και φιλοσοφίαν ἐν Παταβίῳ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατέλαβον τὴν γειναμένην τῷδε τῷ ἔτει Ἰανουαρίῳ ις'.

*Ετει σωτηρίῳ 1739, τοῦ Χιτζρὲ 1152.

Ἐπιτροπὸς κατὰ τοῦ Ἐπιτρόπου Γεγὲν-πασσᾶ ἤ, τε σουλτάννα μήτηρ τοῦ ἀνακτος καὶ ὁ κιζλὰρ-ἀγασῆς, ὅθεν καθαιρεῖται τῆς ἀρχῆς καὶ προστάττεται ἐκλέξασθαι εἰς κατοικίαν νῆσόν τινα τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἣν τινα ἤθελε θέλει· δὲν ἐδημεύθησαν τὰ ὑπάρχοντά του, κατὰ τὴν συνήθειαν, διὰ τὴν δούλευσίν του. Ἐγένετο δὲ μετ' αὐτὸν Ἐπίτροπος ὁ Αἰθᾶζ-Μεχμέτ-πασσᾶς, ὄντας τότε Βίδιν-βαλισῆς, καὶ ἐπανῆλθεν ἀπὸ τῆς ἐξορίας ὁ Πονεβάλ, ἐξωμότης Φραντζῆζος ἐπονομασθεὶς Ἀχμέτης.

Ὁ σουλτάν Μαχμούτης διορίζει καϊμακάμην εἰς τὴν Πόλιν τὸν μονόφθαλμον χατζῆ Ἀχμέτ-πασσᾶν. Ὁ νέος βεζίρης Αἰθᾶζ-Μεχμέτ-πασσᾶς εἰς τὸ Βιδίνι προετοιμάζει τὰ διὰ τὸν πόλεμον ἀναγκαῖα. Εἰς δὲ τὸ Πεντέρι ἦτον ἀρχιστράτηγος μετ' στρατεύμα 80 χιλ. ὁ ἀπὸ Περγάμου Βελλῆ-πασσᾶς, καὶ εἰς τὸ Πρεκόπι, ἄλλως Ὀρκαπι ἦτον ὁ χάνης μετ' 60 χιλ. Ταρτάρους, καὶ περὶ τὴν Καμινίτζαν ἦτον ὁ Μούνιχ ἀρχιστράτηγος τῶν Ρούσσων, σκοπούμενος ὑπαγαγεῖν τὸ Χοτίνι. Στράτευμα Τούρκων 130 χιλ. ἐπέρασε τὸν ποταμὸν Μοράβην διὰ δούλευσιν τοῦ Ἐπιτρόπου Αἰθᾶζ-Μεχμέτ-πασσᾶ.

Ἰωαννίκιος ὁ Καρατζᾶς, δευτερεύων ποτὲ τοῦ Κύρ Παΐσιου, εἶτα καὶ πρωτοσύγκελλος διὰ παρακλήσεως τοῦ ἀδελφοῦ του ἱατροῦ Σκαρλάτου Καρατζᾶ καὶ πρώτου δραγομάνου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως τῶν Ὁλλανδέζων, γενόμενος προεστὴς τῆς κατὰ τὸ Ἐγρίκαπι ἐκκλησίας, τιμωμένῃς ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, (ἐν ἧ καὶ εἰκὼν τῆς Παναγίας λίαν θαυματουργῆ θεραπεύουσα δαιμονιζομένους τε καὶ πᾶν εἶδος ἀσθενειῶν,) καλῶς μὴ διοικήσας καὶ χρέος ἐπιφορτίας τῇ ἐκκλησίᾳ ἀντὶ τοῦ συνήθους εἰσοδήματος, ἐξώσθη μετὰ χρόνον παρὰ τῶν ἐπιτρόπων· καὶ μετὰ τινα καιρὸν ἀπραξίας τε καὶ οἰκουρίας, φυγόντων τούτῳ τῷ ἔτει, διὰ τὸν πόλεμον, εἰς τὴν Ἐρδελίαν τῶν ἐπισκόπων τοῦ Πεκίου, διὰ συνδρομῆς τοῦ ῥηθέντος ἀδελφοῦ του καὶ διὰ τῆς ἐξω χειρὸς ἐπιβαίνει τοῦ θρόνου τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Πεκίου.

Ὁ Κύρ Παΐσιος διὰ ὑποψίαν ἐνδεχομένης ἐπιδρομῆς Μοσχόβων εἰς τὸ Γιάσι, ὡς καὶ ἐγένετο, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Πόλιν κατὰ τὸν Μάϊον τοῦδε τοῦ ἔτους.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀνεχώρησα καγὼ ἀπὸ τῆς γειναμένης τὸ τρίτον διὰ τὴν Μολδαβίαν, προσκληθεὶς διὰ ἀρχιατρός τοῦ τότε ἡγεμονεύοντος Μολδαβίας Γρηγορίου Γκίκα βοεβόδα τοῦ προῤῥηθέντος.

Πατριαρχεὺσας ὁ Κύρ Μελέτιος ἔτη ἐννέα θνήσκει, καὶ ἀνάγεται εἰς τὸν πατριαρχικὸν Ἀποστολικὸν θρόνον τῆς Ἱερουσαλῆμ ὁ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης Παρθένιος ὁ Ἀθηναῖος, κατὰ τὴν ἀνέκαθεν ἀρχαιοτάτην συνήθειαν τους· ἐγένετο ἢ μετὰθεσίς του κατὰ μῆνα Μάρτιον.

Ἦτον ὁ Αἰθᾶζ-πασσᾶς ἐστρατοπεδευμένους κοντὰ εἰς τὸ Ἰσαρτζίκι. Οἱ Νέμτζοι εἰς ἀριθμὸν 25 χιλ. βαδίζοντες πρὸς τὴν Σεμένδρικν ἔφθασαν εἰς τόπον λεγόμενον Κρόσκα κοντὰ εἰς τὴν Σεμένδρικν, καὶ ἐκεῖ ἐστρατοπέδευ-

σαν. Διὰ τὰ πηγαίνον λοιπὸν οἱ Νέμτζοι νὰ πολεμήσουν τὸ στρατόπεδον τοῦ Αἰθᾶζ-πασσᾶ ἔπρεπε νὰ περάσουν ἀπὸ τὸ Ἰσαρτζίκι· τοῦτο εἶναι τόπος στενὸς μετ' μήκος οὐκ ὀλίγον καὶ μετὰξὺ λόφων. Ἐντεῦθεν οὖν περνῶντες οἱ Νέμτζοι ἀπήνησαν καραοῦλι τούρκικον, Ἰουλίου καὶ πολεμήσαντες, ἐνίκησαν οἱ Τούρκοι· ἀπήγαγον κεφαλὰς καὶ τινὰς ζωγρηθέντας εἰς τὸν Ἐπίτροπον. Ὄρμησε λοιπὸν διὰ τὴν νίκην ὅλον τὸ τουρκικὸν στρατεύμα εἰς τὸ Ἰσαρτζίκι, ἐξω ἀπὸ τὸ στενὸν μήκος τοῦ ὁποίου δὲν εἶχαν προφθάσει ἀκόμη οἱ Νέμτζοι νὰ ἔβγουν· ἐγένισαν οἱ λόφοι ὁποῦ περιστοιχίζον τὸ Ἰσαρτζίκι ἀπὸ Τούρκους· οἱ Νέμτζοι εἰς τὸ στενὸν τοῦ Ἰσαρτζικίου δὲν ἠμποροῦσαν νὰ ἐξαπλωθῶν καὶ νὰ ἔχουν πολὺ πρόσωπον· ἂν ἤθελαν ν' ἀναβοῦν εἰς τοὺς λόφους δὲν ἦτο δυνατὸν διατί τοὺς ἐφένευον οἱ Τούρκοι μετὰ τοὺς τηλεβόλους ὁποῦ εἰς ὅλον τὸ διάστημα καὶ μήκος τοῦ Ἰσαρτζικίου ἐρρίπταν εἰς κρέατα, καὶ οἱ Νέμτζοι ἐρρίπτον χωρὶς καρπὸν· ἐδιάσθησαν λοιπὸν νὰ γυρίσουν ὀπίσω διὰ τὴν κακὴν τοποθεσίαν, ἀλλ' ἐν τῷ παλινδρομεῖν ἐφρονεῖθησαν ὑπὲρ τοὺς ἡμίσεις· παρετάθη ὁ πόλεμος ἕως τὸ βράδυ· ὅσοι ἐπρόφθασαν νὰ ἔβγουν ἐξω ζῶντες ἐφυγον καὶ ἐστρατοπέδευσαν ὑποκάτω εἰς τὸ Βελιγράδι· ἐφορμῶσιν οἱ Τούρκοι κατ' αὐτῶν, πάμπολλοι κατ' ὀλίγων, καὶ πολεμήσαντες, ἠτῶνται οἱ Νέμτζοι καὶ κλείονται μέσα εἰς τὸ Βελιγράδι μαζὴ μετ' τὸν γενεράλην Βάλις.

Ἦρξαντο λοιπὸν οἱ Τούρκοι τῆς πολιορκίας τοῦ Βελιγραδίου· ὁ πρέσβυς τῆς Φραντζᾶς μαρκίων Δεβιλενέβ παρὼν εἰς τὸ ὀθωμανικὸν στρατόπεδον ἦτον διωρισμένος ἐκατέρωθεν μεσάζων διὰ τὴν εἰρήνην. Ὁ Νάϊμπεργ εἶχε διορισθεὶ παρὰ τοῦ ἱμπεράτορος πληρεξούσιος διὰ τὴν τελείωσιν τῆς εἰρήνης καὶ ἦν ἐν τῷ Βελιγράδι. Τὸν ἐζήτησεν ὁ Βιλενέβ νὰ ἔλθῃ διὰ νὰ συνομιλήσουν τὰ περὶ τῆς εἰρήνης· ἐξῆλθε λοιπὸν, καὶ ἀφοῦ συνωμίλησαν ἰκανῶς, ἀπῆλθεν ὁ Βιλενέβ εἰς τὸν Ἐπίτροπον νὰ τὸν εἴπῃ τὸ τί δίδει ὁ Νάϊμπεργ διὰ τὴν τελείωσιν τῆς εἰρήνης· ὁ Ἐπίτροπος ἀπεκρίθη τὸ, ἀδὲν ἀκούω τίποτες ἂν δὲν μοι δοθῇ τὸ Βελιγράδι καθὼς εἶναι ὠχυρωμένον». Ταῦτα ἀκούσας ὁ Νάϊμπεργ ἐζήτησε τὰ ἄλογά του διὰ νὰ γυρίσῃ εἰς τὸ Βελιγράδι· ὁ κεαγιάς καὶ ὁ βείσης εἰσελθόντες εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Βιλενέβ τὸν παρεκίνησαν νὰ μείνῃ διὰ νὰ μὴν ἐμποδισθῇ ἢ περὶ εἰρήνης πραγματεία, βεβαιώνοντες τὸν πῶς θέλουν καταπέσει τὸν Ἐπίτροπον νὰ μὴ ζητῇ τόσον πολλὰ σκληρὰ πράγματα· μετ' αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν καὶ ὁ Βιλενέβ κατέπεισε τὸν Νάϊμπεργ νὰ διατρέψῃ εἰς τὴν σκηνὴν του δύο ἡμέρας.

Ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας Ἀλέξανδρος Γκίκας εἶχεν εἶπει τῷ Ἐπιτρόπῳ πῶς ὁ Νάϊμπεργ εἶχε πληρεξουσιότητα νὰ τελειώσῃ τὴν εἰρήνην μετὰ περιστατικὰ ὁποῦ ἤθελε θελήσει καὶ εὖρει εὐλογον, καὶ διὰ τοῦτο ἐζήτησεν ὁ Ἐπίτροπος τὸ Βελιγράδι καθὼς εἶναι, καὶ ἐνόμισε πῶς κρατῶντάς τον εἰς τὸ στρατόπεδόν του θέλει βιασθεὶ νὰ κάμῃ τὸ ζήτημά του.

Μετὰ τὰς δύο ἡμέρας κατιδὼν ὁ Νάϊμπεργ τὰ αὐτὰ ζητήματα δὲν ἄλλαξε γνώμην καὶ ἐζήτηε ἄδειαν ἐπιπόνως νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Βελιγράδι· δὲν τὸν ἄφιναν· ἐλαλήθησαν αὐτῷ πολλὰ καὶ παρ' ἄλλων καὶ παρὰ τοῦ Χεκίμογλου Ἀλῆ-πασσᾶ· δὲν κατεπίσθη ὁ Νάϊμπεργ εἰς ἄλλο τι παρὰ εἰς

τὸ νὰ παραχωρήσῃ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Σερβίας εἰς τοὺς Τούρκους, καὶ τὰ ὅσα ἐξουσίασαν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ τὰ πέντε καδιλίκια τῆς Κραγιόβας, καὶ μὴ εἰσακουόμενος ἐζήτηε ἐπιπόνως νὰ ἀναχωρήσῃ τρεῖς ρετζάληδες ὅπου εὐρέθησαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Βιλενέβ τὸν εἶπαν πῶς ὁ Ἐπίτροπος αὐτὴν τὴν πρότασιν τῆς ἀναχωρήσεώς του δὲν θέλει τὴν δεχθεῖ, καὶ τὸν Νάϊμπεργ δὲν θέλει τὸν στείλει εἰς τὸ Βελιγράδι.

Ἐσυγχίσθη ὁ Βιλενέβ εἰς αὐτὸ καὶ ἐλάλησεν ἐναντίον τούτου τοῦ λόγου, ἀναιρῶντάς τον διὰ τὸ δίκαιον τῶν ἐθνῶν, διὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ διὰ τὸ ἄσυλον ὅπου εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ὁ μεσολαβῶν πάντῃ ἀκαταπάτητον, καὶ εἶπε καὶ τότε καὶ ἄλλοτε πολλάκις πολλὰ διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Νάϊμπεργ καὶ ἀποστολὴν εἰς τὸ Βελιγράδι· ἀλλ' οὐδὲν ὄφελος.

Ἐγινε καὶ συνέλευσις πολυάριθμος, ἐλάλησε πολὺ ὁ ρεῖς-ἐφένδης Ταουκτζηζαδὲς καὶ ὁ μεχτουπιτζής Ῥαγῆπ-ἐφένδης· ὁ Βιλενέβ καὶ ὁ Νάϊμπεργ εἶπον τὰ καθήκοντα, καὶ ζητῶντας ὁ Νάϊμπεργ νὰ πηγαίῃ εἰς τὸν βασιλέα του, τὸν ἀπεκρίθη ὁ ρεῖς-ἐφένδης πῶς εἶναι καλλίτερον νὰ κἀθῆται εἰς τὰ τζαδύρια τοῦ Βιλενέβ. Τέλος εἶπεν ὁ Νάϊμπεργ νὰ εἰποῦν τῷ Ἐπιτρόπῳ τὸ ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ καταπεισθῇ μήτε ἀπὸ ἀπειλᾶς μήτε ἀπὸ βίας, καὶ προκρίνει καλλίτερα νὰ ἀποθάνῃ σκλάβος εἰς τὸ ὀθωμανικὸν στρατόπεδον παρά νὰ σκοτωθῇ ὕστερον εἰς τὴν Βιέννην ὡς πταίστης· ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας ἀνήγγειλεν αὐτὰ τῷ Ἐπιτρόπῳ παρόντος τοῦ δραγομάνου τῆς Φράντζας, ἀλλ' οὐδὲν ὄφελος.

Ὡς τόσον ὁ Μούνιχ, ἀρχιστράτηγος τῶν Ῥούσσων, νίκησας τοὺς Τούρκους καὶ Ταρτάρους πολυαρίθμους ὄντας ὑπὸ σερασκέρῃ τῷ Βελῆ-πασσᾶ, εἶτα ἐφορμήσας εἰς τὸ Χοτίνι καὶ ὑπαγαγὼν καὶ αὐτὸ, ἦλθεν εἰς τὸ Γιάσι ὅπου διώρισε δασμὸν 8,000 φλωρία καὶ τὰ ἐπῆρεν· ἔστειλε καὶ εἰς τὸ Φωξάνι τὸν πεῖζαδὲ Κωνσταντίνον Καντεμίρην, υἱὸν τοῦ Ἀντιόχου βοεβόδα, φυγόντα πρὸ χρόνων ἀπὸ Μολδαβίας εἰς τὴν Μοσχοβίαν, καὶ ἐλεηλάτησε καὶ μέρος τῆς Βλαχίας ἐπὶ ἡγεμόνος αὐτῆς Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου. Ὁ δὲ αὐθέντης τῆς Μολδαβίας κατέφυγεν εἰς τὸ Γαλάτζι, καὶ τοὺς υἱοὺς του Σκαρλάτον καὶ Ματθαῖον τοὺς ἔστειλεν εἰς τὴν Ἰσάκτζαν. Ἐνίκησεν οὖν ὁ Μούνιχ καὶ ἐκάθητο εἰς τὸ Γιάσι χωρὶς νὰ δώσῃ εἰδήσιν εἰς τοὺς Νέμτζους διὰ τὰς νίκας του.

Δὲν ἤξευρεν οὖν ὁ Νάϊμπεργ τὰς νίκας τῶν συμμάχων τοὺς διὰ νὰ πάρῃ θάρρος καὶ νὰ ὑποφέρῃ εἰς τὴν σκλαβίαν· μάλιστα κατὰ τὰ περιστατικὰ τὰ ἰδικὰ τοὺς ἦτον πιθανὸν νὰ υποθέτῃ καὶ τοὺς Ῥούσσους νικημένους καὶ ὄχι νικητὰς· καὶ ὁ Κανόνης ὅπου μὲ τὰ γράμματα τοῦ κόμητος Ὁσερμαν, σεκρεταρίου τῆς βασιλείσεως, ἦλθεν εἰς τὸν Βιλενέβ διορίζωντάς τον νὰ μεσολαβήσῃ καὶ διὰ τὴν μεταξὺ Ῥούσσων καὶ Ὀθωμανῶν εἰρήνην καὶ νὰ τὴν τελειώσῃ χωρὶς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Ἀζακίου εἰς τοὺς Τούρκους, δὲν εἶχε τινα εἰδήσιν τῶν Ῥουσσικῶν εὐτυχημάτων τῶν διὰ τοῦ Μούνιχ.

Ὦθεν ὁ Νάϊμπεργ, στενοχωρούμενος διὰ τὴν παντελῆ στέρησιν τῆς ἐλευθερίας του, καὶ παρακινούμενος καὶ ἀπὸ τὰς συμβουλὰς τοῦ Βιλενέβ καὶ

ἀπατηθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ἔδωκε τὸ Βελιγράδι μὲ συμφωνίαν ὅπου νὰ κρημισθοῦν τὰ νέα ὄχυράματα· καὶ ἔγινεν ἡ συμφωνία τῆς εἰρήνης περιέχουσα πέντε ἄρθρα καὶ ὑπογραφεῖσα κατὰ τὴν ἁ τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ εὐθὺς ἐγύρισεν ὁ Νάϊμπεργ εἰς τὸ Βελιγράδι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μετὰ τὸ μεσημέρι ἐγένετο ἐμπρὸς εἰς τὸν Ἐπίτροπον καὶ ὑπεγράφη καὶ ἡ συμφωνία ἡ Ῥουσσοτουρκικὴ, μὲ ὑπόσχεσιν τοῦ νὰ κρημισθῇ τὸ Ἀζάκι, καὶ ἡ ἐπαρχία του νὰ μὴν ὀρίζεται οὔτε παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν οὔτε παρὰ τῶν Ῥούσσων, καὶ ἀντ' αὐτοῦ νὰ κτισθοῦν δύο κάστρα τῶν Τούρκων εἰς τὸ Κουμπάνι διὰ νὰ ἐμποδίζουσι τὰ Ῥουσσικά καράβια ἀπὸ τοῦ νὰ ἐβγαίνουσι εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον, καὶ νὰ κτισθῇ καὶ κάστρον τῶν Ῥούσσων εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Τανάιδος διὰ νὰ ἐμποδίζουσι τοὺς Ταρτάρους ἀπὸ τοῦ νὰ λεηλατοῦν τὰς ἐπαρχίας τῶν προσέτι ἐσυμφωνήθη τὸ νὰ εἶναι ἐλεύθεροι αἱ δύο καμπάρται μεταξὺ τῶν δύο βασιλείων· οἱ Ῥούσσοι νὰ μὴν ἔχουν κἀνὲν πλοῖον εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν, μόνον νὰ ταξιδεύουσι μὲ πλοῖα τούρκικα· καὶ ἐπροστάχθη ὁ Μούνιχ νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ Γιάσι, καὶ νὰ εὐκαιρώσῃ καὶ τὸ Χοτίνι ἀπὸ τὰ Ῥουσσικά στρατεύματα δίδωντάς το τοὺς Τούρκους.

Ὁ μουπαδελὲς τῶν ἐγγράφων τῆς εἰρήνης ἔγινε τῇ 1ῃ τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ ἐφόρεσεν ὁ Ἐπίτροπος κακουμόγουνας τὸν μεσάζοντα καὶ τοὺς πληρεξουσίου, τὸν δὲ Κανόνην ἐφόρεσε σιντζαπόγουαν.

Ἀναχωρήσαντος οὖν τοῦ Μούνιχ ἀπὸ τὸ Γιάσι ἐπανέκαμψεν εἰς τὴν μητροπόλιν του ὁ ἐκείθεν διὰ τὸν φόβον τῶν Ῥούσσων φυγαδευθεὶς εἰς τὸ Γαλάτζι Γρηγόριος ὁ Γκίκας ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας, καὶ ἐτελειώσεν ἡ τετραετής αὐτῆ μάχη μεταξὺ Νεμτζομοσχοβίων καὶ Τούρκων.

Ὡς τόσον ὁ ἱμπεράτωρ Κάρολος ὁ ΣΤ' ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ συμφωνίᾳ εἰρκτῇ παραδίδωσι τὸν τε Βάλις καὶ τὸν Νάϊμπεργ· ἔγιναν αἱ ἐξετάσεις τῶν ὁ Βάλις ἐκατηγορήθη διατὶ κακῶς ἐπολέμησεν, ὁ Νάϊμπεργ διατὶ κακῶς ἐπραγματεύθη τὴν εἰρήνην. Ἐξέδοτο μανιφέστον ἐν ᾧ γράφει ὅτι δὲν ἐνηργήθησαν οὔτε οἱ σκοποὶ του οὔτε αἱ δυνάμεις ὅπου ἔδωκε, καὶ τὸ ὅτι δὲν ἤθελεν ὅτι ὁ πληρεξουσίου του νὰ χωρίσῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἱμπερίου ἀπὸ τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ῥουσίας, καὶ ὅτι δὲν ἔδωκεν ἄδειαν νὰ ἀφήσῃ τὸ Βελιγράδι ὅπου ἀκόμη ἔμπορούσεν ἐπὶ πολὺ νὰ δεφενδευθῇ. Ἀπὸ τὴν λύπην του ἀπέθανε μετ' οὐ πολὺ ἡ θυγάτηρ του Μαρία Τερέζα ἀντ' αὐτοῦ βασιλεύσασα τοὺς ἡλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν λοιπὸν τοῦ Βελιγραδίου κυριεύσαντες οἱ Τούρκοι καὶ πάλιν τὰ πέντε καδιλίκια τῆς Κραγιόβας ἐπρόσθεσαν δι' αὐτὰ εἰς τὸ μισρὶ τῆς Βλαχίας ἄλλα 219 πουγγεῖα, καὶ ἔγινε τὸ ἐτήσιόν της μισρὶ 619. Ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας ἐφαντάσθη νὰ κάμῃ ἐξαρχίαν του τὰ πέντε καδιλίκια τῆς Κραγιόβας, ὡς μέγας Λογοθέτης δηλαδὴ, καὶ ἐπρόβαλε τῷ Ἐπιτρόπῳ νὰ τοῦ τὰ δώσῃ ὡς σιτηρέσιον διὰ τὴν δούλευσίν του, καὶ νὰ δίδῃ δι' αὐτὰ ἐτησίως εἰς τὸ μισρὶ τὰ ῥηθέντα 219 πουγγεῖα. Ὁ τότε ἡγεμὼν Βλαχίας Κωνσταντίνος Μαυροκορδάτος δὲν ἔστερξε τὸν χωρισμὸν τῶν πέντε αὐτῶν καδιλικίων ἀπὸ τὰ λοιπὰ δώδεκα, καὶ κατάρθρωσε νὰ προσθεοῦν

κατὰ τὴν παλαιὰν συνθήειαν εἰς τὰ λοιπὰ 12, δεχθεὶς καὶ ἄκων τὸ νὰ πληρῶνῃ καὶ τὰ παρὰ τοῦ ῥηθέντος Δραγομάνου Ἀλεξάνδρου Γκίκα ὑποσχθέντα 219 πουγγεῖα. Ἀπέτυχε λοιπὸν ὁ κακοδαίμων Γκίκα τοῦ σκοποῦ τῆς κυριαρχίας τῶν ῥηθέντων πέντε καθιλικίων τῆς Κραγιόδας, γενόμενος αἴτιος τῆς ἐτήσιου ζημίας τῶν Χριστιανῶν διὰ 219 πουγγεῖα, ἀλλ' ὑπέπεσε τῇ θεῇ δίκῃ καρατομηθεὶς καὶ δημευθεὶς μετὰ χρόνον.

Ἐτει σωτηρίῳ 1740.

Ἐγένετο εἰς τὴν Πόλιν ἡ ἐπικύρωσις τῆς νεμτζικῆς αὐτῆς συμφωνίας κατὰ τὴν ἐ τοῦ Νοεμβρίου, καὶ τὴν καὶ τοῦ Νοεμβρίου ἔφερον ὁ Βιζνακόβ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς συμφωνίας διὰ τὴν εἰρήνην τὴν μεταξὺ Ρούσσαν καὶ Ὁθωμανῶν καὶ ὁ μουπαδελεὶς τῶν συμφωνιῶν ἐγένετο τῇ κ' τοῦ Νοεμβρίου.

Συμφωνία εἰρήνης μεταξὺ τῆς ὀθωμανικῆς αὐλῆς καὶ Σβετζίας, ἐνεργηθεῖσα διὰ τοῦ Φράντζα καὶ ὑπογραφεῖσα τῇ κ' τοῦ Ἰανουαρίου ὑπισχνοῦνται οἱ Τούρκοι ἐν αὐτῇ δεφένδουσιν πρὸς τοὺς Σβέτζους χρεῖας τυχοῦσης.

Τὰ κεφάλαια τοῦ εἰς τὴν Τουρκίαν γαλλικοῦ ἐμπορίου εἶχαν ἀνανεωθεῖ τῷ ἔτει 1673 ἡ φιλαργυρία τῶν Τούρκων καὶ ἡ συνεχὴς μεταβολὴ τῶν προϊσταμένων εἶχαν εἰσάξει κάποια δοσίματα νεοφανῆ καὶ ἀσυνείθιστα πάντῃ ὁ Βιλενέβ τῶρα μὲ τὸ θάρρος ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸν Ἐπίτροπον Ἀϊθάζ-Μεχμέτ-πασσᾶν τὰ ἀνενέωσε μὲ τὴν κατάργησιν τῶν νεωτερισμῶν.

Ὁ Μπεσίρ-ἀγάς κιζλάρ-ἀγάσης βαρέως φέρων τὴν πολλὴν δύναμιν τοῦ Ἐπιτρόπου γίνεται αἴτιος τῆς πτώσεώς του καὶ κάμνει Ἐπίτροπον ὁ σουλτάν Μαχμούτης τὸν χρηματίσαντα καϊμακάμην χατζῆ Γεγὲν-Ἀχμέτ-πασσᾶν, ἄλλως Κιζάρ-βεζίρην, ὄντα εἰς τὴν Πόλιν καὶ διορισθέντα παρὰ τοῦ ῥηθέντος Ἀϊθάζ-πασσᾶ, μετὰ τὴν ἐπανάκαμψίν του εἰς τὴν Πόλιν, εἰς τὸ ὄφρικόιον τοῦ νισαντζῆ.

ΚΕΦ. Ζ'.

Δευτέρα πατριαρχία τοῦ αὐτοῦ Παϊσίου, καὶ
 δευτέρα πατριαρχία τοῦ αὐτοῦ Νεοφύτου,
 καὶ τρίτη πατριαρχία τοῦ αὐτοῦ Παϊσίου.

Βεβαιωθεὶς ὁ Ἐπίτροπος ὅτι ὁ πατριάρχης κινεῖται κατὰ τὰ νεύματα τοῦ Δραγομάνου τῆς Πόρτας καταφέρεται κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Νεοφύτου, ὅστις λαβὼν εἰδήσιν παρὰ τοῦ αὐτοῦ Δραγομάνου τῆς Πόρτας, τοῦ ῥηθέντος Ἀλεξάνδρου Γκίκα, φεύγει, πατριαρχεύσας ἔτη πέντε καὶ μῆνας ἑπτὰ, καὶ κρύπτεται εἰς τὸ σπίτι τοῦ αὐθέντου τῆς Μολδαβίας Γρηγορίου Γκίκα τὸ κατὰ τὸν Κουρούτζεσμεν, κατὰ μῆνα Μάρτιον, τῇ ἐπιστάσι καὶ συνδρομῇ τοῦ ῥηθέντος Δραγομάνου. Οἱ ἀρχιερεῖς προσταθέντες ἐκλέξασθαι πατριάρχην προβάλλουσι τὸν Κύρ Παῖσιον, καὶ γίνεται τὸ δεῦτερον ἐν τῷ ἐνδύεσθαι τὴν συνήθη χλαμύδα παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου προσετάρχη τὸ νὰ μὴ ἀκούῃ τὸν Δραγομάνον καὶ νὰ μὴ τὸν ἀνακατῶνη ποσῶς εἰς τὰς ὑποθέσεις του, μόνον νὰ τοῦ τὰς μηνύμῃ μὲ ἐγγραφόν του καὶ ταῦτα προστάττει παρόντων τῶν τε ἀρχιερέων καὶ τοῦ Δραγομάνου. Ἡρώτα ὁ Ἐπίτροπος τὸν Δραγομάνον ποῦ νὰ ἐκρύβῃ ὁ πατριάρχης Νεόφυτος, καὶ ἀπεκρίνετο τὸ ὅτι οὐκ οἶδε, καὶ ἄλλοτε τὸ ὅτι ἐπιβάς νηὸς ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀλλ' ὡς πολλὰ περίεργος, μαθὼν ὅτι κρύπτεται εἰς τὸ ῥηθὲν σπίτι πέμπει τοὺς ἄξοντας πρὸς αὐτόν ὁ πατριάρχης Νεόφυτος ἰδὼν τὸ καῖκι ὁποῦ ἐγινάστισε, καταβάς εἰς τὸν λειμῶνα τοῦ σπιτιοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὰ βουνα καὶ κατήνησεν εἰς τὸ Σταυροδρόμι οἱ τοῦ Ἐπιτρόπου ἀνθρωποι εὔρον μόνον τὴν κορώναν του, τὰ ἀρχιερατικά του, βιβλία τῆς προσευχῆς του καὶ τινὰς ἀνθρώπους του, καὶ τὰ ἀπεκόμισαν εἰς τὸν Ἐπίτροπον.

Διὰ νὰ κόψουν τὰ σύνορα μεταξὺ Τούρκων καὶ Νεμτζῶν εἶχαν διοριθεῖ ἐπιστάται ἀνεφύη διαφωνία τις, μάλιστα διὰ τῆς Πόσσας τὰ σύνορα ῥίπτει τὸ σφάλμα ὁ Ἐπίτροπος εἰς τὸν ῥηθέντα Δραγομάνον καὶ εἰς τὸν βεῖς-ἐφένδη Ταουκτζηζαδὲ, καὶ εἰρκτῆ παραδίδωσι τὸν Δραγομάνον καθ' ὃν οὖν καιρὸν ἐκομίσθησαν τὰ πράγματα τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου εἰς τὸν Ἐπίτροπον, τότε ὁ Δραγομάνος ἦτον εἰς τὴν εἰρκτῆν.

Ἐτει σωτηρίῳ 1741.

Τὸν μὲν οὖν Δραγομάνον Ἀλεξάνδρον Γκίκαν ἐφόνευσεν κατὰ μῆνα Φεβρουάριον τὸν δὲ βεῖσιν ἐξορίσας ἔκαμε βεῖσιν τὸν μεχτουπτζῆν Ραγήπ-

Μεχμέτ-εφένδην. Καθαιρεί τῆς ἡγεμονείας τὸν αὐθέντην Μολδαβίας Γρηγόριον Γκίκαν, τὸν καὶ ἀδελφὸν τοῦ φονευθέντος Δραγομάνου· πέμπει ἀπὸ τῆς Βλαχίας εἰς τὴν Μολδαβίαν ἡγεμόνα τὸν Κωνσταντῖνον Μαυροκορδάτον, καὶ κάμνει αὐθέντην Βλαχίας, κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον, τὸν Μιχαὴλ Ρακοβίτζαν. Ὁ Ἡρακλείας Γεράσιμος εἶχε προβάλλει τῷ ἀρχιατρῷ τοῦ βασιλέως Χαγιατηζαδὲ τὸ νὰ αὐθεντεύσῃ ὁ Μιχάλ-βοδα· ἐνωθεὶς οὖν ὁ ἀρχιατρός μετ' τὸν Ἀμετζή Σουλεϊμάν-εφένδην καὶ μετ' τὸν Κέσρελην Ἀχμετ-εφένδην κατώρθωσαν παρὰ τῷ Ἐπιτρόπῳ τὴν αὐθεντείαν τοῦ Μιχάλ-βοδα, ὅστις ἔκαμε καπικεχαγιᾶδες τοῦ τζεράχην Σταυράκη καὶ τὸν συμπένθερον αὐτοῦ Μανόλην Τζελέπην, τὸν καὶ τῆ σπαθαρία τῆς Βλαχίας τιμηθέντα ὕστερον παρὰ τοῦ Μιχάλ-βοδα· οὗτοι οἱ δύο εἶχον παρακινήσει τὸν Ἡρακλείας καὶ κατέπεισε τὸν Χαγιατὴν διὰ τὴν αὐθεντείαν τοῦ Μιχάλ-βοδα εἰς τὴν Βλαχίαν.

Ὁ Ἡρακλείας Γεράσιμος προβάλλει τῷ Χαγιατῇ νὰ γένῃ χάττι-σερίφι προστάττον τὸ νὰ μὴ γίνεταί τις πατριάρχης ἂν δὲν ἐρωτηθῇ ἡ κατάστασις του καὶ δὲν δώσουσιν καλὴν μαρτυρίαν διὰ τὸν βίον καὶ διαγωγὴν του οἱ πέντε ἀρχιερεῖς, ὁ Ἡρακλείας, ὁ Κυζίκου, ὁ Νικομηδείας, ὁ Νικαίας καὶ ὁ Χαλκηδόνος, καὶ τὸν μετρά δι' αὐτὸ τὸ χάττι-σερίφι 17,500 γρόσια, ἧτοι τὰ λεγόμενα πουγγεῖα ἄσπρα 35· καὶ χάττι μὲν δὲν ἐγένεον, ὡς φαίνεται δὲν ἠδυνήθη ἢ δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ προβάλλῃ τῷ βασιλεῖ διὰ νὰ τραβηχθῇ τὸ χάττι ἀφοῦ ἐγράφη τὸ φερμάνι· ὅθεν τοὺς ἔδωκε μόνον τὸ φερμάνι.

Ὁ Σεφρῶν Γαβριὴλ καὶ τοῦ Ἡρακλείας Γερασίμου οἰκειότατος, ἔχων εἰσοδὸν εἰς τὸν ἀρχιατρὸν Χαγιατηζαδὲ ἐξ αἰτίας τοῦ γέροντός του, ἐκίνει ὑποθέσεις παρ' αὐτῷ οὐ μόνον τοῦ τάγματός του ἀλλὰ καὶ βλαχοπογδανικὰς καὶ ἄλλας πολιτικὰς, δι' ὧν ἐγγίζετο σὺν ἄλλοις καὶ ὁ αὐθέντης Κωνσταντῖνος ὁ Μαυροκορδάτος.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου Γκίκα ἔκαμε Δραγομάνον Ἰωάννην τὸν Καλλιμάχην τὸν ποτε καὶ καπικεχαγιᾶν εἰς τὴν Πόλιν τοῦ προρρήθέντος αὐθέντου Γρηγορίου Γκίκα βοεβόδα, καὶ ὃν τινα ὡς οἰκεῖον τῶν δύο ἀδελφῶν εἶχε διορίσει ὁ φονευθεὶς Δραγομάνος Ἀλεξάνδρος Γκίκας ἐπίτροπον τῆς δραγομανίας του εἰς τοὺς χρόνους ὅπου ἔλειπεν ἔξω εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἀκολούθως ἦν ἐπίτροπος τῆς δραγομανίας καὶ εἰς τὸ καϊμακαμλίκι τοῦ τανῦν Ἐπιτρόπου, καὶ ἐκ τούτου γνώριμός του. Κατήγετο οὗτος ἀπὸ τὸ Τζερναουτζι, ἐπαρχίαν τῆς Μολδαβίας γεινιᾶζουσαν μετ' τὴν Λεχίαν, χωριζομένην αὐτῆς διὰ τοῦ ποταμοῦ Νίστρου, γέννημά τις Θεοδώρου, ὅστις ἐλθὼν εἰς τὸ Τζερναουτζι καὶ γάμψ ὀμιλήσας γυναικί τινι ἐγχωρίῳ κατόκησεν εἰς τὸ Τζερναουτζι καὶ ἐγέννησε τὸν Ἰωάννην αὐτόν. Οἱ κατοικηταὶ τῆς ἐπαρχίας Τζερναουτζι ὀμιλοῦσι τὴν λεχικὴν γλῶσσαν διὰ τὸ πλησιόχωρον, διαπερῶντες τὸν Νίστρον καὶ θαμίζοντες εἰς τὴν Λεχίαν· θαμίζων οὖν καὶ αὐτὸς καὶ συνομιλῶν καὶ λέχικα εὔρε τὸν τρόπον νὰ μάθῃ καὶ λχτινικὰ, καὶ τοῦτο ἐστάθη αἰτία τῆς αὐξήσεώς του . . . . .

(ἐλλείπουσιν ἐκ τοῦ χειρογράφου δύο σελίδες.)

αὐτοῦ τῶν ῥηθέντων ἕως οὗ ἔφθασεν εἰς τὸ μπινέκτασι· ἔθα παριστάμενοι, ὁ μὲν βεζίρης δεξιὰ ὁ δὲ γιαννιτζάρ-ἀγασὴς ἀριστερὰ, τὸν κατέβασαν εἰς τὸ μπινέκτασι, ἐμβῆκαν εἰς τὴν βασιλικὴν μασχάλην, καὶ προπορευομένων τῶν ῥηθέντων τὸν ἀνέβασαν εἰς τὸ Ἄρζ-ὀδασί· ἐκεῖ ἰστάμενος ὁ βεζίρης συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς οὐδενὸς παρόντος ἕως μίαν ὥραν. Εἶτα ἐπάλευσαν οἱ πεχλιβάνηδες εἰς τὸ κούμ-μεϊδάνι· εἶτα ἐκ μέρους τοῦ ποσταντζήπασα τὰ πεμφθέντα σαφόνια ἐπάλευσαν μετ' ἑκ μέρους τοῦ ποσταντζήπασα ὁ βασιλεὺς τράπεζαν, ὁ κεχαγιάπεης ἐλθὼν εἰς τὸ μαγειρεῖον τοῦ Ἐπιτρόπου ἔφερε τὰ φαγητὰ, διατάξας αὐτὰ ὁ σιλιχτάρ-ἀγᾶς τοῦ βασιλέως, ἤρξατο ἐσθίειν ὁ βασιλεὺς συνομιλῶν μετ' τὸν σιλιχτάρην, παρόντων τῶν χᾶς-ὀδαληδῶν, καὶ ἐν τούτοις ἦλθεν ὁ κιζλάρ-ἀγᾶς εἰς τὸν ὀδᾶν τὸν πλησίον τοῦ Ἄρζ-ὀδασί· ἦσθιε δὲ μόνος· καὶ τοῦτο ἔθος τοῖς τῶν Ὀθωμανῶν βασιλεῦσι. Μετὰ τὴν τράπεζαν ἐλθὼν ὁ Ἐπίτροπος, συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς δύο καὶ τρεῖς ὥρας, χορεύοντες ἐν τούτοις οἱ τζεγκήδες εἰς τὸ κούμ-μεϊδάνι καὶ παίζοντες τὰ λεπτὰ σάτζια ἔξω ἀλλὰ πλησιέστατα εἰς τὸ Ἄρζ-ὀδασί. Εἶτα τὸ δειλινὸν ἔγιναν τὰ αὐτὰ, μετ' ὃ εἰσελθὼν ὁ κιζλάρ-ἀγᾶς εἰς τὸ Ἄρζ-ὀδασί ἐφόρσε πρῶτον τὸν κεχαγιάπεην ἐρκιανλιδικὴν γούναν, ὕστερον τὸν βεκίλ-χάρτζην καὶ τὸν τεσριφατζήν καὶ ἄλλους ἕως εἴκοσι καθάδια. Εἶτα ὑπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ σαραί μετ' αὐτὴν προπομπήν, καὶ ὁ μὲν βεζίρης ὀλίγον τι διαβάς ἔξω ἀπὸ τὸ Πασσᾶ-καπισὶ προσκυνήσας ἐπανῆλθε· πλησίον δὲ τῆς Βρώσικας ὁ κεχαγιάπεης καὶ οἱ λοιποὶ προσκυνήσαντες ἐπανῆλθον· παρὰ δὲ τῆ πύλῃ τοῦ Σουκ-τζεσμὲ προσκυνήσας ὁ γιαννιτζάρ-ἀγασὴς ἐπανῆλθεν. Τὸ ζιαφέτι αὐτὸ ἐκόστισε τὸν Ἐπίτροπον ὑπὲρ τὰ διακόσια πουγγεῖα· δέδωκε γὰρ τῷ βασιλεῖ ζωνάρια, χαντζέ-ρια, ὠρολόγια, δακτυλίδια καὶ ἄλλα εἶδη τζεβαερικῶν· ἐφιλοδώρησε καὶ δαρισαδὲ-ἀγασὴ καὶ ὅλους μέχρι τῶν μικροτέρων, καὶ εἰς τὸ βασιλικὸν ἔτπατ, ἐνόσφ ἦν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ Πασσᾶ-καπισὶ, ἐσκόρπισε δύο τρεῖς φοραῖς φλωρία, καὶ ξεχωριστὰ ὁ κεχαγιάπεης.

Ἔτει σωτηρίῳ 1742.

Καθαιρεί τὸν Ἐπίτροπον ὁ σουλτὰν Μαχμούτης καὶ ἀναθιβάξιν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιτροπικῆς τανῦν τὸ δεύτερον τὸν αὐτὸν Χεκίμογλου Ἀλή-πασσᾶν κατὰ Φεβρουάριον.

Ἐφορμᾶ κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν ὁ Ταμάς-Κουλοῦ-χάνης, καὶ φθάσας εἰς τὸ Κάρσι λεηλατεῖ τὰς περὶ αὐτὸ ἐπαρχίας καὶ τὰς περὶ τὸν Τίγριν, τῆς Ἀμύδης, τοῦ Κερκιούτ καὶ τῆς Νινευή· ἦν δὲ τότε ἀρχιστράτηγος κατὰ τῶν Περσῶν ὁ πρῶτος Ἐπίτροπος Γεγὲν-πασσᾶς.

Ἐἶχεν ὁ Ἐπίτροπος σέχην τινα Ἀλὴν τοῦνομα ὅστις ἴσχυε παρ' αὐτῷ· τούτῳ προσκολληθεὶς ὁ Ἰωάννης Νικολάου Μαυροκορδάτος ἔλαβε τὴν ἡγεμονείαν τῆς Μολδαβίας, ἐξωσθέντος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κωνσταντῖνου· ἐγίναν καπουκεχαγιᾶδες του ὁ Γεώργιος Ραμαδάνης καὶ ὁ διδάσκαλος Κριτίας, ὁ καὶ μέγας Ἐκκλησιάρχης τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Δευτέρα πατριαρχία τοῦ αὐτοῦ Νεοφύτου.

Πατριαρχεύσαντα τὸν Κύρ Παΐσιον τανῦν τὸ δεύτερον ἔτη δύο ἡμερῶν τινων δευσοῦν καταβιάζουσι τοῦ θρόνου, καὶ πατριαρχεῦει τὸ δεύτερον ὁ αὐτὸς Νεόφυτος κατὰ μῆνα Δεκέμβριον.

Ἔτει σωτηρίῳ 1743.

Καθαίρεται κατὰ μῆνα Μάρτιον ὁ Ἐπίτροπος Χεκίμογλου Ἀλῆ-πασσᾶς, καὶ ἀναβιάζεται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιτροπικῆς ὁ γιαννιτζάρ-ἀγασῆς Χασάν-πασσᾶς.

Ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Μιχαὴλ βοεβόδας καταβαλὼν τὰς συνθήκας δόσεις ἀνενέωσε τὴν ἡγεμονίαν δι' ἄλλον ἓνα χρόνον ὀλόκληρον κατ' ἀρχὰς τοῦ Σεπτεμβρίου.

Τρίτη πατριαρχία τοῦ αὐτοῦ Κύρ Παΐσιου.

Ἐνδεκα μῆνας πατριαρχεύσαντα τὸν Νεόφυτον, ἀλλ' ἀδοκίμως διὰ τὸ βαθὺ γῆρας καὶ μὲ ἀτελεσφορίαν σχεδὸν πασῶν τῶν ὑποθέσεων, καταβιάζουσιν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ πατριαρχεῦει τὸ τρίτον κατὰ μῆνα Νοέμβριον ὁ αὐτὸς Κύρ Παΐσιος.

Ἔτει σωτηρίῳ 1744.

Ὁ ἡγεμὼν Κωνσταντῖνος βοεβόδας λαμβάνει τὴν αὐθεντίαν τῆς Βλαχίας τρεῖς μῆνας πρὸ τοῦ νὰ τελειώσῃ ὁ χρόνος τοῦ Μιχάλ-βοδα, διὰ τὸν ὅποιον ὀλόκληρον εἶχε γένει μουκαρέρι μὲ πληρωμὴν τῶν ζητηθέντων ἄσπρων. Γίνεται οὖν ἕξις καὶ φιλονεικία διὰ τὴν τριμηνίαν αὐτήν. Προστρέχουσιν οἱ Μιχαλίται τῷ ἀρχιατρῷ τοῦ ἀνακτος Χαγιατηζαδῆ, ἐν οἷς καὶ ὁ Σερρῶν Γαβριήλ, καὶ ὑπερισχύουσι κατὰ τοῦ Κωνσταντίνου βοεβόδα, καὶ ἡγεμονεῦει αὐτοὺς τοὺς μῆνας πάλιν ὁ Μιχάλ-βοδας συναθροίζων καὶ τὰ συνήθη εἰσοδήματα.

Τούτῳ τῷ ἔτει Μαΐου ἡ ἀεχώρησα καγὼ τὸ τέταρτον μετὰ τοῦ Ραγήπ-πασσᾶ ἡγεμόνος Αἰγύπτου, γενόμενος ἀρχιατρός του. Εὗρον ἐκεῖσε πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Κοσμᾶν τὸν ἀπὸ Πισιδίας, πενέστατον καὶ χρέη βαρυτάτῳ ὑποκείμενον, καὶ μόλις ἀποζῶντα διὰ τὸ δυσβάστακτον χρέος τοῦ θρόνου, οὐκ ἐξαρκοῦντος τοῦ πατριαρχικοῦ εἰσοδήματος οὔτε καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τόκου τῶν κεφαλαίων· τὰ τε πατριαρχικά σπίτια καὶ ἄλλοι οἴκοι καὶ ἐργαστήρια, ἀφιερῶματα τοῦ θρόνου, ἐπητεῖλουν κρημνισμόν.

Γρηγόριος ὁ Γκίκας κινήθει εἰς αὐθεντίαν διὰ τοῦ Ἐπιτρόπου Χεκίμο-

γλου Ἀλῆ-πασσᾶ παροργίζει τὸν κιζλάρ-ἀγασῆ Μπεσίρ-ἀγᾶν καὶ ἐξορίζεται παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν Τένεδον.

Οἱ ἐπαρχιωταὶ τοῦ Σερρῶν προσκλαυθέντες συνοδικῶς κατὰ τοῦ μητροπολίτου αὐτῶν Γαβριήλ οὐδὲν διεπράξαντο διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν τοῦ Χαγιατηῦ ὑπεράσπισιν.

Τελειωθέντος τοῦ διαστήματος τῶν τριῶν μηνῶν, ἐνισχύσας ὁ ἡγεμὼν Κωνσταντῖνος ἐξορίζει εἰς τὴν Χίον τὸν ἀπὸ τζελέπηνη Μανόλην Σπαθάρην μιστὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ Γεωργίου υἱοῦ τοῦ χειρουργοῦ Σταυράκη. Ὁ δὲ Σταυράκης κρυβείσκει καὶ φυγὼν εἰς τὴν Τραπεζοῦντα ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν πρὸς τὸν Γεγὲν-πασσᾶν ἀρχιστράτηγον τότε τῶν Ὀθωμανῶν εἰς τὸν κατὰ τῶν Περσῶν καὶ τοῦ σάχ Ταμάς-Κουλοῦ πόλεμον.

Σαμουήλ ὁ Δέρκων διὰ τὴν εἰς τὰς ἐπιστήμας προκοπὴν του, διὰ τὴν καλὴν εἰς ὅλους ὑπόληψιν του καὶ τὸ ἀξιοχρεῶν, ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῆς συνόδου ἀναβιάζεται κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς μητροπόλεως του καὶ διορίζεται τὸ νὰ προκἀθηται καὶ νὰ προῦπογράφῃ τοῦ Θεσσαλονίκης, καὶ συνοδικῶ γράμματι κυροῦται αὐτὸς ὁ προβιβασμὸς του, ὁ ὅποιος φυλάττεται καὶ εἰς τοὺς μετ' αὐτὸν μητροπολίτας τῆς μητροπόλεως Δέρκων ἀπαρασαλεύτως καὶ ἀμεταθέτως.

Ἔτει σωτηρίῳ 1745.

Φονεῦται ὁ Γεγὲν-πασσᾶς περὶ τὰ τέλη τοῦδε τοῦ ἔτους ἐν τῷ πολέμῳ τῷ κατὰ τοῦ σάχ Ταμάς Κουλοῦ-χάνη, τανῦν Ναδιρ-σάχη λεγομένου.

Ὁ Σερρῶν Γαβριήλ, θανόντος τοῦ Νικομηδείας Θεοκλήτου, ἐπιτηδᾶ τῆς Νικομηδείας διὰ τοῦ ρηθέντος ἀρχιατροῦ Χαγιατηζαδῆ. Ἀλλὰ μετὰ ἕξ ἡμέρας κατὰ μῆνα Δεκέμβριον ἐξορίζεται παρὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Κωνσταντίνου τοῦ Μαυροκορδάτου εἰς τὴν Καραπούζαν διὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ Μιχαὴλ βοεβόδα περὶ τῆς ρηθείσης τριμηνίας προμαχῆσεις τε καὶ ὑπεργωνισμούς του. Προεβλήθη αἰτία τῆς κατὰ τοῦ Γαβριήλ παιδείας ἐκκλησιαστικῆς τε καὶ πολιτικῆς διὰ καθαιρέσεώς τε καὶ ἐξορίας αἱ κατ' αὐτοῦ κατηγορίαι πάντων τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ Σερρῶν ἐπὶ τῆς ἐκεῖσε ἀρχιερατείας αὐτοῦ. Τούτου οὖν ἐξορισθέντος τε καὶ καθαιρεθέντος γίνεται Νικομηδείας ὁ Μελενίκου Κύριλλος ὁ Μωρατίτης.

Τὸ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος πλησίον τοῦ Ἀθωνος ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Παύλου εἶναι κτίριον τοῦ Ἀγίου Παύλου υἱοῦ τοῦ εὐσεβεστάτου Μιχαὴλ Ραχκαβῆ βασιλέως Ῥωμαίων, τοῦ αὐτοῦ, λέγω, ὅπου ἔκτισε καὶ τὸ Χλωροποτάμου διὰ χειρὸς τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Ῥωμανοῦ τοῦ Γέροντος. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ἔκτισεν ὕστερον διὰ χειρὸς τοῦ τότε κράλη τῶν Βουλγάρων, ὅστις εἶχε γυναῖκα τοῦνομα Ἐλένην, τὴν θυγατέρα τοῦ Ῥωμανοῦ, καὶ παρ' αὐτοῦ ὁ Παῦλος ὡς ἅγιος ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος προσκληθεὶς ὑπῆγεν εἰς Βουλγαρίαν καὶ τὸν ἐχρυστιάνισε καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς κατοικητὰς τῆς Βουλγαρίας· διὰ δὲ τὴν ἀγάπην καὶ μεσιτείαν τοῦ ἁγίου Παύλου, εἰς

τὸν αὐτὸν τόπον ὅπου ἀσκήτευσεν ἐλθὼν, ἔστειλεν ὁ κράλης καὶ ἔκτισε τὸ μοναστήριον αὐτὸ τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Ἁγίου Παύλου μετὰ τὴν ἀποτελείωσιν τοῦ Χλωροποτάμου. Εἰς αὐτὸ λοιπὸν τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Παύλου ὁ κράλης πρὸς τοὺς ἄλλοις ἀφιέρωσε καὶ πέντε ἕξ κομμάτια Τιμίου ξύλου ὅπου εἶχαν χαρίσει εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ κράληδες ὅπου ἐχριστιάνιζον οἱ βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων διὰ νὰ εἶρη εὖωσι καὶ νὰ μὴν τοὺς πολεμοῦσι, τὰ ὅποια τὰ ἐσύνθεσε, τὰ ἐκόλλησε καὶ τὰ ἔβαλε μέσα εἰς ἓνα σταυρὸν ὅπου κατεσκεύασε, τὸν ὅποιον τὸν ἔχουν τώρα οἱ Ἁγιοπαυλίται. Τοῦτον οὖν τὸν σταυρὸν λαθῶν ὁ σκευοφύλαξ ὁ καὶ ἀρχιμανδρίτης ἀπήλθε χάριν ἐλεημοσύνης εἰς τὴν Μοσχολίαν ἐπὶ τῆς βασιλίσσης Ἐλισάβετ, ἥτις χάριν εὐλαθείας ἐξεκόλλησε καὶ ἐπῆρεν ἓν κομμάτι ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ Τιμια ξύλα, μακρὸν ὡς ἓνα ἀρμὸν τῶν δακτύλων, ὡς εἶναι καὶ τὰ ἄλλα, καὶ δι' αὐτὸ εἶκαμε τῶν ἐναπολειφθέντων τὴν θήκην πολύτιμον. Ἐδωσε δὲ καὶ χρυσόβουλλον νὰ λαμβάνῃ τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Παύλου ἀπὸ τὴν Μοσχολίαν κατ' ἔτος ἑκατὸν ρούβλια.

*Ἐτει σωτηρίῳ 1746.

Ὁ ῥήθεις Πεκίου Ἰωαννίκιος ὁ Καρτζῆς μὴ καλῶς διοικήσας τὴν ἐπαρχίαν, καὶ διὰ περιττῶν ἀναλωμάτων καὶ ἀρχιερατικῶν τε καὶ ποιμενικῶν ἐπαγγέλματι ἀπαθόντων κατὰ χρεως ὦν, καὶ μικεῖτι δυνάμενος ἀπολογεῖσθαι τοῖς δανεισταῖς ἀλλὰ φεύγων καὶ κρυπτόμενος, πωλεῖ τὴν ἐπαρχίαν Πεκίου τῷ χωλῷ Γαβριήλ καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Πόλιν οἰκοῦρεῖ. Ἦκουσα αὐτοῦ μετὰ τοὺς δε τοὺς χρόνους πολλάκις ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ παρελθόντος κατὰ τῶν Γερμανῶν πολέμου στολὴν ἔχων καὶ καθοπλισάμενος, συμπεριφέρων καὶ ἄλλους πολεμιστὰς, νὰ ὤρμησε πολλάκις κατὰ τῶν ἐχθρῶν Νέμτζων καὶ νὰ ἐπολέμησε κατ' αὐτῶν καὶ ποτε τεμῶν τὴν κεφαλὴν ἐνὸς ἀπήγαγε τῷ Ἐπιτρόπῳ Ἀϊβάζ-πασσᾶ λέγων ὅτι κεφαλὴ Νέμτζου, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τζελέγκι καὶ παρ' ὅλον τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου περιήρχετο καθωπλισμένος μὲ τὸ τζελέγκι καὶ ἔτοιμος πρὸς πόλεμον νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν.

Διὰ μεσιτείας τοῦ ἀρχιερατοῦ Χαγιατηζαδὲ πρὸς τὸν πατριάρχην Κύρ Παΐσιον λυτροῦται τῆς ἐξορίας ὁ ῥήθεις Γαβριήλ· ἐλθὼν ζητεῖ τὸ νὰ γένῃ πάλιν Νικομηδείας· δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ τὸν σκοπὸν του μὲ τὸ νὰ ἦτον ὁ ἀδελφὸς τοῦ τανῦν Νικομηδείας Κυρίλλου πραγματευτῆς τοῦ Μπεσίρ-ἀγᾶ κιζλάρ-αγασῆ· ὅθεν ὁ πατριάρχης Παΐσιος μετὰ τῆς συνόδου ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἐφεσον προεδρικῶς· ἀλλ' αὐτὸς δυσαρεστούμενος διὰ τὸ μᾶλλον τοῦ τόπου καὶ θέλων διάγειν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, γογγυλεῖ λέγων δοθῆναι τὴν Ἐφεσον τῷ Κυρίλλῳ καὶ λαβεῖν αὐτὸν τὴν ἰδίαν ἐπαρχίαν Νικομηδείας, καὶ μὴ εἰσακουόμενος καιροφυλακτεῖ. Ὅθεν θανόντος τοῦ Χαλκηδόνος Καλλινίκου τοῦ ποδαλγοῦ ληστρικῶς ἐπιβαίνει τῆς ἐπαρχίας, (διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀρχιερατοῦ Χαγιατηζαδὲ, δι' οὗ ἐγένετο καὶ ἡ ἀπὸ τῆς ἐξορίας

ἐλευθερία του), μὲ μεγίστην ζημίαν τοῦ Κοινοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας εὐεργετιδὸς του.

Τὸ νησί τῆς Πρώτης καὶ τὸ κατ' αὐτὸ μοναστήριον ἔχοντες το οἱ Χῖοι εἰς τὴν ἐπίσκεψίν τους, (παραλαβόντες ἀπὸ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ὡς σταυροπήγιόν της διὰ νὰ τὸ ἐπισκέπτονται,) ἔδωκεν ἱερομονάχῳ τινι μοναστηριακῷ τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Χρεωθεὶς αὐτὸς ἐξωδίασέ τινα διὰ ἀναγκαίαν ἐπισκευὴν τοῦ κρημισμῶν ἐπαπειλοῦντος κατὰ τὴν νῆσον μοναστηρίου· θέλων δὲ νὰ τὸ κάμῃ μετόχιον τοῦ μοναστηρίου του, δὲν τὸ ἔστεργον οἱ Χῖοι, μὴ δυνάμενοι τοῦτο δεχθῆναι διὰ τὸ σταυροπηγιακὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας δικαίωμα. Ἐζήτηε οὖν ὁ ἱερομόναχος παρ' αὐτῶν τὰ ἄπερ δανεισθεὶς ἐχρεώσται χρήματα, ἀλλ' οὐκ ἐλάμβανεν· ὅθεν παραστάς τῇ συνόδῳ πολλάκις προσεκαλύθη διὰ τὸ χρέος αὐτό· ἠνωχλεῖτο γὰρ παρὰ τῶν δανειστῶν ἀπαιτούντων πρὸ χρόνων τὰ ὀφειλόμενα. Ὅθεν εἶπον οἱ συνοδικοὶ τῷ Χαλκηδόνος Γαβριήλ ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἡ νῆσος αὕτη καὶ τὸ κατ' αὐτὴν μοναστήριον σταυροπηγιακὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας κείνται εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χαλκηδόνος, νὰ πληρώσῃ τοῦ ἱερομονάχου τὸ χρέος καὶ νὰ ἐπισκέπτηται τοῦ τε μοναστηρίου καὶ τῆς νήσου, ὡς μέρους τῆς ἐπαρχίας του· εἰπόντι δὲ ὅτι δὲν ἔχει ἄσπρα, ἐδόθη αὐτῷ ἄδεια δανεισθῆναι δι' ὁμολογιῶν τῆς αὐλῆς πουργεῖα πέντε καὶ ἐπιφορτισθῆναι τῷ χρεεῖ τῆς ἐπαρχίας Χαλκηδόνος· οὗ γενομένου ἐπλήρωσε τὸ χρέος τοῦ ἱερομονάχου καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τε καὶ τῶν Χίων γράμμα τῆς αὐλῆς δηλωτικὸν ὅτι ἔσεται τοῦ λοιποῦ, καθὸ ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος, κυριάρχης τοῦ τε μοναστηρίου καὶ τοῦ εἰσοδήματος τῆς νήσου Πρώτης.

Καθαίρεται ὁ Ἐπίτροπος Χασάν-πασσᾶς καὶ γίνεται ὁ ποτὲ γιαννιτζάρ-ἐφενδσκῆ Τιριακῆ Μεχμέτ-ἐφένδης καὶ τανῦν κεαγιάπεης, περὶ τὰ τέλη τοῦδε τοῦ ἔτους.

*Ἐτει σωτηρίῳ 1747.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξανδρείας Κοσμᾶ τοῦ Γ' ὁ εἰς τὸ Βουκουρέστι εὐρεθεὶς εἰς τὴν ἐπιστασίαν τοῦ εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας ἀφιερωμένου μοναστηρίου Ζλατάρι Λιβύης Ματθαῖος, Ἄνδριος τὴν πατρίδα, ἐξελέχθη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Παΐσιου καὶ τῆς συνόδου εἰς πατριάρχην Ἀλεξανδρείας, ὡς πρῶτος ἀρχιερεὺς τοῦ θρόνου, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν μετετέθη κατὰ τὴν γ' τοῦ Σεπτεμβρίου. Εἶτα καταλαβὼν τὴν Αἴγυπτον εὐρε χρέος τοῦ προκατόχου του Κοσμᾶ τοῦ Γ' πουργεῖα ἄσπρων ὑπὲρ τὰ δεκαπέντε. Ἐπλήρωσε καὶ κεφάλαια καὶ διάφορα ἐπεσκεύασε τοὺς οἴκους τοῦ θρόνου ἐπαπειλοῦντας κρημισμὸν καὶ σεσθρωμένους καὶ τοὺς ἔδωκεν εἰς ἐνοίκιον, καθὼς ἐδίδοντο καὶ ἄλλοτε ὅταν ἦσαν ἀσφαλεῖς· ἐπεσκεύασε καὶ τὸ πατριαρχεῖον ὀλόκληρον καὶ τὰς ἐκκλησίας τὰς εἰς τὸ Πηλοῦσιον καὶ Ῥαχίτι, καὶ τὸ νοσοκομεῖον τὸ ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ τοῦ Ἁγίου Σάββα τῷ κατὰ τὴν Ἀλεξανδρείαν· ἐφρόντισε τὰς

ἐκκλησίας τὰς εἰς τὸ Τζεζάερι (ἦτοι τὴν πάλαι Καρθαγένην) καὶ Τρίπολιν τῆς Ἀφρικῆς ἡμελημένας, καὶ ἐπεμψε καὶ μοναχοὺς προσετώτας τοὺς τὰ θεῖα μυσταγωγήσαντας πρὸς παραμυθίαν τῶν ἐκεῖσε χριστιανῶν αἰχμολώτων καὶ ἐπήλυδων ἐμπόρων. Οἱ χριστιανοὶ τε καὶ ἔμποροι εἰς τε τὸ Ραχίτι, Πηλοῦσιον καὶ Κάϊρον ἰδόντες τὸν Κύριον Ματθαῖον τοιαῦτα ποιοῦντα, πράγματα δηλαδὴ ἀσυνείθιστα καὶ ὁποῦ ἕως τώρα δὲν εἶχον ἰδεῖ, ἐφιλοτιμεῖτο ἕκαστος νὰ τὸν ἐλεῇ καὶ κατὰ καὶ ὑπὲρ τὴν δυνάμιν του. Ἐπεμελήθη δὲ καὶ τὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης πάντη ἡμελημένα, τιτάνου καὶ ἄμμου καταγέροντα, καὶ σχεδὸν ἀνεζωογόνησε τὴν νεκρωθεῖσαν αὐτὴν παροικίαν τῆς Ἀλεξανδρείας.

Διὰ τὰ ἀνύποιστά του κακὰ καὶ τολμήματα ἐξυρίζεται ὁ Γαβριὴλ εἰς τὸ Ἀθρὲτ-ἀδασή, τὸ καταντικρὺ τῆς ἐν τῇ Συρίᾳ Τριπόλεως καὶ τῆς νήσου Κύπρου, καὶ καθαιρεῖται συνοδικῶς τῇ ἐξῆς καθαιρέσει.

« Ἐντιμώτατοι κληρικοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Χαλκηδόνος, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ ὁσιώτατοι ἱερομόναχοι, οἱ ψάλλοντες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς μεγαλόπολεως ταύτης, τοῦ Γαλατᾶ, τοῦ Καταστένου καὶ τῆς ῥηθείσης ἐπαρχίας κ.τ.λ. »

« Οὔτε πᾶς ὁ προφητεῶν ὄσιος, εἰρηται παρὰ τοῖς θεοῖς Πατράσιν, οὔτε πᾶς ὁ δαίμονας ἐλαύνων ἅγιος· καὶ γὰρ καὶ Βαρλαάμ, ὁ τοῦ Βεῶρ προεφήτευσεν δυσσεβῆς ὢν, καὶ Καϊάφας ὁ ψευδώνυμος ἀρχιερεὺς. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὁ κακονοῖα πεπιεσμένος ψευδώνυμος ἐπίσκοπος λέγεται, ὡς οὐ παρὰ θεοῦ προβλήθεις, ὡς Ἀνανίας καὶ Σαμαίας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ Σεδεικίας καὶ Ἀρχίας οἱ ἐν Βαβυλῶνι ψευδοπροφήται· ἀλλὰ καὶ Βαλαάμ, ὁ μάντις τιμωρίαν ἔτισε διαφθείρας τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ Βεελφεγὸρ, καὶ Καϊάφας ὕστερον αὐτόχειρ ἑαυτοῦ ἐγένετο, καὶ οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τοῦ Ἰουδα ἀθετήσαντες παντοίας τιμωρίας ἔτισαν. Δῆλον οὖν ὡς καὶ οἱ ψευδώνυμοι ἐπίσκοποι οὐκ ἐκφεύζονται τὴν παρὰ θεοῦ δίκην· ῥηθήσεται γὰρ αὐτοῖς καὶ νῦν, « Οἱ ποιμένοι οἱ φαυλίζοντες τὸ δόνομά μου, παραδώσω ὑμᾶς εἰς ἀρπαγὴν » τῶν γὰρ τοιούτων θεὸς περιαιρεῖ τὴν χάριν. »

« Τοιοῦτος ἄρα ἐν τοῖς παροῦσιν ἀνεφάνη καιροῖς εἰ καὶ τις ἄλλος τῶν πῶποτε ἐπὶ κακίᾳ διαδοθέντων ὁ κακογαβριὴλ ὀνόματι, ἀφανὴς καὶ ἐξ ἀφανῶν, τὴν δὲ κακίαν ἐπίσημος καὶ, τὸ ὅλον φᾶναι, κακίας αὐτόχρημα, ἀπὸ κοσμικοῦ, ὡς οὐκ ὤφελεν, εἰς τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα ἀναξίως παρεῖσθαι, καὶ τὸ ἀμώμητον τῆς ἱερωσύνης πρᾶγμα καὶ ὄνομα ὕλην τῆς ἑαυτοῦ ἀθμιότητος μανίας ποιήσας, καθὼς ἐκ τῶν αἰσχίστων καὶ παντόλμων ἰδιοκακουρημάτων μετέπειτα φωραθεὶς ἀπεφάνθη. Εὐθύς τοῖνυν ἐκ προομιῶν τῆς νεαρᾶς καὶ μισαρᾶς αὐτοῦ ἡλικίας ὅσα βέβηλα ἔργα μετελθῶν, ἀνευθριάστως καὶ ἐκ πρώτης, ὡς εἶπεῖν, βαλβιδος τῆς ἱερωσύνης αὐτοῦ εἰς ἀθμιότους καὶ βεβήλους πράξεις περιπεσὼν ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸ χεῖρον προέκοπτε. Καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ αἰδιδίμου πατριάρχου Κυρίου Κυπριανοῦ, καὶ τοῖς τῶν οἰκείων αὐτοῦ ὑπάρχων, διὰ τὰς

» μισαρᾶς αὐτοῦ πράξεις ἀπεδιώχθη παρ' ἐκείνου, παραγγείλαντος ἐν τῇ » πατριαρχικῇ αὐλῇ μηδεμίαν ὄλωσ εἰσοδὸν ἔχειν, ὡς κάθαρμα, μηδὲ συγ- » γενῆς αὐτοῦ ὀνομάζεσθαι· εἶτα ὑπουλοτρόπως ὑπερήτης ὕστερον χρημα- » τίσας τοῦ ἐν μακαρία τῇ λήξει πατριάρχου Κυρίου Κυρίλλου καὶ μυρία ἄ- » τοπα αἰσχρουργήσας, φωραθεὶς τε καὶ καταμαρτυρηθεὶς ἀπόβλητος ἐγε- » γόνη. Ἐν τούτοις ὢν καὶ μὴ ἔχων ἄλλοθεν ποθεν πόρον βίου, ὡς κατα- » ναλώσας ἀσώτως πᾶσαν ἣν ἔλαβε περιουσίαν ἀπὸ κληρονομίας τοῦ μνη- » μονευθέντος θεοῦ αὐτοῦ Κυρίου Κυπριανοῦ, μόλις ἔσχυσε λαβεῖν καὶ αὐθις » ὑποκριτικῶς σχήματι τινα τῶν ἀπλουστέρων γερόντων, καὶ τάχα ἐπί- » τροπος ἀποκαταστάς τοῦ ποτε Βερόντιος Κυρίου Μακαρίου διατάραξε καὶ » συνέχευε τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην, καὶ πολλοὺς τῶν ἐκεῖσε χριστιανῶν κα- » τέτρεξεν ἀδίκως, ὥστε ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες οἱ ἐκεῖσε συνελθόντες καὶ » μεγάλως καταβοῶντες ἠνάγκασαν καὶ ἄγοντα τῆς πόλεως αὐτῶν ἐκστῆ- » ναι, καὶ οὕτως ἀπαλλαγῆναι αὐτοὺς τοῦ τοιοῦτου θηρίου. Μετὰ δὲ τινα » καιρὸν πάλιν κακῶς περιπλανώμενος καὶ ὑποκριθεὶς μετανοίας σχῆμα, καὶ » τὴν ἀλωπεκίην ἐνδουθεῖς ὡς προβατόσχημος λύκος ἀντὶ τῆς πρότερον λεον- » τῆς, ἔφθασεν, ὡς οὐκ ὤφελεν, εἰς τὴν τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίαν ἀναξίως » προδιδασθεὶς, μητροπολίτης Σεβέρων χρηματίσας παραχωρήσει θεοῦ. Κάν- » τευθεν ἐκ προομιῶν εὐθύς ἐφάνη ὄντως καὶ ἀπηλέγχθη οἷος ἦν τὸ πρό- » τερον καὶ οἷος ἀπέβη ὕστερον δεδοκιμασμένος ἀντικυρῶς· οὐδόλως γὰρ ὡς » ἀρχιερεὺς, ἢ ποιμὴν λογικοῦ ποιμνίου, ἢ πατὴρ πνευματικῶν τέκνων διά- » γειν καὶ πολιτεύεσθαι κατὰ τὰς ἐννόμους διαταγὰς ἠβουλήθη, ἀλλὰ λυ- » μεῶν ἀντικυρῶς καὶ φθορεὺς καὶ ὡς κύων λυσσητῆρ τὸ ἐκεῖσε ποιμνιον διε- » σπάρραξεν, ἀνά τ' ἐντεῆ καὶ μέλαν αἷμα τὸν ἅπαντα βίον αὐτοῦ κατορχη- » σάμενος, ἕως οὗ κἀκεῖθεν αἰσχροῦς καὶ ἀτίμως φυγῶν καὶ τὴν Κωνσταν- » τίνου καταλαβὼν δέδωκεν ἄδειαν τοῖς ἐκεῖσε χριστιανοῖς ὀλίγον ἐρησυ- » χάσαι. Ἐνῶ γὰρ διέτριβεν οὗτος ἐνταῦθα εἰς Κωνσταντινουπόλιν πρὸς Κύ- » ριον ἐκδημήσαντος τοῦ ποτε Νικομηδείας κυρίου Θεολλήτου ἔφθασε ποικι- » λοτρόπως ἐπιδράξασθαι τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, ὑπερπηδήσας ἀ- » τάκτῃ ποδὶ πολλοὺς τῶν πρὸ αὐτοῦ οὐ νομίμως· τοὺς γὰρ μεταγενεστέ- » ρως χειροτονηθέντας μὴ τολμᾶν ἐκυτοὺς προτιμᾶν τῶν προτέρων ὁ ἐν- » νεος ἡροστός τρίτος συνοδικὸς Κανὼν διακελεύεται· αὐτὸς δὲ ὁμοσε καὶ » ἀπ' ἐναντίας βαινῶν τῇ ἐκκλησιαστικῇ τάξει καὶ νομοθεσίᾳ εἰς οὐδὲν ἐλο- » γίσαστο τὰ ἱερῶς νομοθετηθέντα, σκοπὸν θέμενος συγγέαι καὶ ἀνατρέψαι » πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν καὶ εὐκοσμίαν· μηδένα γὰρ ἀθρόως ἀνά- » γεσθαι εἰς ὕψος, ἀλλ' ἐν ἐκάστη τάξει ἔστω νόμιμος χρόνος δοκιμασίας » ὁ ΙΖ' Κανὼν τῆς Α' καὶ Β' τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου διακε- » λεύεται· καὶ ὁ Ι' τῆς ἐν Σαρδικῇ τοῦτ' αὐτὸ συναποφαίνεται, ὁμοῦ καὶ ὁ » Β' τῆς ἐν Νικαίᾳ μηδένα, φησὶ, νεόφυτον προδιδάξασθαι, ἵνα μὴ τυφω- » θεῖς εἰς κρίμα ἐμπέση καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. Καὶ τοῖς μὲν νόμοις » τοιοῦτος ἐγένετο Νικομηδείας μητροπολίτης παρανόμως· τοῖς δὲ τρόποις » χαρέκακος καὶ μισόκαλος· οὐ γὰρ μόνον τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐκοσμίαν » ἀλλὰ καὶ τὴν πολιτικὴν συετάραξεν ἅπασαν ἐξ ὅτου εἰς Κωνσταντινου-

» πολιν ἐπεδήμησε· καὶ τῷ μὲν σχήματι ἦν τοῦ ἱεροῦ καταλόγου, τῷ δὲ
 » ἔργῳ τῆς πολιτείας λυμεῖν, καὶ δεξιᾷ μὲν τῇ χειρὶ ἐπώλει τὰ ἀνθρώπι-
 » να ἀντὶ τῶν θείων, τῇ δὲ λαῖα ἠγόραζε τὰ θεῖα διὰ τῶν ἀνθρωπίνων, ἐξ
 » ὧν οὐ μόνον προσέκρουσε τοῖς ἐξω κρατοῦσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἱεροῖς θεοῖς
 » Κανόνσιν. Ἐπίσκοπος γὰρ ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος κοσμικὰς φροντίδας μὴ
 » ἀναλαμβάνετω, εἰδὲ μὴ, καθαιρείσθω, ὁ ἀποστολικὸς φησι Κανὼν. Οὐ
 » μὴν ἀλλὰ καπὶ τῷ τῆς καθοσιώσεως ἐγκλήματι φωραθεὶς καὶ ἐλεγχθεὶς
 » τηνικαῦτα παρὰ πάντων τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ Σεβρῶν ἐπὶ τῆς ἐκεῖσε ἀρ-
 » χιερατείας αὐτοῦ, ὡς διὰ κοινῶν ἐγγράφων αὐτῶν ὠμολόγηται, εἰ καὶ
 » τότε ἦν τὸ ἐγκλημα κεκαλυμμένον οὐ μέντοιγε διὰ τέλους λαθεῖν ἠδου-
 » νήθη· ὅθεν ἐνδίκως καὶ ὑπὸ τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας καὶ ἐνδι-
 » κώτατα καθήρεθη, καὶ παρὰ τῆς κραταιᾶς βασιλείας ἐξόριστος ἐγεγόνει,
 » καὶ τῆς μητροπόλεως ἐκεῖνης ἐξωστρακίσθη. Τῆς δὲ τροφοῦ καὶ μητρὸς
 » αὐτοῦ φιλοστόργου αἰεὶ περὶ τὰ ἴδια τέκνα διακειμένης καὶ συμπαθείας
 » αὐτὸν ἀξιώσασης ἐπ' ἐλπίδι μετανοίας καὶ διορθώσεως τῶν προτέρων αὐ-
 » τοῦ πράξεων, οὐ μόνον ἀπὸ τῆς ἐξορίας μετάπεμπτος γέγονεν ἀλλὰ κα-
 » πὶ τὸν τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου βαθμὸν προεβίβασθη. Ἄλλ' οὐδὲ οὕτω
 » τὴν χάριν ὁ ἀχάριστος ἔγνω οὐδὲ τὸν ἔλεον ὁ ἀνηλεὴς· τὴν δὲ παρ' ἀ-
 » ξίαν αὐτῷ δοθείσαν τιμὴν οὐ κατ' ἀξίαν νομίσας, ταραχὰς ὅτι πλειστάς
 » καὶ ζάλην καὶ κλύδωνα τῇ ἐκκλησίᾳ διήγειρεν, ἐφ' ἧ τὴν μητρόπολιν
 » Χαλκηδόνος παραπεσοῦσαν τότε κατάσχη παρὰ τοὺς θεοὺς Κανόνας.
 » Κατὰ γὰρ τὸν ΙΖ' τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου Κανόνα ὁ τοιοῦτος κανονί-
 » ζεται καὶ εὐθύνεται, φάσκοντα, «Ὁ ὁρισθεὶς προϊστάναί λαοῦ, εἰμὴ κατα-
 » δέξοιτο τὴν λειτουργίαν καὶ μὴ πείθοιτο ἀπιέναι εἰς τὴν ἐγγεγραμμένην
 » αὐτῷ ἐκκλησίαν, ἀκοινωνητὸς ἐστίν, ἥτοι ἀφωρισμένος ἕως ἂν καταδέξη-
 » ται». ἀλλὰ καὶ ὁ Α' τῆς ἐν Νικαίᾳ μὴ μεταβαίνειν ὀρίζεται ἐξ ἐκκλησίας
 » εἰς ἑτέραν ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον· εἰ δὲ τις τοιοῦτόν τι ἐ-
 » πιχειρήσειεν ἀκυροῦσθαι τὴν πράξιν αὐτοῦ. Αὐτὸς δὲ τῶν τοιούτων παν-
 » τάπασιν ἀλογίσας ἔλαβεν ὀπωσθήπως τὴν ῥηθείσαν ἐπαρχίαν τῆς Χαλ-
 » κηδόνος οὐκ ἄνευ μεγίστης ζημίας τῆς Ἐκκλησίας, ὑφ' ἧς τοσαύτης καὶ
 » τοιαύτης τιμῆς ἠξιώται. Εἰ γὰρ αἱ διὰ Κλήμεντος διαταγαὶ ἀγίαι καὶ
 » σεβάσμιαι, ἐναγῆς οὗτος πάντη καὶ βέβηλος, ὡς οὐδενὸς τῶν προσόντων
 » τῇ ἀρχιερατικῇ ἀξίᾳ μετέχων· ὅθεν φουσίματι ἀλλοκότης τῆς ἐνδογενούς
 » κακοπροαιρέσεως τὴν διάνοιαν ἐπηρμένος καὶ ἰστίῳ τῆς ἐνδομυχοῦσης κα-
 » κίας ἐλαυνόμενος, (οὔτε γὰρ μαθεῖν ἠθέλησεν ἐξ ὧν ἔπαθεν, οὔτε μετα-
 » μαθεῖν ἐφ' οἷς εὖ πέπονθεν,) ὁ αὐτὸς ἐπὶ τῆς προτέρας κακίας ἀμετακί-
 » νητος καὶ ἀμετάβλητος μέχρι τοῦδε διέμεινε, ἀνταρσίας τε καὶ ἀποστα-
 » σίας ἀνευθηριάστως καὶ ἀνυποστόλως κατὰ τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκ-
 » κλησίας καὶ καθ' ἡμῶν ὁσημέραι τεχναζόμενος οὐ διέλιπε. »

α Καὶ γὰρ πέρσει γαλήνης οὔσης τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτὸς ἀπ' οὐδεμιᾶς αἰ-
 » τίας χειμῶνα μεγίστον ἦρε καὶ ζάλην, ὥστε οὐ μικρὸν ναυαγήσαι συνέ-
 » βη τὴν ἐκκλησίαν· μὴ συγχωρήσαντος δὲ τοῦ πανοικτιέρμονος θεοῦ καὶ
 » τὴν τρικυμίαν κατευνάσαντος, συνεχωρήθη τέως αὐτῷ καὶ τουτὶ τὸ ἀ-

» μάρτημα, καὶ τοὶ ὑπευθύνῳ ὄντι βαρυτάτη παιδεία ὑποπείσειν καὶ τὰς
 » ποιὰς δοῦναι ἀξίας τῆς συμβάσεως ζημίας. Ἄλλ' οὐδ' οὕτως ἠθέλησε με-
 » τριάσαι καὶ μαλάξαι τὴν κακίαν αὐτοῦ ὁ ἀνήμερος· εἰ γὰρ ἀλλάσσεται
 » Αἰθίοψ τὸ δέρμα αὐτοῦ καὶ πάρδαλις τὰ ποικίλιμα αὐτῆς, ποιήσει καὶ
 » ὁ κακὸς ἀγαθὸν κακὰ μεμαθηκώς· οὕτω δῆτα καὶ οὗτος οὔτε μετεμελή-
 » θη οὔτε ὅλως ἐπαύσατο τοῦ κακῶς λέγειν καὶ πράττειν καὶ ἐπινοεῖν, ἐρ-
 » γον ὁσημέραι ἔχων ἐντροφᾶν τοῖς φθοροποιῖς βουλευμασι καὶ κινήμασι.
 » Καὶ τοὺς μὲν νέους διέερθειρε, τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ τοῖς πικροτάτοις νόμασιν
 » αὐτοῦ ἐπότιζε, τοὺς δὲ γέροντας καὶ τιμίους ὕβριζε καὶ ἠτίμαζεν ὁ μη-
 » δηνὸς λόγου καὶ τιμῆς ἄξιος· καὶ τοὺς μὲν τῶν ἀπλοῖσιωτέρων προφάσει
 » δῆθεν εὐλαθείας εἰς περιφρόνησιν ἡμῶν τε καὶ τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ
 » ἐκκλησίας παραξύνει, ὃ δὴ καὶ τοῦτο πικρὰν ὀλένημα· εἰ τις γὰρ
 » δούλον προφάσει θεοσεβείας διδάσκει καταφρονεῖν δεσπότην καὶ μὴ μετὰ
 » πάσης τιμῆς τῷ ἑαυτοῦ δεσπότη ἐξυπηρετεῖσθαι, ἀνάθεμα ἔστω, ὃ τῆς
 » ἐν Γάγγρα Συνόδου Κανὼν φησι. Τοὺς δὲ εἰς φατριάς, συνωμοσίας τε καὶ
 » ἀνταρσίας διεγείρων συνίστη ἐπὶ καταδρημῇ καὶ ἀφανισμῷ τῆς εὐεργέ-
 » τιδος αὐτοῦ Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, οὔτε θεὸν φοβούμενος
 » οὔτε νόμους αἰδούμενος οὔτε ἀνθρώπους αἰσχυρόμενος, καὶ τῷ καθ' ἑαυ-
 » τὸν πονηρῷ ὑποδείγματι διδάσκαλος κακίας πανταχόσε περισσώθει· καὶ
 » τελευταῖον πάντα λίθον ἐκίνει πρὸς τὸ σιοπούμενον αὐτῷ τέλος, καὶ οὐ-
 » τε αὐτὸς ἡσυχίαν ἤγειν οὔτε τοὺς ἄλλους ἡσυχάζειν εἶα, προστρίβων ἐ-
 » νὶ ἐκαστῷ ἢ φόγον ἢ ὕβριν ἢ προπηλακισμόν, ἢ ζημίαν ἐπάγων, ἢ δια-
 »βολὴν προσάπτων, καὶ, ὡς κεφαλαίῳ εἰπεῖν, ἅπαν τὸ ἐκκλησιαστικὸν
 » καὶ πολιτικὸν σύστημα λυμηνάμενος, καὶ τέλος καὶ αὐτοὺς τοὺς θεμε-
 » λίους τῆς ἐκκλησίας ἀναμοχλεῦσαι ἀπεπειράθη ὁ ἀχάριστος θεῷ καὶ
 » ἀνθρώποις, ἕως καθ' ἑτέρων κακὰ βουλευόμενος καὶ λάκκον τῷ πλησίον
 » ὀρύττων αὐτὸς ἐνέπεσε καὶ κατὰ τῆς ἰδίας κεφαλῆς τὸν λίθον ἐκύ-
 » λισε».

α Τῶν γὰρ πονηρῶν αὐτοῦ σκευωρημάτων φωραθέντων καὶ ἐλεγχθέντων
 » παρὰ τῶν συνειδότην προστάξει τῆς κραταιᾶς βασιλείας ἐξόριστος ἐ-
 » γεγόνει, καὶ τῆς παρ' ἀξίαν ἀξίας ἐξώσθη, καὶ παρ' ἡμῶν κοινῇ συνοδι-
 » κῇ γνώμῃ ἄξιος παντελοῦς καθαιρέσεως ἐκρίθη διὰ τε τ' ἄλλα αὐτοῦ ἀ-
 » τοπήματα καὶ διὰ τὸ τῆς συνωμοσίας καὶ καθοσιώσεως ἐγκλημα. Τοῦτο
 » γὰρ καὶ παρὰ τῶν ἐξω νόμων κεκώλυται, πολλῶν δὲ μᾶλλον καὶ τῇ ἐκ-
 » κλησίᾳ τοῦ θεοῦ ἀπηγόρευται, κατὰ τὸν ΔΔ' Κανόνα τῆς ἐν Τρούλλῳ
 » φησί γαρ· «Εἴ τινες εὐρεθεῖεν συνομνύμενοι ἢ φατριάζοντες, ἐκπιπτέτω-
 » σαν πάντη τοῦ οἰκείου βαθμοῦ». Ἄλλὰ καὶ ἐκ τῆς παλαιᾶς νομοθεσίας
 » ἐσχάτης παιδείας ὑπάρχει ἐπάξιος· οὔτε γὰρ Κορὲ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ στα-
 » σιάσαντες πρὸς Ἀσάρων καὶ κακολογήσαντες διέφυγον τὴν παρὰ θεοῦ τι-
 » μωρίαν πυρὸς παρανάλωμα γεγονότες, Δαθάν τε καὶ Ἀβειρῶν πρὸς Μωϋ-
 » σία ἐπαναστάντες εἰς γῆν κατεπόθησαν. Ἄλλὰ καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ δε-
 » σποτικοῦ καὶ ἀχράντου στόματος ἑνοχὸς ἐστὶ καταδικῆς ἐσχάτης, ὡς ἐν
 » τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ γέγραπται τὸ καὶ ἐνὶ τὸν ἀδελφὸν σκανδαλίζοντι

» συμφέρι να κρεμασθῆ μύλος ὀνικός ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατα-
» ποντισθῆναι ἐν τῷ πελάγειο.

» Τοιγαροῦν τὸν τοιοῦτον ὡς οὕτως ἀτόπως καὶ φαυλοβίως πολιτευθέν-
» τα, καὶ ἐκ νεαρᾶς αὐτοῦ ἡλικίας ἀσώτως καὶ βδελυρῶς βεβιωκότα, καὶ ἐ-
» πί μυρίοις ἀτοπήμασι πανταχόθι ἀλόντα, καὶ μιάναντα τὰς ἀγιωτάτας
» μητροπόλεις, τὸν πολλῶν κακῶν αἴτιον τῷ χριστιανικῷ γένει γενόμενον,
» ὡς βέβηλον, ὡς μιαρὸν, ὡς θεοστυγῆ, ὡς ὄλως ἀντίθεον καὶ ἀντίχρι-
» στον, ὡς δοχεῖον τοῦ διαβόλου καὶ τοῦ πατρὸς καὶ διδασκάλου αὐτοῦ
» Βεελζεβούλ, ἵνα μὴ τὴν ὄλην τοῦ Χριστοῦ ποίμνην λυμαίνηται, καὶ γὰρ
» μικρὰ ζύμη πλήρωμα φυράματος δολοῖ, καὶ μύϊαι θα-
» νοῦσαι σαπριοῦσι σκευασίαν ἡδύσματος, καὶ κύων
» λύσσει συσχεθεὶς ἐπικίνδυνος παντὶ ᾧ ἂν προσάψη-
» ται, εἰκότως, συνοδικῆ γνώμη καὶ κρίσει καὶ ψήφῳ καὶ ἀποφάσει, παν-
» τελῆ καθαιρέσει κατὰ νόμους καταδικάσαντες δι' ὁμοφροῦ καὶ ἐπιτρα-
» χηλίου, ἐγγράφως ἤδη καὶ διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριρχικοῦ καὶ
» συνοδικοῦ γράμματος ἀναγκαίως ἐγνωμέν ἐκδοῦναι τε καὶ ἐπισφραγίσαι
» τὴν τελείαν αὐτοῦ καθαιρέσιν, καὶ ὡς μέλος σεσηπὸς καὶ μεμολυμένον
» τῆς χριστιανικῆς τῶν ὀρθοδόξων ὁλομελείας ἐκκόψαι. Τούτου χάριν γρά-
» φοντες ἀποφαινόμεθα μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς καὶ τ.λ. ἵνα ὁ ῥηθεὶς κακο-
» γαβριήλ, ὡς τηλικούτος τὴν κακίαν καὶ τοῖς νόμοις παρανομώτατος καὶ
» πολέμιος τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, ὑπάρχη παρὰ τῆς ἀγίας
» καὶ ὁμοουσίου Τριάδος καθηρημένος κ.τ.λ.

Τούτου οὖν καθαιρεθέντος ἐδωκαν τὴν Χαλκηδὸνα προεδρικῶς τῷ πρώην
Πεκίῳ Ἰωαννικίῳ Καρατζᾶ.

Διὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βαβυλώνος Ἀχμέτ-πασσᾶ ζητεῖ ἡ Πόρτα εἰρηνο-
ποιῆσαι τῷ Ναδὶρ-σάχῃ, καὶ γίνεται ἐγγραφὸς ἡ συμφωνία τῆς μεταξὺ τῶν
δύο εἰρήνης. Εἰς αὐτὴν ὑπέσχετο ὁ Ναδὶρ-σάχης συμμαχεῖσθαι τοῖς Ὀθωμα-
νοῖς καὶ κατὰ τῶν Ρούσσων.

Τὴν νῆσον οὖν τῆς Πρώτης καὶ τὸ κατ' αὐτὴν μοναστήριον, ὁμοίως καὶ
τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τὸ κατὰ τὴν Χάλκην, (σταυροπηγια-
κὸν ὑπάρχον καὶ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας), τὰ οἰκειοποιήθη ὁ Ἰωαννί-
κιος ὡς μητροπολίτης Χαλκηδόνος, μάλιστα τὸ τῆς Πρώτης ὡς ἀγορασθὲν
μὲ δανειακὰ ἄσπρα τῆς μητροπόλεως· ὅθεν ἐλάμβανε καὶ ἐκαρπούτο ἐτη-
σίως τὰ παρ' αὐτῶν εἰσοδήματα. Πωλήσας δὲ καὶ τινὰς τόπους παραλίους
καὶ τινὰς ἀγροὺς τοὺς κατὰ τὴν νῆσον Χάλκην καθωσιωμένους τῷ μονα-
στηρίῳ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἔκαμε μικρὰν ἐπισκευὴν τοῦ μοναστηρίου.

Θανόντος τοῦ ἀρχιεπισκόπου Μπεσίρ-ἀγᾶ, ἀνδρὸς περιφήμου διὰ τὴν φρό-
νησιν καὶ βαθύνοιαν εἰς τὰ πολιτικά, γίνεται ἀρχιεπισκόπος ὁ θησαυροφυλάξ
τοῦ ἀνακτοῦ Ἀραψ καὶ τῆς. Οὗτος ἔχων εἰς τὴν δούλευσίν του χαζναδά-
ρην νέον τινὰ Σουλεϊμάνην τοῦνομα, καὶ Ἀρμένιον σαράφην τοῦ Χαρεμεῖν,
Ἀγκλίπην τοῦνομα, ἔκαμε δι' αὐτῶν ἀρπαγὰς χρημάτων, ἀδικίας, συκοφαν-
τίας, φόνους ἀδικούς ἀθῶων ἀνθρώπων καὶ πᾶν εἶδος κακιῶν καὶ ἐξαγί-
στων ἀτοπημάτων εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας, γυ-

μνώνωντας μὲ τὴν φιλαργυρίαν του ὄλους τοὺς ὀφφικιαλίους καὶ ἀξιωμα-
τικούς μὲ τὴν ὑπέμετρον καταβολὴν τῶν ἄσπρων ὅπου ἔπαιρναν ἀπὸ κάθε
εἶδος ἡγεμόνων καὶ προστατῶν ἐπαρχιῶν, συκοφαντοῦντες πολλάκις πολ-
λοὺς αὐτῶν ἵνα χρηματολογήσωσι παρ' αὐτῶν, καὶ φονεύοντες ἀδίκως τοὺς
ἀντιλέγοντας· ὅθεν ἐφόνευσαν καὶ τὸν Οὐσκιουδάρ μουλλαῶ κρημνίσαν-
τες νύκτωρ τὸν μεχκεμὲν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ κοιμωμένου, καὶ τῶν φυ-
σικῶ θανάτῳ πανταχοῦ τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας θεθνεύτων ἀρπάζοντες
καὶ οἰκειοποιοῦμενοι τὰ ὑπάρχοντα πάντα κινητὰ τε καὶ ἀκίνητα.

Ὁ σατράπης τῆς Μεσέτ Ἀλῆ-Κουλή-χάνης ὁ καὶ ἀνεψιὸς τοῦ Ναδὶρ-σάχη
μαζῆ μὲ τὸν Μαγκιούρ-χάνην γράφουσι τῷ Μεχμέτ-Κουλή-χάνῃ σωματο-
φύλακι τοῦ Ναδὶρ-σάχη ἵνα φονεύσῃ αὐτὸν, καὶ φονεύεται τῇ 14 τοῦ Ἰου-
νίου, ἔτει τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἐξηκοστῷ, καὶ ἐπιτηδᾶ τοῦ θρόνου ὁ ῥηθεὶς ἀ-
νεψιὸς του Ἀλῆ-Κουλή-χάνης, μετονομασθεὶς Ἀδὶλ-Κουλού-χάνης, καὶ ἡ-
λευθερώθη ὁ σουλτὰν Μαχμούτης τῆς ἐπηρεῖας τῶν Περσῶν.

Καθαίρεται ὁ Ἐπίτροπος Τριαικὴ Μεχμέτ-ἐφένδης καὶ γίνεται ὁ μέγας
Ἰπποκόμος Ἀπουλλάχ-πεης, υἱὸς τοῦ Φιραρῆ Χασὰν-πασσᾶ, ὀνομασθεὶς
παρὰ τινῶν Ἐγρί-μποῖνοῦ Ἀπουλλάχ-πασσᾶς.

Λυτροῦται τῆς εἰς τὴν Τένδον ἐξορίας Γρηγόριος ὁ Γκίκας μὲ ὑπόσχεσιν
ἡγεμονείας εἰς τὴν Μολδαβίαν, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Κωνσταντίνου, μετὰ τὰ
συνήθη, καφτάνι, κούκλαν, προπομπὴν καὶ δόσεις χρημάτων ὑπερβολικὰς
ἐφθασεν εἰς τὸ Γιάσι, τρίτον ἤδη ἡγεμονεύσας τῆς Μολδαβίας μετὰ τὴν
καθαίρεσιν τοῦ ἡγεμονεύσαντος ἐκεῖσε Ἰωάννου Νικολάου Μαυροκορδάτου
τοῦ προῤῥηθέντος.

Εἰς τοῦ Ἐπιτρόπου τὴν δούλευσιν διὰ τὴν ἰατρικὴν ἦτον ὁ Λουκῆς, Χίος,
σπετζιάλης ποτὲ τοῦ ἱατροῦ Τούρκου Πιλᾶβ-μουλλά, παρ' οὗ ἐνόμιζε πῶς
νὰ ἔμαθεν ἰατρικὴν διὰ τὰς βετζέτας ὅπου τὴν ἐδίδεν νὰ κατασκευάζῃ διὰ
τὴν πράξιν τῆς ἰατρικῆς του. Οὗτος οὖν ὁ Λουκῆς φιλοχρηματία φερόμενος
ἐνήργησε παρὰ τῷ Ἐπιτρόπῳ φιλοχρηματοῦντι καὶ τῷ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ
Γαβριήλ. Ἀπὸ τζογδαρὴν ἐλθόντα ἀπὸ τῆς Κύπρου βεβαιωθεῖσα ἡ σύνο-
δος τὴν ἐλευθερίαν του, δαπάνη χρημάτων πρὸς τὸν αὐτὸν Ἐπίτροπον ἔ-
λαβεν ὀρισμὸν νὰ ἐξορισθῇ ὁ Γαβριήλ εἰς τὸ Ὄρος· ἀποστείλασα οὖν ἐφη-
μέριον καὶ γιασακτζὴν τοῦ πατριάρχου πρὸς ἀπάντησίν του εἰς τὴν Μικρὰν
Ἀσίαν, εἶρον αὐτὸν εἰς τὸ Μπάλι-Κέσρι καὶ ἀπήγαγον εἰς τὴν Λαύραν μο-
ναστηρεπέντην, ἧτοι κλεισμένον εἰς τὸ μοναστήριον.

Ἔτει σωτηρίῳ 1748.

Φυγὼν ἀπὸ τῆς Λαύρας ὁ ἐξόριστος Γαβριήλ ἐλθὼν κρύπτεται εἰς τὸ
σπίτι τοῦ ῥηθέντος Λουκῆ εἰς τὸ Σταυροδρόμι· ἐνεργεῖ διὸ καὶ πάλιν ὁ Λου-
κῆς τὴν ἐλευθερίαν του ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ Ὄρος ἐξορίας, καὶ πάσχει τοῦ λοι-
ποῦ ὁ Γαβριήλ νὰ γένη πάλιν Νικομηδείας· ὅθεν διὰ τοῦ αὐτοῦ Λουκῆ
πείθει τὸν Νικομηδείας Κύριλλον δεχθῆναι τὸ πατριαρχεῖον, εἶτα προβάλλ-

λει ὁ Λουκῆς τῷ Ἐπιτρόπῳ ἀδρᾶν δόσιν ἄσπρων δι' αὐτὴν τὴν ἀλλαξοπα-
τριαρχεῖαν.

ΚΕΦ. Η΄.

Πατριαρχεῖν Κυρίλλου τοῦ Κ' τοῦ ἀπὸ Νικο-
μηδείας, καὶ τετάρτη πατριαρχεῖα τοῦ οὐτοῦ
Παΐσιου, καὶ δευτέρα πατριαρχεῖα τοῦ αὐ-
τοῦ Κυρίλλου, καὶ πατριαρχεῖα Καλλι-
νίκου τοῦ Γ' τοῦ ἀπὸ Προϊλάβου.

Μεταπεμφθεὶς οὖν ὁ Κύριλλος εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἐπιτρόπου ἐνδύεται τὴν χλαμύδα τῆς πατριαρχείας χωρὶς θέλησιν, ἐκλογὴν, ἢ καὶ ἀπλῶς εἶ-
δῃσιν τῆς συνόδου, καὶ μόνον μὲ τὴν προπομπὴν τῶν τζαουσάδων ἔρχεται
εἰς τὸ πατριαρχεῖον, προσταλέντος τζαούση διὰ νὰ σηκώσῃ, ὡς σύνθητες,
τὸν Κύρ Παΐσιον. Κεκρυμμένος οὖν ὁ Γαβριὴλ εἰς τὸ σπίτι τοῦ Λουκῆ, εἶ-
δὼς ἤδη τὴν ἔκθεσιν τοῦ προβλήματός του κατέβη ἀπὸ τὸ Σταυροδρόμι
καὶ ἔλθων ἔστεκεν εἰς τὴν πόρταν τοῦ Φαναρίου προσμένων τὸν νέον πα-
τριαρχὴν· καὶ συνεισελθόντα μαζὴ του μετὰ τὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἴσοδον
τὸν ἀθώωσε τῆς καθαιρέσεως εὐθὺς καὶ τὸν ἔκαμε Νικομηδείας.

Ἦξευρεν ὁ Κύρ Παΐσιος τὸ ὅτι κρύπτεται ὁ Γαβριὴλ παρὰ τῷ Λουκῆ
καὶ ὅτι σκευωρία κατ' αὐτοῦ· οὐκ ἠδύνατο ὅμως παιδεῦσαι τὸν ἀτακτοῦν-
τα καὶ παρανομοῦντα Λουκῆν διὰ τὴν εἰς τὸν Ἐπίτροπον δούλευσιν. Ὄθεν
συναθροίσας ὄλους τοὺς ἀρχιερεῖς, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ Νικομηδείας Κύριλλος, ἐν
τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ὠρκωμότησαν ἐν τοῖς ἀγίοις Εὐαγγελίοις πῶς θέλουν
εἶναι ἐνωμένοι καὶ ὁμογνώμονες διὰ τὴν σύστασιν καὶ στερέωσιν τῆς Πανα-
γιότητός του εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον. Καὶ πάντες μὲν οἱ ἄλλοι ἐφύλα-
ξαν τοὺς ὅρκους· ὁ δὲ Κύριλλος ἀθετήσας, (ἦν γὰρ πλέον ἀποφασισμένον πα-
ρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου τὸ νὰ πατριαρχεῖσῃ,) ἀπῆλθε τῇ ὕστεραίᾳ εἰς τὴν αὐλὴν
τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ ἐφόρεσε τὴν συνήθη χλαμύδα.

Ἦγεμονεύσας ἐννέα μῆνας ὁ Γρηγόριος Γκίκας εἰς τὴν Μολδαβίαν δὲν

ἠσυχάζει πάλιν, ἀλλ' ἀδροτάτη δόσει χρηματικῇ πείθει τὸν ῥηθέντα Σου-
λεϊμάνην διὰ τοῦ Ἀρμενίου σαράφη Ἀγκόπη νὰ τὸν κάμῃ ἡγεμόνα τῆς
Βλαχίας καὶ νὰ δώσῃ τῷ Κωνσταντίνῳ Μαυροκορδάτῳ ἐξαδελφῷ του τὴν
ἡγεμονεῖαν τῆς Μολδαβίας· καὶ ταῦτα πραγματεύεται ἀθετῶν καὶ συγγέ-
νειαν καὶ τὴν φαινομένην φιλίαν, ἐπίπλαστον μᾶλλον ἢ ἀληθῆ. Καθαίρει-
ται οὖν Κωνσταντῖνος ὁ Μαυροκορδάτος ἀπὸ τῆς βλαχικῆς ἡγεμονείας, ἡ-
γεμονεύσας αὐτῆς ἔτη τρία καὶ μῆνας τρεῖς.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουλίου τῇ β' καὶ τῆς σελήνης Ρετζέπ τῇ ι', ἡμέρᾳ Κυ-
ριακῇ, κατεβίβασαν τῆς ἀρχῆς οἱ μπέηδες καὶ τὰ πολεμικὰ τάγματα τῆς
Αἰγύπτου, (μάλιστα ὁ Ἰπραῆμ-τσαούσης τῶν γιαννιτζάρων καὶ ὁ Ὄσμάν-
κεαγιάς τῶν ἀζάπηδων,) τὸν ἡγεμόνα Ραγῆπ-πασσᾶν, καὶ διώρισαν αὐτοὶ
καϊμακάμην μπέην τινὰ δὴ ἤθελον, διὰ νὰ ὑπογράψῃ τὰ χρειώδη φερμάνια
ὅπου αὐτοὶ ἤθελαν. Πολεμήσαντες οὖν αὐτοὶ μὲ τὸν σείγουλ-πέλετι Κασάπ-
Χουσεῖν-πέην, ἠνωμένον τῷ ἡγεμόνι πρὸς ἐκτέλεσιν βασιλικῆς τινος προσ-
ταγῆς ἀναγκαιοτάτης, καὶ νικήσαντες καὶ φυγαδεύσαντες, προσεκαλέσαντο
πάλιν τὸν Ραγῆπ-πασσᾶν νὰ ἀναδεχθῇ τὴν ἡγεμονεῖαν τῆς Αἰγύπτου. Δὲν
κατεπέισθη ἀπὸ τὰς παρακλήσεις των τὰς πολλὰς, εἰπὼν τὸ ὅτι ὁ βασι-
λεὺς δίδει μόνον τὴν κυριαρχίαν ἐπαρχίας τινος καὶ οὐκ ἄλλος τις, καὶ ὅτι
ἦτον θέλημα θεοῦ τὸ παθεῖν τὰ τοιαῦτα.

Ὁ Χαλκηδόνος λοιπὸν Ἰωαννίκιος ὁ Καρατζᾶς πείθει τὸν Νικομηδείας
Γαβριὴλ δοῦνα αὐτῷ τὸ γράμμα τῆς αὐλῆς ὅπερ ἔδωκαν αὐτῷ οἱ, τε Χίοι
καὶ ὁ ἱερομόναχος Ἀγιορείτης διὰ τὴν ἀγορὰν τῆς νήσου Πρώτης καὶ τοῦ
κατ' αὐτὴν μοναστηρίου καὶ τὴν κυριαρχίαν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Χαλκηδόνος,
καὶ λαβὼν αὐτὸ κατεκράτει τῆς τε νήσου καὶ τοῦ μοναστηρίου ὡς μέρους
τῆς ἐπαρχίας Χαλκηδόνος, τὸ δ' αὐτὸ ἐποίησε καὶ διὰ τὸ μοαστήριον τὸ κα-
τὰ τὴν Χάλκην τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. (Ἐπρόβαλε κάμοι νὰ μοὶ χάρισῃ τό-
πον τινὰ παράλιον τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Γεωργίου διὰ νὰ κτίσω σπι-
τι, ἀλλ' οὐκ ἐδέχθη τὴν χάριν). Εἶτα πατριαρχεῦσας οὐκ ἔδωκε τῷ μετ'
αὐτὸν Χαλκηδόνος Ἰωαννικίῳ τῷ ἀπὸ Σερρών τὰ ῥηθέντα δύο μοναστήρια
εἰς τὴν κυριαρχίαν ἐκείνου, ἀλλ' ἔλαβε συνοδικὸν γράμμα παρὰ τῶν ἀρχιε-
ρέων ὅτι κυριάρχης αὐτὸς τῆς τε νήσου καὶ τῶν δύο μοναστηρίων, λέγων
ὅτι νὰ ἐξωδίασε διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ κατὰ τὴν Χάλκην μοναστηρίου τοῦ
Ἁγίου Γεωργίου.

Ἔτει σωτηρίῳ 1749.

Πολλοὶ χάνηδες τῆς Περσίας κύριοι γίνονται τῶν ἰδίων ἐπαρχιῶν καὶ ἀ-
ποσοβοῦσι τὴν πρὸς τὸν Ἀδὴλ-Κουλή-χάνην ὑποταγὴν, καὶ γίνεται ἡ Περ-
σία πολυαρχία.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπάραντες τῆς Ἀλεξανδρείας, Ἰανουαρίου τῇ σ', καὶ με-
τὰ πολὺν κίνδυνον τρικυμίας τε καὶ σκηπτῶ ἐπιπεσόντος εἰς τὸ κατάρτι
τῆς νηὸς καταλαβόντες τὴν Ἀλικαρνασσὸν, τανῦν τουρκιστὶ Μπουδρούμι λε-

γομένην, εισηλθόμεν εἰς τὴν πάλαι λεγομένην Μαγνησίαν παρὰ Μαιάνδρῳ καὶ τανῦν τουρκιστὶ Ἀϊδίν-γχιουζέλ-Ἰσάρ, μετὰ τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Ἀϊδινίου Ραγῆ-πασσᾶ αὐθέντου μου, κατὰ τὴν ἡ τοῦ Φεβρουαρίου.

Ὁ Ἀντιοχείας πατριάρχης Σίλβεστρος φυγὼν ἀπὸ τὸ Χαλέπι καὶ καταλαβὼν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐκινήθη διαφόρως κατὰ τῶν ἐκεῖσε παπιστῶν ἐκδοῦς διαφόρους βασιλικούς ὀρισμούς κατ' αὐτῶν δι' ἐλεημοσύνης τῶν χριστιανῶν, ἀλλ' οὐδὲν ἀπάνωτο· ὄντος τε εἰς τὴν Βλαχίαν ἤρπασαν οἱ παπισταὶ τὴν πατριαρχεῖαν καὶ τὴν ἔδωκαν Κυρίλλῳ τινι παπιστῇ μὲ μπεράτι ἐκ τοῦ ὄρους Λιβάνου. Ἐλθὼν εἰς τὴν Πόλιν διὰ βοήθειας τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου ἀπήντησε τὸ κακὸν καὶ ἀνενώσε τὴν πατριαρχεῖαν του, καὶ ἔστειλεν εἰς τὸ Χαλέπι μὲ ὀρισμούς ἐπίσκοπον τὸν Γεννάδιον· ἀλλ' ἐδίωξαν αὐτὸν οἱ Χαλεπλήδες· ὅθεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἐπίσκοπόν τινα ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ἱεροσολύμων Παρθενίου τὸν Πτολεμαῖδος Σωφρόνιον, καὶ δι' ὀρισμῶν βασιλικῶν ἀπέστειλεν ἐπίσκοπον Χαλεπίου προεδρικῶς. Εἰδήμων αὐτὸς ὑπὲρ τινα ἄλλον τῆς ἀραβικῆς γλώττης καὶ τουρκικῆς ἐδίδασκε τοὺς Χαλεπλήδες καθε Κυριακὴν καὶ ἑορτὴν τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἐπιστροφὴν τους, ἀλλ' οὐδὲν ὄφελος. Ὅτε Σίλβεστρος διελθὼν πολλοὺς τόπους χάριν ἐλέους, καὶ πολλὰ λαβὼν καὶ πολλὰ καταδαπανήσας εἰς ὀρισμούς καὶ μουμπασίρηδες κατὰ τῶν παπιστῶν καὶ μηδὲν ἀνύσας, ἀπαυδήσας τε διὰ τὰς πολλὰς ταλαιπωρίας καὶ πόνους νυχθημερινούς καὶ ἀηδιάσας διὰ τὸ πολυέξοδον τῶν ὀρισμῶν, ἀπρακτούντων ἄξι καὶ ἀνεργῆτων διὰ τὸ φιλοψευδὲς καὶ φιλοχρήματον τῶν ἡγεμόνων καὶ κριτῶν, παρατρεχόντων τοὺς ὀρισμούς τῇ καταβολῇ τῶν παπιστικῶν χρημάτων, καὶ ἀπογνοὺς τοῖς ὄλοις περὶ διορθώσεως, ἀπελθὼν εἰς τὴν Δαμασκὸν ἠσύχαζεν ἐκεῖ.

Ἡγεμονεύσας Μολδαβίας Κωνσταντῖνος ὁ Μαυροκορδάτος ἔτος ἕν καὶ μῆνας ἕξ ἐζητήθη παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου πουργεῖα τριακόσια διὰ νὰ ἀναεώσῃ τὴν ἡγεμονείαν του. Πεισματῶνει καὶ ἀπαρνείται τὴν πληρωμὴν τὸν γράφουν οἱ καπικεχαγιάδες του νὰ ὑποταχθῇ διὰ νὰ μὴν κακοπάθῃ· δὲν πείθεται. Ὅθεν καθελὼν αὐτὸν τῆς ἡγεμονείας κάμνει ἡγεμόνα Μολδαβίας τὸν Κωνσταντῖνον Τζιχάνην, υἱὸν τοῦ Μιχαὴλ Ρακοβίτζα βοεβόδα, καὶ τὸν Κωνσταντῖνον Μαυροκορδάτον ἐξορίσας εἰς τὴν Λῆμνον καταβιβάζει εἰς τὸ ἐκεῖσε δεσποτήριον ἐν σχήματι φρέατος ὃν ὅστις διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ τῆς εἰρκτῆς καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ σπίτι του πληρώνει τῷ Ἐπιτρόπῳ τὰ 300 πουργεῖα.

Ὁ Διβιτάρ Μεχμέτ-εφένδης ἦτο τερσανᾶ-ἐμινῆς, ἐκεῖθεν ἐγίνε κεαγιά-πεης· τοῦτον οὖν κάμνει Ἐπίτροπον ὁ σουλτάν Μαχμούτης καθελὼν τὸν Ἐγρί-μποϊνού Ἀπτουλλάχ-πασσᾶν. Ἐλέγετο δὲ ὁ νέος Ἐπίτροπος Διβιτάρ Μεχμέτ-πασσᾶς μὲ τὸ νὰ ἐχρημάτισεν ἐπὶ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη διβιτάρης τοῦ φονευθέντος Ἐπιτρόπου Ἰπραῆμ-πασσᾶ.

Ὁ νέος ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας Κωνσταντῖνος Τζιχάνης ὁ Ρακοβίτζας γράφει τῷ Ἐπιτρόπῳ ὅτι οἱ Μοσχόβοι ἀνεγείρουν εἰς τὴν Οὐκραίαν κάστρα, τὸ Ἐλισαβετογορὶτ, τὸ Ἀρχαγγελγορὶτ καὶ ἄλλα, καὶ πέμπει καὶ τὴν ἔχνογραφίαν τῶν κάστρων αὐτῶν. Ὁ σουλτάν Μαχμούτης διὰ νὰ μὴν

ἀνοιξῇ πόλεμον περὶ τούτου κατὰ τῶν Μοσχόβων ἀποσιωπᾶ, ἀφίνωντας τὴν περὶ τούτου λογομαχίαν εἰς τοὺς διαδόχους του.

Ἔτει σωτηρίῳ 1750, τοῦ Χιτζρὲ 1163.

Ὁ Ἀδὶλ-Κουλή-χάνης ἐφορμᾶ κατὰ τοῦ Δούπ-χάνη, ὡς ἰσχυροτέρου τῶν λοιπῶν χάνηδων τῶν ἀποστατησάντων. Πολέμου συγκροτηθέντος ἠττᾶται ὁ Ἀδὶλ-Κουλή-χάνης, ζωγρεῖται καὶ τέλος ἀπέσθη· καὶ ἀκολουθοῦσιν εἰς τὴν Περσίαν ταραχαὶ καὶ ἐμφύλιοι πόλεμοι ἀδιακόπως ἀπὸ τοῦ νῦν μέχρι τοῦ ἔτους σωτηρίου 1760.

Πέμπεται εἰς ἐξαρχίαν διὰ βοήθειαν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ὁ ῥηθεις Ἰωαννίκιος Καρατζᾶς ὁ πρῶην Πεκίου καὶ τανῦν προεδρικῶς Χαλκηδόνος. Περιελθὼν οὖν Μολδαβίαν, Βλαχίαν, Θράκη, Θεσσαλίαν, Ἑλλάδα, Μωρέαν, Ἀχαΐαν καὶ σχεδὸν ἄπασαν τὴν ὀθωμανικὴν Εὐρώπην, εἶτα καὶ Κέρκυραν καὶ Κεφαλληνίαν συνήθροισεν ἐλεημοσύνην ἀρκετήν. Εἰς τὴν Μολδαβίαν τὸν ἔδωκε πουργεῖα τέσσαρα ὁ ἡγεμὼν Κωνσταντῖνος Τζιχάνης, χαριζόμενος τῷ πατρικῷ εὐεργέτῃ Γερασίμῳ τῷ Ἡρακλείας, ἕξ ἀπὸ χρυσοῦ-φραντα κομμάσια διὰ ἱερά ἄμφια.

Καθιρεθεῖς τῆς ἡγεμονείας τοῦ Ἀϊδινίου διὰ τὸ μῖσος τοῦ τανῦν Ἐπιτρόπου ὁ Ραγῆπ πασσᾶς, ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τῆς παρὰ Μαιάνδρῳ Μαγνησίας Νοεμβρίου τῇ κδ', καὶ ὀδεύσαντες μέσου χειμῶνος μετὰ πολλῆς καὶ μεγάλης ταλαιπωρίας, εἰσήλθόμεν εἰς τὴν Οὐρφαν τὴν πάλαι Ἐδεσσαν λεγομένην κατὰ τὴν ἡ τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ ἕξτης ἔτους, ταλαιπωρηθέντες καθ' ὁδὸν μῆνας δύο καὶ ἡμέρας δεκατρεῖς.

Ἔτει σωτηρίῳ 1751.

Εἰς τὸ Κατιολὶ Αὐξέντιός τις διάκονος ἤρξατο διδάσκειν τῷ λαῷ κατὰ τοῦ παπισμοῦ διαλεγόμενος καὶ ἀναιρῶν τὰς παπιστικὰς καινοτομίας, καὶ σὺν αὐταῖς ἠρνεῖτο καὶ τὸ βάπτισμα τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐθέσπιζεν ἀποφαντικῶς ὅτι δεῖ ἀναβαπτίζεσθαι τοὺς ἐκ τῆς παπιστικῆς θρησκείας προσερχομένους τῇ καθ' ἡμᾶς ὀρθοδόξῳ Ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ. Ὁ πατριάρχης Κύριλλος τὴν τοιαύτην διδασκαλίαν ἀκούσας ἐσιώπησε διὰ τὸ πρὸς τοὺς παπιστὰς μῖσος. Ὡς τόσον ἤξανον ὀσημέραι οἱ ἀκροαταὶ τοῦ Αὐξεντίου· καὶ γὰρ δολίως ὑπεκρίνετο καὶ τὸν προφήτην. Ἡ μὲν γὰρ διδασχὴ ἐγίνετο κοινότερον ἀπὸ τὸ παράθυρον τοῦ ἰδίου οἴκου εἰς τὸν πρὸ τοῦ οἴκου ἰστάμενον ὄχλον, (προῦκειτο γὰρ πεδίον ἐκτεταμένον τοῦ ὄν κατώκει οἴκου οὐκ ὀλίγον ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ)· οὐκ ἐνετύγχανε δὲ τινη πρὸ τοῦ ἐξομολογηθῆναι, καὶ ὁ πνευματικὸς εὐθύς διὰ τοῦ διορισθέντος πιστοῦ ἐμῆνευ αὐτῷ ἐγγράφως τὸ τε ὄνομα καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὰς ἀμαρτίας τοῦ ἐξομολογηθέντος· (ἦσαν δὲ οὐκ ὀλίγοι οἱ τοιοῦτοι πνευματι-

κοί, πάμπολλοί τε οί τοιοῦτοι πιστοί.) Εὐθύς οὖν μετὰ τὴν ἐξομολόγησιν ἀπερχομένῳ πρὸς τὸν Αὐξέντιον τῷ ἀνθρώπῳ ἔλεγεν αὐτῷ ἐκεῖνος τὰ πάντα· ὅστις ἀκούων τὸ ὄνομα τοῦ ἀπὸ ἀνθρώπου ὁποῦ ποτὲ πρότερον δὲν εἶδεν, ὁμοίως καὶ τὰς λοιπὰς του πράξεις καὶ τὸ, «ἀπέχε τοῦ λοιποῦ τῆς δεῖ-
νος ἀμικρίας ἵνα μὴ κολασθῆς», εὐκόλως ἀπατώμενος ἐνόμιζεν αὐτὸν προφήτην. Ἐβγῆκεν οὖν τὸ ὄνομα τοῦ Αὐξέντιου ὅτι ἔχει προορατικόν, καὶ ὠνομάσθη ὅσιος, καὶ ἐκτίησατο μεγίστην ὑπόληψιν διὰ ἀγιότητα, καὶ συνέ-
τρεχον ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ἀκούειν τῆς διδασχῆς αὐτοῦ, εἶτα καὶ ἐξο-
μολογεῖσθαι, εἶτα καὶ ἐντυγχάνειν αὐτῷ πρὸς ἀσπασμὸν τῆς χειρὸς καὶ πρὸς τὸ τυχεῖν εὐλογίας τε καὶ εὐχῆς· καὶ ἦν καθ' ἡμέραν σύρροια πλήθους εἰς τὸ Κατιρλί πλειστη ὄση, καὶ οἱ πνευματικοὶ ἠϋξήσαν ἐπὶ πολλῷ, καὶ τὸ εἰσόδημα τῶν ἐξομολογουμένων ἦν οὐκ ὀλίγον.

Ὁ ἡγεμὼν τοῦ Χαλεπίου προφάσει τοῦ παπισμοῦ εἰρκτῆ παραδούς τινὰς τῶν πλουσιῶν Χαλεπλήδων Ῥωμαίους τὸ γένος ἐζημίωσε δόσει χρηματικῇ. Ἰποτοπάσαντες αὐτοὶ τὸ ὅτι νὰ ἐζημιώθησαν ἐκ διαβολῆς τοῦ Σωφρονίου πρὸς τὸν ἡγεμόνα διὰ τοῦ τερζίμπασῆ του, ἀναχωρήσαντος ἤδη τοῦ ἡγε-
μόνος εἰς τὴν Τζέρεδα ἐγκαλοῦσι τὸν Σωφρόνιον εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἐπιφορ-
τίζουσιν αὐτῷ 40 πουργεῖα διὰ τὴν ζημίαν τους καὶ εἰρκτῆ παραδίδουσι σιδηροδέσμιοι. Ἐγραψέ μοι εἰς τὴν Οὐρσαν θρηνηλογῶν τὴν ἀθλιότητά του καὶ ζητῶν βοήθειαν διὰ τὴν ἐλευθερίαν του. Διηγῆθη τὴν ὑπόθεσιν τῷ ἡγε-
μόνῳ αὐθέντῃ μου Ῥαγῆπ-πασσᾶ, ὅστις γράψας τῷ μουλλᾶ τοῦ Χαλε-
πίου μὲ τόνον, ἠλευθερώθη μὲν τῆς εἰρκτῆς καὶ τῶν σιδηρῶν, ἀλλ' ἔδωκε
χοτζέτι τοῖς παπισταῖς τοῦ ὅτι ὀψέποτε ἤθελεν ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Χαλέπι
νὰ πληρώνη πουργεῖα 40 εἰς τὸ τζαμί τὸ Ζεκεριέ τὸ ἐν τῷ Χαλέπι· (ἐκ-
κλησία ἦν αὐτὸ μεγαλοπρεπῆς καὶ πολυδάπανος μὲ περιοχὴν πολλὴν καὶ
οἶκος περὶ αὐτὸ, ὑπὸ τῶν χριστιανῶν βασιλέων κτισθεῖσα, τιμωμένη ἐπ'
ὀνόματι τοῦ προφήτου Ζαχαρίου.) Ἐλευθερωθεὶς οὖν ὁ Σωφρόνιος, ἀπελθὼν
εἰς τὴν Λαοδίκειαν καὶ νηὸς ἐπιβάς κατέλαβε τὴν Πάτμον, ὅπου διατρίψας
ἔτη δύο ἀπῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· οἷ, τε παπισταὶ διωχθέντος
ἤδη τοῦ Σωφρονίου μετεπέμψαντο ἀπὸ τοῦ ὄρους Λιβάνου τὸν ἐκεῖσε φυ-
γάδα Χαλεπίου ψευδομητροπολίτην αὐτῶν Μάξιμον, ὅστις εἶχε καὶ ἀδελ-
φὸν ἐξωμότην Μανσορῆ ἐφένδην τοῦνομα τὸν καὶ ἱατρὸν εἰς τὰ ἀνακτό-
ρια, καὶ παρέδωκαν αὐτῷ τὴν τε ἐκκλησίαν καὶ τὴν βιβλιοθήκην σὺν τοῖς
ἀρχιερατικοῖς οἰκοῖς καὶ τοῖς ἐν αὐτοῖς.

Οἱ Κύπριοι ἐλθόντες εἰς τὴν Πόλιν προσκλαίονται διὰ τὰ βάρη τῶν τε-
λεσφοριῶν τους, καὶ δεινοπαθῶς γογγύζουσι κατὰ τοῦ μουσελίμη τους διὰ
τὰς παρ' αὐτοῦ ἐπεντρισόμενας αὐτοῖς ζημίας τε χρηματικὰς καὶ τάλαι-
πωρίας.

Ἐτει σωτηρίῳ 1752.

Καθαίρεται ὁ Ἐπίτροπος Διβιτάρ Μεχμέτ-πασσᾶς καὶ γίνεται ὁ μέγας
Ἰπποκόμος Μουσταφᾶ-πεης, υἱὸς τοῦ Ἀπουρῶρχμᾶν-πασσᾶ.

Τετάρτη πατριαρχία τοῦ Κύρ Παΐσιου.

Ἐπιφορτίζεται τῷ τε πατριάρχῃ Κυρίλλῳ καὶ τῷ Δραγομάνῳ τῆς Πόρ-
τας Ἰωάννη τῷ Καλλιμάχῃ ἢ τῶν Κυπρίων ταραχῇ, καὶ κατηγοροῦνται αὐ-
τοὶ οἱ δύο ὡς αἴτιοι τῶν τοιούτων θορύβων· ὅθεν καταβιβάζεται τοῦ θρό-
νου ὁ Κύριλλος ἔτη τρία καὶ μῆνας ὀκτὼ πατριαρχεύσας, καὶ δίδεται ἄ-
δεια τοῖς ἐνδημοῦσιν ἀρχιερεῦσιν ἐκλέξασθαι εἰς πατριάρχην ἢ ἂν ἐθέλοιεν.
Ὅθεν ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ συνοδικῇ, ἐξορισθέντος ἤδη τοῦ Κυρίλλου εἰς
τὴν Χάλκην, ἀναβιβάζεται εἰς τὸν Ἀποστολικὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον τὸ
τέταρτον ὁ αὐτὸς Κύρ Παΐσιος.

Ἐξωρίσθη δὲ εἰς τὴν Τένεδον καὶ ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας Ἰωάννης ὁ
Καλλιμάχης, καὶ μεταπεμφθεὶς ἀπὸ Βουκουρέστι γίνεται Δραγομάνος τῆς
Πόρτας ὁ Ματθαῖος, δεύτερος υἱὸς τοῦ ἡγεμόνος Γρηγορίου Γκίκα, ὁ καὶ
γαμβρὸς τοῦ Χατράνου Γεωργίου υἱοῦ τοῦ μπασᾶ Μιχαῆλ, ὅστις καπικε-
χαγιάς ὢν τοῦ ῥηθέντος αὐθέντου Γρηγορίου Γκίκα ἐνήργησε, δόσει χρημά-
των οὐκ ὀλίγη τοῖς μισοκάλοις καὶ κακοποιοῖς τοῖς προῤῥηθεῖσι, Σουλεϊμά-
νη δηλαδὴ καὶ Ἀρμενίῳ Ἀγκόπη, τὸ νὰ ἐπιφορτισθῇ ἢ ταραχῇ τῶν Κυ-
πρίων τῷ τε Κυρίλλῳ καὶ τῷ Ἰωάννη Καλλιμάχῃ, καὶ νὰ ἐξορισθῶν, μόν-
ον καὶ μόνον διὰ νὰ κάμῃ Δραγομάνον τῆς Πόρτας τὸν γαμβρὸν του Ματ-
θαῖον.

Ὁ πατριάρχης Κύρ Παΐσιος προστάττει τὸν Αὐξέντιον νὰ παύσῃ τῆς
διδασκαλίας τοῦ ἀναβαπτισμοῦ, ἀλλ' αὐτὸς οὐκ ἀκούει· ἐμνήθη καὶ συνο-
δικῶς καὶ ἄπαξ καὶ δις, ἀλλ' οὐ πειθεται· καὶ τοῦ πλήθους ἢ σύρροια καθ'
ἡμέραν ἠϋξανε. Ἐπέμφθη καὶ ὁ διδάσκαλος Κριτίας ὁμιλῆσαι μετ' αὐτοῦ
καὶ πείσαι αὐτὸν τὰ εἰκότα, καὶ μικροῦ ἐδέησε φονευθῆναι τὸν Κριτίαν ὑ-
πὸ τοῦ πλήθους· ὅθεν φυγῇ τὴν σωτηρίαν εὔρατο.

Ἀμαθέστατος ὢν ὁ Ματθαῖος γέλωτα ὠφλίσκενε παρὰ πᾶσι δι' ἄλλων
δύο λαλῶν τε καὶ γράφων ἐν τε τῷ λαλεῖν καὶ ἐν τῷ μεταφράζειν· ἄπερ
ἐλαττώματα τῇ ἐφημερίῳ χρηματικῇ δόσει τῇ τε πρὸς τὸν Ἐπίτροπον
Μουσταφᾶ-πασσᾶν καὶ τῇ πρὸς τὸν ῥεῖς-ἐφένδην κατεκαλύπτοντο.

Θνήσκει ὁ αὐθέντης Γρηγόριος Γκίκας εἰς τὸ Βουκουρέστι κακοῖατρευθεὶς
παρὰ τοῦ ἀρχιτροῦ του Μιχαῆλ Μάνου, δόσει πολλῇ διορισαντος αὐτῷ
τὴν λεγομένην οὐράνιον θηρίαν καὶ λήθαργον αὐτῷ θανάσιμον ἐ-
παγαγόντος· καὶ γίνεται ἡγεμὼν Βλαχίας ὁ ῥηθεὶς Δραγομάνος τῆς Πόρ-
τας υἱὸς του Ματθαῖος, τῇ συνεργείᾳ τοῦ ῥηθέντος πενθεροῦ του Χατράνου
Γεωργίου, ἀθετήσαντος καὶ παραβάντος τὴν τε διαθήκην καὶ τὰς ἀράς τοῦ
θανόντος Γρηγορίου Γκίκα, ὅστις διέθετο τὸ νὰ αὐθεντεύσῃ ὁ μείζων τὴν
ἡλικίαν υἱὸς του Σκαρλάτος, ἐπισωρεύσας ἀράς πλείστας ὅσας εἰς τοὺς πα-
ραβάτας τῆς προσταγῆς του. Γίνεται δὲ πάλιν Δραγομάνος τῆς Πόρτας ὁ
αὐτὸς Ἰωάννης ὁ Καλλιμάχης.

Φθάσας οὖν εἰς τὸ Βουκουρέστι ὁ ἡγεμὼν Ματθαῖος παραλόγως πάντη
διεξήγαγε τὰ τῆς ἡγεμονίας, οὐ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ αὐτόν. Ὁ

Ποστέλνικός του Ἀλέξανδρος ὁ Σούτζος υἱὸς τοῦ Δράκου Σούτζου, ὁ καὶ μέγας Σκευοφύλαξ τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, εἰς διάστημα τριῶν μηνῶν ἔκαμεν εἰς τὸ Βουκουρέστι τριάντα Στολνίκους, εἴκοσι Παχαρικούς καὶ πενήντα Σερδάρηδες, φορέσας αὐτοὺς τὸ καθάδι παρὰ τοῦ αὐθέντου, ὡς σύνθητες, εἰς τὸ διβάνι, ἀνθρώπους ἀγροίκους, ἀγενεῖς τε καὶ ἀφανεῖς, καὶ ἐζημίωσε μὲ αὐτὸ οὐκ ὀλίγον τὴν βιστιαρίαν διὰ τὸ φιλοχρημάτον του· ὡς ἄρχοντες γὰρ αὐτοὶ δὲν ἐπλήρωναν πλέον τὸ λεγόμενον σφέρτο ν. Εὐχαριστήθη λαβεῖν ἀπὸ τούτους περισσοτέρους μόνον δέκα πήχεις στόφα διὰ νὰ τοὺς κάμη ἄρχοντας μὲ ζημίαν τῆς βιστιαρίας καὶ ἀτιμίαν τῆς ἡγεμονείας, καὶ οὐ μόνον ὁ Ποστέλνικός του ἀλλὰ καὶ ὁ Σπαθάρης του Νικόλαος Ῥωσσέτος, ἀδελφὰ τούτοις ὁσημέραι κατετόλμα, ὡσαύτως καὶ ὁ Ἄγας του Δημήτριος Σούτζος.

Ἦτον νὰ θαυμάσῃ τινὰς διὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ κακοῦ τοῦ διὰ τὸν Αὐξέντιον· καὶ γὰρ οὐ μόνον οἱ χυδαῖοι καὶ ἀμαθεῖς δίκην χειμάρρου συνέτρεχον, ἀλλὰ καὶ ἄρχοντες καὶ ἀρχόντισσαι, λόγῳ μὲν περιεργείας διὰ νὰ τὸν ἰδοῦν καὶ νὰ τὸν ἀκούσων, ἀλλ' ἐπανακάμπτοντες ἐκείθεν τὸν ἐδικαίωσαν, καὶ δυσηρεστοῦντο εἰς τὴν τοῦ πατριάρχου Παΐσιου καὶ τῆς συνόδου κατ' αὐτοῦ κακὴν ὑπόληψιν. Ὡς τόσον ὁ Αὐξέντιος οὐ μόνον ἠπειθεῖ εἰς τὰς πατριαρχικὰς καὶ συνοδικὰς συμβουλὰς τε καὶ ἐπιταγὰς, ἀλλὰ καὶ παροινῶν τοὺς ἐκήρυττε παπιστὰς καὶ πατριάρχην καὶ ἀρχιερεῖς, στηλιτευῶν αὐτοὺς ἀνυποστόλως καὶ ἀνευθροιάτως ὡς αἰρετικούς· μεγάλη τῇ φωνῇ, καὶ ποτε ἐπαινῶν τὸν Κύριλλον ὡς ὀρθόδοξον. Δὲν ἔμεινε χριστιανὸς εἰς τὴν Πόλιν καὶ τὰ περιχώρα, καὶ τῶν ἐντοπίων καὶ τῶν ξένων, ὅπου νὰ μὴν ἀπῆλθεν εἰς τὸ Κατιρλί, καὶ πάντες ἠθέληδον ἐπῆρουν αὐτόν, καὶ τὰς κατὰ τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν ἀρχιερέων κατηγορίας ἀκούοντες οὐκ ἠγανάκτου, διὰ στόματος ἄγοντες τὴν τε ἦν ἔλεγον ἀρετὴν καὶ τὸ προσωρικὸν τοῦ Αὐξέντιου· εἰσι δ' οἱ καὶ προφήτην αὐτὸν ἀποκαλεῖν οὐκ ὤκνησαν.

Ἐπανακάμψας ἀπὸ τὴν περιήγησιν καὶ συνάθροισιν τῆς ἐξαρχίας ὁ ῥηθεὶς Ἰωαννίκιος ὁ Καρατζᾶς δὲν ἔδωκεν εἰς τὸ Κοινὸν ἀπὸ τὸ κέρδος τῆς ἐξαρχίας· ἐζήτησε παρούσης τῆς συνόδου παρὰ τοῦ πατριάρχου Παΐσιου νὰ τὸν δοθῶν ἀπὸ τοῦ Κοινοῦ 25 πουργεῖα διὰ ἐξόδα τῆς περιηγήσεως καὶ ὁδοιπορείας του, μὲ τὸ νὰ μὴν ἐβγαλεν, ὡς εἶπεν, οὔτε τὰ ἐξοδά του. Οἱ ἀρχιερεῖς ὑπεμεδίασαν· ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν ἔδωκε τι εἰς τὸ Κοινὸν δὲν εἶχεν ὅμως καὶ τί νὰ δώσῃ τὸ πολυδάπανον γὰρ εἰς τὰ χαρίσματα συγγενῶν τε καὶ Τούρκων ὅπως ποτε γνωρίμων τὰ εἶχεν ἐκκενώσει ὅλα.

Διώκεται ἀπὸ τῆς Βλαχίας ὁ αὐθέντης Ματθαῖος τῆ κατακραυγῆ τοῦ τε μητροπολίτου καὶ τῶν ἀρχόντων, ἡγεμονεύσας Βλαχίας ἀφρονέστατα μῆνας ἑννέα. Διὰ πολλῆς δόσεως χρηματικῆς πέμπεται ἡγεμονεῖν εἰς τὴν Μολδαβίαν, ἐξωρίσθη ὅμως εἰς τὴν Χίον ὁ πενθερός καὶ καπικεχαγιάς του ῥηθεὶς Γεώργιος Χάτμανος. Ἡ κατακραυγὴ τῶν Βλάχων ἐγένετο εἰς τὴν Πόλιν διὰ τοῦ Στ φανάκη, πεμφθέντος μὲ μαγζάρι, ὅπερ ἐδόθη τῷ σουλτάν Μαχμούτῃ μιᾷ Παρασκευῇ. Πολιτευόμενος ὁ Ἐπιτρόπος ἐξώρισε τὸν Γεώργιον διὰ νὰ δείξῃ τῷ σουλτάνῳ ὅτι πταίει αὐτὸς καὶ ὄχι ὁ Ματθαῖος. Εἰς

αὐτὸ εἶχε καὶ κάποιον δίκαιον, ὡσάν ὅπου ὁ δεῦτερος γαμβρός του Νικόλαος Ῥωσσέτος ὁ Σπαθάρης, διὰ τὴν ἀνοίαν τοῦ Ματθαίου ἑτερατούργει εἰς τὸ Βουκουρέστι τὰ ἀλλόκοτα. Ὁ Γεώργιος, εἰ καὶ ἐξορισθεὶς, μετὰ μικρὸν δόσει χρημάτων πρὸς τὸν Ἐπίτροπον ἐπανῆλθε πάλιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Οἱ ἀνοητότεροι τῶν ἐθελγαθῶν τοῦ ὀσίου, ὑπέροπολοι ὄντες, ἐφαντάζοντο ἀνανεῶσαι δι' αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν τῶν Ῥωμαίων.

Ἔτει σωτηρίῳ 1753.

Πέμπεται ἡγεμῶν εἰς τὴν Βλαχίαν ὁ Κωνσταντῖνος Τζιχάνης Ῥακοδίτζας, ἡγεμονεύσας Μολδαβίας μῆνας δέκα πρὸς τοῖς τρισί.

Ὁ Αὐξέντιος ὡς τόσον εἰς τὸ Κατιρλί πολλὰ καὶ ποιεῖ καὶ διδάσκει, καὶ κατὰ τῶν ἀρχιερέων οὐκ ὀλίγους ἐλέγχους ἐπισωρεύει, καὶ ἀναβαπτισμὸν Ἀρμενίων τε καὶ παπιστῶν κηρύσσει. Ὁ ὄχλος ἐδέχετο τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἀναβαπτισμοῦ. Ὁ Κύρ Παΐσιος καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἵνα μὴ προζενήσωσι νέα σιάνδαλα μεταξὺ ἡμῶν, Ἀρμενίων τε καὶ παπιστῶν, πολιτευόμενοι ἀπεσιώπων τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν τοιαύτην τοῦ Αὐξέντιου διδασκαλίαν ἐκώλυον, ὅστις αὐτοὺς διὰ τοῦτο ὡς παπιστὰς ἐστηλίτευε. Ταῦτα βλέπων ὁ ὄχλος ἤρξατο μισεῖν πατριάρχην τε καὶ ἀρχιερεῖς.

Ἐπραγματεύετο συμφωνία φιλίας καὶ εἰρήνης μεταξὺ τοῦ Δανιμάρκα καὶ τῆς ὀθωμανικῆς αὐλῆς πρὸ χρόνων. Τὸ ἐζήτηε ἐπιπόνως ὁ Δανιμάρκας, καὶ τέλος τούτῳ τῷ ἔτει τελειώνει διὰ τοῦ Ὄσμάν-μουλλά Ῥούμελη καζασκερῆ καὶ υἱοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ χουνκιάρ-ιμάμη, δωροδοκηθέντος ὑπέροπολα παρὰ τοῦ ῥηγῶς τῆς Δανιμάρκας.

Φονεύονται ἀνηλεῶς παρὰ τοῦ σουλτάν Μαχμούτῃ οἱ ῥηθέντες ἀρχιερανοῦχος, ὁ Σουλεϊμάνης χαζναδάρης του καὶ ὁ Ἀγλόπης σαραφῆς του διὰ τὰς πολλὰς τῶν καὶ ἀμέτρους κακίας, κατηγορουμένας ἤδη κοινῇ τε καὶ ἰδίᾳ παρὰ πάντων τῶν τε ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τῶν ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐπαρχίαις τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας.

Ἡ Πόρτα κατιδοῦσα τὸ ἄτοπον τοῦ Αὐξέντιου καὶ μὴ δυναμένη διὰ τὴν εἰς τὸ Κατιρλί σύρροίαν τοῦ ὄχλου νὰ τὸν σηκώσῃ παρρησία, μεταχειρίζεται δόλον. Ὁ ἐν ἀπέσειλεν ὀφφικιᾶλίον τινα μπισταντζήπασην νύκτωρ νὰ τὸν προσκαλέσῃ εἰς ἀντάμωσιν τοῦ ἀνακτοῦ. Ἐπίστευσεν αὐτὸς τῇ προτάσει διὰ τὸ φύσει φιλότιμον· ὅτε παρὼν ὄχλος ἀκούσας τὰς ἀντάμωσιν τοῦ ἀνακτοῦ καὶ ἐλπίσαντες μεγάλα τινὰ ἐσόμμενα καλὰ ἔσπερξαν τὸ νὰ πηγαίνῃ. Ἐμβάντα οὖν εἰς τὸ πλοῖον τῇ νυκτὶ τοῦ Σαββάτου καθ' ὃδὸν πνίξαντες κατὰ τὴν δοθείσαν αὐτοῖς προσταγὴν ἐβρίψαν εἰς τὴν θάλασσαν. Τῇ ἐφεξῆς Κυριακῇ οἱ ὄχλοι μεγάλην ἔλθειν ἐλπίζοντες ἀπὸ αὐτῆν τὴν ἀντάμωσιν ἦλθον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἐπιτρόπου μαθεῖν τὰ κατὰ τὸν ὄσιον· μηδεμίαν οὖν εἶδον λαβόντες ἦλθαντο τῆς πρὸς τὸ πατριαρχεῖον καὶ ἐφθασαν ἐκεῖ μετὰ τὴν μεσημβρίαν, ὅπου ἐπαρχιωταὶ τινες τοῦ Σοφίας

όντες εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ πατριαρχείου προσεκλαίοντο καὶ δεύτερον κατὰ τοῦ μητροπολίτου αὐτῶν. Ὁ ἀρχιδιάκονος τοῦ πατριάρχου Μελέτιος, (ὅστις ὕστερον ἐγένετο Βιδίνης εἶτα καὶ Ἐφέσου,) καταβάς εἰς τὴν σκάλαν ἀναχωρεῖν αὐτοὺς ἐκείθεν προσέταττε μὴ πεισθέντας προστάττει τῷ γιασακτζῆ διώξει καὶ παῖσαι τοὺς ἐνάγοντας, μεγαλοφώνως βυῶντας τὸ ἰσ τε με εἶ ζ, ἦτοι τὸν Σοφίας μητροπολίτην. Οἱ παρευρεθέντες αὐξεντιανοὶ κατιδόντες ὅτι καὶ αὐτοὶ παῖονται καὶ διώκονται ὑπὸ τοῦ γιασακτζῆ ὡς οἱ ἐνάγοντες, καὶ νομίσαντες ὅτι τὸ ἰσ τε με εἶ ζ, ἦτοι δὲν τὸν θέλομεν· ἐντὸς ὀλίγου δὲ συναχθέντος πολλοῦ πλήθους τῶν αὐξεντιανῶν καὶ πάντων κραυγαζόντων μεγάλη τῇ φωνῇ τὸ ἰσ τε με εἶ ζ, ἐνοουῦντες τὸν πατριάρχην, ὤρμησαν λοιπὸν καὶ ἐπάνω εἰς τὸν ὄδαν τοῦ πατριάρχου καὶ τὸν κατέβασαν δαίροντες. Ἡ κουστωδιά τοῦ Φαναρίου ἔτρεξεν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἠλευθέρωσε τὸν πατριάρχην ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ὄχλου· καὶ ἂν δὲν ἤθελεν ἔλθει ἐφρονέτο βέβαια ὁ Κύρ Παΐσιος· ὡς τόσον λυτρώσασα αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν Πόρταν καὶ εἶπεν αὐτοῖς νὰ ὑπάγουν καὶ αὐτοί. Ὁ Κύρ Παΐσιος ἀπῆλθε διὰ θαλάσσης· οἱ αὐξεντιανοὶ ἕως οὗ νὰ φθάσουν ἀπὸ τὸ Φανάρι εἰς τὴν Πόρταν διὰ ξηρᾶς ἔγιναν ὑπὲρ τὰς 5,000. Φθάσαντες ἠρωτήθησαν τὸ τί θέλουν, καὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν θέλουν πατριάρχην τὸν Παΐσιον, ἀλλὰ τὸν Κύριλλον. Ὁ κεχαγιάπεης ἐζήτησε νὰ ἀναβῶν ἐπάνω δύο οἱ πλέον γέροντες, ἠρώτησε τὰ ὀνόματα καὶ τὰς τέχνας καὶ τοὺς μαχαλέδες των, καὶ ἀκούσας παρ' αὐτῶν ὅτι θέλουν τὸν Κύριλλον τὸν ὄντα εἰς τὴν Χάλκην, μετεπέμψατο.

Δευτέρα πατριαρχία Κυρίλλου, ἐν ἧ καὶ μαιφονία.

Ἐλθόντα τὸν Κύριλλον ἐφόρεσε τὴν χλαμύδα διὰ τὴν πατριαρχίαν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ πατριαρχεῖον μόνον μὲ τὸ ἀλάϊ τῶν συνειθισμένων τζαουσάδων. Τὸν δὲ Παΐσιον ἔστειλεν εἰς τὴν Χάλκην εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Παναγίας, ἔτος ἐν καὶ μῆνας τρεῖς πατριαρχεύσαντα τανῦν τὸ τέταρτον.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἀνεσκολοπίσθησαν εἰς τὴν σκάλαν τοῦ Φαναρίου οἱ δύο ἐκεῖνοι ὧν τὰ ὀνόματα κατεγράφησαν παρὰ τοῦ κεχαγιάπεη, ὁ Γιάννης γούναρης δηλαδὴ καὶ ὁ Πανταζῆς καζαντζῆς.

Οἱ ἀρχιερεῖς τὸ ἀλλόκοτον τοῦ πράγματος ἐκδειματούμενοι ἦλθον τρέμοντες εἰς προσκύνησιν τοῦ πατριάρχου.

Διὰ σύστασιν τοῦ συνίστησιν ὁ Κύριλλος ἐπιτροπὴν τοῦ Κοινοῦ παρ' ἐπιτρόπων βαναύσων καὶ τὰ τοῦ ὀσίου ὑπεραγκυώντων.

Ἐτει σωτηρίῳ 1754, τοῦ Χιτζρὲ 1167—1168.

Βασιλεία τοῦ σουλτάν Ὀσμάνη.

Θανόντος τοῦ σουλτάν Μαχμούτη ἀποπληξία ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ σουλτάν Ὀσμάνης, Δεκεμβρίου β', ἧτις ἦν καὶ κῆ τῆς σελήνης Σεφέρ, ἡμέρα Παρασκευῆ.

Διεξάγει κακῶς τὰ τῆς ἡγεμονίας του Κωνσταντίνος ὁ Τζιχάνης· οἱ ἄρχοντες δὲν τὸν ἐψηφούσαν καὶ ἤθελον νὰ διδῆ τὰ ὄφρεια εἰς ἐκείνους ὁποῦ αὐτοὶ ἤθελον, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν θέλησιν του. Ὅθεν ὁ καπικεχαγιάς του Μανόλης ὁ ἀπὸ τζελέπης γενόμενος Σπαθάρης ἐξορίζει μὲ βασιλικὸν ὀρισμὸν εἰς τὴν Κύπρον τοὺς δύο ἀδελφοὺς Βακαρέσκουλου· ὡς τολμηροτέρους τῶν λοιπῶν.

Ἐνομίζον οἱ πάντες ζῶντα τὸν ὄσιον, οὐκ εἰδότες τὴν μαιφονίαν του. Κηρύττεται ὁ ἀναβαπτισμὸς παρὰ τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου καὶ τύποις ἐκδίδωσι πόνημα ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὁ Κυζίκου Ἀνανίας καὶ ὁ Δέρκων Σαμουήλ πάσχουν νὰ τὸν καταπέσουν τὴν ἀποχὴν τοῦ ἀτόπου, ἀλλ' οὐδὲν ἀνύσαντες κατατρέχονται ὕστερον διὰ τὸ σταθερὸν τῆς γνώμης καὶ ἀμετάθετον.

Ὁ σουλτάν Ὀσμάνης διὰ τοῦ ἀρχιατροῦ του Χαλεπλῆ Μουσταφᾶ-ἐφένδη δηλητηρίῳ δολοφονεῖ τὸν σουλτάν Μεχμέτην, υἱὸν μεγαλύτερον τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη, καὶ μέλλοντα βασιλεῦσαι ἀμέσως μετὰ τὸν σουλτάν Ὀσμάνη.

Δυσαρεσθηθεὶς ὁ σουλτάν Ὀσμάνης διὰ τὴν μεταξὺ τῆς Πόρτας καὶ τοῦ Δνιμάρκα συμφωνίαν τῆς εἰρήνης καὶ γνοὺς ὅτι ἐτελείωσε διὰ τοῦ ῥηθέντος Ὀσμάν-μουλλᾶ χάριν τῆς πολλῆς του φιλοχρηματίας, ἐξορίζει αὐτὸν εἰς τὴν Προῦσαν.

Ἐτει σωτηρίῳ 1755.

Καθαεῖται ὁ Ἐπίτροπος Μουσταφᾶ-πασσᾶς καὶ γίνεται Ἐπίτροπος πάλιν τῶρα τρίτην φορὰν ὁ προῤῥηθεὶς Χεκίμογλου Ἀλῆ-πασσᾶς.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας καθαεῖται, καὶ ἀναβιβάζεται εἰς τὴν ἀξίαν τῆς ἐπιτροπικῆς ὁ τεφτερδάρης Ναϊλῆ-Ἀππουλλάχ-πασσᾶς.

Καθαεῖται καὶ αὐτὸς μετ' οὐ πολὺ, καὶ γίνεται Ἐπίτροπος ὁ ποτὲ σιλιχτάρης τοῦ σουλτάν Ὀσμάνη καὶ τανῦν νισαντζῆ-πασσᾶς τοῦνομα Ἀλῆς· φονεύεται.

Εἶτα κάμνει Ἐπίτροπον τὸν κεχαγιάπεην, τοῦνομα Γιγιρμὶ-σεκιζ-τζελεμπῆ σαῖτ-Μεχμέτ-πασσᾶν.

Δεινῶς φέροντες οἱ ἀρχιερεῖς τὰ τοῦ πατριάρχου περὶ τοῦ ἀναβαπτισμοῦ κινήματα κινοῦνται κοινῶς πρὸς ἐξωσίν του. Γνωσθέντος τοῦ κινήματος ὑπερισχύει αὐτὸς διὰ τοῦ Συμεὼν ἀρχιτέκτονος, ἐνὸς τῶν ἐπιτρόπων τοῦ Κοινοῦ, κτιζόντος τότε τὸ τζαμί τὸ λεγόμενον Νούρι-Ὀσμानी· καὶ φορέ-

σας καθάδι έρχεται εις τὸ πατριαρχεῖον μετὰ τὸ συνειθισμένον τούρκικον ἀλαί. Ἐλθόντας οὖν εις προσκύνησίν του τοὺς ἀρχιερεῖς σιδηροδεσμει καὶ πέμπει εις τὰς ἐπαρχίας των, καὶ καταγράφει εις τὸ διβάν-καλεμί τοὺς ὀρισμούς τῆς ἐξουσίας τῶν ἀρχιερέων, περιγράφοντας κατ' αὐτῶν πλείστας ὕσας κατηγορίας καὶ τὸ ὄφελος τῆς χρονοτριβῆς των εις τὰς ἐπαρχίας των διὰ τὴν διοίκησιν τῶν ἐπορχιῶν τους· μεταπεμφθεὶς γὰρ ὁ Κύριλλος εις τὴν αὐλὴν εἶχε κριθεὶ μετὰ τῶν ἀρχιερέων ἀφοῦ ἔδωκαν τὸ κατ' αὐτοῦ ματζάρι, ἥτοι λίβελλον ἐνυπόγραφον καὶ ἐσφραγισμένον μετὰ τὰς ὑπογραφὰς καὶ σφραγίδας των· καὶ δικαιωθείς εις τὴν κρίσιν διὰ τοῦτο ἀνέλαβε τὸν θρόνον· ὥστε εἶχε δύναμιν πολλὴν κατὰ τῶν ἀρχιερέων ὡς συκοφαντησάντων αὐτὸν δηλαδὴ. Ὁ Δέρκων Σαμουήλ ἐζητήθη μὲν παρὰ τοῦ πατριάρχου διὰ νὰ πάθῃ τὰ αὐτὰ τοῖς λοιποῖς, ἀλλὰ κρυβείς δὲν ὑπέπεσεν εις τὰς παρενοχλήσεις του.

Ὁ Ραγήπ-πασσᾶς γενόμενος ἡγεμὼν τοῦ Χαλεπίου κατέλαβε τὸ Χαλεπί τῇ 15^ῃ Αὐγούστου. Ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Κύρ Σιλβέστρος μετὰ ἔγραψε νὰ φροντίσω τὴν ἐξωσιν τοῦ κακομαζιμου καὶ νὰ ἐλευθερώσω τὴν μητρόπολιν τοῦ Χαλεπίου τῆς παπιστικῆς λατρείας. Ἐζήτησα λοιπὸν ἀπὸ τὸν Μάξιμον τὸ κατὰ τοῦ Σωφρονίου προῤῥηθὲν χοτζέτι· μετὰ ἀπεκρίθη ὅτι θέλει τὸ φέροι ἀπὸ τὴν Πόλιν μετὰ τὸ νὰ εἶναι εις χεῖρας τοῦ ῥηθέντος ἀδελφοῦ του λατροῦ Μανσουρή-εφένδη. Κατεῖδον τὸ ψεῦδος καὶ παρεκίνησα τὸν ἡγεμόνα νὰ κινηθῇ διὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐξωσιν τοῦ Μαζιμου. Ὅθεν ἔγραψεν ἄρξι περιγράφων τὴν εἰς τὸν παπισμὸν τάσιν τῶν Χαλεπλήδων Ῥωμαίων κινηθεῖσαν παρὰ τῶν παπιστῶν ἱερομονάχων, καὶ ὅτι ἐξώσαντες τὸν Σωφρόνιον διοικουῦνται τῶρα ἀπὸ παπιστὴν ἐπίσκοπον τὸν Μάξιμον. Εὐθύς οὖν ὅπου τὸ ἔπεμψεν εις τὴν Πόλιν γράψας ἔδωκα τὴν εἰδήσιν τῷ πατριάρχῃ Ἀντιοχείας κυρίῳ Σιλβέστρω ἀποστείλας καὶ τὸ ἀπαράλλακτον ἴσον τοῦ σταλέντος ἐγγράφου.

Ἐτει σωτηρίῳ 1756.

Καθαίρει πάλιν τὸν Ἐπίτροπον Γιγριμί-σεκίτζ-τζελεμπή Σαῖτ-Μεχμέτ-πασσᾶν καὶ ἀπολαθίστησι πάλιν Ἐπίτροπον τῶρα τὸ δεύτερον τὸν αὐτὸν Μουσταφᾶ-πασσᾶν υἱὸν τοῦ Ἀπτούλλάχ-πασσᾶ ὁ βασιλεὺς.

Καθαίρειται ὁ Ματθῆος ἀπὸ τὴν ἡγεμονεῖαν τῆς Μολδαβίας καὶ ἔρχεται εις τὴν Πόλιν· δίδεται δὲ ἡ ἡγεμονεῖα τῆς Μολδαβίας τῶρα τὸ δεύτερον τῷ αὐτῷ Κωνσταντίνῳ Τζιχάνη τῷ Ρακοβίτζα, ἡγεμονεύσαντι Βλαχίας ἔτη δύο καὶ μῆνας ὀκτώ· καὶ ἡ ἡγεμονεῖα τῆς Βλαχίας δίδεται πάλιν τῶρα πέμπτην φορὰν τῷ Κωνσταντίνῳ Νικολάου Μαυροκορδάτῳ.

Τὸ ἄρξι τοῦ Ραγήπ-πασσᾶ ἐμπουγιουρδίσθη παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου νὰ ἐξορισθῇ ὁ Μάξιμος εις τὸ κάστρον τῶν Ἀδάνων καὶ νὰ γένῃ μητροπολίτης Χαλεπίου πάλιν ὁ Σωφρόνιος. Ἀφοῦ ἔγινε λοιπὸν τὸ μεπεράτι εις τὸ ὄνομα τοῦ Σωφρονίου τότε ὁ Ἀλή-ἀγάς καπικεαγιάς τοῦ Ραγήπ-πασσᾶ ἐμήνυσε τῷ πατριάρχῃ Κυρίλλῳ νὰ φέρῃ τὸν Σωφρόνιον διὰ νὰ κινήσῃ πρὸς

τὸ Χαλεπί μαζὶ μετὰ τὸν ἴτζ-τζοχαδάρη τοῦ Ἐπιτρόπου, διορισθέντα ἐπιστάτην διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν Μάξιμον, νὰ τὸν φέρῃ καὶ τὰ 1,000 γρόσια ὁποῦ ἐξωδίασε διὰ τὸ μεπεράτι τοῦ νέου Χαλεπίου. Ὁ Σωφρόνιος φοβηθεὶς τὸ ῥηθὲν χοτζέτι δὲν ἐδέχθη τὴν ἐπαρχίαν· ὁ Ἀντιοχείας ἄθροιστος δὲν εἶχε νὰ στείλῃ εις τὴν Πόλιν διὰ νὰ τὴν δεχθῇ, μόνον ἔγραψε καμὸι τε καὶ τῷ πατριάρχῃ Κυρίλλῳ νὰ εὔρη πρόσωπον νὰ διορίσῃ· ἀλλ' ὁ Κωνσταντινουπόλεως Κύριλλος δὲν ἐπεμελήθη διὰ εὔρεσιν προσώπου. Ὅθεν ὁ προῤῥηθεὶς ἐπιστάτης ἐλθὼν μόνος εις τὸ Χαλεπί τὸν μὲν Μάξιμον ἀπήγαγεν εις τὰ Ἀδανα ἐξόριστον καλεμπέντην, ἡ δὲ ἐκκλησία, μὴ ὄντος ὀρθοδόξου ἱερέως νὰ τὴν ἀναδεχθῇ, ἔμεινε πάλιν εις τὰς χεῖρας τῶν ὑπὸ τῷ Μαζιμῷ παπιστῶν Χαλεπλήδων ἱερέων.

Ὁ Προϊλάβου Καλλίνικος ἦτο κεκρυμμένος, διὰ τὴν καταδρομὴν τοῦ Κυρίλλου, εις τὸ Σταυροδρόμι εις τὸ σπῖτι τῆς Καλίτζας Φράγκισσας, ἥτις ἐσύχναζεν εις τὸ σπῖτι τῆς Χανίμ-σουλτάνης, γυναικὸς τοῦ Γιοῦλ-Ἀχμέτ-πασσᾶς· εἰς δὲ τὴν Χανίμ-σουλτάνην αὐτὴν ἐσύχναζε πολλά ὁ σουλτάν Ὀσμάνης ὑπεραγαπῶν αὐτήν. Ταῦτα οὖν εἰδὼς ὁ Καλλίνικος παρεκίνησε αὐτήν τε καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς Κάρλον νὰ τὸν πατριαρχεύσουν, ὑποσχέθεις αὐτοῖς τε καὶ τῇ σουλτάνῃ πουργεῖα ἄσπρων ὑπὲρ τὰ 200.

Περὶ τὰ τέλη τοῦδε τοῦ ἔτους καθαίρειται ὁ ῥηθεὶς Ἐπίτροπος Μουσταφᾶ-πασσᾶς, καὶ διορίζεται Ἐπίτροπος ὁ ἡγεμὼν τοῦ Χαλεπίου καὶ αὐθέντης μου Ραγήπ-Μεχμέτ-πασσᾶς, καὶ ἕως οὗ νὰ φθάσῃ ἀπὸ τὸ Χαλεπί εις τὴν Πόλιν ἔγινε καίμακάκης ὁ γιαννιτζάρ-ἀγασής. Καθαίρεθέντος οὖν τοῦ Ἐπιτρόπου οἱ Βλαχομπογδάνοι καπικεαγιάδες προσέτρεξαν εις τὸν ἀρχιερεὺς Ἐμπουγκόφην ζητοῦντες τὴν ὑπεράσπισίν του διὰ νὰ μὴ μαζιλευθούσιν παρὰ τοῦ νέου Ἐπιτρόπου Ραγήπ-πασσᾶ· ὅθεν ἐπροβλήθησαν καὶ τὰ μουκαρριά τους, καὶ ὑπεσχέθη ὁ ἀρχιερεὺς νὰ τὰ ἐνεργήσῃ μετὰ τὸν ἐρχομὸν τοῦ Ἐπιτρόπου.

Ἐτει σωτηρίῳ 1757, τοῦ Χιτζρέ 1170.

Πατριαρχεῖα Καλλινίκου Γ' τοῦ ἀπὸ Προϊλάβου.

Τέλος πάντων ἡ Χανούμ-σουλτάνα κατορθώνει παρὰ τῷ σουλτάν Ὀσμάνῃ, μάλιστα διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Ἐπιτρόπου, τὴν ἐξωσιν τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου, καὶ πατριαρχεῖει ὁ Καλλίνικος ὁ Προϊλάβου· καὶ ἐνδυθείς τὸ καθάδι εις τὴν Πόρταν τῇ 15^ῃ τοῦ Ἰανουαρίου ἦλθεν εις τὸ πατριαρχεῖον μετὰ τὴν συνήθη τουρκικὴν προπομπήν, καὶ ἐξωρίσθη ὁ Κύριλλος· καὶ τῇ ἐξῆς Κυριακῇ μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς λειτουργίας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐδάρη πολλὰ ὑπὸ τοῦ πλήθους καὶ κατὰ πρόσωπον, καὶ ἐπληρώθη μαχαίρα, καὶ μόλις ἡ κουστωδιά τοῦ Φαναρίου ἔγινεν ἱκανὴ νὰ φυλάξῃ τὴν ζωὴν του.

Ἐφθασεν ὁ Ἐπίτροπος Ραγήπ-πασσᾶς εις τὴν Πόλιν τῇ 17^ῃ τοῦ Φεβρουα-

ρίου· καθαιρεί εὐθὺς τὸν δεβλέτ-κεαγιασή Χουσεϊν-εφένδην, ὀργισθεὶς διὰ τὴν ἐν καιρῷ τῆς ἀπουσίας του γενομένην ἐξωσιν τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου, καὶ κάμνει κεαγιαζὴν τὸν Ἰσοῦφ-εφένδην, ὡς οἰκειότατον δηλαδὴ τῷ ἄνακτι, διὰ σύστασιν του εἰς τὴν ἐπιτροπικὴν. Ἀλλὰ καὶ ὡς, ὁ σουλτάν Ὁσμάνης σκοπεῖται καθελὼν τὸν Ἐπίτροπον καὶ κωλύεται μὲ συμβουλὰς παρὰ τοῦ Ἰπραήμ-εφένδην, γραμματικοῦ μὲν τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἀλλ' ἐναντίου αὐτοῦ καὶ ἀνταγωνιστοῦ εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις.

Δὲν θέλει νὰ ἀνταμώσῃ τὸν πατριάρχην Καλλίνικον, ἀλλὰ καταπεισθεὶς παρὰ τοῦ κεαγιαζᾶ διὰ τὴν ἀντάμωσιν τὸν εἶπεν ἀνταμώσας νὰ εἶναι ὀρθόδοξος, καὶ τὸν ἐλάλησε περὶ ὀρθοδοξίας, ἔχωντάς τον εἰς κακὴν ὑπόληψιν διὰ τὴν μεσολάβησιν τῆς Καλίτζας, καὶ ἐζήτει πρόφασιν τοῦ λοιποῦ ἐξώσαι αὐτὸν τοῦ πατριαρχείου.

Εὐθὺς οὖν ἐλθὼν ἐζήτησα παρὰ τοῦ Καλλινίκου τὸ ἄρξι διὰ νὰ γένῃ ἄλλος Χαλεπίου μητροπολίτης, μὲ τὸ νὰ ἦτον κεκρυμμένος ὁ Σωφρόνιος. Μὲ ἔστειλεν οὖν μαγζάρι ἢτοι ἔγγραφον βουλωμένον μὲ ἕνδεκα βούλλας ἀρχιερέων καὶ μὲ τὴν ἰδικὴν του· ἀλλ' ἐν ταύτῳ ἔστειλεν εἰς τὸν ἀρχιατρὸν τοῦ βασιλέως, Χαλεπλῆν ὄντα, τὸν Χαλκηδόνος Ἰωαννίκιον, καὶ τὸν δίδει εἰδῆσιν πῶς ἔδωκε τὸ ἔγγραφον χωρὶς τὴν θέλησιν του καὶ φόβῳ μόνῳ κινούμενος. Ἡξευρεν ὁ ἀρχιατρός τὴν κακὴν διάθεσιν τοῦ σουλτάν Ὁσμάνη πρὸς τὸν Ἐπίτροπον· ὅθεν ἔωθεν μεταπεμφθὲς με εἶπε μοι· «Ἐχεις τὸ νὰ μαγζάρι μὲ 12 βούλλας διὰ τὴν μητρόπολιν τοῦ Χαλεπίου· σὲ προστάτω νὰ μὴ τὸ ἐνεργήσῃς, ἀλλὰ μάλιστα νὰ μοὶ τὸ δώσῃς τώρα· ἄλλως νὰ λέγω σήμερον τῷ βασιλεὶ νὰ σὲ φονεύσῃ, καὶ ὕστερον τὸ μανθάνει ὁ αὐτὸς θέντης σου πῶς ἐφονεύθης». Ἐτυχε νὰ ἔχω ἐπάνω μου τὸ μαγζάρι· ἐπειδὴ καὶ νὰ μοὶ τὸ ἔστειλεν ἀφ' ἐσπέρας τὸ συμπεριέλαθον διὰ νὰ τὸ δώσω τῷ Ἐπιτρόπῳ νὰ τὸ μπουγιουρδίση· εἶπα πολλὰ πῶς δὲν ἔχω τοιοῦτον ἔγγραφον, μὲ ἀπεκρίθη τὸ διὰ τοῦ Χαλκηδόνος Ἰωαννίκιου μήνυμα, μὲ πολλὰς ἀπειλάς κατ' ἐμοῦ καὶ συκοφαντίας ἂν δὲν τὸ δώσω· ὅθεν φοβηθεὶς τὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς μου τὸ ἔδωκα μὲν, ἀλλ' ἀπελθὼν ἐμήνυσα ταῦτα πάντα τῷ Ἐπιτρόπῳ αὐτολεξεί.

Διὰ τὴν ὑπεράσπισιν οὖν τοῦ προῤῥηθέντος ἀρχιατροῦ Χαλεπλῆ Μουσταφᾶ-εφένδην καὶ τὴν τοῦ Μανσουρῆ ἱατροῦ τοῦ βασιλικῆς παλατίου, Χαλεπλῆ καὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοῦ τοῦ Μαξίμου μητροπολίτου Χαλεπίου, πρὸς τοὺς παπιστάς Χαλεπίου καὶ πρὸς τὸν Μάξιμον, δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ ἐλευθερωθῇ ἢ ἐν τῷ Χαλέπι μητρόπολις καὶ ἐκκλησία ἀπὸ τῆς δεσποτείας τῶν ἐκεῖσε παπιστῶν· μάλιστα ἠλευθέρωσαν τῆς ἐξορίας καὶ τὸν Μάξιμον καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Χαλέπι.

Τῆς ἡμέρας τοῦ Μαρτίου ἡμέρᾳ Τρίτῃ καθελὼν τὸν ἡγεμόνα τῆς Μολδαβίας Κωνσταντῖνον Τζιγάνην τὸν Ρακοβίτζαν ἡγεμονεύσαντα μῆνας δέκα πρὸς τοὺς τρισὶ ἀυθεντεύει τὸν Σκαρλάτον υἱὸν τοῦ θανόντος αὐθέντου Γρηγορίου Γκίκα. Ὁργανίσθη αὐτῇ ἡ ἡγεμονεία διὰ τοῦ Ἀλῆ, Πέρσου, σκλάβου μὲν τοῦ Ραγῆπ-πασσᾶ ἐν τῇ νεαρᾷ ἡλικίᾳ, ἀλλ' ὕστερον καπιεκαγιαζᾶ του εἰς τὴν Πόλιν ἐνόσω ἦν ἡγεμὼν εἰς τὴν Αἴγυπτον, εἰς τὸ Αἰδίον, εἰς τὴν Οὐρ-

φαν καὶ εἰς τὸ Χαλέπι. Ἐνήργησε δὲ αὐτὸς καὶ τὸ νὰ γένῃ καὶ Ἐπίτροπος. Ὁργάνισε δὲ ὁ Ἀλῆς τὴν ἡγεμονείαν αὐτὴν μὲ δόλον πρὸς τὸν ἀρχιεπισκόπον, εἰπὼν αὐτῷ τὸ ὅτι ἀπορεὶ χρημάτων ὁ πασσᾶς καὶ παρακαλεῖ νὰ ἀλλάξῃ τὸν ἡγεμόνα Βλαχίας· ἀπεκρίθη ὁ Ἀραψ τὸ· «καὶ οἱ δύο ἐδικοί μου, διὰ χατίρι του ὅμως ἄς ἀλλάξῃ ὁ Μπογδάν-πενσ». Ἡ ὑπόσχεσις καὶ ἡ δόσις τοῦ Σκαρλάτου μὲ τὸν Ἀλῆν ἦτον διὰ τὴν ἡγεμονείαν τῆς Βλαχίας· μὲ ὅλον τοῦτο ἐδέχθη τὴν Μολδαβίαν ὁ Σκαρλάτος μὲ δόσιν διὰ τὴν Βλαχίαν. Οἱ πρὸς τὸν Ἀραβὰ λόγοι ἦσαν χωρὶς τὴν εἰδῆσιν τοῦ πασσᾶ· ὅθεν πληροφορηθεὶς ὁ Ἀραψ ὠργίσθη καὶ ἠθέλησε νὰ φονευθῇ ὁ Ἀλῆς. Δὲν τὸν ἐφόνευσεν ὁ Ἐπίτροπος καὶ τὸν ἐξώρισεν εἰς τὸ σπῆτι του τὸ εἰς τὴν Σουτουλτζα· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἔγινεν ἐχθρὸς του ὁ Ἀραψ καὶ ἐζήτει τὴν πτώσιν του.

Ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Κωνσταντῖνος ὁ Μαυροκορδάτος τὰ βιβλία τοῦ πάππου του τοῦ Ἐξ ἀπορρήτων καὶ τοῦ πατρὸς του Νικολάου βοεβόδα ἔχωντάς τα ἐνέχυρον μὲ πολλὰ σεντούκια εἰς τὸν Ἐγγλέζον πραγματευτὴν Μπάρκερ, οὐ μόνον ἐκεῖνα δὲν ἠλευθέρωσε τῆς ἐνοχῆς τῶν ἄσπρων ὅπου ἐχρεώσται τῷ Μπάρκερ, ἀλλὰ πωλεῖ τώρα καὶ τὸ κατὰ τὸν Παλατᾶν προπατορικὸν του σπῆτι τῷ Ἑβραίῳ Τζελεμπόνῃ πρωτεμπόρῳ τοῦ ὀτζακίου τῶν γιαννιτζάρων, καὶ ταῦτα γίνονται ἀφοῦ αὐθέντευσεν ἕως τώρα πεντάκις εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ τρίς εἰς τὴν Μολδαβίαν· τοιαύτη ἦν ἡ ἀκαταστασία του καὶ ἡ ἐπιμήθειά του· ἄνθρωπος τῆ ἀληθείᾳ μὲ πολὺ πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ μεγάλην κούφότητα νοός.

Ἐκινήθη ὁ Ἱεροσολύμων Κύρ Παρθένιος διὰ τὴν ἀνάκτησιν τῶν προσκυνημάτων τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἐπήραμεν οἱ ὀρθόδοξοι ἀπὸ τοῦς παπιστάς τὰς ἐκκλησίας τῆς Βηθλεὲμ καὶ τῆς Γεθσημανῆ, καὶ ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀγίας Ἀναστασίας τὰς καμάρας καὶ ἄλλα δύο μέρη. Ἐπεκυρώθη ἡ ἀνάκτησις αὕτη μὲ χάττι-σερίφι, διὰ τὸ ὅποιον ἔδωκεν ὁ Ἱεροσολύμων Κύρ Παρθένιος τῷ μὲν Ἐπιτρόπῳ 22 πουργεῖα, τῷ δὲ βέις-εφένδῃ 11 πουργεῖα καὶ οὐδενὶ οὐδέν τι ἄλλο· (ὁ πρέσβυς τῆς Φράντζας διὰ νὰ ἐμποδίση τὸ ἔργον αὐτὸ ὑπεσχέθη τῷ Ἐπιτρόπῳ 25 χιλ. φλωρία καὶ τῷ βέιση Μπεκιρ-εφένδῃ 1,000, ὅστις ἐκινήθη πολλὰ εἰς τὸν Ἐπίτροπον διὰ νὰ τὸ ἐμποδίση, ἀλλ' οὐκ εἰσηκούσθη)· εἰς δὲ τὸν ἐπιστάτην τὸν ἀπελθόντα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ νὰ πάρῃ τὰ προσκυνητάματα, κατὰ τὸ ἐκδοθὲν χάττι-σερίφι, ἀπὸ τῆς κυριαρχίας τῶν Φράγκων καὶ νὰ τὰ δώσῃ τοῖς ὀρθοδόξοις ἐξωδίασε πολλὰ περισσότερα.

Ὁ Καλλίνικος καθ' ἡμέραν παροργίζει τοὺς ἀρχιερεῖς· ὅθεν ἔδωκαν ἔγγραφον τῷ Ἐπιτρόπῳ κατ' αὐτοῦ ζητοῦντες ἄδειαν νὰ ἐκλέξουν ἄλλον ὄπερ μαθῶν ὁ Καλλίνικος φεύγει εἰς τὸ σπῆτι τῆς Καλίτζας, καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτώ ἡ Χανούμ-σουλτᾶνα παρακαλέσασα τὸν σουλτάν Ὁσμάνην, τοῦ ἐδόθη ἄδεια ἐλθεῖν εἰς τὸ πατριαρχεῖον. Ἐν τούτοις εἶχεν ἐρωτήσῃ ὁ Ἐπίτροπος τοὺς ἀρχιερεῖς μὲ ποῖον σενέτι ἔχουν αὐτοὶ ἄδειαν νὰ ἀλλάξουν πατριάρχην, καὶ ἔδειξαν ἴσον τοῦ προῤῥηθέντος φερμανίου τοῦ διὰ τοῦ Χαγιαττζαδὲ γεγονότος, νὰ μὴν γίνεταί δηλαδὴ πατριάρχης καὶ νὰ μὴν ἔχη τὴν

στερέωσιν του εϊμῆ διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν πέντε. Μαθὼν οὖν ὁ Ἐπίτροπος τὴν ἐπάνοδον τοῦ Καλλίνικου εἰς τὸ πατριαρχεῖον τὸ ἐνόμισεν ἀψηφιστῆν κατ' αὐτοῦ ὅθεν γράφει τῷ βασιλεῖ τὴν προνόμιον τῶν ἀρχιερέων περὶ ἐκλογῆς πατριάρχου, ὅπερ ἐπικυροῖ ὁ βασιλεὺς μὲ χάττι του ἐπειτα, καὶ δίδεται ἄδεια ἐξωσθῆναι τὸν Καλλίνικον.

ΚΕΦ. Θ'.

Πατριαρχία Σεραφεῖμ τοῦ ἀπὸ Φιλιππουπόλεως.

Μεταπεμφόμενος τοίνυν αὐτὸν εἰρκτῆ παραδίδωσι, καὶ μνηύει τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἐκλέξασθαι πατριάρχην. Διὸ συναχθέντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τῆ κατὰ τὸν Παλατᾶν ἐκλέγουσι τὸν Φιλιππουπόλεως Σεραφεῖμ, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν αὐλὴν, ἐφόρεσεν ὁ πατριάρχης χλαμύδα, καὶ ἐζήτησαν κοινῆ νὰ ἐξορισθῇ ὁ Καλλίνικος εἰς τὸ Σινᾶ, ὃ καὶ γέγονε, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ λ' Ἰουνίου ἐγένετο ἡ μετάθεσις τοῦ Σεραφεῖμ.

Βασιλεία τοῦ σουλτάν Μουσταφᾶ Β' υἱοῦ τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη.

Ἀφοῦ ἠσθένησε νόσῳ ἀτροφίας ὁ σουλτάν Ὀσμάνης ἰκανὰς ἡμέρας θνήσκει εἰς τὰς ὀκτῶ ὥρας τῆς νυκτὸς τῆς 19' τοῦ Ὀκτωβρίου ἧτις ἦν Κυριακὴ, καὶ ἀνηγορεύθη ὁ σουλτάν Μουσταφᾶς υἱὸς τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη. Εἰς τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας του ὁ ῥηθεὶς ἀρχιερατικὸς Ἐμπουργκόφης ἐδοκίμασε τρεῖς καθελεῖν τὸν Ἐπίτροπον καὶ ἀναγαγεῖν εἰς τὴν ἐπιτροπικὴν τὸν Γκιγὺλ-Ἀχμέτ-πασσαζαδὲ, ἄνδρα τῆς ῥηθείσης Χανίμ-σουλτάνης, ὄντα καπετάν-πασσᾶν. Ταῖς δύο ὑστεριναῖς φοραῖς τὸν ἐμήνυσε μὲ τὸν παλατζίλαρ-κεαγιασή διὰ ῥεκιάπι, ἧτοι ἀντάμωτιν τοῦ βασιλέως ἐν τοῖς ἀνακτορίοις, χωρὶς νὰ ἔχη εἶδῃσιν ὃ ἤδη τὰ λοιπὸν πνέων σουλτάν Ὀσμάνης· ἀλλ' ὁ Ἐπίτροπος ἔχων εἶδῃσιν τῆς σκευωρίας παρὰ τοῦ ῥηθέντος γραμματικῶ Ἰπραῆμ-ἐφένδη οὐκ ἀπήρχετο.

Ἐξορισθέντος τοίνυν τοῦτε ἀρχιερατοῦ καὶ τοῦ ῥηθέντος ἀρχιατροῦ καὶ φονευθέντων εἰς τὴν Καλλιούπολιν γίνεται ἐπίσκοπος Χαλεπίου μὲ μεπερά

τι ὁ Φιλήμων, καὶ ἔφυγεν ὁ Μάξιμος εἰς τὸ ὄρος τοῦ Λιβάνου, τὸ ἄσυλον τῶν παπιστῶν, καὶ προσετέθη καὶ ἡ μητρόπολις τοῦ Χαλεπίου τῷ Οἰκουμενικῷ θρόνῳ· οὐσαν γὰρ ὑπὸ τῷ θρόνῳ τῆς Ἀντιοχείας οἱ παπισταὶ κατεδίωκον αὐτὴν, καὶ τέλος ἵνα οἰκειοποιηθῶσιν αὐτὴν καὶ ἀρπάσωσι παρὰ τοῦ Σιλβέστρου Ἀντιοχείας ὑπεσχέθησαν εἰς τὸ μίρι ἀνὰ ἔτος γρόσια 300 καὶ ἀποκατέστησαν αὐτὴν αὐτοκέφαλον· τανῦν οὖν ἠλευθερώθη μὲν τῆς παπιστικῆς τυραννίδος, ἀλλ' ἡ ἐτήσιος πληρωμὴ τοῦ μιρίου οὐκ ἀπεσβέσθη. Μὲ τὸ ἄρξι λοιπὸν τοῦ πατριάρχου Σεραφεῖμ ἐγένετο καὶ ἡ προσήλωσις τῆς μητροπόλεως Χαλεπίου εἰς τὸν θρόνον τὸν Οἰκουμενικόν, καὶ ἡ ἀρχιερατεία τοῦ Φιλήμονος, ὅστις ἦν πρωτοσύγκελλος τοῦ Δέρκων Σαμουήλ καὶ εἰδήμων τῆς τε τουρκικῆς γλώσσης καὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων.

Ἔτει σωτηρίῳ 1758.

Ἦλθεν οὖν ὁ Ἀλῆς εἰς τὴν Πόρταν, καὶ λαβὼν 100 πουγγεῖα παρὰ τῶν Ἀρμενίων ἐμπόρων τοῦ Ἐπιτρόπου, Πετρόζη καὶ Καζέρη, πείθει τὸν Ῥαγήπην νὰ δώσῃ μέρος τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν τῇ Γεθσημανῇ (ὅπερ προεδέδοτο ἡμῖν, ὡς εἴρηται,) τοῖς Ἀρμενίοις, καὶ ἐπικυροῖ τὸν δόσιν αὐτὴν καὶ μὲ χάττι-σερίφι ὥστε μὲ τὸ νὰ ἔλλειπεν ὁ Ἀλῆς ἀπὸ τὴν Πόρταν ἀνελάθομεν ἡμεῖς τὰ προσκυνήματα· ἄλλως διὰ τὴν φιλαργυρίαν του ἤθελε τὰ ἐπικυρώσει εἰς τοὺς παπιστάς μετὰ τὴν ἰδικὴν μας ἀγωγὴν.

Ὁ βασιλεὺς ἀπαντᾷ ἐξω τῆς Πόλεως τὸν καλαράσιν τῆς Βλαχίας. Παίρνει τὰ πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῆς Κωνσταντίνου τὸν Μαυροκορδάτον γράμματα τῶν καπικεαγιαδῶν του· μεταφράσας εὗρεν ὅτι τὸν ἔγραφον εἰδήσεις περὶ τε τοῦ Ταταρχάνη καὶ ἄλλων. Ὁργισθεὶς προστάττει τὸν Ἐπίτροπον ἐξῶσαι τῆς ἡγεμονείας τὸν Κωνσταντίνου. Ἀπὸ παρακίνησιν τοῦ Ἀλῆ δίδεται ἡ ἡγεμονία τῆς Βλαχίας τῷ ῥηθέντι ἡγεμόνι τῆς Μολδαβίας Σκαρλάτῳ, καὶ ἡ τῆς Μολδαβίας δίδεται τῷ Δραγομάνῳ τῆς Πόρτας Ἰωάννῃ τῷ Καλλιμάχῃ, καὶ τοῦτο πάλιν μὲ παρακίνησιν τοῦ αὐτοῦ Ἀλῆ, διὰ νὰ κάμῃ Δραγομάνον τὸν Γρηγόριον Γκίκαν, υἱὸν τοῦ προφονευθέντος Δραγομάνου Ἀλεξάνδρου Γκίκα, καὶ διὰ τὴν νέαν αὐτὴν δραγομανίαν ἐπληρώθησαν τῷ Ἀλῆ παρὰ τοῦ Σκαρλάτου 80 πουγγεῖα, προὔποσχεθέντα τῷ Ἀλῆ παρὰ τῶν καπικεαγιαδῶν του διὰ τὴν τελειώσιν τῆς δραγομανίας. Ταῦτα πάντα ἐνήργει ὁ Ἀλῆς παρὰ τῶν ῥηθέντων δύο Ἀρμενίων Πετρόζη καὶ Καζέρη παρακινούμενος.

Γενῶνται τῷ βασιλεῖ θυγάτηρ Φεβρουαρίφ. Εἰς τὸν δοναμῶν ἐπεσκευάσθησαν ἐκκλησιαὶ τινὲς τῆς Πόλεως καὶ τινες τοῦ Καταστένου. Ὁ βοεβόδας τοῦ Γαλατᾶ διὰ τὴν ἐποικοδομὴν τῶν ἐν τῷ Καταστένῳ ἐκκλησιῶν ἐπῆρε πουγγεῖα 20 διὰ τοῦ Χαλκηδόνο Ἰωαννικίου.

Φθάσας εἰς τὴν Πόλιν ὁ αὐθέντης Κωνσταντίνος ὁ Μαυροκορδάτος εἰρκτῆ παραδίδεται εἰς τοὺς Ἐπτὰ Κουλάδες. Ἡ μεγάλη καὶ πολλὴ περιέργεια τοῦ σουλτάν Μουσταφᾶ, ὅπου ἤθελε νὰ ἴδῃ καὶ νὰ διυλίξῃ τὰ

πάντα και μέχρι λεπτοῦ ἔδωκεν ἐνδόσιμον τῷ Κωνσταντίνῳ νὰ τὸν στέλ-
 λη ἐγγράφως ἀπὸ τὴν φυλακὴν εἰδήσεις διὰ τὴν κατάστασιν τῆς Βλαχίας,
 ἐν αἷς και τὸ ὅτι οἱ βετζάληδες παίρνουν τὸν χρόνον παρὰ τὰ κανονικά
 τους και ἄλλα χίλια πουργεῖα εἰς πράγματα και εἰς μετρητὰ λόγῳ χάρι-
 τος· και ὅτι ὁ Ἄλῆς ἀναλαμβάνων ὅλας τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις ἀπάσης
 τῆς ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας ἔκαμε και δύο αὐθεντεῖας εἰς τὴν Μολδαβίαν,
 τοῦ Σκαρλάτου δηλαδὴ και τοῦ Καλλιμάχη, και μίαν εἰς τὴν Βλαχίαν, τοῦ
 αὐτοῦ Σκαρλάτου, κάμνωντας και Δραγομάνον, και παίρνει και ἀπὸ τὰς
 τυχούσας καλογηρικὰς ὑποθέσεις, και τὰ τοιαῦτα, τὰ ὅποια ἐξήψαν κατὰ
 τοῦ Ἄλῆ τὴν τοῦ βασιλέως ὀργὴν, ἐξετάζοντος και ἄλλους και μανθάνον-
 τος τὸ ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχουσιν. Ὅθεν ὁ Ἐπίτροπος συνεχῶς εἶχεν ἐπι-
 πλήξεις παρὰ τοῦ ἀνακτος διὰ μόνην τὴν αἰτίαν τοῦ Ἄλῆ, και πεισμονῇ
 δουλεύων δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἐξώσῃ, ἀγανακτῶν διὰ τί νὰ ἀκούῃ ὁ βασιλεὺς
 ἐκείνους ὅπου ἐν τῷ διαβάλλειν τὸν Ἄλῆν καθάπτονται αὐτοῦ τοῦ Ἐπι-
 τρώπου, και δὲν ἤθελε νὰ φανῇ πῶς οἱ διαβάλλοντες κατώρθωσαν παρὰ τῷ
 βασιλεῖ τὸ νὰ τὸν παρενοχλήσουν· (ὅλλ' ἔπρεπε νὰ μὴ ἀκούῃ τοῦ Ἄλῆ κά-
 θε πρόβλημα και νὰ μὴ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τὰ ζητήματά του) εἶτε οὖν οὕ-
 τως εἶτε και ἄλλως, μάλα συνεχῶς εἶχεν ὁ Ἐπίτροπος λογομαχίας μετὰ τὸν
 ἀνακτα διὰ τὸν Ἄλῆν· και τὸ παράξενον ἦν ὅπου ὅσον ἤϋξανεν ἡ ἀγανά-
 κτησις τοῦ ἀνακτος κατὰ τοῦ Ἄλῆ, τόσον ἐπερίσσειεν ἡ τοῦ Ἐπιτρώπου
 πεισμονῇ διὰ τὴν σύστασιν του, και τοῦτο παρετάθη μέχρι τῆς τελευ-
 τῆς του.

Θανόντος τοῦ Μανουὴλ Σπαθάρη τοῦ ἀπὸ τζελεπή ἀποπληξία εἰς τὸ
 σπῆτι του τὸ κατὰ τὸ Τζεγκέκλιῶ, ὁ Γεώργιος Καρατζᾶς υἱὸς τοῦ Σκαρ-
 λάτου Καρατζᾶ τοῦ ἱατροῦ, ζῶν καὶ τὸς τῷ τῆς ἱατρικῆς ἐπαγγέλματι
 και περιεργόμενος καθὼς ἱατρός τοὺς προὔχοντας τῶν Ὀθωμανῶν, διὰ νὰ
 προχωρήσῃ παρὰ τοῖς προὔχουσι τῶν Ὀθωμανῶν εἶχε συνήθειαν νὰ τοὺς
 διδῇ εἰδήσεις. Καθὼς οὖν και ἄλλοτε πάντοτε οὕτω και νῦν ἀπελθὼν πρὸς
 τὸν δεβλέτ-κεαγιασὴ Μπεκίρ-ἐφένδην ἀνήγγειλεν αὐτῷ, (καθὼς ἐσυνείθιζε
 και διὰ ἄλλους,) ὅτι ἀπέθανεν ὁ Μανόλης Σπαθάρης, ποτὲ καπικεχαγιαῶς
 Βλαχίας τε και Μολδαβίας, και δὲν ἔχει τέκνα, και ἀφῆκεν ὑπὲρ τὰ 1,000
 πουργεῖα. Ὅθεν ἔστειλαν εὐθὺς τὸν μπᾶς-μπακῆ-κουλοῦ νὰ βουλώσῃ τὸ
 σπῆτι του τὸ εἰς τὸ Τζεγκέκλιῶ και νὰ περιλάβῃ ὅλην του τὴν περιουσίαν
 ὡς ἀτέκνου. Ἀπελθὼν εὗρεν ἐκεῖ τὰς δύο θυγατέρας τοῦ θανόντος· θέλει νὰ
 τὰς διώξῃ ἐξω ὡς ξένας διὰ νὰ βουλώσῃ τὸ σπῆτι· τὸν εἶπαν πῶς εἶναι θυ-
 γατέρες τοῦ θανόντος· δὲν τὸ ἐπίστευσεν· ὅθεν συνῆλθον ὅλοι οἱ ἐγγχώριοι
 και Τοῦρκοι και Χριστιανοὶ και ἐμαρτύρησαν ὅτι θυγατέρες τοῦ θανόντος αἱ
 νέαι. Τὰς ἀφῆκεν οὖν εἰς τὸ σπῆτι και ἐβούλλωσεν ἕνα δύο ὁδοὺς, και ἐλ-
 θὼν εἰς τὴν Πόρταν ἀνήγγειλεν ὅτι ἔχει θυγατέρας ὑπᾶνδρους. Ἐζήτησαν
 οὖν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ θανόντος πεντακόσια πουργεῖα, τὰ ἡμίση δηλα-
 δὴ ὧν ἤκουσαν, ἀφέντες τάχατες τὰ ἄλλα ἡμίση εἰς τὰ τέκνα του· ἐξέ-
 τασις δὲν ἐγίνε διὰ τὰ 1,000 ἀν ἀληθεύουν, διατί τοὺς ὠφελοῦσε τὸ ψευ-
 δος μᾶλλον ἢ ἡ ἀλήθεια. Ἐκ τούτων οὖν τῶν 500 τὰ μὲν 250 ἐδόθησαν

τῷ ἀνακτι, τὰ 100 τῷ Ἐπιτρώπῳ, τὰ 100 τῷ ἀρχιενοῦχῳ και τὰ 50
 τῷ κεαγιαπέη.

Ὁ Χαλκηδόνης Ἰωαννίκιος ὁ Καρατζᾶς ἀφοῦ κατεκράτει τὴν Χαλκηδό-
 να δὲν ἐπλήρωσε ποτὲ, διὰ τὰ 45 πουργεῖα ὅπου ἐχρεώσται ἡ ἐπαρχία ὅ-
 ταν τὴν ἔλαβε παρὰ τοῦ Γαβριὴλ, διάφορον εἰς τοὺς δανειστάς, ἐν οἷς ἦ-
 σαν και χῆραι και ὄρφανᾶ, με ὄλον ὅπου ἔπαιρνε και παρὰ τοῦ Κοινοῦ 1,000
 γρόσια τὸν χρόνον, (δι' ἄλλοεθνικῆς χειρὸς κινήσας αὐτὸ τὸ ἔργον,) και ὄλον
 τὸ εἰσὸδημα τῆς ἐπαρχίας. Μιᾶ Κυριακῇ οὖν ἐλθόντες οἱ δανεισταὶ εἰς τε
 τὸν πατριάρχην Σεραφεῖμ και τὴν σύνοδον προσεκλαύθησαν κατ' αὐτοῦ· προσ-
 ἐτάγη οὖν πληρῶσαι τὰ διάφορα.

Ἐτει σωτηρίῳ 1759.

Δύο ἀρχιερεῖς τοῦ κλίματος Ἀχιριδῶν ἐπαπίστισαν, ἐν οἷς πρῶτιστος ἦν
 ὁ Βασιλεὺς. Ἦλθεν οὖν ὀρισμὸς εἰς τὸν πατριάρχην Σεραφεῖμ (κατὰ τὴν
 δοθεῖσαν τῷ Ἐπιτρώπῳ ὑπ' αὐτοῦ εἰδήσιν) διὰ νὰ τοὺς παιδεύσῃ, ἀλλ' ἔ-
 φυγεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὸ Καραδάγι διὰ νὰ φύγῃ και τὴν παιδείαν.

Θνήσκει ὁ Νικομηδείας Γαβριὴλ κατὰ μῆνα Μάρτιον. Ὁ πατριάρχης ἠ-
 θέλησε νὰ κάμῃ τὸν Σερρῶν Ἰωαννίκιον. Ἄλλ' ὁ Προικονίνσου Νικηφόρος ὑ-
 ποσχεθεὶς τῷ Ἄλῃ-ἀγᾶ διὰ τῶν ῥηθέντων δύο Ἀρμενίων 6,000 φλωρία,
 ἀθετεῖται τὸ ἄρξι τοῦ πατριάρχου, δι' οὗ, γνώμη και ἀποφάσει συνοδικῇ,
 ἔπρεπε νὰ γίνῃ ὁ Σερρῶν, και ἐπιβαίνει τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας ὁ ῥη-
 θεὶς Νικηφόρος. Ἦν δὲ και αὐτὸς ἐξ Ἀρμενίων καταγόμενος, ἀνθρακοπώ-
 λου υἱὸς, και τανῦν ἐζημίωσε τὴν Ἐκκλησίαν τῇ ἀνωθι ποσότητι τῶν
 φλωριῶν, ὡσὰν ὅπου ὁ Σερρῶν ἤθελε τὰ μετρήσει τῷ Κοινῷ τῆς Ἐκκλη-
 σίας, οὐκ ἀρκεσθεὶς τῷ μὴ εἰσελθεῖν διὰ τῆς θύρας ἀλλ' ἀναβὰς ἀλλαχόθεν,
 διὰ τῶν Ἀρμενίων δηλαδὴ, διάδοχος γενόμενος τοῦ προκατόχου του Γα-
 βριὴλ.

Ὁ Ἡρακλείας Γεράσιμος και ὁ Δραγομάνος τοῦ στόλου Νικόλαος ὁ Μαυ-
 ρογένης προβάλλουσι τοῖς δύο Ἀρμενίοις ὑποσχεθῆναι τῷ Ἄλῃ 25 πουργ-
 εῖα διὰ νὰ πατριαρχεῦσῃ ὁ Διονύσιος Χίου ὁ Σαμουρκάσης. Γνωσθείσης
 τῆς σκευωρίας πληρῶνει τὰ 25 πουργεῖα ὁ Σεραφεῖμ τῷ καταράτῳ Ἄλῃ,
 και πέμπεται ὁ Χίου εἰς τὴν ἐπαρχίαν του.

Τὸ κίνημα τοῦ Χίου παρεκίνησε τὸ τε ἱερατικὸν και τὸ λαϊκὸν σύστημα
 νὰ προμηθεύσουν ὄπλον τι πρὸς ἀπάντησιν τῶν τοιούτων θεοστυγῶν κινή-
 μάτων. Καὶ δῆτα συναχθέντες παρὰ τῷ πατριάρχῃ ἐγράφη ματζάρι ἐν ᾧ
 παριστῶντες τὴν παναθλίαν κατάστασιν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας και τὸ
 ὑπέρογκον χρεὸς παρεκάλουν τὸ νὰ μὴ εἰσακούηται ποτὲ ὅποιος ἤθελε ζη-
 τήσῃ πατριαρχεῦσαι χωρὶς ματζάρι τῶν ἀρχιερέων, και νὰ πληρώσῃ τὰ
 ἔξοδα τῆς νέας πατριαρχείας ἐξ ἰδίων ὅποιος ἤθελε πατριαρχεῦσαι εἰς τὸ
 ἐξῆς, και νὰ μὴ ἐπιφορτίσεται δι' αὐτὰ οὐδ' ὀβολὸς εἰς τὸ Κοινὸν τῆς Με-
 γάλης Ἐκκλησίας. Ἐβούλλωσαν και ὑπέγραψαν τὸ ἐγγράφον αὐτὸ ὅ, τε πα-

τριαρχης και ὅλοι οἱ ἐνδημουντες ἀρχιερεῖς ὡς και οἱ ποτὲ παραιτησάμενοι, και ὅλοι οἱ ἀρχοντες μικροὶ τε και μεγάλοι, και ὅλοι οἱ προσετώτες και γέροντες ὄλων τῶν βουφρετίων, παρακαλοῦντες τὸν ἀνακτα νὰ γένη φερμάκι με χάττι-χουμαγιούν, και τὸ ἐδωκαν εἰς χεῖρας τοῦ πατριάρχου διὰ νὰ ἐνεργηθῆ ὅπερ και ἐγινε δι' ἐμοῦ ἐνεργούμενον εἰς τὸν βεζύρη.

Μὲ πλαστὴν και ψευδῆ ὑπογραφὴν τοῦ Ἐπιτρόπου ἐζήτει ὁ βοεβόδας τοῦ Γαλατᾶ νὰ ἐξετάσῃ τὰς ἐκκλησίας τοῦ Καταστένου, και ὅπου εὔρη νεόκτιστόν τι νὰ τὸ κρημνίσῃ. Διὰ νὰ μὴν κάμῃ λοιπὸν αὐτὴν τὴν ἐξετάσιν ἀναφανδὸν ἐζήτει διὰ τοῦ αὐτοῦ Χαλκηδόνος Ἰωαννικίου τοῦ Καρατζᾶ πουγγεῖα 70. Ἐγιναν συνελύσεις τρεῖς ἀρχιερέων και ἀρχόντων παρὰ τῷ πατριάρχῃ Σεραφεῖμ πρὸς διανομὴν τῶν ἀσπρων εἰς τὰς ἐπανορθωθείσας ἐκκλησίας και διορισμὸν τῆς ποσότητος ὅπου ἐκάστη τῶν ἐκκλησιῶν ἔπρεπε νὰ πληρώσῃ διὰ νὰ μὴ κρημνισθῆ. Ταῦτα μαθὼν ὁ Ἐπίτροπος ζητεῖ τὸ ἐγγραφον, και τοῦ ψεύδους γνωσθέντος εἰρκτῆ παραδίδωσι και τὸν βοεβόδαν και τὸν Ἰωαννικιον. Εἶχεν ἀπόφασιν νὰ τοὺς παιδεύσῃ βαρέως, με κόψιμον τῆς χειρὸς τοῦ βοεβόδα και με ἐξορίαν και ἐξωσιν τοῦ Καρατζᾶ ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας του· ἀλλ' ἐχαρίσατο τὸν μὲν βοεβόδαν τῷ Ναξῆ παχτζεβαντζή-πασῃ τοῦ βασιλέως, τὸν δὲ Ἰωαννικιον τῷ κεχαγιάπεη Ἐμὶν-ἐφένδη, Σεπτεμβρίου ιδ'.

Θανόντος τοῦ Γάνου και Χώρας ὁ Σπαθάρης Ἰακώβος Ρίζος, καπικεχαγιᾶς τοῦ αὐθέντου τῆς Βλαχίας Σκαρλάτου, και ὁ συμπένθερός του Ποστέλνικος Κωνσταντίνος Γεωργίου και ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας Γρηγόριος Γκί-κας ἐζήτησαν παρὰ τοῦ πατριάρχου τὸ νὰ προβιθασθῆ εἰς τὴν μητρόπολιν αὐτὴν ὁ Μισαήλ, διδάσκαλός ποτε τοῦ Ἰακώβου, ἀνθρωπος ἀχρεῖων ἡθῶν, και καταχερώσας με τὴν ἀσωτείαν του τὸ οὐ προέστη ποτὲ μοναστήριον τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εἰς τὸ Γιάσι, ἐν ᾧ εἶχε γένη ἡγούμενος διὰ μεσιτείας τοῦ αὐτοῦ Ἰακώβου. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ υἱὸς τοῦ Σταυράκη Σπαθάρης Γεωργάκης ἐζήτησε παρὰ τοῦ πατριάρχου νὰ γένη Γάνου και Χώρας ὁ ποτὲ ἀρχιδιάκονος τοῦ Κυρίλλου Σπυρίδων. Ἦθελε προκρίνῃ τούτον ὁ πατριάρχης διὰ τὸ ἀκατηγόρητον τῆς ζωῆς του, ἀλλὰ χαρίζομενος τρεῖς τρισὶ μάλλον ἢ τῷ ἐνὶ ὑπεσχέθῃ τὸ νὰ δώσῃ τὸ ἀρζι διὰ τὸν Μισαήλ· οἱ λαϊκοὶ ἐπίτροποι τοῦ Κοινοῦ ἔχοντες τὴν δόσοληψίαν, και δανειζόμενοι ἰδίως και ἐνεχόμενοι εἰς χρέη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑποθέσεων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, και προσμένοντες νὰ πληρώσουν τὸ χρέος τους ἀπὸ τοιαῦτα τυχηρὰ εἰσοδήματα τῆς ἐκκλησίας, ἐζήτησαν παρὰ τῶν τριῶν αὐτῶν ἀρχόντων τὸ φιλότιμον διὰ τὰ Γανόχωρα· ὁ Ἰακώβος πρῶτον ἀπεκρίθη τὸ, ἀς χειροτονηθῆ και ὕστερον τὸ δίδειν· δὲν τὸ ἔστερξαν οἱ ἐπίτροποι και ἐκωλύετο διὰ τοῦτο ἡ χειροτονία τοῦ Μισαήλ· ὅθεν ὑπεσχέθησαν οἱ τρεῖς διὰ τὸν Μισαήλ 10 πουγγεῖα· ἀλλὰ πάλιν δὲν τὸ ἔστερξαν οἱ Ἐπίτροποι με τὸ νὰ ἐδίδεν ἄλλος τριάκοντα, ὁ ἀδελφός δηλαδὴ τοῦ θανόντος Προκόπιος. Ἐν τούτοις ὁ Σπαθάρης Γεωργάκης ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ μὴ εἰσακουσθῆναι, δίδει 1,000 φλωρία τῷ χειρουργῷ τῆς σουλτάνης συζύγου τοῦ Ἐπιτρόπου Θεοδώρῳ και λίβελλον τοῦ Σπυρίδωνος ζητοῦντος τὰ Γανόχωρα. Ἐδωκεν

ὁ Θεόδωρος τὰ τε φλουρία και τὸν λίβελλον τῇ σουλτάνῃ διὰ τοῦ ἀρχιευνούχου τῆς ἦτον κεχαγιᾶς τῆς σουλτάνης ὁ Ἀλῆς· τούτῳ οὖν ἔστειλε τὸν λίβελλον προστάττουσα τὸ νὰ εἰπῇ τὸν πασσᾶν νὰ τελειώσῃ τὸ ζήτημα τοῦ Σπυρίδωνος, δ και ἐγένετο. Μαθὼν οὖν ὁ πατριάρχης ὅτι γράφεται τὸ μπεράτι τῶν Γανοχώρων ἐμήνυσε τοὺς τρεῖς ἀρχοντας νὰ τὸ ἀπαντήσουν· δὲν ἠδυνήθησαν· ὅθεν ὁ πατριάρχης εὔρε τὸν τρόπον και ὑποσχέθει τῷ Ἀλῆ τὰ 1,000 φλωρία και 100 διὰ τὸν ἀρχιευνούχον τῆς σουλτάνης και 100 γρ. διὰ τὴν γραφὴν τοῦ μπερατίου και οὐδενὶ οὐδέν τι ἄλλο, ἀπράκτισε τὸ μπεράτι τοῦ Σπυρίδωνος και ἐδωκε τὴν ἐπαρχίαν τῷ ῥηθέντι Προκοπίῳ τῷ και πληρώσαντι τὰ 30 πουγγεῖα. Τούτο μαθόντες οἱ τρεῖς ἤρξαντο καταλαλεῖν τοῦ πατριάρχου διὰ τὸ μὴ δοῦναι τὰ Γανόχωρα τῷ Μισαήλ ἀρζοῦ τὰ ἡλευθέρωσεν ἀπὸ τὸν Σπυρίδωνα, και ἀποστείλαντες τὸν μεγαλύτερον υἱὸν τοῦ Κωνσταντίνου Ποστελνίκου Ἀλέξανδρον ἐζήτησαν τὸ ματζάρι διὰ τὰς βούλλας των, και ἐπηπειλήσαν αὐτῷ ὁ ῥηθείς Ἀλέξανδρος και τὴν ὅσον οὐπω πτώσιν του μετὰ και ἄλλων λόγων ἀνοικεῖων πατριαρχικῆ ἀκοῆ· ἐγένετο ταῦτα κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον. Ἀρχοντες λοιπὸν ὅπου κατὰ χρέος πρέπει νὰ προμάχωνται τοῦ κέρδους τῆς ἐκκλησίας, θέλουν νὰ τὴν ζημιώσουν ἀπὸ τὸ εἰσοδήμα τῶν Γανοχώρων! και προσέτι σκοποῦνται νὰ τὴν ζημιώσουν ἐπαπειλοῦντες διὰ τὸ πείσμα τους πτώσιν τοῦ πατριάρχου, ἡ ὁποία τοῦλάχιστον ἀκολουθεῖ νὰ κοστίσῃ πουγγεῖα 80! Ἔργα ταῦτα ἀλλόκοτα, ἐπίφογα, και τῷ χριστιανισμῷ ἀντικείμενα· ἀλλ' ἰδοὺ ἐγιναν και τώρα και πρότερον και ἄλλοτε και εἰς τὸ ἐξῆς· γένοιτο οὖν ἴλεως ὁ θεὸς πᾶσιν ἡμῖν τε και ὑμῖν.

Φοβήθεις ὁ πατριάρχης διὰ τὴν ἐπαπειλουμένην πτώσιν και κατανοῶν τὸν τε θυμὸν και τὴν ὀρμὴν τους και τὴν πρὸς τοὺς δύο Ἀρμενίους προσκόλλησιν τους, εἰρίσκει τὸν τρόπον γνώμη κοινῇ τῆς συνόδου, τῶν τε ἀρχιερέων και ἀρχόντων και δίδει τῷ Ἐπιτρόπῳ τὸ ματζάρι και γίνεται τὸ ζητηθὲν χάττι-χουμαγιούν κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον· ἐδόθησαν δὲ τῷ Ἐπιτρόπῳ δι' αὐτὸ φλωρία μόνον 2,000 και οὐδὲν πλέον, και τώρα πρῶτον ἀποκτήσεν ἡ Ἐκκλησία χάττι-χουμαγιούν ὅπου ἄλλοτε ποτὲ δὲν εἶχε λάβει, και ἐπὶ τοῦ Χαγιατῆ δούσα 30 πουγγεῖα δὲν τὸ κατώρθωσε.

Ἐθέσπισεν ὁ πατριάρχης τὸ βαπτίζειν τὰ βρέφη ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀλλ' οὐκ ἐν ταῖς αἰαῖς τῶν γονέων, και τὸ τοὺς ἀσθενοῦντας πρῶτον ἐξομολογεῖσθαι και μεταλαμβάνειν τῶν ἀχράντων Μυστηρίων εἶτα θεραπεύεσθαι παρὰ τῶν ἰατρῶν.

Ἐν Θεραπείαις εἰς τὸν βιρανὲν τὸν πλαγινὸν τοῦ σπιτίου τοῦ Χατμάνου Ἀλεξάνδρου Σούτζου ἐναυπηγεῖτο παρὰ Τούρκων ναῦς. Δύο σκλάβαι νέαι δαρεῖσαι παρὰ τῆς κυρίας των ἐξεπώρησαν κλαίουσαι· οἱ ναυπηγοὶ Τούρκοι κομιδῇ νέας οὐσας τὰς οἰκεποιήθησαν. Ὁ Ἀλέξανδρος ζητῶν παρ' αὐτῶν ταῖς σκλαβοπούλεις του, τὸν εἶπαν πῶς εἶναι πρὸ πολλοῦ τούρκοι και δὲν εἶναι τρόπος νὰ εἶναι εἰς τὴν δούλευσιν του· ἀλογα φερόμενος προσέτρεξε τῷ βοεβόδα τοῦ Γαλατᾶ· (οἱ ναυπηγοὶ γὰρ τῶν Γαλατᾶν κατοικοῦσι και κριτῆς αὐτῶν ἐστὶν ὁ βοεβόδας τοῦ Γαλατᾶ). Εἰς τὴν κρίσιν με ψευδομαρ-

τυρας ἐμαρτυρήθη ὅτι πρὸ πολλοῦ τοῦρκαί, ὅπερ καὶ αὐταὶ προσωμολόγησαν ἐδόθη λοιπὸν τοιοῦτον ἰλάμι τοῖς ναυπηγοῖς. Ἀπὸ ὑπερηράνειάν του ἀνύποιστον νομίσας τὸ νὰ γνωσθῆ πῶς ἐνικήθη εἰς τὴν κρίσιν ἀπὸ τοὺς ναυπηγούς καὶ κατεκράτησαν ταῖς σκλάβαις του, κινεῖ τὸ πρᾶγμα καὶ εἰς τὸν ἀγᾶν τῶν γιαννιτζάρων ὡς προσετώτα τῶν γιαννιτζάρων, ἦσαν γὰρ καὶ οἱ ναυπηγοὶ οὗτοι γιαννιτζάροι· κακῆ τύχῃ νικῶσι πάλιν οἱ ναυπηγοὶ καὶ τοὺς δίδεται τὸ αὐτὸ ἰλάμι. Δὲν ἤσυχάζει ὁ Ἀλέξανδρος μόνον ἐπαπειλεῖ τοῖς ναυπηγοῖς ὅτι θέλει κινήθῃ καὶ ἄλλως. Ὅθεν δίδουν αὐτοὶ μὲ λίβελλόν τους τὰ δύο ἰλάμια τῷ Ἐπιτρόπῳ. Ὁ βασιλεὺς ὁποῦ διὰ τὴν πολλήν του περιέργειαν εἶχε προσταγὴν ὅτι κάθε ἔγγραφον ὁποῦ κατανοῦσεν εἰς τὴν Πόρταν, ἢ ἔσωθεν ἢ ἔξωθεν τῆς Πόλεως, νὰ τοῦ τὸ πέμπουν, ἀναγνοὺς τὰ δύο ἰλάμια καὶ ὑποτοπάσας τὸ ὅτι ὡς νέας νὰ τὰς εἶχε πλλακάς ὁ Ἀλέξανδρος, προστάττει τὸν Ἐπίτροπον τὸν μὲν Ἀλέξανδρον ν' ἀνασκολοπίσῃ, διὰ δὲ ταῖς σκλάβαις καὶ σκλάβους νὰ ἐκδοθῆ ὀρισμὸς ὁποῦ εἰς τὸ ἐξῆς πλέον ποτὲ οἱ Χριστιανοὶ νὰ μὴν ἀγοράζουν σκλαβαν καὶ σκλάβον ὁποιοῦδήποτε γένους. Ὁ Ἐπίτροπος συμπεραίνωντας μὲ τὴν βαθύνοιάν του πῶς ὁ τουρκισμὸς τῶν γυναικῶν αὐτῶν πρόσφατος καὶ ὄχι παλαιός, τὸν μὲν ὀρισμὸν διὰ τοὺς σκλάβους ἐξέδωκε, τὸν δὲ ἀνασκολοπισμὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀνέβαλεν, ἐλπίζων μετὰ τὸ μπαϊράμι βλέπωντας τὸν βασιλέα νὰ τὸν καταπεισῇ διὰ τὴν συκοφαντίαν καὶ νὰ χαρίσῃ τὴν ζωὴν του. Ἀλλ' ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου αὐτοῦ Νικόλαος Σούτζος, γενόμενος ἤδη καπικεχαγιάς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Ἰωάννου τοῦ Καλλιμάχη μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου υἱοῦ τοῦ Σταυράκη, θέλων ἀποστεῖλαι τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὸ Γιάσι ἐπιστάτην τῆς βιστιαρίας, ζητήσας ἄδειαν παρὰ τοῦ κεαγιάπη διὰ τὴν ἀναχώρησίν του, ἀνέβαλλε τὸ πρᾶγμα (ἠξέυρωντας τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως) εἶτα προσετάγη ὁ τζαούσπασης εἰπεῖν τῷ Νικόλαῳ τὸ νὰ μὴν ἀναχωρήσῃ ὁ ἀδελφὸς του πουθενὰ διὰ τινὰς ἡμέρας· ὅστις ταῦτα ἀκούσας, ἀπὸ ὑπερηράνειάν του κινούμενος ἐτόλμησεν ἀντιστήναι τῇ προσταγῇ τῆς Πόρτας, καὶ δίδει ἔγγραφον τῷ σουλτάν-κεαγιάσῃ Καζαντζόγλου περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως νὰ τὸ δώσῃ τῷ βασιλεῖ τὴν ἡμέραν ὅπου θέλει ἀπέλθῃ εἰς προσκύνησίν του, ὡς σύνθηες διὰ τὸ μπαϊράμι· ὅπερ ἀναγνοὺς ὁ βασιλεὺς ἀγανακτεῖ κατὰ τοῦ Ἐπιτρόπου διατὶ ἠθέτησε τὴν προσταγὴν του καὶ δὲν τὸν ἀνεσκολόπισεν ἕως τότε, καὶ μνηύει αὐτῷ μὲ τὸν καρακουλάκην Γκιουμούς-ἀγᾶν ὕβριτας οὐκ ὀλίγας· Ἦν πρώτη ἡμέρα τοῦ μπαϊραμίου· ὅθεν τὸν ἐμήνυσεν ὁ Ἐπίτροπος ὅτι θέλει τὸν κρεμάσει ἀφοῦ περάσουν αἱ τέσσαρες ἡμέραι· (ἦν γὰρ κουρμπάν-μπαϊράμι.) Ἀγανακτήσας οὖν διὰ τὴν πρὸς τὸν βασιλέα προσδρομὴν τῶν Σούτζων, (φύσει γὰρ τὰ τοιαῦτα κινήματα ἀπέδαινον αὐτῷ ἀνύποιστα,) τὸ κεντὶ τῆς δ' ἡμέρας τοῦ μπαϊραμίου, ἧτις ἦν Κυριακὴ, προσέταξε νὰ τὸν λαλήσουν ἀπὸ το σπίτι του εἰς τὴν Πόρταν, καὶ τὴν νύκτα εἰς τὰς δύο ὥρας τὸν ἐκρέμασεν ἐμπρὸς εἰς τὸ σπίτι του. Ἡ ὑπερηράνεια λοιπὸν καὶ ἡ μετ' ἀνοίας τόλμη τὸν ἀπώλεσαν· ἔπαθε δὲ καὶ τὸ γένος ὅλον τῶν Χριστιανῶν ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀνοήτου ὑπερηρανείας του τὸ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἀγορά

τῶν σκλάβων καὶ σκλαβῶν εἰς ὅλους τοὺς πανταχόσε Χριστιανούς ἐξ αἰτίας τοῦ Νικόλαου Σούτζου.

Τούτῳ τῷ ἔτει, Ἰουλίου τῆς κς' ἡμέρα Δευτέρα, ἔγινα Σκευοφύλαξ τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας μητρός τε καὶ εὐεργετιδός μου.

Ἔτει σωτηρίῳ 1760.

Ἐἶχεν ἐορτάσει ὁ πατριάρχης τὴν ἐορτὴν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου ὡς θεμελιωτοῦ τῆς ἐν Βυζαντίῳ ἀγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας. Ἐστάθη εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ κληρικοὶ εἰς τὰς συνειθισμένας ἑδρας τῶν ἐξεφώνησε καὶ ὁ διδάσκαλος Εὐγένιος τὸν πανηγυρικὸν τοῦ ἀγίου. Ὁ Σπαθάρης Γεώργιος Σταυράκης, μνησιακῶν κατὰ τοῦ πατριάρχου μὲ τὸ νὰ μὴν εἰσηκούσθῃ διὰ τὰ Γανόχωρα, δίδωσιν ἔγγραφον τῇ αὐταδέλφῃ τοῦ ἀνακτος Ζεϊνέπ-σουλτάνη, γράφων χωρὶς φόβον θεοῦ καὶ ἐντροπὴν ἀνθρώπων τὸ ὅτι ὁ πατριάρχης ἐορτάζων τὴν ἐορτὴν τῶν Μοσχόβων προσεκάλεσεν εἰς αὐτὴν τὸν πρέσβυν τους καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ἐλθόντι ἔξω τῆς θύρας μετὰ λαμπάδων, θυμιαμάτων, σταυροῦ τε καὶ ἔξαπτέρυγων· ὅπερ ἀναγνοὺς ὁ ἀναξ προσέταξε τῷ Ἐπιτρόπῳ ἀνασκολοπίσαι τὸν πατριάρχην εἰς τὴν σκάλαν τοῦ Φαναρίου. Γνοὺς δὲ ὁ Ἐπίτροπος μετὰ βαθεῖαν ἐξέτασιν ὅτι συκοφαντία τὸ πρᾶγμα, τὸν μὲν πατριάρχην ἀφῆκεν ἀνενόχλητον, καὶ μαθὼν τέλος πάντων παρὰ τοῦ ἀρχιερανοῦχοῦ τῆς αὐτῆς σουλτάνης ὅτι τὸ ἔγγραφον νὰ ἐδόθη παρὰ τοῦ ῥηθέντος Γεωργίου Σταυράκη μὲ τὸ μέσον μιᾶς χανοῦμισσας, ἔστειλε συλλαβεῖν αὐτόν· δὲν εὐρέθη εἰς τὸ σπίτι του καὶ μαθὼν ἐκρύβη, ἕως οὗ εὔρε τὸν τρόπον τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἐξῆς ἔτους δοῦναι τῷ Ἀλῆ 2,000 φλωρία καὶ ἔτυχε συγχωρήσεως.

Ὁ πρωτοσύγκελλος τοῦ πατριάρχου Διονύσιος Ἰωαννίτης θέλων νὰ γένῃ Ἰωαννίνων διηρέθιζε τὸν πατριάρχην κατ' ἐκείνου ἐκφραυλίζων τὰ εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις καὶ τελεσφορίας τοῦ τόπου ἀτοπήματά του, ἔγραφε δὲ καὶ τοῖς Ἰωαννίταις ἐμμέσως ἔγγραφα κατηγορίας πέμψαι τῇ συνόδῳ κατὰ τοῦ μητροπολίτου αὐτῶν. Ταῦτα βεβαιωθεὶς ὁ Ἰωαννίνων Γρηγόριος Κωνσταντινουπολίτης ἐκαιροφυλάκτει πρὸς ἐκδίκησιν. Φονευθέντος οὖν βασιλικῆ ὀργῇ τοῦ Ἰσμαήλ-πασσᾶ ἐστάλη ἐπιστάτης εἰς τὰ Ἰωάννινα περιλαβεῖν τὰ ὑπάρχοντά του· τοῦτον οὖν πείθει ὁ Ἰωαννίνων νὰ κάμῃ ἰλάμι ὅτι τὰ ἄσπρα του τὰ εἶχε στείλει ὁ Ἰσμαήλ-πασσᾶς τῷ πατριάρχῃ τῆς Πόλεως διὰ νὰ τοῦ τὰ κρύψῃ. Γνότος δὲ ταῦτα τοῦ ἀνακτος ἐκινδύνευσεν ὁ πατριάρχης πεσεῖν τοῦ θρόνου διὰ τὴν συκοφαντίαν, ἀλλ' εὔρε τὸν τρόπον καὶ δούς τῷ Ἀλῆ 2,000 φλωρία ἀθώωθη. Ἰδοὺ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν σκαυδάλων τοῦ Διονυσίου· ἦν γὰρ φύσει σκανδαλοποιός τε καὶ φιλοτάραχος.

Δὲν ἤρκεσθη τούτοις καὶ ἔκαμεν ὕστερον τὸ αὐτὸ κίνημα κατὰ τοῦ Κρήτης γράφων πρὸς τοὺς ἐπαρχιώτας του· εὔρε τὰ γράμματα ὁ Κρήτης καὶ τὰ ἔστειλεν εἰς τὸν Δραγομάνον τῆς Πόρτας Γρηγόριον Γκίκαν, εἰδὼς ὅτι ὑπερασπιζέτο αὐτοῦ διὰ τὴν πρὸς τὴν μητέρα του χρηματικὴν δωροδοκίαν,

καὶ ταῦτα τὴν ὑπισχνουμένην ἐπὶ τῷ ἀρχιερατεῦσαι ὄθεν ἀποτυχῶν καὶ τῆς Κρήτης δὲν ἔπαυε σκάνδαλα σπειρῶν πρὸς τὸν πατριάρχην κατὰ τῶν ἀρχιερέων, καὶ ταῦτα Λαρίσσης καὶ Ἀδριανουπόλεως. Ὁ Ἀρβανίτης Σεραφεῖμ ἤκουε τοῦ Ἀρβανίτου αὐτοῦ καὶ οὐ διέκρινε τὴν πονηρίαν καὶ κακίαν του, μὲ ὅλον ὁποῦ ἐξ αἰτίας τῆς καταδρομῆς τοῦ Ἰωαννίνων εἶχε ζημιωθεῖ τόσα. Ὡς τόσον καὶ μετὰ τὴν ἐξωσιν τοῦ Σεραφεῖμ ὑπερασπιζόμενος μάλα παραφρόνως καὶ φιλοχρημάτως παρὰ τῆς μητρὸς τοῦ ῥηθέντος Δραγομάνου τῆς Πόρτας δὲν ἐπαιδεύθη οὔτε παρὰ τῶν πατριαρχῶν τῶν μετὰ τὸν Σεραφεῖμ.

Ἐγινε Μολδαβίας ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἡγεμόνος Ἰωάννου Καλλιμάχη ὁ Θεσσαλονίκης, παραιτησάμενος τὴν ἐπαρχίαν Θεσσαλονίκης τῷ προῤῥηθέντι Σπυρίδωνι, παρ' οὗ ἔλαβε καὶ λόγῳ παραιτήσεως, πουργεῖα 25, ἀφοῦ ἐπεφώτισεν αὐτῇ τανῦν καὶ ἄλλα 25 πουργεῖα.

Ὁ ἡγεμὼν τοῦ Μωρέως Χαμζᾶ-πασσᾶς φονεύσας ἀδίκως τὸν Λακεδαιμονίης ἐγράψε τῷ καπικεχαγιᾶ του Σιτικῆ-εφένδῃ τῷ καὶ ζαρχανέ ἐμινῇ νὰ κάμῃ Λακεδαιμονίας δὲν ἂν ἐθέλοιεν οἱ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει Μωραῖται. Ὡς τόσον ὁ πατριάρχης χαριζόμενος τῷ Ποστελνίκῳ Κωνσταντίνῳ εἶχε κάμει τὸν ἐξάδελφόν του. Μηνύει ὁ Σιτικῆς νὰ δώσῃ τὸ ἀρζὶ διὰ ἄλλο πρόσωπον ὁ πατριάρχης ἀπεκρίθη ὅτι ἐχειροτονήθη ἄλλος ὁ Σιτικῆς ὀργισθεὶς ἤρξατο διαβάλλειν τὸν πατριάρχην πρὸς τὸν βασιλέα (οὗτος ἦν τῶν τριῶν βετζάλῃδων τῶν διαβαλόντων καὶ τὸν Ἀλῆν πρὸς τὸν ἀνακτα.) "Ἐδωκεν οὖν ὁ πατριάρχης τὸ ἀρζὶ διὰ τὸ πρόσωπον ὁποῦ ἐζήτει ὁ Σιτικῆς ἄλλ' αὐτὸς δὲν ἔπαυε πάλιν τῶν κατηγοριῶν, καὶ ἔλεγε ὅτι θέλει τὸν κρεμάσει. Ὅθεν ἀποστείλας ἀρχιερεῖς ὁ πατριάρχης ἔδωκε μιᾶ Παρασκευῇ μαγζάρι τῷ βασιλεῖ μὲ ὑπογραφὰς τῶν ἀρχιερέων μαρτυρούντων τὴν καλὴν κατάστασιν τοῦ πατριάρχου ὁ βασιλεὺς το ἔσχισεν ὄθεν ὁ Ἐπίτροπος εἰδήμων τούτων ἀπάντων ὁμιλήσας τῷ βασιλεῖ ἔπαυσε τὴν κατὰ τοῦ πατριάρχου ὀργὴν του.

Ἀσθενήσαντος βαρέως τοῦ Ἡρακλείας Γερασίου ὁ ῥηθεὶς Νικόλαος Σούτζος διὰ τῶν καταράτων αὐτῶν δύο Ἀρμενίων ὑπισχεῖται τῷ Ἀλῆ ἐξ χιλιάδας φλωρία διὰ νὰ γένη Ἡρακλείας ὁ Προύσης Μελέτιος. Ἀγανακτήσας ὁ πατριάρχης διὰ τὴν αὐθάδεια τοῦ Νικολάου Σούτζου παραλόγως θελήσαντος ἀναλαβεῖν μίαν ὑπόθεσιν ἐκκλησιαστικὴν ὁποῦ δὲν ἦτο τοῦ ἐπαγγελματός του, εὔρε τὸν τρόπον καὶ ὑπεσχέθη τῷ Ἀλῆ τὴν αὐτὴν ποσότητα, καὶ ἐπεγράφη τὸ ἀρζὶ του διὰ νὰ γένη Ἡρακλείας ὁ Σεῤῥῶν Ἰωαννίνιος. Ὡς τόσον οὐκ ἔθανεν ὁ Ἡρακλείας, καὶ ὁ Ἀλῆς ἐζήτει τὰ ἀσπρα ἀπὸ τὸν πατριάρχην, ὅστις εἰπὼν τῷ Σεῤῥῶν νὰ τὰ πληρώσῃ, ἀπεκρίθη ὅτι ὅταν γένη ἢ μετὰθεῖς του τότε τὰ δίδει. Ταῦτα μαθόντες οἱ συγγενεῖς τοῦ Ἡρακλείας Γυμάρηδες διορθῶνουν τὴν γνώμην τοῦ πατριάρχου δίδοντές τον 2,000 φλωρία, καὶ πληρώνουν καὶ τῷ Ἀλῆ τὰς 6,000 φλωρία, καὶ γίνετα Ἡρακλείας κατὰ μῆνα Αὐγούστου ὁ Μετρῶν Μεθόδιος ὁ καὶ ἀνεψιὸς τοῦ Γερασίου.

Λαυροῦται τῆς εἰρκτῆς τῶν Ἐπτὰ Κουλάδων ὁ αὐθέντης Κωνσταντίνος ὁ Μαυροκορδάτος.

Ἡ Ἀγαθόπολις ἐπισκοπὴ οὔσα τοῦ Ἀδριανουπόλεως ἀφῆρη καὶ προστέθη τῷ Οἰκουμηνικῷ θρόνῳ τίτλῳ ἀρχιεπισκοπῆς.

Ὁ ἀρχιτέκτων Κωνσταντίνος ὁποῦ ἐκτιζε τὸ τζαμί τοῦ σουλτάν Μουσταφᾶ τὸ εἰς τὸ Λαλελί καὶ τὸν καζικλαμαῖν καὶ χέρσωσιν τῆς θαλάσσης (ἐφ' ἧς ἐκτίσθησαν πολλὰ σπίτια) τὸν ἐξω τῆς πύλης τῆς λεγομένης Γενίκαπι τῆς κατὰ τὴν Προποντίδα, ὄντος ἐπιστάτου εἰς αὐτὰς τὰς οἰκοδομὰς τοῦ Ἀλῆ, εὔρε κακοτρόπους τινὰς Κυπρίου οἵτινες ὑπισχνοῦνται τῷ Ἀλῆ πουργεῖα 40 διὰ νὰ καθαιρεθῇ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Παΐσιος. Ἐν τούτοις ἦλθον εἰς τὴν Πόλιν διὰ ἐλάφρῳσιν τῶν χαρατζίων ὁ Κυτεῖο Μακάριος καὶ ὁ Ἐφραῖμ διδάσκαλος τῆς ἐν τῇ Κύπρῳ σχολῆς. Κινοῦνται πρὸς καταργῆσιν τῆς καταδρομῆς καὶ οὐδὲν ἀνούσι βιάζει ὁ Ἀλῆς τὸν Ἐφραῖμ νὰ δεχθῇ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν καὶ νὰ τὸν πληρώσῃ τὰ 40 πουργεῖα φεύγει ὁ Ἐφραῖμ ὄθεν πέμπεται εἰς τὴν Κύπρον ὁ διάκονος Κυπριανὸς διὰ νὰ γένη ἐπίσκοπος καὶ νὰ πληρώσῃ τῷ Ἀλῆ τὰ 40 πουργεῖα, καὶ φεύγει εἰς τὴν Βηρυτὸν ὁ διωκόμενος Παΐσιος.

Ἦτον εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν σχολεῖον γραμματικῶν μαθημάτων τὴν ὥρα συνεστήσατο ὁ πατριάρχης καὶ σχολεῖον διὰ φιλοσοφικὰ καὶ θεολογικὰ μαθήματα, διορισθεὶς φιλοσοφικὸς διδάσκαλος ὁ κύρ Εὐγένιος καὶ ἰδοῦ τὸ πρὸς ἐπικύρωσιν τοῦ σχολείου πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα.

α Ἐντιμότετοι κληρικοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ λοιποὶ εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ ὀσιώτατοι ἱερομόναχοι, οἱ ψάλλοντες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Γαλατᾶ καὶ τοῦ Καταστένου εὐγενέστατοι ἄρχοντες, χρήσιμοι πραγματευταὶ καὶ πρωτομαγίστορες τῶν εὐλογημένων ρουφετιῶν, καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι Χριστιανοὶ, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ θεοῦ, καὶ παρ' ἡμῶν εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις. Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν ὅτι ἐλέει τοῦ παναγάθου θεοῦ διὰ κοινῆς ἐπιμελείας καὶ φροντίδος συνεκροτήθη ἤδη ἐν τῇ βασιλευούσῃ ταύτῃ τῶν πόλεων κοινὸν φροντιστήριον εἰς παράδοσιν τῶν θύραθεν ἐπιστημῶν καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερᾶς θεολογίας, ἐν ᾗ ἀποκατεστάθη καθηγμενὼν καὶ διδάσκαλος ὁ ὀσιώτατος καὶ σοφολογιώτατος κύρ Εὐγένιος, ἀνὴρ σοφώτατος καὶ πολυμαθέστατος, καθὰ διὰ μακρᾶς πείρας ἐγνώσθη. Ἐχομεν λοιπὸν ἐλπιδας χρηστὰς ὅτι θέλει ἀκολουθήσει μέγας καρπὸς καὶ πολλὴ ὠφέλεια εἰς τὸ ἡμέτερον γένος ἐκ τῆς συστάσεως τοῦ φροντιστηρίου τούτου. Ὅθεν κοινῇ καὶ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τῆς τε ἡμῶν Μετριότητος καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων συναδελφῶν ἡμῶν ἁγίων ἀρχιερέων ἐγένετο διορισμὸς μιᾶς ἐτησίου συνεισφορᾶς παρ' ἡμῶν τε καὶ παρ' ἐκάστου τῶν συναδελφῶν ἀρχιερέων, τῶν τε ἐνδημούντων καὶ τῶν ἀποδημούντων, καὶ παρὰ τοῦ Κοινοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας διὰ τὰ χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα δαπανήματα τοῦ αὐτοῦ σχολείου. Διορίσθησαν δὲ ἐπίτροποι εἰς τὸ νὰ διοικοῦσι τὰ κατὰ τὴν σχολὴν ταύτην, ἐκ μὲν τῶν ἱερωτάτων συναδελφῶν ἡμῶν ἀρχιερέων ὁ τε Ἀδριανουπόλεως Κύρ Διονύσιος καὶ ὁ Σεῤῥῶν Κύρ Ἰωαννίνιος ἐκ δὲ τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων ὁ τε

» ενδοξότατος καὶ εὐγενέστατος ἄρχων μέγας Δραγομάνος τῆς κραταιᾶς
 » βασιλείας κύριος Γρηγοράσκος Γκίκας καὶ ὁ ἐξοχώτατος καὶ εὐγενέστα-
 » τος ἄρχων μέγας Σκευοφύλαξ καὶ ἀρχιατρός κύριος Ἀθανασάκης Ὑψη-
 » λάντης, υἱοὶ κατὰ πνεῦμα ἀγαπητοὶ καὶ περιπόθητοι τῆς ἡμῶν Μετριό-
 » τητος, καὶ οὕτως εὐωδόθησαν ἄχρι τοῦδε, θεοῦ συνεργούντος, τὰ περὶ
 » τοῦ σχολείου τούτου. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἓνα τοιοῦτον ἀξιολογώτατον ἔργον καὶ
 » πολυδάπανον ἐγχείρημα χρειάζεται ἀναγκαίως καὶ κοινὴν συνδρομὴν
 » καὶ βοήθειαν, ὡσάν ὁποῦ καὶ εἰς κοινὴν ἀποβλέπει τοῦ Γένους ὠφέλειαν,
 » διὰ τοῦτο γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος δίδομεν ὑμῖν τὴν εἰδήσιν τῆς ἀ-
 » ποκαταστάσεως τοῦ σχολείου τούτου καὶ τῆς ἐλπίζομένης κοινῆς σὺν
 » θεῷ ὠφελείας τοῦ γένους ἡμῶν, μὴ ἀμφιβάλλοντες ὅτι θέλετε χαρεῖ εἰς
 » ἓνα τοιοῦτον κοινωφελὲς ἀγαθόν· διότι ὅσοι τρέφουσιν ἔρωτα παιδείας
 » καὶ μαθήσεως ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ἔχουσιν ἐλευθέρως νὰ συνδράμω-
 » σιν εἰς τὸ κοινὸν τοῦτο φροντιστήριον καὶ νὰ ἀπολαύσωσι, θεοῦ εὐδοκούν-
 » τος, τὸ ποθούμενον· πρὸς δὲ τούτοις προτρέπομεν ὑμᾶς πατρικῶς, ὅπως
 » πληροφρηθέντες καλῶς τὴν ἐν μαθήσει προκοπὴν καὶ τελειότητα ὁποῦ
 » θέλει ἀκολουθήσει σὺν θεῷ εἰς τὸ ἡμέτερον γένος ἐκ τῆς συστάσεως τοῦ
 » σχολείου τούτου, καὶ στοχαζόμενοι πόσον ἐπωφελὴς εἶναι ἡ παιδεία καὶ
 » μάθησις, καὶ πόσον μισθὸν ἔχουσιν ὅσοι φαίνονται συνεργοὶ εἰς ἓνα τοιοῦ-
 » τον κοινωφελὲς ἀγαθόν, θέλει συνδράμει ἕκαστος μὲ τὸν δυνατὸν τρόπον
 » λόγῳ τε καὶ ἔργῳ· ἔργῳ μὲν βοηθῶν δηλαδὴ διὰ χρημάτων, καὶ ἤτοι ἐκ-
 » τρέφων ἓνα τῶν πτωχῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν καὶ τῶν πρὸς ζωάρκειαν
 » ἐκεῖνου ἀναγκαίων φροντίζων, ἢ καταβάλλων ἰκανὴν δόσιν καὶ χορηγίαν,
 » καθὰ δηλονότι δυνάμει καὶ προαιρέσει ἔχει· λόγῳ δὲ παραινῶν καὶ
 » ἄλλους φιλευσεβεῖς εἰς τὴν ὁμοίαν εὐποιᾶν· διότι καὶ εἰς τὰς τελευταίας
 » διαθήκας τῶν εὐσεβῶν, κοντὰ εἰς τὰς ἄλλας ἐλεημοσύνας ὁποῦ εἰς διά-
 » φρα μέρη καὶ πρόσωπα διορίζουσιν ὑπὲρ μνημοσύνου καὶ σωτηρίας αὐ-
 » τῶν, καὶ τοῦτο μάλιστα ψυχωφελέστατον θέλει εἶναι, τὸ νὰ διορίζωσι καὶ
 » νὰ ἀφίνωσιν ἐν μέρος εἰς τὸ κοινὸν τοῦτο σχολεῖον, ὁποῦ καὶ διὰ τῶν
 » τοιούτων εὐποιῶν νὰ ἀπαρτισθῶσι πάντα τὰ ἐπιζητούμενα εἰς σύστασιν
 » τοῦ αὐτοῦ σχολείου, καὶ νὰ γίνεταί ἡ παράδοσις εἰς αὐτὸ ἀδιάκοπος καὶ
 » ἢ προκοπὴ καὶ ἐπίδοσις τῶν μαθητευομένων· ὄντες βέλαιοι ὅσοι συνεργή-
 » σωσι προθύμως εἰς τὸ κοινωφελὲς τοῦτο καλόν ὅτι ὄχι μόνον θέλουν ἔχει
 » μέγαλον τὸν ἔπαινον παρ' ἀνθρώποις ὡς ζηλωταὶ τῆς ὠφελείας τοῦ Γέ-
 » νους, ἀλλὰ καὶ θέλουν ἀπολαύσει μεγάλας ἀντιμισθίας παρὰ θεοῦ, οὗ ἢ
 » χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, καὶ ἢ εὐχὴ καὶ εὐλογία τῆς ἡμῶν Μετριότη-
 » τος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀψὲς Φεβρουαρίῳ».

Ἐκεῖνος ὁποῦ μὲ παράκλησιν τοῦ πατριάρχου Σεραφεῖμ εἶχεν ἐπιφορτι-
 σθεὶ τὸ νὰ τελειώσῃ τὸ προῤῥηθὲν χάρτι-σερίφι εἶχεν εἰπεῖ παρόντος τοῦ
 Ἀδριανουπόλεως καὶ ἄλλων δύο ἐπιτρόπων λαϊκῶν τὸ ὅτι θέλει ὑποδυθεῖ
 τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ἂν ἢ Παναγιότης του ἤθελε πληρώσει ἐκ τοῦ ἰδίου εἰσο-
 δήματος τὰ ἐξοδα ὁποῦ κατὰ τύχην ἤθελαν ἀκολουθήσει· καὶ ὁ πατριάρ-
 χης τὸν ὑπεσχέθη ὅτι καὶ ἂν εἶναι καὶ 30 πουγγεῖα θέλει τὰ δώσει ἐξ ἰ-

δίων του. Παρὰ ταῦτα ὁ αὐτὸς μεσολαβήσας διὰ τὴν προσωπικὴν παραι-
 τησιν τοῦ Θεσσαλονίκης εἰς τὸν Σπυρίδωνα εἶχεν εἰπεῖ τῷ πατριάρχῳ πῶς
 διὰ χάρτι τοῦ αὐθέντου Μολδαβίας Ἰωάννου Καλλιμάχη κινεῖ τὴν παραι-
 τησιν αὐτὴν, μὲ συμφωνίαν ὅμως ὑποσχέσεως πατριαρχικῆς τοῦ νὰ μὴ πά-
 ρη διὰ φιλότιμον οὐδὲ ὀβολὸν περισσότερον ἀπὸ τὰ 1,000 γρόσια. Ἀλλὰ
 τανῦν μαθὼν παρὰ τοῦ Ἀδριανουπόλεως ὅτι εἰς τὸν λογαριασμὸν ὁποῦ ἔ-
 δωσε τοῦ Κοινοῦ νὰ ἐπεφόρτισεν εἰς τὰ ἐξοδα τοῦ χρόνου τὰς δύο χιλιάδας
 φλωρία διὰ τὸ χάρτι-σερίφι, καὶ προσέτι μαθὼν παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου Ἰωάν-
 νου Κρισόβλου τὸ ὅτι διὰ φιλότιμον τῆς μητροπόλεως Θεσσαλονίκης νὰ ἔ-
 λαβε παρὰ τοῦ Σπυρίδωνος 1,000 φλωρία, ἐμήνυσε τῷ πατριάρχῳ τὰ εἰ-
 κότα δι' αὐτὰ τὰ δύο κονδύλια, ὅστις ὑποπτευθεὶς ὅτι νὰ ἐδόθη εἰδήσις διὰ
 τὰς 2,000 φλωρία παρὰ τοῦ Ἀδριανουπόλεως, ἔκαμεν ὄρισμὸν νὰ τὸν στεί-
 λη εἰς τὴν ἐπαρχίαν του τὸν Μάιον. Τοῦτο μαθὼν ὁ Ἀδριανουπόλεως πα-
 ρὰ τοῦ τούρκου γραμματικοῦ τοῦ πατριάρχου προσεκλαύθη ἔνθα ἔδει· ἐ-
 μνηύθη λοιπὸν ὁ πατριάρχης νὰ μὴ τὸν ἐνοχλήσῃ. Καὶ ἡσύχασε μὲν τότε,
 ἀλλὰ τῇ ἰδ' τοῦ Σεπτεμβρίου συνεστιασθεὶς μὲ τὸν Ἀδριανουπόλεως παρέ-
 δωκε τῷ τζαούση ὃν εἶχε κεκρυμμένον εἰς τὸ πατριαρχεῖον. Καὶ ὁ μὲν Ἀ-
 δριανουπόλεως ἀπῆλθεν ὡς οὐκ ἔδει, ἢ δὲ ὑπόληψις ἔλειψεν ἢ διὰ τὸν πα-
 τριάρχην ἕως τότε καλή.

Δὲν ἐτελεσφόρησε διὰ τοῦτο καὶ τὸ σχολεῖον αὐτὸ, ὡσάν ὁποῦ οἱ συνε-
 πίτροποι τοῦ σχολείου λαϊκοὶ ἐσυγχίσθησαν διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀδρια-
 νουπόλεως· μετ' οὐ πολὺ συνέβη καὶ ἡ πτώσις τοῦ πατριάρχου· ὁ Ἰωαννί-
 κιος πατριαρχεῦσας τὸν διδάσκαλον Εὐγένιον ὑποδοχῆς καὶ περιθάψεως
 οὐκ ἤξιωσε, καὶ ὁ μισθὸς του δὲν ἐπληρώνετο· ὅθεν ἀπάραντος αὐτοῦ τὸν
 Ἀπρίλιον τοῦ ἐξῆς ἔτους διελύθη καὶ τὸ φιλοσοφικὸν αὐτὸ σχολεῖον μόλις
 παραταθὲν μῆνας 17, καὶ ἔμεινε μόνον τὸ γραμματικόν.

Ἔτει σωτηρίῳ 1761.

Ἀποτυχῶν οὖν τῆς μητροπόλεως Ἡρακλείας ὁ Σέρρων Ἰωαννίκιος ἐμνη-
 σικάκει ἕκτοτε κατὰ τοῦ πατριάρχου καὶ ἐκαιροφυλάκτει διὰ ἐκδίκησιν·
 καὶ τέλος συνωμότας εὐρῶν τὸν Καισαρείας, τὸν Δρύστρας καὶ τὸν Χαλ-
 κηδόνας, ἐγγράφως καὶ ἐνόρκως τὴν συνωμοσίαν ἐπικυρώσαντες εὐρον τὸν
 κερσετετζὴν χατζῆ Βασίλην, ᾧ τινι, ἔχοντι οἰκειότητα μὲ τὸν Ἀλῆν (μὲ
 τὸ νὰ ἔδιδε κερσετὸν διὰ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ τε τζαμίου καὶ τοῦ κατὰ τὸ
 Γενίκαπι χερσώματος τῆς θαλάσσης,) προσέβαλον τὸν σκοπὸν τους, καὶ δι'
 αὐτοῦ ὑπισχνούνται τῷ Ἀλῆ πουγγεῖα 80 διὰ τὴν ἐξῶσιν τοῦ πατριάρχου,
 καὶ ἀκούσαντες παρ' αὐτοῦ τὸ ὅτι θέλει ὑποδυθεῖ τὸν ἀγῶνα ἂν τὸν ὑπο-
 σκεθῶν ὅτι θέλουν ἐκλέξει εἰς πατριάρχην ἀντὶ τοῦ Σεραφεῖμ τὸν πρῶτον
 Κωνσταντινουπόλεως Κύριλλον, ὄντα τότε ἐξόριστον εἰς τὸ ἀγιώνυμον Ὁ-
 ρος, ὑπεσχέθησαν ἐγγράφως ἐνεργῆσαι τὸ ζήτημά του· ὅθεν αὐτὸς ἀνήγ-
 γειλε τῷ Ἀλῆ τὴν ὑπόθεσιν.

ΚΕΦ. Γ.

Πατριαρχεία τοῦ Χαλκηδόνος Ἰωαννικίου Γ' τοῦ Καρατζᾶ.

Δὲν εἶχε πλέον ὑπόληψιν εἰς τὸν πατριάρχην Σεραφεῖμ ὁ Ἐπίτροπος, μαθὼν τὸ φιλοχρημάτων του. Ἐπρόβαλεν οὖν ὁ Ἄλῃς τὸν σκοπὸν τῶν ἀρχιερέων τὸν ἐδέχθη καὶ εἶπε νὰ δώσουν λίβελλον τῷ ἀνακτι κατὰ τοῦ πατριάρχου· οὗ γενομένου ἐπροστάχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς ἐκλέξασθαι πατριάρχην. Προβαλόντες τὸν Κύριλλον ἤκουσαν τὸ, «δὲν γίνεται», διὰ τὴν ἀπουσίαν. Ἐσηκώθη οὖν εὐθὺς ὁ Σεραφεῖμ εἰς τὸν τζαουσλάρ-ἐμινῆ διὰ νὰ ἐξορισθῆ εἰς τὸ Ὄρος· καὶ λαβὼν ὁ μὲν Καισαρείας Παΐσιος πουγγεῖα 9, ὁ δὲ Δρύστρας Βαρθολομαῖος πουγγεῖα 6, ὁ δὲ Σερρών Ἰωαννίκιος ὑπόσχεσιν τοῦ νὰ τὸν δοθῆ ἢ Χαλκηδόν, τῇ ὑστεραία συνελθόντες εἰς τὸ πατριαρχεῖον ἐπροβλήθη τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωαννικίου. Ὁ Δέρκων Σαμουήλ καὶ οἱ λοιποὶ δὲν τὸ ἔστερξαν· ἀλλ' ὁ Καισαρείας ὡς πρωτόθρονος ἀναστάς φιλεῖ τὴν χεῖρα τοῦ Ἰωαννικίου ὡς πατριάρχου, τῇ συνηγορίᾳ τοῦ τε Σερρών καὶ τοῦ Δρύστρας ὅθεν τὸ ἔστερξε καὶ ὁ Δέρκων μὲ τοὺς ὁμογνώμονάς του, καὶ ἐξελέγη ὁ Χαλκηδόνος Ἰωαννίκιος τῇ κέ τοῦ Μαρτίου. Ἀπελθόντας εἰς τὴν Πόρταν διὰ τὸ καθάδι τοὺς ἠρώτησεν ὁ Ἐπίτροπος ἂν κοινῇ τῇ γνώμῃ ἐγίνεν αὐτῇ ἢ ἐκλογῇ· εἰπόντας τὸ ναὶ τοὺς ἐμούντζωσεν ἐν τῷ ἀναχωρεῖν· δὲν τὸν εἶχε ποσῶς εἰς ὑπόληψιν διὰ τὸ ψευδὲς πουγγουρτί τοῦ βοεβόδα τοῦ Γαλατᾶ τὸ προρρήθην.

Ἀκολουθεῖ πολλῇ καταδρομῇ κατὰ τοῦ νέου Χαλκηδόνος Ἰωαννικίου τοῦ ἀπὸ Σερρών, καὶ πληρώνει τζερεμὲν πουγγεῖα 50· τὸν ἐπῆρε καὶ ὁ Ἰωαννίκιος λόγῳ παραίτησεως ἄλλα 15.

Τὰ ἔξοδα τῆς πατριαρχείας του δὲν τὰ ἐπλήρωσεν ἐξ ἰδίων του ὁ Ἰωαννίκιος, κατὰ τὸ χάττι-σερίφι· ἀνέβαλλε τὸν καιρὸν, ὅθεν τὰ ἐπλήρωσαν οἱ ἐπίτροποι τοῦ Κοινοῦ μὴ ἔχοντές τι λαβεῖν παρ' αὐτοῦ.

Ὁ πρωτοσύγκελλος τοῦ Ἁγίου Τάφου Γερμανὸς καὶ ἡγούμενος τῆς ἐν τῷ Νεοχωρίῳ ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, μετοχίου τοῦ Ἁγίου Τάφου, δωροδοκῆσας εἰς τὸν δοναμᾶν τὸν βοεβόδα τοῦ Γαλατᾶ, τὸν μεῖμαρην, τὸν καθῆν καὶ Τούρκους τοῦ Νεοχωρίου, καὶ ὑποσχεθεὶς καὶ τῷ ποσταντζή-πασῇ Μολδοβαντζῆ Ἄλῃ-ἀγᾶ γρόσια 1,000 (τὰ ὅποια ἐκεῖνος οὐκ ἔλαβεν εἰπὼν ὅτι ὑστερον τὰ παίρνει,) ἤρξατο ἀνακαινίζειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ὁ ἱμάμης τῆς Στένης ζητήσας παρὰ τινος ἐπιστάτου εἰς

τὴν οἰκοδομὴν τοῦνομα Ὁγουρλῆ κερεστετζῆ γρόσια 250, κἀκείνου δόντος αὐτῷ γρόσια μόνον πέντε ἡμισυ, ἔδωκε λίβελλον τῷ βασιλεῖ γράφας ὅτι ὁ Ἐπίτροπος καὶ ὁ Ἄλῃς λαβόντες 30 πουγγεῖα ἔδωκαν ἄδειαν ἀνακαινισθῆναι τὴν ἐκκλησίαν. Ὁ ἀναξ ἐπρόσταξε νὰ εὔρεθῆ ποῖος ἐπῆρε τὰ ἄσπρα καὶ πόσα. Ἐφεραν τὸν Γερμανόν, τὸν ἐφυλάκωσαν σιδηροδέσμιοι, τὸν ἠρώτησαν ποῖον ἔδωκεν ἄσπρα· δὲν ὡμολόγησε· τὸν ἔδειραν ἱκανῶς, πάλιν δὲν ὡμολόγησε· δὲν ἤθελεν ὁ βασιλεὺς νὰ παίρῃ τις ἄσπρα· τὸ ἐφθάνει· ἤθελε νὰ τὰ παίρῃ μόνος αὐτός, καὶ ἔλεγεν ὅτι μόνου αὐτοῦ εἶναι δίκαιον τὸ νὰ παίρῃ, ὡς γνησίου κυριάρχου, καὶ ἄλλω οὐδενὶ τὸ τοιοῦτον δὲν ἀρμόζει. Γνωσθέντος οὖν τοῦ ψεύδους ἐδόθη ἄδεια τῷ Γερμανῷ νὰ κτίσῃ τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τὸ μέγεθος ὅπου ἤθελαν μαρτυρησεῖ οἱ ἐγγχώριοι Τούρκοι πῶς νὰ εἶχε πρῶτα. Ἐλθὼν ὁ ποσταντζήπασης καὶ ἀκούσας τοὺς μάρτυρας, ἐκτίσθη κατὰ τὴν μαρτυρίαν τους, ἔχουσα ὅμως μῆκος μικρόν τι περισσώτερον τοῦ πρώτου.

Λυτροῦται ὁ Ἐπίτροπος τῆς ἀπὸ τῆς Προύσης ἐξορίας τὸν ῥηθέντα Ὁσμάν-μουλλᾶν· ἡγάπα γὰρ αὐτὸν διὰ τὴν προκοπὴν του, ὑπερέχοντα κατὰ ταύτην πάντας τοὺς λοιποὺς τῶν οὐλιεμάδων.

Ἐρχεται ὁ Ἰάκωθος ὁ Ρίζος ἀπὸ τὴν Βλαχίαν καὶ προσβάλλει τὴν παραιτήσιν τοῦ Σκαρλάτου ἐλπίζων νὰ δοθῆ ἢ ἡγεμονεῖα τῆς Βλαχίας τῷ γαμβρῷ τοῦ αὐτοῦ Ρίζου Γρηγορίῳ Γκίκα Δραγομάνῳ τῆς Πόρτας. Ὁ ἀναξ τῇ προτροπῇ τοῦ μουφτῆ Βελῆ-ἐφένδη προσβάλλει τῷ Ἐπιτρόπῳ νὰ δοθῆ ἢ ἡγεμονεῖα τῷ Κωνσταντίνῳ Μαυροκορδάτῳ ὅστις ἀπεκρίθη· «Ἐγὼ ἄνθρωπος δὲν ἔχω νὰ προσβάλλω, διὰ τὸν Κωνσταντῖνον ὅμως δὲν δίδω γνώμην· ἂν ἄλλοτε διώκησε καλῶς, ἦτον ἔργον τῶν τότε αὐλικῶν του· ἐκεῖνος δὲν τοὺς ἔχει τώρα· οἱ μὲν γὰρ ἀπέθανον, οἱ δὲ κατέλιπον αὐτὸν.» Ἰδὼν οὖν ὁ Ἰάκωθος ὅτι δὲν δίδεται ἢ ἡγεμονεῖα τῷ γαμβρῷ του, δίδει ἔγγραφον τοῦ ἡγεμόνος Σκαρλάτου ζητοῦντος πάλιν τὴν ἡγεμονεῖαν· δὲν εἰσακούεται· ὁ τε ἀναξ ὑποτοπᾶσας ὅτι ἡ δυσἀρέσκεια τοῦ Ἐπιτρόπου κατὰ τοῦ Κωνσταντῖνου νὰ προέρχεται ἀπὸ παρακίνησιν τοῦ Ἄλῃ, καὶ τοῦτ' αὐτὸ βεβαιοῦντος καὶ τοῦ μουφτῆ Βελῆ-ἐφένδη, ὀργίζεται κατὰ τοῦ Ἄλῃ τὰ μέγιστα καὶ ἀνταμωθεὶς μὲ τὸν Ἐπίτροπον τὸν ἐπρόσταξε χωρὶς ἄλλο νὰ τὸν ἐξορίσῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴν ἡγεμονεῖαν τῆς Βλαχίας τῷ Κωνσταντίνῳ. Ἐγίνε τοῦτο καὶ ἔδωκε τῷ ἀνακτι ὁ Κωνσταντῖνος 1,000 πουγγεῖα διὰ τὴν αὐθεντεῖαν, ἐκεῖνα ὅπου ἔγραψεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν ὅτι παίρνουν οἱ ριτζᾶλῆδες, καὶ ἐπροστάχθη μηδὲν ἐκείνοις διδόναι. Ἐξωρίσθη δὲ εὐθὺς καὶ ὁ Ἄλῃς εἰς τὴν Κύπρον, κάμνωντάς τον ὁ Ἐπίτροπος μουχασίλην τῆς Κύπρου κατὰ μῆνα Ἰούνιον χωρὶς τὴν θέλησιν τοῦ ἀνακτος. Ὁ δὲ πρῶην αὐθέντης Βλαχίας Σκαρλάτος Γκίκας καθ' ὁδὸν ἐρχόμενος διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐξωρίσθη εἰς τὴν Λῆμνον, ἀλλὰ μετὰ μικρὸν ἠλευθερώθη.

Ὁ Ἐπίτροπος ἐξορίζει τὸν μουφτῆ Βελῆ-ἐφένδη μετὰ τινὰς ἡμέρας, βέβαια διατὶ ἐπεφορτίσθη ὑπόθεσιν ὄχι ἰδικήν του, τὴν περὶ τῆς ἡγεμονείας δηλαδὴ τοῦ Κωνσταντῖνου.

Ἐλθὼν ὁ Ἀλῆς εἰς τὴν Κύπρον πέμπει εἰς τὴν Βηρυτὸν ἄνθρωπὸν τοῦ ζητῶν τὸν Παΐσιον. Ὁ προσεστὸς τοῦ ὄρους Λιβάνου δὲν τὸν δίδει· ὁ Ἀλῆς ἀφοῦ ἐπῆρε τὰ 40 πουργεῖα παρὰ τοῦ Κυπριανοῦ πάσχει νὰ πάρῃ καὶ ἄλλα ἄσπρα· τούτου δὲ μὴ ὄντος ἱκανοῦ εἰς δασμολογίαν διορθώνεται μὲ τὸν Παΐσιον καὶ ἀπατᾷ τὸν Κυπριανὸν, εἰπὼν νὰ τὸν δώσῃ πουργεῖα 20 διὰ νὰ δώσῃ τὴν παραίτησίν του καὶ τὴν καταγραφὴν τοῦ χρέους του· στέργει αὐτὰ ὁ Κυπριανός· ὅθεν κάμνει ἄρξι ὁ Ἀλῆς νὰ γίνῃ πάλιν ὁ Παΐσιος ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου· οὐ γενομένου παίρνει ὁ Ἀλῆς παρὰ τοῦ Παΐσιου πουργεῖα 100 διὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς· δὲν δίδει οὐδὲ ὀβολὸν τῷ Κυπριανῷ ἐξ ὧν ὑπεσχέθη αὐτῷ 20 πουργεῖων, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ Κυπριανός πάλιν διάκονος, ἀφοῦ διέτριψεν ἐκεῖ μῆνας ἑννέα· οὐκ ἐχειροτονήθη γὰρ διὰ τὸ τὸν Παΐσιον μὴ δίδουσι παραίτησιν, οὔτε μὴν καθαιρεθῆναι ὑπὸ τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας οὔτε ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν Κύπρον τριῶν ἐπισκόπων ὡς ἀνεύθυνον, καὶ ἐζημιώθη ὁ Κυπριανός πουργεῖα 10. Δι' αὐτὰ τὰ κακὰ εὔρε τὰπίχειρά του παρὰ τοῦ δικαιοκρίτου θεοῦ ὁ κάλφας Κωνσταντῖνος· ὑποπεσῶν γὰρ ἐσχάτη πενία καὶ ἀσθενήσας ἀπώλετο καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ μετ' ἤχου.

Ὦντας ὁ καπετάν-πασσᾶς μὲ τὸν στόλον εἰς τὴν Κῶν ἐβγήκεν ἐξω ἀπὸ τὴν καπετάνια μιᾶ Παρασκευῇ διὰ τὸ ναυμάζι μαζὴ μὲ τοὺς αὐλικούς του καὶ τοὺς γαλιόντας· οἱ ἐν τῇ καπετάνια σκλάβοι φονεύσαντες τοὺς ἐναπολειφθέντας ἐν αὐτῇ ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ λεβέντας καὶ λύσαντες ἔφυγον εἰς τὴν Μάλταν. Ὁ Ἐπιτρόπος προστάττει τῷ ἐλτζῆ τῆς Φράντζας νὰ φέρῃ τὴν καπετάνιαν, καὶ ἂν δὲν τὴν φέρῃ λέγει πῶς θέλει δημεύσει ὅλας τὰς πραγματείας τῶν Φραντζέζων πραγματευτῶν ὅπου εἶναι μὲ τοὺς κονσόλους των εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ σκάλας τῆς ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας. Ὁ ἐλτζῆς ἀποκριθεὶς τὸ ὅτι τῆς Μάλτας οἱ ἵππεις ὄντες ἄνθρωποι ἀπὸ ὅλα τὰ φράγκικα μέρη τῆς Εὐρώπης δὲν ἀκολουθεῖ νὰ προστάτῃ ἐκεῖ μόνον ὁ ῥῆξ τῆς Φράντζας ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, μάλιστα οἱ Ἰσπανοὶ καὶ ὁ πάπας, ἤκουσε παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου τὸ, ὦντας ἄγονος νῆσος ἡ Μάλτα δὲν ἔχει τὸν τρόπον τῆς ζωτροφίας τῆς εἰμῆ ἐξωθεν· γνωστὸν δὲ ὅτι ἀγροὶ καὶ ἄμπελοι, ἐργαστήρια καὶ οἶκοι καὶ ἄλλα εἰσοδήματα τῶν Μαλταίζων εἶναι σχεδὸν ὅλα εἰς τὸ ῥηγάτον τῆς Φράντζας καὶ ὀλίγιστα εἰς τὰ ἄλλα ῥηγάτα· ἡ προσταγὴ λοιπὸν τοῦ Φράντζα περὶ εἰς τὴν Μάλταν περισσότερον ἀπὸ τὴν τῶν λοιπῶν ῥηγῶν ἀπάντων, ὡσάν ὅπου ὁ ῥῆξ τῆς Φράντζας μόνος ἔμπορεῖ νὰ παιδεύσῃ τοὺς ἀπειθεῖς μὲ λιμοκτονίαν, ἐμποδίζοντας τὴν ἀποστολὴν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων τους. Ἦλθεν οὖν ἡ καπετάνια εἰς τὴν Πόλιν κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ ἐξῆς ἔτους.

Ἐξέρχεται ὁ καπετάν-πασσᾶς εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν κάθε χρόνον μὲ τρία γαλιόντα, τάχατες διὰ νὰ καταδιώκῃ τοὺς πειρατὰς, ὧν τὸ πρῶτον καὶ μεῖζον λέγεται καπετάνια, τὸ δεύτερον πατρώνα, καὶ τὸ τρίτον ἰργιάλα, καὶ ἔχει μετ' αὐτοῦ καὶ τρία κάτεργα.

Ἰωάννης ὁ Καλλιμάχης ἡγεμονεύσας Μολδαβίας ἔτη δύο καὶ μῆνας ἐννέα καθαιρεῖται, καὶ γίνεται ἡγεμὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γρηγόριος.

Ὁ πατριάρχης περιέρχεται εἰς τοὺς οἶκους τῶν μεγάλων ἀξιωματικῶν Τούρκων ὅπου δὲν εἶχε ποσῶς ὑπόθεσιν τινα, μήτε ἦτον συνθήεια, μήτε ἔπρεπε νὰ πηγαίνῃ· ἔστειλε μὲ ποχτζᾶδες κουμάσια τοῖς προὔχουσι τῶν ὀθωμανῶν, καὶ πηγαίνοντας καὶ εἰς ἐντάμωσιν αὐτῶν ἀνευ τινος αἰτίας καὶ χρεῖας ἐσκόρπισε καὶ μετρητὰ εἰς τοὺς αὐλικούς, ποῦ μὲν διακόσια ποῦ δὲ τριακόσια γρόσια. Ὁ Καβάκος Χῖος πραγματευτῆς δι' αὐτὰ τὰ κουμάσια εἶχε νὰ πάρῃ 10 πουργεῖα, καὶ ὁ τζιμποκτζῆς Ἄραφ 3 διὰ τὰ τζιμπούκια ὅπου ἔδωκεν· αὐτὰ ἐφάνησαν μετὰ τὴν μαζιλειαν του, καὶ ἐπληρώθησαν αὐτοὶ οἱ δύο παρὰ τοῦ Κοινοῦ, ἀφοῦ τοὺς ἐπλήρωσεν ἐκεῖνος διπλᾶ τούτων ἐν τῷ πατριαρχεῦειν.

Ἐπανακάμψας ἀπὸ τῆς ἐξορίας ὁ ἡγεμὼν Σκαρλάτος Γκίκας παρενοχλεῖται ἀπὸ τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ καπικεχαγιᾶ τοῦ Σπαθάρη Ἰακώβου Ρίζου· τὸν εἶχε γράφει ὅταν ἐξωρίζετο νὰ καύσῃ τὰ κατάστιχά του διὰ νὰ μὴν τὰ πάρῃ τὸ δεβλέτι καὶ ἰδῆ τὸ εἰσοδήματά του· ἂν ὁ Σκαρλάτος καὶ ὑποπτος, τὸν ἐπίστευσε καὶ κἂν δὲν τὰ ἐκρυψέ που, μόνον τὰ ἔκαυσε, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Σπαθάρη Ἰακώβου· ὅθεν τώρα θεωρεῖ τὸν λογαριασμόν του ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἐπαράτους ἐκεῖνους δύο σαράφηδες Καζέρην καὶ Πετροζῆν, καὶ εἰς τὰς 100 χιλ. καὶ 414 γρόσια ὅπου ἦτον εἰς τὸ ζιμέτι τοῦ Ἰακώβου καὶ ἔπρεπε νὰ τὰ πληρώσῃ τῷ Σκαρλάτῳ βοεβόδα ὡς ἄσπρα του ἴδια, κάμνει ἀπάντησιν ὁ Ἰακώβος περιέχουσιν αὐτὴν τὴν ποσότητα εἰς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους του. Προσέτι διὰ 37 χιλ. γρόσια ἄσπρα ὁμολογιῶν ὅπου εἶχε δανείσει ὁ Σκαρλάτος καὶ τὰ ἐσύναξεν ὁ Ἰακώβος, τόσον κεφάλαιον ὅσον καὶ διάφορα τῶν κεφαλαίων, ἔδειχνε πρὸς ἐξόφλησιν του ἄλλα κονδύλια καὶ τὸν ἐπεφόρτιζε καὶ χρέος 40 χιλ. γρόσια. Πάσχων οὖν αὐτὸς τὰ τοιαῦτα παρὰ τοῦ Ἰακώβου καὶ τῶν οἰκιστῶν αὐτῷ Ἀρμενίων, εὔρε τὸν τρόπον καὶ ἐφάνέρωσε τῷ Ἐπιτρόπῳ τὴν ἐπιφορτιζομένην αὐτῷ ζημίαν, ὅστις ἐπρόσταξε τῷ Δραγομάνῳ τῆς Πόρτας Γρηγορίῳ Γκίκᾳ τῷ καὶ γαμβρῷ τοῦ Ἰακώβου νὰ ἀναθεωρηθῇ ὁ λογαριασμός, καὶ ὄχι ἀπὸ Ἀρμενίους πλέον, ἀλλ' ἀπὸ παλαιούς καπικεχαγιᾶδες, καὶ νὰ εἰπῇ τῷ πενθερῷ τοῦ Ἰακώβου τὸ ὅτι τὸν κρεμᾷ εἰς τὴν πόρταν τοῦ σπιτιοῦ του ἂν δὲν ἀφήσῃ τὰ ψεύματα καὶ ἂν δὲν ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν τῶν καέντων καταστίχων εἰς τὰ ὅποια ἦτον ὑπογεγραμμένος. Ἐθεωρήθη λοιπὸν ὁ λογαριασμός ἐκ δευτέρου, καὶ ἀφοῦ ἠλευθερώθη ὁ Σκαρλάτος ἀπὸ τὰ χρέη τοῦ Ἰακώβου ἀπεδείχθη ὅτι ἔχει νὰ πάρῃ παρὰ τοῦ αὐτοῦ Ἰακώβου 150 πουργεῖα, διὰ τὰ ὅποια ἔλαβεν ὁ Σκαρλάτος καὶ ἐνυπόγραφον καὶ ἐμμάρτυρον ὁμολογίαν του μὲ τὴν τῶν θεωρητῶν τοῦ λογαριασμοῦ ὑπογραφὴν.

Ἐπανῆλθεν ἀπὸ τῆς Κύπρου ὁ Ἀλῆς· προσετάγη οἰκεῖν εἰς τὸν παράλιον οἶκόν του τὸν εἰς τὸ Ὀκτιοῦς-λιμάνι καὶ νὰ μὴν ἐρχεται εἰς τὴν αὐλήν· ἀλλὰ μετὰ τινος εὐαρίθμους ἡμέρας ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκόν του τὸν εἰς τὴν Πόλιν ἀπῆλθε καὶ εἰς τὴν αὐλήν. Ζητεῖ παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου νὰ τοῦ δοθῇ ἡ ἐπιστασία τῆς διοικήσεως τοῦ Γαλατᾶ· τὸν ἀπεκρίθη ὅτι αὐτὸς ἔχωντας μαλικιανέδες πολλοὺς, καὶ ἐποφθαλμιῶντες οὐκ ὀλίγοι τῶν προὔχοντων ἀκυβέρνητοι εἰς αὐτὸ τὸ βοεβόδαλίκι διὰ νὰ ζήσουν, δὲν πρέπει νὰ τὸ ζητῇ

διὰ νὰ μὴν ὑποπέσῃ εἰς τὴν καταλαλιάν καὶ κατακραυγὴν τῶσων προϋχόντων ἀκυβερνήτων· δὲν ἐπέισθη καὶ ἔδειξε πῶς ἀγανακτεῖ διατί δὲν τοῦ δίδεται. Τοῦ ἐδόθη λοιπὸν εὐθύς τὸ ἔγγραφο, καὶ παρόντος του εἶπεν ὁ Ἐπίτροπος τοῖς παροῦσιν αὐλικοῖς του, «Ἐβάλεν εἰς τὴν κεφαλὴν του σεργουτζὶ καὶ περιπατεῖ, καὶ δὲν ἠξέουρει ὅτι μετ' ἐμὲ θέλει σκοτωθεῖ». Ὁ Ἄλῃς ἀκούσας τὸν ἀπεκρίθη παρρησίᾳ τὸ, «μετὰ σὲ ζωὴ δὲν με χρειαζεται». Πέρσης πεισματάρης ὅπου οὔτε ἐφοβεῖτο οὔτε ἐψηφοῦσε τὸν ἀνακτα· καὶ ὅσον ἐκεῖνος ὠργίζετο κατ' αὐτοῦ τὸσον αὐτὸς περισσώτερον με ἀψηφησίαν δὲν ἐμερίμνα ποσῶς διὰ τὴν βασιλικὴν ὀργήν.

Ἐτει σωτηρίῳ 1762, τοῦ Χιτζρὲ 1176.

Ἐυστήθη εἰς τὸν Γαλατᾶν νοσοκομεῖον διὰ τοὺς ναύτας· κακεντρεχεῖς τινες διεγείραντες τὸν μουλλᾶν καὶ τὸν βοεβόδαν τοῦ Γαλατᾶ ἐκίνουν τὴν κατάργησιν τοῦ νοσοκομείου. Ταῦτα μαθὼν ὁ Ἐπίτροπος ἐφρόντισε νὰ γίνῃ ἰλάμι καὶ τοῦ μουφτετσή καὶ τοῦ μουλλᾶ τοῦ Γαλατᾶ, καὶ κατὰ τὰ δύο ἰλάμια ἐξεδόθη ὁρισμὸς διὰ τὴν σύστασιν τοῦ νοσοκομείου, καὶ σώζεται μέχρι τῆς σήμερον διὰ τοὺς ἀρρώστους ναύτας καὶ ναυτιλιῶντας.

Θεωρεῖ με τοὺς ἐπιτρόπους ὁ Ἰωαννίκιος τοὺς λογαριασμοὺς τῆς δόσοληψίας τοῦ πρώην πατριάρχου Σεραφεῖμ τῆς περὶ τοῦ Κοινοῦ, παρόντων καὶ ἀρχόντων καὶ ἀρχιερέων· (εὐρέθησαν τῇ ἀληθείᾳ ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ καὶ δύο κονδύλια ψευδῆ, διὰ τε τὰ Γανόχωρα καὶ διὰ τὸ χάττι-χουμαγιούν)· καὶ ἐπεφορτίσθη αὐτῷ χρέος διὰ νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ Κοινὸν ἑκατὸν τριάκοντα πουργεῖα. Πάθει οὖν φερόμενος ὁ Ἰωαννίκιος ἔστειλεν ἀνθρώπους εἰς τὸ Ὄρος, ἐν οἷς καὶ τὸν Νικόδημον ἀρχιμανδρίτην, με ὁρισμὸν βασιλικόν, προστάττων τε καὶ γράφων τοῖς ἐκεῖσε πατράσι τοῦ Βατοπεδίου νὰ τὸν βάλουν κάτω εἰς τὸν πύργον καὶ ὀλόγυμον νὰ τὸν ἐξαπλώνουν εἰς τὰ χώματα καὶ νὰ τὸν βρέχουν με νερὰ ἕως οὗ νὰ πληρώσῃ τὰ ἄσπρα. Τρόπον γλυκύτερον ἂν ἐμεταχειρίζετο ἤθελε τὰ πληρώσει, καθὼς καὶ ἔγινεν ὕστερον ἐπὶ τοῦ Σαμουήλ, ἀλλὰ τὸν τυραννικὸν αὐτὸν βεβαιωθεὶς ἐφυγαδεύθη ἐκεῖθεν τῇ εἰδήσει καὶ βοήθειᾳ τῶν πατέρων τοῦ μοναστηρίου, καὶ ἔλθων εἰς τὴν Πόλιν ἐκρύβη εἰς τὸ Σταυροδρόμι.

Ἀκολουθεῖ με πολλὴν ζημίαν νὰ ζῇ ὁ Ἰωαννίκιος προχέων καὶ χρήματα καὶ πράγματα καὶ εἰς τοὺς προὔχοντας τῶν Τούρκων καὶ ἀπλῶς εἰς ἅθε γνῶρίμῳ του Τοῦρκον.

Ὁ Ἐφέσου Ναθαναήλ Χίος ὁ Καλλονάρης, ὁ καὶ ποτε διδάσκαλός μου, μελαγχολικὸς ὢν διέτριβεν εἰς τὴν Χίον. Ὁ Χίου Διονύσιος (ἀρχιδιάκονός ποτε τοῦ μακαρίτου Κύρ Παΐσιου) δόλω καὶ ἀπάτη λαμβάνει τὴν παραίτησίν του βουλλωθεῖσάν τε καὶ ὑπογραφείσαν παρὰ διακόνου τινός τοῦ Ναθαναήλ· ἔρχεται εἰς τὴν Πόλιν καὶ δωροδοκῆσας τὸν Ἰωαννίκιον καὶ τὴν ἀνεψιάν του Ζυφεῖραν καὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς Μανόλην μετατίθεται εἰς τὴν Ἐφeson. Ἔρχεται καὶ ὁ Ναθαναήλ κατηγορήσων· ἀλλὰ μελαγχολικὸς ὢν

καὶ λαλεῖν οὐκ ἔχων οὐ παρέστη τῇ συνόδῳ, καὶ διὰ χειρὸς ἐξωτέρας λαμβάνει ἄσπρα παρὰ τοῦ νέου Ἐφέσου καὶ ὑπόσχεσιν σιτηρεσίου ἐφ' ὅρου ζωῆς του· ἀλλὰ καὶ ὡς, παρηνώχλει τὸν νέον Ἐφέσου ὁ Ναθαναήλ διὰ τῶν συγγενῶν του.

Συγχίζεται ὁ Ἰωαννίκιος με τὸν υἱὸν τοῦ Σταυράκη Γεώργιον διὰ τὸν κασαμπιέ, ὁ μὲν ζητῶν 50 πουργεῖα, ὁ δὲ οὐδὲν θέλων δοῦναι. Ὅθεν κάμνει φερμάνι νὰ κριθῇ με τὸν Ἰωαννίκιον εἰς τὸν ποσταντζήπασην Μολδοβαντζή Ἀλῆ-ἀγᾶν, καὶ τὸν ὑπόσχεται ἱκανὰ διὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ. Ἀπαθθεῖς ὁ Μολδοβαντζῆς διὰ τὴν ὑποσχεθεῖσαν ποσότητα ἔκαμεν ἰλάμι πῶς ἔχει δίκαιον νὰ πάρῃ τὰ 50 πουργεῖα· (ἦν δὲ τὸ πρᾶγμα πάντῃ ἀδικον)· μεθ' ἡμέρας τινὰς ζητηθεὶς παρὰ τοῦ Μολδοβαντζῆ τὰ ὑποσχεθέντα ἀπεκρίθη τὸ ὅτι εἰσέτι δὲν ἔλαβέ τι παρὰ τοῦ Ἰωαννικίου, καὶ ἀφοῦ πάρῃ θέλει τὸν δώσει. Ἐγινεν ἡγεμὼν ὁ Μολδοβαντζῆς με τρία τούγρια, καὶ μέλων ἀπᾶραι τῆς Κωνσταντινου τὸν ζητεῖ κᾶν τινα τῶν ὑποσχεθέντων, καὶ αὐτὸς πάλιν δὲν δίδει οὐδὲ ὀβολόν, καὶ μνησικακεῖ κατ' αὐτοῦ ὁ Μολδοβαντζῆς διὰ τοῦτο.

Ὁ Σεραφεῖμ ἀπὸ τὸ Σταυροδρόμι ἔγραφε πᾶσι τοῖς προὔχουσι τῶν Ρωμῶν προσκλαιόμενος διὰ τὴν κακίαν τοῦ Ἰωαννικίου καὶ δημοσιῶν τὸ ψεῦδος καὶ τὰς συκοφαντίας τοῦ θεωρηθέντος λογαριασμοῦ, καὶ κατηγορῶν τὸν τρόπον ὅπου ἐμεταχειρίσθη διὰ τὴν ἀποπλήρωσιν τῶν ἐπιφορτισθέντων χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπολογίαν του.

Ἐπραγματεύετο συμφωνία τις μεταξὺ τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ρουσίας Παύλου τοῦ μετὰ τὴν θείαν Ἐλισάβετ βασιλεύσαντος Ρουσίας, καὶ τοῦ ῥηγὸς τοῦ Βρανδεβούργου διὰ νὰ ὀρμήσουν πολεμικῶς κατὰ τῆς Μαρίας Τερέζας βασιλίσσης τῆς Γερμανίας. Κατεβίβασαν οἱ Ρῶσσοι τὸν βασιλέα Παῦλον καὶ ἀνεβίβασαν εἰς τὸν θρόνον τὴν σύζυγόν του Αἰκατερίνην τὴν Β'. Ἡ εἰδήσις αὐτὴ ἐπροξένησε λύπην μεγάλην εἰς τὸν Ἐπίτροπον καὶ διελύθη καὶ ἡ πραγματεία τῆς συμφωνίας ἐκείνης.

Ἐδίδε πολλὰ ὁ Ἰωαννίκιος εἰς τὸν Ζιχνη κιταπτζήν τοῦ Ἐπιτρόπου διὰ νὰ τὸν συνιστᾷ εἰς τὸν Ἐπίτροπον, καὶ εἰς ὅλα ἀτακτούσε, καὶ ἐπιφορτίζων χρεὴ εἰς τὸ Κοινὸν διεμοίραζε τὰ χρήματα διὰ σύστασίν του ἐκεῖ ὅπου ἤθελε καὶ εἶχε χρεῖαν νὰ τὸν δεφενδεύουν. Ὅθεν οἱ ἄρχοντες συναχθέντες εἰς τὸ σπίτι τοῦ Δραγομάνου τῆς Πόρτας Γρηγορίου Γκίκα, ἀπεφασίσθη τὸ νὰ ἐξωσθῇ τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου. Δοθέντος τοῦ κατ' αὐτοῦ ἐγγράφου τῷ Ἐπιτρόπῳ ἐβοηθήθη παρὰ τε τοῦ κεαγῆ καὶ τοῦ κεαγῆ-κιατιπῆ καὶ τοῦ ῥηθέντος Ζιχνη ἐφένδη, καὶ δὲν ἐνηρηθή η ἐξωσίς του ἀπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον· λαβὼν γὰρ τὴν εἰδήσιν πρότερον ἀπήντησε τὸ κατ' αὐτοῦ κίνημα.

Δυνατὸς οὖν ἦδη ζητεῖ καὶ λαμβάνει παρὰ τῶν ἀρχιερέων τὸ ὅτι κυριάρχης τῆς νήσου Πρώτης καὶ τῶν δύο προρῶθέντων μοναστηρίων καὶ Ἰδιος πληρεξούσιος ἐφ' ὅρου ζωῆς του αὐτῶν ὡς κτημάτων ἰδίων. Ἰπέγραψαν οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ μὲν δωροδοκηθέντες, οἱ δὲ φοβηθέντες, πολλοὶ δὲ καὶ χαρίζόμενοι καὶ ἄλλοι ὑποσχεσεῖ μελλούσης δωρεᾶς.

Οἱ Ἐνετίησιν ἄρχοντες καὶ πρόκριτοι τοῦ ἐκείσε ἑλληνικοῦ γένους ἔγραψάν τινι τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀρχόντων ζητοῦντες νὰ τοὺς στείλῃ ἐκδοσὶν ὁ Ἰωαννίκιος διὰ νὰ χειροτονήσῃσι Φιλαδελφείας εἰς τὴν ἐκείσε ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τὸν φατζέαν, ἄνδρα προκοπῆ γραμμάτων περίπυστον. Ὁ τὸ γράμμα τους λαβὼν, ἐνθυμηθεὶς τὴν ἀποστασίαν καὶ τὴν εἰς τὸν πάπαν ἀφιέρωσιν τῆς ῥηθείσης ἐκκλησίας καὶ τὸ μνημόσυνον τοῦ πάπα ἐπ' ἐκκλησίας, ὁποῦ μὲ ἐλπίδα τοῦ νὰ γένη καρδιάλῃς ἐτόλμησε καὶ ἔκαμεν ὁ ποτὲ Φιλαδελφείας Τυπάλδος Κεφαλλήνιος, μὲ ὄλον ὁποῦ καὶ τοῦ καρδιναλάτου ἀπέτυχεν ὁ ἀλιτήριος, καὶ ἔκτοτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὸ τοῦ πάπα μνημονεύεται ὄνομα, παρὰ πᾶσαν ἀρχαίαν συνήθειαν, δὲν ἤκουσε τὴν παράκλησίν τους μὲ ὄλον ὁποῦ ἦν συντροφισμένη μὲ πολλὰς ὑποσχέσεις χρηματικῆς δόσεως.

Ὁ Ἰωαννίκιος ἀγανακτῶν κατὰ τοῦ ἀρχοντικοῦ συστήματος, σκοπῶ ἐκδικήσεως ἀφορίζει τὸν ῥηθέντα υἱὸν τοῦ Σταυράκη ἐπὶ προφάσει δοσοληψίας τινος ἧτις ἐγένετό ποτε μεταξὺ του καὶ τοῦ πειζαδῆ Μιχαὴλ Ῥακοβίτζα.

Πραγματευομένη καὶ πρὸ πολλοῦ καὶ ὄλον αὐτὸ τὸ καλοκαίρι ἡ εἰρήνη ἢ μεταξὺ τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας καὶ τοῦ ῥηγὸς Βρανδεβούργου, ἐτελείωσε τὸν Δεκέμβριον τοῦ παρόντος ἔτους· καὶ ἀντάμωσεν ὁ ὀργανίζων τὸ πρᾶγμα πρέσβυς του, καὶ ἐδόθησαν τῶ τε ἄνακτι καὶ τῶ Ἐπιτρόπῳ τὰ πολυτελῆ πεσχεσιὰ του. Μετὰ τὸν πρῶτον δραγομάνον τῶν Ἑγγλέζων Μόσχον Ἀρμένιον ἀνεδέχθη τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ὁ ῥηθεὶς Δραγομάνος τῆς Πόρτας Γρηγόριος Γκίκας λαβὼν παρὰ τοῦ Βρανδεβούργου πουργεῖα ἰκανά· ὅπερ μαθὼν ὕστερον ὁ σουλτάν Μουσταφᾶς τὸν ἐπῆρεν εἰς ὑπόληψιν οὐ καλήν.

Ὁ Νικόλαος Σούτζος ἐκατηγόρησε τὸν Ἐπίτροπον εἰς μέρος τούρκικον, καὶ ἔδειξεν ὅτι μέλλει νὰ πάρῃ διὰ τοῦ Ταχίρη καὶ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Βλαχίας διὰ τὸν Γρηγόριον Καλλιμάχην. Ταῦτα μαθὼν ὁ Ἀλῆς καὶ ἀναγγείλας τῶ Ἐπιτρόπῳ ἐστάλη ὁ Νικόλαος εἰς τὸ κάτεργον.

Ὁ Τζαλκαντζηζαδῆς οὐλιεμᾶς ἔδιδε τῶ σουλτάν Μουσταφᾶ εἰδήσεις διὰ τὴν κακὴν διοίκησιν τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Κωνσταντίνου τοῦ Μαυροκορδάτου, λαμβάνωντάς τας παρὰ ἄρχοντος τῆς Βλαχίας φυγάδος ἐκείθεν συγγενοῦς τῶ Πραγκοβάνῳ. Ὁ ἄναξ διηγοῦμενος τὰ τοιαῦτα τῶ Ἐπιτρόπῳ ἤκουε τὸ, «Ἐγὼ δὲν τὸν ἐπρόβαλα ὁποῦ νὰ ἔχω χρέος νὰ ἀποκριθῶ διὰ τὸν » τρόπον τῆς διοικήσεώς του, ἢ καλῆς ἢ μὴ τοιαύτης· τὸσον ἤξεύρω, ὁποῦ » κατὰ τὴν προσταγὴν μου ἐπλήρωσε παλαιὰ πολλά του χρέη καὶ εἰς » Τούρκους καὶ εἰς Χριστιανούς, Ῥωμαίους τε καὶ Ἀρμένιους, καὶ εἰς Ἐ- » θραίους, διὰ τὰ ὁποῖα τὸν εἶχα παραγγείλει πῶς ἂν κινήσῃ τινὰς ἀγω- » γὴν εἰς τὸ διδάνι περὶ τῶν τοιούτων, θέλω διορίσει νὰ πληρώτῃ τῶ ὁ- » φειλέτῃ μὲ ἀτιμίαν του.» Ἐν τούτοις ὁ Ἀραπάκης δίδει εἰδήσιν εἰς τὴν Πόρταν πῶς ἄρχοντες Βλάχοι κλέψαντες ἄσπρα τοῦ δοσίματος λεγομένου β α κ α ρ ῖ του ἐφυγον, καὶ ἐζήτει φερμάνι νὰ τοὺς γυρίσῃ ὀπίσω· (δὲν ἦτον ἔτσι· αὐτοὶ ἔφερον ματζάρι πῶς ὁ Κωνσταντίνος ἕως τότε νὰ ἐπῆρεν ἀπὸ

τὸν τόπον, εἰς διάστημα μηνῶν δεκαεννέα, δέκα χιλιάδες πουργεῖα.) Τοῦ ἐδόθη ὁ ὀρισμός· ἀλλὰ δύο τῶν ἀρχόντων οἱ προκριτότεροι δὲν ἐπιάσθησαν, καὶ ἤλθον εἰς τὸ Σταυροδρόμι, καὶ διὰ τοῦ ῥηθέντος Βλάχου δόντες τὸ ματζάρι τῶ Τζαλκαντζηζαδῆ, ἐδόθη τῶ ἄνακτι, ὅστις προστάττει εὐθὺς τὸ νὰ γράψῃ ὁ Ἀραπάκης τὴν αἰτίαν τῆς φυγῆς τῶν ἀρχόντων. Γράφει αὐτὸς ἄπερ ἀνήγγειλε πρῶτον διὰ ζώσης φωνῆς, τὴν κλεψίαν δηλαδὴ τοῦ βακαρίτου· ὅθεν ὀργισθεὶς προστάττει νὰ τὸν στείλουν εἰς τὸ κάτεργον ὡς ψεύστην, εἴτα ἐλθὼν εἰς τὴν Πόρταν εἶπε τῶ Ἐπιτρόπῳ νὰ καθαιρεθῇ ὁ Κωνσταντίνος διὰ νὰ παρθοῦν αἱ 10 χιλιάδες τῶν πουργεῖων. Ἀπεκρίθη τὸ, «Δὲν πιστεύω ποτὲ ὅτι νὰ ἐπῆρε τόσα, καὶ ἀπὸ τὰ ὅσα ἐπῆρε θέλει ἐξωδιάσει » διὰ χρεῖς τοῦ τόπου καὶ ἐπλήρωσε καὶ χρέη του παλαιά· ἀμὴ ἂν τὸν ἔ- » μειναν καὶ τινα, τώρα ὁποῦ ἀκούει τὴν εἰρκτὴν τοῦ καπικεχαγιᾶ του τὰ » κρύπτει. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν νὰ ἔβγουν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὸ κάτεργον. Διὰ γὰρ τοῦ Ταχίρη εἶχεν ὑποσχεθεὶ ὁ Νικόλαος Σούτζος τῶ ἄνακτι πουργεῖα 30 διὰ τὴν ἐλευθερίαν του· καὶ διὰ τοῦτο εἶχε προβάλει ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Νικολάου Σούτζου εἰς τὸ πρόβλημα τοῦ Ἐπιτρόπου διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Ἀραπάκη.

Ἔτει σωτηρίῳ 1763, τοῦ Χιτζρῆ 1177.

Ὁ Ἀραπάκης καὶ ὁ Νικόλαος Σούτζος ἐλευθερωθέντες ζητοῦσι παρὰ τοῦ κεαγιᾶ συστατικὰ γράμματα τοῦ Ἐπιτρόπου διὰ νὰ παύσῃ εἰς τοὺς δύο τόπους ἡ λογοτριβὴ ὁποῦ ἔγινε διὰ τὴν εἰρκτὴν τους, ἡ ὁποία ἐμποδίζει καὶ τὴν δασμολογίαν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἐπίτροπος εἶπε τὸ ὅτι καλῆτερον νὰ γίνουιν μουκαρέρι χωρὶς νὰ πληρώσουν τὰ συνήθη, τὰ ὁποῖα θέλουν δώσει εἰς τὸν καιρὸν. Ἔγιναν λοιπὸν μουκαρέρι· ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦ Καλλιμάχη ἀλήθευσε, τὸ δὲ τοῦ Κωνσταντίνου ἦτο πλαστὸν, καὶ ἀφοῦ ἐδόθη τῶ ἰσκέμνε-ἀγασῆ διὰ νὰ πηγαίη εἰς Βουκουρέστι, καθ' ὁδὸν παρὰ τῆ Ἀδριανουῦ ἐπέμφθη αὐτῶ παρὰ τοῦ ἄνακτος χάττι-σερίφι διὰ τὴν καθαιρέσιν τοῦ Κωνσταντίνου ἀπὸ τῆς ἡγεμονείας.

Ὁ Ἐπίτροπος ἀσθενῶν διαβήτη δὲν ἠθέλησε νὰ προβάλλῃ τινὰ διὰ τὴν αὐθεντείαν τῆς Βλαχίας, καὶ ἐρωτηθεὶς ποῖον θέλει οὐκ ἀνεδέχθη τὴν ὑπόθεσιν. Ὄθεν ὁ Ταχίρης ἐνήργησε παρὰ τῶ ἄνακτι τὸ νὰ γένη ὁ Κωνσταντίνος Τζιχάνης Ῥακοβίτζας, καὶ ἐφόρεσε τὸ καθάδι κατὰ μῆνα Μάρτιον εἰς τὸ μπειλέρ-ὀδασῆ καὶ οὐκ εἰς τὸ ἄρζ-ὀδασῆ, διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ Ἐπιτρόπου. Εὐθὺς οὖν ἐφυλακώθησαν εἰς τὸν μουτζούρ-ἀγᾶν οἱ δύο καπικεχαγιᾶδες τοῦ Κωνσταντίνου, ὃ τε Ἀραπάκης καὶ ὁ Μίσρηλους Ἀλέξιος.

Φθάσας ὁ ἰσκέμνε-ἀγασῆ εἰς τὸ Βουκουρέστι καὶ βουλλώσας τὰ πάντα δὲν εὔρεν οὐδὲ ὀβολόν, πολλοῦ γε δεῖ ἄσπρα. Ἔβγαλε τὸν Κωνσταντίνον εἰς ἄλλο σίτι· δὲν εἶχε νὰ φάγῃ, τὸν ἔτρεφαν οἱ ἄρχοντες, καὶ διὰ ἔξοδα τῆς στρατᾶς του τὸν ἔδωκαν μερικὰ ἄσπρα.

Θνήσκει ὁ Ῥαγήτης τῆ νυκτὶ τῆς κῆ τοῦ Μαρτίου ἧτις ἦν Παρασκευῆ,

καὶ γίνεται Ἐπίτροπος ὁ μεχτουπτζής, ὁ καὶ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς ἀσθενείας τοῦ Ἐπιτρόπου ἀπὸ κεαγιαπέη καὶ μακάμης γενόμενος Χαμζᾶ-πασσᾶς. Εἰρκτῆ παραδίδονται εὐθὺς εἰς τὸν φούρνον τοῦ ποσταντζήπαση ὁ Ἄλῆς καὶ οἱ δύο Ἀρμένιοι Καζέρης καὶ Πετρόζης. Ἐλθὼν ὁ τερτερδάρης ἐβούλλωσε τὸν χαζνὲν τοῦ θανόντος Ἐπιτρόπου κατὰ τὴν συνήθειαν. Εἶτα μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπνίγη ὁ Ἄλῆς ἀφοῦ ἐβασανίσθη διὰ τὴν μαρτυρήσῃ τὰ πλούτη του τὰ πολλὰ, καὶ ἐκρεμάσθη ὁ εἰς τῶν ῥηθέντων Ἀρμενίων Καζέρης.

Φθάσας ὁ ἡγεμὼν Κωνσταντῖνος εἰς τὴν Πόλιν φυλακῶνεται καὶ πάλιν εἰς τοὺς Ἐπτὰ Κουλάδες, καὶ οἱ ἄρχοντές του φυλακῶνονται εἰς τὸν φούρνον τοῦ ποσταντζήπαση, ὁ Ἀραπάκης δηλαδὴ, οἱ δύο ἀδελφοὶ Μάνοι, Μαουήλ καὶ Γεώργιος Μπαλαμπάνης υἱοὶ τοῦ ἱατροῦ Μιχαλάκη, Ἀλέξανδρος ὁ υἱὸς τοῦ Ποστελνίκου Κωνσταντίνου καὶ Φώτιος ὁ ἱατρός τοῦ αὐθέντου, καὶ ζητοῦνται παρ' αὐτῶν αἱ 10 χιλ. πουργεῖα ποῦ εἶναι καὶ ποῦ ἐδόθησαν.

Οἱ ἀρχιερεῖς βεβαρημένοι ἀπὸ τὰ δάνεια καὶ ζημίας τοῦ Κοινοῦ διδῶσι λίβελλον τῷ ἀνακτι δεινοπαθῶς προσκλαιόμενοι αὐτοὶ τε καὶ πολλοὶ τοῦ χριστωνόμου πληρώματος κατὰ τοῦ Ἰωαννικίου, τῆ κα τῷ Μαΐου. Εὐρέθη εἰς τὴν Καραμανίαν διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου. Ἐκεῖ οὖν εὐρῶν αὐτὸν ὁ τζαούσης ἀπήγαγεν ἐξόριστον εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἐκπεσόντα τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

Πατριαρχεῖα Σαμουήλ Κωνσταντινουπολίτου τοῦ ἀπὸ Δέρκων.

Τῆ ὑστεραία συναχθέντες ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ κλείσαντες τὰς πύλας ἐκλέγουσιν ἄκοντα καὶ ἀντιφάσκοντα λίαν τὸν Δέρκων Σαμουήλ. Ἐκαστος τῶν ἀρχιερέων καλῶς ἔχων τὰ περὶ τὸν βίον ἀποφεύγει βεβαιότατα τὴν πατριαρχεῖαν αὐτοῦ τοῦ θρόνου μὲ τὸ νὰ εἶναι δυσβάστακτος διὰ τε τὰς διοικήσεις καὶ διὰ τὰ ἄλογα ζητήματα τῶν προϋχόντων ἀλλογενῶν τε καὶ ταυτογενῶν, καὶ τὸ δὴ χεῖριστον διὰ τὴν πρὸ ὀφθαλμῶν πτώσιν, ὡς

ἐπὶ τὸ πλεῖστον σύντροφον μὲ ἐξορίαν. Ἀπελθὼν οὖν εἰς τὴν Πόρταν μὲ ὄλον τὸ ἀρχιερατικὸν τε καὶ ἱερατικὸν σύστημα διὰ τὴν συνήθη χλαμύδα, τὸ πρῶτον ζήτημα ὅπου ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου Χαμζᾶ-πασσᾶ ἦν τὸ νὰ γένη ὀρισμὸς μὲ χάττι-σερίφι διὰ νὰ διαιρεθῇ ἡ βούλλα τοῦ πατριάρχου εἰς τέσσαρα· καὶ τὸ μὲν ἐν μέρος νὰ κρατῇ ὁ πατριάρχης, τὰ δὲ λοιπὰ τρία ἄλλοι τρεῖς ἀρχιερεῖς τῶν ἐγκρίτων· καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴν ἴκωρη πλέον ποτὲ ὁ πατριάρχης νὰ βουλλῶνῃ κανένα ἄρξι διὰ τινὰ ὑπόθεσιν ἢ ἐκκλησιαστικὴν ἢ πολιτικὴν τοῦ Γένους χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν καὶ θέλησιν τῆς συνόδου, καὶ ἀκολούθως νὰ μὴν ἴκωρη ἢ νὰ προβιάσῃ τινὰ εἰς μητρόπολιν ἢ νὰ στείλῃ τινὰ τῶν ἀρχιερέων εἰς τὴν ἐπαρχίαν του χωρὶς κοινήν γνώμην καὶ συνοδικὴν ἀπόφασιν· ἔγινε λοιπὸν τὸ χάττι-σερίφι καὶ τοῦ ἐδόθη.

Ὁ Ἐφέσου Διονύσιος διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ τῶν καταδρομῶν τῶν ἀπὸ τῶν συγγενῶν τοῦ ἀδικηθέντος πρώην Ἐφέσου Ναθαναὴλ μετατίθεται εἰς τὴν μητρόπολιν τῶν Δέρκων, πληρώσας τῷ Σαμουήλ λόγῳ παραιτήσεως πουργεῖα 60· ἐξ ὧν ἐπλήρωσεν ὁ Σαμουήλ, προσθεὶς καὶ ἄλλα ἐξ ἰδίων, τὰ ἐξοδα τῆς πατριαρχείας του, κατὰ τὸ προεκδοθὲν χάττι-σερίφι ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Σεραφεῖμ.

Ὅστις ἀναφανεῖς καὶ ἀπολογηθεῖς εἰς τὰ ψεῦδη τοῦ προθεωρηθέντος λογαριασμοῦ καὶ ἀποδείξας αὐτὰ συκοφαντίας πληρώνει εἰς τὸ Κοινὸν τὰ ὅσα εὐρέθησαν νὰ ἔλαβε παρὰ κανόνας 30 πουργεῖα, καὶ λαβῶν ἐξοφλητικὸν ἀπῆλθεν εἰς τὸ ἀγιώνυμον Ὄρος, δοθείσης αὐτῷ ἀδείας νὰ ἀπέρχεται τὸ θέρος καὶ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Προδρόμου τὸ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Σερρών.

Τὰ χρέη τοῦ Ἰωαννικίου εἰς τε τὸν Καθάκον διὰ κουμάσια καὶ εἰς τὸν Ἀραβὰ διὰ γκετζμεδες καὶ τζιμπούκια, καὶ εἰς τοὺς σεκερτζήδες διὰ ζαχαρικά καὶ δεζέρτα πληρώνονται παρὰ τοῦ Σαμουήλ· ἐκεῖνος μὲ τὸ νὰ ἦτον ἐξόριστος, ἐφώναζον καθ' ἡμέραν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὸ πατριαρχεῖον ὅθεν ἔγινεν ἀφρευκτον τὸ νὰ πληρωθοῦν αὐτοὶ τε καὶ ἄλλοι.

Γράφει ὁ Σαμουήλ τῷ Κύπρου Παΐσιῳ νὰ πληρῶσῃ 1,500 γρόσια τῷ προρρήθέντι διακόνῳ Κυπριανῷ διὰ τὴν προρρήθεισαν ζημίαν του, ὃ καὶ ἐγένετο.

Ἐξοῦται ἀπὸ τὸ καπικεχαγιαλίκι τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Κωνσταντίνου Τζιχάνη τοῦ Ρακοβίτζα ὁ Χάτμανος Γεώργιος, καὶ γίνεται ὁ προρρήθεις υἱὸς τοῦ Σταυράκη Σπαθάρης Γεώργιος. Τὸν ἐζήτησε μὲ ἄρξι του κατὰ μῆνα Ἰούνιον διὰ νὰ γένη καπικεχαγιαῖς του. Πέμπει εἰς τὸ Βουκουρέστι διὰ Ποστέλνικον τὸν Ἀντίοχον Μουρούζην μὲ προσταγὰς ἀλλοκότους, προστάττωντας τὸν αὐθέντην νὰ μὴν ἀνακατῶνεται εἰς οὐδεμίαν τοπικὴν ὑπόθεσιν.

Ἐτει σωτηρίῳ 1764.

Καθαίρεται ὁ Ἐπίτροπος Χαμζᾶ-πασσᾶς καὶ γίνεται Ἐπίτροπος τῶρα

τρίτην φοράν κατὰ μῆνα Φεβρουάριον ὁ αὐτὸς Μουσταφᾶ-πασσᾶς ὁ προῤῥηθεὶς, υἱὸς τοῦ Ἀπουρράχμαν-πασσᾶ.

Μὴ ὑποφέρων ὁ ἡγεμὼν Κωνσταντῖνος τὸν δεσποτισμὸν τοῦ υἱοῦ τοῦ Σταυράκη Γεωργίου, ὁποῦ ἤθελε νὰ τὸν μεταχειρίζεται ὡς δούλον διὰ νὰ τελειώῃ τὰς προσταγὰς του καὶ κάθε του παραμικρὸν θέλημα, καὶ αὐτὸς νὰ μὴν ἔχη ἄδειαν νὰ κάμῃ οὐδὲ τὸ παραμικρότερον πρᾶγμα, διὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν πολλήν του λύπην καὶ ἀγανάκτησιν ἐδόθη εἰς τὴν πόσιν τοῦ πνεύματος τῆς μελίσης.

Θεωρεῖ ὁ νέος καπικεχαγιάς υἱὸς τοῦ Σταυράκη τὸν λογαριασμὸν τοῦ Χατμάνου μὲ ὕβρεις καὶ καταφρονήσεις καὶ μὲ ἐπιφορτισμοὺς ἀδίκους καὶ κλεψίας ἐν συκοφαντίᾳ, διὸ καὶ ὡς ἔνοχον τὸν ἐξορίζει εἰς τὴν Μάγουςαν τῆς Κύπρου, ἤτοι εἰς τὸ Ἀμμόχωστον καλεπέντην, ὅπου καὶ θνήσκει ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τῆς λύπης.

Προΐουσῶν τῶν ἡμερῶν κατήντησεν ὁ ἡγεμὼν εἰς τόσῃν ὑπερβολικὴν μεταχειρίσιν τοῦ πνεύματος τῆς μελίσης, ὁποῦ ἔπινε τὸ ἡμερονύκτιον 50 ἢ 60 γυαλιὰ ὑπέπεσεν οὖν εἰς μεγάλην ἀνορεξίαν καὶ τέλος ὑπὸ ἀτροφίας θνήσκει περὶ τὰ τέλη τοῦ Φεβρουαρίου ἡγεμονεύσας μῆνας 9. Καὶ ἀναβιβάζει εἰς τὴν ἡγεμονεῖαν ὁ αὐτὸς υἱὸς τοῦ Σταυράκη τὸν ἀδελφόν του Στέφανον Ρακοβίτζαν, ἐνεργήσας τὴν ἡγεμονεῖαν ἀμέσως μὲ τὸν βασιλέα καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ Ἐπιτρόπου, ὃν τινὰ κατώρθωσεν εὐθὺς καὶ ἔδωκε τὴν γνώμην του.

Εἶναι μέχρι τοῦδε εἰς τὸν φούρνον τοῦ ποσταντζήπαση καθειργημένοι οἱ προῤῥηθέντες ἄρχοντες τοῦ ἡγεμόνος Κωνσταντίνου τοῦ Μαυροκορδάτου διὰ τὰ ζητούμενα ἄσπρα, καὶ διορίζεται ὁ Σπαθάρης Γεώργιος υἱὸς τοῦ Σταυράκη νὰ διατάξῃ τὴν ὑπόθεσίν τους. Ὅθεν κόπτει τὸν τζερεμέν τους καὶ τοὺς ἐβγάξει τῆς εἰρκτῆς, καὶ ὑπόσχεται τῷ ἄνακτι νὰ ἐβγάλῃ καὶ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας Βλάχους δι' αὐτὰ τὰ ἄσπρα καὶ ἄλλα 700 πουργεῖα.

Πρὸ τινῶν μηνῶν ὁ προῤῥηθεὶς Γεώργιος Καρατζᾶς, υἱὸς τοῦ ἱατροῦ Σκαρλάτου Καρατζᾶ, τῆ προστασία τοῦ ἀρχιατροῦ τοῦ βασιλέως γίνεται εἰς τῶν ἱατρῶν τοῦ σεραίου. Σκοπὸς δὲ τοῦ τε πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ τὸ νὰ γνωρισθῇ τῷ ἄνακτι ὅτι εἶναι εἰς τὴν δούλευσίν του.

Ἐτη δύο καὶ μῆνας δέκα ἡγεμονεύσαντα Μολδαβίας τὸν Γρηγόριον υἱὸν τοῦ Καλλιμάχη καθαιρεῖ ὁ βασιλεὺς, καὶ τῆ ὑψηγήσει τοῦ αὐτοῦ Σπαθάρη Γεωργίου Σταυράκη γίνεται ἡγεμὼν Μολδαβίας ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας Γρηγόριος ὁ Γκίικας, ὁ καὶ υἱὸς τοῦ φονευθέντος Δραγομάνου Ἀλεξάνδρου Γκίικα, καὶ γίνεται Δραγομάνος τῆς Πόρτας ὁ ῥηθεὶς Γεώργιος Καρατζᾶς τῆ βοηθείᾳ τοῦ Ἐπιτρόπου Μουσταφᾶ-πασσᾶ, συνεργούοντος τοῦ αὐτοῦ Σπαθάρη Γεωργίου Σταυράκη ἄλλα μετὰ μικρὸν λοιμῶ συνεχόμενος θνήσκει.

Φέρνει ὁ Σπαθάρης Γεώργιος τέσσαρας μεγάλους ἄρχοντας ἀπὸ τῆς Βλαχίας, καὶ ἐπειδὴ εἶχεν ὑποσχεθεὶ τῷ βασιλεῖ νὰ πληρώσῃ καὶ τὰ 600 πουργεῖα ὁποῦ ἔχρωσται τῷ βασιλεῖ ὁ θανὼν Κωνσταντῖνος ὁ Ρακοβίτζας διὰ τὴν αὐθεντεῖαν του, ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ ἔταξε διὰ τὴν αὐθεντεῖαν τοῦ

νεοῦ αὐθέντου Στεφάνου βοεβόδα, ζητεῖ παρ' αὐτῶν τελεσφορίαν πολλήν διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν τῶν χρεῶν. Τὸν ἀπεκρίθησαν ὅτι διὰ τὸ χρέος τοῦ θανόντος ἄς ἔλθῃ ὁ Ἰπραήλ-ναζιρὴς νὰ καταγράψῃ τὴν περιουσίαν του, βουλ-λωθεῖσαν εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατόν του, καὶ νὰ τὴν ζητημῆσῃ, καὶ ἂν δὲν ἔβγῃ ἡ ποσότης τῶν 600 θέλουν ἀποπληρωθεῖ τὰ ἐλλείποντα ἀπὸ τὸν τόπον, ὅστις μὲ ἄνεσιν τῶν κατοικητῶν τὸ περισσότερο ὁποῦ ἡμπορεῖ νὰ δώσῃ τὸν χρόνον εἶναι 5,000 πουργεῖα, καὶ ἂν ζητηθοῦν περισσότερα εἶναι κίνδυνος νὰ σκορπισθῶσιν οἱ κατοικηταὶ του. Τοὺς εἶπεν ὕστερον διὰ τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως ζητούμενα ὡς ἄσπρα τοῦ Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου ἀπεκρίθησαν τὸ ὅτι ἤξεύρουν πῶς δὲν ἔχει οὔτε ὄβολόν. Βιασθέντες ἀπειλαῖς διὰ τὴν πληρωμὴν τους ὡς παρ' αὐτοῦ ὑποσχεθεῖσαν, εἶπον τὸ ὅτι εἰσὶ τινες εἰς τὴν Βλαχίαν ὁποῦ ἢ διὰ δούλευσίν τους ἢ διὰ τινὰ ἀποστολὴν εἰς τὰ μέρη τῆς Τουρκίας εἶναι γεγραμμένοι εἰς τὰ κατὰστιχα τῆς βισιταρίας πῶς νὰ ἔλαβον ἄσπρα παρὰ τοῦ Κωνσταντίν-βοδα, καὶ ἐκεῖνα, ἂν τὸ εὖρη εὐλογον, ἄς ζητηθοῦν ἀπεκρίθη τὸ νὰ ζητηθοῦν καὶ αὐτὰ καὶ εἴ τινὶ τι ἐχάρισε νὰ ἐπιστραφῇ. Ἡ περιουσία τοῦ Κωνσταντίνου Ρακοβίτζα ἐξετιμῆθη κατὰ τι περισσότερο ἀπὸ τὰ 600 καὶ ἐστάλη εἰς τὴν Πόλιν τὰ δὲ δοθέντα παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου συνεποσώθησαν μόνον εἰς διακόσια πουργεῖα.

Φθάσας εἰς τὸ Βακαρέστι ὁ Στεφάν-βοδας, τῆ ἡμέρᾳ καθ' ἣν ἐμελλεν εἰσελθεῖν εἰς τὴν κούρτην μὲ τὸ συνειθισμένον ἀλάϊ φονεύει κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου Σταυράκη τὸν Στεφανάκη Ρωμαῖον Πολίτην τὸν προῤῥηθέντα περὶ τῆς ἐξώσεως τοῦ Ματθαίου βοεβόδα, καὶ ἀνασκολοπίζει τὸν ἄρχοντα Μπαζέσκουλον ἐμπρὸς εἰς τὴν πόρταν τῆς κούρτης δι' ἧς ἐμελλε διελθεῖν.

Ἐσυνειθίζον οἱ πατριάρχαι πρὸ πολλοῦ νὰ ἐβγάλλουν τὸν χρόνον πέντε δίσκου, ἤτοι τὴν ἐσρτὴν τῶν Θεοφανείων, τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, τῶν Βαῖων καὶ τοῦ Πάσχα, καὶ ἔδιδον εἰς αὐτοὺς καὶ ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντες φλωρία ἀπὸ 10 ἕως 4, ἐσφραγισμένα καὶ ἐπιγεγραμμένα μὲ τὴν βούλλαν καὶ τὸ ὄνομα ἐκάστου ἔδιδε καὶ ὁ χύδην λαὸς ὅ τι ἠδύνατο, μέχρι καὶ τοῦ λεγομένου παρᾶ πρὸς δὲ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ἱερομόναχοι οἱ ἐμβατοικιάζοντες τὰς ἐκκλησίας τῆς Πόλεως, τοῦ Γαλατᾶ καὶ τοῦ Καταστένου εἶχον χρέος, κατὰ παλαιὰν συνήθειαν, κομίζειν τῷ πατριάρχῃ ἕκαστος αὐτῶν τὴν Ἀποκρέω ὄρνιθας 20, καὶ τὴν Τυρινὴν καϊμάκια, καὶ τὴν ἐορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῶν Βαῖων ἰχθύας τῶν μεγάλων, καὶ τὸ Πάσχα αὐγά καὶ ἀρνία, καὶ ἀπὸ αὐτὰ ὅλα ἐμοίραζεν ὁ πατριάρχης εἰς ὅλα τὰ ἀρχοντικὰ σπίτια τοῦ Φαναρίου. Φιλότιμος οὖν καὶ μεγαλοπρεπὴς ὁ Κύρ Σαμουήλ δὲν κατεδέχθη ὅλον τὸν χρόνον νὰ ἐβγάλῃ τοὺς δίσκου, κατήργησε καὶ τὴν κακὴν αὐτὴν συνήθειαν τῆς τελεσφορίας ὄρνιθων τε καὶ τῶν λοιπῶν, κατιδὼν ὅτι οἱ ἱερεῖς ὁποῦ τὰ ἔφεραν αὐτὰ μόλις εἶχαν μὲ τί νὰ ζωτραφοῦν οἱ μὲν μὲ τὰ τέκνα τους, οἱ δὲ ἱερομόναχοι ἑαυτοὺς θρῆψαι οὐκ ἠδύνατο. Ἐκτοτε οὖν οὔτε δίσκου ἐβγάζουν πλέον οἱ πατριάρχαι, οὔτε ὄρνιθας καὶ τὰ λοιπὰ ζητοῦν παρὰ τῶν πνευστάτων

ιερών τε και ιερομονάχων, και μακαρίζεται μέχρι τῆς σήμερον δια τοῦτο ὁ Κύρ Σαμουήλ παρὰ πάντων τῶν ἐμβατοικιαζόντων τὰς ἐκκλησίας.

Βαρβαρότητι και ἀπηνεία φερόμενος ὁ Σπαθάρης Γεώργιος Σταυράκη παίρνει ἀδίκως και παραλόγως παρὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ δια τὸν κασαμπιέ πουγγεῖα 50, κατὰ τὸ προῤῥηθὲν ἰλάμι τοῦ Μολδοβαντζῆ· τὰ ἔδωκεν ἄκων και στένων φοβούμενος τὰς καταδρομάς και τὴν δι' αὐτῶν μεγαλύτεραν ζημίαν τῆς ἐκκλησίας· κατηράσθη δὲ και οὐκ ὀλίγον τὸν Σπαθάρην Γεώργιον Σταυράκογλου ὁ Σαμουήλ.

Διὰ μεσιτείας τοῦ νέου ἡγεμόνος Μολδαβίας γίνεται Μελενίκου, ὡς μὴ ὦφελεν, ὁ ῥηθεις ποτὲ πρωτοσύγκελλος τοῦ Σεραφεῖμ Διονύσιος· δὲν ἔγινε δὲ καλὸν τοῦτο εἰς τὴν ἐκκλησίαν· κατὰ γὰρ τὸ φιλοτάραχόν του δια τοῦ Προύσης Μελετίου τοῦ και ὕστερον Νικομηδείας γενομένου ἐζημίωσαν οὐκ ὀλίγα τὴν Ἐκκλησίαν κινούντες ἀλλαξοπατριαρχεῖαν ἐπὶ τε τοῦ Θεοδοσίου και τῆς δευτέρας πατριαρχείας τοῦ Κύρ Σαμουήλ, ὡς ἐν τοῖς ἰδίοις χρόνοις, ἦν διδῶ θεός, καταγραφῆσεται.

Δίδει ὁ πατριάρχης Σαμουήλ λογαριασμὸν τῆς πατριαρχείας του, και εὔρεθη ὅτι νὰ ἐπλήρωσε χρέος εἰς ξεπεσμὸν κεφαλαίων γρόσια 84 χιλ. και 114, και νὰ ἐξέπεσε μὲ σούλφι κεφάλαια γρόσια 32 χιλ. και 528· τὰ πάντα γρόσια 116,642.

Ἄρχισε νὰ φέρεται ὁ Σπαθάρης Γεώργιος οὐ μόνον ἀπανθρώπως, ἀλλὰ και οἷα δὴ τις μαινόμενος, και τὸ σύνολον μανιακός. Ἐξορίζει τὸν Χῖον Δημήτριον Σκαναθῆν, τὸν χατζῆ-Ἀσλάνην και τὸν Μανόλην τζεβαερτζῆδες, και τὸν ῥηθέντα Σπαθάρην Ἰάκωβον Ρίζον. Ἄλλ' αὐτοὶ οἱ ἔσχατοι δύο φυγῆ τὴν σωτηρίαν εὔραντο. Ἀποκτᾶ καὐτὸς δι' αὐτὰς τὰς ἐξορίας πολλοὺς ἐχθροὺς, μάλιστα τὴν Ζεινέπ-σουλτάνην τὴν και σύζυγον τοῦ Μουσσούνου δια τὸν Σκαναθῆν, και τὸν καζασκέρην και ρέισουλ-ούλεμά Ὁσμάν-μουλλᾶν-ἐφένδην δια τὸν Μανόλην τζεβαερτζῆν· και ταῦτα πάντα τολμᾶ μὲ τὴν ὑπεράσπισιν και φιλίαν τοῦ καχβετζῆπαση τοῦ βασιλέως Ναζῆ ἐφένδην.

Συμφύρεται και εἰς τὴν ἐριδα και λογοτριβὰς ὅπου εἶχον οἱ Ἰβηρίται μὲ τὰ λοιπὰ μοναστήρια, μάλιστα Λαύρας και Βατοπεδίου, και πεισματωδῶς φερόμενος δια βοήθειαν τῶν Ἰβηριτῶν γίνεται αἷτιος τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὸ Ὄρος προῤῥητόντι τινὰ τῶν Τούρκων πρὸς ἀπαριθμῆσιν τῶν καλογῆρων· ἦς τινος γνωσθεῖσης εἰς τὴν αὐτὴν διώρισε τὴν πρῶτον χαράτζια τοῖς ἐκεῖσε μοναστηριακοῖς, τῶν ὁποίων ὁ μποχτζᾶς κοστιίζει τὸν χρόνον 15 πουγγεῖα, ἄπερ ὦρισε ὁ ἀναξ νὰ εἶναι εἰσόδημα τοῦ Δραγομάνου τῆς Πόρτας, και τοῦ τὰ πληρώνει ἡ μεγάλη μέση ἐτήσιως, 625 γρόσια ἀνὰ ἑκαστον μῆνα. Τὴν σήμερον ὅλα τὰ ἐτήσια ἔξοδα τοῦ Ὄρους εἰσὶ τὰ ἐξῆς:

Γρ. 1,500	διὰ τὸ κρέας τοῦ ὀτζακίου τοῦ μπουσταντζῆπαση
» 666	διὰ τὸ κελπάζι·
» 533 ἄσ. 40	μουκατᾶς ὄλου τοῦ Ὄρους·
» 7,000	χαρτζιλίκι τοῦ βασιλέως, τζέπι-χοουμαγιούν λεγόμενον·

Γρ. 1,501	60 πέντζαις.
» 2,500	τὸ ἀγαλίκι τοῦ ἀνθρώπου τοῦ μπουσταντζῆπαση
» 1,000	διὰ τροφήν του·
» 5,000	τὸ δέκατον ἐλαιῶν, ἀμπελώνων, φουντουκιῶν, κερασιῶν κτλ.
» 10,000	διάφορα χρεωστούμενων κεφαλαίων·
» 7,500	ποχτζᾶς τῶν χαρτζιῶν·

» 37,200 γρόσια σοῦμα και ἄσ. 100.

Τοῦτο καρπὸς τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου.

Ἦμουν μέγας Σπαθάρης εἰς Βουκουρέστι· ἔγραψα ἱκανὰ τῷ Σπαθάρη Γεωργίῳ δια τὴν τοῦ τόπου κατάστασιν, και ἔγραψε τὰ εἰκότα τῷ αὐθέντῃ· ἀλλ' ὁ Στάθης και ὁ Δημήτριος Ὄωτιου δὲν ἀφῆκον τὸν Στεφάν-βοδα νὰ ἐνεργῆσῃ τὰ γραφόμενα, και ἀπεκριθησεν καὐτοῖ τε και ὁ αὐθέντης τῷ Σπαθάρη Γεωργίῳ ἀναιροῦντες τὰ σαρ' ἐμοῦ γραφέντα.

Ἔτει σωτηρίῳ 1765.

Ἐλευθεροῦται τῆς ἐξορίας ὁ Ἰωαννίκιος διὰ τοῦ ἀνεψιοῦ του Γεωργίου Καρτζᾶ τοῦ Δραγομάνου. Ἐλθόντι βιάζει αὐτὸς τὸν Σαμουήλ νὰ δώσῃ τῷ Ἰωαννίκῳ τὰ δύο μοναστήρια εἰς τὴν Σάλην, τῆς Ποντοῦ και τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, και τὸ μοναστήρι τῆς νήσου Πρώτης μετὰ και τῆς ὀλοκλήρου νήσου, σταυροπήγια ὄντα πατριαρχικά. Ρούτοις οὐκ ἀκεσθεῖς ζητεῖ νὰ τοῦ δίδωνται ἐτήσιως και δύο χιλιάδες γρόσια· Ἀντιλέγει ὁ πατριάρχης μὲ συμβουλὰς προβάλλων τὸ πολὺ πρὸς τοῦ Ρωινού, τὸ ἀδύνατον ὅπου ἔχει εἰς τὸ νὰ πληρῶνῃ τὰ διάφορα Χριστιανῶν και μάλιστα ἀδυνάτων Χριστιανῶν, και τὸ ἀμύχανον ὅπου ἔχει εἰς τὸ νὰ ἐλεῆσῃ πτωχοὺς, χήρας, ὄρφανὰ και φυλακωμένους. Δὲν ὀμυλιζοῦσι τὴν ἐπιμονὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οἱ κοινωφελεῖς λόγοι αὐτοῦ· διὸ και μὴ στέργοντι τῷ Σαμουήλ μήτε δεχομένῳ κατὰ τινὰ τρόπον τὴν τοιαύτην ζημίαν ἐπιφέρει βίαν και προσταγὴν παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου, και διορίζονται τὰ ζητούμενα, και δίδονται και μέχρι τῆς σήμερον τὰ 2,000 γρόσια.

Ἐπειδὴ και τὰ ἄσπρα τὰ δια τὸν Κωνσταντῖνον Μαυροκορδάτον ἦσαν ἐλλιπῆ, εἰρκτῆ παραδίδωσιν ὁ ἡγεμὼν Στέφανος, κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου Σταυράκη, δια τὴν πληρωμὴν τῶν ἐναπολειφθέντων, ἄρχοντας μεγάλους Βλάχους 18 ἀδίκως και παραλόγως και τοὺς σιδηροδεσμῆ κατὰ τε τὸν τράχηλον και τοὺς πόδας τῆς τοῦ Ἰανουαρίου.

Ἀγοράζει ὁ Γεώργιος Δραγομάνος τῆς Πόρτας τὸν εἰς τὸν Παλατᾶν βιρανὲν και γκαβγκίρι τοῦ Σπαθάρη Νικολάου Ρωσσέτου, και ἀνεγείρει ἐκ βάρων οἶκον ξυλόκτιστον και πολυέξοδον, δανεισθεῖς δι' αὐτὸν πουγγεῖα εἴκοσι και παρὰ τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου Σταυράκη.

Ὅστις παρενοχλεῖ τὸν πατριάρχην Σαμουήλ και πάλιν δια νὰ κάμῃ Δρύ-

στρας ἐκείνον ὁποῦ συνοδικῶς δὲν εὐρέθη εὐλογον· καὶ ἐπαγαγῶν βίαν, γίνεται ὁ λόγος του δι' αὐτὸν ὅστις καὶ μέχρι τοῦδε ἔχει τὴν ἐπαρχίαν.

Εἶτα ἔχων διαφωνίαν τινὰ μὲ τινας Ἀρβανιτοχωρίτας ἐμήνυσε τῷ πατριάρχῃ νὰ τοὺς στείλῃ εἰς τὸ κάτεργον· προφανοῦς οὐσης τῆς ἀδικίας δὲν δίδει τὸ ἄρξι, καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶν ἐπαπειλεῖ τὰ ἔσχατα.

Θανόντος δὲ καὶ τοῦ Νικαίας παρενοχλεῖ καὶ διὰ τὴν προβίβασιν, προβάλλων ὃν αὐτὸς θέλει. Ἀποβάλλει τὸ ζήτημὰ του ὁ Σαμουήλ, ἀλλὰ φοβούμενος σκευωρίαν τινὰ κατ' αὐτοῦ διὰ τὸ ὀρμητικόν του, καὶ παρακινούμενος καὶ παρὰ τῶν Σούτζων δίδωσι κατ' αὐτοῦ λίβελλον τῷ ἀνακτι. Καλοῦνται εἰς τὴν Πόρταν, (ἀφοῦ ὁ πατριάρχης κατὰ τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου παρόντος εἶπε πολλὰ πρὸς ἔλεγχον τῷ κεαγιάπερ καὶ ἀναπολογήτου μείναντος) διὰ τὴν δύναμιν τοῦ Ἐπιτρόπου Μουσταφᾶ-πασσᾶ τοὺς εἰρηνοποιεῖ ὁ κεαγιάπερ. Ἄλλ' ὁ ἀναξ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ πατριάρχου λαβὼν αὐτὸν εἰς κακὴν ὑπόληψιν, ἤρξατο ἔκτοτε ἐξετάζειν τὰ κατ' αὐτόν.

Ὁ Ἐπίτροπος ὑπωπεύετο νὰ μὴ τὸν φονεύσῃ ὁ βασιλεὺς, ὡσὰν ὁποῦ ἐπὶ τῆς τότε ἐπιτροπικῆς του εἶχε φονεύσει δηλητηριῶ ὁ σουλτάν Ὁσμάνης τὸν ἀδελφόν του σουλτάν Μεχμέτην διὰ τοῦ τότε ἀρχιατροῦ Χαλεπλή, ὃν καὶ ἐφόνευσεν εὐθὺς βασιλεύσας, ὡς εἴρηται, ἔτει σωτηριῶ 1754· εἶχεν οὖν ὑποψίαν διὰ τὸν ἑαυτὸν του καὶ ἐζῆ βίον ἀβίωτον· ὡς Ἐπίτροπος γὰρ ἠδύνατο μὲ συμβουλάς νὰ ἐμποδίσῃ τότε τὸν θάνατον. Ὁ Σπαθάρης Γεώργιος κατανοῶν τὴν αἰτίαν καὶ τῆς λύπης καὶ τοῦ φόβου του, προέβαλεν αὐτῷ τὸ, «ἐπειδὴ καὶ εἰς τὴν Λεχίαν εἶναι σύγχησις, (μὲ τὸ νὰ μὴ θέλουν » οἱ Λέχοι νὰ δεχθοῦν εἰς ῥῆγα τὸν Πονιατόβσκη, ὃν τινὰ διώρισεν αὐτοῖς » ἡ βασιλις τῶν Μοσχόβων Αἰκατερίνη ἡ Β'), ἂν οἱ Λέχοι ζητήσουν βοήθειαν τῆς Πόρτας δι' αὐτὸ, παίρνωνας τὸ σαντζάκι καὶ κινῶνας κατὰ » τῶν Ρούσσων ἡσυχάζεις.» καὶ τὸν ὑπεσχέθη νὰ στείλῃ νὰ φέρῃ ἔγγραφον τῶν Λέχων ζητούντων τὴν βοήθειαν τῆς Πόρτας διὰ νὰ μὴν τοὺς γένη ῥῆξ ὁ Πονιατόβσκη. Γράφει λοιπὸν τῷ Στεφάνῳ βοεβόδα καὶ στέλλει τὸν ἱατρὸν Σαοῦλ διὰ νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν Λέχων τὸ προβληθὲν ἔγγραφον. Διέτριψεν ἐκεῖ ὁ Σαοῦλ μῆνας ἕξ διὰ νὰ λάβῃ τὸ ἔγγραφον· ὅθεν ἐγνώσθη τὸ πρᾶγμα εἰς πολλοὺς, οὓς τινας μετεχειρίζετο ὄργανα διὰ τὴν τελείωσιν τοῦ ἔγγραφου, καὶ τέλος οὐδὲν διαπραξάμενος ἔφερε μόνον ἓν γράμμα τοῦ ἐπισκόπου τῆς Κρακοβίας, κάκεινο οὐδὲν χρήσιμον περιέχον. Ἔβλεγεν ὁ Σπαθάρης Γεώργιος τῷ σουλτάν Μουσταφᾶ πῶς δὲν ἔχει ποσῶς οὔτε τὸ θάρρος οὔτε τὴν οἰκειότητα τοῦ Ἐπιτρόπου· ἀφοῦ ἔμαθεν οὖν τὸ κίνημα αὐτὸ τὸ εἰς τὴν Λεχίαν τὸν ὠργίσθη τὸ σύνολον, καὶ ἐπρόσταζε τὸν χειρουργὸν τῆς βασιλικῆς αὐλῆς Κωνσταντίνον πιστόν του καὶ κομιζόντα τῷ ἀνακτι πάντοτε τὰ ἔγγραφα τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου, τὰ τε περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς Βλαχίας καὶ ἄλλα περὶ διαφόρων ἄλλων ὑποθέσεων καὶ εἰδήσεων τῆς Εὐρώπης, νὰ μὴ φέρῃ πλέον ἔγγραφόν του, καὶ νὰ τὸν εἰπῇ νὰ τὰ στέλλῃ εἰς τὴν Πόρταν.

Θνήσκει ἐν τούτοις καὶ ὁ καχβετζήπασης τοῦ ἀνακτος Ναξῆς ὁ καὶ εἰς ἄκρον ὑπερασπιστῆς τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου.

Ἦλθε καὶ ὁ Μολδοβαντζῆς ἡγεμῶν εἰς τὸ Βιδίνι, ἐχθρὸς του παλαιὸς διὰ τὸν ῥηθέντα κασαμπιέ· κακολογοῦντας ἄλλως καὶ τοὺς Βιδινλῆδες κατὰ τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου τοὺς ἀφίνει καὶ πέμπουν εἰς τὴν Πόλιν ὅπερ ἤθελον ἐνυπόγραφον ἔγγραφόν τους, ἐν ᾧ ἔγραφον καὶ τὸ ὅτι βεβαρημένοι οἱ ὑποχείριοι τῆς Βλαχίας ἀπὸ τὰ πολλὰ δασύματα ἔφυγον εἰς τὴν Οὐγγρίαν 70 χιλ. φαμελίου· τῇ ἀλήθειᾳ εἶχον φύγει, ὅχι τόσαι ὅμως· κατέγραφον δὲ αὐτοὶ καὶ τὰ δασύματα.

Καθαίρει οὖν πρῶτον κατὰ μῆνα Μάιον τὸν Ἐπίτροπον Μουσταφᾶ-πασσᾶν, καὶ ἐξορίσας εἰς τὴν Μιτυλήνην φονεύει, καὶ κάμνει Ἐπίτροπον, κατὰ μῆνα Μάιον, τὸν Μουσοῦνογλου Μεχμέτ-πασσᾶν· ἦν δὲ καὶ τὸς ἐχθρὸς τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου διὰ τὸν Σκαναβῆν, ὡς ἀνὴρ τῆς Ζεϊνέπ-σουλτανῆς.

Ἄνταμῶσας ὁ πατριάρχης Σαμουήλ μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς τὸν Ἐπίτροπον ἤκουσε τὸ, «Διατί κάθηνται τόσοι πολλοὶ ἀρχιερεῖς εἰς τὴν Πόλιν; ποῖα εἶναι ἐδῶ ἡ ἐπιστασία τους καὶ δὲν πηγαίνουν εἰς τὰς ἐπαρχίας των νὰ ἐπισκέπτωνται τὸν ῥαγιαῖν καὶ νὰ ἐνεργοῦν τὴν θρησκείαν τους;» Ὁ πατριάρχης ἀπεκρίθη ὅτι ἀναγκαῖοι διὰ τὰ χρέη τοῦ Κοινοῦ, καὶ διὰ τὴν ἐνέργειαν, ἦτοι ἰ τ ζ ρ ἂ ν τῆς πίστεώς μας· ἀλλ' ἤκουσε τὸ, «ἀδὶ αὐτὸ φθάνουν » μαζῇ μὲ ἐσένα πέντε ἢ ἕξ, καὶ ὅχι τόσοι πολλοί.» Δὲν εἶχεν εἰς ὑπόληψιν καλὴν ὁ Μουσοῦνογλου τοὺς ἀρχιερεῖς ἐξ αἰτίας τοῦ ἐν τῷ Γρασίῳ ἐπισκόπου τιτουλαρίου τοῦπίκλιν Ζεύκη, ὅστις ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν ὄντα εἰς τὸ Χοτίνι, πρὸς δὲ καὶ τοῦ Δρύστρας Βροθολομαίου καὶ τοῦ Φιλιππουπόλεως Αὐξεντίου. Ἀκούσαντες τὰ τοῦ Ἐπιτρόπου ὅτε Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης καὶ ὁ Νικόλαος Σουτζος καπικεχαγιαδες, χαριζόμενοι, ὁ μὲν τῷ Νικομηδείᾳ Νικηφόρῳ, ὁ δὲ Σουτζος τῷ Κυζίκου Γερασίμῳ συγγενεῖ του καὶ τῷ Προέσσης Μελετίῳ, διέσπειραν τοῖς προὔχουσι γνωστοῖς των τὸ ὅτι ἀναγκαῖα εἰς τὴν Πόλιν ἡ χρονοτριβὴ τῶν ἀρχιερέων διὰ τὰς ὑποθέσεις καὶ ἀνάγκας τοῦ Κοινοῦ. Ἐβόθασαν οἱ λόγοι εἰς τὰ ὄτα τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ ἀπέστη τοῦ σκοποῦ του· ἀλλὰ μεθ' ἡμέρας τινὰς δοθέντος λιβελλοῦ τῷ Ἐπιτρόπῳ πρὸς ἔπαινον τοῦ Κυρίλλου διὰ τὴν καλὴν του διοίκησιν, καθ' ἣν ἔστειλε καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς εἰς τὰς ἐπαρχίας των, ἵνα μὴ ἐνοούμενοι μὲ τοὺς ἀρχοντας τοῦ Φαναρίου ζητοῦν νὰ κάμουν μητροπολίτας, ὅταν τύχῃ, τοὺς οἰκιακοὺς αὐτῶν καὶ διδασκάλους, ὅ τε βασιλεὺς καὶ ὁ Μουσοῦνογλου περιεργεῖα φερόμενοι ἠθέλησαν νὰ ἰδοῦν τὰ ἴσα τῶν ἐπὶ Κυρίλλου ἐκδοθέντων ὀρισμῶν διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀρχιερέων εἰς τὰς ἐπαρχίας των, ὅπερ ἀναγνόντες πρόφασιν ἐζήτουν τοῦ λοιποῦ νὰ τοὺς στείλουν εἰς τὰς ἐπαρχίας των.

Ὡς τόσον οἱ φυλακωμένοι αὐτοὶ εἰς Βουκουρέστι 18 ἀρχοντες εἶχον καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους· τινὲς οὖν αὐτῶν ἔχοντες φίλους καὶ γνωρίμους Τούρκους, οἱ μὲν εἰς τὸ Βιδίνι, οἱ δὲ εἰς τὸ Κούλε, Νικόπολιν καὶ τὰ ἕξῃς, κατελάλουν κατὰ τῆς διοικήσεως καὶ κατὰ τῆς πολλῆς δασμολογίας τοῦ Στεφάνου βοεβόδα, καὶ ἅπαντες οἱ κατοικηταὶ Τοῦρκοι εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Δουνάβεως τὰς καταντικρὺ τῆς Βλαχίας κατηγόρουν τὴν ἡγεμονίαν ταύτην, ἀλλὰ μᾶλλον οἱ Βιδινλῆδες ἔπεμπον συχνὰ ἔγγραφα εἰς τὸν γιαννιτζᾶρ-ἀ-

γασην και με την καταγραφην της δασμολογίας, ην ειχον παρα των ρηθέντων Βλάχων αρχόντων. Δωροδοκούμενος παρα του Σπαθάρη Γεωργίου ο αγῆς των γιαννιτζάρων τα εκρυπτεν· ἀλλ' ο βασιλεύς, ως περιεργότατος, τουτο μαθὼν καθαίρει τὸν γιαννιτζάρ-ἀγασήν.

Γίνεται ἀποστασία εἰς τὸ Βουκουρέστι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς δασμολογίας. Πέμπει ὁ Στεφάν-βοδας τὸν τουρνατζήπασην νὰ σκορπίσῃ τὸν ὄχλον ἀπὸ τὴν μητρόπολιν, ἐνθα συναχθέντες ἐτραβοῦσαν τὰς καμπάνας· σκορπίζονται, ἀλλ' ὁ τουρνατζήπασης λαβὼν τέσσαρας αὐτῶν τοὺς φέρει εἰς τὴν κούρτην καὶ φονεύονται.

Πέμπει εἰς τὸ Βιδίσι ὁ Στεφάν-βοδας τὸν Στάθη Ζαγοραῖον μὲ μετρητὰ καὶ πεσχέσια ἀξιόλογα διὰ νὰ οικειοποιηθῇ τὸν Μολδοβαν-ζήν, ὄντινα ἀνταμώνει ὁ Στάθης νύκτωρ διαπλεύσας τὸν Δούναβιν· καὶ παίρνει μὲν αὐτὸς τὰ σταλέντα ἀλλὰ τὸν λέγει· «Ἐβγα εἰς τοὺς καχβεχανέδες καὶ ἄκουσε τὸ τί λαλοῦν κατὰ τοῦ αὐθέντου καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Σταυράκη ἢ Γεωργίου· δὲν ἤμπορῶ νὰ βοηθήσω»· (τοῦτο δὲ εἶπεν ὅτι καὶ τὸς σύμφρων ἦν μὲ τοὺς Βιδινλήδες, καὶ τὸ ἐγγράφον εἶχε πλέον σταλθεῖ εἰς τὴν Πόλιν, τὸ ὁποῖον ὁ νέος γιαννιτζάρ ἀγασῆς εἶχε δεῖξει τῷ ἀνακτι).

Κατανοήσας οὖν ὁ ταλαίπωρος Σπαθάρης Γεώργιος ὅτι κακῶς ἔχουσι τὰ κατ' αὐτὸν, οἰκοῦρει προφασίζόμενος τὴν πανώλην. Διορίζει καπικεχαγιάν τὸν Ποστέλνικον Ρωστάκη Μουρούζην, γράφει τῷ Στεφάν-βοδα νὰ συμβουλευέται τὸν Σπαθάρην Ὑψηλάντην, νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς φυλακωμένους, νὰ τοὺς διορίσῃ εἰς ὄφφικια, νὰ τοὺς δίδῃ λουφέδες καὶ νὰ καταβιβάσῃ τὸ μνηστικὸν σφῆρτον ἀπὸ τὰ 110 πουργεῖα εἰς 80. Ἐγιναν αὐτὰ ὅλα, ἀλλ' οὐδὲν ὄφελος· ἡ πυρκαϊὰ εἶχεν ἀνάψει ἀπὸ τὸ ἐγγράφον τῶν Βιδινλήδων.

Ἡ βασιλεὺς Αἰκατερίνη ἡ Β' ἔδωκε πέρασ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ Πέτρου, ὁποῦ ἐκεῖνος ἀρχῆσεν μὲν ἀλλὰ δὲν τὸν ἐτελείωσε· τοὺς γὰρ πρὸ τοῦ Πέτρου δεκατρεῖς χιλιάδας μοναχῶν καὶ καλογέρων σφαλισμένους εἰς τὰ μοναστήρια καὶ πάντῃ ἀνωφελεῖς εἰς τὴν βασιλείαν τοὺς ὀλιγόστευσε, βιάζωντάς τοὺς νὰ γίνουσι ὀφελίμοι εἰς τὸν τόπον ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ἦσαν ἐπιβλαβεῖς· τοὺς ἐστέρησε τὰς ἐπτακοσίας εἴκοσι χιλιάδας σκλάβους ὅπου εἶχον, καὶ ὅσοι ἔμειναν μοναχοὶ καὶ καλογεραῖοι τοὺς διώρισε ζωοτροφίαν ἀπὸ τὸ βασιλικὸν θησαυροφυλάκιον.

Φονεύει νύκτωρ ὁ ἀναξ τὸν τρισάθλιον Γεώργιον Σπαθάρην καὶ ἀνασκολοπίζει ὑπὸ τῷ οἴκῳ του τῷ ἐν τῷ Μεγάλῳ Ρεύματι, δημεύει τὴν περιουσίαν του συμποσομένην εἰς πουργεῖα χιλιάδας τρεῖς, κρημνίζει τὸ σπίτι του, καὶ μαζιλεύει τὸν Στέφανον Ρακοβίτζαν. Δίδωσι τὴν ἡγεμονίαν τῆς Βλαχίας, Αὐγούστου τῆς 16', τῷ Σκάρλάτῳ Γκίκα υἱῷ τοῦ αὐθέντου Γρηγορίου Γκίκα, τανῦν τὸ δεύτερον Βλαχίας ἡγεμονεύσαντι. Ἐμεινε δὲ καὶ ἄταφος ὁ Σπαθάρης Γεώργιος ῥιφθέντος τοῦ λειψάνου εἰς τὴν θάλασσαν. Ἦλεως γένοιτο αὐτῷ ὁ θεός.

Μὴ εὐχαριστήεις, κατὰ τὴν συμβουλὴν τῶν ἀρχόντων Βλάχων, ὁ Σπαθάρης Γεώργιος νὰ παίρῃ ἀπὸ τὴν Βλαχίαν τὸν χρόνον 5,000 πουργεῖα, ἀλλὰ θελήσας, κατὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ Στάθη Ζαγοραῖου καὶ τοῦ Δη-

μητρίου υἱοῦ τοῦ τζελέπη Φωτίου νὰ παίρῃ 5,500, ἠκολούθησε μετὰ παρέλευσιν μηνῶν δέκα ἐννέα καὶ ἡ ἐξωσις ἀπὸ τὴν ἡγεμονίαν καὶ ὁ φόνος του καὶ ἡ δήμευσις ὅλων τῶν πραγμάτων του.

Μεταφράζων τὰ ἐγγράφα τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας Γεώργιος Καρατζᾶς συνέχεται λοιμῶ· κὰν τῷ ψυχρῶργεῖν αὐτὸν προχειρίζεται ὁ πατριάρχης Σαμουήλ εἰς λογοθέτην μεγάλον τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τὸν Νικόλαον Σουτζον, τὸν μετὰ μικρὸν λίαν ἀχάριστον φανέντα πρὸς τὸν εὐεργέτην Σαμουήλ. Θνήσκει ὁ Γεώργιος αὐτὸς νέος τὴν ἡλικίαν, καὶ ἀκολουθεῖ τὴν μετάφρασιν τῶν ἐγγράφων αὐτῶν ἐν τοῖς ἀνακτόροις ὁ αὐτὸς Νικόλαος Σουτζος.

Ὁ θανὼν Γεώργιος Καρατζᾶς μὲ τὴν ἐθιμὸν του πολιτικὴν εἶχε προχωρήσει παρα τῷ ἀνακτι καὶ ἀποκτήσει τὴν εὐνοίαν του. Ὅθεν ὁ ἀναξ μαθὼν πρὸ τοῦ θανάτου του ὅτι χρεωστεῖ πολλὰ εἶπε τῷ Μουσταφᾶ-πεη τῷ καὶ τιραχτζῆ του ὅτι ἂν ἀποθάνῃ ὁ Δραγομάνος πρέπει νὰ γένη μία κυβέρνησις εἰς τὰ τέκνα του διὰ νὰ ἐλευθερωθοῦν τοῦ χρέους, καὶ ἡ ὁ πατὴρ του νὰ γένη Δραγομάνος, ἡ ὁ θεῖός του νὰ γένη πατριάρχης διὰ νὰ τὸ πληρώσουν· «Μὲ φαίνεται νὰ περᾶ καλῶς αὐτὸς ὁ πατριάρχης, διότι κἀνενα ἢ σιζιλτί του δὲν ἐφάνη ἕως τώρα· μὲ ὅλον τοῦτο ἐξέτασε τὴν διαγωγὴν του, καὶ μάθε προσέτι ποῖος εἶναι εἰς τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων ἀξιος ἢ διὰ δραγομανίαν». Διώρισε ὁ τιραχτζῆς εἰς αὐτὴν τὴν ἐξέτασιν τὸν ἰατρὸν του Κερκυραῖον Φόσταν τοῦνομα, ὅστις ἐρωτᾷ τὸν Νικόλαον Σουτζον περὶ τοῦ πρακτέου προσθεῖς καὶ τὴν προσταγὴν. Ὁ Σουτζος παρόντος καὶ τοῦ Κυζίκου καὶ ἄλλων ἀπεκρίθη ὅτι ὁ ῥαγιᾶς εἶναι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν πατριάρχην· ἐρωτήσαντι δὲ καὶ διὰ τοὺς ἀξίους εἰς δραγομανίαν ἐν τῷ Γένει ὁ Σουτζος μὴ δυνάμενος ἀποκριθῆναι αὐτῷ περὶ ἑαυτοῦ εἶπε τὸ ὅτι, ἀπερὶ τούτου πρέπει νὰ ἐρωτηθοῦν οἱ πατριαρχικοὶ ἄνθρωποι ὅπου βαπτίζοντες ἡξέουρον ἐκάστου τὸ γένος· καὶ λοιπὸν νύκτωρ αὐτὸ δὲν γίνεται, ναῦριον θέλει γένει καὶ ἐλθῆ νὰ τὸ πάρῃς. Τὸ πουργὸν ἔμαθεν ὁ βασιλεὺς τὰ περὶ τοῦ πατριάρχου, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ δίδει ὁ Σουτζος τῷ Φόστα ἐγγράφον ὡς ἀπὸ ἄλλου μέρους. Καὶ τὸν μὲν Ποστέλνικον Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην διηγείται καταγόμενον ἀπὸ γουναράδες, τὸν δὲ Σπαθάρην Ἰάκωβον Ῥίζον δούλον τοῦ μητροπολίτου Χαλκηδόνος· ἑαυτὸν δὲ Ἰσκερλέ τογλου ἦτοι Μαυροκορδάτον, ἐκ μέρους τῆς ἀπὸ μητρὸς μάμμης του Ἐλένης, θυγατρὸς οὔσης τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ Ἐξ ἀπορόητων, ἀποσιωπῶν τὸ ὅτι ὁ ἀπὸ πατρὸς πάππος του Διαμαντάκης ἦν μὲ ἐργαστήριον μέσα εἰς τὸ Διπλοφάναρον, υἱὸς χωρικοῦ τινος πωλοῦντος γάλα καὶ εἰς τὰ τούρκικα σπίτια τῶν προϋχόντων, καὶ διὰ τοῦτο σοῦ τζῆ λεγομένου, ἦν τινα λέξιν ὁ υἱὸς τοῦ Διαμαντάκη Κωνσταντίνος ὁ Δράκος ὁ καὶ πατὴρ τοῦ Νικολάου αὐτοῦ Σουτζου μετέβαλεν εἰς τὸ Σοῦτζος ποιήσας αὐτὸ ὄνομα γενεᾶς. Ἐν δὲ τῷ ἀναγινώσκειν τὸν ἀνακτα τὸ ἐγγράφον αὐτὸ ἐλθούσης εἰδήσεως διὰ τὸν θάνατον τοῦ Γεωργίου Καρατζᾶ ἐπρόσταξεν εὐθὺς νὰ γένη Δραγομάνος ὁ πατὴρ του. Ὅθεν ἔμεινε ὁ πατριάρχης Σαμουήλ ἀκλόνη-

τος. Ἡλιζεν οὖν ὁ Φέστας πληρωμὴν τινα περὶ τούτου παρὰ τοῦ Σαμουὴλ, καὶ μὴ δόντος εἰδήσιν τινα περὶ τῶν λόγων τούτων τοῦ Νικολάου Σούτζου τῷ πατριάρχῃ Σαμουὴλ ἔμεινεν ὁ Φέστας ἀπλήρωτος, καὶ ἀγανακτῶν διηγείται τῷ Ἰωαννικίῳ τὰ μυστικά· ὅστις λαβὼν ἐκ τούτου ἐνδόσιμον παρεκίνησεν εἰς τὸ ἐξῆς πολλοὺς κακεντρεχεῖς, καὶ μάλιστα τὸν κερσετετζὴν Μπαλῆν, νὰ δίδουν ψευδῆ ἔγγραφα κατὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ ἐκ μέρους τοῦ βαγιά, γράφοντες πῶς δὲν εἶναι εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὸν πατριάρχην τους, καὶ ἐδόθησαν ὑπὲρ τὰ εἴκοσι ἐν διαφόροις καιροῖς.

Σκοπεῖται ὁ πατριάρχης Σαμουὴλ νὰ καταργήσῃ τὰ ἐμβατοικία ἀπὸ τὰς ἐκκλησίας διὰ ἐλάφρωσιν τῶν τε ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐμβατοικιαζόντων, καὶ διανοεῖται νὰ εὕρῃ ἀλλαγθὲν ποθὲν πόρον διὰ νὰ πληρῶνται τῷ Κοινῷ χωρὶς ζημιᾶν του· δυσκόλου οὖν ὄντος τοῦ πράγματος δὲν ἐπρόφθασε νὰ τὸν εὕρῃ. Ἄν δὲν ἐμάνθιλευτο, κακῆ τύχῃ, παρὰ καιρὸν ἀπὸ συκοφαντίας κακεντρεχῶν ἀνδρῶν τινῶν τοῦ Γένους βεβαιότατα ἤθελε τὸ κατορθώσει, μὲ τὸ νὰ τὸ ὑπεσχέθῃ παρρησία τοῖς ἐμβατοικιάζουσιν ἱερεῦσι τε καὶ ἱερομονάχοις.

Διὰ προσταγῆς ἀθροίζει ὁ πατριάρχης Σαμουὴλ τὰ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς δανεισθέντα ἄσπρα τοῦ φονευθέντος Γεωργίου καὶ τὰ πληρῶνει· καὶ πάλιν διὰ προσταγῆς ἀφορίζει ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ διὰ νὰ μαρτυρήσουν ἂν εἶναι κεκρυμμένα καὶ ἄλλα τινὰ πλείω τῶν εὐρεθέντων.

Οἱ διορισθέντες εἰς Βουκουρέστι καὶ μακάμηδες φυλακῶνουν εὐθύς τὸν Στάθην καὶ τὸν Δημήτριον τοῦ Φωτίου, εἶτα νύκτωρ, διὰ νὰ μὴ τοὺς δεῖσῃ ἢ καὶ φονεύσῃ τὸ κοινὸν πλῆθος, μὲ ἓνα ἀμάξι τοὺς στέλλουν εἰς τὴν Πόλιν· τοὺς σηκῶνουν εἰς τὸν φοῦρνον τοῦ ποσταντζήπαση εὐθύς ἐλθόντας καὶ τοὺς ἐξετάζουν διὰ τὰ ὅσα ἄσπρα ἐπάρθησαν ἀπὸ Βλαχίας ἐπὶ τοῦ Στεφάν-βοδα· κάμνει τὴν ἐξέτασιν ὁ ζαρπχανέ-ἐμινῆς Ἰσμαήλ-πεης· ἐδογάνει καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Στάθῃ Γεώργιος καὶ μαρτυρεῖ καὶ αὐτὸς τὰ γνωστά του. Τὸν Στεφάν-βοδα φθάσαντα εἰς τὴν Ἀδριανου ἐξορίζουσιν εἰς τὴν Μιτυλήνην, ἀφοῦ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ὁ σὺν αὐτῷ ἀγᾶς τὰ ὅσα εἶχε, δεκαπέντε πουργεῖα· καὶ ἀφοῦ αὐθέντευσεν μῆνας δεκαεννέα εἶχε μόνον αὐτὰ τὰ 15. Τὸν ἐδίδεν ὁ Στάθης μνησιῶν πουργεῖα 10 διὰ νὰ ἐξοδιάζῃ εἰς τροφήν καὶ ρούχα ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν τέκνων του καὶ διὰ τζέπ-χαρτζιλίκι του.

Δίδει ὁ κερσετετζὴς Μπαλῆς, οἰκειότατος τῷ Ἰωαννικίῳ, λίβελλον κατὰ τοῦ Σαμουὴλ, καὶ ζητεῖ ψευδῶς ἄπερ ἐξωδίασεν ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ Ἰωαννικίου διὰ τὸ Κοινόν. Ἀπελθὼν οὖν μόνος ὁ Σαμουὴλ εἰς τὸν καζασκέρην κρίνεται, καὶ διώκεται ὁ Μπαλῆς ὡς σιρέτης.

Δίδεται πάλιν λίβελλος κατὰ τοῦ πατριάρχου ἐκ μέρους τοῦ βαγιά τῷ ἄνακτι. Διορίζει τὴν κρίσιν εἰς τὸν Ρούμελη-καζασκερή. Κατήγορος καὶ τοῦ λίβελλου δοτήρου φαίνεται τις· συντρέχουσιν ἀρχιερεῖς καὶ προεστῶτες τῶν ἐκκλησιῶν καὶ γέροντες τῶν ρουφετιῶν καὶ μαρτυροῦσιν ὅλοι τὸ καλὸν τοῦ πατριάρχου. Ἐρωτήθησαν ποῖοι οἱ διδόντες τὸν λίβελλον, ἀπεκρίθησαν τὸ, ὅμοιοι τῷ Μπαλῆ οἰκειοτάτῳ τοῦ Ἰωαννικίου. Γίνεται ἰλάμι κατ' αὐτοῦ, ἀποφασίζεται ἡ ἐξορία του, καὶ λυτροῦται τῆς ἐξορίας παρὰ τοῦ κεαγιάπεη.

Κρίνονται εἰς τὸν αὐτὸν καζασκέρην οἱ παπισταὶ Χίοι μὲ τοὺς ὀρθόδοξους Χίους καὶ νικῶσιν οἱ ὀρθόδοξοι.

Δίδει ὁ πατριάρχης Σαμουὴλ ἐννέα μηνῶν λογαριασμὸν τῆς πατριαρχείας του, καὶ εὐρέθη νὰ ἐξέπεσε μὲ νάκτι χρέος κεφαλαίων γρόσια 25,485, καὶ μὲ σούλφι κεφάλαιον 9,192, τὰ πάντα 35,177 γρόσια.

Δίδει καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς λογαριασμὸν ἄλλων ἐννέα μηνῶν τῆς πατριαρχείας του, καὶ εὐρέθη νὰ ἐξέπεσε μὲ νάκτι χρέος κεφάλαιον 31,459, καὶ νὰ ἐξέπεσε μὲ σούλφι κεφάλαιον 3,585, τὰ πάντα 35,044 γρόσια.

Ὦντας πασίδηλον παρὰ τῶν δοθέντων λογαριασμῶν τῶν σχεδὸν δύο χρόνων τῆς πατριαρχείας τοῦ Κύρ Σαμουὴλ πῶς νὰ ἐπληρώθη χρέος Τούρκων τε καὶ Χριστιανῶν κεφ. πουργεῖα 371 καὶ γρόσια 363, ἔγινε μαγζάρι μαρτυροῦν τὰ τοιαῦτα μὲ τὰς ὑπογραφὰς τε καὶ βούλλας τῶν τε ἀρχιερέων καὶ τῶν λαϊκῶν, πρὸς κατάργησιν τῶν φλυαριῶν τῶν ἀντιλεγόντων καὶ καταισχύνην καὶ ἀναίρεσιν τῆς ψευδολογίας των, καὶ ἐστάλη εἰς τὴν Πόρταν. Ἄλλ' οὐκ ἔμελλον αὐτοῖς τὰ τοιαῦτα, καὶ οὐδ' ἀφίσταντο τῆς κακίας καὶ τῶν κατὰ τοῦ Σαμουὴλ σκευωριῶν καὶ ἀνουσιουργημάτων τους.

Ἔτει σωτηρίῳ 1766.

Ἐλευθεροῦται τῆς κατὰ τὴν Μιτυλήνην ἐξορίας ὁ αὐθέντης Στέφανος Ρακοβιτζας πληρώσας εἰς τὸν χαζνὲν τοῦ Ἐπιτρόπου Μουσουνογλου πουργεῖα 15 δανεισθέντα αὐτῷ παρὰ τινῶν φίλων.

Ὁκτὼ λίβελλοι κατὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ δίδονται, ἐν οἷς ἔγραφον ὅτι ἐκλεψε πολλὰ, καὶ ὅτι ἔχει γυναῖκας εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ ἄλλα προφανῆ ψεύδη· ὅλα αὐτὰ δίδονται ἐκ μέρους τοῦ βαγιά ψευδῶς, ἀπὸ παρακίνησιν τῶν ἐχθρῶν του εἰς ἓνα ἢ δύο κακοὺς, οἱ ὅποιοι ἀφοῦ τὰ ἐδίδον δὲν ἐφαίνοντο πλέον. Ὁ βασιλεὺς βλέπων λίβελλοὺς ἀπλῶς χωρὶς νὰ παριστῶνται οἱ κατήγοροι δὲν ἐδίδε πίστιν, καὶ ἀφοῦ ἔστειλε τὸν πρῶτον εἰς τὸν καζασκέρην Ὁσμάν-μουλλά προστάξας νὰ ἐξετασθῇ ἀκριβῶς, τὰ λοιπὰ τὰ ἔπεμπεν ἀπλῶς εἰς τὴν Πόρταν χωρὶς νὰ μηνύσῃ τι, βεβαιωθεὶς αὐτὸς τε καὶ ὁ Ἐπίτροπος τὸ ὅτι εἶναι συκοφαντία ἀναίσχυντος.

Οἱ Ζαγοριανοὶ Στάθης καὶ Γεώργιος αὐτάδελφοι ἐξετασθέντες παρὰ τοῦ ρηθέντος Ἰσμαήλ-πεη ἐξισάσθησαν καὶ ἠλευθερώθησαν τῇ ἀδρᾷ δωροδοκία πρὸς τὸν πένην καὶ μετρία τιμὴ πρὸς τὸν Νικόλαον Σούτζον, καὶ κατεγίνετο ὁ Στάθης εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ Νικολάου Σούτζου ὄντας γραμματικὸς του.

Οἱ χρεωφειλέται οἱ ἀπὸ δωροδοκιῶν ἔχοντες λαβεῖν ψευδῶς καὶ ἀδίκως παρὰ τῶν ἀρχιεπισκόπων Πεκίου καὶ Ἀχριδῶν δίδουσι λίβελλον περὶ τῶν δανείων αὐτῶν προσκλαιόμενοι. Κρίνονται ὑπὸ τοῦ Μουσουνογλου, καὶ ἀποφασίζεται ὅτι τὰ χρέη τὰ δι' ἰδίων ὁμολογιῶν τῶν κατὰ καιροὺς ἀρχιεπισκόπων Πεκίου καὶ Ἀχριδῶν νὰ μὴ ζητοῦνται. Μετὰ ἕξ μῆνας ἔδωκαν λίβελλον οἱ αὐτοὶ τῷ ἄνακτι συκοφαντοῦντες τὸ ὅτι κατατρώγει ὁ πατριάρχης Σαμουὴλ τὸ εἰσόδημα τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων· ἔγινε προσταγὴ νὰ ἐξετασθῇ τὸ πρᾶγμα.

Ὁ Ἀθηναίων Βαρθολομαῖος ἦλθε κρυφίως εἰς τὴν Πόλιν ἐλπίζων διὰ τοῦ Μουσουνογλου πατριαρχεῦσαι, καὶ διατρίψας μῆνας δύο, Μάϊον καὶ Ἰούνιον, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ἄπρακτος.

Ὁ ἀναξ εἰς τὸ Μπρεσίκτασι διατρίβων ἐβλεπε καθ' ἡμέραν τοὺς ἀρχιερεῖς ὁποῦ ἀναβαινοκατέβαιναν μετρίων τζιφτῶν καίκι, οἱ δὲ καὶ μετ' ἄλλων ἀπὸ τὴν Πόλιν εἰς τὸ Κατάστενον, καὶ ἡρώτα ποῖαι εἶναι εἰ ὑποθέσεις αὐτῶν εἰς τὴν Πόλιν ὁποῦ ἀναβοκαταβοῖνον καθ' ἡμέραν ἤξευρε καὶ τὰ παρὰ τὰ σπίτια ὁποῦ ἔκτισαν ὁ μὲν Νικομηθεὺς Νικηφόρος εἰς τὰ Θεραπεῖα, ὁ Χαλκηδόνος εἰς τὸ Φανάρι καὶ ὁ Κυζίκου εἰς τὸν Πελαστῶν, καὶ μαθὼν ὅτι τὸ πλαγιὸν σπίτι νὰ εἶναι μιᾶς χήρας εἶπε τὸ, εἴ χήρα μετ' ἄλλων μητροπολίτην ἦλθαν εἰς ἓν μέρος. Ἡρώτα οὖν τὸν Ἐπίτροπον ποῖαι εἶναι αἱ ὑποθέσεις τῶν ἀρχιερέων εἰς τὴν Πόλιν ὁ δὲ ἔλεγεν ὅτι, πρέπει νὰ πηγαίνουν εἰς τὰς ἐπαρχίας των, ἀμὴ δὲν ἐνάγει τινὰς ὁποῦ νὰ τὸ κινήσω, καὶ τινες τῶν Ῥωμαίων διὰ κέρδος τοὺς λέγουσι ὅτι χρήσιμος διὰ τὸ πατριερχεῖον ἡ ἐνδημία τους. Ὡς τόσον ὁ ἀναξ ἀπὸ παραμικρὰν αἰτίαν τοῦ μείζονος κλημνίζει εἰς τὰ Θεραπεῖα τὸ νοκτιστον σπίτι τοῦ Νικομηθεὺς Νικηφόρου καὶ ὁ Ἐπίτροπος ἔχων κακὴν ὑπόληψιν μάλιστα διὰ τὰ ἴσα τῶν ὁρισμῶν τῶν ἐπὶ Κυρίλλου ὁποῦ εἶδεν, ἐζήτει πρόφασιν καὶ ἐκαιροφυλάκτει διὰ νὰ τοὺς στείλῃ εἰς τὰς ἐπαρχίας των.

Παραίτεται τὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας ὁ Κύρ Ματθαῖος τῷ ῥηθέντι διακόνῳ Κυπριανῷ.

Οὔσης διαφωνίας εἰς τὴν Λεχίαν μεταξὺ τῶν καλθινιστῶν, λουθηρανῶν, τε καὶ ὀρθοδόξων ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους, καὶ μεταξὺ τῶν παπιστῶν ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, ἀδικούντων τοὺς προῤῥηθέντας καὶ κωλύοντων τὰ αὐτοῖς ἔθιμα καὶ συνήθη ὀφρῖκια καὶ ἐπιστασίας, προσκαλοῦνται οἱ ἀδικούμενοι τὴν βοήθειαν τῶν Μοσχόβων, οἵτινες ζητοῦν ἔδειαν παρὰ τῆς Πόρτας, ὡς γείτονος τῆς Λεχίας, νὰ εἰσέλθουν μετ' ἑαυτῶν εἰς τὴν Λεχίαν πρὸς βοήθειαν τῶν ἀδικουμένων, κατὰ τὰς παλαιὰς των συμφωνίας καὶ ὑποσχέσεις τὰς γενομένας ἐν τῇ συνελούσει τῇ κατὰ τὴν πόλιν τῆς Λεχίας Ὀλίβα. Ἐκβάλλει φετῶν περὶ τούτου ὁ Ὁμπρέσκοβ πρέσβυς τῆς Ῥουσίας, τὸ κάμνει χοτζέτι, καὶ δίδεται ἄδεια τῆς Πόρτας νὰ εἰσέλθουν μετ' ἑαυτῶν εἰς τὴν Λεχίαν πρὸς βοήθειαν τῶν ἀδικουμένων. Εἰσῆλθον, διετάχθησαν τὰ πράγματα καὶ διωρθώθησαν, ἀλλ' ὁ πάπας τῆς Ῥώμης Κλήμης ὁ ΙΓ', μὴ δεχθεὶς τὴν διόρθωσιν αὐτὴν καὶ τὰ προνόμια τῶν τριῶν ἀδικουμένων ἐθνῶν, γίνονται φατρία καὶ στρατολογία ἐμφυλίου ἐπαπειλοῦσαι πολέμου. Ὅθεν ἐβιάσθη καὶ ἄκουσα ἡ βασίλις τῆς Ῥουσίας Δικατερίνη ἡ Β' νὰ πέμψῃ εἰς τὴν Λεχίαν 30 χιλιάδας στρατοῦ διὰ νὰ τελειώσῃ τὴν ὑπόθεσιν τῶν τριῶν ἀδικουμένων φυλῶν κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν της, ἀλλὰ τοῦτο εὔρον οἱ Τούρκοι ὑστερον πρόφασιν λογομαχίας καὶ τέλους καὶ πολέμου.

Ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας Παῖσιος ἀδόκιμος φανείς διὰ τὸ πατριαρχεῦσαι τὸν Ἰωαννίκιον, καὶ λίαν κατηγορηθεὶς ἐπὶ τούτῳ, δὲν ἐπλήρωνεν οὔτε τὰ διάφορα τῶν χρεωφειλετῶν. Ἀγωγῆς οὖν γενομένης ἐξώσθη καὶ ἐξωρίσθη ψήφῳ συνοδικῇ ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ καὶ ἐγένετο Και-

σαρείας ὁ Φαναρίου, ὅστις καὶ ἐπλήρωσε 30 πουργεῖα διάφορα χρεωστούμενα.

Πατριαρχεῦσας τοῦ θρόνου τῆς Ἀντιοχείας ὁ πατριάρχης Σίλβεστρος ἔτη ὅλα τριάκοντα πρὸς τοὺς ὀκτώ πρὸς τὴν ἀγήρω μετέστη ζωὴν, καὶ ἀναβιβάζεται εἰς τὸν θρόνον ὁ Χαλεπίου Φιλήμων Κωνσταντινουπόλιτης. Ἐξῆσεν οὗτος εἰς τὸ Χαλέπι ἀνενοχλήτως καὶ οἱ παπιστῆαι διῆγον μετὰ φόβου καὶ ἡσυχίας. Ἐσύστησε δὲ ἐκεῖ καὶ σχολεῖον τῆς ἀπλῆς Ῥωμαϊκῆς γλώττης καὶ τῆς γραμματικῆς τῆς ἑλληνικῆς ὅστις καὶ εὐρέθη τανῦν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Δίδει ὁ πατριάρχης Σαμουήλ λογαριασμὸν δέκα μηνῶν τῆς πατριαρχίας του κατὰ μῆνα Νοέμβριον, καὶ εὐρέθη νὰ ἐξέπεσε μετ' ἑαυτοῦ χρέος κεφ. γροσίων 7,159, νὰ ἠγόρασε τὸ σπίτι τῆς Τζουκαλοῦς γροσίων 2,500, τὸ τῆς Μαριώρας τοῦ Γεωργάκη κληρικοῦ γρ. 3,213, τὸ τῆς Χατζη-Μάρκαινας γρ. 3,030, καὶ νὰ ἐξέπεσε μετ' ἑαυτοῦ καὶ χρέος κεφ. εἰς γρόσια 6,926, παρ. 20, τὰ πάντα συμποσούμενα εἰς γρ. 22,743.

Πυρκαϊὰ εἰς ἓνα γαλιόνι περὶ τὰς ἑπτὰ ὥρας τῆς νυκτὸς τῆς ἡ τοῦ Δεκεμβρίου καίμενον καὶ ὑπὸ τοῦ νότου ἐν τῷ Κερατίῳ κόλπῳ φερόμενον μετέδωκε τὸ πῦρ καὶ εἰς ἄλλα ἑξ' ἑπτὰ τρικάταρα κατακαέντα καὶ τὰ ἑξ' ἑπαθον τὸ αὐτὸ καὶ ἄλλα γιαναστισμένα εἰς τὸ Καρακιοῖ τοῦ Γαλατᾶ, καὶ ἡ ζημία ἐλογίσθη εἰς πουργεῖα 1,160. Μετεδόθη δὲ τὸ πῦρ καὶ εἰς τὸ Τζουμπαλή καὶ εἰς τὸ κίβσι τὸ βασιλικὸν τὸ ἐν τῷ Ἀϊναλή-καθᾶκ, ὃ καὶ κατεκάη ὁλόκληρον.

Ὁ Ἱεροσολύμων Κύρ Παρθένιος, παραλυτικὸς ἤδη ἀπὸ τῆς πρὸ ἐτῶν τιῶν ἐπιπεσοῦσης αὐτῷ ἀποπληξίας, εἰδὼς ὅτι ὁ διάδοχος του Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης ὑπόκειται εἰς ἐπιληψίαν, καὶ ἀκολουθῶν δὲν εἶναι νόμιμον τὸ νὰ ἐκτελῇ τὸ μέγα Μυστήριον τῆς θείας λειτουργίας, προμηθεύει τὸ νὰ μὴ ἐπιτηδῆσθαι τις μετὰ τὸν θάνατόν του εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ μετ' ἑαυτοῦ νὰ μὴ εἶχεν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς του ἄλλον τινὰ ὅμοιον τῷ Ἐφραΐμ τῷ προῤῥηθέντι τὴν τε ἀρετὴν καὶ τὰς ἐπιστήμας, ἔγραψεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ νὰ τὸν χειροτονήσουν Βηθλεὲμ καὶ νὰ τὸν στείλουν εἰς τὴν Πόλιν διὰ νὰ τὸν κάμῃ διάδοχον. Ἀλλ' ὁ Καισαρείας δούς τὴν εἰδήσιν τῷ Σαμουήλ ἐζήτησε τὸ νὰ διαδεχθῇ τὸν θρόνον αὐτὸς καὶ ἐζήτησε τὸ ἄρξι. Ὑπεσχέθη ὁ Σαμουήλ νὰ τὸν βοηθήσῃ, ἀλλὰ διὰ τὴν δόσιν τοῦ ἀρξίου ἀνέβαλλε τὸν καιρὸν, καὶ ἦσαν προσεκτικοὶ ἀμφοτέρωθεν εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσουν τὴν διαδοχὴν τοῦ Ἐφραΐμ ὅθεν ἐλθόντα τὰ γράμματα τῆς Ἱερουσαλήμ, ἐν οἷς ἔγραφον οἱ ἐκείσε συνοδικοὶ τὴν τε χειροτονίαν τοῦ Ἐφραΐμ εἰς μητροπολίτην Βηθλεὲμ καὶ τὴν συγκατάνευσίν τους εἰς τὸ νὰ γένῃ πατριάρχης, τὰ ἐκράτησεν ὁ Σαμουήλ διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Παρθένιον εἰς τὸ νὰ τὸν κάμῃ διάδοχον. Γνοὺς δὲ ταῦτα ὁ Παρθένιος, ἔγραψέ μοι εἰς τὸ Νεοχώριον νὰ ζητήσω παρὰ τοῦ Σαμουήλ τὰ γράμματα καὶ νὰ παρασταθῶ νὰ μὴ τὸν ἀκολουθήσῃ κάμμία ἐναντιότης. Ἀπελθὼν οὖν εἰς τὸν Κύρ Σαμουήλ ἐζήτησα τὰ γράμματα, ἀνέγνων ἐν αὐτοῖς τὸ ὅτι οἱ συνοδικοὶ ὅλοι θέλουν τὸν Ἐφραΐμ νὰ διαδεχθῇ τὸν θρόνον. Ἐπαινέσας τὴν ἐκλογὴν τῶν συνοδι-

κῶν διὰ τὴν προκοπὴν τε καὶ ἀρετὴν τοῦ Ἐφραίμ ἤκουσα τὸ ὅτι, ἀάδικεὶ ὁ Κύρ Παρθένιος τὸν Καισαρείας καὶ τὴν συνήθειαν τοῦ θρόνου, διορίσασαν ἔκπαλαι τὸν Καισαρείας διάδοχον τοῦ Ἱεροσολύμων, ὅστις καὶ εἰς ἡμᾶς ὑπεσχέθη διὰ τὸ ἄρξαι νὰ βοηθήσῃ τῷ Κοινῷ τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας μετὰ 24 πουργεῖαν. Ἀπεκρίθη τὸ ὅτι ἐπιληπτικὸς ὁ ἄνθρωπος καὶ παράνομον τὸ νὰ λειτουργήσῃ, καὶ ἂν οἱ συνοδικοὶ δὲν τὸν ἤξευραν τοιοῦτον δὲν ἤθελαν στέρεξαι τὸ νὰ μὴν πατριαρχεύσῃ, καὶ τὸν κατέπεισα ὅτι δὲν εἶναι συκοφαντία του ἡ ἐπιληψία· προσέθετο ὁ Κύρ Σαμουὴλ ὅτι, ὡς λέγεται, ἔχει καὶ ἄλλο σφάλμα, μετὰ τὸ νὰ ὑπεσχέθῃ προσώποις τισὶ λαϊκοῖς τε καὶ ἐκκλησιαστικοῖς ὑπὲρ τὰ 100 πουργεῖα διὰ νὰ γένη πατριάρχης Ἱερουσαλήμ. Ταῦτα ἀκούσας ἐζήτησα τὸ ἄρξαι διὰ νὰ γένη τὸ μπεράτι τῆς τῶν Ἱεροσολύμων πατριαρχείας εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἐφραίμ, καὶ ἀκολούθως νὰ ἐμποδισθῇ εἰς κάθε ξένον καὶ κακεντρεχῆ ἢ παράνομος ἐπιπήδησις του εἰς τὸν θρόνον. Δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ δῶσῃ ὁ Σαμουὴλ καὶ ἐπρόβαλε νὰ γένη εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀντιοχείας Φιλήμονος. Ἀπελθὼν οὖν τὸ δεύτερον ὑπεσχέθη τῇ ἀδείᾳ τοῦ Κύρ Παρθενίου εἰς τὸ Κοινὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας πουργεῖα 15 καὶ ἔλαβον τὸ ἄρξαι.

Θνήσκει ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Σκαρλάτος Γκίκας, καὶ δι' ἐπιμελείας τοῦ τε Ποστελνίκου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου καὶ μάλιστα τοῦ Ποστελνίκου Κωνσταντίνου Μουρούζη καπικεχαγιάδων του γίνεται ἡγεμὼν Βλαχίας ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλεξάνδρος ὁ Γκίκας παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου Μουσούνογλου, τῆ 16' τοῦ Δεκεμβρίου.

Ἔτει σωτηρίῳ 1767.

Ἐμποδίζει μετὰ ἀφορισμοὺς βαρυτάτους ὁ πατριάρχης Σαμουὴλ τὰ τραχώματα, κατὰ μῆνα Φεβρουάριον. Νικόλαος ὁ Σούτζος σὺν τῷ Κυζίκου καὶ τῷ Προύσης Μελετίῳ ἀπαρέσκονται, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν τοῖς προὔχουσι τὸ ὅτι δὲν εἶναι εὐχαριστημένοι οἱ ἀρχιερεῖς ἀπὸ τὸν πατριάρχην, καὶ διαφημίζει ταῦτα πολλοῖς.

Γενομένης οὖν εξετάσεως διὰ τὴν ἀρπαγὴν τοῦ εἰσοδήματος Πεκίου καὶ Ἀχριδῶν, καὶ τοῦ ψεύδους φανέντος τῇ μαρτυρίᾳ τῶν ἐπισκόπων τῶν δύο αὐτῶν θρόνων, ἐπεκυρώθη, κατὰ τὴν αἴτησιν ἐκείνων, μετὰ χάρτι-σερίφι τὸ νὰ προστεθοῦν ἐκεῖνοι οἱ δύο θρόνοι τῷ Οἰκουμενικῷ θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ ἐγένετο εὐτυχῶς τῇ 16' τοῦ Ἰανουαρίου μετὰ πολλὴν δόξαν καὶ κέρδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, καὶ μετὰ τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀζήμιωτον τῶν ἐν τοῖς δύο αὐτοῖς κλίμασι μητροπολιτῶν τε καὶ ἐπισκόπων.

Θνήσκει ὁ Ἱεροσολύμων Κύρ Παρθένιος, καὶ γίνεται ἡ μετὰθεσις τοῦ ἀπὸ Βηθλεὲμ Κύρ Ἐφραίμ τοῦ προῤῥηθέντος εἰς τὸν Ἀποστολικὸν καὶ πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἱερουσαλήμ, ἀνδρὸς τῶν ἡμετέρων καὶ ἐναρέτου καὶ ἐπιστήμονος περὶ τὴν ῥητορικὴν καὶ θεολογίαν, καὶ εἰς ἄκρον δεινοῦ περὶ τὴν μελέτην τῶν Γραφῶν. Καὶ ὁ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης ἀπῆλθεν εἰς τὴν Σμύρνην εἰς ἐπιστάσιαν τοῦ ἐκεῖσε μετοχίου τοῦ Ἁγίου Τάφου.

Καθαίρεται ἀπὸ Μολδαβίας ὁ προῤῥηθεὶς Γρηγόριος ὁ Γκίκας, καὶ γίνεται ταῦν τὸ δεύτερον Γρηγόριος ὁ Καλλιμάχης διὰ τοῦ Νικολάου Σούτζου τοῦ καπικεχαγιά του, καὶ ὁ Γεώργιος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Στάθη γενόμενος γραμματικὸς του συναπῆλθε μαζὴ του εἰς τὸ Γιάσι.

Γράφει ὁ ἡγεμὼν τῆς Κρήτης εἰς τὸν Ἐπίτροπον ὅτι ἀναγκία ἡ παρουσία τοῦ μητροπολίτου εἰς τὴν Κρήτην διὰ τὰς ὑποθέσεις καὶ χρεῖας τοῦ ῥαγιά, καὶ ἐζήτει νὰ τὸν ἀποστείλουν ἐν τάχει. Τόσον ἠθέληεν ὁ Ἐπίτροπος ὅθεν μεταπεμφόμενος τὸν πατριάρχην Σαμουὴλ διδίδει τὸν ὄρισμὸν διὰ νὰ πηγαίνουν καὶ ὁ Κρήτης καὶ ὅλοι εἰς τὰς ἐπαρχίας των, (ἡγάπα δὲ ὁ Σαμουὴλ τὸν Κρήτης,) καὶ νὰ μὴν περιπατοῦν ματαίως μετὰ τὰ καίρια εἰς τὸ Μπογάζι, καὶ νὰ μὴν σεργιανίζουσιν ἐν Θεραπειοῖς μετὰ τὰ καίρια καὶ μετὰ κασπαστία εἰς τὴν κεφαλὴν. Ὁ πατριάρχης ἀπεκρίθη τὸ, ἂν εἶναι δύο κακοὶ, οἱ λοιποὶ εἶναι καλοὶ, καὶ παρεκάλει νὰ μείνουν ὡς ἀναγκαῖοι διὰ τὴν διοίκησιν τοῦ Κοινοῦ καὶ ἐνέργειαν τῆς θρησκείας. Ἄλλ' ὁ Ἐπίτροπος ἀπεκρίθη τὸ ὅτι, αὐτῶρα ἂς πηγαίνουν ὅλοι διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ὁ ὄρισμός, καὶ ὕστερον φέρε ἐκεῖνους ὅπου ἤξευρες πῶς χρησιμεύουσιν. Ἀπῆλθον οὖν εὐθὺς περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου, ἀλλ' ἐγγίχθη τὰ μέγιστα Νικόλαος ὁ Σούτζος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν διὰ τὸν Κυζίκου καὶ Προύσης· καὶ ὑποπτεύσαντες ὅτι νὰ ἐγίνεν ἡ ἀναχώρησις αὐτῆ ἀπλῶς καὶ μόνως ἀπὸ θέλησιν καὶ κίνημα τοῦ πατριάρχου μόνον, διεφῆμιζον τοῖς προὔχουσι τῶν Τεύρκων τὸ ὅτι ὁ πατριάρχης ἔγραφε τοῖς ἐξω ἀρχιερεῦσι καὶ συνήθροισιν ἐλεημοσύνας διὰ τὰ χρεῖα τοῦ Κοινοῦ· τοῦτο ποιήσαντες δις καὶ τετράκις, εἶπον αὐτῷ οἱ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς ἀπέχουν τοῦ λοιποῦ, καὶ δὲν ἄφιναν τὸν Σαμουὴλ νὰ ἐνεργήσῃ τὸν σκοπὸν του, ὅθεν καταβολῇ 100 πουργεῖων τοὺς ἐξώρισε· καὶ αὐτοὺς ὅπου φέρε τὴν πᾶρτιν ἀσπρα διὰ νὰ τοὺς φέρῃ. Ταῦτα μαθὼν ὁ περιεργος ἀναξ ἔρωτᾷ τὸν Ἐπίτροπον ποῖος ἔλαβε τὰ 100 πουργεῖα, καὶ ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ τὸ ὅτι ἐκίνησε τὸ πρᾶγμα μόνος του, χωρὶς νὰ τὸ ζητήσῃ ἢ νὰ τὸ θελήσῃ ὁ πατριάρχης. Οὐδὲν οὖν κατορθώσας ὁ Νικόλαος Σούτζος μετὰ αὐτὸ, διὰ νὰ ἐγγίξῃ τὸν Δραγομάνον Σκαρλάτον Καρατζᾶν καλῶς ἔχοντα μετὰ τὸν πατριάρχην Σαμουὴλ, τερατεύεται καὶ ψεύδος πλάττει συκοφαντῶν τὸ ἐξῆς.

Ὁ ῥήξ τῆς Φράντζας εἶχε γράψῃ τῷ ἀνακτι ζητῶν τὰ προσκυνήματα τῆς Ἱερουσαλήμ ὅπου ἐδόθησαν τοῖς Ῥωμαίοις ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Ραγῆπη, γράψας ἅτι νὰ ἐδόθη τὸ χάρτι-σερίφι παρὰ τοῦ σουλτάν Ὀσμάν μετὰ τὸ νὰ ἔλαβεν ἀσπρα πολλὰ παρὰ τῶν Ῥωμαίων ὁ γνωστὸς Ἀλῆ-ἄγᾶς. Ψεύδος δὲ τοῦτο ἀναίσχυντον· ὁ γὰρ Ἀλῆς τότε διὰ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἦτον ἐξόριστος εἰς τὴν Σούτουλτζα, καὶ οὐτε ἤρχετο εἰς τὴν Πόρταν· καὶ ἂν ἤρχετο βέβαια ἠθέληεν ἐμποδίσαι τὴν ὑπόθεσιν παίρνοντας τὰς 25 χιλ. φλωρία ὅπου ὁ Δουβάλ, πρῶτος δραγομάνος τῆς Φράντζας, εἶχεν ὑποσχεθεῖ τῷ Ἐπιτρόπῳ διὰ τοῦ τότε ρεῖσουλ-κιτάπ Μπεκιρ-εφένδη καὶ οὐδὲν διεπράξατο. Ὁ ἀναξ οὖν εὐ μάλα εἰδὼς τὰ τότε συμβάντα, διώρισε τὸν μουφτὴν Βελῆ-εφένδη καὶ τὸν Ρούμελη καζασκερῆ τὸν καὶ ρεῖσουλ-ούλεμα Ὀσμάν-μουλλά νὰ ἐξετάσουν τὸ πρᾶγμα· ὅθεν ἰδόντες αὐτοὶ ὅλα μας τὰ

χάττι-σερίφια τὰ σωζόμενα ἐν τῷ πατριαρχικῷ θρόνῳ τῆς Ἱερουσαλῆμ, ἔκαμεν ἰλάμι ὁ μουφτῆς ὅτι τὸ δίκαιον τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἀπεκρίθη ὁ σουλτάν Μουσταφᾶς τῷ ῥηγί τῆς Φραντζῆς τὰ εἰκότα. Ἐγένετο ταῦτα κατὰ μῆνα Ἰούλιον τοῦδε τοῦ ἔτους. Εἶτα οἱ Φραντζῆζοι συκοφαντήσαντες πῶς νὰ ἐζημιώθησαν πολλὰ παρὰ τῶν Ῥωμαίων οὐδὲν διεπράξαντο. Εἶτα πάλιν διέσπειραν φήμην πῶς ὁ μουφτῆς καὶ ὁ Ὀσμάν-μουλλάς ἔδωκαν τὸ τοιοῦτον ἰλάμι μὲ τὸ νὰ ἔλαβον ὑπέροπλα ἄσπρα παρὰ τῶν πατριαρχῶν Σαμουήλ τε καὶ Ἐφραϊμ, ἀλλὰ καὶ ὡς, οὐδὲν διεπράξαντο, ἀναγνώσθεντος σφοδροῦ ἀφορισμοῦ ὑπὸ τῶν δύο πατριαρχῶν ἐπὶ τῷ ὅτι οὐδενὶ οὐδὲν δεδώκαين· ὁ οὖν γεννάδας Νικόλαος Σούτζος διεφήμισεν ὅτι διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν τῆς Ἱερουσαλῆμ νὰ ἔδωκαν οἱ δύο πατριάρχαι Σαμουήλ τε καὶ Ἐφραϊμ χρήματα ἰκανὰ τῷ ῥηθέντι Δραγομάνῳ τῆς Πόρτας· πέμπει οὖν ὁ Ὀμὲρ-εφένδης ὁ τότε βέστης καὶ ἐρωτᾷ τὸν Ἱεροσολύμων Ἐφραϊμ λέγων τὸ, «Μὲ τὸν » Δραγομάνον τῆς Πόρτας τὸν ἐμήνυσα νὰ μὲ στείλῃ 3,000 φλωρία· διὰ » τί μὲ ἔστειλε μόνον τὰς δύο; ἄς μὲ στείλῃ καὶ τὰ λοιπὰ 1,000»· ἀπεκρίθη ὁ Ἐφραϊμ τὸ ὅτι οὐδὲν ἔστειλε, καὶ δὲν ἐκατέρωθωσεν ὁ Νικόλαος Σούτζος οὐδὲ μὲ αὐτὴν του τὴν συκοφαντίαν ἐκεῖνο ὁποῦ ἐσυλλογίσθη, καὶ ἐπειδὴ, θεῖα ποινῇ, ἀκολούθησαν ταραχαὶ εἰς τὴν Μολδαβίαν ἀπέστη ἐν καιρῷ τοῦ κατὰ τοῦ Κύρ Σαμουήλ διωγμοῦ.

Εὐθύς φθάσας εἰς τὴν Μολδαβίαν ὁ νέος ἡγεμονεύσας Γρηγόριος Καλλιμάχης ἐπεφόρτισε τὸν δασμὸν τοῦ Μαρτίου κάμνωντάς τον διπλοῦν. Φεύγουσιν οὖν ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας οἱ ἐγγύριοι, μάλιστα ἀπὸ Λεπούσαν, Ὁρχεὶ καὶ Σορόκαν. Δίδει ἔγγραφον εἰς τὴν Πόρταν Νικόλαος ὁ Σούτζος δηλοποιῶν ὅτι οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες ἐπιδρομὴν τῶν Ταρτάρων ἔφυγον· ἐξετάσας ὁ ἀναξ εἰς τὸ Κρίμι βεβαιοῦται ὅτι ψεύδος τὸ τοιοῦτον· ἀπαντᾷ τὸ ψεύδος ὁ Νικόλαος Σούτζος ἄλλῳ ψεύδει, βοηθούμενος καὶ τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ Ποστελνίκου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου τοῦ προῤῥηθέντος· εἶχε λαβεῖν ὁ Ἀλέξανδρος 200 πουργεῖα ἐκ τῆς πρώτης ἡγεμονείας τοῦ Γρηγορίου Καλλιμάχου καὶ διὰ τοῦτο ἐψευδομαρτύρει εἰς τὰς ἐνοχλήσεις τοῦ Νικολάου Σούτζου, ὅστις δίδει πάλιν ἔγγραφον τοῦ ὅτι πέντε ἄρχοντες Πογδάνοι, μὲ τὸ νὰ μὴ τοὺς ἔδωκε ὁ ἡγεμὼν ὀφείκια ὡς ὑποχρέους, διὰ νὰ μὴ κλέψωσι τὸ βασιλικὸν εἰσόδημα, ἔφυγον εἰς τὴν Ταρταρίαν, καὶ ἐζήτηει ὀρισμὸν νὰ τοὺς πάρῃ ὅπου καὶ ἂν εἶναι· ἐμαρτύρησε καὶ αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος πάλιν ὅτι αὐτὸ οὕτως ἔχει, ὅθεν ἐδόθη ὁ ὀρισμὸς. Ἀλλὰ παρελθουσῶν τινῶν ἡμερῶν Πόγδανός τις ἐκείθεν πεμφθεὶς ἔδωκε τῇ κθ' τοῦ Σεπτεμβρίου λίβελλον ἐσπραγισμένον καταγράφοντα τὸ ὅτι διὰ τὰ βάρη τῶν δοσιμάτων ἔφυγον εἰς τὸ Καουσάνι οἱ 18 ἄρχοντες καὶ ἄλλοι δημόται, καὶ παρεκάλουν νὰ τοὺς φέρῃ ὁ ἀναξ εἰς τὴν Πόλιν διὰ νὰ εἰποῦν τὰ δίκαιά τους. Ἐρωτηθεὶς ὁ Σούτζος διὰ τὰ δοσιμὰ ἀπεκρίθη ὅτι εἶναι μόνον ὀκτώ σφέρτα, ἤτοι μηνιαῖα, κατὰ τὴν διάταξιν ὁποῦ ἔκαμεν ὁ πρῶν ἡγεμὼν Γρηγόριος Γκίκας πρὸς 110 πουργεῖα τὸ σφέρτον, καὶ ὅτι τῶν ἀρχόντων συνήθεια ἡ φυγὴ, ἀγανακτούντων διατὶ δὲν τοὺς δίδονται ὀφείκια· ἀλλ' ὁ γραμματοκομιστῆς Μπόγδανος ἀπεκρίθη τὸ ὅτι ἔφυγον ὄχι διὰ ὀφείκια ἀλλὰ διὰ τὰ βάρη τῶν δοσι-

μάτων εἰς τὰς μωσίας καὶ κώμας των, καὶ διατὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ ὑποφέρουν ἐπὶ τὰ ἡγεμόνας ἀνθ' ἐνός. Ὅθεν ἐστάλη ἄνθρωπος εἰς τὸ Καουσάνι νὰ ἐρωτήσῃ τοὺς φυγάδας τὰ παραπονέματά τους. Καὶ ἐν τούτοις ὁ Νικόλαος Σούτζος ἔδωκεν ἔγγραφον ἀπαριθμῶν ἱστορικῶς τοὺς αὐθέντας Πογδάνους ὁποῦ ἀπεστάτησαν κατὰ τῆς βασιλείας, καὶ ὅτι ἡ βασιλεία ἀγανακτήσασα εἰς τὰς τοιαύτας αὐτῶν ἀποστασίας ἔδωσε τοῖς Ῥωμαίοις τὴν ἡγεμονίαν, ὅπερ αὐτοὶ μὴ ὑποφέροντες κάμνουν τοιαῦτα κινήματα συνεχῶς καὶ ψευδεῖς συκοφαντίας κατὰ τῶν Ῥωμαίων αὐθεντῶν, καὶ ἀπηριθμει τὰς κατὰ τῶν Ῥωμαίων αὐθεντῶν ἐν διαφόροις καιροῖς ἀγωγὰς τῶν Πογδάνων, τὰς ὁποίας ἔγραφε πῶς νὰ ἀπεδείχθησαν ψευδεῖς εἰς τοὺς καιροὺς ἐκεῖνους, καθὼς εἶναι, ἔλεγε, καὶ ἡ ταρινή. Εἶτα ἔφερε καὶ ἔγγραφον μὲ βούλλας καὶ ὑπογραφὰς τῶν ἀγροίκων, ἐν ᾧ ἐμαρτύροντο πῶς εὐχαριστοῦνται ἀπὸ τὸν αὐθέντην τους, καὶ παρεκάλουν νὰ μὴν τοὺς παρενοχλοῦν οἱ ἄρχοντες Πογδάνοι, ὡς ἄλλοτε, καὶ ὑπισχνοῦντο δοῦναι τῇ βασιλείᾳ περὶ τούτου πουργεῖα 300. Τὰ ψεύδη αὐτὰ τοῦ Νικολάου Σούτζου δὲν ἀπῆντησαν τὸ κακόν· ἀλλ' ὁ τσαοῦσπασης Ὀσμάν-εφένδης ὁ Λαρισσηνός, ἰσχυρὸν τὰ μέγιστα παρὰ τῷ Ἐπιτρόπῳ καὶ φύσει φιλάργυρος, δελεασθεὶς τῇ πολλῇ καταβολῇ τῶν φλουριῶν, μετέβαλε τὰ μὲν τῶν Πογδάνων εἰς ψεύδη, τὰ δὲ ψεύδη τοῦ Νικολάου εἰς ἀληθῆ, καὶ ἐπανακάμψας ὁ εἰς τοὺς ἄρχοντας ἀποσταλεὶς εἶπεν ἄλλ' ἀντ' ἄλλων· ὅ τε χάνης πάλιν δωροδοκηθεὶς κατέπεισε τοὺς φυγάδας εἰρνεῦσαι μετὰ τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ἔγραψεν εἰς τὴν Πόρταν τὸ ὅτι διωρθώθησιν, καὶ οὕτως ἔπαυσαν αἱ ταραχαὶ τοῦ Γρηγορίου.

Δίδει πάλιν ὁ Ἰωαννίκιος λίβελλον κατὰ τοῦ Σαμουήλ διὰ τινος χειρὸς, συκοφαντῶν ὅτι νὰ ἔκλεψε πολλὰ ἀπὸ τοῦ Κοινοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Κατὰ μῆνα Μάρτιον δίδει λογαρισμὸν ὁ πατριάρχης Σαμουήλ διὰ πέντε μῆνας τῆς πατριαρχείας του καὶ εὐρέθη ὅτι νὰ ἐξέπεσε μὲ νάκτι χρέος κεφάλαιον γρ. 15,815· καὶ γράψας κατὰστιχον πόσον εἰσόδημα ἔλαβεν ἀπὸ τὰ κανονικὰ ἀπὸ ἐπατριαρχεῦσε, καὶ πόσα ἐξώδευσεν, ἀπέδειξεν ὅτι ἔλλειψαν ἀπὸ τὸ εἰσόδημα πουργεῖα 39 πρὸς ἀποπλήρωσιν τῶν ἐξόδων, καὶ ὅτι αὐτὰ τὰ 39 τὰ ἐπλήρωσεν ἐξ οἰκείων χωρὶς νὰ τὰ ἐπιφορτίσῃ εἰς τὸ χρέος τοῦ Κοινοῦ, καθὼς ἔλαμναν οἱ προκάτοχοί του· ἔγραψεν οὖν ὅτι ἀπὸ τῶν τυχηρῶν εἰσοδημάτων τῶν ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν ἐπλήρωσε χρέος ὁμολογιῶν τουρκικῶν, χριστιανικῶν καὶ ἐβραϊκῶν κεφάλαιον πουργεῖα 48 καὶ γρόσια 206, καὶ μὲ λίβελλον μιᾷ Παρασκευῇ ἔδωκεν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ δέδωκε τὸ ἴσον αὐτοῦ καὶ τῷ Ἐπιτρόπῳ.

Ἐκδίδωσιν ὀρισμὸν ὁ μουφτῆς Βελη-εφένδης νὰ γένουν βακίφι εἰς τὸ Σουλτάν-Μπαγαζίτι οἱ ἐν τῷ Καταστένῳ ἀμπελώνες· ἀλλὰ προσκλαυθέντες καὶ Τοῦρκοι καὶ Χριστιανοὶ ἐκώλυσαν τὴν ἐνέργειάν του. Τὰ ταφεῖα τῶν Χριστιανῶν τὰ πρὸ τῆς πύλης τῆς πρὸς τὴν Ἀδριανούπολιν ἐκινδύνευσαν ἀρπαγῆναι, καὶ πληρωθέντος τοῦ λεγομένου μουκατᾶ διὰ τὸ τζαμί ἐλυτρώθησαν.

Ὁ Ἰωαννίνων Γρηγόριος προσταγῇ τοῦ Ἐπιτρόπου ἐξορίζεται εἰς τὴν Αἶνον καλεπέντης· καὶ γίνεται Ἰωαννίνων ὁ Σμυρναῖος Γρηγόριος· ζῶν μὲ

οικονομίαν, ἀλλ' οὐχ ὡς ὁ πρὸ αὐτοῦ, ἐπλήρωσε χρέος τῆς ἐπαρχίας σχεδὸν 100 πουργεῖα.

Πάλιν ὁ Ἰωαννίκιος διὰ χειρὸς δίδωσι τῷ ἀνακτι λιβελλοὺς κατὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ, γράφων ὅτι θέλει νὰ ἐξορίσῃ καὶ τοὺς καλογήρους διὰ νὰ μείνῃ μόνος καὶ νὰ κάμῃ εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά ὅτι θέλει. Οἱ Χριστιανοὶ ἐπῆνον τὸν πατριάρχην καὶ κατεβόων κατὰ τῶν προκατόχων του ὡς ἀφανισάντων τὰ μοναστήρια, τὸ ἐν τῇ Πρώτῃ δηλαδὴ καὶ τὰ δύο τὰ κατὰ τὴν Χάλκην, ἧτοι τῆς Παναγίας καὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Δίδει πάλιν ὁ Σαμουὴλ, κατὰ τὴν κῆ τοῦ Δεκεμβρίου, λογαριασμὸν διὰ ἐννέα μῆνας τῆς πατριαρχείας του· εὑρέθη ὅτι νὰ ἐπλήρωσεν εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα χρέος τουρκικὸν γρόσια 27,450 καὶ χριστιανικὸν 27,888, τὰ πάντα πουργεῖα ἄσπρα 110 καὶ γρόσια 338.

Δίδεται ἔγγραφο τῷ βασιλεῖ ἐκ μέρους τῶν Λέγων ἐσφραγισμένον, ἐν ᾧ ἔγραφο ὅτι θέλουν τὸν δώσει τὴν Οὐκραίναν καὶ τὴν Ποδολίαν νὰ τὰς κάμῃ δύο ἡγεμονίας ὡς τὴν Βλαχοπογδανίαν, ἂν ἐκστρατεύσας διώξῃ τοὺς Μοσχόβους ἀπὸ τῆς Λεχίας. Τὸ ἔγγραφο εἶχε πολλὰς βούλλας καὶ ὑπογράφας, καὶ ὁ ἀναξ δὲν ἔστειλέ τινα νὰ τοὺς ἐρωτήσῃ ἂν ἔχουν εἰδήσιν ὅλοι διὰ τὸ ἔγγραφο καὶ ἂν αἱ ὑπογραφαὶ εἶναι ἐδικαί των· ἤθελε μάθει, ἂν ἔστειλε, πῶς δὲν ἔχουν ποσῶς εἰδήσιν, ὡσάν ὅπου τὸ ἔγγραφο ἦτο σκευώρημα μόνον τοῦ Πονιατόβσκη καὶ τοῦ Κρεσένσκη, νέων φατριωτῶν καὶ συνωμοτῶν· ἀνεξέταστος οὖν τὸ ἐπίστευσε.

Θνήσκει ὁ Ἀντιοχείας Φιλήμων ἐν Δαμασκῷ, καὶ ἀνάγεται εἰς τὸν Ἀποστολικὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἀντιοχείας ὁ ποτὲ διάκονος τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κυρίλλου καὶ τανῦν πρωτοσύγκελλος τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ, Δανιὴλ ὁ Χίος, χειροτονηθεὶς κατὰ τὴν σ' τοῦ Αὐγούστου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆ κατὰ τὸν Γαλατᾶν.

Κατὰ μῆνα Μάϊου τοῦδε τοῦ ἔτους σεισμὸς μέγιστος εἰς τὴν Πόλιν, κατ' ἀρχὰς σφοδρότατος καὶ καθ' ἡμέραν κατ' ὀλίγον ἐσμικρύνετο, ἀλλὰ παρέτάθη μέχρι τέλους Αὐγούστου. Ἐκρήμνισε τοὺς Γεδι-Κουλάδες, τὸ κάστρον ἀπὸ τὸ Ἐγρίκαπι ἕως τὸ Γεδι-Κουλε-καπισί, τὸ Μπαχτζέ-καπισί, τὸ Ὀδούν-καπισί, ὅλον τὸ τζαμί Σουλτάν-Μεχμέτη, τὸν κουμπὲ τοῦ τζαμίου Σουλτάν-Μπαγλαζίτη, τὸ Βεζιρ-χάνι καὶ ἄλλα μικρὰ χάνια.

*Ἐτει σωτηρίῳ 1768.

Ὁ Βασίλης, ἄνθρωπος τοῦ Σπαθάρη Γεωργάκη καὶ ἀρχιτελώνης εἰς τὸ Βουκουρέστι ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ Στεφάνου Ρακοβίτζα, καὶ ὁ Κίρκας, πραγματευτὴς ἄλατος εἰς τὴν Βλαχίαν, ἔχοντες λαβεῖν παρὰ τοῦ Στάθη ἄσπρα ὅπου εἰς τὸ Βουκουρέστι τὸν ἐδάνεισαν διὰ ὑποθέσεις αὐθεντικὰς, καὶ ζητοῦντές τα, ἤκουον τὸ, δὲν ἐπρόλαβε νὰ τὰ πάρῃ ἀπὸ τὴν αὐθεντείαν· ἐκεῖνοι ἤξεύροντες ὅτι τὰ ἐπῆρεν οὐκ ἔπαυον τοῦ ζητεῖν τὸ δίκαιόν τους· ὅθεν ὁ Στάθης τὸν μὲν Βασίλην ἐζήτει ἐξορίσαι τῇ δυνάμει καὶ τοῦ Νι-

κολάου Σούτζου, τὸν δὲ Κίρκαν ὕβριση. Ἐδωκαν οὖν τῷ ἀνακτι λιβελλοὺς κατὰ τοῦ Στάθη γράφοντες ὅτι νὰ ἐκλεψεν εἰς τὴν Βλαχίαν ἄσπρα τοῦ Σπαθάρη Γεωργάκη 1,000 πουργεῖα εἰς 20 κονδύλια. Προσετάγη λοιπὸν ὁ Σαμουὴλ παρὰ τοῦ ἀνακτος διὰ τοῦ κεαγιάπη Ὁμέρ-ἐφένδη νὰ ἐξετάσῃ τὸ πρᾶγμα. Ὁ Νικόλαος Σούτζος ἀπέπειπε τοῦ βοηθῆσαι· ὅθεν κατὰ μῆνα Ἰανουάριον ἐφυλακώθη ὑπὸ τοῦ πατριάρχου ἐξετάσαντος ἀκριβῶς τὴν ἀλήθειαν· μετεπέμψατο δὲ ἡ Πόρτα ἐκ Γιάσιου καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Στάθη Γεώργιον. Ὡς τόσον ὁ πατριάρχης Σαμουὴλ φοβούμενος τὸν Ἰσμαήλ-πεην Ζαραφχανέ-ἐμινῆ, κρυφὸν μὲν διὰ τὸν φόβον τοῦ ἀνακτος ἀλλ' ὑπερασπιστὴν τοῦ Στάθη, καὶ ἀκούων παρὰ τοῦ Θεοχάρη, γουνάρεως τοῦ ἐφένδη καὶ πιστοῦ φίλου τοῦ Σαμουὴλ τὸ ὅτι τὸν κακοφάνεται ἡ περὶ τοῦ Στάθη ἀκριβὴς καὶ λεπτομερὴς ἐξέτασις του, ἔπαιζε τὸ πρᾶγμα. Ὁ Ὁμέρ-κεαγιάς κατιδὼν μεταβολὴν εἰς τὰς ἐγγράφους εἰδήσεις ὅπου ἔπεμπεν ὁ Σαμουὴλ περὶ τοῦ Στάθη καὶ βιαζόμενος παρὰ τοῦ βασιλέως διὰ τὴν ἔρευναν τῆς ἀληθείας, ἠγανάκτει κατὰ τοῦ Σαμουὴλ, καὶ ταῦτα πρὸς τὸν Νικόλαον Σούτζον, ὅστις μνησικακῶν διὰ τὴν τοῦ Κυζίκου καὶ Προύσης εἰς τὰς ἐπαρχίας των ἀποστολὴν, πρὸς μὲν τὸν Ὁμέρ-κεαγιάν κατηγορεῖ τοῦ Σαμουὴλ ὡς ἀμελοῦντος τὴν ὑπόθεσιν, πρὸς δὲ τὸν Ἰσμαήλ-πεην ὡς δεχομένου τὰς περὶ τοῦ Στάθη μαρτυρίας ὡς ἀληθεῖς, οὔσας συκοφαντίας, καὶ μνημόνους εἰς τὴν Πόρταν οὐτιδανῶν ἀνθρώπων εἰδήσεις· ὁ Ὁμέρ-κεαγιάς οὖν ὑπονοῶν ὅτι δὲν ἐπιμελεῖται τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ὁ Σαμουὴλ ἐφυλάκωσε τοὺς δύο ἀδελφοὺς εἰς τὸν φούρνον τοῦ ποσταντζήπαση. Τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ κεαγιά φοβηθεὶς ὁ Σαμουὴλ ἠθέλησεν ὕστερον διορθῶσαι τὸ σφάλμα του καὶ ἔγραψεν ἀληθῆ τινα, ἀλλ' οὐδὲν ὠφέλησεν, ἀφαιρεθείσης αὐτοῦ τῆς περὶ τούτου ἐξετάσεως.

Τὸ Καράδαγι ἀνταρτεῖ κατ' ἀρχὰς τοῦδε τοῦ ἔτους, καὶ διορισθέντος πολλοῦ στρατοῦ ὑπὸ στρατηγοῖς τοῖς ἡγεμόσι τῆς Πόσνας καὶ ἄλλοις, ἐδειξε σημεῖα ὑποταγῆς καὶ ἐδέχθη τελεσφορεῖν τῇ βασιλείᾳ ἀνά ἔτος φλωρία 1,000. Ἐγράψε καὶ ὁ στρατηγὸς Ρούμελη-βαλισῆς τὸ ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος διωκόμενος παρὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ κατέφυγεν εἰς τὸ Καράδαγι, καὶ διήγειρεν εἰς ἀποστασίαν τὸν ἐκεῖσε προσετώτα Στέφανον μετὰ τῶν περὶ αὐτόν (εἶρηται μοι τὰ περὶ τοῦ ψευδεπισκόπου τούτου παπιστοῦ Βασιλείου τῷ ἔτει 1759). Ἀπήντησε δὲ ὁ Σαμουὴλ τὴν συκοφαντίαν αὐτὴν γράψας ὅτι ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Σεραφεῖμ παιδευθησόμενος διὰ τὸν παπισμὸν, εὔρατο τὴν σωτηρίαν φυγῆ· παρὰ δὲ τὸ ἔγγραφο ἐδωκε καὶ ἄσπρα ὁ Σαμουὴλ, καὶ οὕτως ἐδόθη πίστις τῷ ἐγγράφῳ.

Ὅλον τὸ θέρος ἐγένοντο συμβουλαὶ εἰς τὸ σπίτι τοῦ μουφτῆ Βελῆ-ἐφένδη, παρόντος τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῶν προϋχόντων οὐλιμαδῶν καὶ ἀξιωματικῶν, περὶ τοῦ κατὰ τῶν Ρούσων πολέμου, καὶ ὁ πρέσβυς τῆς Ρούσας Ὁπρέσκοβ ἀνταμώνετο συνεχῶς καὶ μετ' ἄλλους, ἀλλὰ μάλιστα μετὰ τὸν ρεῖσην Ὁσμάν-ἐφένδην τὸν Λαρισηνόν, καὶ τὸν κατέπεισε τὸ τῆς εἰρήνης ὄφελος. Καὶ ὁ Ἐπίτροπος καὶ ὁ μουφτῆς καὶ ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ οὐλιμαδῆδες καὶ ἀβάμηδες δὲν ἤθελον τὸν πόλεμον, μόνος ὁ βασιλεὺς ἀκούων παρὰ

τινων, (μάλιστα τζαδιτζήδων και άλλων όπου έχουν δοσοληψίας και κέρδη εις καιρόν πολέμου,) τὸ, εἴθε γένοιτο ἐκστρατεία, ἄλλως τε ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὸ ψευδὲς ἔγγραφο τὸ προρρήθην τῶν Λέγων, ἤθελε τὸν πόλεμον. Ὁ Νικόλαος Σούτζος βεβαιωθείς παρὰ τινων τὴν τοῦ βασιλέως κλίσιν, (συνειθιζομένου τοῦ νὰ πέμπουν οἱ Βλαχοπογδάνοι αὐθένται εἰς τὴν Πόρταν τὰς κατὰ τὴν Εὐρώπην εἰδήσεις,) ἐδίδεν εἰδήσεις ἐσφραγισμένας μὲν μετὰ τὴν βούλλαν τοῦ ἡγεμόνος του Γρηγορίου τοῦ Καλλιμάχη, ἀλλὰ συνθεσιμένας παρ' αὐτοῦ ψευδεῖς, φιλοταράχους και διερεθίζουσας εἰς πόλεμον τοῦτο δ' ἑτερατούργει ἵνα γένηται Δραγομάνος τῆς Πόρτας· και τὰ ψεύδη τοῦ Σούτζου ἐπεκυροῦντο και παρὰ τοῦ πρέσβεως τῆς Φράντζας, διερεθίζοντος ἄλλως τοὺς Τούρκους εἰς τὸν κατὰ τῶν Ρούσσων πόλεμον.

Ἀπαντοῦσεν εἰς αὐτὰ τὰ ψεύδη ὁ ῥηθεις Ὀπρέσκοβ' ἀλλὰ πάλιν με νέας εἰδήσεις ψευδεῖς τοῦ Νικολάου Σούτζου ἀνενεοῦτο τὸ κακὸν, και πάλιν ἀπνητᾶτο, και πάλιν ἀνενεοῦτο· και τούτου πολλάκις οὕτω γεγονότος ἐμήνυσεν ὁ Ὀπρέσκοβ τῷ Νικολάω Σούτζω, (ἀφ' οὗ τὸν ἔστειλε φλωρία οὐκ ὀλίγα διὰ νὰ ἀπέχη τῶν σκανδάλων και δὲν εἶδε τὸ ποθοῦμενον ὄφελος,) τὸ, ἂς συλλογισθῇ ὅτι θέλει γένη αἷτιος μεγάλης αἰματοχυσίας.

Θνήσκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ὁ Κυζίκου Γεράσιμος συγγενῆς τοῦ Νικολάου Σούτζου. Εἶχε φέροι ὁ Σαμουήλ τὸν Βιζύης, τὸν Λαρίσσης, τὸν Θεσσαλονίκης και τὸν Νικομηδείας, οἰκειότατον τοῦ Ποστελνίκου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου και ἄλλους. Ἀγανακτεῖ οὖν κατὰ τοῦ Σαμουήλ ὁ Σούτζος διατὶ δὲν ἔφερε και τοὺς αὐτῶ οἰκειοὺς, τὸν Κυζίκου και τὸν Προύσης· και μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κυζίκου μάλλον ἡγανάκτει οἰονεὶ αἰτιώμενος αὐτὸν τοῦ θανάτου. Ὅθεν παρακινεῖ τοὺς ἀρχιερεῖς και συνθέτουσιν ἔγγραφο κατὰ τοῦ Σαμουήλ κρυφῆ εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Ποστελνίκου Κωνσταντίνου Σουλουτζέρογλου· συνέθεντο δ' αὐτὸ δι' ἐπιστάσις τοῦ μεγάλου υἱοῦ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦνομα Ἀλεξάνδρου, ἐν ᾧ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐκατηγόρουσιν αὐτοῦ και περὶ τοῦ ῥηθέντος φυγάδος Βασιλείου, και τὴν κατὰ τοῦ Σαμουήλ διὰ τὸν Βασίλειον κατηγορίαν, διορθωθείσαν ἤδη και μνήμης ἐξίτηλον γενομένην, ἀνεγείρουσιν και ἐξάπτουσι μετὰ τὸ ἔγγραφο αὐτὸ οἱ ὑπογραφέντες τρεῖς ἀρχιερεῖς, Νικομηδείας δηλαδὴ, Λαρίσσης και Βιζύης. Δίδωσιν οὖν ὁ Νικόλαος Σούτζος τὸ ἔγγραφο αὐτὸ εἰς τὸν κεαγιᾶν Ὁμὲρ-ἐφένδην, ἄλλως εἰς ὑπόληψιν οὐ καλὴν ἔχοντα τὸν Σαμουήλ διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Στάθη. Ὁ Ἐπίτροπος κακουχούμενος διὰ τὴν τοῦ ἀνακτος κατ' αὐτοῦ παρενόχλησιν πρὸς τὸν πόλεμον, ἄλλως τε εἰς κακὴν ὑπόληψιν ἔχων τοὺς ἀρχιερεῖς, συκοφαντίαν τὸ πρᾶγμα εἰδὼς οὐδένα λόγον τοῦ ἐγγράφου πεποίηκεν.

Ὁ Σαμουήλ χωρὶς νὰ προβάλη τι τοῖς ἀρχιερεῦσι κάμνει τὸ μπεράτι τοῦ Κυζίκου εἰς τὸν Κρήτης, και τὸ τοῦ Κρήτης εἰς τὸν πρωτοσύγκελλον του Ἱερεμίαν, και μεταπέμπεται τὸν Κρήτης Γεράσιμον ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας του διὰ νὰ γένη ἡ μετάθεσις. Πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ, μαθὼν ὁ Νικόλαος Σούτζος τὰ γεγονότα δύο μπεράτια, παρακινεῖ τοὺς ἀρχιερεῖς και γράφουσι και ἄλλο ἔγγραφο λέγοντες ὅτι, ἡμᾶς ἔφερον εἰς τὴν Πόλιν διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς θρησκείας μας, και αὐτὸς κάμνει Κυζίκου και Κρήτης χωρὶς τὴν εἰδησίαν μας,

τὸ ὅποιον ἀνευ συνόδου και γνώμης τῶν πολλῶν οὐ δύναται γενέσθαι, και ζητοῦσι νὰ μὴ κάμουν τὴν μετάθεσιν τῶν νέων ἀρχιερέων ἀφ' οὗ τοὺς διορίσῃ ὁ πατριάρχης Σαμουήλ εἰς αὐτὴν, και τοὺς δίδεται διὰ τοῦ Σούτζου ἄδεια νὰ μὴ τὴν κάμουν.

Ὡς τόσον μετὰ πολλὰς ἀντιστάσεις τοῦ Ἐπιτρόπου Μουσούνογλου διὰ νὰ ἐμποδισθῇ ὁ πόλεμος, καθαιρεῖται τὸν Σεπτέμβριον, και γίνεται Ἐπίτροπος ὁ Χαμζᾶ-πασσᾶς, ποτὲ σιλιχτάρης του και ὕστερον ἡγεμῶν τοῦ Μωρέως και μετ' ἐκείνου τοῦ Χοτινίου.

Ἐρχεται οὖν και ὁ Κρήτης Γεράσιμος εἰς τὴν Πόλιν· προβάλλει τῆ συνόδῳ ὁ Σαμουήλ τὰ γεγονότα εἰπὼν τὸ ὅτι ἔγιναν και τὰ μπεράτια τους, και διορίζει τρεῖς αὐτῶν νὰ κάμουν τὴν μετάθεσιν ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. Οὐκ ἀκούουσι, λέγοντες ὅλοι κοινῶς τὸ ὅτι ἔγιναν ἀνευ ψήφων και δοκιμασίας τῆς συνόδου. Ὑπομένει ταύτην τὴν ἀπειθείαν ὁ δραστήριος Σαμουήλ, εἰδὼς ὅτι ὅταν ἔκαμνεν ἀρζὶ διὰ νὰ φέρῃ τινὰ τῶν ἀρχιερέων ἔγγραφο ὅτι τὸν φέροι διὰ τὴν πρᾶξιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἔργων και ὑποθέσεων, και εἰς τὸν νέον Ἐπίτροπον δὲν ἔκρινεν ὠφέλιμον νὰ παραπονεθῇ, μετὰ τὸ νὰ ἤξευρε καλῶς τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγανάκτησιν τοῦ κεαγιᾶπεη Ὁμὲρ-ἐφένδην και τὴν ὀργήν. Ἐλυπεῖτο οὖν διατὶ δὲν ἐδυνήθη νὰ τελειώσῃ τὴν παρὰ τοῦ βασιλέως δοθείσαν αὐτῷ προσταγὴν διὰ τὰ ἄσπρα τὰ ζητούμενα παρὰ τοῦ Στάθη.

Ὁ μουφτῆς Βελῆ-ἐφένδης ζητούμενος παρὰ τοῦ ἀνακτος νὰ δώσῃ φετβᾶν διὰ τὸν κατὰ τῶν Μοσχόβων πόλεμον δὲν ἐδίδεν. Ὁ ρέισουλ-ούλιεμᾶς και Ρόμελη-καζασκερῆς Ὁσμάν-μουλλᾶς εὐρίσκει πρότασιν λέγουσαν τὸ, Ἡ βασιλεία ἀν' ἔχῃ πολὺ στράτευμα και κινδυνεύῃ κακοπαθεῖν ἀπὸ τὸ πολυἀριθμόν του, εἶναι συγκεχωρημένον νὰ κινήθῃ εἰς πόλεμον διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν βλάβην, ὀλιγοστέωντας τὸ πολυἀριθμόν τοῦ στρατοῦ. Διὰ ταύτην οὖν τὴν πρότασιν ἔδωκε και ἄκων ὁ μουφτῆς τὸν φετβᾶν.

Τῇ δ' τοῦ Ὀκτωβρίου ὁ Ἐπίτροπος μεταπεμφόμενος τὸν Ὀπρέσκοβ, πρέσβυν τῆς Ρουσίας, εἰς τὴν αὐλήν, και ζητήσας παρ' αὐτοῦ χοτζέτι τοῦ νὰ ἔβῃ εἰς διορίαν ἡμερῶν 30 ἀπὸ τὴν Λεχίαν τὸ ρουσσικὸν στράτευμα, και μὴ δόντα διὰ τὸ και τῆ ἀληθεία μὴ δύνασθαι δοῦναι, εἰρκτῆ παραδίδωσιν εἰς τοὺς Ἐπτὰ Κουλάδες· ὅθεν ἀπεφασίσθη πλέον ὁ κατὰ τῶν Μοσχόβων πόλεμος.

Ἦλθε και ὁ χάνης εἰς τὴν Πόλιν· καθ' ὁδὸν ἐρχομένῳ ἀπήνητησεν ὁ ἀνθρωπος τοῦ καπικεκαγιᾶ του Μουράτ-μουλλᾶ, μαζῆ μετὰ τὸν ἀνθρωπον τοῦ πρώην ἡγεμόνος Μολδαβίας Γρηγορίου Γκίκα, και μετὰ τὸ γράμμα τοῦ Μουράτ-μουλλᾶ. Προβάλλουσι τῷ χάνῃ εἰς τὸ γράμμα αὐτὸ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν εἰς τὴν Βλαχίαν ἡγεμονεῖαν τοῦ ῥηθέντος Γκίκα μετὰ ὑπόσχεσιν τοῦ νὰ τὸν δώσῃ ὁ Γκίκας πούγγεια 300· εἶχε τάξει δὲ και τῷ Μουράτ-μουλλᾶ περὶ τούτου πούγγεια 100. Ἀνταμώσας οὖν τὸν ἀνακτα ὁ χάνης ἐπρόβαλεν αὐτῷ και τὸν προδιβασμὸν τοῦ Γρηγορίου Γκίκα εἰς τὴν ἡγεμονεῖαν τῆς Βλαχίας. Ὁ ἀναξ μὴ θέλων αὐτὸν ἡγεμονεῦσαι μετὰ τὸν εἶχεν εἰς κα-

κην υπόληψιν διὰ τὴν προλαβοῦσαν ὑπόθεσιν τοῦ Βρανδεβούργου, καὶ πάλιν μὴ θέλων ἀντιφάναι τῇ παρακλήσει τοῦ χάνη διὰ τὴν ἐπιζομένην παρ' αὐτοῦ δούλευσιν καὶ συμμαχίαν εἰς αὐτὸν τὸν κατὰ τῶν Μοσχόβων πόλεμον, μὲ τρόπον ἀνέβαλλε τὸ πρᾶγμα εἰς ἄλλην ὁμιλίαν χωρὶς νὰ δείξῃ πῶς δὲν τὸ κάμνει, καὶ δέχεται κατὰ τὸ παρὸν τὸ πρόβλημα διὰ τὴν ἐξωσιν τοῦ Ἐπιτρόπου, ὅστις κατιδὼν τὸν σκοπὸν τοῦ βασιλέως διὰ τὸν πόλεμον, καὶ ἑαυτὸν ἴσως οὐχ ἰκανὸν εἰδῶς εἰς τὸσαύτην ἐπικίνδυνον ὑπουργίαν, ὑποκριθεὶς νόσον τριταίου πυρετοῦ, ἢ τῇ ἀληθείᾳ ἀσθενῶν, εἶχε παρακαλέσει τὸν χάνην νὰ ἐνεργήσῃ τὴν καθαιρέσιν του.

Ἐξοῦται λοιπὸν ὁ Ἐπίτροπος Χαμζᾶ-πασσᾶς, καὶ γίνεται Ἐπίτροπος ὁ λεγόμενος Γιαγκλιτζῆς, βέτις χρηματίας καὶ τανῦν νισαντζῆς, Μεχμέτ-πασσᾶς.

Θνήσκει ὁ μουρτῆς Βελλῆ-εφένδης ὑπὸ τῆς λύπης του, καὶ γίνεται ὁ ῥηθεὶς Ὁσμάν-μουλλᾶς.

Γίνεται Δραγομάνος τῆς Πόρτας κατὰ τὴν ζ' τοῦ Ὀκτωβρίου ὁ Νικόλαος Σούτζος, καὶ ὁ Σκαρλάτος Καρατζᾶς προστάττεται οἰκουρεῖν.

Ἀποφασίζεται τὸ νὰ ληλατήσῃ ὁ χάνης τὸν χειμῶνα τὴν Καζακίαν. Εἶχε προειπεί τῷ νέῳ Ἐπιτρόπῳ διὰ τὴν εἰς τὴν Βλαχίαν αὐθεντείαν τοῦ Γκίκα· δὲν τὸ ἤθελε, καὶ ἀνέβαλλε τὸ πρᾶγμα· τῶρα οὖν εἶπεν ὁ χάνης ὅτι δὲν ἀναχωρεῖ ποτὲ ἂν δὲν τελειώσῃ ἡ αὐθεντεία τοῦ Γκίκα. Ὅθεν Ὀκτωβρίου ιζ', ἡμέρα Παρασκευῆ, καθαιρεθεὶς ὁ Ἀλεξάνδρος Σκαρλάτου Γκίκας, αὐθέντευσεν ὁ ῥηθεὶς Γρηγόριος Ἀλεξάνδρου Γκίκας, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ οὔτε βασιλεὺς, οὔτε Ἐπίτροπος, οὔτε κεχαγιάς. Σφάλμα μέγιστον νομίζεται εἰς τὴν ὀθωμανικὴν αὐλὴν τὸ λαβεῖν τινα ὀφφικίον τι διὰ μεσιτείας τοῦ χάνη. Ἐκαμν λοιπὸν τὸν Γκίκαν αὐθέντην ἔχοντες ἀπόφασιν, εὐθὺς ὅπου εὔρουν πρόφασιν τινα, νὰ τὸν μαζιλεύσουν ἢ καὶ νὰ τὸν φονεύσουν.

Διώρισεν ὁ νέος Ἐπίτροπος τὸν πατριάρχην Σαμουήλ νὰ παρακινήσῃ τοὺς πραγματευτὰς Ῥωμαίους νὰ δανείσουν τῷ Ἑβραίῳ πρωτεμπόρῳ τοῦ ὀτζακίου τῶν γιαννιτζᾶρων διὰ νὰ βοηθηθῇ εἰς τὴν ἐκστρατείαν· ὅπερ ἰδὼν ὁ Δραγομάνος αὐτὸς Νικόλαος Σούτζος, καὶ ὑποπτευθεὶς μὴ ποτε τελειώσῃ τὸ προσταχθὲν ἔργον καὶ προχωρήσῃ εἰς τὸν Ἐπίτροπον, παρεκίνησε τοὺς ἀρχιερεὶς καὶ πάλιν νὰ δώσουν ἔγγραφον κατὰ τοῦ Σαμουήλ προσκλαιόμενοι διατὶ ἔκαμε Κυζίκου καὶ Κρήτης παρὰ γνώμην τῆς συνόδου· προσέθεντο δὲ καὶ ἄλλας κατηγορίας. (Δὲν ἤξεύρω διατὶ ἤκουον τὸν Νικόλαον εἰς τὰ κακά· καὶ μάλιστα ὁ πολλὰ εὐεργετηθεὶς παρὰ τοῦ Σαμουήλ καὶ εὐθὺς πατριαρχεύσαντος εἰς ἐξαρχίαν ἀποσταλεὶς κατὰ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν Νικηφόρος ὁ Νικομηδείας, ἐπὶ συναθροίσει ἄσπρων διὰ πληρωμὴν τῶν πολλῶν ὁποῦ ἔδωσε τοῖς ῥηθεῖσιν Ἀρμενίοις Καζέρη καὶ Πετρόζην εἰς τὸ νὰ ἐπιπηδήσῃ καὶ νὰ ἐπιβῇ τῆς ἐπαρχίας Νικομηδείας.) Περιῆλθεν οὖν ὁ Σαμουήλ ὅλα τὰ πανδοχεῖα· ἀλλὰ μὴ πείσας τινὰ τῶν ἐμπόρων Ῥωμαίων εἰς τὸ νὰ ἐμπιστευθῇ νὰ δανείσῃ τῷ Ἑβραίῳ, ἄλλως κακίστην υπόληψιν ἔχοντι διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν του τῶν ἐς τότε ὑπερμέτρων καὶ ἀπλῶς διὰ κάθε ἄλλην του δοσοληψίαν, ἔδωκε τὴν ἀπόκρισιν.

Ἀπαυδήσας δὲ ἤδη καὶ ἀηδιάσας διὰ τὰ διδόμενα κατ' αὐτοῦ τῶν ἀρχιερέων ἔγγραφα, ἄπερ ἅπαντα οὐκ ἠγνόει, καὶ οὐδὲν ἤττον διὰ τοὺς ἀναισχύντους λιβέλλους τοῦ ῥηθέντος Ἰωαννικίου τοῦ Καρατζᾶ, εἶπε τῷ Δραγομάνῳ Σούτζῳ τὸ ὅτι δέεται τοῦ Ἐπιτρόπου νὰ δεχθῇ τὴν παραίτησίν του, καὶ νὰ τὸν δώσῃ ἄδειαν νὰ καθίσῃ εἰς τὸ σπίτι του τὸ ἐν Θεραπειοῖς. Τὸν ἀπεκρίθη ὁ Σούτζος μὲ ὄρκους φρικτοὺς καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῶν τέκνων του πῶς δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ φόβον τινὰ πτώσεως, καὶ νὰ πατριαρχεῖ ἡσύχως· εἶτα ἔωθεν ἀπελθὼν ἀνήγγειλε τῷ Ἐπιτρόπῳ τὸ ὅτι ὁ πατριάρχης ἠξεύρωντας πῶς οἱ ἀρχιερεῖς ἔδωκαν μαγζάρι κατ' αὐτοῦ, ὑποπτεύεται καὶ φοβεῖται τὴν πτώσιν του, καὶ ἐνδέχεται νὰ φύγῃ· ὅθεν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἧτις ἦν Νοεμβρίου δ', ἀποστείλας καταβιβάζει τοῦ θρόνου καὶ ἀπάγει εἰς τὸ Γιουμουρούκι.

Τῇ ὑστεραίᾳ συνελθόντες ἀρχιερεῖς τε καὶ λαϊκοὶ ἐξελέξαντο τὸν Λαρίσσης Μελέτιον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν αὐλὴν ἐνεδύσαντο τὴν συνθήην χλαμύδα. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ πατριαρχεῖον τῇ ἐπιούσῃ, καταβιβάζουσι τὸν Σαμουήλ (καίτοι ἀποστειλάντα εὐθὺς τὴν παραίτησίν του καὶ γράψαντα τῷ τε πατριάρχῃ καὶ τῇ συνόδῳ παρακαλῶν νὰ ἡσυχάζῃ εἰς τὸ σπίτι του,) καὶ ἐξορίζουσιν ἀνηλεῶς, γέροντα καὶ ἀσθενοῦντα λιθιάσει, εἰς τὴν Λαύραν τοῦ ἁγιωνύμου Ὁρους, χαριζόμενοι τῷ Δραγομάνῳ Σούτζῳ. Ὡς τόσον εἶς τῶν υἱῶν του ἐφιππος ὢν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ πατρικοῦ οἴκου τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξορίας, πεσὼν τοῦ ἵππου κατεκλάσθη τὸ κρανίον του, καὶ ἀπέθανεν εὐθὺς πεσὼν παιδεία θεοῦ προφανῆς κατὰ τοῦ Νικολάου Σούτζου διὰ τὴν ἐπιρροίαν του!

Τὰ γοῦν κατὰ τὸν πατριάρχην Μελέτιον, καὶ τὰ τοῦ Ῥουσοικίου πολέμου ἐν τῷ ἐφεξῆς δεκάτῳ βιβλίῳ ἦν θεὸς διδῶ καθιστοριθῆσεται.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΝΝΑΤΟΥ ΒΙΒΑΙΟΥ.

Συνετέθη ἐν τῇ πατρίᾳ ἐστὶα τῇ κατὰ τὸ Νεοχώριον τοῦ Καταστένου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἀψπβ'.